

Mişkâtu'l-
Masâbih

مشكاة المصابيح

el-Hatîbu't-Tebrîzî

4

Miškātu'l-Masâbîh

1. baskı – İstanbul

Cilt 4

Aralık 2014

Özgün adı: Miškātu'l-Masâbîh

Yazarı: Veliyüddin Ebû Abdillâh Muhammed b. Abdillâh el-Umerî et-Febrîzî. (öl. H. 741/M. 1340)

Arapça neşir: Nâsîrüddin el-Elbânî tarafından hadislerin kaynakları tashih edilerek ve sıhhatlerine dair değerlendirmeler yeniden gözden geçirilerek üç cilt halinde, Dimaşk'ta 1380/1961 yayımlanmıştır.

İSBN: 978-605-4659-09-8

Tercüme: Hüseyin Yıldız, Hasan Yıldız ve Zekeriya Yıldız

Redaksiyon: Yusuf Özbek

Kapak: Edib Agagjyshi

Baskı ve Cilt: Step Ajans Matbaacılık Ltd Şti.

Göztepe Mah. Bosna Cad. No. 11

Bağcılar/ İSTANBUL

Tel: 0212.4468846 Matb. Sertifika No: 12266

İsteme ve Haberleşme Adresi

www.ocakyayincilik.com

OCAK YAYINCILIK

Millet Cad. Gülsen Apt.

No. 19 Kat: 4 D. 7

Yusufpaşa

Aksaray, İstanbul

GSM: 05353107416 (Yusuf Özbek)

Mişkâtu'l- Masâbîh

مشكاة المصابيح

el-Hatîbu't-Tebrîzî

(öl. H. 741/M. 1340)

Cilt 4

İÇİNDEKİLER

CIHAD KİTABI	8
Eman	8
Ganimelerin Taksimi ve Ganimet Malına Hıyanet	13
Cizye	39
Barış	43
Yahudilerin Arap Yarımadasından Çıkarılması	51
Fey' (Savaşız Elde Edilen Mallar)	55
AVLANMA ve KURBANLIK HAYVANLAR KİTABI	61
Köpek Hakkında	75
Yenmesi Helal ve Haram Olanlar	77
Akika	95
YİYECEKLER KİTABI	100
Misafirlik	131
Mecburiyetten Yeme	141
İçecekler	142
Hoşaf Karışımları ve Şıralar	151
Kapların vs. Üzerini Kapatma	154
GİYECEKLER KİTABI	159
Yüzük	187
Ayakkabı	196
Saç Bakımı	199
Resimler	224
TIP ve EFSUNLAR KİTABI	235

Fal ve Uğur	257
Kâhinlik	263
RÜYA KİTABI	272
ÂDÂB KİTABI	289
Selam Verme	289
Bir Yere Girmeden Önce İzin İsteme	306
Tokalaşma ve Kucaklaşma	310
Ayağa Kalma	318
Oturmak, Uyumak ve Yürümek	323
Hapşırma ve Esneme	331
Gülmek	337
İsimler	339
Güzel İfade ve Şiir	352
Dili Muhafaza Etme, Dedikodu ve Sövme	364
Sözünde Durma	389
Şaka	392
Soysopla Övünme	396
İyilik ve Sosyal İlişkiler	404
Yaratıklara Şefkat ve Acıma	421
Allah İçin Sevmek ve Allah'ın Sevmesi	443
Ayrılmak, Dostluğu Kesmek ve Kusurları Araştırmanın Yasaklanması	454
Acele Etmemek ve Tekminli Olmak	464
İncelik, Utanma Duygusu ve Güzel Ahlâk	470
Öfke ve Kibir	482
Zulüm	491

İçindekiler

7

İyiliği Emretme	497
RİKÂK KİTABI	510
Fakirlerin Fazileti ve Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in Yaşamı	544
Ümit ve Hırs	561
Mal Sevgisi ve Ömrü Taat İle Geçirmek	567
Tevekkül ve Sabır	574
Riyâ ve Şöhret (Ün)	585
Ağlama ve Korku	596
İnsanların Değişmesi	606
Uyarmak ve Sakındırmak	612

544

كتاب الجهاد
Cihad Kitabı
(Devam)

باب الأمان

Eman

1- FASIL

٣٩٧٧ - [١] عَنْ أُمِّ هَانِيَةَ بِنْتِ أَبِي طَالِبٍ تَقُولُ ذَهَبْتُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ عَامَ الْفَتْحِ، فَوَجَدْتُهُ يَغْتَسِلُ، وَفَاطِمَةُ ابْنَتُهُ تَسْتُرُهُ قَالَتْ فَسَلَّمْتُ عَلَيْهِ فَقَالَ «مَنْ هَذِهِ». فَقُلْتُ أَنَا أُمُّ هَانِيَةَ بِنْتُ أَبِي طَالِبٍ. فَقَالَ «مَرْحَبًا بِأُمِّ هَانِيَةَ». فَلَمَّا فَرَغَ مِنْ غُسْلِهِ، قَامَ فَصَلَّى ثَمَانِي رَكَعَاتٍ، مُلْتَحِفًا فِي ثَوْبٍ وَاحِدٍ، فَلَمَّا انْصَرَفَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ، زَعَمَ ابْنُ أُمِّي أَنَّهُ قَاتِلُ رَجُلٍ قَدْ أَجَزْتُهُ فَلَانَ بَنَ هُبَيْرَةَ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «قَدْ أَجَزْنَا مَنْ أَجَزْتَ يَا أُمَّ هَانِيَةَ». قَالَتْ أُمَّ هَانِيَةَ وَذَلِكَ ضُحَى.

وفي رواية للترمذي: قالت: أَجَزْتُ رَجُلَيْنِ مِنْ أَحْمَاطِي، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

قَدْ أَمَّنَّا مَنْ أَمَّنْتَ * متفق عليه

3977- Ümmü Hâni binti Ebî Tâlib der ki: Mekke'nin fethedildiği yıl Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) gittim ve onu guslederken buldum. Kızı Fâtıma bir giysiyle onu gizlemişti. Onlara selam verdim. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu kimdir?" diye sorunca: "Ben, Ümmü Hâni' binti Ebî Tâlib'im" dedim. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ümmü Hâni'ye merhaba" dedi. Gusletmeyi bitirince bir giysiye bürünmüş bir şekilde sekiz rekat

namaz kıldı. Sonra gideceği zaman: "Ey Allah'ın Resûlü! Annemin oğlu (Hz. Ali) benim eman vermiş olduğum filan oğlu Hubeyre'yi öldüreceğini söyledi" dedim. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Ey Ümmü Hâni! Eman vermiş olduğun kişiye biz de eman verdik*" buyurdu. Bu kıldığı, kuşluk namazıydı.

Tirmizî'nin (1579) rivayetinde: "Kocamın akrabalarından iki kişiye eman verdim. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "*Senin güvence verdiğin kimselere bizde eman verdik*" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Buhârî (357) ve Müslim (336)

2- FASIL

۳۹۷۸ - [۲] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِنَّ الْمَرْأَةَ لَتَأْخُذُ لِلْقَوْمِ، يَغْنِي:

تُجِيرُ عَلَيَّ الْمُسْلِمِينَ * رواه الترمذي

3978- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Kadın bile toplumu için eman verebilir. Yani Müslümanların faydasına olabilecek şeylerde ve şekilde bazı kimselere güvence verebilir*" buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (1579) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

۳۹۷۹ - [۳] وَعَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَمِقِ قَالَ: قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: "

مَنْ أَمَّنَ رَجُلًا عَلَى نَفْسِهِ فَقَتَلَهُ، أُعْطِيَ لِيَوَاءِ الْعَدْرِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ". رواه في شرح

السنة

3979- Amr b. el-Hamik der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) "*Bir kişi, bir adama güvence verdikten sonra onu öldürürse, kıyamet gününde vefasızlık (gadir) bayrağı taşır*" buyurduğunu işittim.

İbn Mâce (2688) ve Beğavî Şerhu's-Sünne'de (2717)

۳۹۸۰ - [۴] وعن سُلَيْمِ بْنِ عَامِرٍ، يَقُولُ: كَانَ بَيْنَ مُعَاوِيَةَ وَبَيْنَ أَهْلِ الرُّومِ عَهْدٌ، وَكَانَ يَسِيرُ فِي بِلَادِهِمْ، حَتَّى إِذَا انْقَضَى الْعَهْدُ أَعَارَ عَلَيْهِمْ، فَإِذَا رَجَلَ عَلَى دَابَّةٍ أَوْ عَلَى فَرَسٍ، وَهُوَ يَقُولُ: اللَّهُ أَكْبَرُ، وَفَاءٌ لَأَعْدَى، وَإِذَا هُوَ عَمُرُو بْنُ عَبْسَةَ، فَسَأَلَهُ مُعَاوِيَةُ عَنْ ذَلِكَ، فَقَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: مَنْ كَانَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ قَوْمٍ عَهْدٌ فَلَا يَحُلْنَ عَهْدًا، وَلَا يَشُدُّنَّهُ حَتَّى يَمْضِيَ أَمْدُهُ أَوْ يَنْبَدَ إِلَيْهِمْ عَلَى سِوَاءٍ، قَالَ: فَرَجَعَ مُعَاوِيَةُ بِالنَّاسِ * رواه الترمذي وأبو داود

3980- Süleym b. Âmir der ki: Muâviye ile Bizanslılar arasında bir anlaşma vardı. Muâviye, Rum diyarına doğru yola çıktı. Anlaşma süresi bitiminde onlarla savaşıyordu. O arada bir at veya Acem atı üzerinde: "Allahu Ekber! Allahu Ekber! İhanet değil vefa gerek!" diyen bir adam çıkageldi. Baktıklarında o adamın Amr b. Abese olduğunu gördüler. Muâviye onu çağırtıp durumu ona sorunca, Amr dedi ki: "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurduğunu işittim: "Kimin bir toplulukla bir anlaşması varsa, anlaşma süresi bitinceye veya karşılıklı olarak anlaşmayı bozduklarını birbirlerine bildirinceye kadar bu bağı (anlaşmayı) ne yeniden bağlasın, ne de çözsün." Bunun üzerine Muâviye geri döndü. [Sahih]

Tirmizî (1580) ve Ebû Dâvud (2759)* [Sahih Sünen et-Tirmizî]

۳۹۸۱ - [۵] عَنْ أَبِي رَافِعٍ قَالَ بَعَثَنِي قُرَيْشٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَلَمَّا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَلْفَيْ فِي قَلْبِي الْإِسْلَامُ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي وَاللَّهِ لَا أَرْجِعُ إِلَيْهِمْ أَبَدًا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِنِّي لَا أَحِسُّ بِالْعَهْدِ وَلَا أَحِسُّ الْبُرْدَ وَلَكِنْ أَرْجِعُ فَإِنْ كَانَ فِي نَفْسِكَ الَّذِي فِي نَفْسِكَ الْآنَ فَارْجِعْ قَالَ فَذَهَبْتُ ثُمَّ أَتَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ فَأَسْلَمْتُ * رواه أبو داود

3981- Ebû Râfi' bildiriyor: Kureyş, beni Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) gönderdi. Ancak Allah Resûlü'nü (sallallahu aleyhi vesellem) görür görmez kalbime

İslam(a girme isteği) düştü. "Ey Allah'ın Resûlü! Vallahi artık onların yanına asla dönmem!" dediğimde, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Ben verdiğim ahdi çiğnemem ve elçileri yanımda tutmam! Ancak geri dön, eğer içinde hâlâ şu anki istek durursa buraya gelirsin*" buyurdu. Geri döndüm. Daha sonra da Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına dönerek müslüman oldum. [Sahih]

Ebû Dâvud (2758) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/702)

۳۹۸۲ - [۶] وَعَنْ نَعِيمِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ : حِينَ قَرَأَ كِتَابَ مُسَيِّمَةِ الْكُذَّابِ ، قَالَ لِلرَّسُولَيْنِ : فَمَا تَقُولَانِ أَنْتُمَا ؟ قَالَ : نَقُولُ : كَمَا قَالَ ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : وَاللَّهِ لَوْلَا أَنَّ الرَّسُولَ لَا تُقْتَلُ لَصَرَبْتُ أَغْنَاكُمْ

3982- Nuaym b. Mes'ûd der ki: Resûlullah'ı (sallallahu aleyhi vesellem) işittim, Museylemetu'l-Kezzâb'ın mektubunu okuduğunda, o iki elçiye: "*Siz bu konuda ne demektesiniz?*" buyurdu. Onlar: "Biz (Museyleme'nin mektupta) dediği gibi demekteyiz" cevabını verdiler. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Vallahi, eğer elçiler öldürülmez olmasaydı boyunlarınızı vururdum*" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (16085) ve Ebû Dâvud (2761) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

۳۹۸۳ - [۷] عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ فِي خُطْبَتِهِ: أَوْفُوا بِحِلْفِ الْجَاهِلِيَّةِ فَإِنَّهُ لَا يَزِيدُهُ، يَغْنِي الْإِسْلَامَ، إِلَّا شِدَّةً، وَلَا تُخَدِّثُوا حِلْفًا فِي الْإِسْلَامِ * رواه الترمذي من طريق ابن ذكوان عن عمرو وقال: حَسَنٌ وَذَكَرَ حَدِيثَ عَلِيٍّ: «المسلمون تتكافأ» في «كتاب القصاص»

3983- Amr b. Şuayb, babası kanalıyla dedesinden bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), bir hutbesinde: "*Cahiliye döneminde olsa bile verdiğiniz sözlerde durun ve yemininizi yerine getirin. Çünkü İslam bu işte*

daha fazla titizlik gösterir. İslam'da cahiliye dönemindeki yaptığınız miras ve benzeri sözleşmeler yaparak yenilikler ortaya koymayın" buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (1585) * Sahîhu'l-Câmi' (2553) Hz. Ali'nin "Müslümanların kanı birbirine denktir" hadisi daha önce Kısas kitabında geçmişti. (no. 3475)

3- FASIL

۳۹۸۴ - [۸] عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: جَاءَ ابْنُ التَّوَّاحَةِ وَابْنُ أُخَالٍ رَسُولًا مُسَيَّلِمَةً إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ لَهُمَا: «أَتَشْهَدَانِ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ؟» فَقَالَا: نَشْهَدُ أَنَّ مُسَيَّلِمَةً رَسُولَ اللَّهِ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: «آمَنْتُ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَوْ كُنْتُ قَاتِلًا رَسُولًا لَقَتَلْتُكُمْ». قَالَ عَبْدُ اللَّهِ: فَمَضَّتِ السُّنَّةُ أَنَّ الرَّسُولَ لَا يَقْتُلُ * رواه أحمد

3984- Abdullah b. Mes'ûd der ki: İbnu'n-Nevvâha ve İbn Usâl, Museyleme tarafından elçi olarak Allah Resûlü'ne (sallallahu aleyhi vesellem) geldiler. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) onlara: "Benim Allah'ın Resûlü olduğuma şahitlik eder misiniz?" buyurunca: "Biz, Museyleme'nin Allah'ın Resûlü olduğuna şahitlik ederiz" dediler. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Ben Allah'a ve peygamberlerine inandım. Eğer elçi öldüren biri olsaydım sizi öldürürdüm" buyurdu. Bu şekilde elçiler öldürülemez oldu. [Hasen]

Ahmed (3761)

بَابِ قِسْمَةِ الْغَنَائِمِ وَالْغُلُولِ فِيهَا

Ganimelerin Taksimi ve Ganimet Malına Hıyanet

1- FASIL

۳۹۸۵ - [۱] عن أبي هريرة عن رسول الله ﷺ قال: "فَلَمْ تَحِلَّ الْغَنَائِمُ لِأَحَدٍ مِنْ قَبْلِنَا ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى رَأَى ضَعْفَنَا وَعَجْزَنَا فَطَيَّبَهَا لَنَا" * متفق عليه

3985- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem):
"Ganimetler bizden önce hiç bir kimseye helâl olmamıştır. Bunun sebebi, Allah bizim zayıflığımızı ve aczimizi bildi de onu bize tertemiz helal kıldı"
buyurdu. [Sahih]

Buhârî (3124) ve Müslim (1747)

۳۹۸۶ - [۲] عَنْ أَبِي قَتَادَةَ قَالَ خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ عَامَ حُتَيْنٍ، فَلَمَّا التَقَيْنَا كَانَتْ لِلْمُسْلِمِينَ جَوْلَةٌ، فَرَأَيْتُ رَجُلًا مِنَ الْمُشْرِكِينَ عَلَا رَجُلًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ، فَاسْتَدْرَتْ حَتَّى أَتَيْتُهُ مِنْ وِرَائِهِ حَتَّى ضَرَبْتُهُ بِالسَّيْفِ عَلَى حَنْبِلِ عَاتِقِهِ، فَأَقْبَلَ عَلَيَّ فَضَمَّنِي ضَمَّةً وَجَدْتُ مِنْهَا رِيحَ الْمَوْتِ، ثُمَّ أَدْرَكَهُ الْمَوْتُ فَأَرْسَلَنِي، فَلَحِقْتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ فَقُلْتُ مَا بَالَ النَّاسِ قَالَ أَمَرَ اللَّهُ، ثُمَّ إِنَّ النَّاسَ رَجَعُوا، وَجَلَسَ النَّبِيُّ ﷺ فَقَالَ «مَنْ قَتَلَ قَتِيلًا لَهُ عَلَيْهِ بَيْتَةٌ فَلَهُ سَلْبُهُ». فَقُمْتُ فَقُلْتُ مَنْ يَشْهَدُ لِي ثُمَّ جَلَسْتُ ثُمَّ قَالَ «مَنْ قَتَلَ قَتِيلًا لَهُ عَلَيْهِ بَيْتَةٌ فَلَهُ سَلْبُهُ» فَقُمْتُ فَقُلْتُ مَنْ يَشْهَدُ لِي ثُمَّ جَلَسْتُ، ثُمَّ قَالَ الثَّالِثَةُ مِثْلَهُ فَقَالَ رَجُلٌ صَدَقَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَسَلْبُهُ عِنْدِي فَأَرْضِهِ عَنِّي. فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ الصِّدِّيقُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ لَأَها اللَّهُ إِذَا يَعْمُدُ إِلَى أَسَدٍ مِنْ أَسَدِ اللَّهِ يُقَاتِلُ عَنِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ﷺ يُغْطِيكَ سَلْبُهُ. فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ

«صَدَقَ». فَأَعْطَاهُ فَبِعْتُ الدِّرْعَ، فَأَبْتَعْتُ بِهِ مَخْرَفًا فِي بَيْتِي سَلِيمَةً، فَإِنَّهُ لِأَوَّلِ مَالٍ تَأْتَلُّهُ فِي الْإِسْلَامِ ★ متفق عليه

3986- Ebû Katâde anlatıyor: Biz Huneyn senesi Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ile beraber sefere çıktık. Düşmanla karşılaştığımız zaman müslüman ordusu için bir bozgun vaki olmuştu. Bu sırada müşriklerden birini müslümanlardan bir kimse üzerine çıkmış halde gördüm. Hemen ona dönerek arkasından yanına geldim ve boynunu vurdum. Ama üzerime dönerek beni öyle bir sıktı ki bundan ölümün korkusunu duydum. Sonra can vererek beni bıraktı. Müteakiben Ömer b. el-Hattâb'a rastlayınca: "Bu insanlara ne oluyor? dedim. Ömer: "Allah'ın işidir" dedi. Sonra insanlar (bozgunun ardından) geri döndüler. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) de oturdu ve: *"Her kim bir düşmanı öldürür ve öldürdüğüne dair delili de olursa, öldürdüğü kimsenin giysi, silâh ve diğer eşyası onundur"* buyurdu. Ben hemen kalktım ve: " Bana kim şahitlik edecek?" dedim ve sonra oturdum. Sonra Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) yine: *"Her kim bir düşmanı öldürür ve öldürdüğüne dair delili de olursa, öldürdüğü kimsenin giysi, silâh ve diğer eşyası onundur"* buyurdu. Ben yine ayağa kalktım ve: " Bana kim şahitlik edecek?" dedim ve sonra oturdum. Sonra Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) üçüncü kez bu sözlerin aynısını söyledi. Bunun üzerine bir adam: "Ey Allah'ın Resûlü, Ebû Katâde doğru söyledi. Bu öldürülenin üzerindeki eşyası bendedir; hakkından dolayı Ebû Katâde'yi razı ediver" dedi. Ebû Bekr es-Siddîk: "Allah'a yemin olsun bu olmaz. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Allah ve Resûlünün yolunda cenk eden Allah aslanlarından bir aslanın hakkını çiğneyerek onun eşyasını sana veremez" dedi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Ebû Bekr doğru söyledi"* buyurdu ve akabinde o ölü askerin eşyasını Ebû Katâde'ye verdi. Ebû Katâde: "Ben zırhı sattım ve onun bedeline karşılık Benû Seleme yurdunda bir tarla satın aldım. İşte bu tarla İslâm'da sahip olduğum ilk maldır" dedi. [Sahih]

Buhârî (3142) ve Müslim (1751)

۳۹۸۷ - [۳] عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَنَسَهُمْ لِرَجُلٍ وَلِقَرِيسِهِ ثَلَاثَةَ أَسْهُمٍ سَهْمًا لَهُ وَسَهْمَيْنِ لِقَرِيسِهِ * متفق عليه

3987- İbn Ömer bildiriyor: (Hayber'deki taksimde) Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) atıyla beraber bir adama üç hisse verdi. Hissenin biri adamın, ikisi de atı içindi. [Sahih]

Buhârî (2863) ve Müslim (1762)

۳۹۸۸ - [۴] عَنْ يَزِيدَ بْنِ هُزَمَةَ أَنَّ نَجْدَةَ الْحَزْرِيَّ كَتَبَتْ إِلَى ابْنِ عَبَّاسٍ يَسْأَلُهُ، هَلْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَغْزُو بِالنِّسَاءِ؟ وَهَلْ كَانَ يَضْرِبُ لَهُنَّ بِسَهْمٍ؟ فَكَتَبَتْ إِلَيْهِ ابْنُ عَبَّاسٍ: كَتَبْتُ إِلَيْكَ تَسْأَلُنِي هَلْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَغْزُو بِالنِّسَاءِ، وَكَانَ يَغْزُو بِهِنَّ، فَيُدَاوِينَ الْمَرْضَى، وَيُخَذِّينَ مِنَ الْغَنِيمَةِ، وَأَمَّا يُنْسَهُنَّ، فَلَمْ يَضْرِبْ لَهُنَّ بِسَهْمٍ * رواه مسلم

3988- Yezîd b. Hürmüz'ün bildirdiğine göre, Necdet el-Harûrî, İbn Abbâs'a mektup yazıp Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in savaşta kadınlara yer ayırıp ayırmadığını ve onlara ganimetten bir pay verip vermediğini sormuştu. İbn Abbâs bu mektuba: "Bana mektup yazarak Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in kadınları savaşa iştirak ettirip ettirmediğini soruyorsun? Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellam) kadınlardan da bir kısmını savaşa iştirak ettirirdi. Onlar da yaralıları tedavi ederlerdi. Ganimet mallarından da az miktar alırlardı. Onlara belli bir hisse takdir etmemişti" diye cevap yazdı. [Sahih]

Müslim (1812)

۳۹۸۹ - [۵] وَعَنْ سَلْمَةَ بْنِ الْأَكْوَعِ قَالَ: بَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ، بِظَهْرِهِ مَعَ رَبَاحِ غَلَامٍ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَأَنَا مَعَهُ، فَلَمَّا أَصْبَحْنَا إِذَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ الْقُرَاشِيُّ قَدْ أَغَارَ عَلَى

ظَهَرَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقُمْتُ عَلَى أَكْمَةٍ، فَاسْتَقْبَلْتُ الْمَدِينَةَ، فَتَأَذَيْتُ ثَلَاثًا يَا صَبَاحَاهُ، ثُمَّ خَرَجْتُ فِي آثَارِ الْقَوْمِ أَرْمِيهِمْ بِالنَّبْلِ وَأَرْتَجِزُ وَأَقُولُ: أَنَا ابْنُ الْأَكْوَعِ وَالْيَوْمَ يَوْمَ الرُّضْعِ فَمَا زِلْتُ أَرْمِيهِمْ وَأَعْقِرُ بِهِمْ حَتَّى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ بَعِيرٍ مِنْ ظَهْرِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ إِلَّا خَلَفْتُهُ وَرَاءَ ظَهْرِي ثُمَّ اتَّبَعْتُهُمْ أَرْمِيهِمْ حَتَّى أَلْقُوا أَكْثَرَ مِنْ ثَلَاثِينَ بُرْدَةً وَثَلَاثِينَ رُمْحًا يَسْتَحْفُونَ وَلَا يَطْرَحُونَ شَيْئًا، إِلَّا جَعَلْتُ عَلَيْهِ آرَامًا مِنَ الْحِجَارَةِ يَعْرِفُهَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَأَصْحَابُهُ حَتَّى رَأَيْتُ فَوَارِسَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَلِحَقِّ أَبُو قَتَادَةَ فَارِسُ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ بِعَبْدِ الرَّحْمَنِ فَقَتَلَهُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " خَيْرُ فُرْسَانِنَا الْيَوْمَ أَبُو قَتَادَةَ، وَخَيْرُ رَجَالِنَا سَلَمَةُ ". قَالَ: ثُمَّ أَعْطَانِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ سَهْمَيْنِ سَهْمِ الْفَارِسِ وَسَهْمِ الرَّاجِلِ، جَمَعَهُمَا لِي جَمِيعًا ثُمَّ أَرَدَفَنِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَرَاءَهُ عَلَى الْعَضْبَاءِ رَاجِعِينَ إِلَى الْمَدِينَةِ * رواه مسلم

3989- Seleme bildiriyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) yük develerini, ben de beraber olmak üzere hizmetçisi Rabâh ile gönderdi. Ben onun birlikteydim. Sabahladığımız vakit ne göreyim! Abdurrahman el-Fezârî, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) develerini yağma etmiş ve hepsini götürmüştü! Sonra bir tepenin üzerine çıkarak Medine'ye doğru döndüm ve üç defa: "Baskın var!" diye haykırdım. Sonra düşmanların arkasından onlara ok atarak çıktım. Hem recez şiiri okuyor ve: "*Ben Ekuva'nın oğluyum! Bugün alçakların (helak) günüdür!*" diyordum. Sonra onlara ok atarak kendilerini izledim.

Nihayet geride otuzdan fazla elbise ve otuz mızrak bıraktılar. Hafiflemek istiyorlardı. Bir şey attılar mı üzerine taşlardan nişanlar koyuyordum. Onları Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ile ashabı tanırırdı.. Ben yerimden ayrılmadım. Tâ ki Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in süvarilerini gördüm. Ebû Katâde el-Ensârî Abdurrahman'la karşılaştı ve onu öldürdü. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in atlısı Ebû Katâde Abdurrahman'a yetişerek onu yaraladı ve öldürdü. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Bugün*

süvarilerimizin en hayırlısı Ebû Katâde, piyadelerimizin en hayırlısı da Seleme idi" buyurdu. Sonra Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) bana iki hisse verdi. Biri süvari hissesi, biri de piyade hissesi idi. Benim için bunların ikisini bir araya getirdi. Sonra Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Medine'ye dönmek üzere beni Adbâ'nın üzerinde arkasına aldı. [Sahih]

Müslim (1807)

۳۹۹۰ - [۶] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَدْ كَانَ يَنْقَلُ بَعْضَ مَنْ يَبْعَثُ مِنَ السَّرَايَا لِأَنْفُسِهِمْ خَاصَّةً سِوَى قَسْمِ عَامَّةِ الْجَيْشِ * متفق عليه

3990- Abdullah (b. Ömer) bildiriyor: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), gönderdiği müfrezelerdeki bazı kimselere, ordudaki bütün askerlere verdiği paydan daha fazla verirdi." [Sahih]

Buhârî (3135) ve Müslim (1750)

۳۹۹۱ - [۷] وَعَنْهُ قَالَ: "تَقَلْنَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ نَقْلًا سِوَى نَصِيبِنَا مِنَ الْخُمْسِ فَأَصَابَنِي شَارِفٌ" والشارف: المسن الكبير * متفق عليه

3991- Abdullah (b. Ömer) naklediyor: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), bize beşte birin dışında ganimet verdi. Benim payıma yaşlı ve dişi bir deve düştü." [Sahih]

Buhârî (3134) ve Müslim (1750)

۳۹۹۲ - [۸] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: ذَهَبَتْ فَرَسٌ لَهُ، فَأَخَذَهَا الْعَدُوُّ، فَظَهَرَ عَلَيْهِمُ الْمُسْلِمُونَ، فَرَدَّ عَلَيْهِ فِي زَمَنِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ. قَالَ: وَأَبَقَ عَبْدٌ لَهُ، فَلَحِقَ بِالرُّومِ، فَظَهَرَ عَلَيْهِمُ الْمُسْلِمُونَ، فَرَدَّهُ عَلَيْهِ خَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ بَعْدَ وِفَاةِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ * رواه البخاري

3992- Abdullah b. Ömer bildirdiğine göre; kendisinin bir atı (düşman tarafına) gitmiş ve (savaşçı) düşman atı yakalamıştı. Sonra müslümanlar düşmanı mağlup etmiş (ve at da ganimet olarak geri getirilmiş)ti. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in zamanında atı kendisine iade edilmiştir.

Yine onun bir kölesi kaçarak Bizanslılara katılmış ve sonra müslümanlar Bizanslıları yenince Hâlid b. el-Velîd köleyi kendisine iade etmiştir. Bu (olay) Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in vefatından sonra vaki olmuştur. [Sahih]

Buhârî (muallak) İbn Mâce (2847) ve Ebû Dâvud (2699)

۳۹۹۲ - [۹] عَنْ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ قَالَ مَشَيْتُ أَنَا وَعُثْمَانُ بْنُ عَفَّانَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقُلْنَا أُعْطِيتَ بَنِي الْمُطَّلِبِ مِنْ خُمَيْسِ خَيْبَرَ، وَتَرَكْتَنَا، وَنَحْنُ بِمَنْزِلَةٍ وَاحِدَةٍ مِنْكَ. فَقَالَ «إِنَّمَا بَنُو هَاشِمٍ وَبَنُو الْمُطَّلِبِ شَيْءٌ وَاحِدٌ». قَالَ جُبَيْرٌ وَلَمْ يَقْسِمِ النَّبِيُّ ﷺ لِيَنِي عَبْدٌ شَمْسٍ وَيَنِي نَوْفَلٍ شَيْئًا شَيْئًا * رواه البخاري

3993- Cubeyr b. Mut'im der ki: Ben ve Osmân b. Affân, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına yürüdük ve O'na: "Hayber'in beşte bir ganimet hissenezden Muttalib oğulları'na verdiniz, ancak bizi bıraktınız. Halbuki bizler bir tek soyda birleşiyoruz" dedik. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Hâşim oğulları ile Muttalib oğulları bir soydur*" buyurdu. Cubeyr: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), Abdu Şems oğulları ile Nevfel oğullarına birşey taksim etmedi" diye ekledi. [Sahih]

Buhârî (4229)

۳۹۹۴ - [۱۰] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: أَيُّمَا قَرْيَةٍ أَتَيْتُمُوهَا وَأَقَمْتُمْ فِيهَا فَسَهْمُكُمْ فِيهَا وَأَيُّمَا قَرْيَةٍ عَصَتْ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ خُمُسَهَا لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ ثُمَّ هِيَ لَكُمْ * رواه مسلم

3994- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah(sallallahu aleyhi vesellem):
"Hangi beldeye gidip de orada ikamet ederseniz hisseniz de oradadır. Hangi memleket de Allah'a ve Resûlüne karşı gelirse de o beldenin beşte biri Allah'ın ve Resûlünün, kalanı da sizindir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (1756)

۳۹۹۵ - [۱۱] عَنْ خَوْلَةَ الْأَنْصَارِيَّةِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ « إِنَّ رِجَالًا يَتَخَوَّضُونَ فِي مَالِ اللَّهِ بِغَيْرِ حَقِّ ، فَلَهُمُ النَّارُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ » * رواه البخاري

3995- Havle el-Ensâriyye der ki: Ben Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem):
"Birtakım adamlar Allah'ın (nasip buyurduğu ganimet) malında haksız olarak tasarruf ederler, işte onlar için kıyamet gününde ateş olacaktır" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Buhârî (3118)

۳۹۹۶ - [۱۲] وعن أبي هريرة قال: قام رسول الله ﷺ ذات يوم ، فذَكَرَ الْغُلُولَ فَعَظَّمَهُ، وَعَظَّمَ أَمْرَهُ ثُمَّ قَالَ: "لَا أَلْفَيْنَ يَجِيءُ أَحَدَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رَقَبَتِهِ بَعِيْرَ لَهُ رُغَاءٌ، فَيَقُولُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، اغْنِنِي. فَأَقُولُ: لَا أَمْلِكُ لَكَ شَيْئًا، قَدْ أَبْلَغْتُكَ. لَا أَلْفَيْنَ، يَجِيءُ أَحَدَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رَقَبَتِهِ شَاةٌ لَهَا تُغَاءٌ، فَيَقُولُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، اغْنِنِي. فَأَقُولُ: لَا أَمْلِكُ لَكَ شَيْئًا، قَدْ أَبْلَغْتُكَ. لَا أَلْفَيْنَ أَحَدَكُمْ يَجِيءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رَقَبَتِهِ فَرَسٌ لَهُ حَمْحَمَةٌ، فَيَقُولُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، اغْنِنِي. فَأَقُولُ: لَا أَمْلِكُ لَكَ شَيْئًا، قَدْ أَبْلَغْتُكَ. لَا أَلْفَيْنَ، يَجِيءُ أَحَدَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رَقَبَتِهِ نَفْسٌ لَهَا صِيَاخٌ، فَيَقُولُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، اغْنِنِي. فَأَقُولُ: لَا أَمْلِكُ لَكَ شَيْئًا، قَدْ أَبْلَغْتُكَ. لَا أَلْفَيْنَ، يَجِيءُ أَحَدَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رَقَبَتِهِ رِقَاعٌ تَخْفِقُ، فَيَقُولُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ،

أَغْنِي، فَأَقُولُ: لَا أَمْلِكُ لَكَ شَيْئًا، قَدْ أُنْبِغْتُكَ. لَا أَلْفَيْتَنُ، يَجِيءُ أَحَدَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رَقَبَتِهِ صَامِتٌ، فَيَقُولُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَغْنِي. فَأَقُولُ: لَا أَمْلِكُ لَكَ شَيْئًا، قَدْ أُنْبِغْتُكَ". وهذا لفظ مسلم وهو أتم * متفق عليه

3996- Ebû Hureyre der ki: Bir gün Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) kalkıp bir konuşma yaptı. Konuşmasında ganimet malları konusunda yapılan ihanetten, böylesi bir ihanetin ne kadar tehlikeli ve büyük bir günah olduğundan bahsetti. Sonra şöyle buyurdu: "Sakın kıyamet gününde birinizi boynunda böğüren bir deveyi taşırken ve: «Ey Allah'ın Resûlü! Bana yardım et!» derken görmeyeyim! Çünkü o zaman ona: «Ben zamanında sana tebliğimi yapmışım. Artık Allah'a karşı sana herhangi bir faydam dokunamaz» diyeceğim. Sakın kıyamet gününde birinizi boynunda meleyen bir koyun taşırken ve: «Ey Allah'ın Resûlü! Bana yardım et!» derken görmeyeyim! Çünkü o zaman ona: «Ben zamanında sana tebliğimi yapmışım. Artık Allah'a karşı sana herhangi bir faydam dokunamaz» diyeceğim. Sakın kıyamet gününde birinizi boynunda kişneyen bir atı taşırken ve: «Ey Allah'ın Resûlü! Bana yardım et!» derken görmeyeyim! Çünkü o zaman ona: «Ben zamanında sana tebliğimi yapmışım. Artık Allah'a karşı sana herhangi bir faydam dokunamaz» diyeceğim. Sakın kıyamet gününde birinizi boynunda dalgalanan giysiler taşırken ve: «Ey Allah'ın Resûlü! Bana yardım et!» derken görmeyeyim! Çünkü o zaman ona: «Ben zamanında sana tebliğimi yapmışım. Artık Allah'a karşı sana herhangi bir faydam dokunamaz» diyeceğim. Sakın kıyamet gününde birinizi boynunda altın ile gümüşü taşırken ve: «Ey Allah'ın Resûlü! Bana yardım et!» derken görmeyeyim! Çünkü o zaman ona: «Ben zamanında sana tebliğimi yapmışım. Artık Allah'a karşı sana herhangi bir faydam dokunamaz» diyeceğim." [Sahih]

Buhârî (3073) ve Müslim (1831)

۳۹۹۷ - [۱۳] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ يَوْمَ خَيْبَرَ فَلَمْ نَعْنَمْ إِلَّا الْأَمْوَالَ الْمَتَاعَ وَالثِّيَابَ، فَأَهْدَى رَجُلٌ مِنْ بَنِي الضَّبَّيْبِ يُقَالُ لَهُ رِفَاعَةُ بْنُ زَيْدٍ

لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ غُلَامًا أَسْوَدَ يُقَالُ لَهُ: مِدْعَمٌ فَتَوَجَّهَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِلَى وَادِي الْقُرَى حَتَّى إِذَا كُنَّا بِوَادِي الْقُرَى بَيْنَمَا مِدْعَمٌ يَحُطُّ رَحْلَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ إِذْ جَاءَهُ سَهْمٌ فَأَصَابَهُ فَقَتَلَهُ، فَقَالَ النَّاسُ: هَبَيْتَا لَهُ الْجَنَّةَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: كَلَّا وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّ الشَّمْلَةَ الَّتِي أَخَذَ يَوْمَ خَيْبَرَ مِنَ الْمَغَانِمِ لَمْ تُصِبْهَا الْمَقَاسِمُ لَتَشْتَعِلَ عَلَيْهِ نَارًا، فَلَمَّا سَمِعَ النَّاسُ ذَلِكَ جَاءَ رَجُلٌ بِ شِرَاكِ أَوْ شِرَاكَيْنِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: شِرَاكِ أَوْ شِرَاكَيْنِ مِنْ نَارٍ * متفق عليه

3997- Ebû Hureyre anlatıyor: Hayber günü Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) ile beraberdik ve ganimet olarak sadece para, eşya ve elbise elde ettik. Dubayb oğullarından Rifâa b. Zeyd adında bir kişi Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem), Mid'am adında siyahî bir köle hediye etmişti. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Vâdil-Kurâ'ya doğru yola çıktı. Vâdil-Kurâ'ya varınca Mi'dam, Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem) yükünü indirirken bir ok kendisine isabet etti ve köle öldü. Halk: "Cennet ona kutlu olsun!" deyince, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Hayır! Canım elinde olana yemin ederim ki, Hayber günü ganimetler taksim edilmeden aldığı elbise ateş olarak onu yakıyor" buyurdu. Halk bunu duyunca, bir adam bir veya iki ayakkabı bağı getirdi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) adama: "Bunlar, ateşten bir veya iki bağıdır" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6707) ve Müslim (115)

۳۹۹۸ - [۱۴] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ كَانَ عَلَى ثَقَلِ النَّبِيِّ ﷺ رَجُلٌ يُقَالُ لَهُ كِزْكَرَةُ فَمَاتَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ هُوَ فِي النَّارِ فَذَهَبُوا يَنْظُرُونَ إِلَيْهِ فَوَجَدُوا عَبَاءَةً قَدْ غُلِّهَا * رواه البخاري

3998- Abdullah b. Amr der ki: "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) ağır yüklerini taşıyan Kirkire adında bir adam vardı. Ölünce, Hz. Peygamber

(sallallahu aleyhi vesellem): "Bu adam cehennemdedir!" buyurdu. Gidip adama baktıklarında üzerinde ganimetten çaldığı bir aba buldular. [Sahih]

Buhârî (3074)

۳۹۹۹ - [۱۵] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ كُنَّا نُصِيبُ فِي مَغَازِينَا الْعَسَلَ وَالْعِنَبَ فَتَأْكُلُهُ

وَلَا نَرْفَعُهُ * رواه البخاري

3999- İbn Ömer der ki: "Savaşlarımızda bal ve üzüm ele geçirirdik. Bir yere götürmeden yerinde onları yedik." [Sahih]

Buhârî (3154)

۴۰۰۰ - [۱۶] وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَغْفَلٍ قَالَ: أَصَبْتُ جِرَابًا مِنْ شَحِيمِ يَوْمِ خَيْبَرَ،

قَالَ: فَالْتَزَمْتُهُ، فَقُلْتُ: لَا أُعْطِي الْيَوْمَ أَحَدًا مِنْ هَذَا شَيْئًا، قَالَ: " فَالْتَمْتُ فَإِذَا

رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَيْتَسِمُ إِلَيَّ * متفق عليه . وَذَكَرَ الْحَدِيثَ أَبِي هُرَيْرَةَ «مَا أُعْطِيَكُمْ»

فِي بَابِ «رِزْقِ الْوَلَاةِ»

4000- Abdullah b. Muğaffel der ki: Hayber gününde bir yağ tulumu (gördüm) ve onu aldım. Sonra: "Bundan kimseye bir şey vermeyeceğim" dedim. Dönüp baktığımda Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) gülümsediğini gördüm. [Sahih]

Buhârî (3153) ve Müslim (1772) Ebû Hureyre'nin "Ben size ne bir şey verebilirim" hadisi, daha önce Valilerin Geçinmesi bölümünde geçmişti. (no. 3745)

2- FASIL

۴۰۰۱ - [۱۷] عَنْ أَبِي أَمَامَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ فَضَّلَنِي عَلَى الْأَنْبِيَاءِ،

أَوْ قَالَ : أُمَّتِي عَلَى الْأُمَّمِ، وَأَحَلَّ لَنَا الْغَنَائِمَ * رواه الترمذي

4001- Ebû Umâme bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah beni peygamberlerden veya ümmetimi diğer ümmetlerden üstün ve değerli kılıp ganimeti de bize helal saymıştır" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1553) * Sahîhu'l-Câmi' (1780)

٤٠٠٢ - [١٨] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَوْمَئِذٍ يَغْنِي يَوْمَ حُنَيْنٍ: مَنْ قَتَلَ كَافِرًا فَلَهُ سَلْبُهُ. فَقَتَلَ أَبُو طَلْحَةَ يَوْمَئِذٍ عِشْرِينَ رَجُلًا وَأَخَذَ أَشْلَابَهُمْ * رواه الدارمي

4002- Enes b. Malik dedi ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Huneyn (savaşı) günü: "Kim bir kâfiri öldürürse eşyası onundur" buyurdu. O gün Ebû Talha yirmi kişi öldürdü ve onların (üzerlerinde) bulunan şahsi eşyalarını aldı. [Sahih]

Dârimî ve Ebû Dâvud (2718) * İrvâ (1221)

٤٠٠٣ - [١٩] عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكِ الْأَشْجَعِيِّ وَخَالِدِ بْنِ الْوَلِيدِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَضَى بِالسَّلْبِ لِلْقَاتِلِ وَلَمْ يُخَمَّسِ السَّلْبُ * رواه أبو داود

4003- Avf b. Mâlik el-Eşca'î ve Hâlid b. el-Velîd bildiriyor: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) (savaşta) ölenin eşyalarını onu öldürene verdi ve bunlardan humus (beşte bir payı) almadı." [Sahih]

Ebû Dâvud (2721) * İrvâ (1223)

٤٠٠٤ - [٢٠] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ نَقَلَنِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَوْمَ بَدْرٍ سَيْفَ أَبِي جَهْلٍ كَانَ قَتَلَهُ * رواه أبو داود

4004- Abdullah b. Mes'ûd der ki: "Bedir günü Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bana Ebû Cehil'in kılıcını ganimet olarak (fazladan) verdi." Çünkü Ebû Cehil'i, Abdullah b. Mes'ûd öldürmüştü. [Zayıf]

Ebû Dâvud (2722) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٠٤ - [٢١] عَنْ عُمَيْرِ مَوْلَى أَبِي اللَّحْمِ قَالَ: شَهِدْتُ خَيْبَرَ مَعَ سَادَتِي فَكَلَّمُوا فِي رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، وَأَخْبَرُوهُ أَنِّي مَمْلُوكٌ فَأَمَرَنِي فَقَلَدْتُ السَّيْفَ، فَإِذَا أَنَا أَجْرُهُ فَأَمَرَ لِي بِشَيْءٍ مِنْ خُرْثِي الْمَتَاعِ قَالَ: وَعَرَضْتُ عَلَيْهِ رُقِيَّةَ كُنْتُ أَزْقِي بِهَا الْمَجَانِينَ، فَأَمَرَنِي بِطَرْحِ بَعْضِهَا وَحَبْسِ بَعْضِهَا * رواه الترمذي وأبو داود إلا أن روايته انتهت عند قوله : المتاع

4005- Âbi'l-Lahm'ın kölesi Umeyr der ki: Efendilerimle beraber Hayber savaşında buldum. Benim için Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ile konuştular ve köle olduğumu söylediler. Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) emir verince kılıç kuşandım. (Yaşımın küçük olması sebebiyle) kılıç yerde sürüklenince, (savaşmadığımdan) bana işe yaramaz eşyalardan verilmesini emretti. Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) deliler için okuduğum bir efsunu arz edince bir kısmını atmamı, kalan kısmını bırakmamı emretti. [Sahih]

Tirmizi (1557) ve Ebû Dâvud (2730, efsunsuz ilk bölümü) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٠٦ - [٢٢] عَنْ مُجَمِّعِ بْنِ جَارِيَةَ قَالَ: قُسِمَتْ خَيْبَرَ عَلَى أَهْلِ الْخُدَيْبِيَّةِ، فَقَسَمَهَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَلَى ثَمَانِيَةِ عَشْرَ سَهْمًا، وَكَانَ الْجَيْشُ أَلْفًا وَخَمْسَ مِائَةٍ، فِيهِمْ ثَلَاثُ مِائَةِ فَارِسٍ، فَأَعْطَى الْفَارِسَ سَهْمَيْنِ، وَأَعْطَى الرَّاجِلَ سَهْمًا * رواه أبو داود وَقَالَ: حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ أَصَحُّ فَالْعَمَلُ عَلَيْهِ وَآتَى الْوَهْمُ فِي حَدِيثِ مُجَمِّعٍ أَنَّهُ قَالَ: أَنَّهُ قَالَ: ثَلَاثُمِائَةِ فَارِسٍ وَإِنَّمَا كَانُوا مِائَتِي فَارِسٍ

4006- Mücemmi b. Cârîye dedi ki: Hayber (ganimetleri ve toprakları) Hudeybiye savaşçılarına taksim edildi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) onu onsekiz hisseye ayırdı ve ordu binbeşyüz kişiydi. İçlerinde üçyüz atlı vardı. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) atlıya iki, yayaya bir hisse verdi. [Hasen]

Ebû Dâvud ekledi: Bu konuda İbn Ömer'in hadisi daha sahihtir. Zaten uygulama da ona göredir. Mücemmi'nin hadisinde yanlışlıkla 300 süvari sayısı geçmiştir ki doğrusu 200 olmalıdır.

Ebû Dâvud (3015) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٠٧ - [٢٣] عن حَبِيبِ بْنِ مَسْلَمَةَ الْفِهْرِيِّ قَالَ شَهِدْتُ النَّبِيَّ ﷺ نَفَلَ الرَّبْعَ فِي الْبَدَاةِ وَالثُّلُثَ فِي الرَّجْعَةِ * رواه أبو داود

4007- Habîb b. Mesleme el-Fihri der ki: "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem), (savaşa) başlarken ganimetin dörtte birini, dönüşte de üçte birini verdiğine şahit oldum." [Sahih]

Ebû Dâvud (2750)

٤٠٠٨ - [٢٤] عَنْ حَبِيبِ بْنِ مَسْلَمَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ كَانَ يُنْفِلُ الرَّبْعَ بَعْدَ الْخُمْسِ وَالثُّلُثَ بَعْدَ الْخُمْسِ إِذَا قُفِلَ * رواه أبو داود

4008- Habîb b. Mesleme bildiriyor: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), (başlangıçta ganimetten) humusu (beşte biri) ayırdıktan sonra kalanın üçte birini bahşiş olarak (o savaşa katılanlara) verirdi." [Sahih]

Ebû Dâvud (2749) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٠٩ - [٢٥] عَنْ أَبِي الْجَوْيَرِيَّةِ الْجَزْمِيِّ قَالَ: أَصَبْتُ بِأَرْضِ الرُّومِ جَزْرَةَ حَمْرَاءَ فِيهَا دَنَائِرُ فِي إِمْرَةٍ مُعَاوِيَةَ وَعَلَيْنَا رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ ﷺ مِنْ بَنِي

سَلِيمٌ يُقَالُ لَهُ: مَعْنُ بْنُ يَزِيدَ فَأَتَيْتُهُ بِهَا فَقَسَمَهَا بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ وَأَعْطَانِي مِنْهَا مِثْلَ مَا أَعْطَى رَجُلًا مِنْهُمْ، ثُمَّ قَالَ: لَوْلَا أَنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: لَا نَفْلَ إِلَّا بَعْدَ الْخُمْسِ لَأَعْطَيْتُكَ * رواه أبو داود

4009- Ebu'l-Cuveyriye el-Cermî dedi ki: Muaviye'nin halifeliği zamanında Bizans ülkesinde, içinde dinarlar (altın paralar) bulunan bir küpe rastlamıştım. Başımızda da Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in sahabelerinden Süleym oğullarından Ma'n b. Yezîd adında bir adam vardı. Dinarları ona getirdim. (O da bunları) müslümanlar arasında paylaştırdı. Onlardan birine verdiği kadar bu dinarlardan bana da verdi. Sonra da "Eğer ben Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): «Nefel ancak humustan sonradır» buyururken işitmiş olmasaydım sana (nefel de) verirdim" dedi. [Sahih]

Ebû Dâvud (2753) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٠١٠ - [٢٦] عَنْ أَبِي مُوسَى قَالَ قَدِمْنَا فَوَافَقْنَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ حِينَ افْتَتَحَ خَيْبَرَ فَأَسْهَمَ لَنَا أَوْ قَالَ فَأَعْطَانَا مِنْهَا وَمَا قَسَمَ لِأَحَدٍ غَابَ عَنْ فَتْحِ خَيْبَرَ مِنْهَا شَيْئًا إِلَّا لِمَنْ شَهِدَ مَعَهُ إِلَّا أَصْحَابَ سَفِينَتِنَا جَعْفَرَ وَأَصْحَابَهُ فَأَسْهَمَ لَهُمْ مَعَهُمْ * رواه أبو داود

4010- Ebû Mûsâ der ki: "(Habeşistan'dan) dönüşümüz, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) Hayber'i fethetmesine denk geldi. Bize de hisse verdi." — veya bize de ganimetten verdi.— Hayber'de bulunmayan (bizim dışımızda) hiç kimseye ganimetten pay vermedi. Gemimizde bulunan Câfer ve arkadaşları hariç. Onlara da diğerleri gibi pay verdi." [Sahih]

Ebû Dâvud (2725) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٠١١ - [٢٧] عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدِ الْجُهَنِيِّ أَنَّ رَجُلًا مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ ﷺ تُوْفِيَ يَوْمَ خَيْبَرَ فَذَكَرُوا ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ صَلُّوا عَلَيَّ صَاحِبِكُمْ فَتَخَيَّرْتُ

وَجُوهُ النَّاسِ لِذَلِكَ فَقَالَ إِنَّ صَاحِبَكُمْ غَلٌّ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَفَتَشْنَا مَتَاعَهُ فَوَجَدْنَا
خَزْرًا مِنْ خَزْرِ يَهُودَ لَا يُسَاوِي دِرْهَمَيْنِ * رواه مالك وأبو داود والنسائي

4011- Zeyd b. Hâlid el-Cühenî bildiriyor: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) ashabından biri Hayber savaşında öldü. Öldüğünü Allah Resûlü'ne (sallallahu aleyhi vesellem) bildirdiklerinde: "Arkadaşınızın namazını siz kılın" buyurdu. Böyle demesi üzerine insanların yüz rengi değişti. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Arkadaşınız Allah'ın yolunda (ganimette) ihanet etti" buyurdu. Adamm eşyalarını aradığımızda, içlerinde iki dirhem bile etmeyen Yahudi kolyeleri bulduk. [Zayıf]

Ebû Dâvud (2710) * Daifu't-Terğîb (842)

٤٠١٢ - [٢٨] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا أَصَابَ غَنِيمَةً
أَمَرَ بِلَالًا فَنَادَى فِي النَّاسِ فَيَجِئُونَ بِغَنَائِمِهِمْ فَيُخْمَسُهُ وَيُقَسِمُهُ فَجَاءَ رَجُلٌ بَعْدَ
ذَلِكَ بِزِمَامٍ مِنْ شَعْرِ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَذَا فِيمَا كُنَّا أَصْبَنَاهُ مِنَ الْغَنِيمَةِ فَقَالَ
أَسَمِعْتَ بِلَالًا يُنَادِي ثَلَاثًا قَالَ نَعَمْ قَالَ فَمَا مَنَعَكَ أَنْ تَجِيءَ بِهِ فَاغْتَدِرَ إِلَيْهِ فَقَالَ
كُنْتُ أَنْتَ تَجِيءُ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَلَنْ أَقْبَلَهُ عَنْكَ * رواه أبو داود

4012- Abdullah b. Amr der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ganimet elde ettiği zaman, Bilâl'e, insanların toplanması için seslenmesini emrederdi. İnsanlar elde ettikleri ganimetlerle geldiklerinde, ganimetten beşte birini ayırdıktan sonra kalanını paylaşırdı. (Bir gün) paylaşımından sonra adamın biri (ganimete ait) kıldan bir yularla gelince, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu da elde ettiğimiz ganimetten sayılır. Bilâl'in üç defa seslendiğini duymadın mı?" buyurdu. Adam: "Duydum" dedi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "O zaman neden getirmedi?" diye sorunca adam özür diledi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bunu senden kabul etmiyorum. Kıyamet gününde bununla beraber geleceksin!" buyurdu. [Hasen]

Ebû Dâvud (2712)

٤٠١٣ - [٢٩] عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ وَأَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ حَزَقُوا مَتَاعَ الْغَالِ وَضَرْبُوهُ وَمَنْعُوهُ سَهْمَهُ * رواه أبو داود

4013- Amr b. Şuayb, babasından, o da dedesinden naklediyor: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), Ebû Bekr ve Ömer, ganimetten mal çalanın eşyalarını yaktılar, onu dövdüler ve ganimetten pay vermediler." [Zayıf]

Ebû Dâvud (2715) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٠١٤ - [٣٠] عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدُبٍ قَالَ أَمَا بَعْدُ وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ مَنْ كَتَمَ غَالًا فَإِنَّهُ مِثْلُهُ * رواه أبو داود

4014- Semure b. Cundub der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ganimetten çalanı gizleyen kişi, onun gibi (suçlu) olur" buyururdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (2716) * Daifu't-Terğîb (846)

٤٠١٥ - [٣١] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنْ شِرَاءِ الْمَغَانِمِ حَتَّى تُقَسَّمِ * رواه الترمذي

4015- Ebû Saîd el-Hudrî der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) taksim edilmeden önce ganimetlerin (hisselerin askerler arasında) satılmasını yasakladı." [Sahih]

Tirmizî (1563) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٠١٦ - [٣٢] عَنْ أَبِي أَمَامَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ "نَهَى أَنْ تُبَاعَ السِّهَامُ حَتَّى تُقَسَّمِ" *

رواه الدارمي

4016- Ebû Umâme'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), hisselerin paylaşılmasından önce satışını yasaklamıştır. [Sahih]

Dârimî (2519)

٤٠١٧ - [٣٣] عَنْ خَوْلَةَ بِنْتِ قَيْسٍ، تَقُولُ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: إِنَّ هَذَا الْمَالَ خَصْرَةٌ خُلُوَّةٌ، مَنْ أَصَابَهُ بِحَقِّهِ بُورِكَ لَهُ فِيهِ، وَرُبَّ مَتَّخِرٍ فِي مَا شَاءَتْ بِهِ نَفْسُهُ مِنْ مَالِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ لَيْسَ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا النَّارُ * رواه الترمذي

4017- Havle binti Kays der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu dünya malı çekici ve tatlıdır. Kim gereği şekilde onu elde etmeye çalışırsa kendisi için bereketli ve hayırlı olur. Kim de Allah ve Peygamber'in dağıtacağı ganimet malından değişik yollara başvurarak almaya kalkarsa kıyamette kendisi için sadece ateş vardır" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Tirmizî (2374) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٠١٨ - [٣٤] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ تَنَقَّلَ سَيْنَةَ ذَا الْفَقَارِ يَوْمَ بَدْرٍ * رواه أحمد وابن ماجه وزاد الترمذي وهو الذي رأى فيه الرؤيا يوم أُحُدٍ

4018- İbn Abbâs bildiriyor: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) Bedir günü kılıcı Zülfikar'ı ganimetten ayrı olarak fazladan almıştı."

Tirmizî (1561) bu hadise: Uhud günü, hakkında rüya gördüğü kılıç da bu kılıçtı" cümlesini eklemiştir. [Hasen]

Ahmed (2445) ve İbn Mâce (2808) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٠١٩ - [٣٥] عَنْ رُوَيْعِ بْنِ ثَابِتِ الْأَنْصَارِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْتِيهِمُ الْآخِرَ فَلَا يَزْكَبُ دَابَّةً مِنْ فِئَةِ الْمُسْلِمِينَ حَتَّى إِذَا أُعْجِفَهَا رَدَّهَا فِيهِ

وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يَلْبَسُ ثَوْبًا مِنْ فِئَةِ الْمُسْلِمِينَ حَتَّى إِذَا
أَخْلَقَهُ رَدَّهُ فِيهِ * رواه أبو داود

4019- Ruveyfi' b. Sâbit el-Ensârî, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Her kim Allah'a ve âhiret gününe inanıyorsa Müslümanların (henüz paylaşılmamış) ganimet mallarından olan bir bineğe binip de yorduktan sonra onu geri ganimet malları arasına katmasın. Her kim Allah'a ve âhiret gününe inanıyorsa Müslümanların (henüz paylaşılmamış) ganimet mallarından olan bir giysiyi giyip de eskittikten sonra geri ganimet malları arasına katmasın" buyurduğunu nakleder. [Hasen]

Ebû Dâvud (2159) * Sahihu'l-Câmi' (7654)

٤٠٢٠ - [٣٦] عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي مُجَالِدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى، قَالَ:
قُلْتُ: هَلْ كُنْتُمْ تُحَمِّسُونَ يَغْنِي الطَّعَامَ فِي عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ؟ فَقَالَ: أَصَبْنَا طَعَامًا
يَوْمَ خَيْبَرَ، فَكَانَ الرَّجُلُ يَجِيءُ فَيَأْخُذُ مِنْهُ مِقْدَارَ مَا يَكْفِيهِ، ثُمَّ يَنْصَرِفُ. ورواه أبو
داود

4020- Muhammed b. Ebî Mücâlid dedi ki: Ben Abdullah b. Ebi Evfa'ya: "Siz, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) zamanında (ganimet olarak ele geçen) yiyecek maddelerinden beşte bir hisseyi çıkarır mıydınız?" diye sordum. "Biz Hayber günü (ganimet olarak) yiyecek ele geçirmiştik. Kişi gelip ondan kendisine yetecek kadarını alıyor sonra dönüp gidiyordu" cevabını verdi. [Sahih]

Ebû Dâvud (2704) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٢١ - [٣٧] عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ جَيْشًا غَنِمُوا فِي زَمَانِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ طَعَامًا
وَعَسَلًا فَلَمْ يَأْخُذْ مِنْهُمْ الْخُمْسُ * رواه أبو داود

4021- İbn Ömer bildiriyor: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) zamanında bir ordu ganimet olarak yiyecek ve bal elde etti; ancak bunlardan humus (beşte bir) alınmadı." [Sahih]

Ebû Dâvud (2701) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٢٢ - [٣٨] عَنْ الْقَاسِمِ مَوْلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ كُنَّا نَأْكُلُ الْجَزَرَ فِي الْعَزْوِ وَلَا نَقْسِمُهُ حَتَّىٰ إِنْ كُنَّا لَنَرْجِعُ إِلَىٰ رِحَالِنَا وَأُخْرِجْتَنَا مِنْهُ مُمْلَأَةً * رواه أبو داود

4022- Abdurrahman'ın azatlısı Kâsım, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) bir sahabisinden bildiriyor: "Savaşta (ganimetten olan) kesilmiş deve etini yer ve taksimata dahil etmezdik. Öyle ki konakladığımız yerlerimize döndüğümüz vakit torbalarımız o etle dolu olurdu." [Zayıf]

Ebû Dâvud (2706) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٢٣ - [٣٩] وعن عبادة بن الصامت أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يَقُولُ: "أَدْوَا الْخِيَاطَ وَالْمَخِيطَ، وَإِيَّاكُمْ وَالْعُلُولَ فَإِنَّهُ عَارَ عَلَىٰ أَهْلِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ" * رواه الدارمي

4032- Ubâde b. es-Sâmit'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "(Ganimet mallarından elinizde) iğneden ipliğe varıncaya kadar getirip geri verin! Ganimetten alınan her şey hıyanettir ve bu şey bunu yapan için kıyamet günü utanç sebebidir" buyurdu. [Sahih]

Dârimî (2530) ve İbn Mâce (2850) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/958)

٤٠٢٤ - [٤٠] ورواه النسائي عن عمرو بن شعيب عن أبيه عن جده

4024- Aynı hadisi Nesâî (3688), Amr b. Şuayb kanalıyla babasından, o da dedesinden rivayet etmiştir.

٤٠٢٥ - [٤١] عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ قَالَ: رُدُّوا عَلَيَّهِمْ نِسَاءَهُمْ وَأَبْنَاءَهُمْ، فَمَنْ مَسَكَ بِشَيْءٍ مِنْ هَذَا الْفَيْءِ، فَإِنَّ لَهُ بِهِ عَلَيْنَا سِتُّ فَرَايِضَ مِنْ أَوَّلِ شَيْءٍ يُفِيئُهُ اللَّهُ عَلَيْنَا، ثُمَّ دَنَا يَغْنِي النَّبِيَّ ﷺ مِنْ بَعِيرٍ، فَأَخَذَ وَبَرَةً مِنْ سَنَامِهِ، ثُمَّ قَالَ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّهُ لَيْسَ لِي مِنْ هَذَا الْفَيْءِ شَيْءٌ، وَلَا هَذَا وَرَفَعَ إِضْبَعِيهِ إِلَّا الْخُمْسَ، وَالْخُمْسُ مَزْدُودٌ عَلَيْكُمْ، فَأَدُّوا الْخِيَاطَ وَالْمِخِيْطَ. فَقَامَ رَجُلٌ فِي يَدِهِ كَبَّةٌ مِنْ شَعْرِ فَقَالَ: أَخَذْتُ هَذِهِ لِأُضْلِحَ بِهَا بَزْدَعَةَ لِي. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَمَّا مَا كَانَ لِي وَلِئِنِّي عَبْدُ الْمُطَّلِبِ فَهُوَ لَكَ. فَقَالَ: أَمَّا إِذْ بَلَغْتَ مَا أَرَى فَلَا أَرَبَ لِي فِيهَا وَنَبَذَهَا * رواه أبو داود

4025- Amr b. Şuayb, babası kanalıyla dedesinden bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey insanlar! Onlara kadınlarını ve çocuklarını geri verin. Kim kendine düşen hisseyi tutmak ve karşılıksız olarak vermek istemezse, ona Allah'ın bize ilk kazandıracağı ganimetlerden altı hisse verilecektir" buyurdu ve sonra bir deveye yaklaşıp hörgücünden bir tüy kopararak: "Bana ganimetten bunun kadar bir şey bile yoktur" (deyip) ve (tüy tuttuğu) iki parmağını kaldırıp (sözlerine devam ederek): "Ancak hissem düşen beşte birdir, o da size iade edilmektedir. Ganimet mallarından elinizde iğneden ipliğe ne varsa getirip geri verin" buyurdu.

Yanında bir tutam kıl bulunan bir adam kalkıp: "Ben bunu devemin çulunu tamir etmek için almıştım" dedi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem)'de: "Benim ve Abdulmuttalib oğulları için olan (ganimet) senindir" buyurdu. Adam: "Ey Allah'ın Resûlü! Mademki iş buraya kadar vardı, artık bu yumak bana gerekmez" dedi ve elindeki kılları yere attı. [Hasen]

Ebû Dâvud (2694) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٢٦ - [٤٢] وعن عمرو بن عَبَسَةَ، قَالَ: صَلَّى بِنَا رَسُولِ اللَّهِ ﷺ إِلَى بَعِيرٍ مِنَ الْمَغَنَمِ، فَلَمَّا سَلَّمَ أَخَذَ وَبِرَةً مِنْ جَنْبِ الْبَعِيرِ، ثُمَّ قَالَ: وَلَا يَحِلُّ لِي مِنْ غَنَائِمِكُمْ مِثْلُ هَذَا إِلَّا الْخُمْسُ، وَالْخُمْسُ مَزْدُودٌ فِيكُمْ * رواه أبو داود

4026- Amr b. Abese dedi ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ganimet olarak ele geçen develere doğru bize namaz kıldırması. Selam verince, devenin yan tarafından bir kıl aldıktan sonra: "Bana sizin ganimetlerinizden şu kadarı bile helal değildir. (Bana helal olan) sadece beşte birdir. Beşte bir de size harcanır" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (2755) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٢٧ - [٤٣] وَعَنْ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ قَالَ: لَمَّا قَسَمَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ سَهْمَ ذَوِي الْقُرْبَى بَيْنَ بَنِي هَاشِمٍ وَبَنِي الْمُطَّلِبِ أَتَيْتُهُ أَنَا وَعُثْمَانُ بْنُ عَفَّانَ فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ هَؤُلَاءِ إِخْوَانُنَا مِنْ بَنِي هَاشِمٍ لَا تُنْكِرُ فَضْلَهُمْ لِمَكَانِكَ الَّذِي وَضَعَكَ اللَّهُ مِنْهُمْ أَرَأَيْتَ إِخْوَانَنَا مِنْ بَنِي الْمُطَّلِبِ أَعْطَيْتَهُمْ وَتَرَكْتَنَا وَإِنَّمَا قَرَابَتُنَا وَقَرَابَتُهُمْ وَاحِدَةٌ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «إِنَّمَا بَنُو هَاشِمٍ وَبَنُو الْمُطَّلِبِ شَيْءٌ وَاحِدٌ هَكَذَا». وَشَبَّكَ بَيْنَ أَصَابِعِهِ * رواه الشافعي وَفِي رِوَايَةِ أَبِي دَاوُدَ وَالتَّسَائِي نَحْوُهُ وَفِيهِ: «إِنَّا وَبَنُو الْمُطَّلِبِ لَا نَفْتَرِقُ فِي جَاهِلِيَّةٍ وَلَا إِسْلَامٍ وَإِنَّمَا نَحْنُ وَهُمْ شَيْءٌ وَاحِدٌ» وَشَبَّكَ بَيْنَ أَصَابِعِهِ

4027- Cubeyr b. Mut'im der ki: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem), Ganimetin beşte birini Hâşim oğulları ile Abdulmuttalib oğulları arasında taksim edince, ben ve Osmân b. Affân yanına gidip: "Ey Allah'ın Resûlü! Allah'ın seni onların içerisine yerleştirmiş olması sebebiyle Hâşim oğullarının (bize nisbetle olan) üstünlüklerini inkâr edilemez. Fakat kardeşlerimiz Muttalib oğullarının durumu nedir de bizi bıraktığın halde onlara hisse verdin. Oysa onlarla bizim sana olan yakınlığımız birdir?" dedik. Hz. Peygamber (sallallahu

aleyhi vesellem): "Hâşimoğulları ve Muttalib oğulları aynı şeydir, birbirinden farksızdır" buyurdu.

Şâfîî, Ebû Dâvud (2978) ve Nesâî (4068) rivayetinde aynısı şu ifadelerle geçmiştir: "Hâşim oğulları ile Muttalib oğulları benden Cahiliye döneminde de İslâmiyet döneminde de ayrıldılar. Hâşim oğulları ve Muttalib oğulları birdir" buyurdu ve parmaklarını birbirine geçirdi.

3- FASIL

٤٠٢٨ - [٤٤] عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ قَالَ بَيْنَا أَنَا وَاقِفٌ فِي الصَّفِّ يَوْمَ بَدْرٍ فَتَنَظَرْتُ عَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي فَإِذَا أَنَا بِغُلَامَيْنِ مِنَ الْأَنْصَارِ حَدِيثَةَ أَسْنَانُهُمَا تَمَثَّيْتُ أَنْ أَكُونَ بَيْنَ أَضْلَعٍ مِنْهُمَا فَغَمَزَنِي أَحَدُهُمَا فَقَالَ يَا عَمِّ هَلْ تَعْرِفُ أَبَا جَهْلٍ قُلْتُ نَعَمْ مَا حَاجَتُكَ إِلَيْهِ يَا ابْنَ أَخِي قَالَ أَخْبَرْتُ أَنَّهُ يَسُبُّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَئِنْ رَأَيْتُهُ لَا يُفَارِقُ سَوَادِي سَوَادَهُ حَتَّى يَمُوتَ الْأَعْجَلُ مِنَّا فَتَعَجَّبْتُ لِذَلِكَ فَغَمَزَنِي الْأَخْرَجُ فَقَالَ لِي مِثْلَهَا فَلَمْ أَنْشَبْ أَنْ نَظَرْتُ إِلَى أَبِي جَهْلٍ يَجُولُ فِي النَّاسِ قُلْتُ أَلَا إِنَّ هَذَا صَاحِبُكُمَا الَّذِي سَأَلْتُمَانِي فَاثْتَدَرَاهُ بِسَيْفَيْهِمَا فَضَرَبَاهُ حَتَّى قَتَلَاهُ ثُمَّ انْصَرَفَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَأَخْبَرَاهُ فَقَالَ أَيُّكُمَا قَتَلَهُ قَالَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا أَنَا قَتَلْتُهُ فَقَالَ هَلْ مَسَحْتُمَا سَيْفَيْكُمَا قَالَا لَا فَتَنَظَرَ فِي السِّيفَيْنِ فَقَالَ كِلَاكُمَا قَتَلَهُ سَلْبَةً لِمُعَاذِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْجُمُوحِ وَكَانَا مُعَاذُ بْنُ عَمْرٍو وَمُعَاذُ بْنُ عَمْرٍو بْنِ الْجُمُوحِ * متفق عليه

4028- Abdurrahman b. Avf der ki: Bedir savaşında safta dururken sağıma ve soluma baktım. Ensâr'dan henüz daha genç olan iki kişi arasında durduğumu gördüm. Onlardan daha güçlü olanların arasında bulunmayı temenni ettim. İçlerinden biri bana işaret ederek: "Amcacığım! Ebû Cehil'i tanıyor musun?" dedi. "Tanıyorum! Onu neden soruyorsun yeğenim?" diye sorduğumda da: "Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) sövdüğü

bana bildirildi. Nefsim elinde olana yemin olsun ki onu görürsem içimizden eceli daha yakın olan ölmedikçe onu bırakmayacağım!" dedi. Bu davranışına şaşırımdı.

Sonra diğeri bana işaret ederek aynı şeyleri söyledi. O anda askerler arasında dolaşan Ebû Cehil'e gözlerim takıldı. Onlara: "Bana sorduğunuz arkadaşınız işte o!" dedim. Hemen kılıçlarına sarılıp onu öldürdüler. Sonra Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına gidip bunu bildirdiler. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Onu hanginiz öldürdü?" diye sorduğunda her ikisi de: "Onu ben öldürdüm" demeye başladı. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) onlara: "Kılıçlarınızı sildiniz mi?" diye sorunca da: "Hayır!" dediler. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) her iki kılıcı da baktı ve: "Onu her ikiniz de öldürmüşsünüz!" buyurdu. Ancak Ebû Cehil'in malını içlerinden Muâz b. Amr b. el-Camûh'a verdi. Bu iki genç Muâz b. Afrâ ile Muâz b. Amr b. el-Camûh idi. [Sahih]

Buhârî (3141) ve Müslim (1752)

٤٠٢٩ - [٤٥] عَنْ أَنَسٍ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ مَنْ يَنْظُرُ مَا صَنَعَ أَبُو جَهْلٍ فَاَنْطَلَقَ ابْنُ مَسْعُودٍ فَوَجَدَهُ قَدْ ضَرَبَهُ ابْنَا عَفْرَاءَ حَتَّى بَرَدَ قَالَ أَأَنْتَ أَبُو جَهْلٍ قَالَ فَأَخَذَ بِلِحْيَتِهِ قَالَ وَهَلْ فَوْقَ رَجُلٍ قَتَلْتُمُوهُ أَوْ رَجُلٍ قَتَلَهُ قَوْمُهُ. وَفِي رَوَايَةٍ: قَالَ أَبُو جَهْلٍ فَلَوْ غَيْرُ أَكَّارٍ قَتَلَنِي * متفق عليه

6470- Enes der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ebû Cehil'e ne olduğuna kim bakar?" buyurunca İbn Mes'ûd hemen bakmaya gitti. Onu, Afrâ'nın iki oğlu tarafından yere serilip öldürüldüğünü gördü. (Ebû Cehil'e bakıp): "Ebû Cehil sen misin!" dedi. Bunun üzerine o, sakalından tuttu ve: "Bu öldürdüğünüzden daha önemli bir adam var mı ki!" veya: "Kavmi tarafından öldürülen bu adamdan daha önemli biri var mı ki!" dedi.

Diğer rivayet şöyledir: Ebû Cehil dedi ki: "Keşke beni öldürecek olan bir çiftçiden başkası olsaydı!" [Sahih]

Buhârî (3963) ve Müslim (1800)

٤٠٣٠ - [٤٦] عن سعد قال أعطى رسول الله ﷺ رهطاً وأنا جالس فيهم قال فتترك رسول الله ﷺ منهم رجلاً لم يعطه وهو أعجبهم إلي فقممت إلى رسول الله ﷺ فسارزته فقلت ما لك عن فلان والله إني لأراه مؤمناً قال أو مسلماً قال فسكت قليلاً ثم غلبي ما أعلم فيه فقلت يا رسول الله ما لك عن فلان والله إني لأراه مؤمناً قال أو مسلماً قال فسكت قليلاً ثم غلبي ما أعلم فيه فقلت يا رسول الله ما لك عن فلان والله إني لأراه مؤمناً قال أو مسلماً يعنني فقال إني لأعطي الرجل وغيره أحب إلي منه خشية أن يكب في النار على وجهه * متفق عليه. وفي رواية لهما: قال الزهري: فترى: أن الإسلام الكلمة والإيمان العمل الصالح

4030- Sa'd bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bir grup insana (dünyalık bir şeyler) verdi. Ben de içlerinde oturuyordum. Ancak Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onların içinden birine vermedi. Aralarında en fazla beğendiğim kişi de oydu. Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem) yanına gittim. Gizlice: "Neden filan kişiye vermedin? Vallahi onu mümin veya müslüman olarak görüyorum" dedim. Sonra biraz suskun kaldığımda o kişi hakkında bildiğim bana baskın geldi ve tekrar: "Neden filan kişiye vermedin? Vallahi onu mümin veya müslüman olarak görüyorum" dedim. Biraz daha suskun kaldım. Adam hakkındaki bilgim tekrar baskın geldi. Yine: "Ey Allah'ın Resûlü! Neden filan kişiye vermedin? Vallahi onu mümin veya müslüman olarak görüyorum" diye sordum. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): *"Başkasını daha fazla sevdiğim halde bir adama, cehenneme yüzüstü atılmasın diye ihsanda bulunurum"* buyurdu.

Her ikisinin rivayetinde de ilave olarak Zührî ekledi: "Görüldüğü gibi sözle ifade İslam, salih amel ise imandır." [Sahih]

Buhârî (27) ve Müslim (150)

٤٠٣١ - [٤٧] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَامَ يَغْنِي يَوْمَ بَدْرٍ فَقَالَ إِنَّ عُثْمَانَ انْطَلَقَ فِي حَاجَةِ اللَّهِ وَحَاجَةِ رَسُولِ اللَّهِ وَإِنِّي أَبِيعُ لَهُ فَضَرَبَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بِسَهْمٍ وَلَمْ يَضْرِبْ لِأَحَدٍ غَابَ غَيْرُهُ * رواه أبو داود

4031- İbn Ömer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Bedir günü ayağa kalkarak: "Osman, Allah'ın ve Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yolunda (Mekke'ye) gitti ve: "Ben onun adına biatını kabul ediyorum" buyurdu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ona da ganimetten bir pay verdi. Savaşa katılmayan başka hiç kimseye de pay vermedi. [Sahih]

Ebû Dâvud (2726) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٣٢ - [٤٨] عَنْ زَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَجْعَلُ فِي قَسَمِ الْغَنَائِمِ عَشْرًا مِنَ الشَّاءِ بِبَعِيرٍ * رواه النسائي

4032- Râfi b. Hadîc, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) ganimetleri taksim ederken, on koyunu bir deveye denk tuttuğunu bildiriyor. [Sahih]

Nesâî (4297) * [Sahih Sünen en-Nesâî]

٤٠٣٣ - [٤٩] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ غَزَا نَبِيٍّ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ فَقَالَ لِقَوْمِهِ لَا يَتَّبِعْنِي رَجُلٌ مَلَكَ بُضْعَ امْرَأَةٍ وَهُوَ يُرِيدُ أَنْ يَتَّبِعَنِي بِهَا وَلَمَّا بَيْنَ بِهَا وَلَا أَحَدٌ بَنَى بُيُوتًا وَلَمْ يَرْفَعْ سُقُوفَهَا وَلَا أَحَدٌ اشْتَرَى غَنَمًا أَوْ خِلْفَاتٍ وَهُوَ يَنْتَظِرُ وِلَادَهَا فَغَزَا فَدَنَا مِنَ الْقَرْيَةِ صَلَاةَ الْعَصْرِ أَوْ قَرِيْبًا مِنْ ذَلِكَ فَقَالَ لِلشَّمْسِ إِنَّكَ مَأْمُورَةٌ وَأَنَا مَأْمُورٌ اللَّهُمَّ احْبِسْهَا عَلَيْنَا فَحَبِسَتْ حَتَّى فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَجَمَعَ الْغَنَائِمَ فَجَاءَتْ يَغْنِي النَّارَ لِتَأْكُلَهَا فَلَمْ تَطْعَمَهَا فَقَالَ إِنَّ فِيكُمْ غُلُولًا فَلْيَبِيعْنِي مِنْ كُلِّ قَبِيلَةٍ رَجُلٌ فَلَزِقَتْ يَدُ رَجُلٍ بِيَدِهِ فَقَالَ فِيكُمْ الْغُلُولُ فَلْيَبِيعْنِي قَبِيلَتِكَ فَلَزِقَتْ يَدُ

رَجُلَيْنِ أَوْ ثَلَاثَةٍ بِيَدِهِ فَقَالَ فِيكُمْ الْغُلُولُ فَجَاءُوا بِرَأْسٍ مِثْلِ رَأْسِ بَقْرَةٍ مِنَ الذَّهَبِ فَوَضَعُوهَا فَجَاءَتْ النَّارُ فَأَكَلَتْهَا". زَادَ فِي رِوَايَةٍ: «فَلَمْ تَحِلَّ الْغَنَائِمُ لِأَحَدٍ قَبْلَنَا ثُمَّ أَحَلَّ اللَّهُ لَنَا الْغَنَائِمَ رَأَى ضَعْفَنَا وَعَجْزَنَا فَأَحَلَّهَا لَنَا» * متفق عليه

4033- Ebû Hureyre, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Peygamberlerden biri savaşa çıktı ve kavmine dedi ki: «Bir kadını nikahlamış olduğu halde onunla henüz gerdeği girmemiş olan, bir evin inşasına başlamış ama henüz tavanını bitirememiş olan, koyun veya yüklü develer satın alan ve onların doğurmalarını bekleyen kişiler benimle birlikte gelmesin.» Böyle dedikten sonra savaşa çıktı. İkinci namazı veya buna yakın bir vakitte savaşacağı köye geldiğinde Güneş'e: «Sen görevlisin, ben de görevliyim» dedi ve ekledi: «Allahım! Bizim için onu tut!» Fetih tamamlanana kadar Güneş durduruldu. Ganimetler toplandı. Ganimeti yemek için (gökten) ateş geldi; ama yiyemedi. Bunun üzerine Peygamber kavmine: «İçinizde ganimet mallarında ihanet eden var! Her kabileden biri bana biat etsin!» dedi. Biat ederlerken adamın birinin eli onun eline yapışınca, Peygamber: «İhanet eden sizin kabileden! Tüm kabilen bana biat etsin!» dedi. Kabile biat ederken, iki veya üç adamın eli Peygamberin eline yapıştı. Peygamber: «İhanet eden sizlersiniz!» dedi. Bunun üzerine adamlar (saklanmış ganimet malı olan) sığır başına benzeyen (büyüklükte) altından bir başı getirip ortaya koyunca ateş gelip onu yedi" buyurduğunu nakleder.

Başka bir rivayette: "Ganimetler bizden önce hiç bir kimseye helâl olmamıştır. Çünkü Allah bizim zaafımızı ve aczimizi bildiğinden dolayı bize tertemiz helal kıldı" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Buhârî (3124) ve Müslim (1747)

٤٠٣٤ - [٥٠] عن عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ قَالَ لَمَّا كَانَ يَوْمَ خَيْبَرَ أَقْبَلَ نَفَرٌ مِنْ صَحَابَةِ النَّبِيِّ ﷺ فَقَالُوا فُلَانٌ شَهِيدٌ فُلَانٌ شَهِيدٌ حَتَّى مَرُّوا عَلَى رَجُلٍ فَقَالُوا فُلَانٌ شَهِيدٌ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ كَلَّا إِنِّي رَأَيْتُهُ فِي النَّارِ فِي بُرْدَةٍ غَلَّهَا أَوْ عَبَاءَةٍ ثُمَّ قَالَ

رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَا ابْنَ الْخَطَّابِ اذْهَبْ فَنَادِيَ فِي النَّاسِ أَنَّهُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا
 الْمُؤْمِنُونَ قَالَ فَخَرَجْتُ فَنَادَيْتُ إِلَّا إِنَّهُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا الْمُؤْمِنُونَ * رواه مسلم

4034- Ömer b. el-Hattâb bildiriyor: Hayber gününde Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) ashâbından bir grup gelerek: "Fılan kişi şehit oldu, Filan kişi şehit oldu" diye saymaya başladılar. Bir adamın adını anıp: "Fılan kişi de şehit oldu" dediklerinde, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Hayır! (Bu adam şehit değildir) zira bu adamı çaldığı bir elbise veya bir aba yüzünden cehennem gördüm" buyurdu. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) sonra: "Ey Hattâb'ın oğlu! Git insanlara: «Cennete ancak mümin olanlar girecektir!» diye seslen" buyurdu. Ben de çıkıp: "Cennete ancak mümin olanlar girecektir!" diye seslendim. [Sahih]

Müslim (114)

باب الجزية

Cizye

1- FASIL

٤٠٣٥ - [١] عن بَجَالَةَ يُحَدِّثُ عَنْ عُمَرُو بْنِ أُوَيْسٍ وَأَبَا الشَّعْنَاءِ قَالَ كُنْتُ
 كَاتِبًا لِحِزْرِ بْنِ مُعَاوِيَةَ عَمِّ الْأَخْنَفِ بْنِ قَيْسٍ إِذْ جَاءَنَا كِتَابُ عُمَرَ قَبْلَ مَوْتِهِ بِسِتَّةِ
 أَقْتُلُوا كُلَّ سَاحِرٍ وَفَرَقُوا بَيْنَ كُلِّ ذِي مَحْرَمٍ مِنَ الْمَجُوسِ وَأَنْهَوْهُمْ عَنِ الزَّمْرَمَةِ
 فَقَتَلْنَا فِي يَوْمٍ ثَلَاثَةَ سَوَاحِرَ وَفَرَقْنَا بَيْنَ كُلِّ رَجُلٍ مِنَ الْمَجُوسِ وَحَرِيمِهِ فِي كِتَابِ
 اللَّهِ وَصَنَعَ طَعَامًا كَثِيرًا فَدَعَاهُمْ فَعَرَضَ السِّيفَ عَلَى فُخْدِهِ فَأَكَلُوا وَلَمْ يَزْمِرُوا
 وَأَلْقُوا وَقَرَّبُوا أَوْ بَغَلَيْنِ مِنَ الْوَرِقِ وَلَمْ يَكُنْ عُمَرُ أَخَذَ الْجَزِيَةَ مِنَ الْمَجُوسِ حَتَّى
 شَهِدَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَخَذَهَا مِنَ مَجُوسِ هَجَرَ * رواه

البخاري وذكر حديث بُريدة: إِذَا أَمَرَ أَمِيرًا عَلَى جَيْشٍ فِي «بَابِ الْكِتَابِ إِلَى الْكُفَّارِ»

4035- Becâle, Amr b. Evs ile Ebu's-Şa'sâ'dan bildiriyor: Ahnef b. Kays'ın amcası Cez' b. Muâviye'nin katibi idim. Ölümünden bir yıl önce Hz. Ömer'in: "Her sihirbazı öldürün, Mecusilerden mahremiyle evli olan herkesi ayırın. (Yemek öncesi) fısıltıyla söyledikleri söze (zeczeme duasına) engel olun" şeklindeki fermanı geldi. Bunun üzerine bir gün içinde üç sihirbaz öldürdük, Allah'ın Kitab'ına göre, mahremiyle evlenen herkesi ayırdık. Cez' b. Muâviye büyük bir ziyafet vererek Mecusileri davet etti. Kılıcını da onların görebileceği bir şekilde ayağına dayadı. Zeczeme duası yapmadan yemeklerini yediler. Bir veya iki katır yükü de gümüş bıraktılar. Abdurrahmân b. Avf, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) Hecer Mecusilerinden cizye aldığına dair şahitlik edene kadar Ömer onlardan cizye almıyordu. [Sahih]

Buhârî (3157) Bureyde'nin "Bir ordu göndereceğinde başlarına komutan tayin edeceği zaman" hadisi Kafirlere Mektuplar başlığı altında geçmiştir. (no. 3926)

2- FASIL

٤٠٣٦ - [٢] عَنْ مُعَاذِ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ لَمَّا وَجَّهَهُ إِلَى الْيَمَنِ أَمَرَهُ أَنْ يَأْخُذَ مِنْ كُلِّ حَالِمٍ يَغْنِي مُحْتَلِمًا دِينَارًا أَوْ عَدْلَهُ مِنَ الْمُعَافِرِي ثِيَابٍ تَكُونُ بِالْيَمَنِ * رواه أبو داود

4036- Muâz'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onu Yemen'e görevli olarak gönderdiği zaman, ergenliğe ulaşan her kişiden cizye olarak bir dinar veya bir dinar değerinde Yemen yapımı olan meâfir kumaşı almasını emir buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (3038) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٣٧ - [٣] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَا تَصْلُحُ قِبْلَتَانِ فِي أَرْضٍ
وَاحِدَةٍ وَلَيْسَ عَلَى الْمُسْلِمِينَ جِزْيَةٌ * رواه أحمد والترمذي وأبو داود

4037- İbn Abbâs, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Tek bölgede iki kible olamaz! Müslüman olana da cizye vergisi yoktur!" buyurduğunu bildiriyor. [Zayıf]

Ahmed (1949), Tirmizî (633) ve Ebû Dâvud (3032) * [Daîf Süneni't-Tirmizî]

٤٠٣٨ - [٤] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ بَعَثَ خَالِدَ بْنَ الْوَلِيدِ إِلَى أَكْبِيدِ
دُومَةَ فَأَخَذَ فَأَتَوْهُ بِهِ فَحَقَنَ لَهُ دَمَهُ وَصَالَحَهُ عَلَى الْجِزْيَةِ * رواه أبو داود

4038- Enes b. Mâlik bildiriyorlar: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), Hâlid b. el-Velîd'i, Dûme'deki Ukeydir'e gönderdi. Hâlid onu yakalayıp Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) getirdi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) onun kanını bağışladı ve cizye verme üzerinde anlaştılar. [Hasen]

Ebû Dâvud (3037) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٣٩ - [٥] عَنْ حَزْبِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ جَدِّهِ أَبِي أُمِّهِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّمَا الْعُسُورُ عَلَى الْيَهُودِ، وَالنَّصَارَى، وَلَيْسَ عَلَى الْمُسْلِمِينَ عُسُورٌ
* رواه أحمد وأبو داود

4039- Harb b. Ubeydillah'(ın anne cihetinden dedesi olan şahsın) babasından bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Öşürler (onda bir vergiler) ancak Yahudiler ve Hıristiyanlar üzerinedir. Müslümanlar üzerinde öşür yoktur" buyurdu. [Zayıf]

Ahmed (15895) ve Ebû Dâvud (3046) * Daifu'l-Câmi' (2050)

٤٠٤٠ - [٦] عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا نَمُرُّ بِقَوْمٍ فَلَا هُمْ يُضَيِّقُونَنَا وَلَا هُمْ يُؤَدُّونَ مَا لَنَا عَلَيْهِمْ مِنَ الْحَقِّ وَلَا نَحْنُ نَأْخُذُ مِنْهُمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ؟ إِنْ أَبْرَأَ إِلَّا أَنْ تَأْخُذُوا كَرَاهًا فَخُذُوا * رواه الترمذي

4040- Ukbe b. Âmir der ki: "Ey Allah'ın Resûlü! Bazen bir topluluğa (öşür almak için) uğruyoruz; ancak ne bizi ağırılıyorlar; ne de onlar üzerinde olan (ağırlandırma) hakkımızı veriyorlar! Biz de onlardan almıyoruz" dediğimde, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Şayet sizi zorla almaya mecbur ederlerse siz de hakkınızı zorla alın!*" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1589) * [Sahih Sünen Ebi Dâvud]

3- FASIL

٤٠٤١ - [٧] عَنْ أَسْلَمَ مَوْلَى عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ ضَرَبَ الْجِزْيَةَ عَلَى أَهْلِ الدَّهَبِ أَرْبَعَةَ دَنَائِرٍ وَعَلَى أَهْلِ الْوَرِقِ أَرْبَعِينَ دِرْهَمًا مَعَ ذَلِكَ أَرْزَاقُ الْمُسْلِمِينَ وَضِيَاةٌ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ * رواه مالك

4041- Hz. Ömer'in azatlısı Eslem der ki: Ömer b. el-Hattâb, Mısır ve Şamlı gayr-ı müslimlere dörder dinar, Irak gayr-ı müslimlerine ise kırkar dirhemi cizye olarak belirledi. Buna ek olarak da üç gün boyunca (öşür almaya gelen) müslümanları ağırlayacaklardı.

Mâlik (757)

الصُّلْح

Barış

1- FASIL

٤٠٤٢ - [١] عَنِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ وَمَرْوَانَ بْنِ الْحَكَمِ قَالَا: خَرَجَ النَّبِيُّ ﷺ
 عَامَ الْخُدَيْبِيَّةِ فِي بَضْعِ عَشْرَةِ مِائَةٍ مِنْ أَصْحَابِهِ فَلَمَّا أَتَى ذَا الْخُلَيْفَةِ قَلَّدَ الْهَدْيَ
 وَأَشْعَرَ وَأَحْرَمَ مِنْهَا بِعُمْرَةٍ وَسَارَ حَتَّى إِذَا كَانَ بِالثَّنِيَّةِ الَّتِي يَنْهَبُ عَلَيْهِمْ مِنْهَا بَرَكَتٌ
 بِهِ رَاحِلَتُهُ فَقَالَ النَّاسُ: حَلَّ حَلَّ خَلَّاتِ الْقَضَوَاءِ خَلَّاتِ الْقَضَوَاءِ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ:
 «مَا خَلَّاتِ الْقَضَوَاءِ وَمَا ذَاكَ لَهَا بِخُلُقٍ وَلَكِنْ حَبَسَهَا حَابِسُ الْفِيلِ» ثُمَّ قَالَ:
 «وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يَسْأَلُونِي خُطَّةً يُعْظَمُونَ فِيهَا حُرْمَاتِ اللَّهِ إِلَّا أَعْطَيْتُهُمْ إِيَّاهَا»
 ثُمَّ زَجَرَهَا فَوُتِبَتْ فَعَدَلَ عَنْهُمْ حَتَّى نَزَلَ بِأَفْصَى الْخُدَيْبِيَّةِ عَلَى ثَمَدٍ قَلِيلِ الْمَاءِ
 يَتَبَرَّضُهُ النَّاسُ تَبْرُضًا فَلَمْ يَلْبَثُهُ النَّاسُ حَتَّى نَزَحُوهُ وَشَكِيهِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ
 الْعَطَشَ فَاَنْتَرَعَ سَهْمًا مِنْ كِنَانَتِهِ ثُمَّ أَمَرَهُمْ أَنْ يَجْعَلُوهُ فِيهِ فَوَاللَّهِ مَا زَالَ يَجِيئُ لَهُمْ
 بِالرِّبِيِّ حَتَّى صَدَرُوا عَنْهُ فَبَيْنَا هُمْ كَذَلِكَ إِذْ جَاءَ بُدَيْلُ بْنُ وَرْقَاءَ الْخَزَاعِي فِي نَفَرٍ
 مِنْ خَزَاعَةَ ثُمَّ أَنَاهُ غُرُوزَةُ بْنُ مَسْعُودٍ وَسَاقَ الْحَدِيثَ إِلَى أَنْ قَالَ: إِذْ جَاءَ سَهَيْلُ بْنُ
 عَمْرِو فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: " اَكْتُبْ: هَذَا مَا قَاضَى عَلَيْهِ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ ". فَقَالَ
 سَهَيْلُ: وَاللَّهِ لَوْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ مَا صَدَدْنَاكَ عَنِ النَّبِيِّ وَلَا قَاتَلْنَاكَ وَلَكِنْ
 اكْتُبْ: مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: " وَاللَّهِ إِنِّي لِرَسُولِ اللَّهِ وَإِنْ كَذَّبْتُمُونِي
 اكْتُبْ: مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ " فَقَالَ سَهَيْلُ: وَعَلَى أَنْ لَا يَأْتِيكَ مِنَّا رَجُلٌ وَإِنْ كَانَ
 عَلَى دِينِكَ إِلَّا رَدَدْتَهُ عَلَيْنَا فَلَمَّا فَرَّغَ مِنْ قِصَّةِ الْكِتَابِ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
 لِأَصْحَابِهِ: «قُومُوا فَانْحَزُوا ثُمَّ اخْلِقُوا» ثُمَّ جَاءَ نِسْوَةٌ مُؤْمِنَاتٌ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مِهَاجِرَاتٍ﴾ الْآيَةَ. فَنَهَاَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى أَنْ يَزُدُّوهُنَّ وَأَمَرَهُمْ أَنْ يَزُدُّوا الصَّدَاقَ ثُمَّ رَجَعَ إِلَى الْمَدِينَةِ فَبَجَاءَهُ أَبُو بَصِيرٍ رَجُلٌ مِنْ قُرَيْشٍ وَهُوَ مُسْلِمٌ فَأَرْسَلُوا فِي طَلَبِهِ رَجُلَيْنِ فَدَفَعَهُ إِلَى الرَّجُلَيْنِ فَخَرَجَا بِهِ حَتَّى إِذَا بَلَغَا ذَا الْحُلَيْفَةِ نَزَلُوا يَأْكُلُونَ مِنْ تَمَرٍ لَهُمْ فَقَالَ أَبُو بَصِيرٍ لِأَحَدِ الرَّجُلَيْنِ: وَاللَّهِ إِنِّي لَأَرَى سَيْفَكَ هَذَا يَا فَلَانُ جَيْدًا أَرِنِي أَنْظُرَ إِلَيْهِ فَأَمَكَّنَهُ مِنْهُ فَضَرَبَهُ حَتَّى بَرَدَ وَفَزَّ الْأَخْرَجُ حَتَّى أَتَى الْمَدِينَةَ فَدَخَلَ الْمَسْجِدَ يَعْدُو فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: «لَقَدْ رَأَى هَذَا دُعْرًا» فَقَالَ: قُتِلَ وَاللَّهِ صَحَابِي وَإِنِّي لَمَقْتُولٌ فَبَجَاءَهُ أَبُو بَصِيرٍ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: «وَيْلَ أُمِّهِ مِشْعَرُ حَزْبٍ لَوْ كَانَ لَهُ أَحَدٌ» فَلَمَّا سَمِعَ ذَلِكَ عَرَفَ أَنَّهُ سَيَرُدُّهُ إِلَيْهِمْ فَخَرَجَ حَتَّى أَتَى سَيْفَ الْبَحْرِ قَالَ: وَانْفَلَتَ أَبُو جَنْدَلٍ بْنُ سُهَيْلٍ فَلَحِقَ بِأَبِي بَصِيرٍ فَجَعَلَ لَا يَخْرُجُ مِنْ قُرَيْشٍ رَجُلٌ قَدْ أَسْلَمَ إِلَّا لَحِقَ بِأَبِي بَصِيرٍ حَتَّى اجْتَمَعَتْ مِنْهُمْ عِصَابَةٌ فَوَاللَّهِ مَا يَسْمَعُونَ بِعِيرٍ خَرَجَتْ لِقُرَيْشٍ إِلَى الشَّامِ إِلَّا اغْتَرَضُوا لَهَا فَقَتَلُوهُمْ وَأَخَذُوا أَمْوَالَهُمْ فَأَرْسَلَتْ قُرَيْشٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ تُنَاشِدُهُ اللَّهُ وَالرَّحِمَ لَمَّا أَرْسَلَ إِلَيْهِمْ فَمَنْ أَتَاهُ فَهُوَ آمِنٌ فَأَرْسَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَيْهِمْ * رواه البخاري

4042- Urve b. ez-Zübeyr, Misver b. Mahrame ile Mervân b. el-Hakem'den naklediyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ashâbından bin küsur kişiyle birlikte yola çıktı. Zul-Huleyfe'ye vardığı zaman kurbanlık develerin boyunlarına ip bağlayıp işaretledi ve umre için ihrama girdi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) (ashâbı ile beraber) ilerledi. Nihayet Seniyye mevkiine gelmişti ki, oradan Kureyş üzerine inilirdi. Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) binek devesi burada çöktü. İnsanlar: "Kalk yürü, kalk yürü!" diye azarladıkları halde deve çökmekte ısrar etti. Bu sefer insanlar: "Kasvâ çöküp kaldı! Kasvâ çöküp kaldı!" dediler. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Kasvâ çöküp kalmaz; onun çökme huyu da yoktur. Fakat vaktiyle filin (Mekke'ye girmesine) engel olan Allah, şimdi Kasvâ'ya engel oldu" buyurdu. Bundan sonra Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Canım elinde

olan Allah'a yemin ederim ki, Kureyş, Allah'ın (Harem içinde) muhterem kıldığı şeyleri yüceltmek kasdıyla benden ne kadar zor istekte bulunursa, ben onu muhakkak onlara vereceğim" buyurdu. Daha sonra Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) devesine bağırıp sürünce deve harekete geçti. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) Hudeybiye'nin bir ucundaki Semed'e gidip orada konakladı. Semed kuyusunun suyu azdı. İnsanlar kuyunun suyunu azar azar çekince kuyuda hiç su kalmadı. Susuzluktan dolayı Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) şikâyetinde bulduklarında, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) ok torbasından bir tane ok çekti ve Müslümanların onu kuyuya atmalarını emretti. Vallahi kuyunun yanından ayrılana kadar içinden susuzluklarını fazlasıyla giderecek bir şekilde su fıskırmaya başladı. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ve ashâbı bu durumdayken Budeyl b. Verkâ el-Huzaî, kabilesi Huzâa'dan bir grup insanla yanlarına geldi. ... Sonra O'na Urve b. Mes'ûd geldi... —Hadis bütün uzunluğu ile devam ediyor—

... Süheyl b. Amr gelince, ... Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) sonra: "İşte bu metin Resûlullah olan Muhammed'in kararlarını içerir" diye yazmasını buyurdu. Ancak Suheyl: "Vallahi senin Allah'ın Resûlü olduğunu bilseydik seni Kâbe'den menetmez ve seninle savaşmazdık. Onun için bunun yerine «Muhammed b. Abdillâh» yaz" dedi. Bu teklif üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Vallahi siz yalanlasanız da ben şübhesiz Allah Resûlü'yüm" buyurdu "Haydi «Muhammed b. Abdillâh» yaz!" diye emretti... Sonra Süheyl b. Amr da şu maddeyi teklif etti: "Sana bizden bir erkek gelirse, o gelen kimse Senin dininde olsa bile, onu bize geri vereceksin!" dedi. ... Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) barış andlaşmasının yazım ve imzasını bitirip ayrıldığı zaman, ashâbına: "Haydi artık kalkın, kurbanlarınızı kesip, başlarınızı tıraş edin!" buyurdu. ... Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) (tıraş olduktan sonra) huzuruna (müşriklerden kaçan) bir takım mümin kadınlar geldi. Bunun üzerine Allah şu âyetleri indirdi: "Ey inananlar! Mümin kadınlar hicret ederek size gelirlerse onları deneyin, hicretlerinin sebebini inceleyin. Allah onların imanlarını çok iyi bilir. Onların mümin kadınlar olduklarını öğrenirseniz, inkârcılara geri çevirmeyin. Bu kadınlar, o inkârcılara helal değildir Onlar da bunlara helal olmazlar. İnkârcıların bu kadınlara verdikleri mehirleri iade edin: Bu kadınların mehirlerini kendilerine verdiğiniz zaman, onlarla evlenmenizde bir engel yoktur. İnkârcı

kadınları nikâhınızda tutmayın" (Mumtehine Sur. 10). Böylece Allah, o kadınların iade edilmelerini yasakladı ve almış oldukları mehirlerin geri verilmesini emretti.

Sonra Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) Medine'ye döndü. Akabinde Kureyş'in yeminli mütefiki olan Ebû Basîr müslüman olarak geldi. Bunu istemek üzere de Kureyş iki kişi gönderdi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) de (anlaşma gereğince) Ebû Basîr'i bu iki kişiye geri verdi. Bunlar Ebû Basîr ile yola çıktılar. Nihayet Zu'l-Huleyfe'ye vardılar. (Yanlarındaki) hurmadan bir miktarını yemek için oraya konakladılar. Ebû Basîr ikisinden birine: "Vallahi ey filan! Gördüğüm kadarıyla şu kılıcın pek de güzelmiş" dedi. Bunun üzerine kılıcın sahibi kılıcı kınından çıkardı ve: "Evet! Vallahi çok güzeldir. Onu çok yerde kullandım" karşılığını verdi. Ebû Basîr: "Versene bir bakayım!" deyince adam kılıcı verdi. Ebû Basîr kılıcı alıp iyice kavrayınca adama vurup öldürdü. Diğer adam ise kaçıp Medine'ye geldi. Koşarak Mescid'e girdi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onu görünce: "*Bu adam bir şeyden ürkmüş*" buyurdu. Adam Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına varınca: "Arkadaşım öldürüldü, ben de öldürülmek üzereyim" dedi. O esnada Ebû Basîr geldi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "*Vay anasına! Yanında birileri olsa bu adam savaşı ateşleyecek!*" buyurunca, Ebû Basîr Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) onu tekrar onlara iade edeceğini anladı ve oradan ayrıldı. Deniz sahiline kadar vardı.

Bu arada müşriklerden kurtulan Ebû Cendel de Ebû Basîr'in yanına geldi. Sonrasında Müslüman olup da Mekke'den kaçan herkes Ebû Basîr'e katıldı. Bu şekilde de Ebû Basîr'in etrafında kalabalık bir topluluk oluştu. Bu topluluk ne zaman Kureyş'ten Şam'a doğru müşriklere ait bir kervanın yola çıktığını duysa kervana saldırıp müşrikleri öldürüyor ve mallarını ele geçiriyorlardı. Bunun üzerine Kureyş, Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) haber salıp Allah aşkına ve yakınlığa hürmeten bunun durdurulmasını, Mekke'den Müslüman olup da Medine'ye gidenlerin de iadesinin istenmeyeceğini söyledi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) de Ebû Basîr'e bu konuda haber gönderdi [Sahih]

٤٠٤٣ - [٢] عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ قَالَ صَالَحَ النَّبِيُّ ﷺ الْمُشْرِكِينَ يَوْمَ الْحُدَيْبِيَّةِ عَلَى ثَلَاثَةِ أَشْيَاءَ عَلَى أَنْ مَنْ آتَاهُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ رَدَّهُ إِلَيْهِمْ، وَمَنْ آتَاهُمْ مِنَ الْمُسْلِمِينَ لَمْ يَزِدُّوهُ، وَعَلَى أَنْ يَدْخُلَهَا مِنْ قَابِلٍ وَيُقِيمَ بِهَا ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ، وَلَا يَدْخُلَهَا إِلَّا بِجُلْبَانِ السِّلَاحِ السَّيْفِ وَالْقَوْسِ وَنَحْوِهِ. فَجَاءَ أَبُو جَنْدَلٍ يَحْجُلُ فِي قُبُودِهِ فَرَدَّهُ إِلَيْهِمْ * متفق عليه

4043- Berâ b. Âzib der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) Hudeybiye günü müşriklerle üç madde barış anlaşması yaptı: Müşriklerden her kim Allah'a imen edip Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) gelirse, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) onu müşriklere geri verecek; müslümanlardan da her kim müşrikler tarafına giderse Mekkeliler onu geri vermeyecektir. Mekke'ye gelecek sene girilecek ve Mekke'de ancak üç gün ikamet edilecek. Mekke'ye kılıç, yay ve benzeri silâhlar kılıfları içinde olarak girilecektir. (Bu maddeler yazılacağı sırada) Ebû Cendel ayakları zincirli olarak Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onu Kureyşlilere geri verdi. [Sahih]

Buhârî (3184) ve Müslim (1783)

٤٠٤٤ - [٣] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّ قُرَيْشًا صَالَحُوا النَّبِيَّ ﷺ فَأَشْرَطُوا عَلَى النَّبِيِّ ﷺ أَنْ مَنْ جَاءَ مِنْكُمْ لَمْ نَزِدْهُ عَلَيْكُمْ، وَمَنْ جَاءَكُمْ مِنَّا رَدَدْتُمُوهُ عَلَيْنَا، فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَنْكُتُبُ هَذَا؟ قَالَ: نَعَمْ، إِنَّهُ مِنْ ذَهَبٍ مِنَّا إِلَيْهِمْ، فَأَبْعَدَهُ اللَّهُ وَمَنْ جَاءَنَا مِنْهُمْ سَيَجْعَلُ اللَّهُ لَهُ فَرْجًا وَمَخْرَجًا * رواه مسلم

4044- Enes der ki: Kureyş, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'le sulh yapmışlardı. Müşrikler Allah Resûlü'ne (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizden (bize) gelen olursa onu size iade etmeyeceğiz; ama bizden size kim giderse siz onu bize iade edeceksiniz!" diye şart koşmuşlardı. Ashâb: "Ey Allah'ın Resûlü!, bunu yazalım mı?" diye sormuşlardı. Resûlullah da (sallallahu aleyhi vesellem): "Evet! Gerçekten bizden kim onlara giderse Allah onu uzak eylesin!"

Onlardan bize gelene ise Allah bir ferahlık ve çıkar yol var edecektir!" buyurdu. [Sahih]

Müslim (1784)

٤٠٤٥ - [٤] وعن عائشة قالت في بيعة النساء: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ كَانَ يَمْتَحِنُهُنَّ بِهَذِهِ الْآيَةِ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ﴾ إِلَى ﴿عَفْوَرٍ رَجِيمٍ﴾. قَالَ عُرْوَةُ قَالَتْ عَائِشَةُ فَمَنْ أَقْرَبُ بِهَذَا الشَّرْطِ مِنْهُنَّ قَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «قَدْ بَايَعْتُكِ». كَلَامًا يُكَلِّمُهَا بِهِ، وَاللَّهُ مَا مَسَّتْ يَدُهُ يَدَ امْرَأَةٍ قَطُّ فِي الْمُبَايَعَةِ * متفق عليه

4045- Hz. Âişe, kadınların (Resûlullah'a biatı konusunda) bildiriyor: Mü'min kadınlar (fethedilmeden önce Mekke'den) Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) muhacir olarak geldikleri zaman, Allah'ın "Ey iman edenler! Mümin kadımlar muhacir olarak geldikleri zaman, onları imtihan ediniz" (Mumtehine Sur. 10-12) âyetine dayanarak onları imtihan ederdi.

Âişe dedi ki: Mümin kadınlardan bu âyetteki şartları ikrar edenler, imtihanı ikrar etmiş olurdu. Buna karşılık Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onlara: "Senin biatını aldım" derdi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) kadınlarla ancak sözle biat yapmıştır. Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) eli bu biatlaşmada kesin olarak hiçbir kadının eline dokunmadı. [Sahih]

Buhârî (2713) ve Müslim

2- FASIL

٤٠٤٦ - [٥] عَنِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ وَمَرْوَانَ بْنِ الْحَكَمِ، أَنَّهُمْ اضْطَلَحُوا عَلَى وَضْعِ الْحَرْبِ عَشْرَ سِنِينَ، يَأْمَنُ فِيهِنَّ النَّاسُ وَعَلَى أَنْ يَبْنَتَا عَيْبَةَ مَكْفُوفَةً، وَأَنَّهُ لَا إِسْلَالَ وَلَا إِغْلَالَ * رواه أبو داود

4046- Mervan b. el-Hakem ile Misver b. Mahreme'nin bildirdiğine göre halkın güven içinde yaşayacağı on sene süreyle savaşı bırakmak, içimizde kapalı bohça ile (aramızda) hırsızlık ve hıyanet olmamak üzere (Hudeybiye'de müslümanlarla Mekke müşrikleri) barış yaptılar. [Hasen]

Ebû Dâvud (2766) * [Sahih Sünen Ebi Dâvud]

٤٠٤٧ - [٦] عن صفوان بن سليم أخبره عن عديّة من أبناء أصحاب رسول الله ﷺ عن آبايهم دنية عن رسول الله ﷺ قال ألا من ظلم معاهاذا أو انتقصه أو كلفه فوق طاقته أو أخذ منه شيئاً بغير طيب نفس فأنا حجيجه يوم القيامة" * رواه أبو داود

4047- Safvân b. Süleym, bazı sahabe oğullarından, onlar da babalarından, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Bilin ki kim bir zimmiye zulmeder veya hakkını az verir veya gücünü aşan bir vergi yüklerse veya rızası olmadan ondan bir şey alırsa kıyamet günü onun hasmı ben olurum!"* buyurduğunu nakleder. [Hasen]

Ebû Dâvud (3052) * Sahihu't-Terğîb (3006)

٤٠٤٨ - [٧] عن أميمة بنت رقيقة تقول: بايعت رسول الله ﷺ في نسوة، فقال لنا: فيما استطعن وأطقتن، قلت: الله ورسوله أرحم بنا منا بأنفسنا، قلت: يا رسول الله، بايعنا، قال سفيان: تعني صافحنا، فقال رسول الله ﷺ: إنما قولي لِمائة امرأة كقولِي لامرأة واحدة * رواه الترمذي والنسائي وابن ماجه ومالك في الموطأ

4048- Ümeyme binti Rukayka der ki: Bazı kadınlarla beraber Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) biat ettim. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bizden biat alırken: *"Gücünüzün yettiğince ve yapabildiğinizce"* buyurdu. Ben: *"Allah ve Resûlü bize bizden daha merhametlidir. Ey Allah'ın Resûlü!"*

Bizden (tokalaşarak) biat al" dediğimde: "Ben kadınlarla tokalaşmam, benim yüz kadına söziüm, bir kadına söziüm gibidir" buyurdu. [Sahih]

Tirmizi (1597), Nesâi (4181) ve Mâlik (608) * [Sahih Sünen et-Tirmizi]

3- FASIL

٤٠٤٩ - [٨] عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ قَالَ: اغْتَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فِي ذِي الْقَعْدَةِ، فَأَبَى أَهْلُ مَكَّةَ أَنْ يَدْعُوهُ يَدْخُلُ مَكَّةَ، حَتَّى قَاضَاهُمْ عَلَى أَنْ يَقِيمَ فِيهَا ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ، فَلَمَّا كَتَبُوا الْكِتَابَ كَتَبُوا: هَذَا مَا قَاضَى عَلَيْهِ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ قَالُوا: لَا نُقَرُّ بِهَا، لَوْ نَعْلَمُ أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ مَا مَنَعْنَاكَ بَيْتَهُ، وَلَكِنْ أَنْتَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: أَنَا رَسُولُ اللَّهِ، وَأَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: لِعَلِيٍّ: امْحُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَالَ: وَاللَّهِ لَا أَمْحُوكَ أَبَدًا، فَأَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ الْكِتَابَ، وَلَيْسَ يُحْسِنُ يَكْتُبُ، فَكَتَبَ مَكَانَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ مُحَمَّدًا، فَكَتَبَ هَذَا مَا قَاضَى عَلَيْهِ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، لَا يَدْخُلُ مَكَّةَ سِلَاحًا إِلَّا السَّيْفَ فِي الْقِرَابِ، وَأَنْ لَا يُخْرَجَ مِنْ أَهْلِهَا بِأَحَدٍ إِنْ أَرَادَ أَنْ يَتَّبِعَهُ، وَأَنْ لَا يَمْنَعَ أَحَدًا مِنْ أَصْحَابِهِ إِنْ أَرَادَ أَنْ يَقِيمَ فَلَمَّا دَخَلَهَا، وَمَضَى الْأَجَلَ أَتَوْا عَلِيًّا فَقَالُوا: قُلْ لِصَاحِبِكَ فَلْيُخْرَجْ عَنَّا، فَقَدْ مَضَى الْأَجَلَ، فَخَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ * متفق عليه

4049- Berâ b. Âzib der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Zilkâde ayında umre yapmak isteyince Mekke halkı, Mekke'de sadece üç gün kalacağına dair anlaşmayınca Mekke'ye girmesine izin vermediler. Anlaşmayı yazarken: "Bu, Allah'ın Resûlü Muhamed'in yaptığı anlaşmadır" diye yazınca müşrikler: "Bunu kabul etmeyiz. Eğer Allah'ın Resûlü olduğunu kabul etseydik Kâbe'ye girmeni engellemezdik. Sen Muhammed b. Abdullah'sın" dediler. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ben Allah'ın Resûlüyüm ve Muhammed b. Abdullah'ım" buyurup, Hz. Ali'ye: "Resûlullah ibaresini sil" deyince, Hz. Ali: "Vallahi kesinlikle senin adını silmem" dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) anlaşma kâğıdını aldı -Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) yazı yazmayı bilmezdi- ve "Resûlullah" ibaresi

yerine "Muhammed", kelimesini yazarak anlaşmayı: "Bu, Muhammed b. Abdillahirın yaptığı anlaşmadır. Mekkeye silahla girmeyecek, Mekke'ye girerken kılıçlar kınında olacaktır. Mekke'den, kendisiyle gelmek isteyen, gidemeyecek ama arkadaşlarından biri Mekke'de kalmak isterse ona engel olamayacak" şeklinde yazdı. Mekke'ye girdiği ve müddet dolduğu zaman Mekkeliler Hz. Ali'ye gelip: "Arkadaşına söyle, yanımızdan çıksın, çünkü Mekke'de kalabileceği müddet doldu. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Mekke'den çıktı. [Sahih]

Buhârî (2700) ve Müslim (1783)

بَاب إِخْرَاجِ الْيَهُودِ مِنْ جَزِيرَةِ الْعَرَبِ

Yahudilerin Arap Yarımadasından Çıkarılması

1- FASIL

٤٠٥٠ - [١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ بَيْنَمَا نَحْنُ فِي الْمَسْجِدِ إِذْ خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ انْطَلِقُوا إِلَى يَهُودَ فَخَرَجْنَا مَعَهُ حَتَّى جِئْنَا بَيْتَ الْمُدْرَاسِ فَقَامَ النَّبِيُّ ﷺ فَنَادَاهُمْ يَا مَعْشَرَ يَهُودَ أَسْلِمُوا تَسَلَّمُوا فَقَالُوا قَدْ بَلَّغْتَ يَا أَبَا الْقَاسِمِ فَقَالَ ذَلِكَ أُرِيدُ ثُمَّ قَالَهَا الثَّانِيَةَ فَقَالُوا قَدْ بَلَّغْتَ يَا أَبَا الْقَاسِمِ ثُمَّ قَالَ الثَّالِثَةَ فَقَالَ اغْلَمُوا أَنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُجْلِيَكُمْ فَمَنْ وَجَدَ مِنْكُمْ بِمَالِهِ شَيْئًا فَلْيَبِغْهُ *
متفق عليه

4050- Ebû Hureyre der ki: Biz Mescid'deyken, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yanımıza çıktı ve: "Yahudilerin üzerine yürüyün!" buyurdu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ile birlikte yola çıktık. Onların ders gördükleri eve varınca: "Ey Yahudi topluluğu! Müslüman olun ve kurtulun!" diye seslendi. Onlar da: "Ey Ebu'l-Kasım! Sen tebliğini yaptın!" karşılığını verdiler. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) onlara: "Benim istediğim de budur!" buyurdu. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ikinci kez aynı çağırđı yapınca, onlar yine: "Ey Ebu'l-Kasım! Sen tebliğini yaptın!" dediler. Hz. Peygamber (sallallahu

aleyhi vesellem) üçüncü kez aynı çağırışı yaptı ve: "Bilginiz olsun ki bu yer Allah ve Resûlü'nündür! Ben de sizi buradan çıkarmak istiyorum! İçinizde malına karşılık bir şey bulanlar hemen satsın!" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6944) ve Müslim (1765)

٤٠٥١ - [٢] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ لَمَّا فَدَعَ أَهْلَ حَيِّبَرَ عَبْدَ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَامَ عُمَرُ خَطِيبًا فَقَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ كَانَ عَامِلَ يَهُودَ حَيِّبَرَ عَلَى أَمْوَالِهِمْ وَقَالَ نُقِرْكُمْ مَا أَقْرَكُمُ اللَّهُ وَإِنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ خَرَجَ إِلَيَّ مَالِهِ هُنَاكَ فَغَدِي عَلَيْهِ مِنَ اللَّيْلِ فَقَدِعتُ يَدَاهُ وَرِجْلَاهُ وَلَيْسَ لَنَا هُنَاكَ عَدُوٌّ غَيْرُهُمْ هُمْ عَدُوْنَا وَتَهَمَّتْنَا وَقَدْ رَأَيْتُ إِجْلَاءَهُمْ فَلَمَّا أَجْمَعَ عُمَرُ عَلَى ذَلِكَ أَتَاهُ أَحَدُ بَنِي أَبِي الْحَقْمِيقِ فَقَالَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ أَتُخْرِجُنَا وَقَدْ أَقْرَنَا مُحَمَّدٌ ﷺ وَعَامَلْنَا عَلَى الْأَمْوَالِ وَشَرَطَ ذَلِكَ لَنَا فَقَالَ عُمَرُ أَظَنَنْتُ أَنِّي نَسِيتُ قَوْلَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ كَيْفَ بِكَ إِذَا أَخْرَجْتَ مِنْ حَيِّبَرَ تَعْدُو بِكَ قَلُوصَكَ لَيْلَةً بَعْدَ لَيْلَةٍ فَقَالَ كَانَتْ هَذِهِ هُرَيْلَةَ مِنْ أَبِي الْقَاسِمِ قَالَ كَذَبْتَ يَا عَدُوَّ اللَّهِ فَأَجْلَاءَهُمْ عُمَرُ وَأَعْطَاهُمْ قِيمَةَ مَا كَانَ لَهُمْ مِنَ الثَّمَرِ مَالًا وَإِبِلًا وَعَرُوضًا مِنْ أَقْتَابٍ وَحِبَالٍ وَعَئِيرٍ ذَلِكَ * رواه البخاري

4051- İbn Ömer dedi ki: Hayber ahalisi Abdullah b. Ömer'in el ve ayaklarını burktuklarında Hz. Ömer kalkıp: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), Hayber Yahudileriyle malları konusunda ortaklık muamelesi yaptı ve: «Allah izin verdiği müddetçe sizin burada kalmanıza izin veriyoruz» buyurdu. Ancak Abdullah b. Ömer gece vakti oradaki mallarına gidince elleri ve ayakları kırıldı. Orada onlardan başka da düşmanımız yoktur. Zira düşmanlarımız onlardır ve bu suçlamamız da onlaradır. Onları oradan sürmeyi de düşünüyorum" diye hitap etti.

Hiz. Ömer sürgün işinde karar kılınca Ebu'l-Hukayk oğullarından biri yanına gelerek: "Ey Müminlerin emiri! Muhammed (sallallahu aleyhi vesellem),

mallarımızda ortaklık muamelesi yapması şartı ile bizim orada oturmamıza izin vermişken, sen bizleri çıkaracak mısın?" diye sordu. Ömer ise: "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) sana hitâben: «Hayber'den çıkarıldığın ve geceler boyu yürüyüşe dayanıklı deven seni oradan buraya götürdüğü zaman ne yapacaksın?» buyurduğunu unuttum mu sanıyorsun?" karşılığını verdi. Adam: "Ama bu, Ebu'l-Kâsım'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yaptığı bir şaka idi" deyince, Ömer: "Yalan söylüyorsun, ey Allah'ın düşmanı!" karşılığını verdi. Böylece Ömer onları Hayber'den sürdü. Hayber'de bulunan meyve ağaçlarının karşılığı olarak onlara değerince mal, deve, semer ve ip gibi şeyler verdi. [Sahih]

Buhârî (2730)

٤٠٥٢ - [٣] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَوْصَى بِثَلَاثَةٍ، فَقَالَ: أَخْرِجُوا الْمُشْرِكِينَ مِنْ جَزِيرَةِ الْعَرَبِ، وَأَجِيزُوا الْوَفْدَ بِنَحْوِ مِمَّا كُنْتُمْ أَجِيزُهُمْ، قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: وَسَكَتَ عَنِ الثَّالِثَةِ، أَوْ قَالَ: فَأَنْسَيْتُهَا * متفق عليه

4052- İbn Abbâs'ın bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) (vefatı esnasında) üç şeyi vasiyet ederek: "Müşrikleri Arap yarımadasından çıkarın, gelen heyetlere benim yaptığım gibi ikramda bulunun" dedi. İbn Abbâs dedi ki: "Üçüncüyü söylemedi -yahutta-onu (söyledi de) ben unuttum" dedi. [Sahih]

Buhârî (3053) ve Müslim (1637)

٤٠٥٣ - [٤] عَنْ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لِأَخْرِجَنَّ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى مِنْ جَزِيرَةِ الْعَرَبِ حَتَّى لَا يَبْقَى فِيهَا إِلَّا مُسْلِمٌ * رواه مسلم وفي رواية: "لئن عشت إن شاء الله لأخرجنَّ اليهود، والنصارى من جزيرة العرب"

4053- Ömer, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Arap yarımadasında yalnız Müslümanlar kalana dek Yahudi ve Hıristiyanları oradan çıkaracağım" buyurduğunu bildiriyor.

Başka bir rivayette: "İnşallah yaşarsam Yahudi ve Hıristiyanları Arab yarımadasından çıkaracağım" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Müslim (1737)

3- FASIL

٤٠٥٤ - [٥] عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ أَجْلَى الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى مِنْ أَرْضِ الْحِجَازِ، وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَمَّا ظَهَرَ عَلَى خَيْبَرَ أَرَادَ إِخْرَاجَ الْيَهُودِ مِنْهَا، وَكَانَتْ الْأَرْضُ حِينَ ظَهَرَ عَلَيْهَا لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ ﷺ وَلِلْمُسْلِمِينَ، وَأَرَادَ إِخْرَاجَ الْيَهُودِ مِنْهَا فَسَأَلَتِ الْيَهُودُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ لِيَقْرَهُنَّ بِهَا أَنْ يَكْفُوا عَمَلَهَا وَلَهُمْ نِصْفُ الثَّمْرِ، فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «نُقِرُّكُمْ بِهَا عَلَى ذَلِكَ مَا شِئْنَا». فَقَرُّوا بِهَا حَتَّى أَجْلَاهُمْ عُمَرُ إِلَى تَيْمَاءَ وَأَرِيحَاءَ * متفق عليه

4054- İbn Ömer bildiriyor: Ömer b. el-Hattâb, Yahudi ve Hıristiyanları Hicaz yurdundan sürdü. Allah'ın Resûlü de (sallallahu aleyhi vesellem) Hayber savaşını kazanınca onları sürmek istedi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) savaşı kazanınca, Hayber yurdu Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ve Müslümanların olmuştu. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onları çıkarmak istedi, ancak Yahudiler, kendilerini Hayber'de bırakmasını ve kendilerinin mahsulün yarısı karşılığı Hayber arazilerini işletmeyi istediler. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Dilediğimiz kadar sizi bu şartla Hayber'de bırakırız" buyurdu. Hz. Ömer onları Teymâ veya Eriha'ya sürene kadar Hayber'de kaldılar. [Sahih]

Buhârî (3152) ve Müslim (1551)

باب الفیء

Fey' (Savaşsız Elde Edilen Mallar)

1- FASIL

٤٠٥٥ - [١] عَنِ مَالِكِ بْنِ أُوَيْسِ بْنِ الْحَدَثَانِ قَالَ: قَالَ عُمَرُ إِنَّ اللَّهَ قَدْ كَانَ خَصَّ رَسُولَهُ ﷺ فِي هَذَا الْفَيْءِ بِشَيْءٍ لَمْ يُعْطِهِ أَحَدًا غَيْرَهُ، فَقَالَ عَزَّ وَجَلَّ ﴿مَا وَمَا آفَاءَ اللَّهِ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أُوجِفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ فَكَانَتْ خَالِصَةً لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَاللَّهُ مَا اخْتَارَهَا دُونَكُمْ، وَلَا اسْتَأْذَرَ بِهَا عَلَيْكُمْ، لَقَدْ أَعْطَاكُمْوهُ وَبَثَّهَا فِيكُمْ، حَتَّى بَقِيَ مِنْهَا هَذَا الْمَالُ، فَكَانَ النَّبِيُّ ﷺ يُنْفِقُ عَلَى أَهْلِهِ مِنْ هَذَا الْمَالِ نَفَقَةً سَنَتِيهِ، ثُمَّ يَأْخُذُ مَا بَقِيَ فَيَجْعَلُهُ مَجْعَلِ مَالِ اللَّهِ * متفق عليه

4055- Mâlik b. Evs b. el-Hadesân bildiriyor: Hz. Ömer: "Allah, Peygamberine (sallallahu aleyhi vesellem) başka hiçbir kişiye tanımadığı bir mülkiyeti tahsis etmiştir" dedi ve: "Ey inananlar! Onların mallarından, Allah'ın Peygamberine verdiği şeyler için siz ne at ve ne de deve sürdünüz; fakat Allah peygamberlerine, dilediği kimselere karşı üstünlük verir. Allah herşeye Kadir'dir" (Haşr Sur. 6) âyetini okudu. Bu mallar Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) özeldi. Vallahi o, bu malları ne sizden başkaları için hazırlamış, ne de onda kendini size tercih etmişti. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bu malları aranızda taksim etti ve geriye bu kaldı. Sonra bundan arta kalanı alır, onu da Allah malının sarfedileceği yerlere sarfederdi" dedi. [Sahih]

Buhârî (3094) ve Müslim (1757)

٤٠٥٦ - [٢] عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ كَانَتْ أَمْوَالُ بَنِي النَّضِيرِ مِمَّا آفَاءَ اللَّهِ عَلَى رَسُولِهِ مِمَّا لَمْ يُوجِفْ الْمُسْلِمُونَ عَلَيْهِ بِخَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ ، فَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

يُنْفِقُ مِنْهَا عَلَى أَهْلِهِ نَفَقَةَ سَنَةٍ، وَمَا بَقِيَ جَعَلَهُ فِي السِّلَاحِ وَالْكَرَاعِ عِدَّةً فِي سَبِيلِ
الله * متفق عليه

4056- Hz. Ömer bildiriyor: Nadîr oğullarının malları, Allah'ın, Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) savaşız olarak verdiği ve Müslümanların uğrunda at ve deve koşturmadıkları ganimetlerdendi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bu tür ganimetlerden ailesinin bir yıllık ihtiyacını ayırır geri kalanını Allah yolunda savaş için binek ve silaha harcardı. [Sahih]

Buhârî (2904) ve Müslim (1757)

2- FASIL

٤٠٥٧ - [٣] عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا جَاءَهُ فِيءٌ "قَسَمَهُ
مِنْ يَوْمِهِ فَأَعْطَى الْأَهْلَ حَظَّيْنِ، وَأَعْطَى الْأَعْرَبَ حَظًّا وَاحِدًا"، فَدُعِينَا وَكُنْتُ أُدْعَى
قَبْلَ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ فَأَعْطَى حَظًّا وَاحِدًا * رواه أبو داود

4057- Avf b. Mâlik anlatıyor: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) ganimet geldiğinde onu, o günde taksim ederdi. Evliye iki pay, bekâra tek pay verirdi. Bizi çağırınca hemen gittik. Ammâr b. Yâsir'den önce çağırılmıştım. Bana da bir pay verdi. [Sahih]

Ebû Dâvud (2953) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٥٨ - [٤] عَنْ ابْنِ عَمْرِو قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَوَّلَ مَا جَاءَهُ شَيْءٌ بَدَأَ
بِالْمُحَرَّرِينَ * رواه أبو داود

4058- Abdullah b. Ömer, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem), kendisine mal geldiği zaman dağıtmaya ilk olarak hürriyetine kavuşmuş kölelerden başladığını gördüm." [Hasen]

Ebû Dâvud (2951) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٥٩ - [٥] عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ أَتَى بِظَبْيَةٍ فِيهَا خَرَزٌ فَقَسَمَهَا لِلْحُرَّةِ
وَالْأَمَةِ قَالَتْ عَائِشَةُ كَانَ أَبِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقْسِمُ لِلْحُرِّ وَالْعَبْدِ * رواه أبو داود

4059- Hz. Âişe der ki: "Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) içinde (değerli) boncuklar bulunan bir kese getirildi. Onları hür kadınlar ile cariyeler arasında paylaştırdı. Babam da hür erkekler ile köleler arasında (bu tür hediyeleri) paylaşırdı." [Sahîh]

Ebû Dâvud (2952) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٦٠ - [٦] عَنْ مَالِكِ بْنِ أَوْسِ بْنِ الْحَدَثَانِ قَالَ ذَكَرَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ يَوْمَ
الْفَيْءِ فَقَالَ مَا أَنَا بِأَحَقُّ بِهَذَا الْفَيْءِ مِنْكُمْ وَمَا أَحَدٌ مِنَّا بِأَحَقُّ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا أَنَا
عَلَى مَنَازِلِنَا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَقَسِمَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَالرَّجُلُ وَقَدَمُهُ وَالرَّجُلُ
وَبِلَاؤُهُ وَالرَّجُلُ وَعِيَالُهُ وَالرَّجُلُ وَحَاجَتُهُ * رواه أبو داود

4060- Mâlik b. Evs b. el-Hadesân bildiriyor: Ömer b. el-Hattâb bir gün savaşılmadan elde edilen ganimetlerden bahsetti ve dedi ki: "Ben bu ganimete sizden daha fazla müstehak değilim. Hiç kimse de bir diğerinden bu konuda daha fazla hak sahibi değildir. Bizlerin, Allah'ın Kitab'ına ve Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) bu yöndeki paylaşımına göre bir konumumuz olduğu için kişiye (bu ganimetten) İslam'da kıdemliği, bu yolda çektiği sıkıntıları, ailesi ve ihtiyaçlarına göre pay verilecektir." [Hasen]

Ebû Dâvud (2950) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٦١ - [٧] عَنْ مَالِكِ بْنِ أَوْسِ بْنِ الْحَدَثَانِ، قَالَ: قَرَأَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ:
﴿إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي

الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٤٠٦﴾
 فَقَالَ: «هَذِهِ لَهُؤُلَاءِ»، ثُمَّ قَرَأَ: ﴿وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِّن شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ
 وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ﴾، ثُمَّ قَالَ: «هَذِهِ
 لَهُؤُلَاءِ»، ثُمَّ قَرَأَ: ﴿مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ﴾، حَتَّىٰ بَلَغَ: ﴿وَالَّذِينَ
 جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ﴾، ثُمَّ قَالَ: «هَذِهِ اسْتَوْعَبَتِ الْمُسْلِمِينَ عَامَّةً، فَلَيْسَ عِشْتُ،
 فَلْيَأْتِيَنَّ الرَّاعِي وَهُوَ بِسَرْوٍ حَمِيرٍ نَصِيْبُهُ مِنْهَا لَمْ يَغْرُقْ فِيهَا جَيْبُهُ». " . رواه في
 شرح السنة

4064- Mâlik b. Evs b. el-Hadesân der ki: Ömer b. el-Hattâb, "Sadakalar, Allah'tan bir farz olarak ancak yoksullara, düşkünlere, (zekât toplayan) memurlara, gönülleri (İslâm'a) ısındırılacak olanlara, (hürriyetlerini satın almaya çalışan) kölelere, borçlulara, Allah yolunda olana, yolda kalana mahsustur" (Tevbe Sur. 60) âyetini okuduktan sonra: "Bunlar bahse geçenlerindir" dedi. Sonra "Bilin ki, ganimet olarak aldığınız herhangi bir şeyin beşte biri mutlaka Allah'a, Peygamber'e, onun yakınlarına, yetimlere, yoksullara ve yolculara aittir" (Enfâl Sur. 41) âyetini okudu ve: "Bunlar bahse geçenlerindir" dedi. Sonra "Allah'ın, (fethedilen) memleketlerin ahalisinden savaşılmaksızın peygamberine kazandırdığı mallar; Allah'a, peygambere, onun yakınlarına, yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışlara aittir. O mallar, içinizden yalnız zenginler arasında dolaşan bir servet (ve güç) haline gelmesin diye (Allah böyle hükmetmiştir)" (Haşr Sur. 7) âyetini okudu ve "Bunlar bahse geçenlerindir" dedi. Sonra ekledi: "Bu, bütün müslümanları kapsar. Şayet ömrüm olursa Himyer'deki servi ağıcının altındaki çoban bile alın teri dökmeden bu nasibi verilecektir.

٤٠٦٢ - [٨] عَنْ مَالِكِ بْنِ أُوَيْسِ بْنِ الْحَدَثَانِ، قَالَ: فِيمَا اخْتَجَّ بِهِ عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ: كَانَتْ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ ثَلَاثُ صَفَايَا بَنُو النَّضِيرِ، وَخَيْبَرُ، وَفَدَكُ، فَأَمَّا بَنُو النَّضِيرِ فَكَانَتْ حُبْسًا لِنَوَائِبِهِ، وَأَمَّا فَدَكُ فَكَانَتْ حُبْسًا لِأَبْنَاءِ السَّبِيلِ، وَأَمَّا خَيْبَرُ فَجَزَّأَهَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ، ثَلَاثَةَ أَجْزَاءٍ، جُزْأَيْنِ بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ، وَجُزْأًا نَفَقَةً لِأَهْلِهِ، فَمَا فَضَلَ عَنْ نَفَقَةِ أَهْلِهِ جَعَلَهُ بَيْنَ فُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ * رواه أبو داود

4062- Mâlik b. Evs b. el-Hadesân der ki: Hz. Ömer (fey gelirlerinin) Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) ait bir gelir olup başkalarına verilemeyeceği hususunda derdi ki: "Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem)'in ganimetlerden sadece O'na has payları vardı. Nadiroğulları(nın toprakları), Hayber (arazisinin bir kısmı) ve Fedek (arazisinin yarısı). Nadîr oğulları(nın toprakları) Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem) ihtiyaçları için (kendi elinde) tutulmakta idiler. Fedek ise (yolda kalmış) yolcular için tutulmakta idi. Hayber'e gelince, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) onu ikisini müslümanlar arasında (harcamak), birini de kendi ailesinin geçimine (sarfetmek üzere) üçe bölmüştü. Ailesinin geçimin(e ayırdığı hisse)den artanı da Muhacirlerin fakirlerine (verirdi.)

Ebû Dâvud (2967)

3- FASIL

٤٠٦٣ - [٩] عَنْ الْمُغِيرَةِ قَالَ جَمَعَ عُمَرُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ بَنِي مَرْوَانَ حِينَ اسْتُخْلِفَ فَقَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ كَانَتْ لَهُ فَدَكُ فَكَانَ يَنْفِقُ مِنْهَا وَيَعُودُ مِنْهَا عَلَى صَغِيرِ بَنِي هَاشِمٍ وَيُزَوِّجُ مِنْهَا أَيْمَهُمْ وَإِنَّ فَاطِمَةَ سَأَلَتْهُ أَنْ يَجْعَلَهَا لَهَا فَأَبَى فَكَانَتْ كَذَلِكَ فِي حَيَاةِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ حَتَّى مَضَى لِسَبِيلِهِ فَلَمَّا أَنْ وُلِّيَ أَبُو بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَمَلَ فِيهَا بِمَا عَمَلَ النَّبِيُّ ﷺ فِي حَيَاتِهِ حَتَّى مَضَى لِسَبِيلِهِ فَلَمَّا أَنْ وُلِّيَ عُمَرُ عَمَلَ فِيهَا بِمِثْلِ مَا عَمِلَ حَتَّى مَضَى لِسَبِيلِهِ ثُمَّ أَقْطَعَهَا مَرْوَانَ ثُمَّ صَارَتْ لِعُمَرَ بْنِ

عَبْدُ الْعَزِيزِ قَالَ عُمَرُ يَغْنِي ابْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ فَرَأَيْتُ أُمَّرًا مَنَعَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَاطِمَةَ
عَلَيْهَا السَّلَامُ لَيْسَ لِي بِحَقِّ وَأَنَا أَشْهَدُكُمْ أَنِّي قَدْ رَدَدْتُهَا عَلَيَّ مَا كَانَتْ يَغْنِي عَلَيَّ
عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَأَبِي بَكْرٍ وَعَمْرُ * رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

4063- Muğîre der ki: Ömer b. Abdilazîz halife olunca Mervân oğullarını topladı ve şöyle dedi: "Fedek, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) tasarrufundaydı. Gelirinden kendi ailesinin nafakasını verirken Hâşim oğullarının küçük çocuklarına ihsanlarda bulunur, bekarlarını evlendirirdi. Kızı Fâtıma, Fedek'i kendisine vermesini istemiş, fakat Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) kabul etmemiştir. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) sağlığında Fedek'in durumu buydu. Ebû Bekr halife seçilince vefat edene kadar Fedek konusunda Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) uygulamasını devam ettirdi. Ömer halife seçilince o da vefat edene dek Fedek konusunda Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem) ve Ebû Bekr'in yaptıklarının aynısını yaptı. Sonraları Mervân'ın eline geçti ve nihâyetinde Ömer b. Abdilazîz'in yani (benden) tasarrufunda oldu. Kendimi, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem), kızı Fâtıma'ya bile menettiği bir işin içinde buldum ve benim bunda hiçbir hakkım olamaz. Onun için siz de şahit olun ki Fedek'i, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) sağlığındaki haline döndürüyorum." [Zayıf]

Ebû Dâvud (2972)

كتاب الصَّيْدِ وَالذَّبَائِحِ

Avlanma ve Kurbanlık Hayvanlar Kitabı

1- FASIL

٤٠٦٤ - [١] عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ الصَّيْدِ، فَقَالَ: إِذَا أُرْسِلَتْ كَلْبُكَ الْمُعْلَمَ فَادْكُرِ اسْمَ اللَّهِ، فَإِنْ أَدْرَكَتَهُ لَمْ يَقْتُلْ فَادْبُحْ، وَادْكُرِ اسْمَ اللَّهِ، فَإِنْ أَدْرَكَتَهُ قَدْ قَتَلَ وَلَمْ يَأْكُلْ فَكُلْ، فَقَدْ أَمْسَكَهُ عَلَيْكَ، فَإِنْ وَجَدْتَهُ قَدْ أَكَلَ مِنْهُ فَلَا تَطْعَمْ مِنْهُ شَيْئًا، فَإِنَّمَا أَمْسَكَ عَلَى نَفْسِهِ، وَإِنْ خَالَطَ كَلْبُكَ كِلَابًا فَقَتَلَنَ فَلَمْ يَأْكُلْنَ فَلَا تَأْكُلْ مِنْهُ شَيْئًا، فَإِنَّكَ لَا تَدْرِي أَيُّهَا قَتَلَ. وَإِذَا رَمَيْتَ بِسَهْمِكَ فَادْكُرِ اسْمَ اللَّهِ فَإِنْ غَابَ عَنْكَ يَوْمًا فَلَمْ تَجِدْ فِيهِ إِلَّا أَثَرَ سَهْمِكَ، فَكُلْ إِنْ شِئْتَ وَإِنْ وَجَدْتَهُ غَرِيقًا فِي الْمَاءِ فَلَا تَأْكُلْ" (متفق علي)

4064- Adiy b. Hâtim der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Köpeğini saldıgın vakit hemen üzerine Besmele çek. Şayet senin için tutarda ava diri iken yetişirsen, onu kesiver. Öldürmüş de ondan yememiş olduğu halde yetişirsen onu ye! Köpeğinle beraber başka bir köpek bulursan avı da öldürmüşse yeme. Çünkü onu hangisinin öldürdüğünü bilemezsin. Okunu atarsan Besmele'yi çekiver. Eğer av senden bir gün kaybolur da onda senin okunun eserinden başka bir şey bulamazsan dilersen ye! Avı suda boğulmuş bulursan yeme!" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5485) ve Müslim (1929)

٤٠٦٥ - [٢] عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا نُزِيلُ الْكِلَابَ الْمُعَلَّمَةَ . قَالَ «كُلْ مَا أَمْسَكْنَ عَلَيْكَ» . قُلْتُ وَإِنْ قَتَلْنَ قَالَ «وَإِنْ قَتَلْنَ» . قُلْتُ وَإِنَّا نَزِمِي بِالْمِعْزَاضِ . قَالَ «كُلْ مَا خَزَقَ، وَمَا أَصَابَ بِعَرَضِهِ فَلَا تَأْكُلْ» * متفق عليه

4065- Adiy b. Hâtim der ki: Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Allah'ın Resûlü! Eğitimli köpeğimizi avın üzerine salıyoruz" dediğimde: "Yakaladığından yiyebilirsin" buyurdu. Ona: "Avı öldürmüş olsa da mı?" diye sorduğumda: "Şayet başkalarının köpekleriyle birlikte yakalamamışsa öldürmüş olsa dahi yiyebilirsin" buyurdu. "Mi'râdla (=ciritle) da avlanıyoruz" dediğimde: "Sivri ucun isabeti ile ölmüşse yiyebilirsin, orta yeri ile ölmüşse (darbe ile ölmüş demektir) ondan yeme" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5477) ve Müslim (1929)

٤٠٦٦ - [٣] عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ الْخُسَيْنِيِّ قَالَ قُلْتُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ إِنَّا بِأَرْضِ قَوْمِ أَهْلِ الْكِتَابِ، أَفَنَأْكُلُ فِي آيَاتِهِمْ وَيَأْرَضِ صَيْدِ، أَصِيدُ بِقَوْسِي وَيَكَلِّبِي الَّذِي لَيْسَ بِمُعَلِّمٍ، وَيَكَلِّبِي الْمُعَلِّمَ، فَمَا يَضْلُحُ لِي قَالَ «أَمَّا مَا ذَكَرْتَ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ فَإِنْ وَجَدْتُمْ غَيْرَهَا فَلَا تَأْكُلُوا فِيهَا، وَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَاغْسِلُوهَا وَكُلُوا فِيهَا، وَمَا صَدَتْ بِقَوْسِكَ فَذَكَرْتَ اسْمَ اللَّهِ فَكُلْ، وَمَا صَدَتْ بِكَلْبِكَ الْمُعَلِّمَ فَذَكَرْتَ اسْمَ اللَّهِ فَكُلْ، وَمَا صَدَتْ بِكَلْبِكَ غَيْرَ مُعَلِّمٍ فَأَذْرَكْتَ ذَكَاتَهُ فَكُلْ» * متفق عليه

4066- Ebû Sa'lebe el-Huşenî der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanına gidip şöyle dedim: "Ey Allah'ın Resûlü! Biz, Kitap ehlinin yurdundayız. Onların kaplarıyla yemek yiyebilir miyiz? Yine biz avın olduğu bir bölgedeyiz. Okumla avlanıyorum, eğitilmiş köpeğimle avlanıyorum ve eğitilmemiş köpeğimle avlanıyorum. Bu avlardan hangisini yiyebilirim?" Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle cevap verdi: "Kitap ehlinin yurdunda olduğunu ve onların kaplarından yediğini söyledin. Eğer başka kap bulursanız onların kaplarından yemeyiniz. Eğer başka kap bulamazsanız bu

kapları yıkayınız ve yiyiniz. Avın bulunduğu bir bölgede olduğunu söyledin. Avınla avlanır ve Allah'ın adını anarsan, bu avı ye. Eğitilmiş köpeğinle avlanırken önce (onu salarken) Allah'ın adını an (Besmele çek), sonra ye. Eğitilmemiş köpeğinin yakaladığı av ölmeden yetişip kesersen onu da ye." [Sahih]

Buhârî (5478) ve Müslim (6/58)

٤٠٦٧ - [٤] وعنه قال: قال رسول الله ﷺ: "إِذَا رَمَيْتَ بِسَهْمِكَ فَعَابَ عَنكَ

فَأَذْرَكْتَهُ فَكُلْهُ مَا لَمْ يُنْتِنِ" * رواه مسلم

4067- Ebû Sa'lebe'nin bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Okunu attığın zaman av senin görüşünden kaybolur da arkasından yetişirsen kokmadıkça onu ye!" buyurdu. [Sahih]

Müslim (1931)

٤٠٦٨ - [٥] عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ "فِي الَّذِي يُذْرِكُ صَيْدَهُ بَعْدَ ثَلَاثِ

فَكُلْهُ مَا لَمْ يُنْتِنِ" * رواه مسلم

4068- Ebû Sa'lebe'nin bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) üç günden sonra avına yetişen hakkında: "Öyle ise kokmadıkça onu ye!" buyurdu. [Sahih]

Müslim (1931)

٤٠٦٩ - [٦] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ هُنَا أَقْوَامًا حَدِيثًا عَاهَدُهُمْ

بِشْرِكِ ، يَأْتُونَنَا بِالْحَمَانِ لَا نَدْرِي يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا أَمْ لَا. قَالَ «اذْكُرُوا أَنْتُمْ

اسْمَ اللَّهِ وَكُلُوا» * رواه البخاري

4069- Hz. Âişe der ki: Sahâbîler: "Ey Allah'ın Resûlü! Şu bölgede müşriklik zamanları yakın olan birtakım kavimler var, onlar bizlere etler getiriyorlar. Onların bu hayvanları keserlerken üzerlerine Besmele çekiyorlar mı çekmiyorlar mı bilmiyoruz?" dediler. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onlara: "*Kendiniz o etler üzerine Besmele çekip te yiyin!*" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (7398)

٤٠٧٠ - [٧] عَنْ أَبِي الطَّفِيلِ، قَالَ: سُئِلَ عَلِيٌّ أَخَصَّكُمْ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بِشَيْءٍ؟ فَقَالَ: مَا خَصَّنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بِشَيْءٍ لَمْ يَعْمْ بِهِ النَّاسَ، كَأَنَّ مَا كَانَ فِي قِرَابِ سَيْفِي هَذَا، قَالَ: فَأَخْرَجَ صَحِيفَةً مَكْتُوبٌ فِيهَا "لَعَنَ اللَّهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ سَرَقَ مَنَارَ الْأَرْضِ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ لَعَنَ وَالِدَهُ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ آوَى مُخْدِتًا" * رواه مسلم

4070- Ebu't-Tufeyl der ki: Hz. Ali'ye: "Resûlullah'ın size özel olarak söylediği bir şeyler oldu mu?" diye sorulunca: "Şu kılıcımın kınında olanlar hariç bize özel olan ve tüm müslümanları kapsamayan bir sözü olmadı" karşılığını verdi ve kılıcının kınından bir sahife çıkardı. İçinde şöyle yazıyordu: "*Allah'tan başkası adına hayvan kesene Allah lanet etmiştir. Allah (haksız yere) tarlanın sınırını değiştirene lanet etmiştir. Allah, suçlu birini yanında barındırana lanet etmiştir.*" [Sahih]

Müslim (1978)

٤٠٧١ - [٨] عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا لَأَقْوَى الْعَدُوِّ عَدَاً، وَلَيْسَتْ مَعَنَا مُدَى قَالَ: مَا أَنْهَرَ الدَّمَ، وَذَكَرَ اسْمَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَكُلْ لَيْسَ السِّنُّ، وَالظُّفْرُ، وَسَأَحْدِثُكُمْ أَمَا السِّنُّ فَعِظْمٌ، وَأَمَا الظُّفْرُ فَمُدَى الْحَبَشَةِ، وَأَصَبْنَا نُهْبَةَ إِبِلٍ

أَوْ غَنَمٍ فَتَدَّ مِنْهَا بَعِيرًا، فَرَمَاهُ رَجُلٌ بِسَهْمٍ فَحَبَسَهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ لِهَيْدِهِ
الْإِبِلَ أَوَابِدَ كَأَوَابِدِ الْوَحْشِ، فَإِذَا غَلَبَكُمْ مِنْهَا شَيْءٌ فَافْعَلُوا بِهِ هَكَذَا * متفق عليه

4071- Râfi b. Hadîc der ki: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Allah'ın Resûlü! Yarın düşmanla karşılaşıcağız, yanımızda bıçak bulunmazsa hayvanı ne ile keselim?" diye sordum. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah'ın adını anarak, diş ve tırnaktan başka kanını akıtacak ne ile kesersen kes onu yiyebilirsin" buyurdu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Kanı akıtılıp üzerine Allah'ın adı zikredilen şeyi, kesme aleti diş veya tırnak değilse yiyebilirsin. Bunun sebebi şudur: Diş kemiktir. Tırnak ise Habeşlilerin bıçağıdır" buyurdu. Bir seferinde deve veya koyun sürüsü ele geçirdik ve bunlardan bir deve kaçmıştı. Bir adam onu okla vurdu ve yakaladı. Bunu gören Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Gerçekten bu develerin vahşi hayvanlar gibi bir kaçıışı vardır. Onlardan biri size bu şekilde davranacak olursa, siz de ona böyle muamele edin" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5498) ve Müslim (1986)

٤٠٧٢ - [٩] عَنْ ابْنِ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ أَنَّهُ كَانَتْ لَهُمْ غَنَمٌ تَزْعَى
بِسَلْعٍ، فَأَبْصَرَتْ جَارِيَةً لَنَا بِشَاةٍ مِنْ غَنَمِنَا مَوْتًا، فَكَسَرَتْ حَجْرًا فَذَبَحَتْهَا بِهِ وَأَنَّهُ
سَأَلَ النَّبِيَّ ﷺ فَأَمَرَهُ بِأَكْلِهَا * رواه البخاري

4072- Ka'b b. Mâlik'in oğlu bildiriyor: Ka'b b. Mâlik ailesinin Sel' Dağında güdülen bir sürü koyunu vardı. Cariyemiz, bu sürüden bir koyunun ölmek üzere olduğunu görünce hemen kırdığı bir taş parçasıyla koyunu kesti. (Ka'b) bunun hükmünü sorunca Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) ona, bu koyunun etini yemeyi emretti. [Sahih]

Buhârî (2304)

٤٠٧٣ - [١٠] عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ الْإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، فَإِذَا قَتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوا الْقِتْلَةَ، وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوا الذَّبْحَةَ، لِيُجِدَّ أَحَدُكُمْ إِذَا ذَبَحَ شَفْرَتَهُ، وَلِيُرِيخَ ذَبِيحَتَهُ * رواه مسلم

4073- Şeddâd b. Evs der ki: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah, her işte iyi davranmayı emretmiştir. Bir şeyi öldüreceğiniz zaman, öldürmeyi güzel (öldürülecek olana acı vermeyecek biçimde) yapınız. Hayvan boğazlayacağınız zaman da kesmeyi iyi yapınız. Bıçağınızı iyi bileyiniz ve kesilecek hayvana acı çektirmeyiniz" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Müslim (1955)

٤٠٧٤ - [١١] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى أَنْ تُضَبَّرَ بِهِمَّةٌ أَوْ غَيْرُهَا لِلْقَتْلِ * متفق عليه

4074- İbn Ömer der ki: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) hayvanın veya başka bir şeyin hedef tahtası yapılarak öldürülmesini yasakladığını işittim. [Sahih]

Buhârî (5514) ve Müslim

٤٠٧٥ - [١٢] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَنْ اتَّخَذَ شَيْئًا فِيهِ الرُّوحُ غَرَضًا * متفق عليه

4075- İbn Ömer, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem), canlı bir şeyi hedef yapanları lanetlediğini bildiriyor. [Sahih]

Buhârî (5515) ve Müslim (1958)

٤٠٧٦ - [١٣] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: لَا تَتَّخِذُوا شَيْئًا فِيهِ

الرُّوحُ غَرَضًا * رواه مسلم

4076- İbn Abbâs, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "*Canlı olan herhangi bir şeyi hedef yapmayınız*" buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Müslim (1957)

٤٠٧٧ - [١٤] عَنِ جَابِرٍ قَالَ: "نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ الضَّرْبِ فِي الْوَجْهِ،

وَعَنِ الْوَسْمِ فِي الْوَجْهِ" * رواه مسلم

4077- Câbir dedi ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yüze vurmayı ve yüze damga vurmayı yasakladı."

Müslim (2116)

٤٠٧٨ - [١٥] عَنِ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ مَرَّ عَلَيْهِ حِمَارٌ قَدْ وُيسِمَ فِي وَجْهِهِ،

فَقَالَ: "لَعَنَ اللَّهُ الَّذِي وَسَمَهُ" * رواه مسلم

4078- Câbir bildiriyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in yanından yüzüne damga vurulmuş bir merkeb geçtiğinde: "*Buna damga vurana Allah lanet eylesin*" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2117)

٤٠٧٩ - [١٦] وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ عَدَوْتُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ بِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي

طَلْحَةَ لِيُحَنِّكَه، فَوَافَيْتُهُ فِي يَدِهِ الْمَيْسَمِ بِسْمِ إِبِلِ الصَّدَقَةِ * متفق عليه

4079- Enes b. Mâlik der ki: Sabahleyin (kardeşim) Abdullah b. Ebî Talha'yı bir çignem yapıp çocuğun ağzına parmağıyla sürmesi için,

Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) götürdüm. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) elindeki dağlama aletiyle zekat develerini damgalıyordu. [Sahih]

Buhârî (1502) ve Müslim (2119)

٤٠٨٠ - [١٧] عَنْ أَنَسٍ قَالَ دَخَلْتُ عَلَى النَّبِيِّ ﷺ بِأَخٍ لِي يُحَنِّكُهُ، وَهُوَ فِي مَرْبَدٍ لَهُ، فَرَأَيْتُهُ يَسِمُ شَاةَ حَسْبَتِهِ قَالَ فِي آذَانِهَا * متفق عليه

4080- Enes b. Mâlik der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) deve ahırında bulunduğu bir sırada yeni doğan kardeşimi (hurma çiğnemiyle) damağını ovalaması için yanına girdim. Bu sırada Resûlullah'ı (sallallahu aleyhi vesellem) (zekât) koyunlarına -sanıyorum kulaklarına- damga vururken gördüm. [Sahih]

Buhârî (5542) ve Müslim (2119)

2- FASIL

٤٠٨١ - [١٨] عَنْ عَبْدِ بْنِ حَاتِمٍ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ إِنْ أَحَدُنَا أَصَابَ صَيْدًا وَلَيْسَ مَعَهُ سِكِّينٌ أَيْدِيحُ بِالْمَزْوَةِ وَشِقَّةُ الْعَصَا فَقَالَ أَمِرُزِ الدَّمَ بِمَا شِئْتَ وَادْكُرْ اسْمَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ * رواه أبو داود والنسائي

4081- Adiy b. Hâtim der ki: "Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Allah'ın Resûlü! Birimiz bir hayvanı avlayıp da yanında onu kesmeye bıçak bulamazsa onu (keskin) bir taşla veya (keskin) bir tahta parçasıyla kesebilir mi?" diye sorduğumda: "*Kanı istediğin şeyle akıt ve (fakat keserken) Allah'ın adını an*" buyurdu. [Sahih]

Ebü Dâvud (2842) ve Nesâî * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٨٢ - [١٩] عَنْ أَبِي الْغُسَرَاءِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَمَا تَكُونُ
الذَّكَاءُ إِلَّا فِي الْحَلْقِ وَاللَّبَّةِ؟ قَالَ: لَوْ طَعَنْتَ فِي فُحْدِهَا لِأَجْزَأَكَ * رواه الترمذي
وأبو داود والنسائي وابن ماجه والدارمي وقال أبو داود: وهذه ذكاة المتردي وقال
الترمذي: هذا في الضرورة

4082- Ebu'l-Uşarâ'nın babasının naklettiğine göre, Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Allah'ın Resûlü! Hayvan sadece boğazdan ve göğsün üzerinden mi kesilir?" diye sordum. Bana: "Budundan da olsa kesip kan akıtarak öldürürsen yeterlidir" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (1481), Ebû Dâvud (2825), Nesâî (4/34), İbn Mâce (3184) ve Dârimî (1978) * İrvâ (2535)

٤٠٨٣ - [٢٠] عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: مَا عَلِمْتُ مِنْ كَلْبٍ أَوْ
بَارٍ، ثُمَّ أَرْسَلْتُهُ وَذَكَرْتَ اسْمَ اللَّهِ فَكُلْ مِمَّا أَمْسَكَ عَلَيْكَ. قُلْتُ: وَإِنْ قَتَلَ؟ قَالَ: إِذَا
قَتَلَهُ وَلَمْ يَأْكُلْ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنَّمَا أَمْسَكَ عَلَيْكَ * رواه أبو داود

4083- Adiy b. Hâtim dedi ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Eğittikten sonra Besmele çekerek (av üzerine) gönderdiğin bir köpek ya da bir şahinin senin için yakaladığı avı yiyebilirsin" buyurdu. Ben de: "(Avı) öldürmüşse de mi?" diye sordum. "Eğer onu öldürmüş de onun hiç bir tarafını yememişse onu ancak senin için yakalamış demektir" buyurdu.

Ebû Dâvud (2851) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٨٤ - [٢١] عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَرَمِي الصَّيْدَ فَأَجِدُ
فِيهِ مِنَ الْعَدِ سَهْمِي؟ قَالَ: إِذَا عَلِمْتَ أَنَّ سَهْمَكَ قَتَلَهُ وَلَمْ تَرَ فِيهِ أَثَرَ سَبْعِ فَكُلْ *
رواه الترمذي

4084- Adiy b. Hâtim der ki: "Ey Allah'ın Resûlü! Avımı vuruyor ertesi gün okumu onun vücuduna saplanmış olarak buluyorum" dedim. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "O hayvanı senin okunun öldürdüğünü anlar, yırtıcı hayvanın izini görmezsen ondan ye!" buyurdu. [Sahih]

Ebû Tirmizî (1468) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

۴۰۸۵ - [۲۲] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ نُهِنَا عَنْ صَيْدِ كَلْبِ الْمَجُوسِ *

رواه الترمذي

4085- Câbir b. Abdillâh der ki: "Mecûsîlerin köpeklerinin avladıkları avları yememiz yasaklandı." [Zayıf]

Tirmizî (1466) * [Daif Süneni't-Tirmizî]

۴۰۸۶ - [۲۳] عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ الْحُسَيْنِيِّ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا أَهْلُ سَفَرٍ نَمُرُّ بِالْيَهُودِ، وَالنَّصَارَى، وَالْمَجُوسِ، فَلَا نَجِدُ غَيْرَ آبَتِهِمْ، قَالَ: فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا غَيْرَهَا فَاغْسِلُوهَا بِالْمَاءِ، ثُمَّ كُلُوا فِيهَا وَاشْرَبُوا * رواه الترمذي

4086- Ebû Sa'lebe el-Huşenî dedi ki: "Ey Allah'ın Resûlü! Biz seyahat eden kimseleriz. Yahudi, Hıristiyan ve Mecusilerin yurtlarına uğrarız onların kullandıkları kaplardan başka kap da bulamıyoruz" dediğimde Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Başka kap bulamazsanız onları su ile yıkayın ve o kaplarda yiyip için" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1464) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

۴۰۸۷ - [۲۴] عَنْ قَبِيصَةَ بِنْتِ هُلْبٍ عَنْ أَبِيهِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ وَسَأَلَهُ رَجُلٌ فَقَالَ إِنَّ مِنْ الطَّعَامِ طَعَامًا أَنْخَرَجُ مِنْهُ فَقَالَ لَا يَتَخَلَّجَنَّ فِي صَدْرِكَ شَيْءٌ صَارَعَتْ فِيهِ النَّضْرَانِيَّةُ * رواه الترمذي وأبو داود

4087- Kabisa b. Hulb, babasmdan bildiriyor: "Bazı yemekleri yemekten endişe ediyorum" diyen bir adama Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu konuda içinde herhangi bir endişe olmasın; yoksa (helal olduğu belli yiyecekler konusunda şüphe edersen) Hıristiyanlara benzersin" buyurduğunu işittim. [Hasen]

Ebû Dâvud (3784) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٨٨ - [٢٥] عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنْ أَكْلِ الْمُجْتَمَةِ،

وَهِيَ الَّتِي تُضَبَّرُ بِالتَّبْلِ * رواه الترمذي

4088- Ebu'd-Derdâ der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ipe bir yere bağlanarak atışlara hedef olarak dikilen hayvanın etinden yemeyi yasakladı." [Sahih]

Tirmizî (1472) * es-Silsiletu's-Sahîha (5/2391)

٤٠٨٩ - [٢٦] عَنْ الْعِزْبَاضِ وَهُوَ ابْنُ سَارِيَةَ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ نَهَى يَوْمَ خَيْبَرَ

عَنْ لُحُومِ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبْعِ، وَعَنْ كُلِّ ذِي مِخْلَبٍ مِنَ الطَّيْرِ، وَعَنْ لُحُومِ

الْحُمْرِ الْأَهْلِيَّةِ، وَعَنْ الْمُجْتَمَةِ، وَعَنِ الْخَلِيسَةِ، وَأَنْ تُوْطَأَ الْحَبَالَى حَتَّى يَضَعْنَ مَا

فِي بُطُونِهِنَّ * رواه الترمذي

4089- İrbâd b. Sâriye bildiriyor: "Hayber savaşı sırasında Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) tırnaklarıyla kapıp avlanan kuşların etini, ehli eşeklerin etini, çalıntı hayvanın etini, hedef yapılarak öldürülmüş hayvanın etini haram kıldı. Ayrıca doğum yapana kadar esir olan kadınlarla ilişkiye girmeyi de yasakladı." [Sahih]

Tirmizî (1474) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٠٩٠ - [٢٧] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنْ شَرِيظَةِ الشَّيْطَانِ زَادَ ابْنُ عِيْسَى فِي حَدِيثِهِ وَهِيَ الَّتِي تُذْبَحُ فَيَقَطُّعُ الْجِلْدَ وَلَا تُفْرَى الْأَوْدَاجُ ثُمَّ تُتْرَكُ حَتَّى تَمُوتَ * رواه أبو داود

4090- İbn Abbâs der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) "Şerîtatu'ş-Şeytan"ı (kesimini) yasakladı." Ravi İbn İsâ, rivayetinde (bunu açıklarken) şu eklemeyi yapar: "Bu da, hayvanın derisininin (ve boğazınının bir kısmınının) kesilmesi; ama şah damarlarınının kesilmeden hayvanın öylece ölüme bırakılmasıdır." [Zayıf]

Ebû Dâvud (2826) * İrvâ (2531)

٤٠٩١ - [٢٨] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، قَالَ: ذَكَأَةُ الْجَيْنِ ذَكَأَةٌ أُمِّهِ * رواه أبو داود والدارمي

4091- Câbir b. Abdillâh'ın bildirdiğine göre: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ana rahmindeki yavrunun kesimi, annesinin kesimi(nden ibarettir)" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (2828) ve Dârimî (1979) * İrvâ (2539)

٤٠٩٢ - [٢٩] ورواه الترمذي عن أبي سعيد

4092- Aynı hadisi Tirmizî (1476), Ebû Saîd'den rivayet etmiştir.

٤٠٩٣ - [٣٠] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَالَ قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ نُنَحِزُ النَّاقَةَ وَنَذْبَحُ الْبَقْرَةَ وَالشَّاةَ فَنَجِدُ فِي بَطْنِهَا الْجَيْنَ أَنْلَقِيهِ أَمْ نَأْكُلُهُ قَالَ كُلُّوهُ إِنْ شِئْتُمْ فَإِنَّ ذَكَأَتَهُ ذَكَأَةٌ أُمِّهِ * رواه أبو داود وابن ماجه

4093- Ebû Saîd der ki: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Allah'ın Resûlü! Deveyi, sığırı ve koyunu keserken bazen karnında cenin buluyoruz. Onu atalım mı, yoksa yiyelim mi?" diye sorduğumuzda: "İstiyorsanız yiyebilirsiniz. Annesinin kesilmesiyle o da kesilmiş sayılır" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (2827) ve İbn Mâce (3199) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٩٤ - [٣١] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مَا مِنْ إِنْسَانٍ يَقْتُلُ عُضْفُورًا، فَمَا فَوْقَهَا بِغَيْرِ حَقِّهَا إِلَّا سَأَلَهُ اللَّهُ عَنْهَا، قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا حَقُّهَا؟ قَالَ: يَذْبَحُهَا فَيَأْكُلُهَا وَلَا يَقْطَعُ رَأْسَهَا فَيَزِمِي بِهَا * رواه أحمد والنسائي والدرامي

4094- Abdullah b. Amr b. el-Âs'ın naklettiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim haksız yere bir serçe veya daha büyük bir kuşu öldürürse, kıyamet günü Allah onun hesabını sorar" buyurunca, Sahabe: "Ey Allah'ın Resûlü! Onun hakkı nedir?" diye sordu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Hakkı, onun başını koparıp atması değil, kesip yemesidir" buyurdu. [Hasen]

Ahmed (6550), Nesâî (4349) ve Dârimî * Sahihu't-Terğîb (1092)

٤٠٩٥ - [٣٢] عَنْ أَبِي وَقْدِ اللَّيْثِيِّ قَالَ قَدِمَ النَّبِيُّ ﷺ الْمَدِينَةَ وَهُمْ يَجُبُّونَ أَسْنِمَةَ الْإِبِلِ وَيَقْطَعُونَ أَلْيَاتِ الْعَنَمِ فَقَالَ مَا قُطِعَ مِنْ الْبَهِيمَةِ وَهِيَ حَيَّةٌ فَهِيَ مَيْتَةٌ * رواه الترمذي وأبو داود

4095- Ebû Vâkıd el-Leysî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Medine'ye geldiğinde Medineliler (canlıyken) develerin hörgüçleri ile koyunların kuyruklarını kesip yiyebiliyorlardı. Bunun üzerine Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Canlıyken hayvandan kesilen parçalar meyledir (kendiliğinden ölmüş gibi murdardır ve yenmez)" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1480) ve Ebû Dâvud (2858) * [Sahîh Sünen et-Tirmizî]

3- FASIL

٤٠٩٦ - [٣٣] عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ عَنْ رَجُلٍ مِنْ بَنِي حَارِثَةَ أَنَّهُ كَانَ يَزْعَى لِفَحَّةٍ بِشُعْبٍ مِنْ شِعَابٍ أُخِذَ فَأَخَذَهَا الْمَوْتُ فَلَمْ يَجِدْ شَيْئًا يَنْحَرُهَا بِهِ فَأَخَذَ وَتَدَا فَوَجَأَ بِهِ فِي لَبَّتِهَا حَتَّى أَهْرِيقَ دَمَهَا ثُمَّ جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَأَخْبَرَهُ بِذَلِكَ فَأَمَرَهُ بِأَكْلِهَا * رواه أبو داود ومالك وفي روايته: قال: فذكاها بشظاظ

4096- Atâ b. Yesâr, Hârise oğullarından bir adamdan naklediyor: Kendisi, Uhud'un bir bayırında yavrulaması yaklaşmış bir deveyi otlatırken deve ölmeye yüz tutmuş. Ama kesmek için bir şey bulamamış. Sivri bir kazık bularak devenin göğsüne batırmış ve kanını akıtmış. Sonra gelip bunu Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) anlatınca, Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) ona etinden yemesini emretmiştir. [Sahîh]

Ebû Dâvud (2823) ve Mâlik * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٠٩٧ - [٣٤] وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: « مَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْبَحْرِ إِلَّا قَدْ ذَكَّأَهَا اللَّهُ لِنَبِيِّ آدَمَ » * رواه الدارقطني

4097- Câbir der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Denizde Allah'ın Âdem oğulları için kesmediği (etinin yenmesini helal kılmadığı) hiçbir hayvan yoktur" buyurdu. [Zayıf]

Dârakutnî (4711) * Daîfu'l-Câmi' (5169)

باب ذكر الكلب

Köpek Hakkında

1- FASIL

٤٠٩٨ - [١] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «مَنْ أَقْتَنَى كَلْبًا إِلَّا كَلَبَ مَاشِيَةً أَوْ ضَارًا، نَقَصَ مِنْ عَمَلِهِ كُلَّ يَوْمٍ قِيرَاطَانٍ» * متفق عليه

4098- Abdullah b. Ömer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Koyun köpeği veya avcı köpekten başka bir köpek edinen kimsenin kazanmış olduğu amelinden her gün iki kırat eksilir" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5480) ve Müslim (1574)

٤٠٩٩ - [٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مَنْ اتَّخَذَ كَلْبًا إِلَّا كَلَبَ صَيْدٍ أَوْ زَرْعٍ أَوْ مَاشِيَةٍ نَقَصَ مِنْ عَمَلِهِ كُلَّ يَوْمٍ قِيرَاطًا. * متفق عليه

4099- Ebû Hureyre, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Av köpeği veya ziraat köpeği ya da çoban köpeği dışında köpek edinen kişinin sevaplarından her gün bir kırat (ölçek) eksilir" buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Buhârî (2322) ve Müslim (1575)

٤١٠٠ - [٣] وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ : أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بِقَتْلِ الْكِلَابِ، حَتَّىٰ إِنْ الْمَرْأَةُ تَقَدَّمَ مِنَ الْبَادِيَةِ بِكَلْبِهَا فَتَقْتُلُهُ، ثُمَّ نَهَى النَّبِيُّ ﷺ عَنْ قَتْلِهَا، وَقَالَ: "عَلَيْكُمْ بِالْأَسْوَدِ الْبُهَيْمِ ذِي الثَّقَاتَيْنِ، فَإِنَّهُ شَيْطَانٌ" * رواه مسلم

4100- Câbir b. Abdillâh dedi ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bize köpekleri öldürmeyi emir buyurdu. Hatta kadın köpeği ile çölden gelirdi de biz o köpeği bile öldürürdük. Sonra Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)

köpekleri öldürmeyi yasak etti ve: "Tamamen siyahını, iki noktası olanını öldürmeye bakın; çünkü o şeytandır" buyurdu. [Sahih]

Müslim (1572)

٤١٠١ - [٤] عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَمَرَ بِقَتْلِ الْكِلَابِ إِلَّا كَلْبَ صَيْدٍ أَوْ كَلْبَ غَنَمٍ أَوْ مَا شِئَ * متفق عليه

4101- İbn Ömer bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) av köpeği, koyun köpeği veya hayvan köpeği haricindeki tüm köpeklerin öldürülmelerini emretti." [Sahih]

Buhârî (3223) ve Müslim (1571)

2- FASIL

٤١٠٢ - [٥] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغْفَلٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَوْلَا أَنَّ الْكِلَابَ أُمَّةٌ مِنَ الْأُمَمِ لَأَمَرْتُ بِقَتْلِهَا كُلِّهَا فَاقْتُلُوا مِنْهَا كُلَّ أَسْوَدَ بَهِيمٍ * رواه أبو داود والدارمي وزاد الترمذي والنسائي: "وَمَا مِنْ أَهْلِ بَيْتٍ يَزْتَبِطُونَ كَلْبًا إِلَّا نَقَصَ مِنْ عَمَلِهِمْ كُلُّ يَوْمٍ قِيرَاطًا، إِلَّا كَلْبَ صَيْدٍ، أَوْ كَلْبَ حَزْبٍ، أَوْ كَلْبَ غَنَمٍ."

4102- Abdullah b. Muğaffel, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Köpekler de diğer topluluklar gibi başlı başına bir ümmet olmasalardı hepsinin öldürülmesini emrederdim. Ama siz yine de içlerinden simsiyah olanlarını öldürün" buyurduğunu nakleder.

Nesâî ve Tirmizî (1490) şunu eklemiştir: "Herhangi bir ev; koyun, ziraat ve av köpeği haricinde köpek besler ve bulundurursa onların yaptıkları iyiliklerden her gün bir kırat sevap eksilir." [Sahih]

Ebû Dâvud (2845) ve Dârimî * Sahihu't-Terğîb (3102)

٤١٠٣ - [٦] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ التَّخْرِيشِ بَيْنَ الْبَهَائِمِ

★ رواه الترمذي

4103- İbn Abbâs der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), hayvanların birbirleriyle dövüştürülmesini yasakladı." [Sahih]

Tirmizî (1708) ve Ebû Dâvud (2562) * Sahihu't-Terğîb (1373)

بَاب مَا يَحِلُّ أَكْلُهُ وَمَا يَحْرُمُ

Yenmesi Helal ve Haram Olanlar

1- FASIL

٤١٠٤ - [١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ، قَالَ: كُلُّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبَاعِ فَأَكْلُهُ

حَرَامٌ ★ رواه مسلم

4104- Ebû Hureyre, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Azı dişi olan yırtıcı hayvanların yenmesi haramdır" buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Müslim (1933)

٤١٠٥ - [٢] وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى عَنْ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبَاعِ

وَكُلِّ ذِي مَخْلَبٍ مِنَ الطَّيْرِ ★ رواه مسلم

4105- İbn Abbâs'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), parçalayıcı dişi olan her yırtıcı hayvanı(n etinin yenmesini), pençesi olan her yırtıcı kuşu(n etinin yenmesini yasaklamıştır." [Sahih]

Müslim (1934)

٤١٠٦ - [٣] عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ قَالَ حَرَّمَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لُحُومَ الْحُمُرِ الْأَهْلِيَّةِ ★

متفق عليه

4106- Ebû Sa'lebe el-Huşenî: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ehli eşeklerin etlerini haram kıldı" dedi. [Sahih]

Buhârî (5527) ve Müslim (1936)

٤١٠٧ - [٤] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ نَهَى يَوْمَ خَيْبَرَ عَنْ لُحُومِ

الْحُمُرِ الْأَهْلِيَّةِ وَأَذِنَ فِي لُحُومِ الْخَيْلِ ★ متفق عليه

4107- Câbir b. Abdillâh naklediyor: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Hayber günü eşek etini haram kılarken at eti yemeye de izin verdi." [Sahih]

Buhârî (5520) ve Müslim (1941)

٤١٠٨ - [٥] وَعَنْ أَبِي قَتَادَةَ أَنَّهُ رَأَى حِمَارًا وَخَشِيًا فَعَقَرَهُ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: «هَلْ

مَعَكُمْ مِنْ لَحْمِهِ شَيْءٌ؟» قَالَ: مَعَنَا رِجْلُهُ فَأَخَذَهَا فَأَكَلَهَا ★ متفق عليه

4108- Ebû Katâde'nin bildirdiğine göre kendisi vahşi bir eşeği görünce yakalayıp kesmiştir. Daha sonra Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Yanınızda ondan kalan (yenecek) bir şey var mı?" diye sorduğunda; "Ayağı vardır" demiş ve Resûlullah alıp (sallallahu aleyhi vesellem) onu yemiştir.

Buhârî (2914) ve Müslim (1196)

٤١٠٩ - [٦] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: أَنْفَجْنَا أَرْتَبًا بِمَرِّ الظُّهْرَانِ فَأَخَذْتُهَا فَجِئْتُ بِهَا إِلَى

أَبِي طَلْحَةَ فَذَبَحَهَا فَبَعَثَنِي بِفَخْدَيْهَا وَوَرَكَيْهَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَبِلَهُ ★ متفق عليه

4109- Enes der ki: Marru'z-Zahrân'da bir tavşanı ürkütüp yakaladık ve ben tavşanı alıp Talha'nın yanına geldim. Talha tavşanı kesip butlarını ve

kuyruk çevresini bana verip, Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) gönderdi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bunları kabul etti. [Sahih]

Buhârî (2572) ve Müslim (1953)

٤١١٠ - [٧] وعن ابن عمر قال: قال رسول الله ﷺ: "الضَّبُّ لَسْتُ أَكُلُهُ وَلَا

أَحْرَمُهُ" * متفق عليه

4110- İbn Ömer der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Ben keleri yemem, onu haram da kılmam" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5536) ve Müslim (1943)

٤١١١ - [٨] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَخْبَرَهُ أَنَّ خَالِدَ بْنَ الْوَلِيدِ الَّذِي يُقَالُ لَهُ سَيْفُ اللَّهِ

أَخْبَرَهُ أَنَّهُ دَخَلَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ عَلَى مَيْمُونَةَ وَهِيَ خَالَتُهُ وَخَالَتُ ابْنِ عَبَّاسٍ فَوَجَدَ

عِنْدَهَا ضَبًّا مَخْنُودًا، قَدِمَتْ بِهِ أُخْتَهَا حَفِيدَةُ بِنْتُ الْحَارِثِ مِنْ نَجْدٍ، فَقَدَّمَتْ

الضَّبَّ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَكَانَ قَلَمًا يُقَدِّمُ يَدَهُ لِطَعَامٍ حَتَّى يُحَدِّثَ بِهِ وَيُسَمِّيَ لَهُ ،

فَأَهْوَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَدَهُ إِلَى الضَّبِّ ، فَقَالَتْ امْرَأَةٌ مِنَ التَّنُوءَةِ الْخُضُورِ أَخْبِرَنِي

رَسُولَ اللَّهِ ﷺ مَا قَدَّمْتَنِّي لَهُ، هُوَ الضَّبُّ يَا رَسُولَ اللَّهِ . فَرَفَعَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَدَهُ عَنِ

الضَّبِّ، فَقَالَ خَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ أَحْرَامٌ الضَّبُّ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ «لَا وَلَكِنْ لَمْ يَكُنْ

بِأَرْضِ قَوْمِي فَأَجِدُنِي أَعَافُهُ». قَالَ خَالِدٌ فَاجْتَرَزْتُهُ فَأَكَلْتُهُ وَرَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَنْظُرُ إِلَيَّ

* متفق عليه

4111- İbn Abbâs, Seyfullah olarak da anılan Hâlid b. el-Velîd'den şöyle nakleder: (Hâlid) Resûlullah'la (sallallahu aleyhi vesellem) birlikte hem kendisinin, hem de İbn Abbâs'ın teyzesi olan Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) hanımı Meymûne'nin yanına girdi. Yanında kızartılmış keler buldu. Keleri kızkardeşi Hufeyde binti'l-Hâris Necd'den getirmişti. Meymûne kızartılmış keleri Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) ikram etti. Yemeğin adı veya neden

yapıldığı söylenmedikten sonra Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) o yemeğe elini uzattığı nadirdir. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) elini kızartılmış kelere uzatınca orada bulunan kadınlardan biri: "Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem), kendisine ikram ettiğiniz yemeğin adını söyleyin" dedi. Bunun üzerine diğer kadınlar: "Ey Allah'ın Resûlü! Bu kelerdir" dediler. Bunu duyunca Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) elini yemekten çekti. Hâlid b. el-Velîd: "Ey Allah'ın Resûlü! Keler yemek haram mı ki?" diye sorunca Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Hayır! Ama o, kavminin topraklarında bulunmadığı için tiksinti duyuyorum*" buyurdu. Hâlid dedi ki: "Bunun üzerine keleri önüme çektim ve yemeye başladım. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bana bakıyordu; ama beni bundan alıkoymadı. [Sahih]

Buhârî (5400) ve Müslim (1946)

۴۱۱۲ - [۹] وعن أبي موسى قال: رَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ " يَأْكُلُ لَحْمَ الدَّجَاجِ " *

متفق عليه

4112- Ebû Mûsa el-Eş'arî der ki: "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) tavuk etinden yediğini gördüm."

Buhârî (5518) ve Müslim (1649) Bir kissa içinden çıkarılmış bir metindir.

۴۱۱۳ - [۱۰] عن ابنِ أبي أوفى قَالَ غَزَوْنَا مَعَ النَّبِيِّ ﷺ سَمِعَ غَزَوَاتِ أَوْ سِتًّا

كُنَّا نَأْكُلُ مَعَهُ الْجَرَادَ * متفق عليه

4113- İbn Ebî Evfâ der ki: "Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) ile birlikte yedi veya altı savaşa katıldık. Kendisiyle birlikte çekirge yedik." [Sahih]

Buhârî (5495) ve Müslim (1952)

۴۱۱۴ - [۱۱] عَنْ جَابِرٍ يَقُولُ غَزَوْنَا جَيْشَ الْخَبَطِ وَأَمَرَ أَبُو عُبَيْدَةَ، فَجُعْنَا

جَوْعًا شَدِيدًا فَأَلْقَى الْبَحْرُ حَوْتًا مَيْتًا، لَمْ تَرِ مِثْلَهُ، يُقَالُ لَهُ الْعَنْبَرُ، فَأَكَلْنَا مِنْهُ نِصْفَ

شَهْرٍ، فَأَخَذَ أَبُو عُبَيْدَةَ عَظْمًا مِنْ عِظَامِهِ فَمَرَّ الرَّائِبُ تَحْتَهُ. فَأَخْبَرَنِي أَبُو الرَّبِيعِ أَنَّهُ سَمِعَ جَابِرًا يَقُولُ قَالَ أَبُو عُبَيْدَةَ كُلُوا. فَلَمَّا قَدِمْنَا الْمَدِينَةَ ذَكَرْنَا ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ «كُلُوا رِزْقًا أَخْرَجَهُ اللَّهُ، أَطْعَمُونَا إِنْ كَانَ مَعَكُمْ». فَأَتَاهُ بَعْضُهُمْ بِعُضْوٍ فَأَكَلَهُ * متفق عليه

4114- Câbir anlatıyor: Bizler Ceyşu'l-Habat gazvesine gittik. Başımıza Ebû Ubeyde komutan tayin edildi. Çok şiddetli bir açlığa maruz kaldık. Bu sırada deniz, hiç benzerini görmediğimiz ölü bir balınayı sahile attı. Yarım ay boyunca etinden yedik. Ebû Ubeyde balınanın kaburga kemiklerinden bir tane alıp dikince kişi devesiyle birlikte altından geçebiliyordu.

Ebû Ubeyde bize: "Bunun etinden yiyin!" dedi. (Biz de yedik) Medine'ye dönüp geldiğimizde bu olayı Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) anlattık. "Bu Allah'ın (denizden) size çıkardığı bir rızıktı. Şayet yanınızda ondan bir şeyler varsa bize de yedirin" buyurdu. Askerlerden biri o balık etinin bir parçayı Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) getirdi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) de onu yedi. [Sahih]

Buhârî (4362) ve Müslim (1935)

٤١١٥ - [١٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ «إِذَا وَقَعَ الذُّبَابُ فِي إِنَاءٍ أَحَدِكُمْ، فَلْيَغْمِسْهُ كُلَّهُ، ثُمَّ لِيَطْرَحْهُ، فَإِنَّ فِي أَحَدِ جَنَاحَيْهِ شِفَاءٌ وَفِي الْآخَرِ دَاءٌ» * رواه البخاري

4115- Ebû Hureyre bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizden birinizin (su veya yemek) kabına sinek düştüğü zaman, o kişi onun her tarafını hatırsın, sonra çıkarıp atsın. Çünkü onun kanatlarının birinde şifâ vardır, öbürüsünde de hastalık vardır" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5782)

٤١١٦ - [١٣] عَنْ مَيْمُونَةَ أَنَّ فَارَةَ وَقَعَتْ فِي سَفْنٍ فَمَاتَتْ، فَسَعَلَ النَّبِيُّ ﷺ

فَقَالَ: أَلْقَوْهَا وَمَا حَوْلَهَا وَكَلَّوْهُ * رواه البخاري

4116- Meymûne der ki: Bir fare (katı) yağa düşüp ölünce, bunu Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) sorduklarında: "Onun düştüğü yeri ve çevresindeki yağı atıp kalan yağı yiyiniz" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (235)

٤١١٧ - [١٤] عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ ﷺ يَخْطُبُ عَلَى الْمِنْبَرِ يَقُولُ اقْتُلُوا

الْحَيَّاتِ وَاقْتُلُوا ذَا الطُّفَيْتَيْنِ وَالْأَبْتَرَ فَإِنَّهُمَا يَطْمَسَانِ الْبَصَرَ وَيَسْتَسْقِطَانِ الْحَبْلَ قَالَ

عَبْدُ اللَّهِ فَبَيْنَا أَنَا أَطَارِدُ حَيَّةً لِأَقْتُلَهَا فَنَادَانِي أَبُو لُبَابَةَ لَا تَقْتُلْهَا فَقُلْتُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ

ﷺ قَدْ أَمَرَ بِقَتْلِ الْحَيَّاتِ قَالَ إِنَّهُ نَهَى بَعْدَ ذَلِكَ عَنْ ذَوَاتِ الْبُيُوتِ وَهِيَ الْعَوَامِرُ *

متفق عليه

4117- İbn Ömer'den: O, Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem)'in minberde hutbe verirken: "Yılanları öldürün! Bilhassa sırtında çizgi bulunan yılanla kuyruğu kısa olan yılanı öldürün! Çünkü bu iki türü gözü kör edip, kadınlara düşük yaptırırlar" buyurduğunu işitmiştir.

Abdullah (b. Ömer) anlatıyor: Bir yılanı öldürmek için kovalarken Ebû Lubâbe bana: "Onu öldürme!" diye seslendi. "Ama Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yılanların öldürülmesini emretti" dediğimde ise şöyle karşılık verdi: "Fakat daha sonra evin sakinlerinden olan evcil yılanların öldürülmesini yasakladı." [Sahih]

Buhârî (3299) ve Müslim (2233)

٤١١٨ - [١٥] عَنْ أَبِي السَّائِبِ مَوْلَى هِشَامِ بْنِ زُهْرَةَ أَنَّهُ دَخَلَ عَلَى أَبِي سَعِيدِ

الْخُدْرِيِّ فِي بَيْتِهِ قَالَ: فَوَجَدْتُهُ يُصَلِّي، فَجَلَسْتُ أَنْتَظِرُهُ حَتَّى يَقْضِيَ صَلَاتَهُ،

فَسَمِعْتُ تَحْرِيكًا تَحْتَ سَرِيرِهِ فِي بَيْتِهِ، فَإِذَا حَيَّةٌ، فَقُمْتُ لِأَقْتُلَهَا فَأَشَارَ إِلَيَّ أَبُو سَعِيدٍ اجْلِسْ، فَجَلَسْتُ، فَلَمَّا انْصَرَفَ أَشَارَ إِلَيَّ بِبَيْتٍ فِي الدَّارِ فَقَالَ: تَرَى هَذَا الْبَيْتَ فَقُلْتُ: نَعَمْ فَقَالَ: إِنَّهُ كَانَ فِيهِ فَتَى مِنَّا حَدِيثُ عَهْدٍ بِعُزَيْرِ بْنِ مَرْثَدٍ، فَخَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ إِلَى الْخَنْدَقِ، فَكَانَ ذَلِكَ الْفَتَى يَسْتَأْذِنُهُ بِأَنْصَافِ النَّهَارِ يُطَالِعُ أَهْلَهُ، فَاسْتَأْذَنَ النَّبِيَّ ﷺ يَوْمًا فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: خُذْ سِلَاحَكَ، فَإِنِّي أَخْشَى عَلَيْكَ قُرَيْظَةَ، فَأَخَذَ الرَّجُلُ سِلَاحَهُ، ثُمَّ ذَهَبَ، فَإِذَا هُوَ بِامْرَأَتِهِ قَائِمَةً بَيْنَ الْبَابَيْنِ، فَهَيَّا لَهَا الرُّمْحَ لِيَطْعَنَهَا بِهَا، وَأَصَابَتْهُ الْعَيْرَةُ فَقَالَتْ: اكْفُفْ رُمْحَكَ حَتَّى تَرَى مَا فِي بَيْتِكَ، فَدَخَلَ، فَإِذَا هُوَ بِحَيَّةٍ مُنْطَوِيَةٍ عَلَى فِرَاشِهِ، فَرَكَزَ فِيهَا الرُّمْحَ، فَانْتَضَمَتْ فِيهِ، ثُمَّ خَرَجَ فَتَضَبَّهُ فِي الدَّارِ، فَاضْطَرَبَتِ الْحَيَّةُ فِي رَأْسِ الرُّمْحِ، وَخَرَّ الْفَتَى مَيِّتًا فَمَا يُدْرَى أَيُّهُمَا كَانَ أَسْرَعَ مَوْتًا الْفَتَى أَمْ الْحَيَّةُ؟ فَجِئْنَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَذَكَرْنَا ذَلِكَ لَهُ وَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ ادْعُ اللَّهَ لَهْ أَنْ يُحْيِيَهُ فَقَالَ: اسْتَغْفِرُوا لِصَاحِبِكُمْ، ثُمَّ قَالَ: إِنَّ بِالْمَدِينَةِ جِنًّا قَدْ أَسْلَمُوا فَمَنْ بَدَأَ لَكُمْ مِنْهُمْ فَأَذِنُوهُ ثَلَاثًا، فَإِنْ عَادَ فَأَقْتُلُوهُ، فَإِنَّمَا هُوَ شَيْطَانٌ * رواه مسلم

4118- Hişâm b. Zuhre'nin azatlısı Ebu's Sâib anlatıyor: Ebû Saîd el-Hudrî'nin evine girdiğimde namaz kılıyordu. Oturup namazı bitirmesini beklerken yatağının altından bir kıpırdama farkettim. Baktığımda bir yılan olduğunu gördüm. Onu öldürmek için kalktım ancak Ebû Saîd'in bana oturma işaretiyle geri oturdum. Namazı bitirdikten sonra avlusundaki bir odayı gösterip: "Bu odayı görüyor musun?" diye sordu. "Evet" dediğimde şöyle anlattı:

Bizden yeni evlenmiş genç biri burada kalıyordu. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ile beraber Hendek savaşına gitmiştik. Bu genç günün ortasında Allah Resûlü'nden (sallallahu aleyhi vesellem) ailesine gitmek için izin isterdi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bir gün buna izin verdi ve: «*Silahunu*

beraberinde al. Çünkü Kurayzalıların sana zarar vermesinden korkuyorum» buyurdu. Genç silahını alıp gitti. Hanımını dışarıda kapı arasında görünce kıskançlıktan dolayı mızrağıyla onu vurmak için saldırdı. Ancak hanımı ona: "Mızrağını indir ve evinde ne olduğuna bak" dedi. Genç içeri girince yatağın üstünde kıvrılmış yılanı gördü. Mızrakla onu vurup mızrağın ucuna sapladı. Sonra onu çıkarıp avluya dikti. Yılan mızrağın ucunda çırpındı, genç de öldü. Yılanın mı yoksa gencin mi daha önce öldüğü bilinemedi. Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) gelip bu durumu anlattık ve: "Ey Allah'ın Resûlü! Dua et de genç tekrar dirilsin" dedik. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Arkadaşımıza istiğfar edin" buyurdu ve şöyle devam etti: "Medine'de Müslüman olan cinler vardır. Evinizde karşınıza çıktıkları zaman üç defalığına gitmesine izin verin. Eğer bir daha gelirlerse öldürün. Çünkü geri geliyorsa bilin ki şeytandır." [Sahih]

Müslim (2236)

٤١١٩ - [١٦] عَنْ أُمِّ شَرِيكٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَمَرَ بِقَتْلِ الْوَزْغِ وَقَالَ «كَانَ يَنْفُخُ عَلَيَّ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ» * متفق عليه

4119- Ümmü Şerîk naklediyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) alaca kelerin öldürülmesini emretmiş ve: "O (İbrâhîm Peygamber ateşe atıldığı zaman) İbrâhîm'in üzerine ateşi üflüyordu" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (3359) ve Müslim (2237)

٤١٢٠ - [١٧] عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدٍ عَنْ أَبِيهِ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ أَمَرَ بِقَتْلِ الْوَزْغِ وَسَمَّاهُ قُوَيْبِقًا * رواه مسلم

4120- Âmir b. Sa'd, babasından bildiriyor: Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) zehirli kertenkelenin öldürülmesini emretti ve onu "fasıkçık" diye isimlendirdi. [Sahih]

Müslim (2238)

٤١٢١ - [١٨] وعن أبي هريرة أن رسول الله ﷺ قال: "مَنْ قَتَلَ وَزَعًا فِي أَوَّلِ ضَرْبَةٍ، كَتَبَتْ لَهُ مِائَةٌ حَسَنَةٍ، وَفِي الثَّانِيَةِ دُونَ ذَلِكَ، وَفِي الثَّلَاثَةِ دُونَ ذَلِكَ * رواه مسلم

4121- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Her kim bir vuruşta bir kertenkele öldürürse ona yüz sevab yazılır, ikincide bundan daha aşağı, üçüncüde ondan daha aşağı yazılır" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2240)

٤١٢٢ - [١٩] عن أبي هريرة قال سمعت رسول الله ﷺ يقول قرصت نملة نبيًا من الأنبياء فأمر بقرية النمل فأحرقت فأوحى الله إليه أن قرصتك نملة أحرقت أمة من الأمم تسبح * متفق عليه

4122- Ebû Hureyre der ki: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Karıncalardan biri bir peygamberi ısırınca, karıncanın yuvasının yakılmasını emretti ve yuva yakıldı. Bunun üzerine Allah ona şöyle vahyetti: «Seni bir karınca ısırды, oysa sen Allah'ı tesbih eden ümmetlerden bir ümmeti yaktın!»" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Buhârî (3019) ve Müslim (2241)

2- FASIL

٤١٢٣ - [٢٠] عن أبي هريرة قال قال رسول الله ﷺ إذا وقعت الفأرة في السمن فإن كان جامدًا فالفؤها وما حولها وإن كان مائعًا فلا تقرّبوه * رواه أحمد وأبو داود

4123- Ebû Hureyre, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Fare yağa düştüğü zaman, eğer yağ kattıysa fareyi çevresindeki yağla beraber atın. Yağ eğer sıvı ise ona (yağa) yaklaşmayın" buyurduğunu nakleder. [Zayıf]

Ahmed (7177) ve Ebû Dâvud (3842) * es-Silsiletu'd-Daife (4/3842)

٤١٢٤ - [٢١] ورواه الدارمي عن ابن عباس

4124- Aynı hadisi Dârimî (2130), İbn Âbbas'tan rivayet etmiştir. [Sahih]

٤١٢٥ - [٢٢] عن سفينة قال أكلت مع رسول الله ﷺ لحم حبارى * رواه أبو

داود

4135- Sefîne der ki: "Resûlullah'la (sallallahu aleyhi vesellem) beraber toy kuşu etinden yedik." [Zayıf]

Ebû Dâvud (3797) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤١٢٦ - [٢٣] عن ابن عمير قال: نهى رسول الله ﷺ عن أكل الجلالة وألبانها

* رواه الترمذي وفي رواية أبي داود: قال: نهى عن ركوب الجلالة

4126- İbn Ömer der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), pislik yemeyi alışkanlık haline getirmiş hayvanın etinden yemeyi sütünden içmeyi yasakladı." Ebû Dâvud rivayetinde "(Bu tür develere) binmeyi" ibaresi de geçmiştir. [Sahih]

Tirmizî (1824) ve Ebû Dâvud (2557) * Sahîhu'l-Câmi' (6855, 6875)

٤١٢٧ - [٢٤] عن عبد الرحمن بن شبل أن رسول الله ﷺ نهى عن أكل لحم

الضب * رواه أبو داود

4127- Abdurrahman b. Şibl bildiriyor: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) keler (iri bir kertenkele türü) etini yemeyi yasakladı." [Hasen]

Ebû Dâvud (3796) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤١٢٨ - [٢٥] عَنْ جَابِرٍ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ، عَنْ أَكْلِ الْهَرَّةِ، وَثَمَنِهَا *

رواه أبو داود والترمذي

4128- Câbir der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) kediyi yemeyi ve satıp parasını almayı yasakladı." [Zayıf]

Ebû Dâvud (3807) ve Dârimî * İrvâ (2487)

٤١٢٩ - [٢٦] عَنْ جَابِرٍ قَالَ: حَرَّمَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ، يَغْنِي يَوْمَ خَيْبَرَ، الْحُمَزَ

الْإِنْسِيَّةَ، وَلُحُومَ الْبِغَالِ، وَكُلَّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبَاعِ، وَذِي مِخْلَبٍ مِنَ الطَّيْرِ * رواه

الترمذي وقال: هذا حديث غريب

4129- Câbir der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), Hayber günü evcil eşekleri, katır etlerini, yırtıcı kuşları ve yırtıcı hayvanların etlerinin yenmesini haram kıldı." [Sahîh]

Tirmizî (1478) * [Sabîh Sünen et-Tirmizî]

٤١٣٠ - [٢٧] عَنْ خَالِدِ بْنِ الْوَلِيدِ ، أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: لَا يَحِلُّ

أَكْلُ لُحُومِ الْخَيْلِ وَالْبِغَالِ وَالْحَمِيرِ * رواه أبو داود والنسائي

4130- Hâlid b. el-Velîd, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Atların, katırların ve eşeklerin etini yemek helal değildir" buyurduğunu işitmiştir. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3790) ve Nesâî * Daîfu'l-Câmi' (6034)

٤١٣١ - [٢٨] عَنْ خَالِدِ بْنِ الْوَلِيدِ قَالَ غَزَوْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ خَيْبَرَ فَأَنْتَ الْيَهُودُ فَشَكُّوْا أَنْ النَّاسَ قَدْ أَسْرَعُوا إِلَيَّ حِطَّائِرِهِمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَلَا لَا تَجُلُّ أَمْوَالَ الْمُعَاهِدِينَ إِلَّا بِحَقِّهَا * رواه أبو داود

4131- Hâlid b. el-Velîd bildiriyor: Resûlullah'la (sallallahu aleyhi vesellem) birlikte Hayber savaşına katıldım. Yahudiler gelip, (hayvanlarını yağmalamak için) Müslümanların ağıllarına koşuştuklarından yakındılar. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) (Müslümanlara): *"Dikkat edin! Muâhid (anlaşmalı olarak Müslümanların topraklarında yaşayan gayr-ı müslim) olanların haksız yere alınan malları helal değildir!"* buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3806) * es-Silsiletu'd-Daife (8/3902)

٤٢٣٢ - [٢٩] عَنِ ابْنِ عَمْرٍو، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " أَحَلَّتْ لَنَا مَيْتَانِ وَدَمَانِ: الْمَيْتَانِ الْحَوْتُ وَالْجَرَادُ، وَالْدَّمَانِ الْكَبِدُ وَالطِّحَالُ " * رواه أحمد وابن ماجة والدارقطني

4232- Abdullah b. Ömer, Resûlullah'tan (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle nakleder: *"Size iki ölü hayvanın eti ile iki kan helal kıldı. Ölü (hayvan) eti balık ve çekirgeci. Kana gelince karaciğer ve dalaktır."* [Sahih]

Ahmed (5723), İbn Mâce (3218) ve Dârakutnî * es-Silsiletu's-Sahihâ (3/1118)

٤١٣٣ - [٣٠] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَا أَلْقَى الْبَحْرُ أَوْ جَزَرَ عَنْهُ فَكُلُّوْهُ وَمَا مَاتَ فِيهِ وَطَفًا فَلَا تَأْكُلُوْهُ * رواه أبو داود وابن ماجة وقال محيي السنة: الأكثرون على أنه موقوف على جابر

4133- Câbir b. Abdillâh, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Denizin kıyıya attığı veya çekildikten sonra kıyıda bıraktıklarını yiyin. Ama denizin içinde ölüp de su yüzüne çıkanı yemeyin" buyurduğunu nakleder. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3815) ve İbn Mâce (3247) * [Daif Sünen Ebî Dâvud] Muhyi's-Sünne der ki: "Çoğunluk rivayetler, Câbir'in sözü olduğu yönündedir."

٤١٣٤ - [٣١] عَنْ سَلْمَانَ قَالَ سَمِعَ النَّبِيَّ ﷺ عَنِ الْجَرَادِ فَقَالَ أَكْثَرُ جُنُودِ اللَّهِ لَا أَكُلُهُ وَلَا أَحْرَمُهُ * رواه أبو داود وقال محيي السنة : ضعيف

4134- Selmân der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'e çekirgelerin hükmü sorulduğu zaman: "Çekirgeler Allah'ın ordularının çoğunluğunu teşkil ederler. Onu yemem, ama haram da kılmıyorum" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3815) * es-Silsiletu'd-Daife (4/1533) Muhyi's-Sünne, isnâdının zayıf olduğunu söylemiştir.

٤١٣٥ - [٣٢] وعن زيد بن خالد قال: نهى رسولُ الله ﷺ عن سبِّ الديك، وقال: "إنه يؤذِنُ بِالصَّلَاةِ" رواه في شرح السنة

4135- Zeyd b. Hâlid der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), horoza sövmeyi yasakladı ve "O, namaz için ezan okur (kaldırır)" buyurdu.

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (3270)

٤١٣٦ - [٣٣] عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا تَسُبُّوا الدِّيكَ فَإِنَّهُ يُوقِظُ لِلصَّلَاةِ * رواه أبو داود

4136- Zeyd b. Hâlid der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Horoza sövmeyiniz. Çünkü o, (sizi) namaza uyandırır" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (5101) ve Tirmizî (1485) * Sahihu't-Terjib (2797)

٤١٣٧ - [٣٤] عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، قَالَ: قَالَ أَبُو لَيْلَى: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا ظَهَرَتِ الْحَيَّةُ فِي الْمَسْكَنِ فَقُولُوا لَهَا: إِنَّا نَسْأَلُكَ بِعَهْدِ نُوحٍ، وَبِعَهْدِ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ، أَنْ لَا تُؤْذِينَا، فَإِنْ عَادَتْ فَاقْتُلُوهَا * رواه الترمذي وأبو داود

4137- Ebû Leylâ der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Oturduğunuz yerde yılan görüldüğünde ona şöyle deyin: «Nuh'un ahdi, Dâvud oğlu Süleyman'ın ahdi için senin bize zarar vermemeni istiyoruz.» Bu ifadeden sonra tekrar ortaya çıkarsa onu öldürün" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (1485) ve Ebû Dâvud (5260) * es-Silsiletu'd-Daife (1508)

٤١٣٨ - [٣٥] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: لَا أَعْلَمُهُ إِلَّا رَفَعَ الْحَدِيثَ: أَنَّهُ كَانَ يَأْمُرُ بِقَتْلِ الْحَيَّاتِ وَقَالَ: «مَنْ تَرَكَهُنَّ خَشِيَةً نَائِرٍ فَلَيْسَ مِنَّا». رَوَاهُ فِي شَرْحِ السَّنَةِ

4138- İbn Abbâs, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yılanları öldürmeyi emrettiğini ve: "Öç alacağı endişesiyle öldürmezse bizden değildir" buyurduğunu aktarır.

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (3265)

٤١٣٩ - [٣٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ، قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا سَأَلْنَا هُنَّ مِنْذُ حَارَبْنَاهُنَّ وَمَنْ تَرَكَ شَيْئًا مِنْهُنَّ خِيفَةً ، فَلَيْسَ مِنَّا * رواه أبو داود

4139- Ebu Hureyre der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Biz kendileriyle savaştığımızdan beri yılanlarla hiç barış yapmadık. (O halde öç alırlar) korkusuyla onlardan birini (öldürmeyi) bırakan kimse benden değildir" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (5248) * Sahîhu't-Terğîb (2983)

٤١٤٠ - [٣٧] عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ اقْتُلُوا الْحَيَّاتِ كُلَّهِنَّ
فَمَنْ خَافَ نَارَهُنَّ فَلَيْسَ مِنِّي * رواه أبو داود والنسائي

4140- İbn Mes'ûd'un bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem):
“(Gördüğünüz) yılanların hepsini öldürün! Öç almalarından korkan (ve
bunun için onları öldürmeyen) benden değildir!” buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (5249) * Sahîhu't-Terğîb (2982)

٤١٤١ - [٣٨] عَنْ الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ أَنَّهُ قَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ إِنَّا نُرِيدُ أَنْ
نَكْنُسَ زَمْزَمَ وَإِنَّ فِيهَا مِنْ هَذِهِ الْجِنَّاتِ يَعْنِي الْحَيَّاتِ الصِّغَارَ فَأَمَرَ النَّبِيُّ ﷺ بِقَتْلِهِنَّ
* رواه أبو داود

4141- Abbâs b. Abdilmuttalib'den: Kendisi, Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem):
"Zemzem kuyusunu temizlemek istiyoruz ama onun içinde ince ve beyaz olan küçük yılanlardan (cinnân) var" dediğinde Hz. Peygamber
(sallallahu aleyhi vesellem) onların öldürülmesini emretti. [Zayıf]

Ebû Dâvud (5251) * Daîfu't-Terğîb (1768)

٤١٤٢ - [٣٩] عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ أَنَّهُ قَالَ اقْتُلُوا الْحَيَّاتِ كُلَّهَا إِلَّا الْجَانَّ الْأَبْيَضَ
الَّذِي كَأَنَّهُ قَضِيبُ فِضَّةٍ * رواه أبو داود

4142- İbn Mes'ûd der ki: "Gümüş bir dal gibi beyaz (küçük ve ince) olan yılanların (cân) dışındaki tüm yılanları öldürün." [Sahih]

Ebû Dâvud (5261) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤١٤٣ - [٤٠] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا وَقَعَ الذَّبَابُ فِي إِنَاءٍ أَحَدِكُمْ فَامْقُلُوهُ فَإِنَّ فِي أَحَدِ جَنَاحَيْهِ دَاءٌ وَفِي الْآخَرِ شِفَاءٌ وَإِنَّهُ يَتَّقِي بِجَنَاحِهِ الَّذِي فِيهِ الدَّاءُ فَلْيَغْمِسْهُ كُلَّهُ" * رواه أبو داود

4143- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizden birinizin kabına bir sinek düştüğünde ouu kabın içine daldırsın. Çünkü kanatlarının birinde zehir, diğerinde panzehir vardır. Sinek, kendini zehirli kanadıyla korumaya çalışır; bundan dolayı sineğin tamamını daldırsın" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (3844) * Sahîhu'l-Câmi' (835)

٤١٤٤ - [٤١] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: "إِذَا وَقَعَ الذَّبَابُ فِي الطَّعَامِ، فَامْقُلُوهُ، فَإِنَّ فِي أَحَدِ جَنَاحَيْهِ سُمًّا، وَفِي الْآخَرِ شِفَاءً، وَإِنَّهُ يَقْدِمُ السُّمَّ، وَيُؤَخِّرُ الشِّفَاءَ". رواه في شرح السنة

4144- Ebû Saîd el-Hudrî'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Karasinek yemeğin içine düşünce onu daldırım. Karasineğin kanatlarının birinde zehir, diğerinde ise şifa vardır. Çünkü sinek (zehirli kanadıyla kendini koruduğu için) önce zehirli kanadını sokar ve şifâyı geciktirir" buyurdu. [Sahih]

İbn Mâce (3504) ve Beğavî Şerhu's-Sünne'de (2815) * es-Silsiletu's-Sahîha (1/39)

٤١٤٥ - [٤٢] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ إِنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى عَنْ قَتْلِ أَرْبَعٍ مِنَ الدَّوَابِّ النَّمْلَةَ وَالتَّحْلَةَ وَالْهُدْهُدَ وَالصُّرْدَ * رواه أبو داود والدارمي

4145- İbn Abbâs der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) hayvanlar arasında şu dört hayvanın öldürülmesini yasakladı: Karınca, bal arısı, hüdühüd (çavuşkuşu) ve örümcek kuşu." [Sahih]

Ebû Dâvud (5267) * Sahihu't-Terğîb (2990)

3- FASIL

٤١٤٦ - [٤٣] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ كَانَ أَهْلُ الْجَاهِلِيَّةِ يَأْكُلُونَ أَشْيَاءَ وَيَتْرَكُونَ أَشْيَاءَ تَقْدُرًا فَبَعَثَ اللَّهُ تَعَالَى نَبِيَّهُ ﷺ وَأَنْزَلَ كِتَابَهُ وَأَحَلَّ حَلَالَهُ وَحَرَّمَ حَرَامَهُ فَمَا أَحَلَّ فَهُوَ حَلَالٌ وَمَا حَرَّمَ فَهُوَ حَرَامٌ وَمَا سَكَتَ عَنْهُ فَهُوَ عَفْوٌ وَتَلَا ﴿قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ * رواه أبو داود

4146- İbn Abbâs der ki: "Cahiliye dönemi halkı bazı şeyleri yer, bazı şeyleri de tiksindiklerinden dolayı yemezlerdi. Sonra Allah, Peygamberini gönderip Kitab'ını indirdi. Helal ile haramlarını açıkladı. Artık onun helal kıldığı helal, haram kıldığı da haramdır. Hakkında açıklama yapmadığı şeyler ise affedilmiştir." Sonra İbn Abbâs şu âyeti okudu: "De ki: Bana vahyolunanda, leş veya akıtılmış kan yahut domuz eti -ki pisliğin kendisidir- ya da günah işlenerek Allah'tan başkası adına kesilmiş bir hayvandan başka, yiyecek kimseye haram kılınmış birşey bulamıyorum. Başkasına zarar vermemek ve sınırı aşmamak üzere kim (bunlardan) yemek zorunda kalırsa bilsin ki, Rabbin bağışlayan ve esirgeyendir." (En 'âm Sur. 145) [Sahih]

Ebû Dâvud (3800) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤١٤٧ - [٤٤] عَنْ زَاهِرِ الْأَسْلَمِيِّ وَكَانَ مِمَّنْ شَهِدَ الشَّجْرَةَ - قَالَ إِنِّي لَأُوقِدُ
تَحْتَ الْقِدْرِ بِلُحُومِ الْحُمْرِ إِذْ نَادَى مُنَادِي رَسُولِ اللَّهِ ﷺ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَنْهَاكُمْ
عَنْ لُحُومِ الْحُمْرِ * رواه البخاري

4147- Ağaç altında biat edenlerden Zâhir el-Eslemî der ki: (Hayber'de) ben eşek etlerini pişirmek için kazanın altına ateş yakıyordum. Tam bu sırada Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) çağrıcısı: "Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) sizleri eşek etlerini yasaklıyor" diye bağırdı. [Sahih]

Buhârî (4173)

٤١٤٨ - [٤٥] عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ الْخُسَيْبِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "الْجِنُّ ثَلَاثَةٌ
أَصْنَافٍ صِنْفٌ لَهُمْ أَجْنِحَةٌ يَطِيرُونَ فِي الْهَوَاءِ، وَصِنْفٌ حَيَاتٌ وَكِلَابٌ، وَصِنْفٌ
يَجْلُونَ وَيَطْعَنُونَ" رواه في شرح السنة

4148- Ebû Sa'lebe el-Huşenî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Cinler üç sınıf olarak yaratılmıştır. Birinci sınıf havada uçabilecek şekilde kanatlıdır. İkinci sınıf yılan ve köpek şeklinde yaratılmıştır. Üçüncü sınıf ise (insanlar gibi) bir yerde ikamet edip, başka yere göçebilecek şekilde yaratılmışlardır" buyurdu. [Sahih]

* Sahihu'l-Câmi' (3114)

باب العقيقة

Akika

1- FASIL

٤١٤٩ - [١] عَنْ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرِ الضَّبِّيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَعَ الْغُلَامِ عَقِيْقَةٌ، فَأَهْرِيقُوا عَنْهُ دَمًا، وَأَمِيطُوا عَنْهُ الْأَذَى * رواه البخاري

4149- Selman b. Âmir ed-Dabbî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Her doğan çocuk için akika kurbanı vardır. Bundan dolayı onun için bu kurbanı kesin ve eziyeti (yani başındaki doğumdan kalma izleri) ondan giderin" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5471)

٤١٥٠ - [٢] عَنْ عَائِشَةَ: "أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ كَانَ يُؤْتِي بِالصَّبِيَّانِ فَيَبْرِكُ عَلَيْهِمْ وَيُحَنِّكُهُمْ" * رواه مسلم

4150- Hz. Âişe der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e çocuklar getirilir de onlara bereket duasında bulunur ve çiğnediği hurmayı damaklarına sürerdi."

Müslim (586)

٤١٥١ - [٣] عَنْ أَسْمَاءَ أَنَّهَا حَمَلَتْ بِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ قَالَتْ فَخَرَجْتُ وَأَنَا مُتِمَّةٌ فَأَتَيْتُ الْمَدِيْنَةَ فَنَزَلْتُ بِقُبَاءٍ فَوَلَدْتُهُ بِقُبَاءٍ ثُمَّ أَتَيْتُ بِهِ النَّبِيَّ ﷺ فَوَضَعْتُهُ فِي حَجْرِهِ ثُمَّ دَعَا بِتَمْرَةٍ فَمَضَغَهَا ثُمَّ تَفَلَّ فِي فِيهِ فَكَانَ أَوَّلَ شَيْءٍ دَخَلَ جَوْفَهُ رِيْقُ

رَسُولِ اللَّهِ ﷺ ثُمَّ حَنَّكَه بِتَمْرَةٍ ثُمَّ دَعَا لَهُ وَبَرَكَ عَلَيْهِ وَكَانَ أَوَّلَ مَوْلُودٍ وُلِدَ فِي
الإِسْلَامِ * متفق عليه

4151- Esmâ binti Ebî Bekr bildiriyor: Abdullah b. ez-Zübeyr'e hamileydim. Hamile olduğum halde Mekke'den çıkıp Medine'ye geldim. Kubâ'da konaklamışken Abdullah'ı doğurdum. Sonra onu Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) getirdim ve kucağına bıraktım. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bir hurma istedi. Hurmayı ağzımda çiğnedikten sonra Abdullah'ın ağzına ıslaklığından az bir şey bıraktı. Abdullah'ın ağzına ilk giren şey de Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem) bu tükürüğü oldu. Daha sonra ağzına ezdiği hurmadan biraz koydu. Ona hayır dua edip bereketler diledi. İslam'da ilk doğan çocuk da o oldu. [Sahih]

Buhârî (3909) ve Müslim (2146)

2- FASIL

٤١٥٢ - [٤] عَنْ أُمِّ كُرَيْزٍ قَالَتْ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ: أَفْرُوا الطَّيْرَ عَلَى
مَكَانَيْهَا. قَالَتْ: وَسَمِعْتُهُ يَقُولُ: عَنِ الْغُلَامِ شَاتَانِ، وَعَنِ الْجَارِيَةِ شَاةٌ لَا يَضْرُكُم
أَذْكَرَانَا كُنَّ أُمَّ إِنَانَا * رواه أبو داود وللترمذي والنسائي من قوله: يَقُولُ: «عَنِ
الْغُلَامِ» إِلَّا آخِرَهُ وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: هَذَا صَحِيحٌ

4152- Ümmü Kürz der ki: Ben Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'i: "(Ne yapacağınıza karar vermek yani fal için) kuşları uçurup yuvalarından etmeyin" derken işittim ve (bir de): "Erkek çocuk için iki, kız çocuğu için ise bir koyun kesilir. Bu koyunların erkek veya dişi olmasının da bir sakıncası olmaz" derken işittim. [Sahih]

Ebü Dâvud (2835), Tirmizî (1516, "sahih") ve Nesâî (7/165, koyunların cinsiyeti haricinde) *
[Sahih Sünen Ebi Dâvud]

٤١٥٣ - [٥] عَنْ سَمُرَةَ قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْغُلَامُ مُزْتَهَنٌ بِحَقِيقَتِهِ يُذْبَحُ عَنْهُ يَوْمَ السَّابِعِ، وَيُسَمَّى، وَيُحْلَقُ رَأْسُهُ * رواه أحمد والترمذي وأبو داود والنسائي
لكن في روايتهما «زهيته» بدل «مرتهن» وفي رواية لأحمد وأبي داود: «ويذمي» مكان: «ويسمى»
وقال أبو داود: «ويسمى» أصح

4153- Semure der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Doğan her çocuk kesilecek akika kurbanı karşılığında rehin gibidir. Doğumunun yedinci gününde bu kurban kesilir, ismi konulup başı tıraş edilir" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (20133), Tirmizî (1522), Ebû Dâvud (2837) ve Nesâî (4220) * Sahîhu'l-Câmi' (4184)

٤١٥٤ - [٦] عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ قَالَ: عَقَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ الْحَسَنِ بِشَاةً، وَقَالَ: يَا فَاطِمَةُ، احْلِقِي رَأْسَهُ، وَتَصَدَّقِي بِزِنَةِ شَعْرِهِ فِضَّةً ، قَالَ: فَوَزَنَتْهُ فَكَانَ وَزْنُهُ دِرْهَمًا أَوْ بَعْضَ دِرْهَمٍ * رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ، وَإِسْنَادُهُ لَيْسَ بِمُتَّصِلٍ وَأَبُو جَعْفَرٍ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ لَمْ يُدْرِكْ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ.

4154- Ali b. Ebî Tâlib der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Hasan'ın doğumunda akîka kurbanı kesti ve buyurdu ki: "Ey Fâtîma! Onun başını tıraş et ve çıkan saç ağırlığınca gümüşü sadaka olarak ver." Hz. Fâtîma saçını tarttığıında ağırlığının bir dirhem veya biraz daha eksik olduğunu gördü. [Hasen]

Tirmizî (1519 "hasen ğarîb") * Irvâ (1175) Tirmizî der ki: "İsnâdında kopukluk vardır. Zira Ebû Câfer Muhammed b. Ali b. el-Hüseyn, Hz. Ali'yi idrak etmemiştir."

٤١٥٥ - [٧] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ عَقَى عَنِ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ كَبْشًا
كَبْشًا * رواه أبو داود وعند النسائي : بِكَبْشَيْنِ كَبْشَيْنِ

4155- İbn Abbâs bildiriyor: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Hasan ile Hüseyin'in doğumunda her birine birer koç kesti." Nesâî rivayetinde "İkişer koç" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Ebû Dâvud (2841) ve Nesâî (4142) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤١٥٦ - [٨] عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ قَالَ: سئِلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ الْعَقِيقَةِ قَالَ: لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْعُقُوقَ كَأَنَّهُ كَرِهَ الْإِسْمَ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ: إِنَّمَا نَسْأَلُكَ عَنْ أَحَدِنَا يُولَدُ لَهُ قَالَ: مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَنْشُكَ عَنْ وَلَدِهِ فَلْيَنْشُكَ عَنْهُ، عَنِ الْغُلَامِ شَاتَانِ مُكَافَأَتَانِ، وَعَنِ الْجَارِيَةِ شَاةٌ * رواه أبو داود والنسائي

4156- Amr b. Şuayb'ın babası kanalıyla dedesinin naklettiğine göre, Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) akıka sorulduğunda: "Allah, anne babaya isyanı sevmez" buyurdu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bu isimden hoşlanmamış gibiydi. Sahabe: "Ey Allah'ın Resûlü! Biz, doğan çocuğumuz için keseceğimiz kurbanı soruyoruz" deyince, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Çocuğu için kurban kesmek isteyen, erkek çocuğu için birbirine denk iki koyun kessin. Kız çocuğu içinse bir koyun kessin" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (2842) ve Nesâî (4212) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤١٥٧ - [٩] عَنْ أَبِي رَافِعٍ قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَذَّنَ فِي أُذُنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ حِينَ وَلَدَتْهُ فَاطِمَةُ بِالصَّلَاةِ * رواه الترمذي وأبو داود. وقال الترمذي: هذا حيث حسن صحيح

4157- Ebû Râfi' der ki: "Hz. Ali'nin oğlu Hasan, Hz. Fatıma'dan doğduğu zaman Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in onun kulağına namaz ezanı gibi ezan okuduğunu gördüm."

Ebû Dâvud (5105) ve Tirmizî (1514 "hasen sahih").

3- FASIL

٤١٥٨ - [١٠] عن بُرَيْدَةَ قَالَ كُنَّا فِي الْجَاهِلِيَّةِ إِذَا وُلِدَ لِأَحَدِنَا غُلَامٌ ذَبَحَ شَاةً
وَلَطَّخَ رَأْسَهُ بِدَمِهَا فَلَمَّا جَاءَ اللَّهُ بِالْإِسْلَامِ كُنَّا نَذْبَحُ شَاةً وَنَخْلِقُ رَأْسَهُ وَنُلَطِّخُهُ
بِزَعْفَرَانٍ * رواه أبو داود وزاد رزين : ونسميه

4158- Bureyde der ki: "Cahiliye döneminde birimizin çocuğu olduğu zaman bir koyun kesilir ve kesilen koyunun kanından çocuğun başına sürülürdü. Allah, İslam dinini gönderdiği zaman da (çocuk doğduğunda) koyun kesilir, çocuğun başı tıraş edilir ve başına zafirân sürülürdü." [Sahih]

Ebû Dâvud (2843) Rezîn'in rivayetinde "ve ismini takardık" ilavesi geçmiştir. * [Sahih Sünen Ebi Dâvud]

كتاب الأَطْعَمَة

Yiyecekler Kitabı

1- FASIL

٤١٥٩ - [١] عن عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ يَقُولُ: كُنْتُ غُلَامًا فِي حِجْرِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، وَكَانَتْ يَدِي تَطِيئُ فِي الصُّحُفَةِ، فَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: يَا غُلَامُ، سَمِّ اللَّهَ، وَكُلْ بِيَمِينِكَ، وَكُلْ مِمَّا يَلِيكَ * متفق عليه

4159- Ömer b. Ebî Seleme der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) himayesinde bir çocuktum. Yemek yerken de elim tabağın her yerini dolaşırdı. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bana: "*Evladım! Başlarken Besmele çek, sağ elinle ve önünden ye*" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5376) ve Müslim (2022)

٤١٦٠ - [٢] وعن حذيفة قال قال رسول الله ﷺ: "إِنَّ الشَّيْطَانَ يَسْتَحِلُّ الطَّعَامَ أَنْ لَا يُذَكَّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ" * رواه مسلم

4160- Huzeyfe der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Üzerine Besmele çekilmeyen yemeği şüphesiz ki, şeytan helal sayar*" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2017)

٤١٦١ - [٣] عَنْ جَابِرٍ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: إِذَا دَخَلَ الرَّجُلُ بَيْتَهُ، فَذَكَرَ اللَّهَ عِنْدَ دُخُولِهِ، وَعِنْدَ طَعَامِهِ قَالَ الشَّيْطَانُ: لَا مَبِيتَ، وَلَا عَشَاءَ لَكُمْ هَاهُنَا، وَإِذَا دَخَلَ فَلَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ عِنْدَ دُخُولِهِ قَالَ الشَّيْطَانُ: أَدْرَكْتُمُ الْمَبِيتَ، وَإِنْ لَمْ يَذْكُرِ اسْمَ اللَّهِ عِنْدَ طَعَامِهِ قَالَ: أَدْرَكْتُمُ الْمَبِيتَ وَالْعَشَاءَ * رواه مسلم

4161- Câbir, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Eğer insan evine geçerken ve yemek yerken Allah'ın adını zikrederse, şeytan (arkadaşlarına): «Burada size kalacak yer ve yiyecek bir şey yok» der. Eğer kişi eve girerken Allah'ın adını zikretmezse şeytan: «Kalacak yer buldunuz» der. Eğer yemeğe de Allah'ın adını zikretmeden başlarsa şeytan o zaman: «Kalacak yer ve yiyecek yemeği buldunuz» der" buyurduğunu işitmiştir. [Sahih]

Müslim (2018)

٤١٦٢ - [٤] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَأْكُلْ بِيَمِينِهِ، وَإِذَا شَرِبَ فَلْيَشْرَبْ بِيَمِينِهِ * رواه مسلم

4162- Abdullah b. Ömer, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizden biri bir şey yiyeceği zaman sağ eliyle yesin. Bir şey içeceği zaman da sağ eliyle içsin" buyurduğunu bildiriyor. [Sahih]

Müslim (2020)

٤١٦٣ - [٥] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا يَأْكُلَنَّ أَحَدُكُمْ بِشِمَالِهِ، وَلَا يَشْرَبَنَّ بِهَا، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْكُلُ بِشِمَالِهِ، وَيَشْرَبُ بِشِمَالِهِ * رواه مسلم

4163- Abdullah b. Ömer, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizden biriniz sol eliyle yemek yemesin ve bir şey içmesin. Çünkü şeytan sol eliyle yer ve sol eliyle içer" buyurduğunu söyledi. [Sahih]

Müslim (2020)

٤١٦٤ - [٦] وعن كعب بن مالك قال : كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ " يَأْكُلُ بِثَلَاثِ أَصَابِعَ وَيَلْعَقُ يَدَهُ قَبْلَ أَنْ يَمْسَحَهَا " * رواه مسلم

4164- Ka'b b. Mâlik der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yemeği üç parmağıyla yedi. Yemek sonrası parmaklarını yalamadan da silmezdi. [Sahih]

Müslim (2032)

٤١٦٥ - [٧] عَنْ جَابِرِ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ أَمَرَ بِلِغِّ الْأَصَابِعِ وَالصَّخْفَةِ وَقَالَ إِنَّكُمْ لَا تَذُرُونَ فِي آيَةِ الْبِرْكَاتِ * رواه مسلم

4165- Câbir der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), yemek bitiminde parmakların ve tabağın yalanmasını emretti ve: "Çünkü siz bunların hangisinde bereket olduğunu bilemezsiniz" buyurdu.

Müslim (2033)

٤١٦٦ - [٨] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ إِذَا أَكَلْتَ أَحَدَكُمْ فَلَا يَمْسَحْ يَدَهُ حَتَّى يَلْعَقَهَا أَوْ يُلْعِقَهَا * متفق عليه

4166- İbn Abbâs'ın bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizden biri yemek yediğinde ellerini yalamadan yahut yalatmadan silmesin" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5456) ve Müslim (2031)

٤١٦٧ - [٩] عَنْ جَابِرٍ، قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ: "إِنَّ الشَّيْطَانَ يَخْضُرُ أَحَدَكُمْ عِنْدَ كُلِّ شَيْءٍ مِنْ شَأْنِهِ حَتَّى يَخْضُرَهُ عِنْدَ طَعَامِهِ، فَإِذَا سَقَطَتْ مِنْ أَحَدِكُمْ اللَّقْمَةُ، فَلْيَمِطْ مَا كَانَ بِهَا مِنْ أَدَى ثُمَّ لِيَأْكُلْهَا، وَلَا يَدْعُهَا لِلشَّيْطَانِ، فَإِذَا فَرَّغَ فَلْيَلْعَقْ أَصَابِعَهُ، فَإِنَّهُ لَا يَدْرِي فِي أَيِّ طَعَامِهِ تَكُونُ الْبَرَكَةُ" * رواه مسلم

4167- Câbir der ki: Ben Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Şüphesiz ki şeytan, sizden birinizin herhangi bir işinde yanında hazır durur. Hatta yemeği esnasında bile. Eğer birinizden lokma düşerse hemen ona bulaşan şeyi gidersin ve sonra onu yesin! Onu şeytana bırakmasın. Yemeği bitirdiği zaman da parmaklarını yalasın. Çünkü kişi, bereketin yemeğin hangi parçasında olduğunu bilemez" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Müslim (2033)

٤١٦٨ - [١٠] عَنْ أَبِي جُحَيْفَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: لَا أَكُلُ مُتَكِنًا * رواه

البخاري

4168- Ebû Cuhayfe bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ben bir yere yaslanarak yemek yemem" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5398)

٤١٦٩ - [١١] عَنْ قَتَادَةَ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ مَا أَكَلَ النَّبِيُّ ﷺ عَلَى خِوَانٍ، وَلَا فِي سَكْرَجَةٍ، وَلَا خَبِرَ لَهُ مُرَقَّقٌ. قُلْتُ لِقَتَادَةَ عَلَى مَا يَأْكُلُونَ قَالَ عَلَى الشَّفْرِ * رواه البخاري

رواه البخاري

4169- Katâde bildiriyor: Enes b. Mâlik der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) masada veya kendine ait olan bir tabakta yemek yemiş ve kendisine yufka ekmeği yapılmış değildir."

Yûnus der ki: Katâde'ye: "O zaman ne üzerinde yemek yerlerdi?" diye sorduğumda: "(Yere serilmiş yaygı) sofra üzerinde" karşılığını verdi..
[Sahih]

Buhârî (5386)

٤١٧٠ - [١٢] عَنْ قَتَادَةَ قَالَ كُنَّا نَأْتِي أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ وَحَبَّازَهُ قَائِمًا قَالَ كُلُّوا
فَمَا أَعْلَمُ النَّبِيَّ ﷺ رَأَى رَغِيْفًا مُرَقَّقًا حَتَّى لَحِقَ بِاللَّهِ وَلَا رَأَى شَاةً سَمِيْطًا بَعِيْنِهِ قَطُّ
★ رواه البخاري

4170- Katâde der ki: Enes b. Mâlik'in yanına giderdik. Onun bir ekmekçisi vardı. Enes bize derdi ki: "Yiyin! Vefat edene dek Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yufka ekmeği yediğini veya haşlanmış kuzu eti gördüğünü hiç bilmiyorum."

Buhârî (5421)

٤١٧١ - [١٣] عَنْ أَبِي حَازِمٍ قَالَ: سَأَلْتُ سَهْلَ بْنَ سَعْدٍ: هَلْ أَكَلَ رَسُولُ اللَّهِ
ﷺ النَّقِيَّ؟ فَقَالَ سَهْلٌ: مَا رَأَى رَسُولَ اللَّهِ ﷺ النَّقِيَّ مِنْ جِوْنِ ابْتِغَاةِ اللَّهِ حَتَّى قَبِضَهُ
اللَّهُ، قَالَ: فَقُلْتُ: هَلْ كَانَتْ لَكُمْ فِي عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ مَنَاجِلَ؟ قَالَ: مَا رَأَى
رَسُولَ اللَّهِ ﷺ مُنْخَلًا مِنْ جِوْنِ ابْتِغَاةِ اللَّهِ حَتَّى قَبِضَهُ اللَّهُ، قَالَ: قُلْتُ: كَيْفَ كُنْتُمْ
تَأْكُلُونَ الشَّعِيرَ غَيْرَ مُنْخُولٍ؟ قَالَ: كُنَّا نَطْحَنُهُ، وَنَنْفُخُهُ، فَيَطِيرُ مَا طَارَ، وَمَا بَقِيَ
قُرَيْنَاهُ، فَأَكَلْنَاهُ ★ رواه البخاري

4171- Ebû Hâzım der ki: Sehl b. Sa'd'a: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), elenmiş has undan yapılmış ekmeğin yedi mi?" diye sorunca, Sehl: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), kendisine peygamberlik geldiği zamandan Allah'a kavuşuncaya kadar has undan yapılmış ekmeği görmedi" cevabını verdi. Ben: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) zamanında un elemek için elek var

miydi?" diye sorunca, "Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem), kendisine peygamberlik geldiği zamandan Allah'a kavuşuncaya kadar elek görmedi" cevabını verdi. Ben: "O elenmemiş arpayı nasıl yiyordunuz?" diye sorunca, Sehl: "Eleyip üfürürdük kepeğinden uçan uçardı sonra onu ıslatır (hamur yapıp pişirerek) yedik" karşılığını verdi. [Sahih]

Buhârî (5413)

٤١٧٢ - [١٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ مَا عَابَ النَّبِيُّ ﷺ طَعَامًا فَطُ إِذْ اشْتَهَاهُ أَكَلَهُ وَإِنْ كَرِهَهُ تَرَكَهُ * متفق عليه

4172- Ebû Hureyre der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) kesinlikle hiç bir yemekte kusur bulmazdı; canı çekerse yedi, hoşlanmazsa bırakırdı." [Sahih]

Buhârî (5409) ve Müslim (2064)

٤١٧٣ - [١٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «يَأْكُلُ الْمُسْلِمُ فِي مَعَى وَاحِدٍ ، وَالْكَافِرُ يَأْكُلُ فِي سَبْعَةِ أَمْعَاءٍ» * رواه البخاري

4173- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Müslüman bir mideyi doldurmak üzere yer, kâfir ise yedi mideyi doldurmak üzere yer" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5397)

٤١٧٤ - [١٦] و ٤١٧٥ - [١٧] وَرَوَى مُسْلِمٌ عَنْ أَبِي مُوسَى وَابْنِ عُمَرَ الْمَسْنَدُ مِنْهُ فَقَطْ

4174+4175- Müslim, Ebû Mûsa (2062) ile İbn Ömer'den (2060) de rivayet etti.

٤١٧٦ - [١٨] وفي أخرى له عن أبي هريرة، أن رسول الله ﷺ ضافه ضيف، وهو كافر، فأمر رسول الله ﷺ بشاة، فحلبت له، فشرب حلابها، ثم أخرى فشربه، وأخرى فشربه، حتى شرب حلاب سبع شياه، ثم أصبح من الغد، فأسلم، فأمر له رسول الله ﷺ بشاة، فحلبت، فشرب حلابها، ثم أمر بأخرى فلم يستمها، فقال رسول الله ﷺ: *المسلم يشرب في معي واجد، والكافر يشرب في سبعة أمعاء*"

4176- Ebû Hureyre anlatıyor: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) kâfir biri misafir oldu ve Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) misafiri için bir koyunun sağılmasını emretti. Bir koyun sağıldı ve o kâfir kişi sağılan sütü içti. Sonra bir koyun daha sağıldı onu da içti. Sonra bir koyun daha sağıldı onu da içti. Bu böyle yedi koyunun sütünü içene kadar devam etti. Adam sabahladığı zaman müslüman oldu. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onun için bir koyun sağılmasını emretti ve adam o sütü içti. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) bir koyun daha sağılmasını emretti. Adam ikinci koyunun sütünü bitiremeyince, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Müslüman, bir bağırsak dolduracak kadar içer, kafir ise yedi bağırsak dolduracak kadar yer ve içer"* buyurdu. [Sahih]

Müslim (2063)

٤١٧٧ - [١٩] عن أبي هريرة أن رسول الله ﷺ قال: *طعام الإثنين كافي الثلاثة، وطعام الثلاثة كافي الأربعة* * متفق عليه

4177- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"İki kişinin yemeği üç kişiye, üç kişinin yemeği ise dört kişiye yeter"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5392) ve Müslim (2058)

٤١٧٨ - [٢٠] عَنْ جَابِرٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: طَعَامُ الْوَاحِدِ يَكْفِي الْإِثْنَيْنِ، وَطَعَامُ الْإِثْنَيْنِ يَكْفِي أَرْبَعًا، وَطَعَامُ الْأَرْبَعَةِ يَكْفِي ثَمَانِيَةَ * رواه مسلم

4178- Câbir, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Bir kişinin yemeği iki kişiye, iki kişinin yemeği dört kişiye ve dört kişinin yemeği ise sekiz kişiye yeter" buyurduğunu söyledi. [Sahih]

Müslim (2059)

٤١٧٩ - [٢١] وعن عائشة قالت: سمعت رسول الله ﷺ يقول: «التَّائِبَةُ مَجْمَعَةٌ لِقَوَادِ الْمَرِيضِ، تَذْهَبُ بِبَعْضِ الْحُزْنِ» * متفق عليه

4179- Hz. Âişe der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Telbîne (çorbası) hastanın kalbine rahatlık verir, hüznün bir kısmını da giderir" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Buhârî (5417) ve Müslim (2216)

٤١٨٠ - [٢٢] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّ خَيَّاطًا دَعَا النَّبِيَّ ﷺ لَطَعَامِ صَنْعَةٍ، فَذَهَبَتْ مَعَ النَّبِيِّ ﷺ فَقَرَّبَ خُبْزَ شَعِيرٍ وَمَرَقًا فِيهِ دُبَّاءٌ وَقَدِيدٌ، فَرَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَسْتَبِغُ الدُّبَّاءَ مِنْ حَوَالِي الْقُضْعَةِ، فَلَمْ أَزَلْ أَحِبُّ الدُّبَّاءَ بَعْدَ يَوْمِئِذٍ * متفق عليه

4180- Enes bin Mâlik anlatıyor: Bir terzi hazırlamış olduğu yemeğe Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem)'i davet etti; o davete ben de O'nunla birlikte gittim. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem)'e arpa ekmeğiyle kurutulmuş et ve kabaktan yapılmış bir çorba sundu. Enes dedi ki: Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem)'in, tabağın kenarından kabakları arayıp yediğini gördüm. İşte o günden beri kabağı seviyorum. [Sahih]

Buhârî (2092) ve Müslim (2041)

٤١٨١ - [٢٣] عَنْ عَمْرٍو بْنِ أُمَيَّةَ أَنَّهُ رَأَى رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَحْتَرُّ مِنْ كَيْفِ شَاةٍ فِي يَدِهِ، فَدَعِيَ إِلَى الصَّلَاةِ، فَأَلْقَاهَا وَالسَّكِينِ الَّتِي كَانَ يَحْتَرُّ بِهَا، فَقَامَ فَصَلَّى، وَلَمْ يَتَوَضَّأْ ﷺ * متفق عليه

4181- Amr b. Umeyye'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bir koyunun ön butunu keserken ezan okundu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) eti kestiği bıçağı bıraktı ve abdest almadan (tazelemeden) kalkıp namaz kıldırdı." [Sahih]

Buhârî (5408) ve Müslim (355)

٤١٨٢ - [٢٤] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يُحِبُّ الْحَلْوَاءَ وَالْعَسَلَ *

رواه البخاري

4182- Hz. Âişe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) tatlıyı/helvayı ve balı severdi. [Sahih]

Buhârî (5431)

٤١٨٣ - [٢٥] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ: أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ سَأَلَ أَهْلَهُ الْأُدْمَ، فَقَالُوا: مَا عِنْدَنَا إِلَّا خَلٌّ، فَدَعَا بِهِ فَجَعَلَ يَأْكُلُ بِهِ، وَيَقُولُ: "نِعْمَ الْأُدْمُ الْخَلُّ نِعْمَ الْأُدْمُ الْخَلُّ"

* رواه مسلم

4183- Câbir b. Abdillâh haber verdi ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ailesine katık var mı diye sordu. Onlar: "Bizde sirkeden başka bir şey yok" dediler. Getirtip onunla yemeye başladı. Bu arada: "Sirke ne güzel katıktır; sirke ne güzel katıktır!" diyordu. [Sahih]

Müslim (2051)

٤١٨٤ - [٢٦] وعن سَعِيدِ بْنِ زَيْدِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ نُفَيْلٍ يَقُولُ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: الْكُمَاةُ مِنَ الْمَنْ، وَمَاؤُهَا شِفَاءٌ لِلْعَيْنِ * متفق عليه. وفي رواية لمسلم: "مِنَ الْمَنْ الَّذِي أَنْزَلَهُ اللَّهُ عَلَى مُوسَى"

4184- Saîd b. Zeyd der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Mantar (emeksiz olarak yerden kendiliğinden biten) bir rızıktır. Suyu da göz için şifadır" buyurduğunu işittim.

Bir diğer rivayette: "Hz. Mûsa'ya indirilen (emeksiz olarak yerden kendiliğinden biten) bir rızıktır" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Buhârî (4478) ve Müslim (2049)

٤١٨٥ - [٢٧] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ بْنِ أَبِي طَالِبٍ قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَأْكُلُ الرُّطْبَ بِالْقِثَاءِ * متفق عليه

4185- Abdullah b. Câfer b. Ebî Tâlib der ki: "Ben Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'i, olgunlaşmış taze hurmayı hıyarla beraber yerken gördüm." [Sahih]

Buhârî (5440) ve Müslim (2043)

٤١٨٦ - [٢٨] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ بِمَرِّ الظُّهْرَانِ نَخْبِي الْكَبَاثَ فَقَالَ عَلَيْنَا بِالْأَسْوَدِ مِنْهُ فَإِنَّهُ أَيْطَبُ فَقَالَ أَكُنْتُ تَزْعِي الْعَنَمَ قَالَ نَعَمْ وَهَلْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا رَعَاهَا * متفق عليه

4186- Câbir anlatıyor: Biz, Merru'z-Zahrân'da Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) ile birlikte erâk (misvak) ağacının kebâs denilen yemişlerinden topluyorduk. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Onların siyahlarından toplayın; çünkü siyahları daha tatlıdır" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (3406) ve Müslim (2050)

٤١٨٧ - [٢٩] عن أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ مُغْعِبًا يَأْكُلُ تَمْرًا وَفِي

رواية: يَأْكُلُ مِنْهُ أَكْثَلًا ذَرِيعًا * رواه مسلم

4187- Enes b. Mâlik der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'i çömelmiş vaziyette hurma atıştırırken gördüm." Başka bir rivayette: "ayak üstü hızlı hızlı atıştırırken" ibaresi geçmiştir

Müslim (2044)

٤١٨٨ - [٣٠] عن ابْنِ عُمَرَ قَالَ نَهَى النَّبِيُّ ﷺ أَنْ يَقْرَنَ الرَّجُلُ بَيْنَ التَّمْرَتَيْنِ

جَمِيعًا حَتَّى يَسْتَأْذِنَ أَصْحَابَهُ * متفق عليه

4188- İbn Ömer der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), sofrada arkadaşlarının izni olmadan hurmayı ikişer ikişer ara vermeden yemeyi yasakladı. [Sahih]

Buhârî (2489) ve Müslim (2045)

٤١٨٩ - [٣١] وعن عائشة إن النبي ﷺ قال: "لَا يَجُوعُ أَهْلُ بَيْتِ عِنْدَهُمُ

التَّمْرُ". وفي رواية: قال: "يَا عَائِشَةُ بَيْتٌ لَا تَمْرَ فِيهِ جِيعٌ أَهْلُهُ أَوْ جَاعَ أَهْلُهُ" قَالَتْهَا

مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا * رواه مسلم

4189- Hz. Âişe bildiriyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Ellerinde kuru hurma bulunan ev halkı aç kalmaz" buyurdu.

Başka bir rivayette: "Ey Âişe! İçinde kuru hurma olmayan evin halkı açtırlar. Ey Âişe! İçinde kuru hurma olmayan evin halkı açtırlar." Bunu iki veya üç defa söyledi. [Sahih]

Müslim (2046)

٤١٩٠ - [٣٢] وعن سَعْدٍ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ «مَنْ اضْطَبَّحَ بِسَبْعِ تَمْرَاتٍ عَجْوَةٍ لَمْ يَضُرَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ سَمٌّ وَلَا سِحْرٌ» * متفق عليه

4190- Sa'd b. Ebî Vakkâs der ki: "Ben Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Sabahleyin yedi tane acve hurması yiyen kimseye, bugün içinde zehir ve sihir zarar vermez" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Buhârî (5769) ve Müslim (2047)

٤١٩١ - [٣٣] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: فِي عَجْوَةِ الْعَالِيَةِ شِفَاءٌ، أَوْ إِنَّهَا تَزِيحُ أَوَّلَ الْبُكَرَةِ عَلَى الزَّبَقِ * رواه مسلم

4191- Hz. Âişe, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Âliye acvesinde şifa vardır. Aynı zamanda aç karnına yenildiği zaman zehirleri etkisiz kılan panzehirdir" buyurduğunu bildiriyor. [Sahih]

Müslim (2048)

٤١٩٢ - [٣٤] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ كَانَ يَأْتِي عَلَيْنَا الشَّهْرُ مَا نُوقِدُ فِيهِ نَارًا إِنَّمَا هُوَ التَّمْرُ وَالْمَاءُ إِلَّا أَنْ نُؤْتَى بِاللُّحَيْمِ * متفق عليه

4192- Hz. Âişe der ki: "Hediye olarak bizlere et gelmedikten sonra bazen bir ay boyunca evde (yemek pişirmek için) ateş yakmadığımız olur, yiyeceğimiz sadece hurma ile su olurdu." [Sahih]

Buhârî (6458) ve Müslim (2972)

٤١٩٣ - [٣٥] وعنها قالت: "ما شبع آل مُحَمَّدٍ يَوْمَيْنِ مِنْ خُبْزِ بُرِّ إِلَّا وَأَحَدُهُمَا تَمْرٌ" * متفق عليه

4193- Hz. Âişe dedi ki: "Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) iki gün buğday ekmeğinden doya doya yememiştir. İki günün biri mutlaka kuru hurma olmuştur." [Sahih]

Buhârî (5338) ve Müslim (2970)

٤١٩٤ - [٣٦] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: " تُوْفِّي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَمَا شَبِعْنَا مِنْ الْأَسْوَدَيْنِ * متفق عليه

4194- Hz. Âişe der ki: " Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) vefat ettiğinde iki siyah gıda olan hurma ve suya doymuştuk." [Sahih]

Buhârî (5383) ve Müslim (2975)

٤١٩٥ - [٣٧] عَنْ النَّعْمَانَ بْنِ بَشِيرٍ قَالَ: أَلَسْتُمْ فِي طَعَامٍ وَشَرَابٍ مَا شِئْتُمْ؟ لَقَدْ رَأَيْتُ نَبِيَّكُمْ ﷺ وَمَا يَجِدُ مِنَ الدَّقْلِ مَا يَمَلَأُ بِهِ بَطْنَهُ * رواه مسلم

4195- Numân b. Beşîr der ki: "Dilediğiniz kadar yiyecek ve içecek içerisinde değil misiniz? Halbuki ben, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) karnını doyuracak kadar kötü hurma bile bulamadığını gördüm."

Müslim (2977)

٤١٩٦ - [٣٨] عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْأَنْصَارِيِّ، قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا أَتِي بِطَعَامٍ أَكَلَ مِنْهُ، وَبَعَثَ بِفَضْلِهِ إِلَيَّ وَإِنَّهُ بَعَثَ إِلَيَّ يَوْمًا بِفَضْلَةٍ لَمْ يَأْكُلْ مِنْهَا، لِأَنَّ

فِيهَا ثُومًا فَسَأَلْتُهُ أَحْرَامٌ هُوَ؟، قَالَ: "لَا وَلَكِنِّي أَكْرَهُهُ مِنْ أَجْلِ رِيحِهِ"، قَالَ: فَإِنِّي أَكْرَهُ مَا كَرِهْتَ * رواه مسلم

4196- Ebû Eyyûb el-Ensârî der ki: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) yemek getirildiği zaman ondan yer ve artanından bana da gönderirdi. Ancak bir gün hiç dokunulmamış bir tabak yemek yolladı. İçinde de sarımsak vardı. Ona sarımsağın haram olup olmadığını sorduğumda: "*Haram değildir, ancak kokusundan dolayı yemesini sevmiyorum*" buyurdu. Bunun üzerine: "Senin sevmediğin bir şeyi ben de sevmem" dedim. [Sahih]

Müslim (2053)

٤١٩٧ - [٣٩] عن جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ زَعَمَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ مَنْ أَكَلَ ثُومًا أَوْ بَصَلًا فَلْيَعْتَزِلْنَا أَوْ قَالَ فَلْيَعْتَزِلْ مَسْجِدَنَا وَلْيَقْعُدْ فِي بَيْتِهِ وَأَنَّ النَّبِيَّ ﷺ أَتَى بِقَدْرِ فِيهِ خَضِرَاتٌ مِنْ بُقُولٍ فَوَجَدَ لَهَا رِيحًا فَسَأَلَ فَأُخْبِرَ بِمَا فِيهَا مِنَ الْبُقُولِ فَقَالَ قَرَّبُوهَا إِلَيَّ بَعْضُ أَصْحَابِهِ كَانَ مَعَهُ فَلَمَّا رَأَهُ كَرِهَ أَكْلَهَا قَالَ كُلُّ فَإِنِّي أَنَا حِي مَنْ لَا تُنَاجِي * متفق عليه

4197- Câbir b. Abdillâh, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurduğunu ileri sürmüştür: "*Kim sarımsak veya soğan yerse bizden uzak dursun!*" Diğer rivayet kanalına göre ise: "*Mescidimizden uzak dursun! Evinde otursun!*" buyurdu. Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem), içinde sebze bulunan bir tencere getirildi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) ondan bir kokunun geldiğini farkedince, ne olduğunu sordu. İçinde ne olduğu söylendi. Sonra tencere onun bir sahabisine yaklaştırıldı; onun da ondan hoşlanmadığını görünce: "*Ondan yiyebilirsin! (Ben yiyemem) zira senin konuşamadıklarınla (meleklerle) ben konuşuyorum*" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (855) ve Müslim (564)

٤١٩٨ - [٤٠] عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "كَيْلُوا

طَعَامَكُمْ يُبَارِكْ لَكُمْ فِيهِ" * رواه البخاري

4198- Ebû Eyyûb el-Ensârî'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Yiyeceğinizi (satarken ve mahzenden çıkarırken ölçekle) ölçünüz ki sizin için bereketli olsun" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (2128)

٤١٩٩ - [٤١] عَنْ أَبِي أُمَامَةَ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا رَفَعَ مَائِدَتَهُ قَالَ: الْحَمْدُ

لِلَّهِ كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ، غَيْرَ مَكْفِيٍّ، وَلَا مُودَّعٍ، وَلَا مُسْتَعْنَى عَنْهُ، رَبَّنَا * رواه البخاري

4199- Ebû Umâme der ki: Sofra kaldırıldığı zaman Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Çok temiz, bereketli sonsuz ve terk olunmayan, kendisinden mustağni olunmayarak yapılan hamd, Rabbimiz Allah'adır" diye dua ederdi. [Sahih]

Buhârî (5458)

٤٢٠٠ - [٤٢] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ اللَّهَ لَيَرْضَى عَنِ

الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الْأَكْلَةَ، أَوْ يَشْرَبَ الشَّرْبَةَ فَيَحْمَدُهُ عَلَيْهَا * رواه مسلم

4200- Enes b. Mâlik, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah, kulu bir şey yiyip veya içtiği zaman nimetlerden dolayı kendisine hamd ederse, ondan razı olur" buyurduğunu bildiriyor. [Sahih]

Müslim (2734)

2- FASIL

٤٢٠١ - [٤٣] عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْأَنْصَارِيِّ أَنَّهُ قَالَ قَالَ كُنَّا عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ يَوْمًا فَقَرَّبَ طَعَامًا فَلَمْ أَرِ طَعَامًا كَانَ أَغْظَمَ بَرَكَتَةً مِنْهُ أَوْلَ مَا أَكَلْنَا وَلَا أَقَلَّ بَرَكَتَةً فِي آخِرِهِ قُلْنَا كَيْفَ هَذَا يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ لِأَنَّا ذَكَرْنَا اسْمَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ حِينَ أَكَلْنَا ثُمَّ قَعَدَ بَعْدُ مِنْ أَكَلٍ وَلَمْ يُسَمِّ فَأَكَلَ مَعَهُ الشَّيْطَانُ". رواه في شرح السنة

4201- Ebû Eyyûb el-Ensârî anlatıyor: Bir gün, Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi vesellem)'in yanındayken bir yemek getirildi. Yemek yaklaştırıldı. Yediğimiz yemeğin başında, bundan daha bereketli bir yemek görmedim. Yemeğin sonunda, bundan daha bereketi az bir yemek görmedim. Bunun üzerine: "Bu nasıl oluyor, ey Allah'ın Resûlü?!" diye sorduk. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Çünkü biz yemeğe başladığımız zaman Allah'ın ismini zikrettik. Sonra Besmele çekmeyen birisi oturdu ve şeytan da onunla beraber yemek yedi" buyurdu.

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (2824)

٤٢٠٢ - [٤٤] عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا أَكَلْ أَحَدُكُمْ، فَنَسِيَ أَنْ يَذْكَرَ اللَّهَ عَلَى طَعَامِهِ، فَلْيَقُلْ: بِسْمِ اللَّهِ أَوْلَهُ وَآخِرُهُ * رواه الترمذي وأبو داود قَالَ أَبُو عِيْسَى: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

4202- Hz. Âişe'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizden biriniz yemek yiyeceği zaman Besmele çeksün. Şayet yemeğin başında Besmele çekmeyi unuttuysa «Bismillahi evvelehu ve âhirahu» (Başına ve sonuna Bismillah) desin" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (3767) ve Tirmizî (1858, "hasen sahih") * İrvâ (1965)

٤٢٠٣ - [٤٥] عَنْ أُمِّيَّةَ بِنِ مَحْشَبِيٍّ قَالَ: كَانَ رَجُلٌ يَأْكُلُ فَلَمْ يُسَمِّ حَتَّى لَمْ يَبْقَ مِنْ طَعَامِهِ إِلَّا لُقْمَةٌ فَلَمَّا رَفَعَهَا إِلَى فِيهِ قَالَ: بِسْمِ اللَّهِ أَوْلَهُ وَآخِرُهُ، فَصَحِكَ النَّبِيُّ ﷺ ثُمَّ قَالَ: مَا زَالَ الشَّيْطَانُ يَأْكُلُ مَعَهُ، فَلَمَّا ذَكَرَ اسْمَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ اسْتَقَاءَ مَا فِي بَطْنِهِ * رواه أبو داود

4203- Umeyye b. Maḥṣî anlatıyor: Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) oturuyordu, bir adam da yemek yiyordu. Yemeğinden son lokma kalana dek Besmele çekmemişti; onu ağzına götürdüğü zaman "Bismillahi evvelehu ve âhirehu" dedi. Buna Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellam) güldü ve: "Şeytan onunla beraber yiyip duruyordu; Besmele çekince karnındakileri geri kustu" buyurdu.

Ebû Dâvud (3768) * Daifu't-Terğîb (1283)

٤٢٠٤ - [٤٦] عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا أَكَلَ طَعَامًا قَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا، وَجَعَلَنَا مُسْلِمِينَ * رواه الترمذي وأبو داود وابن ماجه

4204- Ebû Saîd el-Hudrî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yemeğini yedikten sonra: "Bizi yediren, içiren ve müslümanlardan biri kılan Allah'a hamdolsun" derdi. [Zayıf]

Tirmizî (3457), Ebû Dâvud (3850) ve İbn Mâce (3283) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٢٠٥ - [٤٧] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ، قَالَ: الطَّاعِمُ الشَّاكِرُ بِمَنْزِلَةِ

الصَّائِمِ الصَّابِرِ * رواه الترمذي

4205- Ebû Hureyre bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Yiyip Allah'a şükreden kimse, sevap yönünden oruç tutarak açlığa sabreden kimse gibidir" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2486) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/655)

٤٢٠٦ - [٤٨] وابن ماجة والدارمي عن سنان بن سنة

4206- Aynı hadisi İbn Mâce (1765) ve Dârimî (2024), Sinân b. Senne'den rivayet etmiştir.

٤٢٠٧ - [٤٩] عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا أَكَلَ أَوْ

شَرِبَ قَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَ، وَسَقَى وَسَوَّغَهُ وَجَعَلَ لَهُ مَخْرَجًا * رواه أبو

داود

4207- Ebû Eyyûb el-Ensârî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bir şey yediği veya içtiği zaman: "Yediren, içiren, bunların sindirimini ve geri bedenden çıkışını sağlayan Allah'a hamdolsun" diye dua ederdi. [Sahih]

Ebû Dâvud (3851) * es-Silsiletu's-Sahîha (5/2061)

٤٢٠٨ - [٥٠] عَنْ سَلْمَانَ قَالَ: قَرَأْتُ فِي التَّوْرَةِ أَنْ بَرَكَاتِ الطَّعَامِ الْوُضُوءُ

بَعْدَهُ، فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ ﷺ فَأَخْبَرْتُهُ بِمَا قَرَأْتُ فِي التَّوْرَةِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

بَرَكَاتُ الطَّعَامِ الْوُضُوءُ قَبْلَهُ وَالْوُضُوءُ بَعْدَهُ * رواه الترمذي وأبو داود

4208- Selmân anlatıyor: Tevrat'ta "Yemeğin bereketi, yemekten önce abdest almak (elleri yıkamak)tır" diye okudum; bunu Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'e anlattım: "Yemeğin bereketi, yemekten önce ve yemekten sonra abdest almaktır" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3761) ve Tirmizî (1846) * İrvâ (1964)

٤٢٠٩ - [٥١] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ خَرَجَ مِنَ الْخَلَاءِ فَقَدِمَ إِلَيْهِ طَعَامٌ، فَقَالُوا: أَلَا نَأْتِيكَ بِوَضُوءٍ؟ قَالَ: إِنَّمَا أُمِرْتُ بِالْوَضُوءِ إِذَا قُمْتُ إِلَى الصَّلَاةِ *
رواه الترمذي وأبو داود والنسائي

4209- İbn Abbâs bildiriyor: Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) heladan çıkmıştı, kendisine yemek sunuldu. Daha sonra: "Abdest suyu getirelim mi?" diye sorduklarında: "*Ben namaz kılacağıım zaman ancak abdest almakla emrolundum*" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1847), Ebû Dâvud (3760) ve Nesâî (1/85) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٢١٠ - [٥٢] ورواه ابن ماجة عن أبي هريرة

4210- Aynı hadisi İbn Mâce (3261), Ebû Hureyre'den rivayet etmiştir.

٤٢١١ - [٥٣] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّهُ أُتِيَ بِقِضْعَةٍ مِنْ ثَرِيدٍ ، فَقَالَ: كُلُّوا مِنْ جَوَانِبِهَا، وَلَا تَأْكُلُوا مِنْ وَسْطِهَا، فَإِنَّ الْبَرَكَةَ تَنْزِلُ فِي وَسْطِهَا * رواه الترمذي وابن ماجة والدارمي وقال الترمذي : هذا حديث حسن صحيح

4211- İbn Abbâs'ın rivayetine göre, Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) bir çanak tirit yemeği verildi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Yemeği tabağın kenar kısımlarından yiyin ve tabağın ortasında yemeyin. Çünkü bereket yemeğin ortasına iner*" buyurdu. [Sahih]

İbn Mâce (3277), Dârimî ve Tirmizî (1805 "hasen sahih").

٤٢١٢ - [٥٤] عَنْ شُعَيْبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: مَا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَأْكُلُ مُتَّكِنًا قَطُّ، وَلَا يَطَأُ عَقْبَهُ رَجُلَانِ * رواه أبو داود

4212- Şuayb b. Abdillâh b. Amr b. el-Âs, babasından naklediyor: Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem)'in ne yaslanarak yemek yediği, ne de peşinden iki adamın ona korumalık yaptığı görülmüştür. [Sahih]

Ebû Dâvud (3770) * es-Silsiletu's-Sahîha (5/2104)

٤٢١٣ - [٥٥] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ جَزْءِ الزُّبَيْدِيِّ قَالَ: أَتَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بِخُبْزٍ وَلَحْمٍ، وَهُوَ فِي الْمَسْجِدِ، فَأَكَلَ، وَأَكَلْنَا مَعَهُ، ثُمَّ قَامَ فَصَلَّى، وَصَلَّيْنَا مَعَهُ، وَلَمْ نُزِدْ عَلَى أَنْ مَسَحْنَا أَيْدِيَنَا بِالْحَضْبَاءِ. رواه ابن ماجه

4213- Abdullah b. el-Hâris bin el-Cez' ez-Zubeydî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Mescid'de iken ekmekle et getirilince O'nunla beraber biz de yedik. Sonra ellerimizi çakıl taşlarıyla silip (tekrar) abdest almaksızın (yahut elleri yıkamadan) kalkıp beraberce namaz kıldık. [Sahih]

İbn Mâce (3311) * [Sahih Sünen İbn Mâce]

٤٢١٤ - [٥٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: أَتَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بِاللَّحْمِ فَرَفَعَ إِلَيْهِ الدِّرَاعُ فَأَكَلَهُ وَكَانَتْ تُعْجِبُهُ فَتَهَسَ مِنْهَا * رواه الترمذي وابن ماجه

4214- Ebû Hureyre der ki: Bir gün Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) et getirildi. Kendisine çok sevdiği but verildi. Hoşuna gidinci buttan bir parça ısırıldı. [Sahih]

Tirmizî (1837) ve İbn Mâce (3307) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٢١٥ - [٥٧] عَنْ عَائِشَةَ ، قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا تَقْطَعُوا اللَّحْمَ بِالسِّكِّينِ فَإِنَّهُ مِنْ صَنِيعِ الْأَعَاجِمِ، وَانْهَسُوهُ فَإِنَّهُ أَهْنَأُ وَأَمْرَأُ * رواه أبو داود والبيهقي في شعب الإيمان وقالوا: ليس هو بالقوي

4215- Hz. Âişe'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem):
"Eti yerken bıçakla kesmeyin; çünkü bu, Acemlerin âdetidir. Dişinizle kopararak yiyin; bu, hem kolay, hem de daha lezzetlidir" buyurdu. [Zayîf]

Ebû Dâvud (3778) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (5506) * [Daîf Sünen Ebî Dâvud] Her iki müellif te isnâdının zayıf olduğunu belirtmiştir.

٤٢١٦ - [٥٨] عَنْ أُمِّ الْمُنْذِرِ قَالَتْ: دَخَلَ عَلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَمَعَهُ عَلِيٌّ وَنَا دَوَالٍ مُعَلَّقَةٌ، قَالَتْ: فَجَعَلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَأْكُلُ وَعَلِيٌّ مَعَهُ يَأْكُلُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لِعَلِيٍّ: مَهْ مَهْ يَا عَلِيُّ، فَإِنَّكَ نَاقَةٌ قَالَتْ: فَجَعَلْتُ لَهُمْ سِلْقًا وَسَعِيرًا، فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: يَا عَلِيُّ، مِنْ هَذَا فَأَصِْبْ، فَإِنَّهُ أَوْفَى لَكَ * رواه أحمد والترمذي وابن ماجه

4216- Ümmü'l-Münzir der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ve beraberinde Hz. Ali olduğu halde bana geldi. Bizim asılı hurma salkımlarımız vardı. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onlardan yemeye başladı. Ali de yiyordu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), Ali'ye: *"Yavaş ol! Henüz iyileşmedin"* buyurdu. Ben de onlara pazı ve arpadan yapılmış bir yemek getirdim. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): *"Ey Ali! Bundan ye! Zira bu senin için (hurmadan) daha faydalıdır"* buyurdu. [Hasen]

Ahmed (27593), Tirmizî (2037) ve İbn Mâce (3442) * [Sahîh Sünen et-Tirmizî]

٤٢١٧ - [٥٩] عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ كَانَ يُعْجِبُهُ الثُّمْلُ * رواه البيهقي

في شعب الإيمان

4217- Enes der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), tirid yemeyi severdi. [Sahih]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (5524) * Sahîhu'l-Câmi' (4979)

٤٢١٨ - [٦٠] عَنْ نُبَيْشَةَ مَوْلَى النَّبِيِّ ﷺ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: مَنْ أَكَلَ فِي قِصْعَةٍ فَلَحَسَهَا اسْتَغْفَرَتْ لَهُ الْقِصْعَةُ * رواه أحمد والترمذي وابن ماجه والدارمي وقال الترمذي: هذا حديث غريب

4218- Nubeyşe der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim bir çanakta yemek yer de sonra o çanağı yalarsa (yani tamamen bitirirse), çanak o kimse için bağışlanma diler" buyurdu. [Zayıf]

Ahmed (21001), İbn Mâce (3271), Dârimî ((2027) ve Tirmizî (1804 "ğarîb") * [Daif Sünen İbn Mâce]

٤٢١٩ - [٦١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ بَاتَ وَفِي يَدِهِ عَمْرٌ لَمْ يَغْسِلْهُ ، فَأَصَابَهُ شَيْءٌ ، فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ * رواه الترمذي وأبو داود وابن ماجه

4219- Ebû Hureyre der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizden birinin elinde et kokusu bulunup da elini (güzelce) yıkamadan uyuduğu, sonra başına bir şey geldiği zaman sakın kendi nefsinden başka hiç kimseyi kınamasın (yani suçlamasın)" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1860), Ebû Dâvud (3852) ve İbn Mâce (3297) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٢٢٠ - [٦٢] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: كَانَ أَحَبُّ الطَّعَامِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ ، الثَّرِيدَ مِنَ الْخُبْزِ ، وَالثَّرِيدَ مِنَ الْحَيْسِ * رواه أبو داود

4220- İbn Abbâs'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'ın ekmekten (yapılan) yemekler içerisinde en sevdiği tirit idi. Tirit; ekmekli olabildiği gibi sadeyağ, hurma ile un karışımından da olabilir. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3783) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٢٢١ - [٦٣] عَنْ أَبِي أُسَيْدٍ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: كُلُوا الزَّيْتِ وَادَّهِنُوا بِهِ،

فَإِنَّهُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ * رواه الترمذي وابن ماجه والدارمي

4221- Ebû Useyd der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Zeytin yağını yiyin ve sürünün; çünkü o, bereketli bir ağaçtandır*" buyurdu. [Sahih]

Tirmizi (1852), İbn Mâce (3319) ve Dârimî * [Sahih Sünen et-Tirmizi]

٤٢٢٢ - [٦٤] عَنْ أُمِّ هَانِيَةَ بِنْتِ أَبِي طَالِبٍ قَالَتْ: دَخَلَ عَلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

فَقَالَ: هَلْ عِنْدَكُمْ شَيْءٌ؟ فَقُلْتُ: لَا، إِلَّا كِسْرَ يَابَسَةٍ وَخَلًّا، فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: قَرِيبِهِ،

فَمَا أَفْقَرَ بَيْتٍ مِنْ أَدَمٍ فِيهِ خَلٌّ * رواه الترمذي وقال : هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ

4222- Ebû Tâlib'in kızı Ümmü Hani der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), yanıma geldi ve: "*Yanınızda bir şey var mı?*" buyurdu. Ben de: "Bir kaç kuru ekme parçası ve sirkeden başka hiçbir şey yok" dedim. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Sirkesi bulunan bir ev katıktan yoksun sayılmaz*" buyurdu. [Hasen]

Tirmizi (1841 "hasen ğarîb") * [Sahih Sünen et-Tirmizi]

٤٢٢٣ - [٦٥] عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلَامٍ قَالَ: رَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ أَخَذَ

كِسْرَةً مِنْ خُبْزِ شَعِيرٍ، فَوَضَعَ عَلَيْهَا تَمْرَةً، فَقَالَ: " هَذِهِ إِدَامٌ هَذِهِ وَأَكَلْ * رواه أبو

داود

4223- Yûsuf b. Abdillâh b. Selâm bildiriyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'i bir parça arpa ekmeği alıp üzerine hurma koyduğunu gördüm. Sonra: "*İşte bu, şunun katığıdır*" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3830) * es-Silsiletu'd-Daîfe (10/4737)

٤٢٢٤ - [٦٦] عَنْ سَعْدِ قَالَ: مَرَضْتُ مَرَضًا أَتَانِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَغُودُنِي فَوَضَعَ يَدَهُ بَيْنَ ثَدْيَيْ حَتَّى وَجَدَتْ بَرْدَهَا عَلَى فُوَادِي فَقَالَ: إِنَّكَ رَجُلٌ مَفْشُودٌ، ائْتِ الْحَارِثَ بْنَ كَلْدَةَ أَخَا ثَقِيفٍ فَإِنَّهُ رَجُلٌ يَتَطَبَّبُ فَلْيَأْخُذْ سَبْعَ تَمْرَاتٍ مِنْ عَجْوَةٍ الْمَدِينَةِ فَلْيَجَاهُنَّ بَنَوَاهُنَّ ثُمَّ لِيَلِدْكَ بِهِنَّ * رواه أبو داود

4224- Sa'd anlatıyor: Bir defasında hastalandım. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) beni ziyarete geldiğinde elini göğsüme koydu. Elinin serinliğini kalbimde hissettim. Sonra bana: "Sen kalbinden rahatsızlanmışsın. Doktorluk yapan Sakıflı Hâris b. Kelede'ye git. Medine hurmasından yedi tane alsın, çekirdekleri ile birlikte onları iyice ezsin ve sana yedirsın" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3875) * Daifu'l-Câmi' (2033)

٤٢٢٥ - [٦٧] عَنْ عَائِشَةَ "أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ، كَانَ يَأْكُلُ الْبَطِيخَ بِالرُّطْبِ * رواه الترمذي وزاد أبو داود: فَيَقُولُ: يُكْسَرُ حُرٌّ هَذَا، يَبْرُدُ هَذَا، وَيَبْرُدُ هَذَا، بَحَرَ هَذَا" وقال الترمذي: هذا حديث حسن غريب

4225- Âişe (r.anha)'dan rivayete göre: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) yaş hurma ile karpuzu birlikte yedi."

Ebû Dâvud (3836) şunu ekledi: "Bunun hararetiyle şunun soğukluğunu; bunun soğukluğuyla da şunun hararetini kırıyoruz" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1843) * Sahîhu'l-Câmi' (4879)

٤٢٢٦ - [٦٨] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ أَتَى النَّبِيَّ ﷺ بِتَمْرٍ عَتِيقٍ فَجَعَلَ يَفْتِشُهُ يُخْرِجُ السُّوسَ مِنْهُ * رواه أبو داود

4226- Enes b. Mâlik der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'e eski hurma getirildi. Onu ayıklamaya başladı; içinden kurtçukları çıkarıyordu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4832) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٢٢٧ - [٦٩] عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ: أَتَى النَّبِيَّ ﷺ بِجُبْنَةٍ فِي تَبُوكَ، فَدَعَا بِسَكِينٍ،

فَسَمَّى وَقَطَعَ * رواه أبو داود

4227- İbn Ömer anlatıyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'e Tebuk'te peynir getirildi, bıçak istedi ve Besmele çekerek peyniri kesti. [Hasen]

Ebû Dâvud (3819) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٢٢٨ - [٧٠] عَنْ سَلْمَانَ الْفَارِسِيِّ، قَالَ: سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ السَّمْنِ،

وَالْجُبْنِ، وَالْفِرَاءِ قَالَ: الْحَلَالُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ، وَالْحَرَامُ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ،

وَمَا سَكَتَ عَنْهُ، فَهُوَ مِمَّا عَفَا عَنْهُ. رواه ابن ماجه والترمذي وقال: وَهَذَا حَدِيثٌ

غَرِيبٌ وَمَوْقُوفٌ عَلَى الْأَصْح

4228- Selmân-ı Fârisî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e yağ, peynir ve hayvan derilerinden yapılan giysilerin hükmü sorulunca: "Helal Allah'ın Kitab'ında helal kıldığı şeylerdir. Haram da; Allah'ın Kitab'ında haram kıldığı şeylerdir. Hakkında hükmünü vermediği şeyler ise bağışlayıp mübah kıldığı şeylerdir" buyurdu. [Hasen]

İbn Mâce (3367) ve Tirmizî (1726 "ğarîb, doğrusu sahabi sözü olmasıdır") * [Sahîh Sünen et-Tirmizî]

٤٢٢٩ - [٧١] عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: وَدِدْتُ أَنْ عِنْدِي خُبْزَةٌ

بَيْضَاءَ مِنْ بُرَّةٍ سَمْرَاءَ مُلَبَّقَةً بِسَمْنٍ وَلَبْنٍ فَقَامَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ فَاتَّخَذَهُ، فَجَاءَ بِهِ،

فَقَالَ: فِي أَيِّ شَيْءٍ كَانَ هَذَا؟ قَالَ: فِي عُكَّةٍ ضَبَّ، قَالَ: ازْفَعُهُ * رواه أبو داود وابن ماجه وقال أبو داود : هذا حديث منكر

4229- İbn Ömer'den rivayet olduğuna göre; Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "(Şu anda) önümde esmer buğdaydan (hazırlanmış), yağlı bir beyaz ekmeğin olmasını ne kadar arzu ederdim" buyurdu. Bunun üzerine topluluktan biri kalkıp bu ekmeği yapıp (sallallahu aleyhi vesellem) getirdi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu (yağ) ne tür bir nesnenin içinde muhafaza ediliyordu?" diye sorunca: "Keler (derisin)den (mamul) bir tulum içerisindeydi" diye cevap verdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Onu (önümden) kaldır" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3818) ve İbn Mâce (3341) * [Daif Sünen İbn Mâce] Ebû Dâvud, isnâdının münker (zayıf) olduğunu söylemiştir.

٤٢٣٠ - [٧٢] عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: نُهِيَ عَنْ أَكْلِ الثُّومِ إِلَّا مَطْبُوحًا *

رواه الترمذي وأبو داود

4230- Hz. Ali der ki: "Sarımsak yemek yasaklandı. Ancak pişmiş olursa müstesna." [Sahih]

Tirmizî (1808) ve Ebû Dâvud (3828) * İrvâ (2512)

٤٢٣١ - [٧٣] عَنْ أَبِي زَيْدِ خَيْبَرَ بْنِ سَلَمَةَ أَنَّهُ سَأَلَ عَائِشَةَ، عَنِ الْبَصْلِ،

فَقَالَتْ: إِنَّ أَحْرَجَ طَعَامٍ أَكَلَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ طَعَامٌ فِيهِ بَصْلٌ * رواه أبو داود

4231- Ebû Ziyâd Hiyâr b. Seleme, Hz. Âişe'ye soğan hakkında sordu. O da: "Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem)'in yediği son yemekte soğan vardı" karşılığını verdi. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3829) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٢٣٢ - [٧٤] عَنِ ابْنِ بُسْرِ السُّلَمِيِّ قَالًا: دَخَلَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَقَدَّمْنَا

زُبْدًا وَتَمْرًا وَكَانَ يُحِبُّ الزُّبْدَ وَالتَّمْرَ * رواه أبو داود

4232- Busr es-Sülemî'nin iki oğlu anlatıyor: Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) bizim yanımıza geldi, kendisine tereyağı ile hurma ikram ettik. Tereyağı ile hurmayı severdi. [Sahih]

Ebû Dâvud (3837) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٢٣٣ - [٧٥] عَنْ عِكْرَاشِ بْنِ ذُوَيْبٍ قَالَ بَعَثَنِي بَنُو مُرَّةَ بْنِ عُيَيْنَةَ بِصَدَقَاتِ

أَمْوَالِهِمْ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَدِمْتُ عَلَيْهِ الْمَدِينَةَ فَوَجَدْتُهُ جَالِسًا بَيْنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ قَالَ ثُمَّ أَخَذَ بِيَدِي فَأَنْطَلَقَ بِي إِلَى بَيْتِ أُمِّ سَلَمَةَ فَقَالَ هَلْ مِنْ طَعَامٍ قَاتِينَا بِجَفَنَةِ كَثِيرَةِ الشَّرِيدِ وَالْوَذْرِ وَأَقْبَلْنَا نَأْكُلُ مِنْهَا فَخَبَطْتُ بِيَدِي مِنْ نَوَاحِيهَا وَأَكَلْتُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ فَقَبَضَ بِيَدِهِ الْيُسْرَى عَلَى يَدِي الْيُمْنَى ثُمَّ قَالَ يَا عِكْرَاشُ كُلْ مِنْ مَوْضِعٍ وَاحِدٍ فَإِنَّهُ طَعَامٌ وَاحِدٌ ثُمَّ أَتَيْنَا بِطَبَقٍ فِيهِ أَلْوَانُ الرُّطَبِ أَوْ مِنْ أَلْوَانِ الرُّطَبِ غَيْنِدُ اللَّهِ شَكَ قَالَ فَجَعَلْتُ أَكُلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْ وَجَالَتْ يَدُ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فِي الطَّبَقِ وَقَالَ يَا عِكْرَاشُ كُلْ مِنْ حَيْثُ شِئْتَ فَإِنَّهُ غَيْرُ لَوْنٍ وَاحِدٍ ثُمَّ أَتَيْنَا بِمَاءٍ فَغَسَلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَدَيْهِ وَمَسَحَ بِبَلَلِ كَفِّهِ وَجْهَهُ وَذِرَاعَيْهِ وَرَأْسَهُ وَقَالَ يَا عِكْرَاشُ هَذَا الْوُضُوءُ مِمَّا غَيَّرْتَ النَّارَ * رواه الترمذي

4233- İkrâş bin Zûeyb anlatıyor: Murre oğulları, mallarının zekâtları ile birlikte beni Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem)'e gönderdiler. Medine'ye ulaştığımda Muhacir ve Ensar'ın arasında otururken buldum. Sonra beni yanına aldı. Ümmü Seleme'nin evine gittik. Şöyle buyurdu: "Yiyecek bir şeyler var mı?" Ardından içi tirit ve kuşbaşı etiyle dolu bir sini getirildi. Onu yemeye koyulduk. Elimi sininin her tarafına daldırıyordum. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) ise kendi önünden yiordu. Sonra sol eliyle benim

sağ elimi yakaladı ve şöyle buyurdu: "Ey İkrâş! Bir yerden ye! Çünkü her tarafı aynı yemek."

Sonra bize içinde farklı farklı hurmaların olduğu bir tabak getirildi. Önümden yemeye başladım. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem)'in eli tabakta dolaştı ve şöyle buyurdu: "Ey İkrâş! Dilediğin yerden ye! Çünkü bu, tek bir çeşit değil." Sonra bize su getirildi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) ellerini yıkadı ve elinin ıslaklığını yüzüne, dirseklerine ve başına sürdü ve şöyle buyurdu: "Ey İkrâş! İşte ateşin dokunup ta değiştirdiği şeyden sonra alınan abdest budur." [Zayıf]

Tirmizî (1848) * es-Silsiletu'd-Daîfe (11/5098)

٤٢٣٤ - [٧٦] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا أَخَذَ أَهْلَهُ الْوَعَكُ أَمَرَ بِالْحِسَاءِ فَضَبِعَ ثُمَّ أَمَرَهُمْ فَحَسَّوْا مِنْهُ، وَكَانَ يَقُولُ: إِنَّهُ لَيُزْتَقُ فُؤَادَ الْحَزِينِ، وَيَسْرُو عَنْ فُؤَادِ السَّقِيمِ كَمَا تَسْرُو إِحْدَاكُنَّ الْوَسَخَ بِالْمَاءِ عَنْ وَجْهِهَا * رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ

4234- Hz. Âişe der ki: Aile efradından biri ateşlendiği zaman Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) çorba yapılmasını emreder, yapıldıktan sonra da ondan yemelerini isterdi. Çorba hakkında: "Çorba, sıkıntıda olanın içindeki sıkıntıyı, birinizin yüzündeki kiri yıkayarak gidermesi gibi giderir, içini ferahlatır, hasta olanın da ağrılarını hafifletir" buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (2039 "hasen sahih") *

٤٢٣٥ - [٧٧] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْعَجْوَةُ مِنَ الْجَنَّةِ وَفِيهَا شِفَاءٌ مِنَ السُّمِّ، وَالْكَمَّأَةُ مِنَ الْمَنِّْ وَمَاؤُهَا شِفَاءٌ لِلْعَيْنِ * رواه الترمذي

4235- Ebû Hureyre bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Acve hurması Cennet meyvelerindedir; onda zehire karşı şifa vardır. Mantar veya

domalan ise insanlar tarafından ekip dikme zahmeti olmadan meydana gelen kudret helvası cinsinden bir rızıktır, suyu da göze şifadır” buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2066) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

3- FASIL

٤٢٣٦ - [٧٨] عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ، قَالَ: ضِفْتُ النَّبِيَّ ﷺ ذَاتَ لَيْلَةٍ فَأَمَرَ بِجَنْبِ فَشُوي، وَأَخَذَ الشُّفْرَةَ فَجَعَلَ يَحْزُ لِي بِهَا مِنْهُ، قَالَ: فَجَاءَ بِلَالٌ فَأَذَنَهُ بِالصَّلَاةِ، قَالَ: فَأَلْقَى الشُّفْرَةَ، وَقَالَ: مَا لَهُ تَرَبَّتْ يَدَاهُ وَقَامَ يُصَلِّي، وَكَانَ شَارِبِي وَفِي فَقِصَّةُ لِي عَلَى سِوَاكِ أَوْ قَالَ: أَفْضُهُ لَكَ عَلَى سِوَاكِ؟ * رواه أبو داود

4236- Muğîre b. Şu'be der ki: Bir gece Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem) yanında misafir oldum. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bir but pişirilmesini emretti ve pişirildi. Sonra bir bıçak alarak bana ondan kesmeye başladı. O sırada Bilâl geldi ve namaz için ezan okumaya başladı. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bıçağı bıraktı ve: "Bilâl'e ne oluyor? Allah ona hayrını versin" buyurdu. Bıyıgım uzamıştı, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) altına misvak koyarak onları kısalttı. -veya- "Bıyıgımı misvak üzerine koyarak kısaltayım" buyurdu.

Ahmed (18425) ve Ebû Dâvud (188) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٢٣٧ - [٧٩] عَنِ حَدِيثِهِ، قَالَ: كُنَّا إِذَا حَضَرْنَا مَعَ النَّبِيِّ ﷺ طَعَامًا لَمْ نَضْعُ أَيْدِنَا حَتَّى يَبْدَأَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَيَضَعُ يَدَهُ وَإِنَّا حَضَرْنَا مَعَهُ مَرَّةً طَعَامًا، فَجَاءَتْ جَارِيَةٌ كَأَنَّهَا تُدْفَعُ، فَذَهَبَتْ لِتَضَعُ يَدَهَا فِي الطَّعَامِ، فَأَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بِيَدِهَا ثُمَّ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ كَأَنَّمَا يُدْفَعُ، فَأَخَذَ بِيَدِهِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِنَّ الشَّيْطَانَ يَسْتَحِجُّ الطَّعَامَ أَنْ لَا يُذَكَّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، وَإِنَّهُ جَاءَ بِهِدِهِ الْجَارِيَةَ لِيَسْتَحِجُّ بِهَا، فَأَخَذْتُ

بِيَدِهَا، فَجَاءَ بِهَذَا الْأَعْرَابِي لِيَسْتَجِلَّ بِهِ، فَأَخَذَتْ بِيَدِهِ، وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّ يَدَهُ فِي يَدِي مَعَ يَدِهَا". زَادَ فِي رِوَايَةٍ: ثُمَّ ذَكَرَ اسْمَ اللَّهِ وَأَكَلَ * رواه مسلم

4237- Huzeyfe der ki: Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ile birlikte yemek yiyeceğimiz zaman, o, yemeğe dokunmadan elimizi yemeğe sürmezdik. Yine bir gün onunla birlikte yemek yiyecektik. Derken bir cariye geldi. Sanki biri onu arkasından itiyormuş gibiydi. Hemen elini yemeğe uzattı; fakat Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem elini tuttu. Daha sonra bir bedevi geldi; o da arkasından itiliyormuş gibiydi. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem onun da elini tuttu ve sonra şöyle buyurdu: "*Şeytan Besmele çekilmeden başlanan bir yemeğe katılmayı pek arzu eder. O, şu yemeğe katılmak için bu cariyeyi getirdi. Fakat ben elini tuttum. Bu bedevi sayesinde yemeğe katılmak için onu alıp getirdi; onun da elini tuttum. Canımı kudretiyle elinde bulunduran Allah'a yemin ederim ki, şeytanın eli, onların eliyle birlikte avucumdaydı.*"

Başka bir rivayette: "Sonra Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) Besmele çekip yemeğe başladı" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Müslim (2017)

٤٢٣٨ - [٨٠] عَنْ عَائِشَةَ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ، أَرَادَ أَنْ يَشْتَرِيَ غُلَامًا، فَأَلْقَى بَيْنَ يَدَيْهِ تَمْرًا، فَأَكَلَ الْغُلَامُ فَأَكْتَمَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِنَّ كَثْرَةَ الْأَكْلِ سُؤْمٌ" وَأَمَرَ بَرْدَهُ * رواه البيهقي في شعب الإيمان

4238- Hz. Âişe bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bir köle satın almak istedi. Kölenin önüne hurmayı koyunca oldukça fazla yedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Çok yemek uğursuzluktur*" buyurup (satın almaktan) vazgeçip kölenin iade edilmesini emretti. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (5273) * Daifu'l-Câmi' (1911)

٤٢٣٩ - [٨١] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: سَيِّدُ إِدَامِكُمْ

الْمِلْحُ. رواه ابن ماجه

4239- Enes b. Mâlik'in bildirdiğine göre; Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem):
"Sizin katığının başı tuzdur" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (3315) * Daifu'l-Câmi' (3315)

٤٢٤٠ - [٨٢] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا وُضِعَ الطَّعَامُ

فَاخْلَعُوا نِعَالَكُمْ فَإِنَّهُ أَرْوَحُ لِأَقْدَامِكُمْ.

4240- Enes b. Mâlik'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem):
"Sizden biriniz yemek yiyeceği zaman, ayakkabılarını çıkartsın. Çünkü böyle yapması, ayaklarını daha çok rahatlatır" buyurdu. [Zayıf]

Dârimî (2125) * es-Silsiletu'd-Daife (980)

٤٢٤١ - [٨٣] عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ، أَنَّهَا كَانَتْ إِذَا أُتِيَتْ بِثَرِيدٍ، أَمَرَتْ بِهِ

فَعُطِّي حَتَّى يَذْهَبَ فَوْزَةٌ دُخَانِهِ، وَتَقُولُ: إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: "هُوَ

أَعْظَمُ لِلْبِرَكَةِ". رواهما الدارمي

4241- Esmâ binti Ebî Bekir'den bildirildiğine göre ona tirit yemeği getirildiğinde kaynama buharı gidinceye kadar üzerinin kapatılmasını emreder ve şöyle derdi: "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) «Bu, bereketin daha çok artmasına sebeptir» buyurduğunu işittim. [Hasen]

Dârimî (2091)

٤٢٤٢ - [٨٤] وَعَنْ نُبَيْشَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " مَنْ أَكَلَ فِي قَضَعَةٍ ثُمَّ لَحِسَهَا تَقُولُ لَهُ الْقَضَعَةُ: أَعْتَقَكَ اللَّهُ مِنَ النَّارِ كَمَا أَعْتَقَنِي مِنَ الشَّيْطَانِ " * رواه رزين

4242- Nubeyşe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim bir çanakta yemek yer de sonra (tamamını bitirip) içini yalarsa, çanak ona «Beni şeytandan azat ettiğin gibi Allah da seni cehennemden azat etsin» der" buyurdu.

Rezîn

بَابُ الضِّيَاقَةِ

Misafirlik

1- FASIL

٤٢٤٣ - [١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ « مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُؤْذِ جَارَهُ وَمَنْ كَانَ
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَضْمُتْ » . وَفِي رِوَايَةٍ: بَدَلُ «الْجَارِ» وَمَنْ
كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَصِلْ رَجْمَهُ " * متفق عليه

4243- Ebû Hureyre der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah'a ve âhiret gününe iman eden kimse misafirine ikrâm etsin. Allah'a ve âhiret gününe iman eden kimse komşusunu rahatsız etmesin. Allah'a ve âhiret gününe iman eden kimse ya faydalı söz söylesin veya sussun" buyurdu.

Bir diğer rivayette komşusu yerine: "Allah'a ve âhiret gününe iman eden, akrabalarıyla ilgilenip ikrâm etsin" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Buhârî (6018) ve Müslim (47)

٤٢٤٤ - [٢] عَنْ أَبِي شُرَيْحِ الْكَعْبِيِّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ «مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ، جَائِزَتُهُ يَوْمَ وَلَيْلَةٍ، وَالضَّيْفَةُ ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ، فَمَا بَعْدَ ذَلِكَ فَهُوَ صَدَقَةٌ، وَلَا يَجِلُّ لَهُ أَنْ يَتَوَى عِنْدَهُ حَتَّى يُخْرِجَهُ» * متفق عليه

4244- Ebû Şurayh el-Ka'bî bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah'a ve âhiret gününe iman eden kişi, misafirini ağırlasın! Misafirin ikramı bir gündüz ve gecelik ağırlama ile olur. Görev olarak misafir ağırlama ise üç gün olur. Üç günden sonrası için yaptığı ağırlama ise ev sahibi için bir sadaka olur. Misafirin de ev sahibi tarafından kovulacak kadar uzun bir süre kalması doğru değildir." buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6135) ve Müslim (48)

٤٢٤٥ - [٣] عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ قُلْنَا لِلنَّبِيِّ ﷺ إِنَّكَ تَبْعَثُنَا فَنَنْزِلُ بِقَوْمٍ لَا يَفْزُونَا فَمَا تَرَى فِيهِ فَقَالَ لَنَا «إِنْ نَزَلْتُمْ بِقَوْمٍ، فَأَمِّرْ لَكُمْ بِمَا يَتَّبِعِي لِلضَّيْفِ فَأَقْبَلُوا، فَإِنْ لَمْ يَفْعَلُوا فَخُذُوا مِنْهُمْ حَقَّ الضَّيْفِ» * متفق عليه

4245- Ukbe b. Âmir der ki: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Allah'ın Resûlü! Bazen bizi (müfreze olarak savaşa) gönderdiğinde birilerinin yanında misafir oluyoruz. Ancak bizi ağırlamıyorlar. Bu durumda ne yapmamızı emredersin?" diye sordüğümüzde: "Bir topluluğun yanında misafir olur da size ikramda bulunurlarsa bunu kabul edin. Gerekli ikramı yapmazlarsa da üzerlerine düşen ikram miktarını siz onlardan alın" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (2461) ve Müslim (1727)

٤٢٤٦ - [٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ ذَاتَ يَوْمٍ أَوْ لَيْلَةٍ فَإِذَا هُوَ بِأَبِي بَكْرٍ وَعَمْرٍ فَقَالَ مَا أَخْرَجَكُمَا مِنْ بُيُوتِكُمَا هَذِهِ السَّاعَةَ قَالَا الْجُوعُ يَا رَسُولَ

اللَّهُ قَالَ وَأَنَا وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَأُخْرِجَنِي الَّذِي أَخْرَجَكُمَا قَوْمُوا فَقَامُوا مَعَهُ فَأَتَى رَجُلًا مِنَ الْأَنْصَارِ فَإِذَا هُوَ لَيْسَ فِي بَيْتِهِ فَلَمَّا رَأَتْهُ الْمَرْأَةُ قَالَتْ مَرْحَبًا وَأَهْلًا فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَيْنَ فَلَانَ قَالَتْ ذَهَبَ يَسْتَعْذِبُ لَنَا مِنَ الْمَاءِ إِذْ جَاءَ الْأَنْصَارِيُّ فَتَنَظَّرَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَصَاحِبِيهِ ثُمَّ قَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ مَا أَحَدَ الْيَوْمَ أَكْرَمَ أَضْيَافًا مِنِّي قَالَ فَاذْهَبِي فَجَاءَهُمْ بِعِدْقٍ فِيهِ بُسْرٌ وَتَمْرٌ وَرُطْبٌ فَقَالَ كُلُوا مِنْ هَذِهِ وَأَخَذَ الْمُدِيَّةَ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِيَّاكَ وَالْحَلُوبَ فَذَبَحَ لَهُمْ فَأَكَلُوا مِنَ الشَّاةِ وَمِنْ ذَلِكَ الْعِدْقِ وَشَرِبُوا فَلَمَّا أَنْ شَبِعُوا وَرَوُوا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لِأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَتُسْأَلَنَّ عَنْ هَذَا النَّعِيمِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَخْرَجَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ الْجُوعُ ثُمَّ لَمْ تَرْجِعُوا حَتَّى أَصَابَكُمْ هَذَا النَّعِيمُ" * رواه مسلم. وَذَكَرَ حَدِيثَ أَبِي مَسْعُودٍ: كَانَ رَجُلٌ مِّنَ الْأَنْصَارِ فِي «بَابِ الْوَلِيْمَةِ»

4246- Ebû Hureyre der ki: Bir gün Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) gündüz veya gece vakti dışarıya çıktı ve Ebû Bekr ve Ömer'le karşılaştı. Onlara: "Bu saatte sizi evlerinizden çıkarana ne?" diye sorunca, onlar: "Ey Allah'ın Resûlü! Açlık!" dediler. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Nefsim elinde olana yemin olsun ki beni de aynı şey bu saatte dışarıya çıkardı. Hadi gidelim!" buyurdu.

Allah Resûlü ile (sallallahu aleyhi vesellem) birlikte Ensâr'dan bir adamın yanına gittiler. Ancak adamı evde bulamadılar. Adamın karısı Resûlullah'ı (sallallahu aleyhi vesellem) gördüğünde: "Hoş geldin safâ getirdin" diyerek karşıladı. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) kadına: "Filan kişi (kocan) neredel?" diye sorunca, kadın: "Bize içme suyu getirmeye gitti" dedi. Az sonra kadının kocası geldi. Adam gelince, Allah Resûlü'ne (sallallahu aleyhi vesellem) ve iki arkadaşına baktı ve: "Allah'a hamdolsun! Bugün kimsenin benim kadar değerli misafirleri yok!" dedi.

Sonra adam gidip, içinde kuruğu, olgunu ve tazesini de bulunan bir hurma salkımı getirdi ve: "Bundan yiyin" dedi. Adam bıçağı eline alınca, Resûlullah sallallahu (sallallahu aleyhi vesellem): "Sakın sağmal olanlardan kesme!" buyurdu. Adam onlara bir koyun kesti. Hep birlikte koyun etinden ve hurmadan yediler, içtiler. Yemeğe doyup içeceğe de kandıktan sonra Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), Ebû Bekr ile Ömer'e: "Canım elinde olana yemin olsun ki kıyamet gününde bu nimetlerden dolayı hesaba çekileceksiniz! Zira açlık sizi evden çıkardı; ancak eve geri dönmeden bu nimetlere nâil oldunuz" buyurdu.

Müslim (2038) * Ebû Mes'ûd'un "Ensâr'dan bir adam vardı" hadisi, Dügün Yemeği bölümünde daha önce geçmişti. (no. 3219)

2- FASIL

٤٢٤٧ - [٥] عَنْ الْمِقْدَامِ سَمِعَ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ: «أَيُّمَا مُسْلِمٍ ضَافَ قَوْمًا فَأَضْبَحَ الضَّيْفُ مَخْرُومًا كَانَ حَقًّا عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ نَصْرُهُ حَتَّى يَأْخُذَ لَهُ بِقِرَاهٍ مِنْ مَالِهِ وَزَّرَعِهِ» * رواه الدارمي وأبو داود وفي رواية: «وَأَيُّمَا رَجُلٍ ضَافَ قَوْمًا فَلَمْ يُقْرُوهُ كَانَ لَهُ أَنْ يَعْقِبَهُمْ بِمِثْلِ قِرَاهٍ»

4227- Mikdâm, Resûlullah'im (sallallahu aleyhi vesellem): "Her kim bir topluluğu misafir eder de, misafir olanlar ağırlanmaktan mahrum kalırlarsa, o misafirin bir gecelik hakkı olan tahıl ve malı vermek her müslümanın üzerine bir görevdir" buyurduğunu işitmiştir. Başka bir rivayette: "Bir kavme misafir olanı o topluluk ağırlamazlarsa, o kimseye düşen vazife, onlar da kendisine geldiklerinde aynıyla karşılık vermektir" ibaresi geçmiştir. [Zayıf]

Dârimî ve Ebû Davud (3751) * Daifu't-Terğîb (1536)

٤٢٤٨ - [٦] وَعَنْ أَبِي الْأَخْوَصِ الْجُسَمِيِّ عَنِ أَبِيهِ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ
أَرَأَيْتَ إِنْ مَرَزْتُ بِرَجُلٍ، فَلَمْ يَفْرِنِي، وَلَمْ يَضَيِّفْنِي، ثُمَّ مَرَّ بَعْدَ ذَلِكَ، أَفْرِيهِ أَمْ
أَجْزِيهِ؟ قَالَ: " بَلْ أَفْرِهِ " * رواه الترمذي

4248- Ebu'l-Ahvas el-Cuşemî, babasından bildiriyor: "Ey Allah'ın Resûlü! Bazen birine uğrırım, fakat beni misafir edip ağırlamaz. O da bana uğradığında onu ağırlayayım mı, yoksa onun yaptığının aynısını yapayım mı?" diye sordum. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Bilakis, sen onu ağırla*" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2006) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٢٤٩ - [٧] عَنْ أَنَسٍ، أَوْ غَيْرِهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ اسْتَأْذَنَ عَلَى سَعْدِ بْنِ
عُبَادَةَ، فَقَالَ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ، وَلَمْ يَسْمَعْ النَّبِيَّ ﷺ ثَلَاثًا، وَرَدَّ عَلَيْهِ سَعْدٌ
ثَلَاثًا، فَلَمْ يُسْمِعْهُ، فَزَجَعَ النَّبِيُّ ﷺ فَاتَّبَعَهُ سَعْدٌ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، ﷺ يَا أَبِي أَنْتَ
وَأُمِّي، مَا سَلَّمْتَ تَسْلِيمَةً إِلَّا هِيَ بِأُذُنِي، وَلَقَدْ رَدَدْتُ عَلَيْكَ، وَلَمْ أَسْمِعْكَ، أَحْبَبْتُ
أَنْ أَسْتَكْثِرَ مِنْ سَلَامِكَ، وَمِنَ الْبَرَكَةِ، ثُمَّ دَخَلُوا الْبَيْتَ، فَقَرَّبَ إِلَيْهِمْ زَيْبًا، فَأَكَلَ
نَبِيُّ اللَّهِ ﷺ فَلَمَّا فَرَّغَ قَالَ: "أَكَلَ طَعَامَكُمْ الْأَبْرَارَ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ الْمَلَائِكَةُ، وَأَفْطَرَ
عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ". رواه في " شرح السنة "

4249- Enes veya başka biri naklediyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), Sa'd b. Ubâde'nin yanına girmek için: "*Allah'ın selamı ve rahmeti üzerinize olsun*" diyerek izin istedi. Sa'd içeriden Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem) işitemeyeceği bir şekilde: "*Allah'ın selamı ve rahmeti sizin de üzerinize olsun*" cevabını verdi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bu şekilde üç defa selam verdi, ancak Sa'd üçünde de aynı şekilde cevap verdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) geri döndü. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) geri dönünce Sa'd peşinden gitti ve: "Ey Allah'ın Resûlü! Anam babam sana

feda olsun! Verdiğin bütün selamları işittim, ancak işitemeyeceğin bir şekilde selamlarına karşılık verdim ki bana çokça selam verip bereket dilemeni istedim" dedi. Sonra evine alıp kuru üzüm ikram etti. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bundan yedikten sonra: "İyiler sizin yemeğinizden yesinler, melekler sizlere hayır dilesinler ve oruçlular sizde iftar etsinler" diye dua etti. [Sahih]

Ahmed (12433) ve Beğavî Şerhu's-Sünne'de (3320) * Âdâbu'z-zifâf s. 98

٤٢٥٠ - [٨] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، قَالَ: مَثَلُ الْمُؤْمِنِ وَمَثَلُ الْإِيمَانِ كَمَثَلِ الْفَرَسِ فِي آخِثَتِهِ يَجُولُ، ثُمَّ يَرْجِعُ إِلَى آخِثَتِهِ، وَأَنَّ الْمُؤْمِنَ يَسْهُو، ثُمَّ يَرْجِعُ إِلَى الْإِيمَانِ فَأَطْعَمُوا طَعَامَكُمْ الْأَتْقِيَاءَ، وَأَوْلُوا مَعْرُوفَكُمْ الْمُؤْمِنِينَ * رواه البيهقي في "شعب الإيمان" وأبو نعيم في "الحلية"

4250- Ebû Saïd el-Hudrî, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Müminle iman, Kazık ile ona bağlanmış at gibidir. At kazığın etrafında dolanır. Sonra bağı olduğu yere geri döner. Mümin de yanılır, ama imana geri döner. Yemeğinizi takva sahiplerine yedirin ve iyilik yaparken müminlere öncelik tanıyın" buyurduğunu bildiriyor. [Zayıf]

Beyhaki, Şuabu'l-îmân'da (10460) ve Hilye'de Ebû Nuaym * Daifu't-Terğîb (1831)

٤٢٥١ - [٩] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرِ قَالَ: كَانَ لِلنَّبِيِّ ﷺ قَصْعَةٌ يَحْمِلُهَا أَرْبَعَةٌ رِجَالٍ يُقَالُ لَهَا الْغَرَاءُ، فَلَمَّا أَضْحَوْا وَسَجَدُوا الضُّحَى أُتِيَ بِتِلْكَ الْقَصْعَةِ يَغْنِي وَقَدْ تُرِدَ فِيهَا فَالْتَفَتُوا عَلَيْهَا، فَلَمَّا كَثُرُوا جِئَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ أَعْرَابِيٌّ: مَا هَذِهِ الْجِلْسَةُ؟ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: إِنَّ اللَّهَ جَعَلَنِي عَبْدًا كَرِيمًا، وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا عَنِيدًا ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: كُلُوا مِنْ جَوَانِبِهَا، وَدَعُوا ذُرُوتَهَا، يُبَارِكُ فِيهَا * رواه أبو داود

4251- Abdullah bin Busr anlatıyor: Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in Garrâ denilen ve dört adamın taşıyabildiği büyük bir kazanı vardı. Kuşluk vaktine girdiklerinde kuşluk namazı kıldıktan sonra içine tirid yemeği konmuş olarak o kazan getirildi. Etrafına toplandılar; iyice çoğaldıklarında Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) de diz çökerek oturdu.

Onun bu şekilde oturduğunu gören bir Bedevi de: "Bu nasıl bir oturuştur böyle?" diye sorunca Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Hiç şüphesiz, Allah beni cömert (iyi) bir kul yaptı, zorba ve inatçı bir kul yapmadı." Sonra Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Yemeği çevresinden yiyin, tepesini bırakın ki bereketli olsun." [Sahih]

Ebû Dâvud (3773) * Sahihu't-Terğîb (2122)

٤٢٥٢ - [١٠] عَنْ وَحْشِيِّ بْنِ حَزْبٍ أَنَّ أَصْحَابَ النَّبِيِّ ﷺ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا نَأْكُلُ وَلَا نَشْبِعُ قَالَ فَلَعَلَّكُمْ تَفْتَرُونَ قَالُوا نَعَمْ قَالَ فَاجْتَمِعُوا عَلَى طَعَامِكُمْ وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ يَبَارِكْ لَكُمْ فِيهِ * رواه أبو داود

4252- Vahşi b. Harb bildiriyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in ashâbı: "Ey Allah'ın Resûlü! Yiyoruz, ama bir türlü doymuyoruz" dediklerinde o: "Herhalde sizler ayrı ayrı yiyorsunuz" buyurdu. Onlar da: "Evet" deyince Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Yemeğinizde birleşin ve Besmele çekin, Allah ta sizin yemeğinizi bereketli kılsın" buyurdu. [Hasen]

Ebû Dâvud (3764) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

3- FASIL

٤٢٥٣ - [١١] عَنْ أَبِي عَسِيبٍ، قَالَ: خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَيْلًا فَمَرَّ بِي، فَدَعَانِي إِلَيْهِ فَخَرَجْتُ، ثُمَّ مَرَّ بِأَبِي بَكْرٍ، فَدَعَاهُ فَخَرَجَ إِلَيْهِ، ثُمَّ مَرَّ بِعَمْرِ فَدَعَاهُ، فَخَرَجَ إِلَيْهِ، فَانْطَلَقَ حَتَّى دَخَلَ حَائِطًا لِبَعْضِ الْأَنْصَارِ، فَقَالَ: لِصَاحِبِ الْحَائِطِ

"أَطْعَمْنَا بُسْرًا"، فَجَاءَ بِعِدْقٍ فَوَضَعَهُ فَأَكَلَ، فَأَكَلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَأَصْحَابُهُ، ثُمَّ دَعَا بِمَاءٍ بَارِدٍ، فَشَرِبَ، فَقَالَ: " لَنْسَأَلَنَّ عَنْ هَذَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ "، قَالَ: فَأَخَذَ عُمَرُ الْعِدْقَ فَضَرَبَ بِهِ الْأَرْضَ حَتَّى تَنَاطَرَتِ الْبُسْرُ قَبْلَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ ثُمَّ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيْنَأَ لَمْسْئُولُونَ عَنْ هَذَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟ قَالَ: " نَعَمْ، إِلَّا مِنْ ثَلَاثٍ خِرْقَةٍ كَفَّ بِهَا الرَّجُلُ عَوزَتَهُ، أَوْ كِسْرَةٍ سَدَّ بِهَا جَوْعَتَهُ، أَوْ حَجَرٍ يَتَدَخَّلُ فِيهِ مِنَ الْحَرِّ وَالْقُرِّ " * رواه أحمد والبيهقي في " شعب الإيمان "

4253- Ebû Asîb der ki: Bir gün Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) dışarı çıkınca yanıma uğrayıp beni de çağırdı. Birlikte Ebû Bekr'in yanına uğrayıp onu da aldık. Ömer'e de uğrayıp onu yanımıza aldık. Hep birlikte Ens3Ar'dan bir adamın bahçesine gittik. içeriye girince bahçe sahibine: "Bize koruk hurmadan yedir" buyurdu. Adam hurma getirip Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) önüne koydu. Hep birlikte yedikten sonra soğuk su istedi. Suyu da içtikten sonra: "Kıyamet gününde bu yediklerinizden dolayı hesaba çekileceksiniz" buyurdu. Ömer bir hurma salkımı alıp yere çaldı. Daldaki koruk hurmalar Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) olduğu tarafa doğru saçıldı. Sonra: "Ey Allah'ın Resûlü! Kıyamet gününde bundanda mı hesaba çekileceğiz?" diye sordu. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Üç şey dışında her türlü şeyden dolayı hesaba çekileceksiniz. Bu üç şey de kişinin edeb yerini örtecek kadar bez parçası, açlığını giderecek kadar bir ekmeğe parçası ve soğuk ile sıcaklardan kendini koruyacağı bir barındır." [Sahih]

Ahmed (21049) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4281)

٤٢٥٤ - [١٢] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " إِذَا وُضِعَتِ الْمَائِدَةُ فَلَا يَقُومُ رَجُلٌ حَتَّى تُرْفَعَ الْمَائِدَةُ، وَلَا يَزْفَعُ يَدَهُ وَإِنْ شَبِعَ، حَتَّى يَزْفَعَ الْقَوْمُ، وَلْيَعْدِنَ، فَإِنَّ ذَلِكَ يُخْجَلُ جَلِيسَتَهُ، فَيَقْبِضُ يَدَهُ، وَعَسَى أَنْ تَكُونَ لَهُ فِي الطَّعَامِ حَاجَةٌ. رواه

ابن ماجة والبيهقي في شعب الإيمان

4254- İbn Ömer'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Yemek sofrası kurulduğunda, kaldırılıncaya dek kişi kalkmasın ve doymuş olsa dahi oturanlar bitirene dek elini sofradan çekmesin. Beraberinde oturduğu kişiyi utandırabilir; henüz yemeye ihtiyacı olmasına rağmen elini sofradan çekmesine neden olur" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (3295) ve Beyhaki Şuabu'l-îmân'da (5477)* es-Silsiletu'd-Daife (1/238)

٤٢٥٥ - [١٣] عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا أَكَلَ

مَعَ قَوْمٍ كَانَ آخِرَهُمْ أَكْلًا * رواه البيهقي في شعب الإيمان مرسلًا

4255- Câfer b. Muhammed, babasından bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), bir toplulukla beraber yemek yediğinde en son yiyen kendisi olurdu.

Beyhaki, Şuabu'l-îmân'da (5636) mürsel olarak

٤٢٥٦ - [١٤] عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدٍ، قَالَتْ: أَتَيْتِ النَّبِيَّ ﷺ بِطَعَامٍ، فَعَرَضَ

عَلَيْنَا، فَقُلْنَا: لَا نَشْتَهِيهِ، فَقَالَ: "لَا تَجْمَعْنَ جُوعًا وَكَذِبًا". رواه ابن ماجه

4256- Esmâ binti Yezîd der ki: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) bir yemek getirildi. Bize de teklif edilince: "İştahımız yok" dedik. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Açlıkla yalanı birleştirmeyin" buyurdu. [Hasen]

İbn Mâce (3298) * [Sahîh Sünen İbn Mâce]

٤٢٥٧ - [١٥] عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: كُلُوا جَمِيعًا، وَلَا

تَفَرَّقُوا، فَإِنَّ الْبِرْكَهَ مَعَ الْجَمَاعَةِ. رواه ابن ماجه

4257- Ömer b. el-Hattâb der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Yemeği toplu halde yiyin ve ayrı ayrı yemeyin. Çünkü, bereket toplulukla beraberdir" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (3287) * Daifu't-Terğîb (1291)

٤٢٥٨ - [١٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ: إِنَّ مِنْ السُّنَّةِ أَنْ يَخْرُجَ الرَّجُلُ مَعَ ضَيْفِهِ إِلَى بَابِ الدَّارِ. رواه ابن ماجه

4258- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Adamın misafirini kapıya kadar uğurlaması sünnettendir" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (3358) * es-Silsiletu'd-Daife (258)

٤٢٥٩ - [١٧] ورواه البيهقي في "شعب الإيمان" عنه وعن ابن عباس وقال: في إسناده ضعيف

4259- Aynı hadisi Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (9202) Ebû Hureyre ve İbn Abbâs'tan zayıf bir senedle rivayet etmiştir.

٤٢٦٠ - [١٨] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْخَيْرُ أَسْرَعُ إِلَى الْبَيْتِ الَّذِي يُؤْكَلُ فِيهِ ، مِنَ الشَّفْرَةِ إِلَى سَنَامِ الْبَعِيرِ . رواه ابن ماجه

4260- Enes b. Mâlik bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Hayır, misafir kabul edilen eve bıçağın deve hörgücüne ulaşmasından daha hızlı ulaşır" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (3356) * Daifu't-Terğîb (1539)

باب أكل الْمُضْطَرِّ

Mecburiyetten Yeme

2- FASIL

٤٢٦١ - [١] عَنِ الْمُجَنِّعِ الْغَامِرِيِّ أَنَّهُ أَتَى رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: مَا يَحِلُّ لَنَا مِنَ الْمَيْتَةِ؟ قَالَ مَا طَعَامُكُمْ فُلْنَا: نَعْتَبِقُ وَنَضْطَبِحُ قَالَ أَبُو نُعَيْمٍ: فَسَرَهُ لِي عُقْبَةُ، قَدَحٌ غُدْوَةٌ، وَقَدَحٌ عَشِيَّةٌ قَالَ: ذَلِكَ وَأَبِي الْجَوْغِ فَأَحَلَّ لَهُمُ الْمَيْتَةَ عَلَى هَذِهِ الْحَالِ *
رواه أبو داود

4261- Fucay' el-Âmirî bildiriyor: Ö, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem)'e gelip: "Ölmüş hayvan etlerinden bize ne helâl olur?" diye sordu. "Yeyip içtikleriniz nedir?" diye buyurunca dedik ki: "İğtibâk ve ıstıbâh ederiz."

(Ravi) Ebû Nuaym dedi ki: Bu sözleri bana Ukbe şöyle açıkladı: Yani: "Sabah bir bardak süt, akşam da bir bardak süt içeriz" demek istemiştir. İşte böylece açıklıktan söz edince Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), bu hal üzere olanlara ölmüş hayvan etini helal kıldı. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3817) * [Daif Sünen Ebi Dâvud]

٤٢٦٢ - [٢] عَنِ أَبِي وَاقِدٍ قَالَ: قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّا بِأَرْضٍ تَكُونُ بِهَا الْمَخْمَصَةُ فَمَا يَحِلُّ لَنَا مِنَ الْمَيْتَةِ؟ قَالَ: «إِذَا لَمْ تَضْطَبِحُوا، وَلَمْ تَعْتَبِقُوا، وَلَمْ تَحْتَفِئُوا بَقْلًا، فَسَأْنُكُمْ بِهَا». مَعْنَاهُ: إِذَا لَمْ تَجِدُوا صَبُوحًا أَوْ غُبُوقًا وَلَمْ تَجِدُوا بَقْلَةً تَأْكُلُونَهَا حَلَّتْ لَكُمْ الْمَيْتَةُ * رواه الدارمي

4262- Ebû Vâkıd el-Leysî der ki: "Ey Allah'ın Resûlü! Açlığa çokça maruz kaldığımız bir bölgede yaşıyoruz. Ölü etleri bize ne durumda helal olur?"

diye sorduğumda: "İçecek veya sebze dahi olsa yiyecek bulmakta zorlanıyorsanız yiyebilirsiniz" buyurdu.

Bunun anlamı şudur: Sabah ve gece açlığını giderecek kadar kahvaltı bulamazsanız, yiyecek sebze de yoksa; size ölü etinden yemek helal olur.

Dârimî (2002)

باب الأشربة

İçecekler

1- FASIL

٤٢٦٣ - [١] عَنْ أَنَسٍ، قَالَ: "كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَتَنَفَّسُ فِي الشَّرَابِ ثَلَاثًا * متفق عليه. وزاد مسلم في رواية ويقول: "إِنَّهُ أَرَوَى وَأَبْرَأُ وَأَمْرَأُ"

4263- Enes bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) kabın içine üç defa şolurmuş. [Sahih]

Buhârî (5631) ve Müslim (2028)

٤٢٦٤ - [٢] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ نَهَى النَّبِيُّ ﷺ عَنِ الشُّرْبِ مِنْ فِي السِّقَاءِ * متفق عليه

4264- İbn Abbâs der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) su kabının ağzından su içmekten nehyetti" [Sahih]

Buhârî (5628) ve Müslim ()

٤٢٦٥ - [٣] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ اخْتِنَاثِ الْأَسْقِيَةِ. زاد في رواية: "وَاخْتِنَاثُهَا أَنْ يُقْلَبَ رَأْسُهَا ثُمَّ يُشْرَبَ مِنْهُ * متفق عليه

4265- Ebû Saîd el-Hudrî'nin bildirdiğine göre: "Ben Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in, deriden yapılmış tulum ve kırbaların ağızlarını dışa kıvrıp onlardan ağızla su içmekten nehyederken işittim" demiştir. [Sahih]

Buhârî (5225) ve Müslim (2023)

٤٢٦٦ - [٤] عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّهُ نَهَى أَنْ يَشْرَبَ الرَّجُلُ قَائِمًا * رواه

مسلم

4266- Enes bildiriyor: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) kişinin ayakta su içmesini yasakladı. [Sahih]

Müslim (2024)

٤٢٦٧ - [٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَا يَشْرَبَنَّ أَحَدٌ مِنْكُمْ قَائِمًا

فَمَنْ نَسِيَ فَلْيَسْتَقِمْ * رواه مسلم

4267- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah (sallallahu aleyhi vesellem): "İçinizden biri sakın ayakta su içmesin, kim unutarak içtiyse kussun" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2026)

٤٢٦٨ - [٦] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: سَقَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ مِنْ زَمْزَمَ فَشَرِبَ وَهُوَ

قَائِمٌ * متفق عليه

4268- İbn Abbâs der ki: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) zemzem suyu verdim, ayakta durarak içti. [Sahih]

Buhârî (1637) ve Müslim (2027)

٤٢٦٩ - [٧] عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ صَلَّى الظُّهْرَ ثُمَّ قَعَدَ فِي حَوَائِجِ النَّاسِ فِي رَحْبَةِ الْكُوفَةِ حَتَّى حَضَرَتْ صَلَاةُ الْعَصْرِ، ثُمَّ أَتَى بِمَاءٍ فَشَرِبَ وَغَسَلَ وَجْهَهُ وَيَدَيْهِ وَذَكَرَ رَأْسَهُ وَرِجْلَيْهِ، ثُمَّ قَامَ فَشَرِبَ فَضْلَهُ وَهُوَ قَائِمٌ ثُمَّ قَالَ إِنَّ نَاسًا يَكْرَهُونَ الشُّرْبَ قَائِمًا وَإِنَّ النَّبِيَّ ﷺ صَنَعَ مِثْلَ مَا صَنَعْتُ * رواه البخاري

4269- Hz. Ali öğle namazını kıldırdı. Sonra insanların ihtiyaçları için Kûfe Mescidi'nin geniş avlusunda ikinci namazı vakti gelinceye kadar oturdu. Sonra kendisine su getirildi. Ondan içti, yüzünü ve ellerini yıkadı. —ravi, başını ve ayaklarını da zikretti.— Abdest aldıktan sonra ayağa kalktı, artan suyu da ayakta durarak içti. Sonra: "Şübhesiz birtakım insanlar, ayakta dikilirken su içmeyi mekruh görürler. Muhakkak ki, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) şu benim yaptığımın aynısını yaptı" dedi. [Sahih]

Buhârî (5616)

٤٢٧٠ - [٨] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ دَخَلَ عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْأَنْصَارِ وَمَعَهُ صَاحِبٌ لَهُ فَسَلَّمَ النَّبِيُّ ﷺ وَصَاحِبُهُ فَرَدَّ الرَّجُلُ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ بِأَيِّ أَنْتَ وَأُمِّي وَهِيَ سَاعَةٌ حَارَّةٌ وَهُوَ يُحَوَّلُ فِي حَائِطٍ لَهُ يَعْني الْمَاءَ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ إِنْ كَانَ عِنْدَكَ مَاءٌ بَاتَ فِي شِنَّةٍ وَإِلَّا كَرَّعْنَا وَالرَّجُلُ يُحَوَّلُ الْمَاءَ فِي حَائِطٍ فَقَالَ الرَّجُلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ عِنْدِي مَاءٌ بَاتَ فِي شِنَّةٍ فَانْطَلَقَ إِلَى الْعَرِيْشِ فَسَكَبَ فِي قَدَحٍ مَاءً ثُمَّ حَلَبَ عَلَيْهِ مِنْ دَاجِنٍ لَهُ فَشَرِبَ النَّبِيُّ ﷺ ثُمَّ أَعَادَ فَشَرِبَ الرَّجُلُ الَّذِي جَاءَ مَعَهُ * رواه البخاري

4270- Câbir b. Abdillâh anlatıyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), Ensâr'dan bir adamın yanına gitti, beraberinde bir de sahabisi vardı. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ve sahabisi selam verdiler. Adam selamlarını aldı. Adam, bahçedeki suyu onun tarafına çevirirken: "Anam babam sana

feda olsun, ey Allah'ın Resûlü! Bu sıcak bir vakit" dedi. Adam su arkını çevirirken, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Eğer senin kırbada akşamdan kalma suyun varsa iyi, yoksa şu sudan avuçla yudumlarız" buyurdu. Adam: "Ey Allah'ın Resûlü! Yanımda kırbada akşamdan kalma su vardı" dedi ve hemen çardağa gidip bir bardağa su döktükten sonra içine hayvanlarından birinden sağdığı sütü kattı. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) içtikten sonra adam bir daha doldurdu. Bu defa Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ile birlikte gelen adam içti.

Buhârî (5613)

٤٢٧١ - [٩] عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ: قَالَ: إِنَّ الَّذِي يَشْرَبُ فِي آيَةِ الْفِضَّةِ
إِنَّمَا يُجْزِجُ فِي بَطْنِهِ نَارَ جَهَنَّمَ.. وفي رواية لمسلم: "إِنَّ الَّذِي يَأْكُلُ وَيَشْرَبُ فِي
آيَةِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ" * متفق عليه

4271- Ümmü Seleme, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "İçecekleri gümüş kapla içenlerin karnında cehennem ateşi fokurdayıp durur" buyurduğunu bildiriyor. [Sahih]

Buhârî (5634) ve Müslim (2065)

٤٢٧٢ - [١٠] عَنْ حُدَيْفَةَ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ: لَا تَلْبَسُوا الْحَرِيرَ، وَلَا
الدِّيَابَجَ، وَلَا تَشْرَبُوا فِي آيَةِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ، وَلَا تَأْكُلُوا فِي صِحَافِهِمَا، فَإِنَّهَا لَكُمْ
فِي الْآخِرَةِ، وَلَهُمْ فِي الدُّنْيَا * متفق عليه

4272- Huzeyfe der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "İçinde ipek olan ve has ipektен olan elbiseler giymeyin. Altın ve gümüşten olan kapla su içmeyin. Çünkü bunlar dünyada onların olup, âhirette sizindir" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Buhârî (5426) ve Müslim (2067)

٤٢٧٣ - [١١] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: حَلَبَ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ، شَاةً دَاجِنٌ وَهِيَ فِي دَارِ أَنَسٍ، وَشِيبَ لَبْنُهَا بِمَاءِ الْبَنَرِ، وَأَعْطَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْقَدَحَ، فَشَرِبَ مِنْهُ حَتَّى إِذَا نَزَعَ الْقَدَحَ مِنْ فِيهِ، وَعَلَى يَسَارِهِ أَبُو بَكْرٍ وَعَلَى يَمِينِهِ أَعْرَابِيٌّ، قَالَ عُمَرُ، وَخَافَ أَنْ يُعْطِيَ الْأَعْرَابِيَّ: أَعْطَى أَبَا بَكْرٍ عِنْدَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَأَعْطَاهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ الْأَعْرَابِيَّ عَلَى يَمِينِهِ، وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْأَيْمَنُ فَالْأَيْمَنَ وَفِي رِوَايَةٍ: "الْأَيْمَنُونَ، الْأَيْمَنُونَ، أَلَا فَيَمِّنُوا" * متفق عليه

4273- Enes bildiriyor: Yanımda bulunan evcil bir keçiden süt sağıp içine kuyu suyu kattıktan sonra Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) verdim. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) süttten içip bardağı ağzından kaldırdı. Solunda Hz. Ebû Bekr, sağında ise bedevi biri vardı. Hz. Ömer, Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem) bardağı Ebû Bekr'den önce bedeviye vermesinden korkarak: "Ebû Bekr yanınızdadır bardağı ona verin, ey Allah'ın Resûlü!" dedi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ise bardağı sağında olan bedeviye verdi ve: "Sağla başlayıp sağla devam edilir" buyurdu. Başka bir rivayette: "Sağdakiler, sağdakiler, sağdakiler" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Buhârî (2352) ve Müslim (2029)

٤٢٧٤ - [١٢] عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ أَتَى النَّبِيَّ ﷺ بِقَدَحٍ فَشَرِبَ مِنْهُ، وَعَنْ يَمِينِهِ غُلَامٌ أَصْغَرُ الْقَوْمِ، وَالْأَشْيَاحُ عَنْ يَسَارِهِ فَقَالَ «يَا غُلَامُ أَتَأْذَنُ لِي أَنْ أُعْطِيَهُ الْأَشْيَاحَ». قَالَ مَا كُنْتُ لِأَوْثَرٍ بِفَضْلِي مِنْكَ أَحَدًا يَا رَسُولَ اللَّهِ. فَأَعْطَاهُ إِيَّاهُ. وَحَدِيثُ أَبِي قَتَادَةَ سَنَدَكَ فِي «بَابِ الْمُعْجَزَاتِ» إِنَّ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى * متفق عليه

4274- Sehl b. Sa'd der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'e bir bardak (su) getirildi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) bundan içti. Sağında topluluğun en küçüğü bir genç çocuk bulunuyordu. Yaşlılar da solunda idiler. Derken Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey genç! (Kalan içeceği) ihtiyarlara vermeme izin verir misin?" diye sordu. Genç: "Ey Allah'ın Resûlü!

Senden gelecek artığımı hiçbir kimseye ihsan edecek değilim" dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bardakta kalan suyu ona verdi. [Sahih]

Buhârî (2351) ve Müslim (2030) Ebû Katâde'nin konuyla ilgili hadisi, Mucizeler bölümünde gelecektir. (no. 5911)

2- FASIL

٤٢٧٥ - [١٣] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ كُنَّا نَأْكُلُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَنَحْنُ

نَمْشِي وَنَشْرَبُ وَنَحْنُ قِيَامٌ * رواه الترمذي وابن ماجه والدارمي وقال الترمذي: هذا حديث حسن صحيح غريب

4275- İbn Ömer bildiriyor: "Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem)'in döneminde bizler yürürken yemek yedik; ayakta iken de su içerdik." [Sahih]

Tirmizî (1880, "hasen sahih ğarib"), İbn Mâce (3301) ve Dârimî * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٢٧٦ - [١٤] عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ

اللَّهِ ﷺ يَشْرَبُ قَائِمًا وَقَاعِدًا. * رواه الترمذي هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ.

4276- Amr b. Şuayb, babası kanalıyla dedesinden bildiriyor: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'i ayakta ve oturduğu halde içerken gördüm." [Hasen]

Tirmizî (1883, "hasen") * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٢٧٧ - [١٥] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى أَنْ يُتَنَفَّسَ فِي الْإِنَاءِ أَوْ يُنْفَخَ

فِيهِ * رواه أبو داود وابن ماجه

4277- İbn Abbâs'ın bildirdiğine göre: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), içecek kabın içerisine üfleme ve kabın içine nefes almayı yasakladı." [Sahih]

Ebû Dâvud (3728) ve İbn Mâce (3429) * İrvâ (1977)

٤٢٧٨ - [١٦] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا تَشْرَبُوا وَاحِدًا كَشْرَبِ الْبَعِيرِ، وَلَكِنْ اشْرَبُوا مَثْنَى وَثُلَاثَ، وَسَمُّوْا إِذَا أَنْتُمْ شَرِبْتُمْ، وَاحْمَدُوا إِذَا أَنْتُمْ رَفَعْتُمْ * رواه الترمذي

4278- İbn Abbâs der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Deve gibi bir nefeste içmeyin. İki, üç nefeste için. Bir şey içeceğiniz zaman Besmele çekin; içtikten sonra da Elhamdu lillah deyin" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (1885) * [Daif Süneni't-Tirmizî]

٤٢٧٩ - [١٧] عَنِ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى عَنِ التَّفْحِ فِي الشُّرْبِ فَقَالَ رَجُلٌ: الْقَدَاةُ أَرَاهَا فِي الْإِنَاءِ؟ قَالَ: أَهْرِفْهَا، قَالَ: فَإِنِّي لَا أَرَوِي مِنْ نَفْسٍ وَاحِدٍ؟ قَالَ: فَأَبِنِ الْقَدْحَ إِذْ ذُنَّ عَنْ فَيْكَ * رواه الترمذي والدارمي

4279- Ebû Saîd el-Hudrî der ki: Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem içilecek şeylere üflemeği yasaklamıştı. Bunun üzerine bir adam: "Kaba çerçöp düştüğünü görürsem ne yapayım?" deyince; "Kaba düşen şeyi dök!" buyurdu. Bu defa adam: "Bir nefeste içince suya kanmıyorum" dedi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) "O takdirde su kabını ağzından çek (nefes al)!" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1887) ve Dârimî * es-Silsiletu's-Sahîha (1/385)

٤٢٨٠ - [١٨] عَنِ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ أَنَّهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنْ الشُّرْبِ مِنْ ثُلْمَةِ الْقَدْحِ وَأَنْ يَنْفَخَ فِي الشَّرَابِ * رواه أبو داود

4280- Ebû Saîd el-Hudrî bildiriyor: "Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem), bardağın kırık yerinden su içmeyi ve suya üflemeği yasakladı." [Sahih]

Ebû Dâvud (3722) * Sahîhu't-Terğîb (2116)

٤٢٨١ - [١٩] عَنْ كَبْشَةَ قَالَتْ دَخَلَ عَلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَشَرِبَ مِنْ فِي قِرْبَةٍ مُعَلَّقَةٍ فَأَيُّمَا فُقُمْتُ إِلَى فِيهَا فَقَطَعْتُهُ * رواه الترمذي وابن ماجه وقال الترمذي: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ.

281- Kebşe der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bana gelmişti, derken asılı duran bir tulumun ağzından su içmişti. Ben de kalkıp onun içtiği tulumun ağzını hatıra olsun diye kestim." [Sahih]

Tirmizî (1892, "hasen sahih garib") ve İbn Mâce (3423) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٢٨٢ - [٢٠] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: كَانَ أَحَبُّ الشَّرَابِ إِلَيَّ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ الْخُلُوعُ الْبَارِدَ * رواه الترمذي وقال: والصحيح ما روي عن الزهري عن النبي ﷺ مرسلًا

4282- Hz. Âişe der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in en çok sevdiği içecek, tatlı ve soğuk içeceklerdi." [Sahih]

Tirmizî (1895) * es-Silsiletu's-Sahîha (7/3006) Sahih olanı Zühri'nin mürsel rivayetidir.

٤٢٨٣ - [٢١] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ طَعَامًا فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ، وَأَطْعِمْنَا خَيْرًا مِنْهُ، وَإِذَا سَقِيَ لَبْنَا فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ، وَزِدْنَا مِنْهُ، فَإِنَّهُ لَيْسَ شَيْءٌ يُجْزَى مِنَ الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ إِلَّا اللَّبَنُ * رواه الترمذي وأبو داود

4283- İbn Abbâs der ki: Meymûne'nin evindeyken Resûlullah sallallahu (sallallahu aleyhi vesellem) yanında Hâlid b. el-Velîd'le beraber girdi. Ona şiş üzerinde, kızartılmış iki tane keler getirdiler. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bunu görünce (tiksinerek) tükürmeye başladı. Hâlid: "Herhalde kelerden tiksinmiş olmalısın?" deyince Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem):

"Evet!" buyurdu. Sonra Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) süt getirilip içti. Sonra: "Biriniz yemek yediği zaman şöyle desin: «Allahım! Bu yemeği bize bereketli kıl ve daha hayırlısından yedir.» Biriniz süt içtiği zaman da şöyle desin: «Allahım! Bunu bize bereketli kıl ve ziyadesini ihsan et!»"

Devamla: "Zira süttten başka yiyecek ve içeceklerin yerini tutabilen başka bir şey yoktur" buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (3455) ve Ebû Dâvud (3730) * es-Silsiletu's-Sahîha (5/2320)

٤٢٨٤ - [٢٢] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يُسْتَعَذُّ لَهَ الْمَاءِ مِنَ الشَّقِيَاءِ،

قِيلَ: هِيَ عَيْنٌ بَيْنَهَا وَبَيْنَ الْمَدِينَةِ يَوْمَانِ * رواه أبو داود

4284- Hz. Âişe der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) Sukyâ kuyularının suyundan hoşlanırdı."

Kuteybe ekledi: "Sukya denilen bu yer, Medine ile arasında iki günlük mesafe olan bir su kaynağıdır." [Sahih]

Ebû Dâvud (3735) * Sahîhu'l-Câmi' (4951)

3- FASIL

٤٢٨٥ - [٢٣] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ «مَنْ شَرِبَ فِي إِتَاءٍ

ذَهَبٍ أَوْ فِضَّةٍ أَوْ إِتَاءٍ فِيهِ شَيْءٌ مِنْ ذَلِكَ فَإِنَّمَا يُجْزِجُ فِي بَطْنِهِ نَارَ جَهَنَّمَ * رواه

الدارقطني

4285- İbn Ömer'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Her kim altın ve gümüş kaplarda içerse, cehennem ateşi karnında fokurdatılır" buyurdu.

Dârakutnî (96)

باب النقيع والأنبذة

Hoşaf Karışımları ve Şıralar

1- FASIL

٤٢٨٦ - [١] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: لَقَدْ سَقَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ بِقَدَحِي هَذَا الشَّرَابَ كُلَّهُ

الْحَسْلَ وَالنَّبِيذَ وَالْمَاءَ وَاللَّبَنَ * رواه مسلم

4286- Enes der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e şu bardağımla bütün içecekleri; balı, şırayı, suyu ve sütü sundum. [Sahih]

Müslim (2008)

٤٢٨٧ - [٢] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: "كُنَّا نَنْبِذُ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ فِي سِقَاءٍ يُوكَى أَغْلَاهُ،

وَلَهُ عَزْلَاءُ نَنْبِذُهُ غُدْوَةً، فَيَشْرَبُهُ عِشَاءً وَنَنْبِذُهُ عِشَاءً فَيَشْرَبُهُ غُدْوَةً" * رواه مسلم

4287- Hz. Âişe der ki: Biz Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e bir tulum içinde şıra yapardık. Yukarısı bağlanırdı. Tulumun (içilebilmesi için) alt deliği vardı. Biz sabahleyin şıra yapardık, onu akşamleyin içerdi; akşamleyin şıra yapardık, onu sabahleyin içerdi. [Sahih]

Müslim (2005)

٤٢٨٨ - [٣] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يُنْتَبِذُ لَهُ أَوَّلَ اللَّيْلِ فَيَشْرَبُهُ

إِذَا أَصْبَحَ يَوْمَهُ ذَلِكَ وَاللَّيْلَةَ الَّتِي تَجِيءُ وَالْغَدَّ وَاللَّيْلَةَ الْآخَرَى وَالْغَدَّ إِلَى الْعَصْرِ

فَإِنْ بَقِيَ شَيْءٌ سَقَاهُ الْخَادِمَ أَوْ أَمَرَ بِهِ فَضَبَّ * رواه مسلم

4288- İbn Abbâs der ki: Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) için akşamdan şıra (hoşaf) yapılırdı; sabahladığında onu içerdi. Ardından gelen gecede ve o gecenin sabahında ve diğer gece ve sabahından ikindi vaktine dek (bundan

içerdi). Şayet geriye bir şey kalırsa hizmetçiye içirir ya da dökülmesini emrederdi. [Sahih]

Müslim (2004)

٤٢٨٩ - [٤] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ: أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ "كَانَ يُنْبِذُ لَهُ فِي تَوْرِ مِنْ

حِجَارَةٍ" * رواه مسلم

4289- Câbir der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) için taştan bir çanak içinde şıra yapılırdı." [Sahih]

Müslim (1999)

٤٢٩٠ - [٥] وَعَنْ ابْنِ عَمْرٍو: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ "نَهَى عَنِ الدُّبَّاءِ وَالْحَتِّمِ

وَالْمُرْقَاتِ وَالتَّقِيرِ" وَأَمَرَ أَنْ يُنْبَذَ فِي أَسْقِيَةِ الْآدَمِ * رواه مسلم

4290- İbn Ömer'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), dubbâ (kabaktan yapılan şarap kabı), hantem (topraktan yapılan şarap testisi), ziftlenmiş ağaçtan yapılan şarap kabı ve nakîr (hurma ağacı kökünün oyulmasıyla elde edilen şarab kabı içlerinde şıra yapılmasını) yasakladı ve ağızları bağlanan deri su tulumlarına şıra kurulmasını emir buyurdu.

Müslim (1998)

٤٢٩١ - [٦] وَعَنْ بَرِيدَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "نَهَيْتُكُمْ عَنِ الظُّرُوفِ فَإِنَّ

ظُرْفًا لَا يُحِلُّ شَيْئًا وَلَا يُحَرِّمُهُ وَكُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ". وَفِي رِوَايَةٍ: قَالَ: "كُنْتُ نَهَيْتُكُمْ

عَنِ الْأَشْرِبَةِ فِي ظُرُوفِ الْآدَمِ، فَأَشْرَبُوا فِي كُلِّ وَعَاءٍ غَيْرَ أَنْ لَا تَشْرَبُوا مُسْكِرًا" *

رواه مسلم

4291- Bureyde der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ben sizlere kapkacağı yasaklamıştım. Aslında kapkacak ne bir şeyi helal kılar, ne de haram kılar. Her sarhoşluk veren haramdır" buyurdu.

Başka bir rivayette: "Ben sizi deri kaplara kurulan meşrubatı içmeyi yasaklamıştım. Artık her tür kap(ta kurulan hoşaf) için! Yeter ki sarhoşluk veren bir şey içmeyin!" buyurdu. [Sahih]

Müslim (977)

2- FASIL

٤٢٩٢ - [٧] عَنْ أَبِي مَالِكٍ الْأَشْعَرِيِّ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: لَيْشْرَبَنَّ

نَاسٌ مِنْ أُمَّتِي الْخُمْرَ يُسْمُونَهَا بِغَيْرِ اسْمِهَا * رواه أبو داود وابن ماجه

4292- Ebû Mâlik el-Eş'arî'nin bildirdiğine göre kendisi, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Ümmetimden bazı kimseler içki içip ona adından başka isim takacaklar" buyurduğunu işitmiştir. [Sahih]

Ebû Dâvud (3689) ve İbn Mâce (4020) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

3- FASIL

٤٢٩٣ - [٨] عن عبد الله بن أبي أوفى قال: "نهى النبي ﷺ عن العَجْرِ

الأخضر، قلت: أنشرب في الأبيض؟ قال: لا" * رواه البخاري

4293- Abdullah b. Ebî Evfâ der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) yeşil testi (içinde şıra yapma)yı yasakladı." (Şeybânî dedi ki): Ben Abdullah'a: "Beyaz testi içinde mi içelim?" dedim. Abdullah: "Hayır (veya bilmiyorum)" dedi. [Sahih]

Buhârî (5596)

باب تَغْطِيَةِ الْأَوَانِي وَعَیْرِهَا

Kapların vs. Üzerini Kapatma

1- FASIL

٤٢٩٤ - [١] عن جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ « إِذَا كَانَ جُنْحُ اللَّيْلِ أَوْ أَمْسَيْتُمْ فَكُفُّوا صَبِيَانَكُمْ، فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ تَنْتَشِرُ حِينَئِذٍ، فَإِذَا ذَهَبَ سَاعَةٌ مِنْ اللَّيْلِ فَحَلُّوهُمْ، فَأَغْلِقُوا الْأَبْوَابَ وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ لَا يَفْتَحُ بَابًا مُغْلَقًا، وَأُوْكُوا قِرْبَكُمْ وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ، وَحَمِّرُوا آيَتَكُمْ وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ، وَلَوْ أَنْ تَعْرُضُوا عَلَيْهَا شَيْئًا وَأَطْفِئُوا، مَصَابِيحَكُمْ» * متفق عليه

4294- Câbir b. Abdillâh der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "(Güneş batıp) gece karanlığı başladığı ya da akşama girdiğiniz zaman çocuklarınızı (dışarı çıkmaktan) men edin. Çünkü şeytanlar o vakitte dağılırlar. Gecedен bir bölümü geçince (dışarıdaki) çocuklarınızı (evlerinize) alın. O zaman Besmele çekerek kapıları kapatın. Çünkü şeytan, kapatılmış kapıyı açamaz. Yine Besmele ile su kirbalarınızın ağızlarını bağlayın. Yine Allah'ın Besmele çekerek (yiyecek) kapılarınızın üzerlerini kapatın, üzerlerine enlemesine birşey koymanız suretiyle dahi olsun. Yanan lambalarınızı da söndürün!" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (3304) ve Müslim (2012)

٤٢٩٥ - [٢] وفي رواية للبخاري: قال: "حَمِّرُوا الْآيَةَ، وَأُوْكُوا الْأَشْقِيَةَ، وَأَجِيفُوا الْأَبْوَابَ، وَاكْفِئُوا صَبِيَانَكُمْ عِنْدَ الْعِشَاءِ، فَإِنَّ لِلْجِنِّ انْتِشَارًا وَخَطْفَةً، وَأَطْفِئُوا الْمَصَابِيحَ عِنْدَ الرُّقَادِ، فَإِنَّ الْفَوَيْسِقَةَ رُبَّمَا اجْتَرَّتِ الْفَتِيلَةَ فَأَحْرَقَتْ أَهْلَ الْبَيْتِ"

4295- Buhârî'nin (3316) bir başka rivayetinde: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "(Uyuyacağınız zaman) kapların üzerini örtün, su tulumlarının ağızlarını bağlayın, bütün kapıları arkalarından kapayın, yatsı vakti çocuklarınızı (etrafınızda) toplayın. Çünkü bu saat cinlerin yayılma ve kapıyı götürme saatleridir. Uyku sırasında kandilleri söndürün. Çünkü fâsikçik yani fare bazen yanan fitili çeker de ev halkını yakar" buyurdu.

٤٢٩٦ - [٣] وفي رواية لمسلم قال: "عَطُّوا الْإِنَاءَ وَأَوْكُوا السِّقَاءَ وَأَغْلِقُوا الْبَابَ وَأَطْفِئُوا السِّرَاحَ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ لَا يَحُلُّ سِقَاءَ وَلَا يَفْتَحُ بَابًا وَلَا يَكْشِفُ إِنَاءً فَإِنْ لَمْ يَجِدْ أَحَدَكُمْ إِلَّا أَنْ يَغْرُضَ عَلَى إِيَّائِهِ غُودًا وَيَذْكُرَ اسْمَ اللَّهِ فَلْيَفْعَلْ فَإِنَّ الْفُؤَيْسِقَةَ تُضْرِمُ عَلَى أَهْلِ الْبَيْتِ بَيْتَهُمْ"

4296- Müslim'in (2012) bir diğer rivayetine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "(Uyuyacağınız zaman) kaplarınızı örtün, tulumlarınızın ağızını bağlayın, kapılarınızı kapatın ve lambalarınızı söndürün. Zira şeytan, bağlı olan tulumun bağına çözemez, kapalı olan kapıyı ve kapalı olan bir kabi da açamaz. Şayet kişi Allah'ın adını zikretmekten ve kabının üzerine enine bir değnek koymaktan başka elinden bir şey gelmiyorsa bunu da yapsın! Çünkü fasıkçik (fare) evi, sakinlerinin üzerine yıkar" buyurdu.

٤٢٩٧ - [٤] وفي رواية له: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "لَا تُزْسِلُوا فَوَاشِيَكُمْ وَصِبْيَانَكُمْ إِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ حَتَّى تَذْهَبَ، فَحَمَةُ الْعِشَاءِ فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ تَتَّبِعُ إِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ حَتَّى تَذْهَبَ فَحَمَةُ الْعِشَاءِ"

4297- Müslim'in (2013) başka bir rivayetinde: "Güneş battıktan sonra yatsının koyu karanlığı çökünceye kadar hayvanlarınızı ve çocuklarınızı (dışarı) salmayın. Güneş batınca, yatsı karanlığı çökünceye kadarki zamanda şeytanlar (yeryüzüne) gönderilir" buyurdu.

٤٢٩٨ - [٥] وفي رواية له: قال: "غَطُّوا الْإِنَاءَ وَأَوْكُوا السِّقَاءَ، فَإِنَّ فِي السَّنَةِ لَيْلَةً يَنْزِلُ فِيهَا وَبَاءٌ لَا يَمُرُّ بِإِنَاءٍ لَيْسَ عَلَيْهِ غِطَاءٌ أَوْ سِقَاءٍ لَيْسَ عَلَيْهِ وَكَاءٌ، إِلَّا نَزَلَ فِيهِ مِنْ ذَلِكَ الْوَبَاءِ".

4298- Müslim'in (2014) başka bir rivayetinde: *"Kabı örtün! Tulumu da bağlayın! Çünkü senede bir gece veba iner. Kapağı olmayan hiç bir kabın yahut üzerinde bağı olmayan hiç bir tulumun yanından geçmez ki, içine bu vebadan bir şey inmesin"* ibaresi geçmiştir.

٤٢٩٩ - [٦] عَنْ جَابِرٍ قَالَ: جَاءَ أَبُو حَمَيْدٍ السَّاعِدِيُّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ بَلْبِنٍ فِي قَدَحٍ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَلَا حَمَزَةٌ؟ وَلَوْ أَنْ تَغْرِضَ عَلَيْهِ غُودًا * متفق عليه

4299- Câbir der ki: Ebû Humejd, Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) bir bardak süt getirdiğinde Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ona: *"Bardağın ağzını bir çubukla (yani herhangi bir şeyle) da olsa kapatsaydın"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5606) ve Müslim (2010)

٤٣٠٠ - [٧] وعن ابن عمر قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا تَتْرُكُوا النَّارَ فِي بُيُوتِكُمْ حِينَ تَنَامُونَ. * متفق عليه

4300- Abdullah b. Ömer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Uyuyacağınız zaman evlerinizde ateşleri yanık vaziyette bırakmayın"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6293) ve Müslim (2015)

٤٣٠١ - [٨] عَنْ أَبِي مُوسَى قَالَ اخْتَرَقَ بَيْتَ بِالْمَدِينَةِ عَلَى أَهْلِهِ مِنَ اللَّيْلِ، فَحَدَّثَ بِشَأْنِهِمُ النَّبِيُّ ﷺ قَالَ «إِنَّ هَذِهِ النَّارَ إِنَّمَا هِيَ عَدُوٌّ لَكُمْ ، فَإِذَا نِمْتُمْ فَأَطْفِئُوهَا عَنْكُمْ » * متفق عليه

4301- Ebû Mûsâ der ki: Bir kerre Medine'de gece vakti bir ev, sakinleri içinde iken yandı. Sonra onların bu durumu Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'e haber verildi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Kuşkusuz ateş size düşmandır. Uyuyacağınız zaman onu söndürün" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6294) ve Müslim (2016)

2- FASIL

٤٣٠٢ - [٩] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: إِذَا سَمِعْتُمْ نُبْحَ الْكَلْبِ وَنَهيقَ الْحَمِيرِ مِنَ اللَّيْلِ فَتَعَوَّدُوا بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ؛ فَإِنَّهُنَّ يَرَيْنَ مَا لَا تَرَوْنَ، وَأَقْلُوا الْخُرُوجَ إِذَا هَدَّاتِ الْأَرْجُلُ؛ فَإِنَّ اللَّهَ يَبِثُّ مِنْ خَلْقِهِ فِي لَيْلِهِ مَا يَشَاءُ، وَأَجِيفُوا الْأَبْوَابَ وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا؛ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ لَا يَفْتَحُ بَابًا إِذَا أُجِيفَ وَدُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، وَغَطُّوا الْجِرَارَ وَاكْفَمُوا الْآنِيَةَ وَأَوْكُوا الْقُرْبَ. رواه في شرح السنة

4302- Câbir b. Abdillâh der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) "Geceleyin köpek havlamalarını ve eşek anırışını işittiğiniz zaman taşlanmış olan şeytandan Allah'a sığının. Çünkü onlar sizin görmediğiniz şeyleri görürler. Gece bastırıp sokaklardan el ayak çekildikten sonra sokağa çıkışı azaltınız. Çünkü gece Allah'ın dilediğince etrafa yaydığı yaratıkları (zararlı mahlukatı) vardır. Kapıları kapayın ve kaparken Allah'ın adını anın. Çünkü şeytan, Besmele getirilerek kapatılan bir kapıyı açmaz. Çanakları örtün, su kaplarını (kırbaların ağızlarını) bağlayın, (boş) kapları tersyüz edin" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Ahmed (14334) ve Beğavi Şerhu's-Sünne'de (3060)

٤٣٠٣ - [١٠] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: جَاءَتْ فَارَةَ فَأَخَذَتْ تَجْرُ الْفَيْتِيلَةَ فَجَاءَتْ
بِهَا فَأَلْقَتْهَا بَيْنَ يَدَيْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ عَلَى الْخُمْرَةِ الَّتِي كَانَ قَاعِدًا عَلَيْهَا فَأَحْرَقَتْ
مِنْهَا مِثْلَ مَوْضِعِ الدِّزْهِمِ فَقَالَ: إِذَا نِمْتُمْ فَأَطْفِئُوا سُرُجَكُمْ، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَدُلُّ مِثْلَ
هَذِهِ عَلَى هَذَا فَتُحْرِقُكُمْ * رواه أبو داود

4303- İbn Abbâs der ki: Farenin biri gelip (yanmakta olan) fitili sürüklemeye başladı ve onu Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) önüne, oturmakta olduğu küçük hasırın üzerine bıraktı ve hasırdan bir dirhem kadarlık bir yeri yaktı.

Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Uyuyacağınız zaman lambalarınızı söndürün. Zira şeytan bunun gibilerini böylesi işler yapmaya sevkederek ve sizi yakar"* buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (5247) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

كتاب اللباس

Giyecekler Kitabı

1- FASIL

٤٣٠٤ - [١] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ كَانَ أَحَبُّ الثِّيَابِ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ أَنْ يَلْبَسَهَا
الْحَبْرَةَ * متفق عليه

4304- Enes b. Mâlik der ki: "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) giymeyi en çok sevdiği giysi hibere (Yemen yapımı çizgili ve pamuklu) giysisiydi." [Sahih]

Buhârî (5813) ve Müslim (2079)

٤٣٠٥ - [٢] عَنْ الْمُغِيرَةَ بْنِ شُعْبَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ لَبَسَ جُبَّةً رُومِيَّةً صَبِغَةَ الْكَمِينِ
* متفق عليه

4305- Muğîre b. Şu'be bildiriyor: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), yeneri (kol ağzları) dar Bizans cübbesi giydi." [Sahih]

Buhârî (363) ve Müslim (274)

٤٣٠٦ - [٣] عَنْ أَبِي بُرْدَةَ قَالَ: أَخْرَجَتْ إِلَيْنَا عَائِشَةُ كِسَاءً مُلَبَّدًا، وَإِزَارًا
غَلِيظًا، فَقَالَتْ: قُبِضَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فِي هَذَيْنِ * متفق عليه

4306- Ebû Burde der ki: "Hz. Âişe bize eskimiş bir giysi ile kaba kumaştan yapılmış bir elbise çıkararak: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in ruhu bu iki elbise içinde iken kabzolundu" dedi. [Sahih]

Buhârî (3108) ve Müslim (2080)

٤٣٠٧ - [٤] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: إِنَّمَا كَانَ فِرَاشُ النَّبِيِّ ﷺ الَّذِي يَنَامُ عَلَيْهِ أَدَمَ،
حَشْوُهُ لَيْفٌ * متفق عليه

4307- Hz. Âişe der ki: “Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in üzerinde yatıp uyuduğu yatak, deriden olup içi hurma lifinden idi.” [Sahih]

Buhârî (6456) ve Müslim (2082)

٤٣٠٨ - [٥] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ كَانَ وَسَادَةُ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ الَّتِي يَتَكَبَّرُ عَلَيْهَا مِنْ
أَدَمَ حَشْوُهَا لَيْفٌ * رواه مسلم

4308- Hz. Âişe der ki: “Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yaslandığı yastık, içi (hurma ağacından) lif dolu deri bir yastıktı.” [Sahih]

Müslim (2082)

٤٣٠٩ - [٦] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: بَيْنَا نَحْنُ جُلُوسٌ فِي بَيْتِنَا فِي نَحْرِ الظَّهِيرَةِ،
قَالَ قَاتِلٌ لِأَبِي بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: هَذَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مُقْبِلًا مُتَمَتِّعًا * رواه البخاري

4309- Hz. Âişe dedi ki: Birgün öğle sıcaklarında evimizde otururken, birisi Ebû Bekr'e: “Resûlullah geliyor. Yüzünü de kapamış” dedi. (Hicrete dair uzun bir hadisten bir bölümdür) [Sahih]

Buhârî (5807)

٤٣١٠ - [٧] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: فِرَاشُ الرَّجُلِ،
وَفِرَاشُ لَامْرَأَتِهِ، وَالثَّالِثُ لِلضَّيْفِ، وَالرَّابِعُ لِلشَّيْطَانِ * رواه مسلم

4310- Câbir b. Abdillâh'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bir evde erkek için bir, karısı için de bir yatak olur. Üçüncüsü olursa misafirin, dördüncüsü olursa Şeytanın yatağı olur" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2082)

٤٣١١ - [٨] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ «لَا يَنْظُرُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَى

مَنْ جَرَّ إِزَارَهُ بَطْرًا» * متفق عليه

4311- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah azgınlık ve kibirden dolayı izârını uzatıp yerde sürükleyen kimseye kıyamet gününde (merhamet nazarıyla) bakmaz" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5788) ve Müslim (2087)

٤٣١٢ - [٩] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ جَرَّ ثَوْبَهُ خِيَلَاءَ لَمْ

يَنْظُرِ اللَّهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ * متفق عليه

4312- İbn Ömer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Her kim kibirlenip böbürlenerek giydiği elbisenin eteğini yerlerde sürüklerse Allah kıyamette onun yüzüne bakmaz" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (3665) ve Müslim (2085)

٤٣١٣ - [١٠] وَعَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: بَيْنَا رَجُلٌ يَجُرُّ إِزَارَهُ مِنَ الْخِيَلَاءِ

خُسِيفَ بِهِ فَهُوَ يَتَجَلَجَلُ فِي الْأَرْضِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ * رواه البخاري

4313- Abdullah b. Ömer, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Kibirden dolayı izârını yerde sürükleyen adam, kıyamet gününe kadar yere batıp gidecektir" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Buhârî (3485)

٤٣١٤ - [١١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ، قَالَ: مَا أَسْفَلَ مِنَ الْكَعْبَيْنِ مِنَ

الإِزَارِ فِي النَّارِ. * رواه البخاري

4314- Ebû Hureyre, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "İzârın topuklardan aşağı olan bölümü cehennemdedir" buyurduğunu söyledi. [Sahih]

Buhârî (5787)

٤٣١٥ - [١٢] عَنْ جَابِرٍ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ "نَهَى أَنْ يَأْكُلَ الرَّجُلُ بِشِمَالِهِ أَوْ

يَمْسِي فِي نَعْلِ وَاحِدَةٍ، وَأَنْ يَشْتَمَلَ الصَّمَاءَ، وَأَنْ يَخْتَبِي فِي ثَوْبٍ وَاحِدٍ كَاشِفًا

عَنْ فَزَجِهِ" * رواه مسلم

4315- Câbir der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) kişinin sol eliyle yemek yemesini yahut bir tek ayakkabı içinde yürümesini, bir giysiye sıırıslıklam sarılmasını ve edeb yerinin görüldüğü bir giysiye büründüğü halde ayaklarını dikip oturmasını yasak etmiştir." [Sahih]

Müslim (2099)

٤٣١٦ - [١٣] - [١٤] - [١٥] - [١٦] وَعَنْ عُمَرَ بْنِ

الْخَطَّابِ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ وَأَبِي أُمَامَةَ وَأَنَسٍ، عَنِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، قَالَ: مَنْ لَبَسَ

الْحَرِيرَ فِي الدُّنْيَا لَمْ يَلْبَسْهُ فِي الْآخِرَةِ. * متفق عليه

4316+4317+4318+4319- Ömer, Abdullah b. ez-Zübeyr, Ebû Umâme ve Enes'in (ayrı kanallarla) bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Dünyada ipek giyen kişi ahirette onu giyemeyecektir" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5834) ve Müslim (2069)

٤٣٢٠ - [١٧] عن ابن عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ إِنَّمَا يَلْبَسُ
الْحَرِيرَ فِي الدُّنْيَا مَنْ لَا خَلَقَ لَهُ فِي الْآخِرَةِ * متفق عليه

4320- Abdullah b. Ömer b. el-Hattâb'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İpeği dünyada, âhiretten nasibi olmayanlar giyer" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (2616) ve Müslim (2068)

٤٣٢١ - [١٨] عَنْ حُدَيْفَةَ قَالَ نَهَانَا النَّبِيُّ ﷺ أَنْ نَشْرَبَ فِي آيَةِ الذَّهَبِ
وَالْفِضَّةِ، وَأَنْ نَأْكُلَ فِيهَا، وَعَنْ لُبَيْسِ الْحَرِيرِيِّ وَالِدِييَاجِ، وَأَنْ نَجْلِسَ عَلَيْهِ * متفق
عليه

4321- Huzeyfe der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bizlern altın ve gümüş kaplardan içmemizi, bu kaplar içinde yemek yememizi yasakladı. Ayrıca karışım ve atlas denilen saf ipek kumaşları giymemizi ve bunların üzerine oturmamızı yazakladı." [Sahih]

Buhârî (5837) ve Müslim (2067)

٤٣٢٢ - [١٩] عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ: أَهْدَيْتُ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ حُلَّةً سِيْرَاءَ، فَبَعَثَ بِهَا
إِلَيَّ فَلَبِسْتُهَا، فَعَرَفْتُ الْغَضَبَ فِي وَجْهِهِ، فَقَالَ: "إِنِّي لَمْ أَبْعَثْ بِهَا إِلَيْكَ لِتَلْبَسَهَا
إِنَّمَا بَعَثْتُ بِهَا إِلَيْكَ لِتُشَقِّقَهَا حُمْرًا بَيْنَ النِّسَاءِ" * متفق عليه

4322- Hz. Ali dedi ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e bir siyerâ (denilen ipek karışımı çizgili) kaftanı hediye edilince onu bana gönderdi. Ben de onu giydim. Ama yüzünden kızdığını anladım: "Onu ben sana gıyesin diye göndermedim. Ancak onu kadınlar arasında baş örtüsü yapmak için parçalayasın diye gönderdim" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5840) ve Müslim (2068)

٤٣٢٣ - [٢٠] عَنْ عُمَرَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى عَنْ لُبْسِ الْحَرِيرِ إِلَّا هَكَذَا، وَصَفَ
لَنَا النَّبِيُّ ﷺ إِضْبَعِيهِ. وَرَفَعَ الْوُسْطَى وَالسَّبَابَةَ * متفق عليه

4323- Hz. Ömer dedi ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ipek elbise giymeyi yasakladı. Ancak şu kadarı müstesnadır: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) işaret ve orta parmağını göstermiştir. [Sahih]

Buhârî (5829) ve Müslim (2069)

٤٣٢٤ - [٢١] وَفِي رَوَايَةٍ لِمُسْلِمٍ : أَنَّ عُمَرَ خَطَبَ بِالْجَابِيَةِ فَقَالَ: نَهَى نَبِيُّ اللَّهِ
ﷺ عَنْ لُبْسِ الْحَرِيرِ إِلَّا مَوْضِعَ إِضْبَعَيْنِ، أَوْ ثَلَاثَةً، أَوْ أَرْبَعَةً.

4324- Hz. Ömer, Câbiye’de verdiği hutbesinde: “Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) iki veya üç veya dört parmak kalınlığı bir parça dışında ipekli elbise giymeyi yasakladı” dedi. [Sahih]

Müslim (2069)

٤٣٢٥ - [٢٢] وَعَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ: أَنَّهَا أَخْرَجَتْ إِلَيَّ جُبَّةَ طَيَالِسَةَ
كِسْرَوَانِيَّةٍ لَهَا لِبْنَةُ دِيْبَاجٍ وَفَرَجِيهَا مَكْفُوفَيْنِ بِالْدِيْبَاجِ فَقَالَتْ هَذِهِ كَانَتْ عِنْدَ عَائِشَةَ
حَتَّى قُبِضَتْ فَلَمَّا قُبِضَتْ قَبِضْتُهَا وَكَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَلْبُسُهَا فَنَحْنُ نَغْسِلُهَا لِلْمَرَضَى
يُسْتَشْفَى بِهَا * رواه مسلم

4325- Esmâ binti Ebû Bekir Kisrâ yapımı şallı bir cübbe çıkardı. Cübbenin ipekten desenleri vardı ve kolları ipek işlemeliydi. Esmâ dedi ki: “Bu cübbe Âişe’nin yanındaydı. O vefat edince onu ben aldım. Bu cübbeyi Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) giyerdi. Biz de hastalar (suyundan içip) şifa bulsunlar diye onu ıslatıyoruz.” [Sahih]

Müslim (2069)

٤٣٢٦ - [٢٣] عَنْ أَنَسٍ قَالَ رَخَّصَ النَّبِيُّ ﷺ لِلزُّبَيْرِ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ فِي لُبْسِ
الْحَرِيرِ لِحِكْمَةٍ بِهِمَا وَفِي رِوَايَةٍ لِمُسْلِمٍ قَالَ: إِنَّهُمَا شَكُوا مِنَ الْقَمَلِ فَرَخَّصَ لَهُمَا
فِي قَمِصِ الْحَرِيرِ * متفق عليه

4326- Enes der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), maruz kaldıkları kaşıntı dolay Zübeyr ile Abdurrahmân'ın ipek giyinmesine izin verdi."

Müslm'in rivayetinde: "Bu ikisi, bittin şikayette bulununca ipek giymeleri hususunda onlara izin verdi" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Buhârî (5839) ve Müslim (2076)

٤٣٢٧ - [٢٤] وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ قَالَ: رَأَى رَسُولَ اللَّهِ ﷺ
عَلَى ثَوْبَيْنِ مُعْضَفَرَيْنِ فَقَالَ: "إِنَّ هَذِهِ مِنْ ثِيَابِ الْكُفَّارِ فَلَا تَلْبَسُهَا" وَفِي رِوَايَةٍ:
قُلْتُ: أَغْسِلُهُمَا؟ قَالَ: «بَلْ احْرِقْهَا» * رواه مسلم وَسَنَدُكَرُ حَدِيثَ عَائِشَةَ: خَرَجَ
النَّبِيُّ صَلَّى ﷺ ذَاتَ غَدَاةٍ فِي «بَابِ مَنَاقِبِ أَهْلِ بَيْتِ النَّبِيِّ ﷺ»

4327- Abdullah b. Amr b. el-Âs dedi ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) benim üzerimde sarıya boyanmış iki elbise görünce: "Şüphesiz, bunlar kâfirlerin giysilerindedir. O halde onları giyme!" buyurdu. Başka rivayette: "Onları yıkasam olur mu?" diye sordüğümde; "Bilakis onları yak" buyurdu" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Müslim (2077) * Hz. Âişe'nin rivayet ettiği "Bir sabah Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) çıktı..." hadisi Ehl-i Beyt'in Menkıbeleri bölümünde gelecektir.

2- FASIL

٤٣٢٨ - [٢٥] عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ: كَانَ أَحَبَّ الثِّيَابِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ
الْقَمِيصُ * رواه الترمذي وأبو داود

4328- Ümmü Seleme der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in hoşuna giden giysi, gömlek idi. [Sahih]

Tirmizî (1763) ve Ebu Dâvûd (4025) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٣٢٩ - [٢٦] عَنْ أَسْمَاءَ قَالَتْ: كَانَ يَدُكُمُ النَّبِيِّ ﷺ إِلَى الرُّضْغِ * رواه

الترمذي وقال: هذا حديث حسن غريب

4329- Esmâ der ki: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) elbisesinin kolunun uzunluğu bileğine kadardı. [Zayıf]

Tirmizî (1765 "hasen garîb")

٤٣٣٠ - [٢٧] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا لَبَسَ قَمِيصًا بَدَأَ

بِمَيَامِنِهِ * رواه الترمذي

4330- Ebû Hureyre der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) gömlek giyeceği zaman giyinmeye sağ tarafından başladığı." [Sahih]

Tirmizî (1766) * Sahihu'l-Câmi' (4779)

٤٣٣١ - [٢٨] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ إِزْرَةَ

الْمُؤْمِنِ إِلَى أَنْصَافِ سَاقَيْهِ لَا جُنَاحَ عَلَيْهِ فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْكَعْبَيْنِ مَا أَسْفَلَ مِنْ ذَلِكَ

فَفِي النَّارِ مَا أَسْفَلَ مِنْ ذَلِكَ فِي النَّارِ لَا يَنْظُرُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَى مَنْ جَزَّ إِزْرَهُ

بَطْرًا * رواه أبو داود وابن ماجه

4331- Ebû Saîd el-Hudrî der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Müminin izârı (peştemali) bacaklarının yarısına kadardır. Orası ile topuklar arasında olmasında da bir sakınca yoktur. Topuklardan aşağı olan izârlar Cehennemdedir. Topuklardan daha aşağıda olanlar

Cehennemdedir. İzârını yerde sürüyen kişiye Kıyamet günü Allah bakmayacaktır” buyurduğunu işittim. [Sahih]

Ebu Dâvûd (4093) ve İbn Mâce (3573) * [Sahih Sünen İbn Mâce]

٤٣٣٢ - [٢٩] عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: الْإِسْبَالُ فِي الْإِزَارِ، وَالْقَمِيصِ، وَالْعِمَامَةِ، مَنْ جَرَّ مِنْهَا شَيْئًا خِيَلَاءَ، لَمْ يَنْظُرِ اللَّهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ * رواه أبو داود والنسائي وابن ماجه

4332- İbn Ömer'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *“İzâr, gömlek ve sarık yere doğru salınır (sarkıtılır); ancak kim bunlardan birini kibirlenerek yerde sürürse kıyamet günü Allah onun yüzüne bakmaz”* buyurdu. [Sahih]

Ebu Dâvûd (4094), Nesâî (5334) ve İbn Mâce (3576) * Sahihu't-Terğib (2035)

٤٣٣٣ - [٣٠] عَنْ أَبِي كَبْشَةَ الْأَنْمَارِيِّ، قَالَ: كَانَتْ كِمَامٌ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ بَطْحًا * رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ مُنْكَرٌ

4333-: Ebû Kebşe el-Enmârî der ki: *“Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)’in ashâbının elbiselerinin kolları (yenleri) genişti.”* [Zayıf]

Tirmizî (1782) * [Daîf Süneni't-Tirmizî]

٤٣٣٤ - [٣١] عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَتْ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ حِينَ ذَكَرَ الْإِزَارَ، فَالْمَرْأَةُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: تُرْجِي شَيْئًا، قَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ إِذَا يَنْكَشِفُ عَنْهَا، قَالَ: فَذِرَاعًا لَا تَرِيدُ عَلَيْهِ * رواه مالك وأبو داود والنسائي وابن ماجه

4334- Ümmü Seleme'nin bildirdiğine göre; Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), belden aşağı giyilen eteklik(ler)den bahsedince hanımı Ümmü Seleme: *“Ey Allah'ın Rasûlü! (bu hususta) kadın(ın durumu nedir)?”* dedi. Hz.

Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) de: "(Erkeğin eteğinden) bir karış (fazla) uzatır" buyurdu. Ümmü Seleme: "O zaman açıkta kalır" dedi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) de: "Bir zira (arşın) uzatsınlarr, daha fazla uzatmasınlar" buyurdu. [Sahih]

Mâlîk (2658), Ebu Dâvûd (4117), Nesâî ve İbn Mâce (3580) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٣٣٥ - [٣٢] وفي رواية الترمذي والنسائي عن ابن عمر فقالت: إِذَا تَنَكَّشْتُ أَقْدَامَهُنَّ؟ قَالَ: فَيُرْخِيْنَهُ ذِرَاعًا لَا يَزِدُّنَ عَلَيْهِ.

4335- Tirmizî ve Nesâî, İbn Ömer'den aynısını bildiriyor: Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bir arşın uzatın ve daha fazla uzatmayın" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1731) * [Sahih Süneni't-Tirmizî]

٤٣٣٦ - [٣٣] مَعَاوِيَةُ بْنُ قُرَّةَ، حَدَّثَنِي أَبِي، قَالَ: أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فِي رَهْطٍ مِنْ مُزَيْنَةَ، فَبَايَعُوهُ، وَإِنَّهُ لَمُطَلَّقُ الْأَزْرَارِ فَأَدَخَلْتُ يَدَيَّ فِي جَيْبٍ قَمِيصِهِ، فَمَسِسْتُ الْأَحَاتِمَ * رواه أبو داود

4336- Muaviye b. Kurre, babasından bildiriyor: Müzeyne'den bir heyet içinde Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanına geldik ve ona biat ettiler. Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) gömleğinin düğmeleri açıktı. Bunu üzerine elimi gömleğinin yakasından içeri soktum ve peygamberlik mührüne dokundum. [Sahih]

Ebu Dâvûd (4082) * Sahihu't-Terğîb (45)

٤٣٣٧ - [٣٤] عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "إِلْبَسُوا الشِّيَابَ الْبَيْضَ فَإِنَّهَا أَطْهَرُ وَأَطْيَبُ وَكَفَيْتُوهَا فِيهَا مَوْتَاكُمْ" * رواه أحمد والترمذي والنسائي وابن ماجه

4337- Semure b. Cundub der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Beyaz elbiseler giyinin; çünkü beyaz daha temiz ve daha hoştur. Ölülerinize de beyaz kefene sarın" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (20140), Tirmizî (2810), Nesâî (5323) ve İbn Mâce (3567)

۴۳۳۸ - [۳۵] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا اِعْتَمَّ سَدَلَ عِمَامَتَهُ بَيْنَ كَتِفَيْهِ * رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ.

4338- İbn Ömer der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), sarık sardığı zaman sarığın ucunu iki omuzu arasına sarkıttı." [Sahih]

Tirmizî (1736 "hasen ğarib") * Sahihu'l-Câmi' (4676)

۴۳۳۹ - [۳۶] عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ يَقُولُ: عَمَّمَنِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَسَدَلَهَا بَيْنَ يَدَيَّ، وَمِنْ خَلْفِي * رواه أبو داود

4339- Abdurrahmân b. Avf der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bana sarık sardı. Sarığın bir ucunu önüme, diğeri ucunu da arkama saldı." [Zayıf]

Ebû Dâvud (1079) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

۴۳۴۰ - [۳۷] قَالَ رُكَّانَةُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ إِنَّ فَرْقَ مَا بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْمُشْرِكِينَ الْعَمَائِمُ عَلَى الْقَلَانِسِ * رواه الترمذي وقال هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَإِسْنَادُهُ لَيْسَ بِالْقَائِمِ

4340- Rükâne der ki: Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem)'in: "Biz Müslümanlarla müşrikler arasındaki fark, başlıkların üzerine sarılan sarıklardır" buyurduğunu işittim. [Zayıf]

Tirmizî (1784 "ğarib") * Daifu'l-Câmi' (3959) Tirmizî der ki: "İsnâdı zayıftır."

٤٣٤١ - [٣٨] عَنْ أَبِي مُوسَى أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ أَحَلَّ الذَّهَبُ وَالْحَرِيرُ

لِإِنَاثِ أُمَّتِي وَحُرِّمَ عَلَيَّ ذُكُورُهَا * رواه الترمذي والنسائي وقال الترمذي: هذا

صحيح

4341- Ebu Mûsa'nın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İpek ve altın, ümmetimin erkeklerine haram, kadınlarına ise helâl kılındı" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1720, "sahih")ve Nesâî (5148) * [Sahih Sünen en-Nesâî]

٤٣٤٢ - [٣٩] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا اسْتَجَدَّ ثَوْبًا سَمَّاهُ

بِاسْمِهِ، عِمَامَةً، أَوْ قَمِيصًا، أَوْ رِدَاءً، ثُمَّ يَقُولُ: اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ،

أَسْأَلُكَ خَيْرَهُ وَخَيْرَ مَا ضَبِعَ لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا ضَبِعَ لَهُ * رواه

الترمذي وأبو داود

4342- Ebû Saîd der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yeni bir elbise giydiği zaman, sarık, gömlek, ridâ gibi giydiği şeyin adını anarak şöyle dua ederdi: "Allahım! Hamd sana mahsustur. Onu bana sen giydirdin. Senden onu hayırlı kılmanı ve yapılışına uygun kullanmanın hayrını nasip etmeni dilerim. Şerrinden ve yaratılış gayesi dışında kullanılmasının şerrinden de sana sığınırım." [Sahih]

Tirmizî (1767) ve Ebu Dâvûd (4022) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٣٤٣ - [٤٠] عَنْ سَهْلِ بْنِ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:

مَنْ أَكَلَ طَعَامًا ثُمَّ قَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا الطَّعَامَ، وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ

حَوْلِ مَنِّي وَلَا قُوَّةَ، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ * رواه الترمذي

وزاد أبو داود: وَمَنْ لَبَسَ ثَوْبًا فَقَالَ : الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا الثَّوْبَ
وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي، وَلَا قُوَّةَ غَيْرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ وَمَا تَأَخَّرَ.

4343- Sehl b. Muâz b. Enes'in babasından bildirdiğine göre; Resulullah (sallallahu aleyhi vesellem): *“Kim bir yemek yer ve sonra: «Benim hiç güç ve kuvvetim olmaksızın bu yemeği bana yediren ve onu bana rızık olarak veren Allah'a hamd olsun» derse onun geçmiş ve gelecek günahları bağışlanır”* buyurdu.

Ebu Dâvûd şunu ekledi: *“Kim de bir elbise giyer ve: «Bu elbiseyi ben hiç bir güç ve kuvvetim olmadan bana giydiren ve onu bana rızık olarak veren Allah'a hamdolsun» derse (onun da) geçmiş ve gelecek günahları bağışlanır”* buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (3458) ve Ebû Dâvud (4023) * [Sahih Sünen Ebi Dâvud]

٤٣٤٤ - [٤١] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا أَرَدْتَ اللَّحُوقَ بِي
فَلْيَكْفِكَ مِنَ الدُّنْيَا كَزَادِ الرَّكِبِ، وَإِيَّاكَ وَمُجَالَسَةَ الْأَغْنِيَاءِ، وَلَا تَسْتَخْلِقِي ثَوْبًا
حَتَّى تُرَقِّعِيهِ * رواه الترمذي وَقَالَ: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لَا نَعْرِفُهُ إِلَّا مِنْ حَدِيثِ صَالِحِ بْنِ
حَسَّانَ قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ: صَالِحُ بْنُ حَسَّانَ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ

4344- Hz. Âişe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *“Eğer bana kavuşmak istersen, dünyalık olarak bir yolcunun azığı kadar bir miktar sana yetsin. Sakın zenginlerle beraber olma. Elbiseni yamamadan onu eskimiş sayma”* buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (1780 “ğarib”) * Daifu't-Terğîb (1878) Tirmizî der ki: Sadece Sâlih b. Hassân kanalıyla geldiğini bildiğimiz bir hadistir. Muhammed b. İsmâîl (el-Buhârî) Hassân hakkında *“münker rivayetleri var”* demiştir.

٤٣٤٥ - [٤٢] عَنْ أَبِي أُمَامَةَ قَالَ ذَكَرَ أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ يَوْمًا عِنْدَهُ الدُّنْيَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَلَا تَسْمَعُونَ أَلَا تَسْمَعُونَ إِنَّ الْبَدَاذَةَ مِنَ الْإِيمَانِ إِنَّ الْبَدَاذَةَ مِنَ الْإِيمَانِ يَعْنِي التَّفَحُّلَ * رواه أبو داود

4345- Ebû Umâme der ki: Bir gün, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in ashâbı onun yanında dünyadan bahsettiler. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Siz işitmiyor musunuz? İşitmiyor musunuz? Sade yaşamak imandandır; sâde hayat sürmek imandandır." [Hasen]

Ebû Dâvud (4161) * Sahihu't-Terğîb (2074)

٤٣٤٦ - [٤٣] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ لَبَسَ ثَوْبَ شَهْرَةٍ فِي الدُّنْيَا، أَلْبَسَهُ اللَّهُ ثَوْبَ مَدَلَّةٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ * رواه أحمد وأبو داود وابن ماجه

4346- Abdullah b. Ömer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim dünyada meşhur olmaya vesile olan bir elbise giyerse Allah kıyamet günü o kimseye bir zillet elbisesini giydirir, sonra o elbise içinde bir ateş alevlendirir" buyurdu. [Hasen]

Ahmed (6245), Ebu Dâvûd (4030) ve İbn Mâce (3606) * Sahihu't-Terğîb (2089)

٤٣٤٧ - [٤٤] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ * رواه أحمد وأبو داود

4347- İbn Ömer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kendisini bir kavme benzetmeye çalışan kimse o kavimdendir" buyurdu. [Hasen]

Ahmed (5115) ve Ebu Dâvûd * Sahihu't-Terğîb (2089)

٤٣٤٨ - [٤٥] عَنْ سُؤَيْدِ بْنِ وَهْبٍ، عَنْ رَجُلٍ مِنْ أَوْلِيَاءِ أَصْحَابِ النَّبِيِّ ﷺ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ تَرَكَ لُبْسَ ثَوْبٍ جَمَالٍ وَهُوَ يَقْدِرُ عَلَيْهِ قَالَ بِشْرٌ: أَحْسِبُهُ قَالَ تَوَاضَعَا كَسَاهُ اللَّهُ حُلَّةَ الْكِرَامَةِ، وَمَنْ رَوَّجَ لِلَّهِ تَوَجَّهَ اللَّهُ تَاجَ الْمَلِكِ * رواه أبو داود

4348- Suveyd b. Vehb, Ashâb çocuklarının birisinin kanalıyla onun babasından bildiriyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Her kim de giymeye gücü yettiği halde alçak gönüllülükten dolayı güzel bir giysiyi giymezse Allah ona (kıyamet günü) keramet elbisesi giydirecektir. Kim de (maddi gücü olmayan birini) Allah rızası için evlendirirse, Allah ona kiralık elbisesi giydirecektir" buyurdu. [Hasen]

Ebu Dâvûd (4778) * Sahihu't-Tergîb (2073)

٤٣٤٩ - [٤٦] وَرَوَى التِّرْمِذِيُّ مِنْهُ عَنْ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ حَدِيثَ اللِّبَاسِ

4349- Tirmizî (2493), bunun giysiyle ilgili cümlesini Muâz b. Enes'den rivayet etmiştir.

٤٣٥٠ - [٤٧] عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ يَرَى أَثَرَ نِعْمَتِهِ عَلَى عَبْدِهِ * رواه الترمذي

4350- Amr b. Şuayb'ın babası kanalıyla dedesinden bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah nimetinin eserini kulu üzerinde görmeyi sever" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2819) * es-Silsiletu's-Sahîha (3/1290)

٤٣٥١ - [٤٨] وعن جابر قال : أَنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَرَأَى رَجُلًا شَعْبًا قَدْ تَفَرَّقَ شَعْرُهُ: "أَمَا كَانَ يَجِدُ هَذَا مَا يُسَكِّنُ بِهِ رَأْسَهُ؟ وَرَأَى رَجُلًا عَلَيْهِ ثِيَابٌ وَسِخَةٌ فَقَالَ: "أَمَا كَانَ يَجِدُ هَذَا مَا يَغْسِلُ بِهِ ثِيَابَهُ؟" * رواه أحمد والنسائي

4351- Cabir b. Abdillâh der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yanımıza gelmişti. Karışık saçlı bir adam gördü. (Bakımsızlıktan) saçları dağılmıştı. Bunun üzerine: *"Bu (adam) saçlarını düzelterek bir şey bulamamış mı acaba?"* buyurdu. Bir de üzerinde kirli elbiseler bulunan başka bir adam gördü: *"Bu (adam da) elbisesini yıkayacak bir şey bulamamış mı?"* buyurdu. [Sahih]

Ahmed (14850) ve Nesâî (5236) * es-Silsiletu's-Sahîha (1/493)

٤٣٥٢ - [٤٩] عَنْ أَبِي الْأَخْوَصِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: أَتَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ فِي ثَوْبٍ دُونَ، فَقَالَ: أَلَيْكَ مَالٌ؟ قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: مِنْ أَيِّ الْمَالِ؟ قُلْتُ: نَعَمْ. قَالَ: مِنْ أَيِّ الْمَالِ؟ قُلْتُ: مِنْ كُلِّ الْمَالِ قَدْ أَعْطَانِي اللَّهُ مِنَ الْإِبِلِ مِنَ الْإِبِلِ وَالْبَقَرِ وَالْخَيْلِ وَالرَّقِيقِ. قَالَ: فَإِذَا آتَاكَ اللَّهُ مَالًا فَلْيُرْ أَثْرَ نِعْمَةِ اللَّهِ عَلَيْكَ، وَكَرَامَتِهِ * رواه أحمد والنسائي وفي شرح السنّة بلفظ المصايح

4352- Ebu'l-Ahvas bildiriyor: Babam, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına eski püskü elbiseler ile gitti. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona: *"Senin malın var mı?"* diye sorunca, babam: "Evet! Her türlü malım var" dedi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): *"Ne tür malın var?"* diye sorunca, babam: "Allah bana deve, koyun, at ve köleler verdi" dedi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Allah sana mal veriyse sana verdiği bu malın izi ve Allah'ın bu cömertliği üzerinde görülsün"* buyurdu. [Sahih]

Ahmed (15887) ve Nesâî (5223) * Sahîhu'l-Câmi' (254) Şerhu's-Sünne'de Masâbih'teki lafızla geçmiştir.

٤٣٥٣ - [٥٠] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ: مَرَّ رَجُلٌ وَعَلَيْهِ ثَوْبَانِ أَحْمَرَانِ فَسَلَّمَ عَلَى النَّبِيِّ ﷺ فَلَمْ يَزِدْ عَلَيْهِ * رواه الترمذی وأبو داود

4353- Abdullah b. Amr der ki: "Üzerinde iki parçalı kırmızı giysi bulunan bir kişi geçerken Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) selam verdi. Ancak Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onun selamını almadı." [Zayıf]

Tirmizî (2807) ve Ebû Dâvud (4069) * [Daif Sünenî't-Tirmizî]

٤٣٥٤ - [٥١] عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ ﷺ قَالَ: لَا أَرْكَبُ الْأَرْجُوَانَ، وَلَا أَلْبَسُ الْمَعْضَفَرَ، وَلَا أَلْبَسُ الْقَمِيصَ الْمُكَمَّفَ بِالْحَرِيرِ وَقَالَ: أَلَا وَطِيبُ الرِّجَالِ رِيحٌ لَا لَوْنٌ لَهُ، أَلَا وَطِيبُ النِّسَاءِ لَوْنٌ لَا رِيحَ لَهُ * رواه أبو داود

4354- İmrân b. Husayn bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Erguvân posta oturmam, usfur ile boyanmış giysi giymem, yakası ipek desenli olan giysiyi de giymem" buyurdu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) devamla: "Bilin ki erkeklerin sürüneceği koku, rengi olmayan kokudur. Kadınların kullanacağı koku ise kokusu olmayan (etrafa yayılmayan) renkli kokulardır" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4048) * Sahihu'l-Câmi' (7167)

٤٣٥٥ - [٥٢] عَنْ أَبِي رِخَانَةَ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنْ عَشْرِ، عَنِ الْوَشْرِ، وَالْوَشْمِ، وَالتَّنْفِ، وَعَنْ مُكَامَعَةَ الرَّجُلِ الرَّجُلِ بِغَيْرِ شِعَارٍ، وَعَنْ مُكَامَعَةَ الْمَرْأَةِ الْمَرْأَةَ بِغَيْرِ شِعَارٍ، وَأَنْ يَجْعَلَ الرَّجُلُ فِي أَسْفَلِ ثِيَابِهِ حَرِيرًا، مِثْلَ الْأَعَاجِمِ، أَوْ يَجْعَلَ عَلَى مَنْكَبِيهِ حَرِيرًا مِثْلَ الْأَعَاجِمِ، وَعَنِ الثُّهْبِيِّ، وَرُكُوبِ الثُّمُورِ، وَلُبُوسِ الْحَاتِمِ، إِلَّا لِذِي سُلْطَانٍ * رواه أبو داود والنسائي

4355- Ebû Reyhâne der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) on şeyi yasakladı: Dişlerin törpülenerek inceltilmesini, dövme yaptırmayı, (yüzdeki) tüylerin yolunmasını, arada bir örtü olmadan erkeğin erkekle (çıplak) yatmasını, arada bir örtü olmadan kadının kadınla (çıplak) yatmasını, erkeğin Arap olmayanlar gibi giysisinin alt tarafına ipek eklemesini veya giysisinin omuz tarafına Arap olmayanların yaptığı gibi ipek koymasını, başkalarının mallarına el koymayı, kaplan (vahşi hayvanların) postu üzerinde oturmayı ve idareci olmadıktan sonra yüzük (mühür) takmayı. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4151) ve Nesâî (5091) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٣٥٦ - [٥٣] وَعَنْ عَلِيٍّ قَالَ: نَهَانِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنْ خَاتِمِ الذَّهَبِ وَعَنْ

لُبَيْسِ الْقَسِيِّ وَالْمَيَاثِرِ * رواه الترمذي وأبو داود والنسائي وابن ماجة وفي رواية لأبي

داؤد قال: نهى عن مياثر الأرجوان

4356- Ali b. Ebî Tâlib der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) altın yüzük takmamı, ipek karışımı giysiler giymemi ve ipekten eyer üzerine binmemi yasakladı." [Zayıf]

Tirmizi (2808), Ebû Dâvud (4051), Nesâî (8/165) ve İbn Mâce (3654) * Daifu'l-Câmi' (6072)

٤٣٥٧ - [٥٤] عَنْ مُعَاوِيَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا تَرْكَبُوا الْحَزْرَ، وَلَا النِّمَارَ

* رواه أبو داود والنسائي

4357- Muâviye der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İpek(ten) ve kaplan (derisinden yapılmış) eyere binmeyin" buyurdu. [Sahih]

Ebu Dâvûd (4129) ve Nesâî * Sahihu'l-Câmi' (7283)

٤٣٥٨ - [٥٥] وَعَنْ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ: أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى عَنْ الْمِثْرَةِ الْحَمْرَاءِ.

رَوَاهُ فِي شَرْحِ السَّنَةِ

4358- Berâ b. Âzib'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) kırmızı ipek eyerleri yasaklamıştır.

Beğavî Şerhu's-Sünne'de

٤٣٥٩ - [٥٦] وَعَنْ أَبِي رَمِثَةَ التَّمِيمِيِّ قَالَ: أَتَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ وَعَلَيْهِ ثَوْبَانِ أَحْضَرَانِ وَلَهُ شَعْرٌ قَدْ عَلَاهُ الشَّيْبُ وَشَيْبُهُ أَحْمَرٌ * رواه الترمذي وفي روايةٍ لأبي داؤد: وَهُوَ ذُو وَفْرَةٍ وَبِهَا رَذْغٌ مِنْ حَنَاءِ

4359- Ebû Rimse et-Teymî der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanına vardığımda üzerinde iki yeşil elbise vardı. Üst tarafların kır düşmüş olan sakalı (kına ile) kırmızı boyalıydı.

Tirmizî (2812). Ebû Dâvud (4065) rivayetinde ise "Saçları kulak memesi hizasındaydı ve saçlarında kına izleri vardı" ibaresi geçmiştir.

٤٣٦٠ - [٥٧] وَعَنْ أَنَسٍ: أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ شَاكِيًا فَخَرَجَ يَتَوَكَّأُ عَلَى أُسَامَةَ وَعَلَيْهِ ثَوْبٌ قَطِرٌ قَدْ تَوَشَّحَ بِهِ فَصَلَّى بِهِمْ. رَوَاهُ فِي شَرْحِ السَّنَةِ

4360- Enes'in bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) dahatsızlandığında Usâme'ye dayanarak dışarı çıktı. (Yemen yapımı pamuklu sert bir) giysiye sarınmış bir halde onlara namaz kıldırdı.

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (3092)

٤٣٦١ - [٥٨] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: كَانَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ ثَوْبَانِ قَطِرَانِ، غَلِيظَانِ، فَكَانَ إِذَا قَعَدَ فَعَرِقَ ، نُقْلًا عَلَيْهِ ، فَقَدِمَ بَزٌّ مِنَ الشَّامِ لِفُلَانِ الْيَهُودِيِّ ، فَقُلْتُ: لَوْ بَعَثْتَ إِلَيْهِ ، فَاشْتَرَيْتَ مِنْهُ ثَوْبَيْنِ إِلَى الْمَيْسَرَةِ ، فَأَرْسَلْتَ إِلَيْهِ ، فَقَالَ: قَدْ

عَلِمْتُ مَا يُرِيدُ، إِنَّمَا يُرِيدُ أَنْ يَذْهَبَ بِمَالِي أَوْ بِدِرَاهِمِي، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
كَذَّبَ، قَدْ عَلِمَ أَبِي مِنْ أَتْقَاهُمْ لِلَّهِ، وَأَذَاهُمْ لِلْأَمَانَةِ * رواه الترمذي والنسائي

4361- Hz. Âişe der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) üzerinde kalın ve kaba kumaştan iki parçalık bir giysi vardı. Oturduğunda terler ve o giysiler ağırlık yaparlardı. Şam'dan filan Yahudiye ait kumaşlar geldiğinde: "O adama haber göndersen de elin bollaşınca kadar (veresiye) iki giysi alsan?" dedim. Hz. Peygamber de (sallallahu aleyhi vesellem) bunun için o adama birilerini gönderdi; ama o Yahudi: "Onun ne istediğini biliyorum! O malımı ve dirhemlerimi almak istiyor" karşılığını verdi. Bunun üzerine Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): *"Yalan söylüyor! Zira o, insanlar içinde en takvalı ve emanete en sadık olanı olduğumu biliyor"* buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1213) ve Nesâî (7/294) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٣٦٢ - [٥٩] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ
وَعَلَيَّ ثَوْبٌ مَضْبُوعٌ بِغَضْفٍ مُورَدٍ ، فَقَالَ: مَا هَذَا؟ فَعَرَفْتُ مَا كَرِهَ فَأَنْطَلَقْتُ
فَأَخْرَقْتُهُ. فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: مَا صَنَعْتَ بِثَوْبِكَ؟ فَقُلْتُ: أَخْرَقْتُهُ، قَالَ: أَفَلَا كَسَوْتَهُ
بَعْضَ أَهْلِكَ فَإِنَّهُ لَا بَأْسَ بِهِ لِلنِّسَاءِ * رواه أبو داود

4362- Abdullah b. Amr b. el-Âs der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bana baktı. Benim üstümde aspurla boyanmış dikişsiz bir car (veya ince yumuşak bir elbise) vardı. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) (üstümdeki elbiseye işaretle): *"Bu nedir?"* buyurdu. Ben de o elbiseyi tandıra attım. Daha sonra Hz. Peygamber: *"O elbiseyi ne yaptın?"* diye sorunca ona yaktığımı söyledim. Bunun üzerine buyurdu ki: *"Onu aile bireylerinden birine giydirmeliydin. Çünkü kadınların böyle şeyleri giymelerinde bir mahzur yoktur"* buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4068) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٣٦٣ - [٦٠] عَنْ هِلَالِ بْنِ عَامِرٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ بِمِنَى يَخْطُبُ عَلَى بَغْلَةٍ، وَعَلَيْهِ بُزْدٌ أَحْمَرٌ، وَعَلَيَّ رَضِي اللَّهُ عَنْهُ أَمَامَهُ يُعَبِّرُ عَنْهُ * رواه أبو داود

4363- Hilal b. Âmir, babasından bildiriyor: Resulullah (sallallahu aleyhi vesellem)'i, Mina'da bir katır üzerinde hitab ederken gördüm. Üstünde kırmızı bir giysi vardı. Hz. Ali de (onun) önünde (duruyor ve onun) sözlerini yüksek sesle tekrarlıyordu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4073) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٣٦٤ - [٦١] عَنْ عَائِشَةَ، ، قَالَتْ: صَنَعْتُ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ بُزْدَةً سَوْدَاءَ، فَلَبِسَهَا، فَلَمَّا عَرَقَ فِيهَا وَجَدَ رِيحَ الصُّوفِ، فَقَذَفَهَا * رواه أبو داود

4364- Hz. Âişe der ki: "Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) yünden siyah bir elbise yaptım ve onu giydi. Ama terleyince yünün kokusunu hissetmeye başladı ve elbiseyi çıkarıp attı." [Sahih]

Ebû Dâvud (4074) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٣٦٥ - [٦٢] عَنْ جَابِرٍ قَالَ : أَتَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ وَهُوَ مُحْتَبٍ بِشِمْلَةٍ قَدْ وَقَعَ هُدْبُهَا عَلَى قَدَمَيْهِ * رواه أبو داود

4365- Câbir (b. Süleym) der ki: "Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına vardığımda bir peştamale bürünmüş ve çömelmişti. Peştemalin saçakları ayaklarının üzerine düşüyordu." [Zayıf]

Ebû Dâvud (4075) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٣٦٦ - [٦٣] عَنْ دِحْيَةَ بْنِ خَلِيفَةَ الْكَلْبِيِّ قَالَ: أَتَى رَسُولَ اللَّهِ ﷺ بِقَبَاطِيٍّ، فَأَعْطَانِي مِنْهَا قُبْطِيَّةً، فَقَالَ: اضْءَعَهَا صَدْعَيْنِ، فَأَقْطَعْ أَحَدَهُمَا قَمِيصًا، وَأَعْطِ

الْآخِرِ امْرَأَتِكَ تَحْتَمِرُ بِهِ، فَلَمَّا أَدْبَرَ، قَالَ: وَأَمْرٍ امْرَأَتِكَ أَنْ تَجْعَلَ تَحْتَهُ ثَوْبًا لَا يَصِفُهَا * رواه أبو داود

4366- Dihyc b. Halife el-Keibî der ki: Resûllullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e, Kıpti yapımı beyaz ince kumaşlar getirilmişti. Onlardan birini bana verip: "*Bunu ikiye böl, biriyle gömlek dik; diğerini de başörtüsü yapması için hanımına ver*" buyurdu. Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) bu buyruğu üzerine Dihye (oradan ayrılmak üzere) sırtını döndüğü zaman (Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ona): "*Hanımına bu kumaşın altında kendini göstermeyecek başka bir elbise giymesini de emret*" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4116) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٣٦٧ - [٦٤] عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ دَخَلَ عَلَيْهَا وَهِيَ تَحْتَمِرُ، فَقَالَ: لَيْتَهُ

لَا لَيْتَيْنِ * رواه أبو داود

4367- Ümmü Seleme bildiriyor: Kendisi, baş örtüsünü takarken Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) yanına girdi ve: "*Baş örtünü (erkekler gibi) iki dolam değil, bir dolam bağla*" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4115) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

3- FASIL

٤٣٦٨ - [٦٥] عَنْ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ: مَرَزْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَفِي إِزَارِي

اسْتِرْحَاءً، فَقَالَ يَا عَبْدَ اللَّهِ: "ارْفَعْ إِزَارَكَ، فَرَفَعْتُهُ ثُمَّ قَالَ: زِدْ، فَرِدْتُ فَمَا زِلْتُ

أَتَحَرَّاهَا بَعْدُ، فَقَالَ بَعْضُ الْقَوْمِ: إِلَى أَيْنَ؟، فَقَالَ: أَنْصَافِ السَّاقَيْنِ" * رواه مسلم

4368- İbn Ömer der ki: Peştamalimin etekleri topuklarımdan aşağı sarkmış vaziyette Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in yanına uğramıştım. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Ey Abdullah! Elbisenin eteklerini yukarıya*

kaldır!" buyurdu. Ben de hemen kaldırdım. Sonra: "*Biraz daha kaldır!*" buyurdu, ben biraz daha kaldırdım. Ondan sonra giysimin O'nun istediği şekilde olmasına daima dikkat etmişimdir. Topluluktan biri: "Nereye kadar kaldırmıştın? diye sordu. İbn Ömer: "Baldırlarımın yarısına kadar kaldırmıştım" diye cevap verdi. [Sahih]

Müslim (2086)

٤٣٦٩ - [٦٦] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَنْ جَرَّ ثَوْبَهُ خِيَلَاءَ لَمْ يَنْظُرْ اللَّهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ إِنَّ أَحَدَ جَانِبَيْ إِزَارِي يَسْتَرْخِي إِنِّي لَأَتَعَاهَدُ ذَلِكَ مِنْهُ قَالَ لَسْتُ مِمَّنْ يَفْعَلُهُ خِيَلَاءَ * رواه البخاري

4369- Abdullah bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Her kim elbisesini kibirlenerek yerlerde sürürse, kıyamet günü Allah onun yüzüne bakmaz*" buyurdu. Ebû Bekr: "Dikkatimden kaçtığımda bazen izârımın (peştamalimin) uçları yerde sürünüyor" dediğinde ise, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Sen bunu kibir için yapacak olanlardan değilsin*" buyurdu.

Buhârî (3665)

٤٣٧٠ - [٦٧] عَنْ عِكْرِمَةَ قَالَ أَنَّهُ رَأَيْتُ ابْنَ عَبَّاسٍ يَأْتِرُ فَيَضَعُ حَاشِيَةَ إِزَارِهِ مِنْ مُقَدِّمِهِ عَلَى ظَهْرِ قَدَمَيْهِ وَيَزْفَعُ مِنْ مُؤَخَّرِهِ. قُلْتُ لِمَ تَأْتِرُ هَلِهِ الْإِزْرَةَ قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَأْتِرُهَا * رواه أبو داود

4370- İkrime bildiriyor: İbn Abbâs'ın izâr (peştamal) giyerken, önden yere sarkan uçlarını ayaklarının üst tarafına değdirdiğini ve arka tarafından yere sarkan ucunu ise (topuktan) daha üstte tuttuğunu gördüm. Kendisine: "İzârını neden bu şekilde giyiyorsun?" diye sorduğumda bana: "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) bu şekilde izâr giydiğini gördüm" karşılığını verdi. [Sahih]

Ebû Dâvud (4096) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٣٧١ - [٦٨] وَعَنْ عِبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: عَلَيْكُمْ بِالْعَمَائِمِ فَإِنَّهَا سِيمَا الْمَلَائِكَةِ وَأَزْخُوهَا خَلْفَ ظُهُورِكُمْ". رواه البيهقي

4371- Ubâde b. es-Sâmit'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sarık sarmaya bakınız, sarık melekelerin (Bedir savaşındaki) alametidir. Sarığı (sardıktan sonra) arkanızdan sarkıtınız" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da * Daîfu'l-Câmi'de (3770)

٤٣٧٢ - [٦٩] عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ أَسْمَاءَ بِنْتَ أَبِي بَكْرٍ، دَخَلَتْ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَعَلَيْهَا ثِيَابٌ رِقَاقٌ، فَأَعْرَضَ عَنْهَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَقَالَ: يَا أَسْمَاءُ، إِنَّ الْمَرْأَةَ إِذَا بَلَغَتْ الْمَحِيضَ لَمْ تَضْلُحْ أَنْ يَرَى مِنْهَا إِلَّا هَذَا وَهَذَا وَأَشَارَ إِلَى وَجْهِهِ وَكَفَّيْهِ * رواه أبو داود

4372- Hz. Âişe anlatıyor: Esmâ binti Ebî Bekr, üzerinde ince bir giysi olduğu halde Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanına girince Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ondan yüz çevirdi ve: "Ey Esmâ! Kadın ergenlik çağına girdiği zaman şuraları dışındaki yerlerinin görülmesi uygun değildir" buyurdu. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Şuraları" derken yüzünü ve ellerini işaret etti. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4104) * es-Silsiletu'd-Daîfe (2/669)

٤٣٧٣ - [٧٠] عَنْ أَبِي مَطَرٍ الْبَصْرِيِّ عَلِيًّا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ عَلِيًّا اشْتَرَى ثَوْبًا بِثَلَاثَةِ دَرَاهِمٍ فَلَمَّا لَبَسَهُ قَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي رَزَقَنِي مِنَ الرِّيشِ مَا أَتَجَمَّلُ بِهِ فِي النَّاسِ، وَأُوَارِي بِهِ عَوْرَتِي ثُمَّ قَالَ: هَكَذَا سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ * رواه أحمد

4373- Ebû Matar el-Basrî bildiriyor: Hz. Ali, üç dirheme bir gömlek satın aldı. Giyerken de şöyle dua etti: "Bu elbiseyi bana rızık olarak veren, bu giysiyle beni insanlar içinde güzelleştiren ve edeb yerimi örten Allah'a hamd olsun" deyip, "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) böyle dediğini duydum" dedi. [Zayıf]

Ahmed (1/157)

٤٣٧٤ - [٧١] عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ: لَيْسَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ، ثَوْبًا جَدِيدًا فَقَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي مَا أُوَارِي بِهِ عَوْرَتِي، وَأَتَجَمَّلُ بِهِ فِي حَيَاتِي ثُمَّ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: مَنْ لَيْسَ ثَوْبًا جَدِيدًا فَقَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي مَا أُوَارِي بِهِ عَوْرَتِي، وَأَتَجَمَّلُ بِهِ فِي حَيَاتِي ثُمَّ عَمَدَ إِلَى الثَّوْبِ الَّذِي أَخْلَقَ فَتَصَدَّقَ بِهِ كَانَ فِي كَتْفِ اللَّهِ وَفِي حِفْظِ اللَّهِ، وَفِي سِتْرِ اللَّهِ حَيًّا وَمَيِّتًا * رواه أحمد والترمذي وابن ماجه وقال الترمذي: هذا حديث غريب

4374- Ebû Umâme der ki: Ömer b. el-Hattâb yeni bir elbise giydi ve: "Bana, edeb yerimi örtebileceğim ve yaşamımda süslenebileceğim giysiler bahşeden Allah'a hamdolsun" diye dua etti. Sonra çıkarttığı eski elbisesini sadaka olarak verdi ve dedi ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Yeni elbise giyip de: «Bana, edeb yerimi örtebileceğim ve yaşamımda süslenebileceğim giysiler bahşeden Allah'a hamdolsun» diye dua eden, sonra çıkardığı eski elbisesini sadaka olarak veren kişi (dünyada) diri ve (âhirette) ölü Allah'ın himayesi, koruması ve örtüsüne hâiz olur" buyurduğunu işittim. [Zayıf]

Ahmed (305), Tirmizi (3560 "ğarîb") ve İbn Mâce (3557) * es-Silsiletü'd-Daife (10/4542)

٤٣٧٥ - [٧٢] عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ أَبِي عَلْقَمَةَ، عَنْ أُمِّهِ، أَنَّهَا قَالَتْ: دَخَلْتُ حَفْصَةَ بِنْتُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَلَى عَائِشَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ ﷺ وَعَلَيْهَا خِمَارٌ رَقِيقٌ، فَشَقَّتْهُ عَائِشَةُ، وَكَسَتْهَا خِمَارًا كَثِيفًا. رواه مالك

4375- Alkame b. Ebî Alkame, annesinden bildiriyor: Hafsa binti Abdirrahman, başında ince bir başörtüsü olduğu halde Hz. Âişe'nin yanında girdi. Âişe, örtüyü yırttı ve ona daha kalın bir örtü taktı.

Mâlik

٤٣٧٦ - [٧٣] عَنْ عَبْدِ الْوَاحِدِ بْنِ أَيْمَنَ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي قَالَ دَخَلْتُ عَلَى عَائِشَةَ وَعَلَيْهَا دِرْعٌ قَطِيرٌ تَمَنُّ خَمْسَةَ دَرَاهِمَ فَقَالَتْ ازْفَعْ بَصْرَكَ إِلَى جَارِيَتِي انظُرْ إِلَيْهَا فَإِنَّهَا تُزْهِى أَنْ تَلْبَسَهُ فِي الْبَيْتِ وَقَدْ كَانَ لِي مِنْهُنَّ دِرْعٌ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَمَا كَانَتْ امْرَأَةٌ تُقَيِّنُ بِالْمَدِينَةِ إِلَّا أُرْسَلَتْ إِلَيَّ تَسْتَعِيرُهُ * رواه البخاري

4376- Abdülvâhid b. Eymen, babasından bildiriyor: Hz. Âişe'nin yanına girdiğimde üzerinde beş dirhemlik Yemen yapımı kalınca bir giysi vardı. Bana: "Gözlerini kaldır da cariyeme bak! O bu giysiyi evde bile giymekten utanır. Oysa Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) zamanında bir elbisem vardı ki Medine'de eğlenceye gidecek olan her kadın haber gönderip onu benden ödünç almak isterdi" dedi. [Sahih]

Buhârî (2628)

٤٣٧٧ - [٧٤] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ لَبَسَ النَّبِيُّ ﷺ يَوْمًا قَبَاءً مِنْ دِيْبَاجٍ أَهْدَيْ لَهٗ ثُمَّ أَوْشَكَ أَنْ نَزَعَهُ فَأَرْسَلَ بِهِ إِلَى عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ فَقِيلَ لَهُ قَدْ أَوْشَكَ مَا نَزَعْتَهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَالَ نَهَانِي عَنْهُ جِبْرِيلُ فَجَاءَهُ عُمَرُ يَتَكَبَّرُ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَرِهْتَ أَمْرًا وَأَعْطَيْتَنِيهِ فَمَا لِي قَالَ إِنِّي لَمْ أُعْطِكْهُ لِتَلْبَسَهُ إِنَّمَا أُعْطَيْتُكَهُ تَبِيعُهُ فَبَاعَهُ بِالْفَنِيِّ دِرْهَمٍ * رواه مسلم

4377- Câbir b. Abdillâh der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bir gün kendisine hediye edilen ipek karışımı bir kaftan giydi. Ancak çok geçmeden onu çıkardı ve Ömer b. el-Hattâb'a gönderdi. Kendisine: "Neden onu bu kadar çabuk çıkardın?" diye sorulduğunda: "Cebrâîl bana onu yasakladı"

karşılığını verdi. Ancak Ömer ona ağlayarak gelip: "Ey Allah'ın Resûlü! Beğenmediğin bir şeyi bana gönderiyorsun! Ben bunu ne yapayım?" diye sorduğunda Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "Ben onu sana giymen için değil satman için gönderdim" buyurdu. Bunun üzerine Ömer onu ikibin dirheme sattı. [Sahih]

Müslim (2070)

٤٣٧٨ - [٧٥] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: إِنَّمَا نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ الثَّوْبِ الْمُضْمَمِ مِنَ الْحَرِيرِ، فَأَمَّا الْعَلَمُ مِنَ الْحَرِيرِ، وَسَدَى الثَّوْبِ فَلَا بَأْسَ بِهِ * رواه أبو داود

4378- İbn Abbâs der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) saf ipekten olan giysileri yasaklamıştır. Ancak giyside işaret/süs cinsinden veya yama olarak ipek bulunmasında bir sakınca yoktur." [Sahih]

Ebû Dâvud (4055) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٣٧٩ - [٧٦] عَنْ أَبِي رَجَاءِ الْغَطَارِدِيِّ قَالَ: خَرَجَ عَلَيْنَا عِمْرَانُ بْنُ حُصَيْنٍ وَعَلَيْهِ مِطْرَفٌ مِنْ خَزْرٍ فَقَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مَنْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ نِعْمَةً، فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ يُرَى أَثَرُ نِعْمَتِهِ عَلَى عَبْدِهِ * رواه أحمد

4379- Ebû Recâ el-Utâridî der ki: Bir gün İmrân b. Husayn yanımıza ipek yün karışımı bir giysiyle çıktı. Daha önce böylesi bir giysi giydiğini görmüş değildik, sonrasında da giydiğini görmedik. Yanımıza çıktığında: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): «Allah birine nimet ihsan ettiği zaman bu nimetinin izlerinin kulları üzerinde görülmesini sever» buyurdu" dedi.

Ahmed (19934)

٤٣٨٠ - [٧٧] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: "كُلْ مَا شِئْتَ، وَالْبَسْ مَا شِئْتَ، مَا

أَخْطَأْتِكَ سَرْفٌ وَمَخِيلَةٌ" * رواه البخاري في ترجمة باب

4380- İbn Abbâs der ki: "Şu iki şey; israf ve böbürlenmek gibi bir yanılaşa düşürmediği sürece dilediğini ye ve dilediğini giyin."

Buhârî (muallak olarak)

٤٣٨١ - [٧٨] عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

ﷺ: كُلُوا وَاشْرَبُوا وَتَصَدَّقُوا وَالْبُسُوا مَا لَمْ يُخَالِطَهُ إِسْرَافٌ أَوْ مَخِيلَةٌ * رواه أحمد

والنسائي وابن ماجه

4381- Amr b. Şuayb, babası kanalıyla dedesi (Abdullah b. Amr b. el-Âs)'dan bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Yiyin için, sadaka verin ve giyinin; ancak israf veya kibir karıştırmayın" buyurdu. [Hasen]

Ahmed (6708), Nesâî (2559) ve İbn Mâce (3605) * Sahîhu't-Terğîb (2145)

٤٣٨٢ - [٧٩] عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ أَحْسَنَ مَا زُرْتُمْ

اللَّهُ بِهِ فِي قُبُورِكُمْ، وَمَسَاجِدِكُمْ، الْبَيَاضُ * رواه ابن ماجه

4382- Ebu'd-Derdâ bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kabirlerinizde (kefen olarak) Allah'ı ziyaret etmeniz ve mescidlerinizde giyeceğiniz en güzel giysi şüphesiz beyaz olanıdır" buyurdu. [Uydurma]

İbn Mâce (3568) * Daifu't-Terğîb (1243)

باب الخاتم

Yüzük

1- FASIL

٤٣٨٣ - [١] عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: اتَّخَذَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ خَاتَمًا مِنْ ذَهَبٍ وَفِي رِوَايَةٍ: وَجَعَلَهُ فِي يَدِهِ الْيُمْنَى ثُمَّ أَلْقَاهُ، ثُمَّ اتَّخَذَ خَاتَمًا مِنْ وَرِقٍ وَنَقَشَ فِيهِ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ، وَقَالَ: "لَا يَنْقُشُ أَحَدٌ عَلَيَّ نَقْشَ خَاتَمِي هَذَا"، وَكَانَ إِذَا لَبَسَهُ جَعَلَ فَصَّهُ مِمَّا يَلِي بَطْنَ كَفِّهِ * متفق عليه

4383- İbn Ömer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) altın bir yüzük edindi —bir rivayette: sağ eline taktı— Fakat fazla takmadan attı. Sonra gümüşten bir yüzük edindi, üzerine "Muhammedun Resûlullah" yazdırdı ve: "Kimse yüzüğüne benim yüzüğün yazısını nakşettirmesin" buyurdu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) yüzüğü takınca taşını avucunun içine gelecek şekilde çevirirdi. [Sahih]

Buhârî (5877) ve Müslim (2092)

٤٣٨٤ - [٢] عَنِ عَلِيٍّ قَالَ : نَهَانِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ، عَنِ لُبْسِ الْقَمِيصِي وَالْمُعْضَفِرِ، وَعَنِ تَخْتِمِ الذَّهَبِ، وَعَنِ الْفِرَاءَةِ فِي الرُّكُوعِ * رواه مسلم

4384- Hz. Ali der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bana ipek karışımı kumaştan yapılan elbiseyi ve aspurla sarıya boyanmış elbiseyi giymemi, altın yüzük takmamı ve rükû halinde iken kıraat yapmamı yasakladı." [Sahih]

Müslim (2078)

٤٣٨٥ - [٣] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ رَأَى خَاتِمًا مِنْ ذَهَبٍ فِي يَدِ رَجُلٍ فَتَزَعَهُ فَطَرَحَهُ وَقَالَ يَعْمِدُ أَحَدَكُمْ إِلَى جَمْرَةٍ مِنْ نَارٍ فَيَجْعَلُهَا فِي يَدِهِ فَقِيلَ لِلرَّجُلِ بَعْدَ مَا ذَهَبَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ خُذْ خَاتِمَكَ انْتَفِعْ بِهِ قَالَ لَا وَاللَّهِ لَا أَخْذُهُ أَبَدًا وَقَدْ طَرَحَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ * رواه مسلم

4385- Abdullah b. Abbâs bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), bir adamın parmağında altın bir yüzük görünce onu parmağından çıkarıp attı ve: "Neden biriniz ateşten bir kor parçasını alıp da elinde tutmak ister!" buyurdu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) oradan ayrıldıktan sonra adama: "Yüzüğünü al da (satıp) faydalan" denildiği zaman adam: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onu attıktan sonra vallahi artık onu asla almam!" karşılığını verdi. [Sahih]

Müslim (2090)

٤٣٨٦ - [٤] عَنْ أَنَسٍ: "أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ أَرَادَ أَنْ يَكْتُبَ إِلَى كِسْرَى وَقَيْصَرَ وَالتَّجَاشِي، فَقِيلَ: إِنَّهُمْ لَا يَقْبَلُونَ كِتَابًا إِلَّا بِخَاتِمٍ، فَصَاغَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ خَاتِمًا حَلَقَتُهُ فِضَّةً، وَنَقَشَ فِيهِ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ * رواه مسلم. وفي رواية للبخاري: كَانَ نَقْشُ الْخَاتِمِ ثَلَاثَةَ أَسْطُرٍ مُحَمَّدٌ سَطْرٌ وَرَسُولٌ سَطْرٌ وَاللَّهُ سَطْرٌ

4386- Enes der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) Kisra, Kayser ve Necâşî'ye mektub yazmak isteyince: "Onlar mühürsüz mektub kabul etmezler" denildi. Bunun üzerin Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) gümüştten halka yüzük yaptırdı. Daha sonra «Muhammedun Resûlullah» ibaresini ona nakşettirdi. [Sahih]

Müslim. Buhârî'nin bir rivayetinde: Yüzükte ilk satırda "Muhammed", ikinci satırda "Resûl", üçüncü satırda da "Allah" olmak üzere üç satırlık bir yazı vardı.

Buhârî (5872) ve Müslim (2092)

٤٣٨٧ - [٥] عَنْ أَنَسِ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ خَاتَمَهُ مِنْ فِصَّةٍ وَكَانَ فَصَّهُ مِنْهُ * رواه

البخاري

4387- Enes b. Mâlik der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in mühür yüzüğü gümüşlendi, onun kaşı da gümüşlendi." [Sahih]

Buhârî (5870)

٤٣٨٨ - [٦] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ لَبَسَ خَاتَمَ فِصَّةٍ فِي يَمِينِهِ

فِيهِ فَصٌّ حَبَشِيٌّ كَانَ يَجْعَلُ فَصَّهُ مِثْلًا يَلِي كَفَّهُ * متفق عليه

4388- Enes b. Mâlik bildiriyor: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) taşı Habeş yapımı olan gümüş bir yüzük taktı. Kaşını da avucuna doğru çevirirdi." [Sahih]

Buhârî (5865) ve Müslim (2091)

٤٣٨٩ - [٧] عَنْ أَنَسِ قَالَ: "كَانَ خَاتَمَ النَّبِيِّ ﷺ فِي هَذِهِ وَأَشَارَ إِلَى الْخِنْصِرِ

مِنْ يَدِهِ الْيُسْرَى" * رواه مسلم

4389- Enes: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in yüzüğü şunda idi" dedi ve sol elinin küçük parmağını gösterdi. [Sahih]

Müslim (2095)

٤٣٩٠ - [٨] قَالَ عَلِيُّ نَهَانِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَنْ أَتَخَتَّمُ فِي إِصْبَعِي هَذِهِ أَوْ هَذِهِ

قَالَ فَأَوْمَأَ إِلَيَّ الْوُسْطَى وَالَّتِي تَلِيهَا * رواه مسلم

4390- Hz. Ali, orta parmak ile ondan sonra gelen parmağı göstererek: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bu veya şu parmağıma yüzük takmamı yasakladı" dedi. [Sahih]

Müslim (2078)

2- FASIL

٤٣٩١ - [٩] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَتَخَتَّمُ فِي يَمِينِهِ * رواه

ابن ماجة

4391- Abdullah b. Câfer (b. Ebî Tâlib)'in bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) yüzüğü sağ eline takardı.” [Sahih]

İbn Mâce (3647) * [Sahih Sünen İbn Mâce]

٤٣٩٢ - [١٠] ورواه أبو داود والنسائي عن علي

4392- Aynı hadisi Ebu Dâvûd (4226) ve Nesâî (5203) Hz. Ali'den rivayet etmiştir. [Sahih]

٤٣٩٣ - [١١] عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يَتَخَتَّمُ فِي يَسَارِهِ، وَكَانَ فَضَّهُ فِي

بَاطِنِ كَفِّهِ * رواه أبو داود

4393- İbn Ömer bildiriyor: “Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yüzüğünü sol eline takar ve taşını da avucunun içine gelecek şekilde çevirirdi.” [Zayıf]

Ebû Dâvud (4227) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٣٩٤ - [١٢] عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ قَالَ إِنَّ نَبِيَّ اللَّهِ ﷺ أَخَذَ حَرِيرًا فَجَعَلَهُ

فِي يَمِينِهِ وَأَخَذَ ذَهَبًا فَجَعَلَهُ فِي شِمَالِهِ ثُمَّ قَالَ إِنَّ هَذَيْنِ حَرَامٌ عَلَى ذُكُورِ أُمَّتِي *

رواه أحمد وأبو داود والنسائي

4394- Ali b. Ebî Tâlib der ki: “Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) sağ eline ipeği, sol eline de altını aldı ve: «Bu ikisi, ümmetimin erkekleri için haramdır» buyurdu.” [Sahih]

Ahmed (750), Ebu Dâvûd (4057) ve Nesâî (5145) * Sahîhu't-Terğîb (2049)

٤٣٩٥ - [١٣] عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ نَهَى عَنْ رُكُوبِ
التِّمَارِ، وَعَنْ لُبَيْسِ الذَّهَبِ إِلَّا مُقَطَّعًا * رواه أبو داود والنسائي

4395- Muaviye b. Ebî Süfyân der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) kaplan (vahşi hayvanların) postunun eyer olarak kullanımını ve basit ve küçük miktarda olmadıktan sonra altınla süslenmeyi yasakladı. [Sahih]

Ebu Dâvûd (4239) ve Nesâî (8/161)

٤٣٩٦ - [١٤] عَنْ بُرَيْدَةَ أَنَّ رَجُلًا جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ وَعَلَيْهِ خَاتَمٌ مِنْ شَبَبِهِ،
فَقَالَ لَهُ: مَا لِي أَجِدُ مِنْكَ رِيحَ الْأَضْنَامِ فَطَرَحَهُ، ثُمَّ جَاءَ وَعَلَيْهِ خَاتَمٌ مِنْ حَدِيدٍ،
فَقَالَ: مَا لِي أَرَى عَلَيْكَ حِلْيَةَ أَهْلِ النَّارِ فَطَرَحَهُ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مِنْ أَيِّ شَيْءٍ
أَتَّخِذُهُ؟ قَالَ: اتَّخِذْهُ مِنْ وَرِقٍ، وَلَا تُتِمَّهُ مِثْقَالًا * رواه الترمذي وأبو داود والنسائي

4396- Abdullah b. Bureyde, babasından bildiriyor: Tunçtan bir yüzük takan bir adam Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına gelince Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "*Sende putların kokusunu alıyorum*" buyurdu. Adam daha sonra parmağında demir bir yüzükle geldiğinde Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "*Görüyorum da Cehennem ahalisinin takılarından takmışsın!*" buyurdu. Adam altın bir yüzük takmış bir şekilde geldiğinde bu sefer Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "*Görüyorum da Cennet ahalisinin takılarından takmışsın*" buyurdu. Bunun üzerine adam: "Hangi tür yüzüklerden takmalıyım?" diye sorunca Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Gümüşten yaptır, ancak ağırlığı bir miskâle ulaşmasın*" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (1785), Ebu Dâvûd (4223) ve Nesâî (8/172) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٣٩٧ - [١٥] عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: كَانَ نَبِيُّ اللَّهِ ﷺ يَكْرَهُ عَشْرَ خِلَالَ: الصُّفْرَةَ يَغْنِي الْخَلْقَ وَتَغْيِيرَ الشَّيْبِ، وَجَرَّ الإِزَارِ، وَالتَّخْتَمَ بِالذَّهَبِ، وَالتَّبْرُجَ بِالزَّيْنَةِ لِغَيْرِ مَحَلِّهَا، وَالضَّرْبَ بِالكَعَابِ، وَالرُّقَى إِلَّا بِالْمَعْوَذَاتِ، وَعَقْدَ التَّمَائِمِ، وَعَزَلَ الْمَاءِ لِغَيْرِ أَوْ غَيْرِ مَحَلِّهِ أَوْ عَنْ مَحَلِّهِ وَفَسَادَ الصَّبِيِّ غَيْرَ مُحَرَّمِهِ * رواه أبو داود والنسائي

4397- Abdullah b. Mes'ûd'un bildirdiğine göre, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) şu on şeyi kerih görürdü: "Sarıya boyamayı (yani halûk'u), (saç sakaldaki) beyazlığı değiştirmeyi, yerde etek sürümeyi, altın yüzük takmayı, tavla oynamayı, yersiz ve gereksiz yere zineti göstermeyi, Nas ve Felak sûreleri dışında dualarla rukye yapmayı, nazarlık takmayı, azil yapıp meniye dışarı akıtmayı ve haram kılmadığı çocuğu bozmayı (emzikli kadınla cinsel ilişkide bulunarak sütü bozmayı)." [Zayıf]

Ebu Dâvûd (4222) ve Nesâî (8/141) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٣٩٨ - [١٦] عَنْ ابْنِ الزُّبَيْرِ: أَنَّ مَوْلَاةَ لَهُمْ ذَهَبَتْ بِابْنَةِ الزُّبَيْرِ إِلَى عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ وَفِي رِجْلِهَا أَجْرَاسٌ فَقَطَعَهَا عُمَرُ، وَقَالَ: إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: "مَعَ كُلِّ جَرَّيسٍ شَيْطَانٌ" * رواه أبو داود

4298- Ali b. Sehl b. Zübeyr bildiriyor: Kendilerine ait olan bir cariye, Zübeyr'in, ayağında ziller olan kızını Ömer b. el-Hattâb'a götürdü. Ömer, zilleri kesti ve: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'i: «Her zille birlikte bir şeytan var» buyururken duydum" dedi. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4230) * Daifu't-Terjîb (1819)

٤٣٩٩ - [١٧] عَنْ بَنَاتِةَ مَوْلَاةِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ حَسَّانَ الْأَنْصَارِيِّ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: بَيْنَمَا هِيَ عِنْدَهَا إِذْ دَخَلَ عَلَيْهَا بِجَارِيَةٍ وَعَلَيْهَا جَلَاجِلٌ يُصَوِّتُنْ، فَقَالَتْ: لَا

تُدْخِلْنَهَا عَلَيَّ إِلَّا أَنْ تَقْطَعُوا جَلَاجِلَهَا، وَقَالَتْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: "لَا تَدْخُلُ الْمَلَائِكَةُ بَيْتًا فِيهِ جَرَسٌ" * رواه أبو داود

4399- Abdurrahman b. Hassân el-Ensârî'nin azatlısı Bunâne'nin bildirdiğine göre kendisi Hz. Âişe'nin yanında iken üzerinde çingiraklar olan bir cariyeyle yanına girildi. Bunun üzerine Âişe: "Üzerindeki çingirakları kesmeden onu yanıma sokmayın" dedi ve ekledi: "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): «İçinde çan bulunan eve melekler girmez» buyurduğunu işittim." [Hasen]

Ahmed (26052) ve Ebû Dâvud (4231) * Sahihu't-Terğîb (3120)

٤٤٠٠ - [١٨] عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ طَرْفَةَ، أَنَّ جَدَّهُ عَزْفَجَةَ بْنَ أَسْعَدَ، قَطَعَ أَنْفَهُ يَوْمَ الْكَلَابِ، فَاتَّخَذَ أَنْفًا مِنْ وَرَقٍ، فَأَنْشَنَ عَلَيْهِ، فَأَمَرَهُ النَّبِيُّ ﷺ، فَاتَّخَذَ أَنْفًا مِنْ ذَهَبٍ * رواه الترمذي وأبو داود والنسائي

4400- Abdurrahman b. Tarafe, dedesi Arfece b. Es'ad'dan bildiriyor: (Arfece) Cahiliye dönemindeki Kilâb savaşında burnundan yara almıştı. Bundan dolayı gümüşten bir burun yaptırdı ve bu gümüşten burun koku yaptı. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) altından burun yaptırmasını emretti. [Hasen]

Tirmizi (1770), Ebu Dâvûd (4232) ve Nesâî (5161) * [Sahih Sünen en-Nesâî]

٤٤٠١ - [١٩] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُحَلِّقَ حَبِيْبَهُ حَلَقَةً مِنْ نَارٍ، فَلْيُحَلِّقْهُ حَلَقَةً مِنْ ذَهَبٍ، وَمَنْ أَحَبَّ أَنْ يُطَوِّقَ حَبِيْبَهُ طَوْقًا مِنْ نَارٍ، فَلْيُطَوِّقْهُ طَوْقًا مِنْ ذَهَبٍ، وَمَنْ أَحَبَّ أَنْ يُسَوِّرَ حَبِيْبَهُ سَوَارًا مِنْ نَارٍ، فَلْيُسَوِّرْهُ سَوَارًا مِنْ ذَهَبٍ، وَلَكِنْ عَلَيْكُمْ بِالْفِضَّةِ، فَالْعَبُوا بِهَا * رواه أبو داود

4401- Ebû Hûreyre'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sevdiğine ateşten bir halka takmayı seven kişi ona altından bir halka taksın, sevdiğine ateşten bir bilezik takmak isteyen kişi ona altından bir bilezik taksın. Ancak siz gümüşü alın ve onu (dilediğiniz gibi) kullanın" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4236) * Sahihu't-Terğib (772)

٤٤٠٢ - [٢٠] عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ أَيُّمَا امْرَأَةٍ تَحَلَّتْ يَغْنِي بِقِلَادَةٍ مِنْ ذَهَبٍ جُعِلَ فِي عُقْبَتِهَا مِثْلُهَا مِنَ النَّارِ وَأَيُّمَا امْرَأَةٍ جَعَلَتْ فِي أُذُنِهَا خُرْصًا مِنْ ذَهَبٍ جَعَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي أُذُنِهَا مِثْلَهُ خُرْصًا مِنَ النَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ * رواه أبو داود والنسائي

4402- Esmâ binti Yezîd der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Hangi kadın zînet olarak altın gerdanlık takarsa, aynısı gibi ateşten bir gerdanlık boynuna takılır. Hangi kadın da kulağına altın küpeler takarsa, kıyamet günü aynısı gibi ateşten küpeler kulağına takılır" buyurdu. [Zayıf]

Ebu Dâvûd (4238) ve Nesâî (8/157) * Daifu't-Terğib (473)

٤٤٠٣ - [٢١] عَنْ أُخْتِ لِحْدَيْفَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: يَا مَعْشَرَ النِّسَاءِ، أَمَا لَكُنَّ فِي الْفِضَّةِ مَا تَحَلِّينَ بِهِ، أَمَا إِنَّهُ لَيْسَ مِنْكُنَّ امْرَأَةٌ تَحَلِّي ذَهَبًا تُظْهِرُهُ، إِلَّا عُذِّبَتْ بِهِ * رواه أبو داود والنسائي

4403- Huzeyfe'nin kız kardeşi der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bize hutbesinde: "Ey kadınlar topluluğu! Zînet olarak size gümüş yeter. Sizden altın takılar takan ve onu teşhir eden kadın bundan dolayı mutlaka azap görür" buyurdu. [Zayıf]

Ebu Dâvûd (4237) ve Nesâî (5137) * Daifu't-Terğib (474)

3- FASIL

٤٤٠٤ - [٢٢] عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ كَانَ يَمْنَعُ أَهْلَهُ الْجِلْيَةَ وَالْحَرِيرَ وَيَقُولُ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ جِلْيَةَ الْجَنَّةِ وَحَرِيرَهَا فَلَا تَلْبَسُوهَا فِي الدُّنْيَا *
رواه النسائي

4404- Ukbe b. Âmir der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) kendi hanımlarına altın ve gümüş takınmalarına ve ipek elbise giymelerine engel olur ve: "Sizler Cennet ziynetini ve ipeklerini istiyorsanız onları bu dünyada giymeyin (takmayın)" derdi. [Sahih]

Nesâi (5136) * Sahîhu't-Terğîb (2063)

٤٤٠٥ - [٢٣] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ اتَّخَذَ خَاتَمًا فَلَبَسَهُ قَالَ شَغَلَنِي هَذَا عَنْكُمْ مِنْذُ الْيَوْمِ إِلَيْهِ نَظْرَةٌ وَإِلَيْكُمْ نَظْرَةٌ ثُمَّ أَلْقَاهُ * رواه النسائي

4405- İbn Abbâs der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bir yüzük yaptırıp takmıştı bir süre sonra: "Bu yüzük beni meşgul ediyor; sabahtan beri bir ona bakıyorum, bir de size bakıyorum" buyurdu ve çıkarıp attı. [Sahih]

Nesâi (5289) * es-Silsiletu's-Sahîha (3/1192)

٤٤٠٦ - [٢٤] قَالَ مَالِكٌ: وَأَنَا أَكْرَهُ أَنْ يَلْبَسَ الْعِلْمَانُ شَيْئًا مِنَ الذَّهَبِ لِأَنَّهُ بَلَّغَنِي أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ نَهَى عَنْ تَخَمُّمِ الذَّهَبِ فَأَنَا أَكْرَهُهُ لِلرِّجَالِ الْكَبِيرِ مِنْهُمْ وَالصَّغِيرِ. رواه في الموطأ

4406- Mâlik der ki: "Çocukların altından bir şey takmalarını hoş görmem. Çünkü bana ulaştığı göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) altın yüzük

takmayı yasaklamıştır. Bunun için erkeklerden büyüklere de, küçüklere de bunu hoş görmem.”

Mâlik

بَاب النَّعَالِ

Ayakkabı

1- FASIL

٤٤٠٧ - [١] عن ابن عمر قال: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَلْبَسُ النَّعْلَ الَّتِي لَيْسَ

فِيهَا شَعْرَةٌ * رواه البخاري

4407- Abdullah b. Ömer der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) üzeri kılız deriden imal edilmiş ayakkabılar giydiğini gördüm. [Sahih]

Buhârî (166)

٤٤٠٨ - [٢] وعن أنس قال: أَنَّ نَعْلَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ كَانَ لَهَا قَبَالَانِ * رواه

البخاري

4408- Enes'in bildirdiğine göre, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) ayakkabısının (ön tarafında) iki kayışı vardı. [Sahih]

Buhârî (5857)

٤٤٠٩ - [٣] عَنْ جَابِرٍ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ فِي غَزْوَةِ غَزْوَنَاهَا:

اسْتَكْبَرُوا مِنَ النَّعَالِ، فَإِنَّ الرَّجُلَ لَا يَزَالُ رَاكِبًا مَا انْتَعَلَ. * رواه مسلم

4409- Câbir der ki: Katıldığımız bir savaşta Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Ayakkabılarımızı çokça giyin. Çünkü kişi ayakkabı giydiği müddetçe (bineğine) binmiş gibi olur" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Müslim (2096)

٤٤١٠ - [٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِذَا انْتَعَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَبْدَأْ بِالْيَمِينِ، وَإِذَا نَزَعَ فَلْيَبْدَأْ بِالشَّمَالِ، فَلْتَكُنِ الْيَمْنَى أَوْلَهُمَا تُنْعَلُ، وَأَخْرَهُمَا تُنْزَعُ * متفق عليه

4410- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ayakkabınızı giyeceğiniz zaman sağ taraftan başlayın; çıkaracağınızda ise sol ayağınızdan başlayın. Böylece sağ ayak ayakkabı giyilirken ilk, çıkarılırken sonuncu olsun" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5856) ve Müslim (2097)

٤٤١١ - [٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ «لَا يَمْشِي أَحَدُكُمْ فِي نَعْلٍ وَاحِدَةٍ لِيُخْفِيهِمَا جَمِيعًا، أَوْ لِيُنْعَلَهُمَا جَمِيعًا» * متفق عليه

4411- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sakın sizden biriniz bir tek ayakkabı ile yürümesin! Ya ikisini beraber çıkarsın (yalın ayak yürüsün) ya da ikisini de beraberce giysin!" buyurmuştur. [Sahih]

Buhârî (5855) ve Müslim (2097)

٤٤١٢ - [٦] وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِذَا انْقَطَعَ شِسْعُ نَعْلِهِ فَلَا يَمْشِي فِي نَعْلٍ وَاحِدَةٍ حَتَّى يُضْلِحَ شِسْعَهُ، وَلَا يَمْشِي فِي خُفٍّ وَاحِدٍ، وَلَا يَأْكُلُ بِشِمَالِهِ، وَلَا يَخْتَبِي بِالثُّوبِ الْوَاحِدِ، وَلَا يَلْتَجِفُ الصَّمَاءَ" * رواه مسلم

4412- Câbir der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Eğer birinizin ayakkabısının kayışı koparsa, onu tamir edene kadar öbür teki ile yürümesin. Bir tek mest ilede yürümesin ve sol eliyle yemek yemesin. (Oturduğunda avret yeri açıkta kalacak şekilde) tek parçalık bir kumaşla örtünerek ve tek parça

kuumaşla, tulum giyer gibi vücudunu kolları da içeride kalacak şekilde, sarınarak giyinmesin" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2099)

2- FASIL

٤٤١٣ - [٧] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْعَبَّاسِ قَالَ: كَانَ لِنَعْلِ النَّبِيِّ ﷺ قَبْلَانَ مَشِيئِي

شِرَاكُهُمَا * رواه الترمذي .

4413- Abdullah b. Abbâs der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in ayakkabısının ön taraftan (parmakları arasından geçen) çift tasması vardı." [Sahih]

Tirmizî (1772) ve İbn Mâce (3614) * [Sahih Sünen İbn Mâce]

٤٤١٤ - [٨] عَنْ جَابِرٍ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَنْ يَتَّعِلَ الرَّجُلُ قَائِمًا * رواه

أبو داود

4414- Câbir der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), kişinin ayakkabısını ayakta giymesini yasakladı." [Sahih]

Ebû Dâvud (4135) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٤١٥ - [٩] ورواه الترمذي وابن ماجة عن أبي هريرة

4415- Aynı hadisi Tirmizî (1775) ve İbn Mâce (3618) Ebu Hureyre'den rivayet etmiştir. [Sahih]

٤٤١٦ - [١٠] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: رُبَّمَا مَسَى النَّبِيُّ ﷺ فِي نَعْلِ وَاحِدَةٍ. وَفِي

رواية: أَنَّهَا مَسَتْ بِنَعْلِ وَاحِدَةٍ * رواه الترمذي وقال: وَهَذَا أَصَحُّ.

4416- Hz. Âişe der ki: “Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), bazen tek ayakkabı ile yürürdü.” Başka bir rivayette ise Hz. Âişe de tek ayakkabı ile yürümüştür.” [Sahih]

Tirmizî (1778) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٤١٧ - [١١] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: مِنَ السُّنَّةِ إِذَا جَلَسَ الرَّجُلُ أَنْ يَخْلَعَ نَعْلَيْهِ

فَيَضَعُهُمَا بِجَنْبِهِ * رواه أبو داود

4417- İbn Abbâs der ki: “Kişinin oturacağı zaman ayakkabılarını çıkarıp yanına koyması sünnettendir.” [Zayıf]

Ebü Dâvud (4138) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٤١٨ - [١٢] عَنِ ابْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ؛ أَنَّ النَّجَاشِيَّ أَهْدَى لِلنَّبِيِّ ﷺ خَفَيْنِ

أَسْوَدَيْنِ سَادَجَيْنِ، فَلَبَسَهُمَا * رواه ابن ماجه. وزاد الترمذي عن ابن بريدة عن أبيه: ثُمَّ تَوَضَّأَ وَمَسَحَ عَلَيْهِمَا.

4418- Bureyde (b. el-Husayb) der ki: Necâşî, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'e bir çift siyah ve sade mesti hediye olarak gönderdi. O da bunları giydi. Sonra abdest alıp bunların üzerine meshetti.” [Sahih]

İbn Mâce (549) ve Tirmizî (2820) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

باب التَّرَجُّلِ

Saç Bakımı

1- FASIL

٤٤١٩ - [١] عَنِ عَائِشَةَ قَالَتْ: كُنْتُ أُرْجِلُ رَأْسَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَأَنَا حَائِضٌ *

متفق عليه

4419- Hz. Âişe der ki: "Hayızlı olduğum halde Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) saçlarını yıkayıp temizlerdim." [Sahih]

Buhâri (295) ve Müslim (297)

٤٤٢٠ - [٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، قَالَ: الْفِطْرَةُ خَمْسٌ: الْإِخْتِثَانُ،

وَالِاسْتِحْدَادُ، وَقَصُّ الشَّارِبِ، وَتَقْلِيمُ الْأَطْفَارِ، وَتَنْفُ الْإِبْطِ * متفق عليه

4420- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Fitrat beş şeydir: Sünnet olmak, ustura ile (etek altını) tıraş etmek, bıyığı kesmek, tırnakları kesmek ve koltuk altı (kılları)nı yolmak" buyurdu. [Sahih]

Buhâri (5889) ve Müslim (257)

٤٤٢١ - [٣] عَنْ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ «خَالِفُوا الْمُشْرِكِينَ، وَفَزُوا

اللِّحَى، وَأَخْفُوا الشَّوَارِبَ». وفي رواية: "أَنْهَكُوا الشَّوَارِبَ وَأَغْفُوا اللَّحَى" * متفق عليه

4421- İbn Ömer bildiriyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Müşriklere muhalefet edin. Sakalları büyümeye bırakın, bıyıkları kazıtın!" buyurmuştur. Diğer rivayette: "Sakallarınızı uzatın ve bıyıklarınızı da kesin" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Buhâri (5892) ve Müslim (259)

٤٤٢٢ - [٤] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ وَقَّتْ لَنَا فِي قَصِّ الشَّارِبِ وَتَقْلِيمِ

الْأَطْفَارِ وَتَنْفِ الْإِبْطِ وَحَلْقِ الْعَانَةِ أَنْ لَا تَتْرَكَ أَكْثَرَ مِنْ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً * رواه مسلم

4422- Enes b. Mâlik der ki: "Bıyıkların kısaltılması, tırnakların kesilmesi, koltuk altı kıllarının alınması ve etek traşının yapılması hususunda (en fazla) kırk gecelik bir süre tayin edildi ve bu sürenin aşılması emredildi." [Sahih]

Müslim (258)

٤٤٢٣ - [٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى لَا يَضْبُغُونَ فَخَالِفُوهُمْ. * متفق عليه

4423- Ebû Hureyre, Resûlullah'tan (sallallahu aleyhi vesellem): "Yahudiler ve Hıristiyanlar (saç ve sakallarını) boyamazlar. Siz onlara muhalefet edin" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Buhârî (3462) ve Müslim (2103)

٤٤٢٤ - [٦] عَنْ جَابِرٍ قَالَ: أَتَيْتُ بِأَبِي قُحَافَةَ يَوْمَ فَتْحِ مَكَّةَ وَرَأْسُهُ وَلِحْيَتُهُ كَالثَّمَامَةِ بَيَاضًا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: غَيِّرُوا هَذَا بِشَيْءٍ، وَاجْتَنِبُوا السَّوَادَ. * رواه مسلم

4424- Câbir der ki: (Hz. Ebû Bekir'in babası) Ebû Kuhâfe, Mekke fethinde Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) getirildiğinde saçı ve sakalı bandık otu gibi beyazdı. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bunu (boya gibi) bir şeyle değiştirin ve siyahtan sakının" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2102)

٤٤٢٥ - [٧] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يُحِبُّ مُوَافَقَةَ أَهْلِ الْكِتَابِ فِيمَا لَمْ يُؤْمَرْ فِيهِ، وَكَانَ أَهْلُ الْكِتَابِ يَسْدِلُونَ أَشْعَارَهُمْ، وَكَانَ الْمُشْرِكُونَ يَفْرُقُونَ رُءُوسَهُمْ، فَسَدَلَ النَّبِيُّ ﷺ نَاصِيَتَهُ، ثُمَّ فَرَقَ بَعْدُ * متفق عليه

4425- İbn Abbâs der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) hakkında hiçbir emr bulunmayan hususlarda Ehl-i Kitab'a uymayı severdi. Müşrikler saçlarını ikiye böler, Ehl-i Kitab ise düz sarkıtırdı. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) önce alın saçlarını salıverdi. Daha sonra ise saçlarını ortasından ikiye ayırdı. [Sahih]

Buhârî (5917) ve Müslim (2336)

٤٤٢٦ - [٨] وعن نافع عن ابن عمر قال: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ: "يُنْهَى عَنِ الْقَرْعِ". قِيلَ لِنَافِعٍ: مَا الْقَرْعُ؟ قَالَ: يُخْلَقُ بَعْضُ رَأْسِ الصَّبِيِّ، وَيُتْرَكُ الْبَعْضُ وَالْحَقُّ بَعْضُهُمُ التَّفْسِيرُ بِالْحَدِيثِ * متفق عليه

4426- Nâfi, İbn Ömer'den naklediyor: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yarım tıraşı yasakladığını duydum". Râvi dedi ki: Nâfi'ye: "Bu yarım tıraş nedir?" diye sordum: "Çocuğun başının bir kısmını tıraş edip, bir kısmını bırakmaktır" karşılığını verdi. [Sahih]

Buhârî (5920) ve Müslim (2120) Bazı raviler açıklamayı metnin içine dahil etmişlerdir.

٤٤٢٧ - [٩] عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ رَأَى صَبِيًّا حَلَقَ بَعْضَ شَعْرِهِ وَتَرَكَ بَعْضَهُ، فَنَهَى عَنِ ذَلِكَ وَقَالَ: اخْلِقُوهُ كُلَّهُ، أَوْ ائْتِرْكُوهُ كُلَّهُ * رواه مسلم

4427- İbn Ömer'in bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bir çocuğun başının bir kısmının tıraş edilip bir kısmının da bırakıldığını görünce: "Başın ya tamamını tıraş edin ya da hepsini bırakın" buyurarak yasakladı. [Sahih]

Müslim (2120)

٤٤٢٨ - [١٠] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ لَعَنَ النَّبِيُّ ﷺ الْمُحَنِّينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالْمُتَرَجِّلَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَقَالَ أَخْرِجُوهُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ * رواه البخاري

4428- İbn Abbâs der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) erkeklerden muhannes (kadın kılıklı) olanlar ile kadınlardan erkekleşmeye çalışanlara lanet etti ve buyurdu ki: "Onları evlerinizden çıkarın!" [Sahih]

Buhârî (6834)

٤٤٢٩ - [١١] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ الْمُتَشَبِّهِينَ مِنَ الرِّجَالِ

بِالنِّسَاءِ، وَالْمُتَشَبِّهَاتِ مِنَ النِّسَاءِ بِالرِّجَالِ * رواه البخاري

4429- İbn Abbâs der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) erkeklerden kadınlara benzemeye çalışanlara ve kadınlardan erkeklere benzemeye çalışanlara lânet etti." [Sahih]

Buhârî (5885)

٤٤٣٠ - [١٢] عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ لَعَنَ اللَّهُ الْوَاصِلَةَ

وَالْمُسْتَوْصِلَةَ وَالْوَاشِمَةَ وَالْمُسْتَوْشِمَةَ * متفق عليه

4430- İbn Ömer'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah, (başkasına ait) saç(ı kendi saçına) ekleyen ve ekleten, dövme yapan ve yaptıran kadınlara lanet etti." [Sahih]

Buhârî (5937) ve Müslim (2124)

٤٤٣١ - [١٣] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ لَعَنَ اللَّهُ الْوَاشِمَاتِ وَالْمُوتَشِمَاتِ

وَالْمُتَنَبِّصَاتِ وَالْمُتَقَلِّبَاتِ لِلْخُسْنِ الْمُغْيِرَاتِ خَلَقَ اللَّهُ فَبَلَغَ ذَلِكَ امْرَأَةً مِنْ بَنِي

أَسَدٍ يُقَالُ لَهَا أُمُّ يَغْقُوبَ فَجَاءَتْ فَقَالَتْ إِنَّهُ بَلَغَنِي عَنْكَ أَنَّكَ لَعَنْتَ كَيْتَ وَكَيْتَ

فَقَالَ وَمَا لِي أَلْعَنُ مَنْ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَمَنْ هُوَ فِي كِتَابِ اللَّهِ فَقَالَتْ لَقَدْ قَرَأْتُ

مَا بَيْنَ اللُّوْحَيْنِ فَمَا وَجَدْتُ فِيهِ مَا تَقُولُ قَالَ لَيْسَ كُنْتُ قَرَأْتِيهِ لَقَدْ وَجَدْتِيهِ أَمَا

قَرَأْتُ ﴿وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا﴾ قَالَتْ بَلَى قَالَ فَإِنَّهُ قَدْ

نَهَى * متفق عليه

4431- Abdullah (b. Mes'ûd)'dan naklediliyor: Kendisinin: "Güzelleşmek için ve Allah'ın yarattığını (suretini) değiştirerek dövme yapan ve yaptıran, yüzündeki tüyleri yolana ve dişlerini inceltmek için aralarını

yontana Allah lanet etmiştir!” dediği Esed oğullarından Ümmü Yâkub adında bir kadına ulaştığında yanına geldi ve: “Bana ulaştığına göre, şöyle şöyle yapanlara lanet etmişsin” dedi. Abdullah: “Neden beni suçluyorsun? Ben Resûlullah’ın (sallallahu aleyhi vesellem) lanet ettiklerine ve Allah’ın Kitab’ında bulunana dayanarak lanet ettim” karşılığını verdi. Kadın: “Ben Kur’ân’ı okudum; ama senin dediğin gibi bir şey bulamadım” deyince, Abdullah: “«Gerçekten okusaydın bulurdun!... Peygamber size ne verirse onu alın, sizi neden menederse ondan geri durun...» (Haşr Sur. 7) âyetini okumadın mı?” karşılığını verdi. Kadın: “Evet! Okudum” deyince Abdullah: “Resûlullah da (sallallahu aleyhi vesellem) bu saydıklarımı yasaklamıştı” cevabını verdi. [Sahih]

Buhârî (4886) ve Müslim (2125)

٤٤٣٢ - [١٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ «الْعَيْنُ حَقٌّ». وَنَهَى عَنِ

الْوَشْمِ * رواه البخاري

4432- Ebû Hureyre der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): “Göz değmesi gerçektir” buyurdu ve vücuda dövme yaptırmayı yasakladı. [Sahih]

Buhârî (5740)

٤٤٣٣ - [١٥] وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: لَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ مُلْبِدًا * رواه

البخاري

4433- Abdullah b. Ömer der ki: “Ben Resûlullah’ın (sallallahu aleyhi vesellem) başının saçlarını yapışkan bir madde ile toplayıp yapıştıtırırken gördüm.” [Sahih]

Buhârî (5914)

٤٤٣٤ - [١٦] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَنْ يَتَزَعَفَرَ الرَّجُلُ * متفق

عليه

4434- Enes der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) erkeğin zâfiran sürünmesini yasakladı." [Sahih]

Buhârî (5846) ve Müslim (2101)

٤٤٣٥ - [١٧] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: كُنْتُ أَطِيبُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ بِأَطِيبٍ مَا كُنْتُ أَجِدُ مِنَ الطَّيِّبِ حَتَّى أَرَى وَبَيْضَ الطَّيِّبِ فِي رَأْسِهِ وَلِخَيْتِهِ * متفق عليه

4435- Hz. Âişe'nin şöyle dediğini nakleder: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e bulabildiğim en güzel kokuyu kendisine sürerdim. Hatta başındaki ve sakalındaki kokunun parlaklığını görürdüm." [Sahih]

Buhârî (5923) ve Müslim (1189)

٤٤٣٦ - [١٨] عَنْ نَافِعٍ قَالَ: كَانَ ابْنُ عُمَرَ إِذَا اسْتَجْمَرَ اسْتَجْمَرَ بِاللَّوَةِ غَيْرِ مُطْرَأَةٍ، وَيَكْأُفُورٍ، يَطْرَحُهُ مَعَ الْأَلْوَةِ، ثُمَّ قَالَ: هَكَذَا كَانَ يَسْتَجْمِرُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ *
رواه مسلم

4436- Nâfi der ki: İbn Ömer koku sürüneceği zaman koku karıştırmadan öd ağacı ve(ya) kâfurula karışık öd ağacı sürünürdü. Sonra da: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) böyle (koku) sürünürdü" derdi. [Sahih]

Müslim (2254)

2- FASIL

٤٤٣٧ - [١٩] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَقْضُ أَوْ يَأْخُذُ مِنْ شَارِبِهِ، قَالَ: وَكَانَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلَ الرَّحْمَنِ يَفْعَلُهُ * رواه الترمذي هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ.

4437- İbn Abbâs der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), bıyıklarını kısaltır veya bıyıklarından alırdı ve Allah'ın dostu Hz. İbrahim'in de bıyıklarını aynen böyle aldığını söylerdi. [Zayıf]

Tirmizî (2760, "hasen garib") * [Daif Süneni't-Tirmizî]

٤٤٣٨ - [٢٠] عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَنْ لَمْ يَأْخُذْ شَارِبَهُ

فَلَيْسَ مِنَّا * رواه أحمد والترمذي والنسائي

4438- Zeyd b. Erkam der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Bıyıkları kısaltmayıp uzatanlar bizim yolumuza uyanlardan değildir"* buyurdu. [Sahih]

Ahmed (1/301), Tirmizî (2760) ve Nesâî (13)

٤٤٣٩ - [٢١] عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ

يَأْخُذُ مِنْ لِحْيَتِهِ مِنْ عَرْضِهَا وَطُولِهَا * رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ.

4439- Amr b. Şuayb'ın babası kanalıyla dedesinden bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) sakalını tıraş ederken sakalının eninden ve boyundan alırdı. [Zayıf]

Tirmizî (2762 "garib") * es-Silsiletu'd-Daife (1/288)

٤٤٤٠ - [٢٢] عَنْ يَغْلَى بْنِ مَرْثَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ أَبْصَرَ رَجُلًا مُتَخَلِّقًا قَالَ: اذْهَبْ

فَاغْسِلْهُ، ثُمَّ اغْسِلْهُ ثُمَّ لَا تَعُدْ * رواه الترمذي والنسائي

4440- Ya'la b. Murre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) halûk adı verilen bir koku sürünmüş bir adam gördü ve: *"Git onu yıka, sonra tekrar yıka ve bir daha bunu kullanma!"* buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2816) ve Nesâî (5121) * [Daif Sünen en-Nesâî]

٤٤٤١ - [٢٣] عَنْ أَبِي مُوسَى قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا يَقْبَلُ اللَّهُ تَعَالَى

صَلَاةَ رَجُلٍ فِي جَسَدِهِ شَيْءٌ مِنْ خَلْقٍ * رواه أبو داود

4441- Ebû Mûsâ'nın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah, bedeninde halûktan bir şey bulunan bir adamın namazını kabul etmez" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4178) * Daifu'l-Câmi' (6359)

٤٤٤٢ - [٢٤] عَنْ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ قَالَ قَدِمْتُ عَلَى أَهْلِي مِنْ سَفَرٍ وَقَدْ تَشَقَّقَتْ يَدَايَ فَحَلَقُونِي بِرَغْفَرَانٍ فَعَدَوْتُ عَلَى النَّبِيِّ ﷺ فَسَلَّمْتُ عَلَيْهِ فَلَمْ يَزِدْ عَلَيَّ وَقَالَ اذْهَبْ فَاغْسِلْ هَذَا عَنْكَ * رواه أبو داود

4442- Ammâr b. Yâsir der ki: Ailemin yanına geldiğimde ellerim çatlamıştı. Bunun için ellerime zâfiran sürdüler. İkinci gün Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına gittim. Selam verdiğimde selamımı almadı ve: "Git ve ellerindeki yıka" buyurdu.

Ebû Dâvud (4176) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٤٣ - [٢٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: طِيبُ الرَّجَالِ مَا ظَهَرَ رِيحُهُ وَخَفِيَ لَوْنُهُ، وَطِيبُ النِّسَاءِ مَا ظَهَرَ لَوْنُهُ وَخَفِيَ رِيحُهُ * رواه الترمذي والنسائي

4443- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Erkeklerin sürünecekleri kokunun kokusu farkedilir, fakat rengi olmamalıdır. Kadınların kokularının ise rengi olur, fakat kokusu başkaları tarafından fark edilmez olmalıdır" buyurdu. [Sahîh]

Tirmizi (2787) ve Nesâi (8/151) * Sahîhul-Câmi' (3937)

٤٤٤٤ - [٢٦] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ كَانَتْ لِلنَّبِيِّ ﷺ سَكَّةٌ يَتَطَيَّبُ مِنْهَا * رواه أبو داود

4444- Enes b. Mâlik der ki: "Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem), kendisinden süründüğü bir koku kutusu vardı." [Sahih]

Ebû Dâvud (4162) * Sahîhu'l-Câmi' (4839)

۴۴۴۵ - [۲۷] وعنه قال: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يُكْبِتُ دَهْنَ رَأْسِهِ وَتَسْرِحَ لِخَيْتِهِ،

وَيُكْبِتُ الْقِنَاعَ، كَانَ ثُوبَهُ ثُوبَ زَيَّاتٍ". رواه في شرح السنة

4445- Enes der ki: Resûlullah başını yağlamayı, sakallarını (yağlı olarak) taramayı ve başını örtmeyi o kadar çok yapardı ki, üzerindeki giysisi yağcıların giysisini andırırdı. [Zayıf]

Beğavî Şerhu's-sünne'de (3/350) * Muhtasarü'ş-Şemâil (26)

۴۴۴۶ - [۲۸] عَنْ أُمِّ هَانِئٍ قَالَتْ: قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَكَّةَ وَلَهُ أَرْبَعُ عَدَائِرَ *

رواه أحمد وأبو داود والترمذي وابن ماجه

4446- Ümmü Hâni der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), Mekke'ye geldiğinde saçı dört örgülü idi." [Sahih]

Ahmed, Ebu Dâvud (4191), Tirmizî (1781) ve İbn Mâce (3631) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

۴۴۴۷ - [۲۹] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: إِذَا فَرَقْتُ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ رَأْسَهُ، صَدَعْتُ

فَرْقَةً عَنْ يَأْفُوجِهِ، وَأَرْسَلْتُ نَاصِيَتَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ" * رواه أبو داود

4447- Hz. Âişe der ki: "Ben Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in saçlarını ayırmak istediğimde tam tepesinden ayırır, alını üzerine dökülen saçları da gözlerinin arasına sarkıtırdım" [Hasen]

Ebû Dâvud (4189) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٤٨ - [٣٠] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ التَّرْجُلِ إِلَّا

غَبًا * رواه الترمذي وأبو داود والنسائي

4448- Abdullah b. Muğaffel der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) sık sık (saçı) taramayı (aşırı bakımı) yasakladı." [Sahih]

Tirmizî (1756), Ebu Dâvûd (4160) ve Nesâî (8/132) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٤٩ - [٣١] وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَرِيدَةَ قَالَ: قَالَ رَجُلٌ لِفَضَالَةَ بْنِ عُبَيْدٍ: مَا

لِي أَرَاكَ شَعْبًا وَأَنْتَ أَمِيرُ الْبَلَدِ؟ قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ كَانَ "يُنْهَانَا عَنْ كَثِيرٍ مِنَ الْإِزْفَاءِ، وَرَأَاهُ حَافِيًا، فَقَالَ: مَا لِي أَرَاكَ حَافِيًا، قَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَمَرَنَا أَنْ نَخْتَفِيَ أَحْيَانًا" * رواه أبو داود

4449- Abdullah b. Bureyde anlatıyor: Adamın biri Fadâle b. Ubeyd'e: "Bölgenin valisi olmana rağmen bakıyorum da saçın başın dağınık" deyince, Fadâle: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) fazla süslenmekten bizi alıkoyardı" karşılığını verdi. Adam onun çıplak ayakla durduğunu görünce: "Bakıyorum ayakların da çıplak" dedi. Fadâle: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) arasına yalın ayak yürümemizi söyledii" karşılığını verdi. [Sahih]

Ebû Dâvud (4160) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٥٠ - [٣٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مَنْ كَانَ لَهُ شَعْرٌ فَلْيُكْرِمْهُ

* رواه أبو داود

4450- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Saçı olan kimse ona ikram etsin" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (2163) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٥١ - [٣٣] عَنْ أَبِي ذَرٍّ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِنَّ أَحْسَنَ مَا غُيِّرَ بِهِ الشَّيْبُ

الْحِنَاءُ وَالكَتْمُ * رواه الترمذي وأبو داود والنسائي

4451- Ebû Zer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ağarmış saçlarımızın rengini değiştireceğiniz en iyi boya, kına ve ketem (rastık)tır" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1753), Ebu Dâvûd (4205) ve Nesâî (8/139) * es-Silsiletu's-Sahîha (4/1509)

٤٤٥٢ - [٣٤] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: يَكُونُ قَوْمٌ فِي آخِرِ

الزَّمَانِ يَخْضِبُونَ بِهَذَا السَّوَادِ، كَحَوَاصِلِ الْحَمَامِ، لَا يَجِدُونَ رَائِحَةَ الْجَنَّةِ * رواه أبو داود والنسائي

4452- İbn Abbâs, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Âhir zamanda saç ve sakalını bir güvercin göğsü gibi siyaha boyayan bir topluluk gelecektir ki onlar, Cennetin kokusunu bile alamayacaklardır" buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Ebu Dâvûd (4124) ve Nesâî (8/138) * Sahîhu't-Terğîb (2097)

٤٤٥٣ - [٣٥] عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يَلْبَسُ النِّعَالَ السَّبْيِيَّةَ، وَيُصَفِّرُ

لِحْيَتَهُ بِالْوَرْسِ، وَالزُّعْفَرَانِ، وَكَانَ ابْنُ عُمَرَ يَفْعَلُ ذَلِكَ * رواه النسائي

4453- İbn Ömer der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) tabaklanmış sığır derisinden mamul papuçlar giyer; sakalını vers (denilen sarı boya) ve zâfiranla boyardı." (Ravi der ki): "İbn Ömer de aynısını yapardı." [Sahih]

Nesâî (8/186) ve Ebû Dâvud (4210) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٥٤ - [٣٦] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: مَرَّ النَّبِيُّ ﷺ عَلَى رَجُلٍ قَدْ خَضَبَ

بِالْحِنَاءِ فَقَالَ: مَا أَحْسَنَ هَذَا، ثُمَّ مَرَّ بِآخَرَ، قَدْ خَضَبَ بِالْحِنَاءِ وَالكَتْمِ فَقَالَ: هَذَا

أَحْسَنُ مِنْ هَذَا، ثُمَّ مَرَّ بِأَخْرَزٍ قَدْ حَضَبَ بِالضَّفْرَةِ فَقَالَ : هَذَا أَحْسَنُ مِنْ هَذَا كَلِّهِ *

رواه أبو داود

4454- İbn Abbâs der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) beyaz saç ve sakalını kına ile boyamış bir adamın yanından geçti ve: "Bu ne güzel" buyurdu. Sonra, saç ve sakalını kına ve ketem (denilen bitki) ile boyamış başka bir adamın yanından geçti ve: "Bu, diğerinden daha güzel" buyurdu.

Daha sonra saç ve sakalını sarıya boyamış bir başka adamın yanından geçince: "Bu, onun hepsinden daha güzeldir" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4211) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٥٥ - [٣٧] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: عَزَبُوا الشَّيْبَ وَلَا

تَشَبَّهُوا بِالْيَهُودِ * رواه الترمذي.

4455- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Beyazlaşan saç ve sakalınızı kına ile boyamak suretiyle rengini değiştirin, değiştirmeyip bembeyaz bırakmak suretiyle Yahudilere benzemeyin" buyurdu. [Sahih]

Tirmizi (1752) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/836)

٤٤٥٦ - [٣٨] و [٣٩] ٤٤٥٧ و رواه النسائي عن ابن عمر والزبير

4456- Aynı hadisi Nesâî (4987), İbn Ömer ve Zübeyr'den rivayet etmiştir.

٤٤٥٨ - [٤٠] عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:

"لَا تَتَّبِعُوا الشَّيْبَ، فَإِنَّهُ نُورٌ، وَمَنْ شَابَ شَيْبَةً فِي الْإِسْلَامِ كُتِبَ لَهُ بِهَا عَشْرُ

حَسَنَاتٍ، وَحُطَّ عَنْهُ بِهَا خَطِيئَةٌ، وَرُفِعَ لَهُ بِهَا دَرَجَةٌ" * رواه أبو داود

4458- Amr b. Şuayb, babası kanalıyla dedesinden, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Ağarmış saçları yolmayın. Zira onlar (Müslümanın) nurudur. Kimin İslam yolunda bir saç ağarırsa Allah onunla kendisine on sevap yazar, bir günahını siler ve makamını bir derece yükseltir" buyurduğunu bildiriyor. [Sahih]

Ebû Dâvud (4202) * Sahihu't-Terğîb (2096)

٤٤٥٩ - [٤١] عَنْ كَعْبِ بْنِ مُرَّةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مَنْ شَابَ شَيْبَةً فِي

الإِسْلَامِ كَانَتْ لَهُ نُوْرًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ * رواه الترمذي والنسائي

4459- Ka'b b. Murre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İslam yolunda kimin bir kılı ağarırsa kıyamet gününde o kıl o kimse için bir ışık (nur) olacaktır" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1634) ve Nesâî (6/27) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٤٦٠ - [٤٢] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: كُنْتُ أَعْتَسِلُ أَنَا وَرَسُولُ اللَّهِ ﷺ مِنْ إِنَاءٍ

وَاحِدٍ، وَكَانَ لَهُ شَعْرٌ فَوْقَ الْجُمَّةِ وَدُونَ الْوَفْرَةِ * رواه الترمذي والنسائي

4460- Hz. Âişe der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ve ben, bir kaptan yıkanırđık O'nun saçı kulak memesinden aşığı ve omuza dökülecek kadarda uzun değildi." [Sahih]

Tirmizî (1755) ve Nesâî * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٤٦١ - [٤٣] عَنْ ابْنِ الْحَنْظَلِيَّةِ رَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: قَالَ رَسُولُ

اللَّهِ ﷺ: نِعْمَ الرَّجُلُ خُرَيْمُ الْأَسَدِيُّ، لَوْلَا طُولُ جُمَّتِهِ، وَإِسْبَالُ إِزَارِهِ، فَبَلَغَ ذَلِكَ خُرَيْمًا فَعَجَلَ، فَأَخَذَ شَفْرَةً فَقَطَعَ بِهَا جُمَّتَهُ إِلَى أُذُنَيْهِ، وَرَفَعَ إِزَارَهُ إِلَى أَنْصَافِ

سَاقَيْهِ * رواه أبو داود

4461- Sahabeden olan İbnu'l-Hanzaliyye der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Hureym el-Esedî ne iyi adamdır! Keşke zülüfleri ile elbisesinin eteklerini uzatmasaydı." Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) bu sözü Hureym'e ulaştınca, hemen eline bir ustura alıp zülüflerini kulak memesi hizasından kesti; elbisesinin eteğini de baldırlarını örtecek şekilde kısalttı. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4089) * [Daif Sünen Ebi Dâvud]

٤٤٦٢ - [٤٤] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: كَانَتْ لِي ذُوَابَةٌ، فَقَالَتْ لِي أُمِّي: لَا أَجْزُهَا، كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَمُدُّهَا، وَيَأْخُذُ بِهَا * رواه أبو داود

4462- Enes b. Mâlik der ki: "Benim zülüflerim vardı. Annem bana: «Ben onları kesmem; zira Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) (onlara elini) uzatıp tutardı» dedi." [Zayıf]

Ebû Dâvud (4196) * [Daif Sünen Ebi Dâvud]

٤٤٦٣ - [٤٥] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ أَمَهَلَ آلَ جَعْفَرٍ ثَلَاثًا أَنْ يَأْتِيَهُمْ، ثُمَّ أَتَاهُمْ، فَقَالَ: لَا تَبْكُوا عَلَيَّ أَحِبِّي بَعْدَ الْيَوْمِ، ثُمَّ قَالَ: ادْعُوا لِي بَنِي أَخِي، فَجِئْنَا بِنَا كَأَنَّا أَفْرُخٌ، فَقَالَ: ادْعُوا لِي الْحَلَاقِ، فَأَمَرَهُ فَحَلَقَ رُءُوسَنَا * رواه أبو داود والنسائي

4463- Abdullah b. Câfer bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), Câfer'in ailesine üç gün (matem için) mühlet verip ondan sonra yanlarına geleceğini söyledi. Üç gün sonra geldiğinde: "Bugünden sonra artık kardeşim için ağlamayın!" buyurdu. Sonra: "Kardeşimin çocuklarını bana çağırın" buyurunca kuş yavruları gibi yanına getirildik. Sonra: "Bana berberi çağırın" buyurdu ve berbere emretti; başlarımızı traş ettirdi. [Sahih]

Ebû Dâvud (4192) ve Nesâî (5227) * [Sahih Sünen en-Nesâî]

٤٤٦٤ - [٤٦] عَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ الْأَنْصَارِيَّةِ، أَنَّ امْرَأَةً كَانَتْ تَخْتِنُ بِالْمَدِينَةِ فَقَالَ لَهَا النَّبِيُّ ﷺ: لَا تَنْهَكِي فَإِنَّ ذَلِكَ أَخْطَى لِلْمَرْأَةِ، وَأَحَبُّ إِلَيَّ الْبَغْلِ * رواه أبو داود وَقَالَ: هَذَا الْحَدِيثُ ضَعِيفٌ وَرَأَوِيهِ مَجْهُولٌ

4464- Ümmü Atiyye el-Ensâriyye bildiriyor: Medine'de (kızları) sünnet eden bir kadın vardı. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "*Çok derinden kesme; çünkü böylesi kadına daha çok haz verir ve kocası için de daha hoştur*" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (5271, "Bu hadis zayıf olup ravisinin durumu meçhuldür.") * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٦٥ - [٤٧] عَنْ كَرِيمَةَ بِنْتِ هَمَامٍ أَنَّ امْرَأَةً أَتَتْ عَائِشَةَ ، فَسَأَلَتْهَا عَنْ خِضَابِ الْحِنَاءِ، فَقَالَتْ: لَا بَأْسَ بِهِ، وَلَكِنْ أَكْرَهُهُ، كَانَ حَبِيبِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَكْرَهُ رِيحَهُ * رواه أبو داود والنسائي

4465- Kerîme binti Hemmâm bildiriyor: Kadının biri Hz. Âişe'ye gelerek kına yakmanın hükmünü sordu. Âişe: "Bir sakıncası yok; ama ben hoş görmüyorum; zira sevgilim Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onun kokusundan hoşlanmazdı" karşılığını verdi. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4164) ve Nesâî (8/142) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٦٦ - [٤٨] عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ هِنْدَ بِنْتَ عُثْبَةَ، قَالَتْ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ ، بَايَعَنِي، قَالَ: لَا أَبَايَعُكَ حَتَّى تُغَيِّرِي كَفَّنِيكَ، كَأَنَّهُمَا كَفَّا سَبْعَ * رواه أبو داود

4466- Hz. Âişe bildiriyor: Hind binti Utbe: "Ey Allah'ın Peygamberi! Benimle biat yap" deyince Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Avuçlarını boyamadan seninle biat etmem; zira şu an aslan eline benziyorlar*" karşılığını verdi. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4165)

٤٤٦٧ - [٤٩] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: أُوْمِتْ امْرَأَةٌ مِنْ وَرَاءِ سِتْرِ بَيْدِهَا، كِتَابَتْ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَبِضَ النَّبِيُّ ﷺ يَدَهُ، فَقَالَ: مَا أَذْرِي أَيْدِ رَجُلٍ، أَمْ يَدُ امْرَأَةٍ؟ قَالَتْ: بَلِ امْرَأَةٌ، قَالَ: لَوْ كُنْتِ امْرَأَةً لَغَيَّرْتِ أَظْفَارَكَ يَغْنِي بِالْحِجَاءِ * رواه أبو داود والنسائي

4467- Hz. Âişe der ki: Kadının biri bir perde arkasından Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) bir mektup vermek istedi; ancak Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) almak için elini uzatmadı ve: "Erkek eli mi, kadın eli mi olduğunu bilmiyorum" buyurdu. Kadın: "Bilakis bu bir kadın elidir" diye karşılık verince Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Kadın olsaydın tırnaklarını boyardın" buyurdu. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) kınayla boyamayı kastedti. [Hasen]

Ebû Dâvud (4122) ve Nesâî (8/142) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٦٨ - [٥٠] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: لُعِنَتِ الْوَاصِلَةُ، وَالْمُسْتَوْصِلَةُ، وَالنَّائِصَةُ وَالْمُتَنَائِصَةُ، وَالْوَاسِمَةُ، وَالْمُسْتَوْشِمَةُ، مِنْ غَيْرِ دَاءٍ * رواه أبو داود

4468- İbn Abbâs der ki: "Saç ekleyen ve ekleten, yüz kıllarını alan ve aldıran, hastalık haricinde dövme yapan ve yaptıran kadınlara lanet edilmiştir." [Sahîh]

Ebû Dâvud (4170) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٦٩ - [٥١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ الرَّجُلَ يَلْبَسُ لِبْسَةَ الْمَرْأَةِ، وَالْمَرْأَةَ تَلْبَسُ لِبْسَةَ الرَّجُلِ * رواه أبو داود

4469- Ebû Hureyre der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), kadınlar gibi giyinen erkek ile erkekler gibi giyinen kadınlara lanet etti." [Sahîh]

Ebû Dâvud (4098) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٧٠ - [٥٢] عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ قَالَ: قِيلَ لِعَائِشَةَ: إِنَّ امْرَأَةً تَلْبَسُ النَّعْلَ،

فَقَالَتْ: لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ الرَّجُلَةَ مِنَ النِّسَاءِ * رواه أبو داود

4470- İbn Ebî Müleyke der ki: Hz. Âişe'ye, kadının birinin erkek ayakkabısı giydiği söylendiğinde: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) erkeklere benzemeye çalışan kadınlara lanet etti" dedi. [Sahîh]

Ebû Dâvud (4099) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٧١ - [٥٣] عَنْ ثُوْبَانَ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا

سَافَرَ كَانَ آخِرَ عَهْدِهِ بِإِنْسَانٍ مِنْ أَهْلِهَا فَاطِمَةَ، وَأَوَّلَ مَنْ يَدْخُلُ عَلَيْهَا إِذَا قَدِمَ فَاطِمَةَ، فَقَدِمَ مِنْ غَزَاةٍ لَهُ وَقَدْ عَلَّقَتْ مِسْحًا أَوْ سِتْرًا عَلَى بَابِهَا، وَحَلَّتِ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ قُلَيْبِينَ مِنْ فِضَّةٍ، فَقَدِمَ فَلَمْ يَدْخُلْ، فَظَنَّتْ أَنَّ مَا مَنَعَهُ أَنْ يَدْخُلَ مَا رَأَى، فَهَتَكَتِ السِّتْرَ، وَفَكَكَّتِ الْقُلَيْبِينَ عَنِ الصَّبِيِّينَ، وَقَطَعَتْهُ بَيْنَهُمَا، فَانْطَلَقَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَهُمَا بَيْكِيَانِ، فَأَخَذَهُ مِنْهُمَا، وَقَالَ: يَا ثُوْبَانُ، أَذْهَبَ بِهَذَا إِلَى آلِ فُلَانٍ أَهْلِ بَيْتِ بِالْمَدِينَةِ إِنَّ هَؤُلَاءِ أَهْلُ بَيْتِي أَكْرَهُ أَنْ يَأْكُلُوا طَيِّبَاتِهِمْ فِي حَيَاتِهِمُ الدُّنْيَا، يَا ثُوْبَانُ، اشْتَرِ لِفَاطِمَةَ قِلَادَةً مِنْ عَصَبٍ، وَسَوَارِينَ مِنْ عَاجٍ * رواه أحمد وأبو داود

4471- Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) azatlısı Sevbân anlatıyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bir yolculuğa çıkacağı zaman ailesinden en son vedalaştığı kişi Hz. Fâtıma, dönüşünde de ilk evine gittiği kişi yine Fâtıma olurdu. Bir defasında bir gazveden döndüğünde Fâtıma kapısının üzerine bir çul ya da bir perde asmış, Hasan ile Hüseyin'e de birer gümüş bilezik takmıştı. Ancak Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) yanına girmedi. Fâtıma, yanına girmemesine sebep olarak gördüğü o perdeyi kaldırdı, çocuklardaki bilezikleri de çıkartıp parçaladı ve aralarında paylaştırdı. Bunun üzerine Hasan ile Hüseyin ağlayarak Allah Resûlü'ne (sallallahu aleyhi

vesellem) yanına gittiler. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) parçalanmış gümüş bilezikleri onlardan aldı ve: "Ey Sevbân! Bunları Medine'deki filan kişinin ailesine götür! Zira ben bu Ehl-i Beyt'im, güzel şeylerini henüz dünyada iken yiyip bitirmelerini istemem. Ey Sevbân! Git ve Fâtıma'ya aşık kemiğinden bir kolye, iki tane de fil dışından bilezik al" buyurdu. [Zayıf]

Ahmed (22363) ve Ebû Dâvud (4213) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٧٢ - [٥٤] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: اِكْتَجِلُوا بِالْإِثْمِدِ فَإِنَّهُ يَجْلُو الْبَصَرَ، وَيُنْبِتُ الشَّعْرَ، وَزَعَمَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَتْ لَهُ مَكْحَلَةٌ يَكْتَحِلُ بِهَا كُلَّ لَيْلَةٍ ثَلَاثَةَ فِي هَذِهِ، وَثَلَاثَةَ فِي هَذِهِ. * رواه الترمذي

4472- İbn Abbâs der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in bir sürme kutusu bulunduğunu her gece üç defa sağ gözüne üç defa sol gözüne sürme çektiğini söyledi. [Sahih]

Tirmizî (1757) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٤٧٣ - [٥٥] وَعَنْهُ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَكْتَحِلُ قَبْلَ أَنْ يَنَامَ بِالْإِثْمِدِ ثَلَاثًا فِي كُلِّ عَيْنٍ قَالَ: وَقَالَ: "إِنَّ خَيْرَ مَا تَدَاوَيْتُمْ بِهِ اللَّدُّودُ وَالسَّغُوطُ وَالْحِجَامَةُ وَالْمَشِي، وَخَيْرُ مَا اِكْتَحَلْتُمْ بِهِ الْإِثْمِدُ، فَإِنَّهُ يَجْلُو الْبَصَرَ وَيُنْبِتُ الشَّعْرَ إِنَّ خَيْرَ مَا تَحْتَجِمُونَ فِيهِ يَوْمَ سَبْعِ عَشْرَةَ وَيَوْمَ تِسْعِ عَشْرَةَ وَيَوْمَ إِحْدَى وَعِشْرِينَ وَقَالَ وَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ حَيْثُ عُرِجَ بِهِ مَا مَرَّ عَلَى مَلَأٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِلَّا قَالُوا عَلَيْكَ بِالْحِجَامَةِ * رواه الترمذي وقال : هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

4473- İbn Abbâs'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuştur: "Tedavi olduğunuz ilaçların en iyisi ağızdan ve burundan verilenler, kan aldirmek ve müşkil ilaçlardır. Sürme olarak kullandıklarımızın en iyisi ise antimon taşından yapılan sürmedir ki gözü cilalayıp parlatır ve kirpikleri besler." Yine şöyle buyurmuştur: "Hacamat

için en iyi günler, ayın on yedi, on dokuz ve yirmi birinci günleridir. Mirac gecesinde de rastladığım bütün melekler bana: «Ey Muhammed! Hacamat yaptırmaktan geri durma» dediler." [Zayıf]

Tirmizî (2048) * [Daif Süneni't-Tirmizî]

٤٤٧٤ - [٥٦] عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى الرَّجَالَ وَالنِّسَاءَ عَنِ الْحَمَامَاتِ ثُمَّ

رَخَّضَ لِلرِّجَالِ فِي الْمَيَازِرِ. * رواه الترمذي وأبو داود

4474- Hz. Âişe der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), erkekleri ve kadınları hamama gitmekten yasaklamıştı. Sonradan peştamal kullanmak şartıyla hamama girmelerine izin verdi." [Zayıf]

Tirmizî (2808) ve Ebû Dâvud (4009) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٧٥ - [٥٧] عَنْ أَبِي الْمَلِيحِ قَالَ: دَخَلَ نِسْوَةً مِنْ أَهْلِ الشَّامِ عَلَى عَائِشَةَ ،

فَقَالَتْ: مِمَّنْ أَنْتُنَّ قُلْنَ مِنْ أَهْلِ الشَّامِ قَالَتْ: لَعَلَّكُنَّ مِنَ الْكُورَةِ الَّتِي تَدْخُلُ

نِسَاؤُهَا الْحَمَامَاتِ قُلْنَ: نَعَمْ قَالَتْ: أَمَا إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: مَا مِنْ

امْرَأَةٍ تَخْلَعُ ثِيَابَهَا فِي غَيْرِ بَيْتِهَا إِلَّا هَتَكَتْ، مَا بَيْنَهَا وَبَيْنَ اللَّهِ تَعَالَى " * رواه الترمذي

وأبو داود

4475- Ebu'l-Melîh bildiriyor: Şam ahalisinden bir grup kadın Âişe'nin yanına girdiler. Âişe onlara: "Siz kimlerdensiniz?" diye sorduğunda onlar: "Şam ahalisindeniz" dediler. Âişe onlara dedi ki: "Sanırım sizler kadınları hamama giden kasabadansınız?" Onlar: "Evet!" dediler. Bunun üzerine Âişe dedi ki: "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurduğunu işittim: "Kadın evinden başka bir yerde elbisesini çıkarırsa Allah'la arasındaki (haya perdesi)ni yırtmış olur." [Sahih]

Tirmizî (2803) ve Ebû Dâvud (4010) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٧٦ - [٥٨] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِنَّهَا سَتُفْتَحُ لَكُمْ أَرْضُ الْعَجَمِ وَسَتَجِدُونَ فِيهَا بَيْوتًا يُقَالُ لَهَا الْحَمَامَاتُ، فَلَا يَدْخُلُهَا الرِّجَالُ إِلَّا بِالْأُزْرِ، وَامْتَعَوْهَا النِّسَاءَ إِلَّا مَرِيضَةً أَوْ نَفْسَاءَ * رواه أبو داود

4476- Abdullah b. Amr der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Acem toprakları sizlere açılacak ve oralarda adına hamamlar denilen evler bulacaksınız. Oraya erkekler sakın peştamalsiz girmesinler. Hasta ve lohusa olmadıkları sürece kadınların da oralara gitmelerine izin vermeyin" buyurdu. [Zayıf]

Ebü Dâvud (4011) * [Daif Sünen Ebi Dâvud]

٤٤٧٧ - [٥٩] عَنْ جَابِرِ أَنْ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يَدْخُلُ الْحَمَّامَ بِغَيْرِ إِزَارٍ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يَدْخُلُ حَلِيلَتَهُ الْحَمَّامَ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يَجْلِسُ عَلَى مَائِدَةٍ يَدَاؤُهَا عَلَيْهَا بِالْحَمْرِ * رواه الترمذي والنسائي

4477- Câbir der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah'a ve ahiret gününe inanan kimse peştamalsiz hamama girmesin. Allah'a ve ahiret gününe inanan hanımını hamama sokmasın. Allah'a ve ahiret gününe inanan üzerindeki içki içilen masalara oturmasın" buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (2801) ve Nesâî (1/198) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

3- FASIL

٤٤٧٨ - [٦٠] عَنْ ثَابِتٍ قَالَ سَمِعْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ عَنْ خِصَابِ النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ لَوْ شِئْتُ أَنْ أَعُدَّ شَمَطَاتِ كُنَّ فِي رَأْسِهِ فَعَلْتُ وَقَالَ لَمْ يَخْتَضِبْ زَادَ فِي رَوَايَةٍ وَقَدْ اخْتَضَبَ أَبُو بَكْرٍ بِالْحِنَاءِ وَالْكَتْمِ وَاخْتَضَبَ عُمَرُ بِالْحِنَاءِ بَحْتًا * متفق عليه

4478- Sâbit bildiriyor: Enes b. Mâlik'e, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) saçını boyayıp boyamadığı sorulduğunda: "Başındaki ağarmış kılları size saymak istesem sayabilirim" dedi ve ekledi: "Ebû Bekr kına ve ketemle; Ömer ise halis kınayla saçlarını boyadı." [Sahih]

Buhârî (5895) ve Müslim (2341)

٤٤٧٩ - [٦١] عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّهُ كَانَ يَضْبِغُ لِحْيَتَهُ بِالضُّفْرَةِ حَتَّى تَمْتَلِئَ ثِيَابُهُ مِنَ الضُّفْرَةِ فَقِيلَ لَهُ لِمَ تَضْبِغُ بِالضُّفْرَةِ فَقَالَ إِنِّي رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَضْبِغُ بِهَا وَلَمْ يَكُنْ شَيْءٌ أَحَبُّ إِلَيْهِ مِنْهَا وَقَدْ كَانَ يَضْبِغُ ثِيَابَهُ كُلَّهَا حَتَّى عِمَامَتَهُ * رواه أبو داود والنسائي

4479- Zeyd b. Eslem der ki: İbn Ömer sakalını sarıya boyardı, öyle ki elbisesi tümünden sarıya bulanırdı. Kendisine: "Neden sarıya boyuyorsun?" denildiği zaman: "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) bununla boyandığını gördüm. En sevdiği renk de sarıydı. Elbisesini, hatta sarığını bile sarıya boyardı" karşılığını verdi. [Sahih]

Ebû Dâvud (4064) ve Nesâî (8/140) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٨٠ - [٦٢] عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَوْهَبٍ قَالَ دَخَلْتُ عَلَى أُمِّ سَلَمَةَ فَأَخْرَجَتْ إِلَيْنَا شَعْرًا مِنْ شَعْرِ النَّبِيِّ ﷺ مَخْضُوبًا * رواه البخاري

4480- Osmân b. Abdillâh b. Mevheb: "Ben Ümmü Seleme'nin yanına girdim. O bizlere Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in saçlarından bir miktar boyanmış saç çıkarıp gösterdi" dedi. [Sahih]

Buhârî (5898)

٤٤٨١ - [٦٣] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ أَتَى بِمُخَنَّثٍ قَدْ خَضَّبَ يَدَيْهِ وَرِجْلَيْهِ بِالْحِنَّاءِ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ مَا بَالَ هَذَا فَقِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ يَتَشَبَّهُ بِالنِّسَاءِ فَأَمَرَ بِهِ

فَتَنِي إِلَى النَّجِيعِ فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَلَا نَقْتُلُهُ فَقَالَ إِنِّي نُهِيتُ عَنْ قَتْلِ الْمُضَلِّينَ *

رواه أبو داود

4481- Ebû Hureyre bildiriyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ellerine ve ayaklarına kına yakmış bir muhannes (kadınlaşan erkek) getirildiğinde Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu adamın neyi var?" diye sordu. Kendisine: "Kadınlara benzemeye çalışıyor" dediklerinde Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) emriyle adam Nakî denilen yere sürüldü. "Ey Allah'ın Resûlü! Onu öldürelim mi?" diye sorduklarında ise: "Namaz kılanları öldürmek bana yasaklanmıştır" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4928) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٨٢ - [٦٤] عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ عُقْبَةَ قَالَ: لَمَّا فَتَحَ نَبِيُّ اللَّهِ ﷺ مَكَّةَ، جَعَلَ أَهْلَ مَكَّةَ يَأْتُونَهُ بِصِنِّيَانِهِمْ، فَيَدْعُو لَهُمْ بِالْبَرَكَةِ، وَيَمْسَحُ رُءُوسَهُمْ، قَالَ: فَجِيءَ بِي إِلَيْهِ وَأَنَا مُحَلَّقٌ، فَلَمْ يَمَسَّنِي مِنْ أَجْلِ الْخَلْقِ * رواه أبو داود

4482- Velîd b. Ukbe der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) Mekke'yi fethettiğinde Mekke ahalişi çocuklarını yanına getirmeye başladılar. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) getirilen çocuklara dua eder ve saçlarını okşardı. Yanında beni de götürdüler; ancak bana halûk (safran karışımı bir koku) sürüldüğü için saçlarıma dokunmadı. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4181) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٨٣ - [٦٥] عَنْ أَبِي قَتَادَةَ الْأَنْصَارِيِّ أَنَّهُ قَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ إِنَّ لِي جُمَّةً أَفَارِجِلُهَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ نَعَمْ وَأَكْرَمُهَا فَكَانَ أَبُو قَتَادَةَ رُبَّمَا دَهَنَهَا فِي الْيَوْمِ مَرَّتَيْنِ لِمَا قَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ نَعَمْ وَأَكْرَمُهَا. رواه مالك

4483- Ebû Katâde el-Ensârî, Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Uzun ve topuzlu saçlarım var, onları tarayayım mı?" diye sorunca, Hz. Peygamber

(sallallahu aleyhi vesellem): "Tara ve onlara iyi bak" buyurdu. Ebû Katâde'nin, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) kendisine: "Tara ve onlara iyi bak" buyurduğu için bazen günde saçlarını iki defa yağladığı olurdu.

Mâlik (949)

٤٤٨٤ - [٦٦] عن الْحَجَّاجِ بْنِ حَسَّانَ قَالَ دَخَلْنَا عَلَى أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ فَحَدَّثَنِي أُخْتِي الْمُغْبِرَةُ قَالَتْ وَأَنْتَ يَوْمَئِذٍ غُلَامٌ وَلَكَ قَرْنَانِ أَوْ قُصَّتَانِ فَمَسَحَ رَأْسَكَ وَبَرَكَ عَلَيْكَ وَقَالَ اخْلِقُوا هَذَيْنِ أَوْ قُصُوهُمَا فَإِنَّ هَذَا زِيُّ الْيَهُودِ * رواه أبو داود

4484- Haccâc b. Hassân anlatıyor: Enes b. Mâlik'in yanına girdiğimizde kızkardeşim Muğîre bana (o hâdiseyi) anlattı ve dedi ki: "Sen o zamanlar küçüktün ve başında saçtan iki boynuz veya iki tutam saçın vardı. (Enes) saçlarını okşadı, hayır duada bulundu ve: «Bu ikisini traş edin veya saçlarını kesin; zira bu tür bir saç şekli Yahudilerin saç şeklindedir» dedi." [Zayıf]

Ebû Dâvud (4197) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٨٥ - [٦٧] عَنْ عَلِيٍّ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَنْ تَخْلِقَ الْمَرْأَةُ رَأْسَهَا *

رواه النسائي

4485- Hz. Ali der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), kadınların saçlarını kazıtarak kestirmelerini yasakladı." [Zayıf]

Nesâî (8/130) * Daifu'l-Câmi' (5998)

٤٤٨٦ - [٦٨] عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فِي الْمَسْجِدِ فَدَخَلَ رَجُلٌ ثَائِرَ الرَّأْسِ وَاللِّحْيَةِ فَأَشَارَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بِيَدِهِ أَنْ اخْرُجْ كَأَنَّهُ يَغْنِي

إِصْلَاحَ شَعْرِ رَأْسِهِ وَلِحْيَتِهِ فَفَعَلَ الرَّجُلُ ثُمَّ رَجَعَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَلَيْسَ هَذَا خَيْرًا مِنْ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمْ ثَائِرُ الرَّأْسِ كَأَنَّهُ شَيْطَانٌ. رواه مالك

4486- Atâ b. Yesâr der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Mescid'deyken saçı sakalı dağınık bir adam içeriye girdi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) o adama "çık" anlamında ve "saçını sakalını düzelt" der gibi eliyle işaret etti. Adam denileni yapıp içeriye girince Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişinin böyle (düzgün bir şekilde) gelmesi, şeytan gibi saçları dağınık olarak gelmesinden daha iyi değil midir?" buyurdu. [Zayıf]

Mâlik * Gâyetu'l-Merâm (73)

٤٤٨٧ - [٦٩] عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيْبِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ طَيِّبٌ يُحِبُّ الطَّيِّبَ نَظِيفٌ يُحِبُّ النَّظَافَةَ كَرِيمٌ يُحِبُّ الْكِرَامَ جَوَادٌ يُحِبُّ الْجُودَ فَنَظِّفُوا أَرْأَهُ قَالَ أَفْتَيْتَكُمْ وَلَا تَشَبَّهُوا بِالْيَهُودِ قَالَ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِمُهَاجِرِ بْنِ مِسْمَارٍ فَقَالَ حَدَّثَنِي عَامِرُ بْنُ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ مِثْلَهُ إِلَّا أَنَّهُ قَالَ نَظِّفُوا أَفْتَيْتَكُمْ * رواه الترمذي

4487- Saîd b. el-Müseyyeb der ki: "Allah güzeldir ve güzel olan şeyleri sever. Temizdir ve temiz olan şeyleri sever. İkrâm sahibidir ve ikram edenleri sever. Cömerttir ve cömert olanları sever. O halde avlularınızı temiz tutun ve Yahudilere benzemeyin" buyurdu.

Tirmizî (2709) * [Daîf Sünen Ebî Dâvud]

٤٤٨٨ - [٧٠] عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيْبِ أَنَّهُ قَالَ: كَانَ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَوَّلَ النَّاسِ ضَيْفَ الضَّيْفِ، وَأَوَّلَ النَّاسِ اخْتَنَ، وَأَوَّلَ النَّاسِ قَصَّ الشَّارِبِ، وَأَوَّلَ النَّاسِ رَأَى الشَّيْبَ، فَقَالَ: يَا رَبِّ مَا هَذَا؟ فَقَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: وَقَارَ يَا إِبْرَاهِيمَ. فَقَالَ: رَبِّ زِدْنِي وَقَاراً * رواه مالك

4488- Saïd b. el-Müseyyeb der ki: "Hz. İbrâhim, misafire ilk ikramda bulunan, ilk sünnet olan ve ilk olarak bıyıklarını kesen kişidir. Saçları ağaran ilk kişi de odur ki ağaran saçını gördüğünde: «Rabbim! Bu ne?» diye sordu. Allah: «Ey İbrâhim! Bu, vakarlığın işaretidir» buyurunca Hz. İbrâhim: «Rabbim! Vakarımı arttır» diye dua etti."

Mâlik (922)

باب التَّصَاوِيرِ

Resimler

1- FASIL

٤٤٨٩ - [١] عَنْ أَبِي طَلْحَةَ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ «لَا تَدْخُلُ الْمَلَائِكَةُ بَيْتًا فِيهِ

كَلْبٌ وَلَا تَصَاوِيرٌ» * متفق عليه

4489- Ebû Talha (Zeyd b. Sehl el-Ensârî) der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "İçinde köpek ve tasvirler (canlı resimleri) bulunan bir eve melekeler girmez" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5949) ve Müslim (2106)

٤٤٩٠ - [٢] عَنْ مَيْمُونَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَضْبَحَ يَوْمًا وَاجِمًا فَقَالَتْ مَيْمُونَةُ يَا

رَسُولَ اللَّهِ لَقَدْ اسْتَنْكَرْتُ هَيْبَتَكَ مِنْذُ الْيَوْمِ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِنَّ جِبْرِيلَ كَانَ وَعْدَنِي أَنْ يَلْقَانِي اللَّيْلَةَ فَلَمْ يَلْقَنِي أَمْ وَاللَّهِ مَا أَخْلَفَنِي قَالَ فَظَلَّ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَوْمَهُ ذَلِكَ عَلَى ذَلِكَ ثُمَّ وَقَعَ فِي نَفْسِهِ جِزْوُ كَلْبٍ تَحْتَ فُسْطَاطٍ لَنَا فَأَمَرَ بِهِ فَأُخْرِجَ ثُمَّ أَخَذَ بِيَدِهِ مَاءً فَنَضَّحَ مَكَانَهُ فَلَمَّا أَمْسَى لَقِيَهُ جِبْرِيلُ فَقَالَ لَهُ قَدْ كُنْتَ وَعْدْتَنِي أَنْ تَلْقَانِي الْبَارِحَةَ قَالَ أَجَلٌ وَلَكِنَّا لَا نَدْخُلُ بَيْتًا فِيهِ كَلْبٌ وَلَا صُورَةٌ فَأَضْبَحَ رَسُولُ

اللَّهُ ﷻ يَوْمِيذٍ فَأَمَرَ بِقَتْلِ الْكِلَابِ حَتَّىٰ إِنَّهُ يَأْمُرُ بِقَتْلِ كَلْبِ الْحَائِطِ الصَّغِيرِ وَيَتْرُكُ
كَلْبَ الْحَائِطِ الْكَبِيرِ * رواه مسلم

4490- Meymûne anlatıyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bir gün yanımdayken mahzun bir şekilde sabahladı. Meymûne ona: "Ey Allah'ın Resûlü! Bu günkü görünüşünle sanki seni tanımıyor gibiyim" dediğinde Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu gece Cebrâil benimle görüşeceğine dair söz verdi; ama gelmedi. Fakat o, vallahi şimdiye kadar verdiği sözünde hep durdu" buyurdu. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) o günü o hal üzere geçirdi. Sonra aklına bizim çadırın altındaki köpek yavrusu geldi. Köpeğin oradan çıkarılmasını emretti. Sonra avucuyla su alıp köpeğin bulunduğu mekana serpti. Gece olduğu zaman da Cebrâil yanına geldi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "Dün gece benimle görüşeceğine dair söz vermiştin" deyince Cebrâil: "Evet, ama içinde köpek veya resim bulunan bir eve girmeyiz" karşılığını verdi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) o günü sabahladığı zaman bütün köpeklerin öldürülmesini emretti. Hatta büyük olan bahçenin köpeği hariç küçük olan bahçenin köpeğinin bile öldürülmesini emrediyordu. [Sahih]

Müslim (2105)

٤٤٩١ - [٣] وعن عائشة أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ لَمْ يَكُنْ يَتْرُكُ فِي بَيْتِهِ شَيْئًا فِيهِ تَصَالِبُ إِلَّا نَقَضَهُ * رواه البخاري

4491- Hz. Âişe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) evinde, üzerinde haç resmi bulunan her şeyi mutlaka bozardı. [Sahih]

Buhârî (5952)

٤٤٩٢ - [٤] عَنْ عَائِشَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّهَا اشْتَرَتْ نُمْرُقَةَ فِيهَا تَصَاوِيرُ فَلَمَّا رَأَاهَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَامَ عَلَى الْبَابِ فَلَمْ يَدْخُلْ فَعَرَفَتْ فِي وَجْهِهِ الْكِرَاهِيَةَ قَالَتْ يَا

رَسُولَ اللَّهِ أَتُوبُ إِلَى اللَّهِ وَإِلَى رَسُولِهِ مَاذَا أَذْنَبْتُ قَالَ مَا بَالَ هَذِهِ التُّمْرُوقَةُ فَقَالَتْ
اشْتَرَيْتُهَا لِتَقْعُدَ عَلَيَّهَا وَتَوَسَّدَهَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِنَّ أَصْحَابَ هَذِهِ الصُّورِ
يُعَذَّبُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيُقَالُ لَهُمْ أَحْيُوا مَا خَلَقْتُمْ وَقَالَ إِنَّ الْبَيْتَ الَّذِي فِيهِ الصُّورُ لَا
تَدْخُلُهُ الْمَلَائِكَةُ * متفق عليه

4492- Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) hanımı Hz. Âişe'den: Kendisi, üzerinde bir takım resimler bulunan bir yastık satın aldı. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yastığı gördüğü zaman içeri girmeyerek kapıda durdu. Âişe, Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesallam) yüzünde hoşnutsuzluk ifadesini görünce: "Ey Allah'ın Resûlü! Allah'a ve Resûlüne tövbe edeyim; ama suçum ne ki?" diye sordu. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu yastık ne?" buyurunca, Âişe: "Üzerine oturman ve kendisine yaslanman için onu satın aldım" dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu resimleri yapanlar kıyamet günü azap görecekler ve kendilerine: «Haydi (elinizden geliyorsa) bu yaptıklarınıza can verin» denilecek" buyurdu ve ekledi: "İçinde canlı varlıklara ait resim bulunan eve melekler girmez." [Sahih]

Buhârî(2105) ve Müslim (2107)

٤٤٩٣ - [٥] عَنْ عَائِشَةَ أَنَّهَا كَانَتْ اتَّخَذَتْ عَلَى سَهْوَةٍ لَهَا سِتْرًا فِيهِ تَمَاثِيلُ،
فَهَتَّكَهُ النَّبِيُّ ﷺ، فَاتَّخَذَتْ مِنْهُ نُمْرُقَتَيْنِ، فَكَانَتَا فِي الْبَيْتِ يَجْلِسُ عَلَيْهِمَا * متفق
عليه

4493- Hz. Âişe kendisine ait olan bir sundurma için üstünde canlı hayvan resimleri bulunan bir perde edindi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) onu söküp yırttı. Âişe de bundan iki küçük yastık yaptı. Bu iki yastık evde bulunurdu da Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) bunların üzerine otururdu. [Sahih]

Buhârî (2479) ve Müslim (2107)

٤٤٩٤ - [٦] وعنها أن النبي ﷺ خَرَجَ فِي غَزَاةٍ فَأَخَذْتُ نَمَطًا، فَسَتَرْتُهُ عَلَيَّ
الْبَابِ، فَلَمَّا قَدِمَ، فَرَأَى النَّمَطَ، جَذَبَهُ حَتَّى هَتَكَهُ ثُمَّ قَالَ: "إِنَّ اللَّهَ لَمْ يَأْمُرْنَا أَنْ
نَكْشُوَ الْحِجَارَةَ وَالطِّينَ" * رواه مسلم

4494- Hz. Âişe bildiriyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bir gazveye çıktı. (O evde yokken) renkli bir örtüyü alıp kapının üzerine koydum. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) gelip örtüyü görünce o örtüyü çekip parçaladı ve: "Allah taşları ve kerpiçleri giydirmemizi emretmiyor!" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2106)

٤٤٩٥ - [٧] عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: أَشَدُّ النَّاسِ عَذَابًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ الَّذِينَ
يُضَاهَوْنَ خَلْقَ اللَّهِ * متفق عليه

4495- Hz. Âişe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kıyamet gününde en şiddetli azab çekecek olanlar, Allah'ın yaratmasını taklit etmeye çalışan kişilerdir" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5954)

٤٤٩٦ - [٨] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَمَنْ
أَظْلَمُ مِمَّنْ ذَهَبَ يَخْلُقُ كَخَلْقِي فَلْيَخْلُقُوا ذَرَّةً أَوْ لِيَخْلُقُوا حَبَّةً أَوْ شَعِيرَةً * متفق
عليه

4496- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah şöyle buyurdu: «Benim yarattığım gibi bir şeyler yaratmaya çalışan kişiden daha zalim kim olabilir! (Hadi bakalım, ellerinden geliyorsa) Bir zerre veya bir dâne veya bir arpa tanesi yaratsınlar!»" buyurduğunu işittim.

Buhârî (5953) ve Müslim (2111)

٤٤٩٧ - [٩] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ مِنْ أَشَدِّ النَّاسِ عَذَابًا

يَوْمَ الْقِيَامَةِ الْمُصَوِّرُونَ * متفق عليه

4497- Abdullah, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kıyamet gününde en şiddetli azab çekecek olanlar (canlıların) resimlerini yapanlardır"* buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Buhârî (5950) ve Müslim (2109)

٤٤٩٨ - [١٠] وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ كُلُّ مُصَوِّرٍ

فِي النَّارِ يَجْعَلُ لَهُ بِكُلِّ صُورَةٍ صَوَّرَهَا نَفْسًا فَتَعَذِّبُهُ فِي جَهَنَّمَ وَ قَالَ إِنَّ كُنْتَ لَا بَدَّ
فَاعِلًا فَاصْنَعِ الشَّجَرَ وَمَا لَا نَفْسَ لَهُ * متفق عليه

4498- İbn Abbâs der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Her ressam cehennemde gidecek! Yaptığı her resme can verilecek ve o (can verilen) resim ona Cehennemde azap edecektir"* buyurduğunu işittim. Sonra ekledi: *"Eğer bu işi yapmak zorundaysan ağaç ve cansız olan şeylerin resmini yap."* [Sahih]

Buhârî (2225) ve Müslim (2109)

٤٤٩٩ - [١١] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ مَنْ تَحَلَّمَ بِحُلْمٍ لَمْ يَرَهُ كَلْفٌ

أَنْ يَغْقِدَ بَيْنَ شَعِيرَتَيْنِ وَلَنْ يَفْعَلَ وَمَنْ اسْتَمَعَ إِلَى حَدِيثِ قَوْمٍ وَهُمْ لَهُ كَارِهُونَ أَوْ
يَفْرُونَ مِنْهُ صَبَّ فِي أُذُنِهِ الْأَنْكُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَنْ صَوَّرَ صُورَةَ عَذَبَ وَكَلَّفَ أَنْ
يَنْفُخَ فِيهَا وَلَيْسَ بِنَافِخٍ * رواه البخاري

4499- İbn Abbâs, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kim görmediği bir rüya için yalandan gördüm derse kıyamet gününde kendisi iki arpa tanesini birbirine bağlamakla sorumlu tutulacak ve bunu da*

yapamayacaktır. Her kim bir topluluğun, duyulmasını istemedikleri veya bundan kaçındıkları bir haberi gizlice dinlerse kıyamet gününde kulaklarına kurşun dökülür. Kim de bir (canlı) resim yaparsa, kıyamet gününde o resme ruh vermekle sorumlu tutulacak; ancak o, ruhu veremeyecektir" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Buhârî (7042)

٤٥٠٠ - [١٢] عَنْ بُرَيْدَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ مَنْ لَعِبَ بِالْتَّرْدَشِيرِ فَكَأَنَّمَا صَبَغَ يَدَهُ

فِي لَحْمِ خَنْزِيرٍ وَدَمِهِ * رواه مسلم

4500- Bureyde, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Tavla oynayan kişi, sanki elini domuzun etine ve kanına daldırmuş gibidir" buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Müslim (2260)

2- FASIL

٤٥٠١ - [١٣] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَتَانِي جِبْرِيلُ عَلَيْهِ

السَّلَامُ، فَقَالَ لِي: أَتَيْتَكَ الْبَارِحَةَ فَلَمْ يَمْتَنِعْنِي أَنْ أَكُونَ دَخَلْتُ إِلَّا أَنَّهُ كَانَ عَلَى

الْبَابِ تَمَائِيلٌ، وَكَانَ فِي الْبَيْتِ قِرَامٌ سِتْرٌ فِيهِ تَمَائِيلٌ، وَكَانَ فِي الْبَيْتِ كَلْبٌ، فَمُرَّ

بِرَأْسِ التَّمَائِيلِ الَّذِي فِي الْبَيْتِ يُقَطِّعُ، فَيَصِيرُ كَهَيْئَةِ الشَّجَرَةِ، وَمُرَّ بِالسِّتْرِ فَلْيُقَطِّعْ،

فَلْيُجْعَلْ مِنْهُ وَسَادَتَيْنِ مَنبُودَتَيْنِ تُوطَأَنَّ، وَمُرَّ بِالْكَلبِ فَلْيُخْرِجْ، فَفَعَلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

* رواه الترمذي وأبو داود

4501- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Cibril bana geldi ve şöyle dedi: "Dün gece sana gelmiştim, senin yanına girmeye engel olarak evde bir insan resmi (olan bir perde) ve üzerinde resimler bulunan nakışlı duvar örtüsü vardı. Evdeki resmin başının üzerinde resimler bulunan nakışlı duvar örtüsü vardı. Evdeki resmin başının koparılmasını emret. (O zaman başı) kesilir ve bir ağaç şekline girer. Örtü

için de emir ver, kesilsin ve ondan yere atılıp çiğnenen iki minder yapılsın. Köpeğin de oradan çıkarılmasını emret." Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) denileni yaptı. [Sahih]

Tirmizî (2806) ve Ebû Dâvud (4158) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٥٠٢ - [١٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: تَخْرُجُ عُتُقُ مِنَ النَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَهَا عَيْنَانِ تُبْصِرَانِ وَأُذُنَانِ تَسْمَعَانِ وَلِسَانٌ يَنْطِقُ، يَقُولُ: إِنِّي وَكِلْتُ بِثَلَاثَةٍ، بِكَلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ، وَبِكَلِّ مَنْ دَعَا مَعَ اللَّهِ إِلَهَا آخَرَ، وَبِالْمُصَوِّرِينَ * رواه الترمذي

4502- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kıyamet gününde Cehennem ateşinin içinden, gören iki gözü, işiten iki kulağı ve konuşan bir dili olan bir yaratık çıkar ve şöyle seslenir: «Üç kişiye vekil tayin edildim: Her inatçı zorba, Allah'ın yanında başka ilahlar da edinen kişi ve resim (heykel) yapan kişi!»"* buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2574) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/512)

٤٥٠٣ - [١٥] وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى حَرَّمَ الْخَمْرَ وَالْمَيْسِرَ وَالْكُوبَةَ وَقَالَ: كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ". قِيلَ: الْكُوبَةُ الطَّبْلُ * رواه البيهقي في شعب الإيمان

4503- İbn Abbâs'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Şüphesiz Allah, şarabı, kumarı ve davulu haram kıldı"* buyurduktan sonra; *"Her sarhoşluk veren şey haramdır"* diye ekledi.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da

٤٥٠٤ - [١٦] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ ﷺ نَهَى عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
وَالْكُوبَةِ وَالْغُبَيْرِ وَالْغُبَيْرِ شَرَابٌ يَغْمَلُهُ الْحَبَشَةُ مِنَ الذَّرَةِ يُقَالُ لَهُ: السُّكْرُكَةُ *
رواه أبو داود

4504- Abdullah b. Amr anlatıyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) şarap, kumar, davul (veya tavlâ) ve gubeyrâ içkisini yasakladı. Ayrıca: "Sarhoşluk veren herşey haramdır" buyurdu. Gubeyrâ, Habeş halkının mısırdan imal ettikleri ve "sukruke" dedikleri bir içkidir.

Ebû Dâvud (3685)

٤٥٠٥ - [١٧] عَنْ أَبِي مُوسَى أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ ﷺ: قَالَ: مَنْ لَعِبَ بِالنَّزْدِ فَقَدْ عَصَى
اللَّهَ وَرَسُولَهُ * رواه أحمد وأبو داود

4505- Ebû Mûsâ (el-Eş'arî)'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim zar ile oynarsa şüphesiz Allah'a ve Resulüne isyan etmiş olur" buyurdu. [Hasen]

Ahmed (19539) ve Ebû Dâvud (4938) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٥٠٦ - [١٨] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ رَأَى رَجُلًا يَتَّبِعُ حَمَامَةً فَقَالَ:
شَيْطَانٌ يَتَّبِعُ شَيْطَانَةً * رواه أحمد وأبو داود وابن ماجه والبيهقي في شعب الإيمان

4506- Ebû Hureyre bildiriyor: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bir güvercin arkasında giden (onunla oynayan) bir adamı gördü ve: "Dişi bir şeytanı takip eden erkek bir şeytan!" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (8543), Ebu Dâvûd (4940), İbn Mâce (3765) ve Beyhakî, Şuabu'l-İmân'da

3- FASIL

٤٥٠٧ - [١٩] عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي الْحَسَنِ قَالَ كُنْتُ عِنْدَ ابْنِ عَبَّاسٍ إِذْ أَنَا
رَجُلٌ فَقَالَ يَا أَبَا عَبَّاسٍ إِنِّي إِنْسَانٌ، إِنَّمَا مَعِيشَتِي مِنْ صَنْعَةِ يَدِي، وَإِنِّي أَصْنَعُ هَذِهِ
التَّصَاوِيرَ. فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ لَا أَحَدُثُكَ إِلَّا مَا سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ سَمِعْتُهُ
يَقُولُ «مَنْ صَوَّرَ صُورَةً فَإِنَّ اللَّهَ مُعَذِّبُهُ، حَتَّى يُنْفَخَ فِيهَا الرُّوحُ، وَلَيْسَ بِنَافِعٍ فِيهَا
أَبَدًا». فَرَبَا الرَّجُلُ رُبُوعًا شَدِيدَةً وَاصْفَرَ وَجْهَهُ. فَقَالَ وَنَحَكَ إِنْ أَبَيْتَ إِلَّا أَنْ تَصْنَعَ،
فَعَلَيْكَ بِهَذَا الشَّجَرِ، كُلِّ شَيْءٍ لَيْسَ فِيهِ رُوحٌ * رواه البخاري

4507- Saïd b. Ebi'l-Hasan der ki: İbn Abbâs'ın yanında idim. Bir adam ona: "Ey İbn Abbâs! Ben maişetimi el becerim ile sağlamaktayım. Ben (görmüş olduğun) şu resimleri yapmaktayım" dedi. Bunun üzerine İbn Abbâs şu karşılığı verdi: "Ben sana ancak Resûlullah'tan (sallallahu aleyhi vesellem) işitmiş olduğum şeyden bahsedeceğim. Zira Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem): «Kim (canlı) bir resim yaparsa kıyamet gününde resmi yapan kişi o resme can verene kadar Allah ona azab edecektir. Resmi yapan da ona asla can veremeyecektir» buyurduğunu işittim." Bunun üzerine adamın korkudan nefesi kesilmiş ve yüzü sararmıştı. İbn Abbâs: "Vay haline! Eğer kabul etmeyip mutlaka resim yapacaksan şu ağaçların ve cansız olan her şeyin resmini yapabilirsin" dedi. [Sahih]

Buhârî (2225)

٤٥٠٨ - [٢٠] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ لَمَّا اشْتَكَى النَّبِيُّ ﷺ ذَكَرْتُ بَعْضَ نِسَائِهِ
كَيْسَةَ رَأَيْتَهَا بِأَرْضِ الْحَبَشَةِ يُقَالُ لَهَا مَارِيَةُ وَكَانَتْ أُمُّ سَلَمَةَ وَأُمُّ حَبِيبَةَ أَتْنَا أَرْضَ
الْحَبَشَةِ فَذَكَرْنَا مِنْ حُسْنِهَا وَتَصَاوِيرِ فِيهَا فَرَفَعَ رَأْسَهُ فَقَالَ أَوْلَيْكَ إِذَا مَاتَ مِنْهُمْ
الرَّجُلُ الصَّالِحُ بَنَوْا عَلَيَّ قَبْرَهُ مَسْجِدًا ثُمَّ صَوَّرُوا فِيهِ تِلْكَ الصُّورَةَ أَوْلَيْكَ شِرَارُ
الْخَلْقِ عِنْدَ اللَّهِ * متفق عليه

4508- Hz. Âişe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) rahatsızlandığı zaman bazı hanımlarından birisi ona Habeşistan'da bulunan Mâriye adındaki bir kiliseden bahsettiler. Ümmü Seleme ve Ümmü Habîbe Habeşistan'a gittiklerinde onu görmüşlerdi. Kilisenin güzelliğinden ve içindeki resimlerden bahsettiklerinde Hz Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) başını kaldırdı ve: "Onlar, aralarında iyi olan birisi öldüğü zaman mezarına bir mescid (tapınak) bina eder, sonra da o tür resimleri yaparlardı. Ancak Allah katında yaratıklar içinde en kötü olanlar onlardır!" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (4271) ve Müslim (528)

٤٥٠٩ - [٢١] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ، يَغْنِي عَذَابًا، يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَنْ قَتَلَ نَبِيًّا أَوْ قَتَلَهُ نَبِيًّا، أَوْ قَتَلَ أَحَدًا وَالِدَيْهِ وَالْمُصَوِّرُونَ، وَعَالِمٌ لَمْ يَتَّفِعْ بِعِلْمِهِ"

4509- İbn Abbâs der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kıyamet gününde insanların en şiddetli azaba maruz kalacaklar: Bir peygamberi öldüren, bir peygamber tarafından öldürülen, anne babasından birini öldüren, (canlı) resimlerini yapanlar ve ilminden yarar görmeyen âlimdir" buyurdu.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7504)

٤٥١٠ - [٢٢] عَنْ عَلِيٍّ، أَنَّهُ كَانَ، يَقُولُ: "الشَّطْرُنْجُ هُوَ مَيْسِرُ الْأَعَاجِمِ"

4510- Hz. Ali derdi ki: "Satranç, Acemlerin (Arap olmayan halkların) kumarıdır."

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8/468)

٤٥١١ - [٢٣] وَعَنْ ابْنِ شِهَابٍ أَنَّ أَبَا مُوسَى الْأَشْعَرِيَّ قَالَ: "لَا يَلْعَبُ بِالشَّطْرُنْجِ إِلَّا خَاطِئٌ."

4511- İbn Şihâb ez-Zühri'nin bildirdiğine göre Ebû Mûsa el-Eş'arî: "Satrancı ancak isyankâr olan oynar" demiştir.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8/468)

٤٥١٢ - [٢٤] وَعَنْهُ أَنْ سَيْلَ عَنْ لَعِبِ الشَّطْرَنْجِ فَقَالَ: هِيَ مِنَ الْبَاطِلِ وَلَا يُحِبُّ اللَّهُ الْبَاطِلَ. رَوَى الْبَيْهَقِيُّ الْأَحَادِيثَ الْأَرْبَعَةَ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ

4512- Ebû Mûsa el-Eş'arî'ye satranç oynama hakkında soru sorulunca; "Batıl bir şeydir. Allah da batılı sevmez" demiştir.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8/468)

٤٥١٣ - [٢٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَأْتِي دَارَ قَوْمٍ مِنَ الْأَنْصَارِ وَدُونَهُمْ دَارٌ قَالَ فَسَقَى ذَلِكَ عَلَيْهِمْ فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ تَأْتِي دَارَ فُلَانٍ وَلَا تَأْتِي دَارَنَا. قَالَ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ "لَأَنَّ فِي دَارِكُمْ كَلْبًا قَالُوا فَإِنَّ فِي دَارِهِمْ سِنُورًا. فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ إِنَّ السِّنُورَ سَبْعٌ * رواه الدارقطني

5213- Ebû Hureyre anlatıyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), Ensâr'dan bir topluluğun evine girdi, başkalarının evine gitmezdi. Bu durum evlerine gidilmeyen kişilerin ağrına gidince: "Ey Allah'ın Resûlü! Sübhânallah, falanın evine gidiyorsun da bizim evimize gelmiyorsun!" dediler. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Çünkü sizin evinizde köpek var" diye cevap verdi. Dediler ki: "Ama onların evinde de kedi var." Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), buna: "Kedi, yırtıcı hayvandır" diye karşılık verdi.

Dârakutnî (179)

كتاب الطَّبِّ والرُّقَى

Tıp ve Efsunlar Kitabı

1- FASIL

٤٥١٤ - [١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ «مَا أَنْزَلَ اللَّهُ دَاءً إِلَّا أَنْزَلَ لَهُ

شِفَاءً» * رواه البخاري

4514- Ebû Hureyre der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah, indirdiği derde, muhakkak şifâsını da indirdi" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5678)

٤٥١٥ - [٢] عَنْ جَابِرٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِنَّ لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءً، فَإِذَا أُصِيبَ

دَوَاءُ الدَّاءِ بَرِيءٌ بِإِذْنِ اللَّهِ * رواه مسلم

4515- Câbir'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Her hastalığın ilacı vardır. Eğer doğru ilaç kullanılırsa Allah'ın izniyle hasta şifa bulur" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2204)

٤٥١٦ - [٣] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: الشِّفَاءُ فِي ثَلَاثٍ: شَرْبَةُ عَسَلٍ، وَشَرْطَةٌ

مِخْجَمٌ، وَكَيْتَةٌ بِنَارٍ، وَأَنْهَى أُمَّتِي عَنِ الْكَيْتِ. * رواه البخاري

4516- İbn Abbâs der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) buyurdu ki: "Şifâ üç şeyde (var)dır: Bal şerbetini içmek, hacâmat âletini vurmak ve ateş ile dağlamak. Fakat ümmetimi ateşle dağlamayı yazaklıyorum." [Sahih]

Buhârî (5681)

٤٥١٧ - [٤] وعن جابر قال: "رُمِي أَبِي يَوْمَ الْأَخْزَابِ عَلَى أَكْحَلِهِ فَكَوَاهُ

رَسُولُ اللَّهِ ﷺ" * رواه مسلم

4517- Câbir dedi ki: Ahzâb (Hendek savaşı) günü Ubey kolundaki can damarından vuruldu da, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onu dağladı. [Sahih]

Müslim (2207)

٤٥١٨ - [٥] عَنْ جَابِرٍ قَالَ: رُمِي سَعْدُ بْنُ مُعَاذٍ فِي أَكْحَلِهِ، قَالَ: "فَحَسَمَهُ

النَّبِيُّ ﷺ بِيَدِهِ بِمَشْقَصٍ ثُمَّ وَرِمَتْ فَحَسَمَهُ الثَّانِيَةَ" * رواه مسلم

4518- Câbir der ki: Sa'd b. Muâz can damarından yaralanınca Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) onu elindeki uzun demirle dağladı. Sonra şişince onu ikinci defa dağladı. [Sahih]

Müslim (2208)

٤٥١٩ - [٦] عَنْ جَابِرٍ قَالَ بَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِلَى أَبِي بِنِ كَعْبٍ طَبِيبًا فَقَطَعَ

مِنْهُ عِزْقًا ثُمَّ كَوَاهُ عَلَيْهِ * رواه مسلم

4519- Câbir der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yaralanan Ubey b. Ka'b'a bir tabib yolladı. Tabib onun bir damarını kesti ve sonra da dağladı."

Müslim (2207)

٤٥٢٠ - [٧] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ فِي الْحَبَّةِ السُّودَاءِ شِفَاءٌ مِنْ كُلِّ دَاءٍ إِلَّا السَّامَ قَالَ ابْنُ شِهَابٍ وَالسَّامُ الْمَوْتُ وَالْحَبَّةُ السُّودَاءُ الشُّونِيزُ * متفق عليه

4520- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Çörek otu, ölüm dışında her türlü hastalığa devadır" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5687) ve Müslim (2215)

٤٥٢١ - [٨] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ إِنَّ أَحْيِي اسْتَطَلَّتْ بَطْنُهُ فَقَالَ اسْقِهِ عَسَلًا فَسَقَاهُ ثُمَّ جَاءَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ سَقَيْتُهُ عَسَلًا فَلَمْ يَزِدْهُ إِلَّا اسْتِطْلَاقًا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ اسْقِهِ عَسَلًا فَسَقَاهُ ثُمَّ جَاءَهُ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ سَقَيْتُهُ عَسَلًا فَلَمْ يَزِدْهُ إِلَّا اسْتِطْلَاقًا قَالَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ صَدَقَ اللَّهُ وَكَذَّبَ بَطْنُ أَحْيِكَ اسْقِهِ عَسَلًا فَسَقَاهُ عَسَلًا فَبَرَأَ * متفق عليه

4512- Ebû Saîd bildiriyor: Adamın biri Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) gelip: "Kardeşim ishal oldu" dedi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ona bal içir!" buyurdu. Adam kardeşine bal içirdi; ancak daha sonra geldi ve: "Ey Allah'ın Resûlü! Ona bal içirdim; ancak ishalini arttırmaktan başka bir işe yaramadı" dedi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) yine: "Ona bal içir" buyurdu. Adam yine gidip kardeşine bal içirdi. Sonra bir daha geldi ve: "Ey Allah'ın Resûlü! İçirdim, ancak yine ishalini arttırmaktan başka bir şey yapmadı" dedi. Bunun üzerine Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah (bal içirin, diyerek) doğruyu söylemiştir, ancak kardeşinin karnı bunu yalanlıyor! Sen ona bir daha bal içir!" karşılığını verdi. Adam bir daha kardeşine bal içirince bu kez iyileşti. [Sahih]

Buhârî (5684) ve Müslim (2217)

٤٥٢٢ - [٩] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «إِنَّ أَمْثَلَ مَا تَدَاوَيْتُمْ بِهِ

الْحِجَامَةُ وَالْقُسْطُ الْبَحْرِيُّ» * متفق عليه

4522- Enes'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Sizin kendisiyle tedavi olageldiğiniz şeylerin en üstün ve lüzumlu olanı, kan aldırma ve kust-i bahrî denilen topalak otudur"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5696) ve Müslim (1577)

٤٥٢٣ - [١٠] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «لَا تُعَذِّبُوا صِتْيَانَكُمْ بِالْغَنْزِ

مِنَ الْعُدْرَةِ، وَعَلَيْكُمْ بِالْقُسْطِ * متفق عليه

4523- Enes'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Sakin çocuklarımızı anjin hastalığından kurtarmak için bÂdemciği sıkamak suretiyle işkence etmeyin. Kust (ûd-i hindi) ile tedaviyi elden bırakmayın!"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5696) ve Müslim (1577)

٤٥٢٤ - [١١] عَنْ أُمِّ قَيْسٍ بِنْتِ مُخَصَّنٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

عَلَامٌ تَدْعُونَ أَوْلَادَكُمْ بِهَذِهِ الْعَلَائِقِ عَلَيْكُمْ بِهَذَا الْعُودِ الْهِنْدِيِّ، فَإِنَّ فِيهِ سَبْعَةَ

أَشْفِيَةٍ مِنْهَا ذَاتُ الْجَنْبِ * متفق عليه

4524- Ümmü Kays b. Muhsan Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Niçin çocuklarımızın ağzına parmak sokarak bÂdemciklerini çekiş alıyorsunuz? Üd-i hindî denilen bitkiyi elden bırakmayın. Onda yedi (çeşit şifa vardır), bu şifalardan biri de zâtü'l-cenb hastalığının şifasıdır"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5713) ve Müslim (287)

٤٥٢٥ - [١٢] عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ الْحُمَّى مِنْ فَيْحِ جَهَنَّمَ فَأَبْرَدُوهَا

بِالْمَاءِ * متفق عليه

4525- Hz. Âişe'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Humma (yüksek ateş), Cehennem alevindedir. Onu su ile soğutup giderin" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (3263) ve Müslim (2210)

٤٥٢٦ - [١٣] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: رَخَّصَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فِي الرُّقِيَةِ مِنَ

الْعَيْنِ، وَالْحُمَّةِ، وَالنَّمْلَةِ * رواه مسلم

4526- Enes b. Mâlik'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem), göz değmesi, humma ve çıbanlar için efsun yapılmasına ruhsat vermiştir. [Sahih]

Müslim (2196)

٤٥٢٧ - [١٤] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ، أَنْ أُسْتَرْقِيَ مِنَ الْعَيْنِ *

متفق عليه

4527- Hz. Âişe der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) nazardan dolayı efsun yapmamı emretti." [Sahih]

Buhârî (5738) ve Müslim (2195)

٤٥٢٨ - [١٥] عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ رَأَى فِي بَيْتِهَا جَارِيَةً

فِي وَجْهِهَا سَفْعَةٌ فَقَالَ «اسْتَرْقُوا لَهَا، فَإِنَّ بِهَا النَّظْرَةَ» * متفق عليه

4528- Ümmü Suleym der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), hanımı Ümmü Seleme'nin evinde, yüzünde sarılık eseri bulunan bir kız çocuğu

gördü de: "Bu kız çocuğuna efsun tedavisi yapın! Çünkü bunda nazar değmesi vardır" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5739) ve Müslim (2197)

٤٥٢٩ - [١٦] عَنْ جَابِرٍ قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ الرُّقَى، فَجَاءَ آلَ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّهُ كَانَتْ عِنْدَنَا رُقِيَّةٌ نَزَقِي بِهَا مِنَ الْعُقْرَبِ، وَإِنَّكَ نَهَيْتَ عَنِ الرُّقَى، قَالَ: فَعَرَّضُوهَا عَلَيْهِ، فَقَالَ: "مَا أَرَى بِأَسَا مِنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمْ أَنْ يَنْفَعَ أَخَاهُ فَلْيَنْفَعْهُ" * رواه مسلم

4529- Câbir der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) efsun yapmayı yasaklayınca Amr b. Hazm ailesi Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) geldi ve: "Ey Allah'ın Resûlü! Bizde akrep sokmasına karşı yaptığımız bir efsun vardı. Ancak sen efsunları yasakladın" dediler. Bu efsunu da çıkarıp Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) gösterdiler. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Bunda bir sakınca görmüyorum. Biriniz, kardeşine bir şeyle faydalı olacksa bundan geri durmasın" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2197)

٤٥٣٠ - [١٧] عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكِ الْأَشْجَعِيِّ قَالَ كُنَّا نَزُقِي فِي الْجَاهِلِيَّةِ فَقُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ تَرَى فِي ذَلِكَ فَقَالَ اغْرِضُوا عَلَيَّ رُقَاكُمْ لَا بَأْسَ بِالرُّقَى مَا لَمْ يَكُنْ فِيهِ شِرْكٌ * رواه مسلم

4530- Avf b. Mâlik el Eşca'î der ki: Biz, Cahiliye döneminde rukye ile tedavi olurduk. Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Allah'ın Resûlü! Bu hususta ne buyurursun?" diye sorduğumuzda: "Bana okuduğunuz şeyleri arzedin. Şayet içinde şirk yoksa bunu yapmanızda da bir sakınca yoktur" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2200)

٤٥٣١ - [١٨] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: الْعَيْنُ حَقٌّ وَلَوْ كَانَ شَيْءٌ سَابِقًا الْقَدَرِ، سَبَقَتْهُ الْعَيْنُ فَإِذَا اسْتُغْسِلْتُمْ فَأَغْسِلُوا" * رواه مسلم

4531- İbn Abbâs'ın bildirdiğine göre, Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Nazar haktır ve şayet kaderin önüne geçebilecek bir şey bulunsaydı bu nazar olurdu. Onun için nazarınız değdi diye yıkanmanız istenildiğinde yıkanın" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2188)

2- FASIL

٤٥٣٢ - [١٩] عَنْ أُسَامَةَ بْنِ شَرِيكٍ يَقُولُ: أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَإِذَا أَصْحَابُهُ عِنْدَهُ كَأَنَّ عَلَى رُؤُوسِهِمُ الطَّيْرَ، جَاءَ الْأَعْرَابُ فَسَأَلُوهُ، فَقَالُوا: أَنْتَدَاوَى؟ قَالَ: تَدَاوُوا فَإِنَّ اللَّهَ لَمْ يَضَعْ دَاءً إِلَّا وَضَعَ لَهُ دَوَاءً غَيْرَ شَيْءٍ وَاحِدٍ قَالَ إِسْمَاعِيلُ فِي حَدِيثِهِ: الْهَزْمُ * رواه أحمد والترمذي وأبو داود

4532- Usâme b. Şerîk anlatıyor: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına gittiğimde, ashabının, yanında sanki başlarının üzerinde kuş varmış (ve hareket ederlerse uçacaklarmış) gibi kımıldamadan oturduklarını gördüm. Sonra Bedeviler gelip: "Ey Allah'ın Resûlü! Tedavi olalım mı?" diye sormaya başladılar. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Tedavi olun! Zira, Allah bir şey —bir rivayette: ihtiyarlık— dışında, ilacını da var etmediği hiçbir hastalık yaratmamıştır" buyurdu. [Sahih]

Ahmed, Tirmizî (2038) ve Ebû Dâvud (3855) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٥٣٣ - [٢٠] عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ الْجُهَنِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا تُكْرَهُوا مَرَضَاتِكُمْ عَلَى الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ، فَإِنَّ اللَّهَ يُطْعِمُهُمْ وَيَسْقِيهِمْ * رواه الترمذي وابن ماجه وقال الترمذي: هذا حديث غريب

4533- Abdurrahman b. Avf'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Hastalarınızı yemek yemeğe zorlamayın. Çünkü Allah onları yedirir ve içirir" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2040, "hasen ğarib") ve İbn Mâce (3444) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/727)

٤٥٣٤ - [٢١] عَنْ أَنَسٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَرَىٰ أَسْعَدَ بْنَ زُرَّارَةَ مِنَ الشُّوْكَةِ * رواه

الترمذي وقال: هذا حديث غريب

4534- Enes der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), Es'ad b. Zûrâre'yi vücudunda çıkan bazı kızarıklıktan dolayı dağlamak suretiyle tedavi etti." [Sahih]

Tirmizî (2050, "ĝarib") * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٥٣٥ - [٢٢] زَيْدُ بْنُ أَرْقَمٍ قَالَ: أَمَرْنَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَنْ نَتَدَاوَى مِنْ ذَاتِ

الْجَنْبِ بِالْقُسْطِ الْبَحْرِيِّ وَالزَّيْتِ * رواه الترمذي .

4535- Zeyd b. Erkam der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), zatülcenb hastalığı için zeytinyağı ve kust-u bahrî denilen topalak otu karışımını bize emretti." [Zayıf]

Tirmizî (2079) * [Daif Süneni't-Tirmizî]

٤٥٣٦ - [٢٣] عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يَنْعَثُ الزَّيْتِ وَالْوَرَسِ مِنْ

ذَاتِ الْجَنْبِ قَالَ قَتَادَةُ: وَيُلْدُّ مِنَ الْجَانِبِ الَّذِي يَشْتَكِيهِ * رواه الترمذي

4536- Zeyd b. Erkam der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), zatülcenb hastalığına karşı zeytinyağı ile vers denilen sarı ve kokulu bir otun kullanılmasını tavsiye ederdi." (Ravi) Katâde ekledi: "İlaç, hastanın rahatsız olduğu taraf neresi ise (sağ veya sol) ağzına verilir." [Zayıf]

Tirmizî (2078) * [Daif Süneni't-Tirmizî]

٤٥٣٧ - [٢٤] عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ عُمَيْسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ سَأَلَهَا: بِمَ تَسْتَمِشِينَ؟
قَالَتْ: بِالشُّبْرُمِ قَالَ: حَارٌّ جَارٌّ قَالَتْ: ثُمَّ اسْتَمَشَيْتُ بِالسَّنَا، فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: لَوْ أَنَّ
شَيْئًا كَانَ فِيهِ شِفَاءٌ مِنَ الْمَوْتِ لَكَانَ فِي السَّنَا * رواه الترمذي وابن ماجه وقال
الترمذي: هذا هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ.

4537- Esmâ binti Umeys der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), ona "Müşhil olarak hangi ilacı kullanıyorsun?" dedi. Esmâ: "Şübrüm otunu kullanıyorum" deyince Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "O, çok şiddetli ishal yapar" buyurdu. Esmâ: "Sonra sinameki kullanmaya başladım" dedi Bunun üzerine Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Eğer bir şey ölüme şifa olsaydı bu sinameki olurdu" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizi (2081, "ğarîb") ve İbn Mâce * [Daif Süneni't-Tirmizi]

٤٥٣٨ - [٢٥] عَنْ أَبِي الدُّزْدَاءِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ الدَّاءَ
وَالدَّوَاءَ، وَجَعَلَ لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءً فَتَدَاوَوْا وَلَا تَدَاوَوْا بِحَرَامٍ * رواه أبو داود

4538- Ebu'd Derdâ'nın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah, hastalığı da, ilacı da indirmiştir. Her hastalığa da bir ilaç kılmıştır. Tedavi olun, ancak haram olan şeylerle tedavi olmayın" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3874) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٥٣٩ - [٢٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ الدَّوَاءِ الْخَبِيثِ *

رواه أحمد وأبو داود والترمذي وابن ماجه

4539- Ebû Hureyre der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), (içki gibi) kötü ilaçları kullanmayı yasakladı." [Sahih]

Ahmed (8034), Ebu Dâvûd (3870), Tirmizî (2045) ve İbn Mâce (3459) * [Sahîh Sünen Ebi Dâvud]

٤٥٤٠ - [٢٧] عَنْ سَلْمَى خَادِمَةِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَتْ: مَا كَانَ أَحَدٌ يَشْتَكِي
إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ: وَجَعًا فِي رَأْسِهِ إِلَّا قَالَ: اخْتَجِمِ، وَلَا وَجَعًا فِي رِجْلَيْهِ، إِلَّا قَالَ
اخْضِبْهُمَا * رواه أبو داود

4540- Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) hizmetçisi Selmâ der ki: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) baş ağrısından dolayı kim bir şikayette bulunduysa, kendisine: "*Kan aldır*" buyurdu. Ayak ağrısından şikayet edene de: "*Onlara kına yak*" buyurdu. [Hasen]

Ebû Dâvud (3858) * [Sahîh Sünen Ebi Dâvud]

٤٥٤١ - [٢٨] عَنْ سَلْمَى قَالَتْ: مَا كَانَ يَكُونُ بِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَرْحَةٌ وَلَا نَكْبَةٌ
إِلَّا أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَنْ أَضَعَّ عَلَيْهَا الْحِنَاءَ * رواه الترمذي

4541- Selmâ der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'de bıçak yarası, çarpma veya batmadan oluşan bir yara olursa o yara üzerine kına koymamı bana emrederdi." [Sahîh]

Tirmizî (2054) * [Sahîh Sünen et-Tirmizî]

٤٥٤٢ - [٢٩] عَنْ أَبِي كَبْشَةَ الْأَنْمَارِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ، كَانَ يَخْتَجِمُ عَلَى هَامَتَيْهِ،
وَيَبِينُ كَتِفَيْهِ، وَهُوَ يَقُولُ: مَنْ أَهْرَاقَ مِنْهُ هَذِهِ الدِّمَاءَ، فَلَا يَضُرُّهُ أَنْ لَا يَتَدَاوَى
بِشَيْءٍ، لِشَيْءٍ * رواه أبو داود وابن ماجه

4542- Ebû Kebşe el-Enmârî der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) başından ve iki omuzu arasından kan aldırırdı ve: "*Kim kendisinden şu*

kanları akıtıp dökerse (hastalıklara karşı) herhangi bir şey için başka bir şeyle tedavi olmaması ona zarar vermez" buyurdu. [Hasen]

Ebu Dâvûd (3859) ve İbn Mâce (3484)

٤٥٤٣ - [٣٠] عَنْ جَابِرٍ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ اخْتَجَمَ عَلَى وَرْكِهِ مِنْ وَثءٍ كَانَ

بِهِ * رواه أبو داود

4543- Câbir bildiriyor: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), bir ağrıdan dolayı kalçasından kan aldırdı." [Sahih]

Ebû Dâvud (3863) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٥٤٤ - [٣١] عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: حَدَّثَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنْ لَيْلَةِ أُسْرِي بِهِ أَنَّهُ لَمْ يَمُرَّ عَلَى مَلٍٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِلَّا أَمَرُوهُ أَنْ مَزَّ أَمْتَكَ بِالْحِجَامَةِ * رواه الترمذي

وابن ماجه وقال الترمذي: هذا حديث حسن غريب

4544- İbn Mes'ûd der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), İsrâ (Mirac) gecesini anlattı. Meleklerden hangi topluluğa uğradiysa kendisine: "Ümmetine kan aldirmayı emret" dediklerini aktardı. [Sahih]

Tirmizî (2052, "hasen garîb") ve İbn Mâce (3479) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٥٤٥ - [٣٢] عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عُثْمَانَ: أَنَّ طَبِيبًا سَأَلَ النَّبِيَّ ﷺ عَنْ

ضِفْدَعٍ يَجْعَلُهَا فِي دَوَاءٍ، فَتَهَاةُ النَّبِيِّ ﷺ عَنْ قَتْلِهَا * رواه أبو داود

4545- Abdurrahman b. Osmân'ın bildirdiğine göre, bir tabib, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'e kurbağanın ilaç olarak kullanılmasını sorduğunda Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onu kurbağayı öldürmekten menetti. [Sahih]

Ebû Dâvud (3871) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٥٤٦ - [٣٣] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَخْتَجِمُ فِي الْأَخْدَعَيْنِ وَالْكَاهِلِ، وَكَانَ يَخْتَجِمُ لِسَبْعِ عَشْرَةَ وَتِسْعَ عَشْرَةَ وَإِخْدَى وَعِشْرِينَ * رواه أبو داود وزاد الترمذي وابن ماجه

4546- Enes der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), boynunun iki tarafındaki damarlar ile omuzları arasındaki damarlardan kan aldırırđı. Kan aldıracağı zaman da bunu ayın on yedinci, on dokuzuncu ve yirmibirinci günlerinde yapardı." [Sahih]

Ebu Dâvud (3860), Tirmizî (2051) ve İbn Mâce * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٥٤٧ - [٣٤] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ "أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يَسْتَجِبُّ الْحِجَامَةَ لِسَبْعِ عَشْرَةَ، وَتِسْعَ عَشْرَةَ، وَإِخْدَى وَعِشْرِينَ" رواه في شرح السنة

4547- İbn Abbâs'ın bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), (Hicri) ayın onyedici, ondokuz ve yirmi birinci günleri kan aldirmaktan hoşlanırdı. [Sahih]

Tirmizî (2035), İbn Mâce (3477) ve Bağavî Şerhu's-Sünne'de (3235)

٤٥٤٨ - [٣٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ اخْتَجَمَ لِسَبْعِ عَشْرَةَ، وَتِسْعَ عَشْرَةَ، وَإِخْدَى وَعِشْرِينَ، كَانَ شِفَاءً مِنْ كُلِّ دَاءٍ * رواه أبو داود

4548- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah sallallahu (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişinin, ayın onyedisi, ondokuzu ve yirmibirinde kan aldirması her derde devadır" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (3861) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/622)

٤٥٤٩ - [٣٦] عَنْ كَبْشَةَ بِنْتِ أَبِي بَكْرَةَ أَنَّ أَبَاهَا كَانَ يَنْهَى أَهْلَهُ عَنِ الْحِجَامَةِ يَوْمَ الثَّلَاثَاءِ وَيَزْعُمُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ أَنَّ يَوْمَ الثَّلَاثَاءِ يَوْمُ الدَّمِّ وَفِيهِ سَاعَةٌ لَا يَزِقُّهَا * رواه أبو داود

4549- Kebşe binti Ebî Bekre'nin bildirdiğine göre babası, ailesini Salı günü kan aldirmaktan sakındırırdı. Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) de: "Salı günü insanın kanının çoğaldığı bir gündür. Üstelik bu günde öyle bir saat vardır ki bu saatte akıtılan kan dinmez" buyurduğunu söylerdi. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3862) * es-Silsiletu'd-Daife (2251)

٤٥٥٠ - [٣٧] وَعَنْ الزَّهْرِيِّ مَرَسَلًا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ: "مَنْ اخْتَجَمَ يَوْمَ الْأَرْبَعَاءِ، أَوْ يَوْمَ السَّبْتِ فَرَأَى فِي جَسَدِهِ وَضْحًا فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ * رواه أحمد وأبو داود وقال: وَقَدْ أَسْنَدَ وَلَا يَصِحُّ

4550- Zührî'nin mürsel olarak bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Her kim çarşamba ve cumartesi günü kan aldirıp kendisine alaca hastalığı isabet ederse, sadece kendisini kınasın" buyurdu. [Zayıf]

Ahmed ve Ebû Dâvud * Daifu't-Terğîb (2023)

٤٥٥١ - [٣٨] وَعَنْهُ مَرَسَلًا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "مَنْ اخْتَجَمَ، أَوْ اطَّلَى يَوْمَ السَّبْتِ، أَوْ الْأَرْبَعَاءِ، فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ فِي الْوَضْحِ". رواه في شرح السنة

4551- Yine Zührî mürsel olarak bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Cumartesi ya da Perşembe günü kan aldiran ya da ilaç alan kişi, alaca hastalığına yakalanırsa kendinden başkasında kabahat aramasın" buyurdu. [Zayıf]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de * es-Silsiletu'd-Daife (4/1672)

٤٥٥٢ - [٣٩] عَنْ زَيْنَبَ، امْرَأَةِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: إِنَّ الرُّقَى، وَالتَّمَائِمَ، وَالتَّوَلَةَ شِرْكَ قَالَتْ: قُلْتُ: لِمَ تَقُولُ هَذَا؟ وَاللَّهِ لَقَدْ كَانَتْ عَيْنِي تَقْدِفُ وَكُنْتُ أَحْتَلِفُ إِلَى فُلَانِ الْيَهُودِيِّ يَرْقِينِي فَإِذَا رَقَانِي سَكَنْتُ، فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ: إِنَّمَا ذَلِكَ عَمَلُ الشَّيْطَانِ كَانَ يَنْخُسُهَا بِيَدِهِ فَإِذَا رَقَاهَا كَفَّ عَنْهَا، إِنَّمَا كَانَ يَكْفِيكَ أَنْ تَقُولِي كَمَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: أَذْهَبِ الْبَأْسَ رَبِّ النَّاسِ، أَشْفِ أَنْتَ الشَّافِي، لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ شِفَاءً لَا يُعَادِرُ سَقَمًا * رواه أبو داود

4552- Abdullah'ın karısı Zeyneb bildiriyor: Abdullah (b. Mes'ûd) dedi ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Efsun, muska ve sihir yapmak şirktir!"* buyurduğunu işittim. Zeyneb der ki: "Abdullah'a: "Neden öyle diyorsun ki? Oysa gözüm ağrıdığımda filan yahudinin yanına giderdim; o da bana efsun yapar okurdu. Okuduğu zaman da ağrım dinerdi" dediğimde, Abdullah şu karşılığı verdi: "Zaten o ağrı şeytanın gözüne dürtmesiyle oluşan bir ağrıydı. Gözüne okununca da elini gözünden çekiyor. Oysa sen de Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) duası gibi dua etseydin yeterli olurdu ki Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): *"Ey insanların Rabbi! Sıkıntıyı gider ve şifa ver. Şifa veren sensin! Gerçek şifa senin vereceğin ve hastalığı söküüp atan bir şifadır"* diye dua ederdi. [Hasen]

Ebû Dâvud (3883)

٤٥٥٣ - [٤٠] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: سِئِلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ الثُّسْرَةِ فَقَالَ:

هُوَ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ * رواه أبو داود

4553- Câbir b. Abdillâh der ki: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) (Cahiliye döneminde cin uğraması için yapılan) nuşre hakkında sorulduğu zaman: *"Bu, şeytan işidir!"* buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (3868) * es-Silsiletu's-Sahihâ (6/2760)

٤٥٥٤ - [٤١] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو يَقُولُ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: مَا أَبَالِي مَا أَتَيْتُ إِنْ أَنَا شَرِبْتُ تَزْيَاقًا، أَوْ تَعَلَّقْتُ تَمِيمَةً أَوْ قُلْتُ الشِّعْرَ مِنْ قَبْلِ نَفْسِي
* رواه أبو داود

4554- Abdullah b. Amr der ki: İştittiğime göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ben tiryâk (panzehir) içip muska taktıktan veya içimden geldiği gibi şiir söyledikten sonra artık ne yaptığıma aldırış etmem" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3869) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٥٥٥ - [٤٢] عَنْ الْمُغِيرَةَ بْنِ شُعْبَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ اِكْتَوَى أَوْ اسْتَرْقَى فَقَدْ بَرِئَ مِنَ التَّوَكُّلِ * رواه أحمد والترمذي وابن ماجه

4555- Muğîre b. Şu'be'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim dağlanmak suretiyle tedavi olmaya çalışırsa ve muska taşıyarak tedavi olmak isterse Allah'a tevekkül etmekten uzaklaşmış demektir" buyurdu. [Sahih]

Ahmed, Tirmizî (2055) ve İbn Mâce (3489) * Sahîhu'l-Câmi' (6081)

٤٥٥٦ - [٤٣] وَعَنْ عِيْسَى بْنِ حَمْرَةَ قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُكَيْمٍ وَبِهِ حُمْرَةٌ فَقُلْتُ: أَلَا تُعَلِّقُ تَمِيمَةً؟ فَقَالَ: نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ ذَلِكَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «مَنْ تَعَلَّقَ شَيْئًا وَكِلَإِ إِلَيْهِ» * رواه أبو داود

4556- İsa b. Hamza der ki: Yüzü vücudu kızarmış olan Abdullah b. Ukeym'in yanına girdik ve dedik ki: "Bir muska taksan olmaz mı?" Şu karşılığı verdi: "Bundan Allah'a sığınırım. Zira Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): «Kim (muska gibi) bir şey takınursa o takındığı şeyin korumasına terk edilir» buyurdu." [Hasen]

Tirmizî (2072) * [Sahîh Sünen et-Tirmizî]

٤٥٥٧ - [٤٤] عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: لَا رُقِيَةَ إِلَّا مِنْ

عَيْنٍ أَوْ حَمَةِ * رواه أحمد والترمذي وأبو داود

4557- İmrân b. Husayn der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Nazar değmesi ve zehirlenmelere karşı okumak suretiyle tedavi olabilir" buyurdu.

[Sahih]

Ahmed (201505), Tirmizî (2057) ve Ebû Dâvud (3884) * [Sahîh Sünen et-Tirmizî]

٤٥٥٨ - [٤٥] ورواه ابن ماجة عن بريدة

4558- Aynı hadisi İbn Mâce (3513), Bureyde rivayet etmiştir.

٤٥٥٩ - [٤٦] عَنْ أَنَسِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا رُقِيَةَ إِلَّا مِنْ عَيْنٍ، أَوْ

حَمَةِ، أَوْ دَمٍ * رواه أبو داود

4559- Enes'in bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Efsunla tedavi, ancak gözdeğmesi, (haşere) sokması ve kanamanın dışında yapılmaz" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3889) * [Daif Sünen Ebi Dâvud]

٤٥٦٠ - [٤٧] عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ عُمَيْسٍ قَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ وَلَدَ جَعْفَرِ

تُسْرِعُ إِلَيْهِمُ الْعَيْنُ أَفَأَسْتَرْقِي لَهُمْ؟ فَقَالَ: نَعَمْ، فَإِنَّهُ لَوْ كَانَ شَيْءٌ سَابَقَ الْقَدَرَ

لَسَبَقْتُهُ الْعَيْنُ * رواه أحمد والترمذي وابن ماجة

4560- Esmâ binti Umeys der ki: "Ey Allah'ın Resûlü! Cafer'in çocuklarına çabuk nazar değiyor onları tedavi için efsun yapalım mı?" dedim.

Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Olur. Kaderi değiştirebilecek bir şey olsaydı bu, göz değmesi olabilirdi" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (6/438), Tirmizî (2059) ve İbn Mâce (3510) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٥٦١ - [٤٨] عَنِ الشِّفَاءِ بِنْتِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَتْ: دَخَلَ عَلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَأَنَا

عِنْدَ حَفْصَةَ فَقَالَ لِي: أَلَا تُعَلِّمِينَ هَذِهِ الرُّمْلَةَ كَمَا عَلَّمْتِيهَا الْكِتَابَةَ * رواه أبو

داود

4561- Şifâ binti Abdillâh der ki: Hafsa'nın yanında otururken Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) girdi ve: "Hafsa'ya yazı yazmayı öğrettiğin gibi çıbanlar için efsun yapmayı da öğretsen ya" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (3887) * [Sahih Sünen Ebi Dâvud]

٤٥٦٢ - [٤٩] عَنْ أَبِي أُمَامَةَ قَالَ: رَأَى عَامِرُ بْنُ رَبِيعَةَ سَهْلَ بْنَ حُنَيْفٍ،

يَغْتَسِلُ فَقَالَ: وَاللَّهِ مَا رَأَيْتُ كَالْيَوْمِ وَلَا جِلْدَ مُخْبَأَةٍ فَلَبِطَ سَهْلٌ مَكَانَهُ، فَأَتَى رَسُولَ

اللَّهِ ﷺ فَقِيلَ لَهُ: هَلْ لَكَ فِي سَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ؟ وَاللَّهِ مَا يَزْفَعُ رَأْسَهُ فَقَالَ: هَلْ

تَتَّهِمُونَ لَهُ أَحَدًا؟ قَالُوا: نَتَّهِمُ عَامِرَ بْنَ رَبِيعَةَ، فَدَعَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَامِرًا فَتَغَيَّظَ عَلَيْهِ

قَالَ: عَلَامٌ يَقْتُلُ أَحَدَكُمْ أَخَاهُ؟ أَلَا بَرَكْتَ فَاغْتَسِلَ لَهُ فَعَسَلَ لَهُ عَامِرٌ وَجْهَهُ وَيَدَيْهِ

وَمِزْقَيْهِ وَرُكْبَتَيْهِ وَأَطْرَافَ رِجْلَيْهِ وَدَاخِلَةَ إِزَارِهِ فِي قَدَحٍ، ثُمَّ صَبَّ عَلَيْهِ فَرَاخَ سَهْلٍ

مَعَ النَّاسِ لَيْسَ بِهِ بَأْسٌ. رواه في شرح السنة وَرَوَاهُ مَالِكٌ وَفِي رِوَايَتِهِ: قَالَ: «إِنْ

العين حق تَوَضَّأَ لَهُ

4562- Ebû Umâme (b. Sehl) bildiriyor: Âmir b. Rabîa, Sehl b. Huneyf'i yıkanırken görüp: "Vallahî! Bu güne kadar böyle bir teni bakire bir kızda bile görmedim" deyince, Sehl olduğu yerde yığıldı. Âmir, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanına gidip: "Sehl b. Huneyf'ten haberin var mı? Vallahi başını bile kaldıramıyor" denince, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem):

"Şüphelendiğiniz biri var mı?" diye sordu. Onlar: "Âmir b. Rabîa'dan şüpheleniyoruz" deyince, Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) Âmir b. Rabîa'yı çağırıp ona kızarak: "Biriniz neden kardeşinin canına kasteder ki? Bârekallah deseydin ya! Sehl için abdest al!" buyurdu.

Bunun üzerine Âmir b. Rabîa, bir kabın içinde yüzünü, ellerini, dirseklerini, dizlerini, ayak parmaklarını ve izarının içini yıkadı. Sonra bu su, Sehl b. Huneyf'in üzerine döküldü. Ardından Sehl hemen iyileşiverdi ve sanki kendisinde hiçbir şey yokmuş gibi insanlarla birlikte yola çıktı.

Mâlik'in rivayetinde ise "Göz değmesi haktır, ona abdest aldırın" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

İbn Mâce (3509), Beğavî Şerhu's-Sünne'de (3/366) ve Mâlik (2) * [Sahih Sünen İbn Mâce]

٤٥٦٣ - [٥٠] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَتَعَوَّذُ مِنَ الْجَانِّ وَعَيْنِ الْإِنْسَانِ حَتَّى نَزَلَتِ الْمُعَوَّذَاتَانِ فَلَمَّا نَزَلْنَا أَخَذَ بِهِمَا وَتَرَكَ مَا سِوَاهُمَا * رواه الترمذي وابن ماجه وقال الترمذي : وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ.

4563- Ebû Saîd der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) göz değmesinden ve cinlerin şerlerinden dolayı Allah'a sığınır ve dualar okurdu Nas ve Felak sûreleri inince diğer okuduğu şeyleri bıraktı ve bu iki sûreyi okumaya başladı." [Sahih]

Tirmizi (2058, "hasen ğarib") ve İbn Mâce * Sahihu'l-Câmi' (4902)

٤٥٦٤ - [٥١] عَنْ عَائِشَةَ ، قَالَتْ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: هَلْ رُبِّي فِيكُمْ الْمُعْرَبُونَ؟ قُلْتُ: وَمَا الْمُعْرَبُونَ؟ قَالَ: الَّذِينَ يَشْتَرِكُ فِيهِمُ الْجِنَّ * رواه أبو داود

4564- Hz. Âişe'den (rivayet edildiğine göre) Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İçinizde muğarribler görüldü mü?" diye sordu. Ben de: "Muğarribler nedir?" diye sordum; Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Kendilerine cinlerinin ortak olduğu kimselerdir" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (5107) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

«بَابُ التَّرْجُلِ» فِي «خَيْرِ مَا تَدَاوَيْتُمْ» وَذَكَرَ حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ: [٥٢] - ٤٥٦٥

4565- İbn Abbâs'ın "Tedavi olduğunuz en hayırlı şey..." hadisi, saç bakımı bölümünde geçmişti. (no. 4473)

3- FASIL

٤٥٦٦ - [٥٣] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "الْمَعِدَةُ حَوْضُ الْبَدَنِ، وَالْعُرْوُوقُ إِلَيْهَا وَارِدَةٌ، فَإِذَا صَحَّتِ الْمَعِدَةُ، صَدَرَتِ الْعُرْوُوقُ بِالصِّحَّةِ، وَإِذَا فَسَدَتْ الْمَعِدَةُ، صَدَرَتِ الْعُرْوُوقُ بِالسَّقَمِ"

4566- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Mide vücudun havuzudur. Damarlar da mideden beslenirler. Mide sağlıklı olursa damarlar da sağlıklı olur. Mide hastalanırsa damarlar da hasta olur"* buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-İmân'da (5796) ve Taberânî, el-Mu'cemu'l-Evsat'ta * es-Silsiletu'd-Daîfe (4/1692)

٤٥٦٧ - [٥٤] عَنْ عَلِيٍّ قَالَ: بَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ ذَاتَ لَيْلَةٍ يُصَلِّي فَوَضَعَ يَدَهُ عَلَى الْأَرْضِ فَلَدَغَتْهُ عَقْرَبٌ فَتَنَاوَلَهَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بِتَغْلِهِ فَقَتَلَهَا، فَلَمَّا انْصَرَفَ قَالَ: "لَعَنَ اللَّهُ الْعَقْرَبَ مَا تَدْعُ مُصَلِّيًّا، وَلَا غَيْرَهُ أَوْ نَبِيًّا أَوْ غَيْرَهُ، ثُمَّ دَعَا بِمِلْحٍ وَمَاءٍ فَجَعَلَهُ فِي إِنَاءٍ ثُمَّ جَعَلَ يَضْبُهُ عَلَى إِضْبَعِهِ حَيْثُ لَدَغَتْهُ وَيَمْسَحُهَا، وَيُعَوِّذُهَا بِالْمُعَوِّذَتَيْنِ. رَوَاهُمَا الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ"

4567- Hz. Ali anlatıyor: Bir gece Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), namaz kılarken ayağını koyduğu yerde O'nu bir akrep soktu. Ayakkabısını alıp ona vurup öldürdü. Namazı bitirdiği zaman şöyle buyurdu: *"Allah akrebe lanet etsin! Ne namaz kılanı, ne de başkasını rahat bırakmıyor."* Sonra su ve

tuz istedi. Bir kaba boşaltdıktan sonra akrebin soktuğu parmağına bu sudan döküp üzerini sıvazlayıp Felak ve Nâs sûrelerini okuyarak sığındırma yaptı. [Hasen]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (2575)

٤٥٦٨ - [٥٥] عَنْ عَثْمَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَوْهَبٍ قَالَ أَرْسَلَنِي أَهْلِي إِلَى أُمِّ سَلَمَةَ بِقَدْحٍ مِنْ مَاءٍ وَقَبْضِ إِسْرَائِيلَ ثَلَاثَ أَصَابِعٍ مِنْ فِضَّةٍ فِيهِ شَعْرٌ مِنْ شَعْرِ النَّبِيِّ ﷺ وَكَانَ إِذَا أَصَابَ الْإِنْسَانَ عَيْنٌ أَوْ شَيْءٌ بَعَثَ إِلَيْهَا مِخْضَبَهُ ، فَاطَّلَعْتُ فِي الْجُلُجْلِ فَرَأَيْتُ شَعْرَاتٍ حُمْرًا * رواه البخاري

4568- Osmân b. Abdillâh b. Mevheb der ki: Ailem beni Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) hanımı Ümmü Seleme'ye bir gümüş bardak içindeki su için yolladı. —ravi İsrâîl kabın büyüklüğünü göstermek için üç parmağını yumdu— O bardağın içinde Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem) saçlarından vardı. Halk, birisi göz değmesi ya da her hangi hastalığa maruz kaldığında Ümmü Seleme'ye bir kablarını gönderirlerdi. İşte bu gidişimde ben Ümmü Seleme'nin yanındaki tahta bir tasın içinde bir takım kırmızı saçlar gördüm. [Sahih]

Buhârî (5896)

٤٥٦٩ - [٥٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ نَاسًا مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ ﷺ قَالُوا: الْكَمَاءُ جَدْرِي الْأَرْضِ، فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: الْكَمَاءُ مِنَ الْمَنِّ وَمَاوَاهَا شِفَاءٌ لِلْعَيْنِ، وَالْعَجْوَةُ مِنَ الْعَجَّةِ وَهِيَ شِفَاءٌ مِنَ السَّمِّ. قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ: فَأَخَذْتُ ثَلَاثَةَ أَكْمُوٍ أَوْ خَمْسًا أَوْ سَبْعًا فَعَصْرْتُهُنَّ وَجَعَلْتُ مَاءَهُنَّ فِي قَارُورَةٍ وَكَحَلْتُ بِهِ جَارِيَةَ لِي عَمَّشَاءَ فَبَرَأَتْ * رواه الترمذي وَقَالَ: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ

4569- Ebû Hureyre der ki: Bazı insanlar Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e mantar veya domalan bitkisi yeryüzünün çiçek hastalığıdır” dediler. Bunun

üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Mantar veya domalan; kudret helvası cinsinden bir rızık olup suyu göze şifadır. Acve hurması; Cennet meyvelerinden olup zehire karşı şifadır" buyurdu.

Ebû Hureyre dedi ki: "Üç, beş veya yedi mantar veya domalan alıp onların sıkıldığı suyunu cam bir şişeye koydum, onunla bir cariyemin gözünü sürmeleyince iyileşti." [Sahih]

Tirmizî (2069, "hasen") * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٥٧٠ - [٥٧] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ لَعَقَ الْعَسَلَ ثَلَاثَ غَدَاةٍ، كَلَّ شَهْرًا، لَمْ يُصِبْهُ عَظِيمٌ مِنَ الْبَلَاءِ.

4570- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Her ay üç gün, sabahları bal yalayan kişi, ağır bir hastalığa yakalanmaz" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (3450) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da * es-Silsiletü'd-Daife (2/762)

٤٥٧١ - [٥٨] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: عَلَيْكُمْ بِالشِّفَاءَيْنِ: الْعَسَلِ، وَالْقُرْآنِ. رَوَاهُمَا ابْنُ مَاجَةَ وَالتَّبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ وَقَالَ: وَالصَّحِيحُ أَنَّ الْأَخِيرَ مَوْقُوفٌ عَلَى ابْنِ مَسْعُودٍ

4571- Abdullah'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Şu şifalı iki şeye devam edin: Bal ve Kur'ân" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (3452) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (2581) * es-Silsiletü'd-Daife (4/1514) Beyhakî, sahabi sözü olmasının sahih olduğunu belirtmiştir.

٤٥٧٢ - [٥٩] وَعَنْ أَبِي كَبْشَةَ الْأَنْمَارِيِّ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ اخْتَجَمَ عَلَى هَامِيهِ مِنَ الشَّاةِ الْمَسْمُومَةِ قَالَ مَعْمَرٌ: فَاخْتَجَمْتُ أَنَا مِنْ غَيْرِ سَمِّ كَذَلِكَ فِي يَأْفُوخِي فَذَهَبَ حُسْنُ الْحِفْظِ عَنِّي حَتَّى كُنْتُ أَلْقُنُ فَاتِحَةَ الْكِتَابِ فِي الصَّلَاةِ * رواه رزين

4572- Ebû Kebşe el-Enmârî der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), yediği zehirli koyundan dolayı başından kan aldırırdı." Ma'mer der ki: "Ben zehirlenmediğim halde başımın tepesinden kan aldırınca, hafızam zayıfladı. Öyle ki, namazdayken Fatiha sûresini bile unutturdum da bana hatırlatırlardı."

Rezin

٤٥٧٣ - [٦٠] عَنْ نَافِعٍ قَالَ قَالَ ابْنُ عُمَرَ يَا نَافِعُ تَبَيَّغَ بِي الدَّمُ فَأَتَيْتَنِي بِحِجَامٍ وَاجْعَلْهُ شَابًا وَلَا تَجْعَلْهُ شَيْخًا وَلَا صَبِيًّا قَالَ وَقَالَ ابْنُ عُمَرَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ الْحِجَامَةُ عَلَى الرَّيِّقِ أَمْثَلُ وَهِيَ تَزِيدُ فِي الْعَقْلِ وَتَزِيدُ فِي الْحِفْظِ وَتَزِيدُ الْحَافِظَ حِفْظًا فَمَنْ كَانَ مُحْتَاجًا فَيَوْمَ الْخَمِيسِ عَلَى اسْمِ اللَّهِ وَاجْتَنِبُوا الْحِجَامَةَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَيَوْمَ السَّبْتِ وَيَوْمَ الْأَحَدِ وَاجْتَنِبُوا يَوْمَ الْإِثْنَيْنِ وَالثَّلَاثَاءِ وَاجْتَنِبُوا الْحِجَامَةَ يَوْمَ الْأَرْبَعَاءِ فَإِنَّهُ الْيَوْمُ الَّذِي أُصِيبَ فِيهِ أُيُوبٌ بِالْبَلَاءِ وَمَا يَبْدُو جُدَامًا وَلَا بَرَصًا إِلَّا فِي يَوْمِ الْأَرْبَعَاءِ أَوْ لَيْلَةِ الْأَرْبَعَاءِ * رواه ابن ماجه

4573- Nâfi bildiriyor: İbn Ömer bana dedi ki: "Ey Nâfi! Vücudumdaki kan çoğaldı, bana hacamat yapan birisini getir. Ama getireceğin kişi genç olsun, yaşlı veya çocuk olmasın." İbn Ömer yine şöyle dedi: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Aç karnuna kan aldirmek en güzeldir. Kan aldirmek akli arttırır, hafızayı güçlendirir. Hafızası güçlü olanın da hafızasına güç katar. Kan aldirmek isteyen, Allah'ın adıyla ve Perşembe günü kan aldırısın. Cuma, Cumartesi ve Pazar günleri kan aldirmaktan sakının. Pazartesi, Salı günleri kan aldırın. Çarşamba günü de kan aldirmaktan sakının. Çünkü bu gün, Hz. Eyyûb'un belaya maruz kaldığı gündür. Cüz zam ve alaca hastalığı da sadece Çarşamba günü veya Çarşamba gecesi ortaya çıkar" buyurduğunu işittim. [Hasen]

İbn Mâce (3487) * Sahihu't-Terğib (3466)

٤٥٧٤ - [٦١] وَعَنْ مَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «الْحِجَامَةُ يَوْمَ
الثَّلَاثَاءِ لِسَبْعِ عَشْرَةَ مِنَ الشَّهْرِ دَوَاءٌ لِدَاءِ السَّنَةِ». رَوَاهُ حَزْبُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ
الْكِرْمَانِيُّ صَاحِبُ أَحْمَدَ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِذَلِكَ هَكَذَا فِي الْمُتَّقَى

4574- Ma'kıl b. Yesâr'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Ayın on yedinci günü olan salı günü hacamat olmak bütün senenin hastalıklarına karşı şifadır." [Zayıf]

Taberânî * es-Silsiletu'd-Daife (3/1410)

٤٥٧٥ - [٦٢] وروى رزين نحوه عن أبي هريرة

4575- Bu hadisin benzerini Rezîn, Ebu Hureyre'den rivayet etmiştir.

باب الفأل والطيرة

Fal ve Uğur

1- FASIL

٤٥٧٦ - [١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ «لَا طَيْرَةَ، وَخَيْرُهَا الْفَأْلُ». قَالَ
وَمَا الْفَأْلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ «الْكَلِمَةُ الصَّالِحَةُ يَسْمَعُهَا أَحَدُكُمْ» * متفق عليه

4576- Ebû Hureyre bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Uğursuzluk diye bir şey yoktur. En hayırlısı bir şeye iyi tarafından bakmaktır" buyurdu. "Ey Allah'ın Resûlü! İyi tarafından bakmak nedir?" diye sorulunca da: "Birinizin birinden duyacağı hayırlı bir sözdür" buyurdu.. [Sahih]

Buhârî (5754) ve Müslim (2223)

٤٥٧٧ - [٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «لَا عَدْوَى وَلَا طِيْرَةَ وَلَا هَامَةَ

وَلَا صَفَرَ، وَفِرٌّ مِنَ الْمَجْدُومِ كَمَا تَفِرُّ مِنَ الْأَسَدِ» * رواه البخاري

4577- Ebû Hureyre dedi ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Hastalığın bulaşması yoktur, eşyada uğursuzluk yoktur, öcünü almak için dolaşan ruh inancı yoktur, Safer ayında uğursuzluk yoktur. Bununla birlikte sen cüzamlıdan, aslandan kaçır gibi kaç!" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5717)

٤٥٧٨ - [٣] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا عَدْوَى وَلَا هَامَةَ وَلَا

صَفَرَ قَالَ أَعْرَابِيٌّ: يَا رَسُولَ اللَّهِ فَمَا بَالُ الْإِبِلِ تَكُونُ فِي الرَّمْلِ كَأَنَّهَا الظِّبَاءُ يَجِيءُ

الْبَعِيرُ الْأَجْرَبُ فَيَجْرِبُهَا كُلَّهَا؟ قَالَ: فَمَنْ أَعْدَى الْأَوَّلُ * رواه البخاري

4578- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Hastalık bulaşması yoktur. Öcünü almak için yeryüzünde dolaşan ruh inancı diye bir şey yoktur. Safer ayında uğursuzluk diye bir şey yoktur!" buyurdu. Bunun üzerine bedevinin biri: "Ey Allah'ın Resûlü! Peki benim develerime ne oluyor? Zira kumluk yerde ceylan gibi gidiyorlar. Ancak aralarına uyuz bir deve karışınca hepsi de uyuz oluyorlar!" deyince, Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Peki ilk deveye bu uyuzluğu kim bulaştırdı?" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5717)

٤٥٧٩ - [٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا عَدْوَى، وَلَا هَامَةَ،

وَلَا نَوْءَ، وَلَا صَفَرَ. " * رواه مسلم

4579- Ebû Hureyre'nın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Hastalık bulaşması, gezen intikamcı ruh, yıldızların yağmur getirmesi ve Safer ayının uğursuzluğu diye bir şey yoktur" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2220)

٤٥٨٠ - [٥] وعن جابر قال: سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ: "لَا عَذْوَى وَلَا صَفَرَ

وَلَا غُولَ" * رواه مسلم

4580- Câbir b. Abdullah der ki: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "*Hastalık bulaşması, Safer ayının uğursuzluğu ve gûlyabani yoktur*" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Müslim (2222)

٤٥٨١ - [٦] عَنْ عَمْرِو بْنِ الشَّرِيدِ، عَنْ أَبِيهِ قَالَ: "كَانَ فِي وَفْدِ ثَقِيفِ رَجُلٍ

مَجْدُومٌ، فَأَرْسَلَ إِلَيْهِ النَّبِيُّ ﷺ إِنْ أَدَّ بَايَعْنَاكَ فَارْجِعْ" * رواه مسلم

4581- Amr b. eş-Şerîd, babasından bildiriyor: Sakif heyetinin içinde cüzzamlı bir adam vardı. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "*Biz senin biatını aldık, sen dön!*" diye haber gönderdi. [Sahih]

Müslim (2231)

2- FASIL

٤٥٨٢ - [٧] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ: "أَنَّهُ كَانَ يَتَفَاءَلُ وَلَا يَتَطَيَّرُ، وَكَانَ

يُحِبُّ الْأَسْمَ الْحَسَنَ". رواه في شرح السنة

4582- İbn Abbâs'm bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) hayra yorar ve uğursuzluğa inanmazdı. Güzel isim (duymaktan) hoşlanırdı.

Beğavî Şerhu's-Sünne'de

٤٥٨٣ - [٨] وَعَنْ قَطْنِ بْنِ قَبِيصَةَ عَنْ أَبِيهِ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: الْعِيَاةُ وَالطَّرْقُ

وَالطَّيْرَةُ مِنَ الْجَبْتِ * رواه أبو داود

4583- Katan b. Kabîsa, babasından, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "*Kuş falı, uğursuzluğa inanmak ve taş falı, putperestliktir*" buyurduğunu bildiriyor. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3907) * [Daif Sünen Ebi Dâvud]

٤٥٨٤ - [٩] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: الطَّيْرَةُ شِرْكٌ،

الطَّيْرَةُ شِرْكٌ، ثَلَاثًا، وَمَا مِنَّا إِلَّا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُذْهِبُهُ بِالتَّوَكُّلِ * رواه أبو داود وَالثِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ: كَانَ سَلِيمَانُ بْنُ حَزْبٍ يَقُولُ فِي هَذَا الْحَدِيثِ: «وَمَا مِنَّا إِلَّا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُذْهِبُهُ بِالتَّوَكُّلِ». هَذَا عِنْدِي قَوْلُ ابْنِ مَسْعُودٍ

4584- Abdullah b. Mes'ûd der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) üç defa: "*Uğursuzluk inancı şirktir!*" buyurdu ve ekledi: "*İçimizde buna inananlar da bulunmakta; ancak Allah bu tür şeyleri tevekkülle yok eder*" buyurdu.

Tirmizî, İmam Buhârî'den aktarıyor: Süleyman b. Harb bu hadis hakkında: "Hadiste geçen «İçimizde buna inananlar... » sözü bana göre Abdullah b. Mes'ûd'un kendi sözüdür" derdi. [Sahih]

Ebu Dâvûd (3910) ve Tirmizî (1614) * [Sahih Sünen Ebi Dâvud]

٤٥٨٥ - [١٠] عَنْ جَابِرِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَخَذَ بِيَدِ مَجْدُومٍ فَوَضَعَهَا مَعَهُ فِي

الْقَضْعَةِ، وَقَالَ: كُلْ ثِقَةً بِاللَّهِ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ * رواه ابن ماجه

4585- Câbir anlatıyor: Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) bir cüzamlının elini tutup kendi eliyle birlikte tabağına uzattı ve: "*Allah'a güvenerek ve ona tevekkül ederek ye!*" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (3542)

٤٥٨٦ - [١١] عَنْ سَعْدِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ كَانَ يَقُولُ: لَا هَامَةَ وَلَا عَذْوَى، وَلَا طَيِّرَةَ، وَإِنْ تَكُنِ الطَّيْرَةُ فِي شَيْءٍ فَفِي الْفَرَسِ، وَالْمَرْأَةِ، وَالذَّارِ *
رواه أبو داود

4586- Sa'd b. Mâlik'in bildirdiğine göre; Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Öç almak için gezen ruh yoktur, hastalık bulaşması yoktur, uğursuzluk da yoktur. Eğer bir şeyde uğursuzluk olursa atta, (isyankâr) kadında ve (dar) evde olur" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (3921) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٥٨٧ - [١٢] وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يُعْجِبُهُ إِذَا خَرَجَ لِحَاجَةٍ أَنْ يَسْمَعَ:
يَا رَاشِدُ يَا نَجِيحُ * رواه الترمذي

4587- Enes'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), bir ihtiyaç için çıkarken "Ey Râşid! Ey Necih!" sözlerini duymak hoşuna giderdi. [Sahih]

Tirmizi (1616, "hasen sahih") * [Sahih Sünen et-Tirmizi]

٤٥٨٨ - [١٣] عَنْ بُرَيْدَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ لَا يَتَطَيَّرُ مِنْ شَيْءٍ وَكَانَ إِذَا بَعَثَ عَامِلًا سَأَلَ عَنْ اسْمِهِ فَإِذَا أَعْجَبَهُ اسْمُهُ فَرِحَ بِهِ وَرُئِيَ بِشْرُ ذَلِكَ فِي وَجْهِهِ وَإِنْ كَرِهَ اسْمَهُ رُئِيَ كَرَاهِيَتُهُ ذَلِكَ فِي وَجْهِهِ وَإِذَا دَخَلَ قَرْيَةً سَأَلَ عَنْ اسْمِهَا فَإِنْ أَعْجَبَهُ اسْمُهَا فَرِحَ وَرُئِيَ بِشْرُ ذَلِكَ فِي وَجْهِهِ وَإِنْ كَرِهَ اسْمَهَا رُئِيَ كَرَاهِيَتُهُ ذَلِكَ فِي وَجْهِهِ *
رواه أبو داود

4588- Bureyde bildiriyor: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) uğursuz saydığı bir şey yoktu. Bir yere görevli göndereceği zaman adını sorardı. Şayet adamın adı hoşuna giderse, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) buna sevinirdi ve bu sevinci de yüzüne yansırı. İsminden hoşlanmadığı zaman da yine memnuniyetsizliği yüzünden belli olurdu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bir köye girdiği zaman köyün adını sorardı. Şayet köyün ismi hoşuna giderse, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) buna sevinirdi ve bu sevinci de yüzüne yansırı. İsminden hoşlanmadığı zaman da yine memnuniyetsizliği yüzünden belli olurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (3920) * [Sahih Sünen Ebi Dâvud]

٤٥٨٩ - [١٤] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ: إِنَّا كُنَّا فِي دَارٍ كَثِيرٍ فِيهَا عَدَدُنَا، وَكَثِيرٍ فِيهَا أَمْوَالُنَا، فَتَحَوَّلْنَا إِلَى دَارٍ أُخْرَى فَقَلَّ فِيهَا عَدَدُنَا، وَقَلَّتْ فِيهَا أَمْوَالُنَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ذَرُوهَا ذَمِيمَةٌ * رواه أبو داود

4589- Enes b. Mâlik bildiriyor: Adamın biri Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) geldi ve: "Ey Allah'ın Resûlü! Bir yurttaydık ve hem sayımız, hem de mallarımız çoktu. Ancak başka bir yurda göçünce hem sayımız, hem de mallarımız azaldı" dedi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Kötü bir yer olduğu için orayı terk edin!*" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (3924) * [Sahih Sünen Ebi Dâvud]

٤٥٩٠ - [١٥] عَنْ يَحْيَى بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَحِيرٍ قَالَ: أَخْبَرَنِي مَنْ سَمِعَ فَرْوَةَ بِنَ مَسِيكٍ، قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرْضٌ عِنْدَنَا يُقَالُ لَهَا أَرْضُ أَبِينِ هِيَ أَرْضُ رَيْفِنَا، وَمِيرَتِنَا، وَإِنْ وَبَاؤَهَا شَدِيدٌ فَقَالَ النَّبِيُّ: دَعَهَا عَنْكَ ، فَإِنَّ مِنَ الْقَرْفِ التَّلْفَ * رواه أبو داود

4590- Yahyâ b. Abdillâh b. Bahîr der ki: İşitten biri Ferve b. Museyk'ten bana bildirdi: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e: "Ey Allah'ın Resûlü! Ebyen adında bir arazimiz var, orası bizim çiftliğimiz ve azıklandığımız yerdir,

ancak oranın çetin salgın hastalıkları oluyor, ne yapalım?” dedim. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): *“Orayı terk edin; zira hastalığın bulunduğu bölgede telef olma tehlikesi vardır”* buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3623) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

3- FASIL

٤٥٩١ - [١٦] عَنْ عُرْوَةَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ: ذُكِرَتِ الطَّيْرَةُ عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ: أَحْسَنُهَا الْفَأَلُ وَلَا تَرُدُّ مُسْلِمًا، فَإِذَا رَأَى أَحَدَكُمْ مَا يَكْرَهُ فَلْيَقُلِ اللَّهُمَّ لَا يَأْتِي بِالْحَسَنَاتِ إِلَّا أَنْتَ، وَلَا يَدْفَعُ السَّيِّئَاتِ إِلَّا أَنْتَ ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ *
رواه أبو داود

4591- Urve b. Âmir der ki: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanında uğursuzluk anıldığı zaman, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *“En iyisi bir şeye iyi tarafından bakmaktır. Zira bir şeyi uğursuz saymak müslümanı yapması gerekenden geri çevirmez. Biriniz hoşlanmadığı bir şeyle karşılaştığı zaman: «Allahım! Güzel şeyleri ancak sen verebilirsin! Kötü şeyleri de ancak sen defedebilirsin. Güç ve kuvvet de ancak senden olabilir»* desin” buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (3919) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

باب الكهانة

Kâhinlik

1- FASIL

٤٥٩٢ - [١] عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ الْحَكَمِ السَّلْمِيِّ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أُمُورًا كُنَّا نَضَعُهَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ كُنَّا نَأْتِي الْكُهَّانَ قَالَ فَلَا تَأْتُوا الْكُهَّانَ قَالَ قُلْتُ كُنَّا نَتَطَيَّرُ قَالَ

ذَٰكَ شَيْءٍ يَجِدُهُ أَحَدُكُمْ فِي نَفْسِهِ فَلَا يَصُدُّكُمْ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمِمَّا رَجَالٌ يَخْطُونَ، قَالَ: كَانَ نَبِيِّ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ يَخْطُ، فَمَنْ وَافَقَ خَطَّهُ فَذَٰكَ * رواه مسلم

4592- Muâviye b. el-Hakem es-Sülemî der ki: "Ey Allah'ın Resûlü! Cahiliye döneminde kâhinlere başvururduk" dediğimde: "*Kâhinlere itibar etmeyin*" buyurdu. "Yine o dönemde bazı şeyleri uğursuz sayardık" dediğimde: "*Bazen kişi içinde öyle şeyler hissedebilir. Ancak bu his sizi yapacağınız şeyden alıkoymasın*" buyurdu. "Bizden kum üzerine birtakım çizgiler çizmek suretiyle hüküm çıkarmaya çalışanlar da var" dedim. "*Peygamberlerden biri de çizgi çizerdi. Kimin çizgisi onun çizgisine uygun düşerse o isabet etmiş olur*" cevabını verdi [Sahih]

Müslim (537)

٤٥٩٣ - [٢] قَالَتْ عَائِشَةُ سَأَلَ أَنَسُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ عَنِ الْكُهَّانِ فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَيْسُوا بِشَيْءٍ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ فَإِنَّهُمْ يُحَدِّثُونَ أَخْيَانًا بِالشَّيْءِ يَكُونُ حَقًّا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ تِلْكَ الْكَلِمَةُ مِنَ الْحَقِّ يَخْطِفُهَا الْجِنِّي فَيَقْرُهَا فِي أُذُنِ وَلِيِّهِ قَرَّ الدَّجَاجَةِ فَيَخْلُطُونَ فِيهَا أَكْثَرَ مِنْ مِائَةِ كَذْبَةٍ * متفق عليه

4593- Hz. Âişe der ki: Bazı insanlar kahinler hakkında Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) soru sorduklarında, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Onların dediklerinin hiçbir değeri yoktur!*" buyurdu. "Ey Allah'ın Resûlü! Ama bazen söyledikleri şey doğru çıkmaktadır" dediklerinde ise, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "*İşte o doğru çıkanlar haktır. Ancak cinler onu gökten çaldıktan sonra dostunun kulağına aktarırken içine yüzden fazla yalan da katarak tavuğun gıdıklaması gibi aktarırlar*" karşılığını verdi. [Sahih]

Buhârî (7561) ve Müslim (2228)

٤٥٩٤ - [٣] عَنْ عَائِشَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّهَا سَمِعَتْ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ «إِنَّ الْمَلَائِكَةَ تَنْزِلُ فِي الْعَنَانِ وَهِيَ السَّحَابُ فَتَذَكُرُ الْأَمْرَ قُضِيَ فِي السَّمَاءِ؛ فَتَسْتَرْقُ الشَّيَاطِينُ السَّمْعَ، فَتَسْمَعُهُ فَتُوجِّهِهِ إِلَى الْكُهَّانِ، فَيَكْذِبُونَ مَعَهَا مِائَةَ كَذْبَةٍ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ» * رواه البخاري

4594- Hz. Âişe der ki: Ben Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in: "Melekler anân (denilen bulut)a inerler, gökte geleceğe yönelik verilmiş kararları birbirlerine aktarırlar. Bu esnada şeytan, kulak hırsızlığı yaparak edindiği bilgiyi kâhinlere fısıldar. Onlar da bu habere kendiliklerinden yüz yalan katarlar" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Buhâri (3210)

٤٥٩٥ - [٤] عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: "مَنْ أَتَى عَرَّافًا لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً" * رواه مسلم

4595- Ömer b. el-Hattâb der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in: "Kim falcıya giderse kırk gece namazı kabul olunmaz" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Müslim (2230)

٤٥٩٦ - [٥] عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدِ الْجُهَنِيِّ قَالَ: صَلَّى لَنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ، صَلَاةَ الصُّبْحِ بِالْحَدِيثِيَّةِ عَلَى إِثْرِ سَمَاءٍ كَانَتْ مِنَ اللَّيْلِ فَلَمَّا انْصَرَفَ أَقْبَلَ عَلَى النَّاسِ فَقَالَ: هَلْ تَذَرُونَ مَاذَا قَالَ: رَبُّكُمْ؟ قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: قَالَ: أَصْبَحَ مِنْ عِبَادِي مُؤْمِنٌ، وَكَافِرٌ فَأَمَّا مَنْ قَالَ: مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ، وَرَحْمَتِهِ فَذَلِكَ مُؤْمِنٌ بِي

كَافِرٍ بِالْكَوْكَبِ، وَأَمَّا مَنْ قَالَ: مُطِرْنَا بِنَوْءِ كَذَا وَكَذَا فَذَلِكَ كَافِرٌ بِي مُؤْمِنٌ
بِالْكَوْكَبِ * متفق عليه

4596- Zeyd b. Hâlid el-Cuhenî anlatıyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) gece yağın yağmurun ardından bize Hudeybiye'de sabah namazını kıldırdı. Namazı bitirince insanlara dönerek: "Rabbinizin bu gece ne buyurduğunu biliyor musunuz?" diye sorunca Ashâb: "Allah ve Resûlü daha iyi bilir" dediler. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) devamla: "Kullarımdan mümin ve kâfir olarak sabahlayanlar var. «Allah'ın fazlı ve rahmetiyle bize yağmur verildi» diyen bana iman etmiştir. Bunda yıldızın bir etkisinin olduğunu da inkar etmiş demektir. Kim ki: «Şu ve şu yıldız sebebiyle bize yağmur verildi» derse o kimse beni inkar etmiş, yıldızın iman etmiş demektir" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (846) ve Müslim (71)

٤٥٩٧ - [٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ بَرَكَةٍ، إِلَّا أَصْبَحَ فَرِيْقٌ مِنَ النَّاسِ بِهَا كَافِرِينَ، يُنْزِلُ اللَّهُ الْغَيْثَ، فَيَقُولُونَ الْكُوكَبُ كَذَا وَكَذَا" * رواه مسلم

4597- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuştur: "Allah gökyüzünden bir bereket indirdiği zaman mutlaka insanlardan çok kişi kâfir olurlar. Çünkü onlar, Allah yağmur yağdırdığı zaman: «Falanca yıldız sayesinde yağmur yağdırıldı» derler." [Sahih]

Ahmed (9463) ve Müslim (72)

2- FASIL

٤٥٩٨ - [٧] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "مَنْ اقْتَبَسَ عِلْمًا مِنْ

النُّجُومِ، اقْتَبَسَ شُعْبَةً مِنَ السِّخْرِ زَادَ مَا زَادَ" * رواه أحمد وأبو داود وابن ماجه

4598- İbn Abbâs bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kim yıldızlardan (astronomiden) bir ilim alırsa, sihir (ilmin)den bir dal almış olur. Yıldızlar ilmini artırdıkça sihir ilmini artırmış olur"* buyurdu. [Hasen]

Ahmed, Ebu Dâvûd (3905) ve İbn Mâce (3726) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٥٩٩ - [٨] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مَنْ أَتَى كَاهِنًا فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ أَوْ أَتَى امْرَأَتَهُ حَائِضًا أَوْ أَتَى امْرَأَتَهُ فِي دُبُرِهَا فَقَدْ بَرِئَ مِمَّا أَنْزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ
* رواه أحمد وأبو داود

4599- Ebû Hureyre bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kim bir kâhine giderek onun söylediklerini doğru kabul ederse, kim karısına hayızlı iken ve anal ilişkiyle yaklaşırsa, o kimse Allah'ın Muhammed'e indirdiğinden dışarı çıkmıştır"* buyurdu. [Sahîh]

Ahmed (9536) ve Ebû Dâvud (3904) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

3- FASIL

٤٦٠٠ - [٩] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ يَبْلُغُ بِهِ النَّبِيُّ ﷺ قَالَ «إِذَا قَضَى اللَّهُ الْأَمْرَ فِي السَّمَاءِ صَرَبَتْ الْمَلَائِكَةُ بِأَجْنِحَتِهَا خُضْعَانًا لِقَوْلِهِ كَالسِّلْسِلَةِ عَلَى صَفْوَانٍ قَالَ عَلِيُّ وَقَالَ غَيْرُهُ صَفْوَانٍ يَنْفُذُهُمْ ذَلِكَ فَإِذَا فُرِعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ، قَالُوا لِلَّذِي قَالَ الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ، فَيَسْمَعُهَا مُسْتَرْقُو السَّمْعِ، وَمُسْتَرْقُو السَّمْعِ هَكَذَا وَاحِدٌ فَوْقَ آخَرَ وَوَصَفَ سُفْيَانٌ بِيَدِهِ، وَفَرَجَ بَيْنَ أَصَابِعِ يَدِهِ الِئْمَنَى، نَصَبَهَا بَعْضَهَا فَوْقَ بَعْضٍ فَرُبَّمَا أَدْرَكَ الشَّهَابُ الْمُسْتَمِعَ، قَبْلَ أَنْ يَزِمَى بِهَا إِلَى صَاحِبِهِ، فَيَحْرِقُهُ وَرُبَّمَا لَمْ يَدْرِكْهُ حَتَّى يَزِمَى بِهَا إِلَى الَّذِي يَلِيهِ إِلَى الَّذِي هُوَ أَسْفَلَ مِنْهُ حَتَّى يُلْقَوْهَا إِلَى الْأَرْضِ وَرُبَّمَا قَالَ سُفْيَانٌ حَتَّى تَنْتَهَى إِلَى الْأَرْضِ فَتُلْقَى عَلَى فَمٍ

السَّاحِرِ، فَيَكْذِبُ مَعَهَا مِائَةَ كَذْبَةٍ فَيَصُدُّقُ، فَيَقُولُونَ أَلَمْ يُخْبِرْنَا يَوْمَ كَذَا وَكَذَا يَكُونُ كَذَا وَكَذَا، فَوَجَدْنَاهُ حَقًّا لِلْكَلِمَةِ الَّتِي سُمِعَتْ مِنَ السَّمَاءِ» * رواه البخاري

4600- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuştur: "Allah semada bir şeye karar verdiği zaman, melekler bu kararı yerine getirmek için taş üzerinde hareket eden zincirin çıkardığı gibi sesler çıkararak kanatlarını çırpmaya başlarlar. Sakinleştikleri zaman melekler diğer (mukarreb olan) meleklerle: «Rabbiniz ne buyurdu?» diye sorarlar. Onlar da: «Allah hak olan şeyi söyledi ki O çok yüce ve büyüktür» karşılığını verirler. Bu sözü semayı gizlice dinleyenler (şeytanlar) duyarlar ki, onlar da üst üste şu şekilde dizilmişlerdir." —Ravi Süfyân bu dizilişi anlatırken, avucunu çevirip, parmaklarının arasını açarak gösterdi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle devam etti:— "Bunu duyan en üstteki şeytan bir altındakine aktarır. Bu şekilde sırayla aşağıya doğru aktarılacak en sonunda sihirbaz veya bir kahinin diline bırakılır. Bazen de bu sözü duyan en üstteki şeytana bir ateş parçası atılır da onu alttakine aktarmadan şeytan yok olur. Ancak şeytan bunu aktarırken de içine yüz tane yalan katarak aktarır. Bu şekilde de (yeryüzünde insanlar): «Filan gün bize şöyle şöyle dememiş miydi?» diye söylenirler ve semadan duyulan o söz, içindeki yalanlarla birlikte onaylanmış olur." [Sahih]

Buhârî (4800)

٤٦٠١ - [١٠] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: أَخْبَرَنِي رَجُلٌ، مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ ﷺ مِنَ الْأَنْصَارِ قَالَ: بَيْنَمَا هُمْ جُلُوسٌ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَرُمِيَ بِنَجْمٍ، فَاسْتَنَارَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ إِذَا رُمِيَ بِمِثْلِ هَذَا؟ قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: وُلِدَ اللَّيْلَةَ رَجُلٌ عَظِيمٌ، وَمَاتَ اللَّيْلَةَ رَجُلٌ عَظِيمٌ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: فَإِنَّهَا لَا تُرْمَى لِمَوْتِ أَحَدٍ، وَلَا لِحَيَاةِ أَحَدٍ، وَلَكِنَّ رَبَّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى إِذَا قَضَى أَمْرًا سَبَّحَ حَمَلَةَ الْعَرْشِ، ثُمَّ سَبَّحَ أَهْلَ السَّمَاءِ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ، حَتَّى يَبْلُغَ

التَّسْبِيحُ أَهْلَ هَذِهِ السَّمَاءِ، ثُمَّ قَالَ الَّذِينَ يُلَوْنُ حَمَلَةَ الْعَرْشِ لِحَمَلَةِ الْعَرْشِ: مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ؟ فَيُخْبِرُونَهُمْ، فَيَسْتَخْبِرُ أَهْلَ السَّمَاءِ بَعْضُهُمْ بَعْضًا، حَتَّى يَبْلُغَ الْخَبْرُ هَذِهِ السَّمَاءَ الدُّنْيَا، فَيُخَطِّفُ الْجِنُّ السَّمْعَ، فَيَقْدِفُونَهُ إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ، فَيَزْمُونَ فَمَا جَاؤُوا بِهِ عَلَى وَجْهِهِ، فَهُوَ حَقٌّ وَلَكِنَّهُمْ يَقْرَفُونَ فِيهِ وَيَزِيدُونَ. * رواه مسلم

4601- İbn Abbâs'm, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) ashabından bir kişiden bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ile otururlarken yıldız kayınca, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Cahiliye döneminde, yıldız kayınca ne derdiniz?" diye sordu. Sahabe: "Allah ve Resûlü daha iyi bilir. Bu gece büyük bir adam doğdu ve büyük bir adam öldü" derdik karşılığını verince Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Yıldız, hiç kimsenin ne ölümü ne de doğumu için kaymaz. Rabbimiz bir işe hüküm verdiği zaman Arş'ı taşıyan melekler Allah'ı tesbih ederler, sonra da onlardan sonra gelenler gök halkı Allah'ı tesbih ederler. Bu tesbih yeryüzü semasının ahalisine yetişene kadar devam eder. Arş'ı taşıyan meleklerden sonra gelenler, Arş'ı taşımayan meleklerle: «Rabbimiz ne dedi?» diye sorunca, Arş'ı taşıyan melekler Allah'ın söylediğini onlara bildirirler. Bunun üzerine gökyüzü ahali birbirine bunu haber verirler. Bu, yeryüzü semasına yetişene kadar böyle devam eder. Bu sırada cinler kulak hırsızlığı yapıp duyduklarını dostlarına aktarırlar. O getirdikleri haber aslında doğrudur. Fakat onlar o haberi değiştirir ve ona başka şeyler katarlar" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2229)

٤٦٠٢ - [١١] وعن قتادة قال : خَلَقَ هَذِهِ النُّجُومَ لِثَلَاثٍ جَعَلَهَا زِينَةً لِلْسَّمَاءِ، وَرُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ، وَعَلَامَاتٍ يُهْتَدَى بِهَا، فَمَنْ تَأَوَّلَ فِيهَا بِغَيْرِ ذَلِكَ أَخْطَأَ وَأَضَاعَ نَصِيْبَهُ وَتَكَلَّفَ مَا لَا عِلْمَ لَهُ بِهِ * رواه البخاري تعليقا * رواه البخاري تَعْلِيْقًا وَفِي رِوَايَةِ زَيْنٍ: «تَكَلَّفَ مَا لَا يَعْنِيهِ وَمَا لَا عِلْمَ لَهُ بِهِ وَمَا عَجَزَ عَنِ عِلْمِهِ الْأَنْبِيَاءُ وَالْمَلَائِكَةُ»

4602- Katâde der ki: "Allah bu yıldızları şu üç şey için yarattı: Allah bunları göğe süs, şeytânlara atılan taşlar ve sayesinde doğru yol bulunacak alâmetler yaptı. Kim yıldızlar hakkında bundan başka bir yorumda bulunursa, nasibini zayi etmiş ve bilmediği bir şeyin sorumluluğunu üzerine almıştır." Rezîn'in rivayetinde ibare şöyledir: "Kendisini ilgilendirmeyen, bilgisinin olmadığı ve peygamber ile meleklerin dahi bilgilerinden yoksun olduğu şeylerin sorumluluğunu üstlenmiştir."

Buhârî (muallak olarak)

٤٦٠٣ - [١٢] و وَعَنْ الرَّبِيعِ مِثْلَهُ وَزَادَ: وَاللَّهِ مَا جَعَلَ اللَّهُ فِي نَجْمِ حَيَاةٍ أَحَدٍ
وَلَا رِزْقَهُ وَلَا مَوْتَهُ وَإِنَّمَا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَيَتَعَلَّلُونَ بِالنُّجُومِ

4603- Rebî de Katâde'den aynısını şu ilave ile aktarmıştır: "Allah'a yemin olsun ki, Allah kimsenin yaşamanı, rızkını ve ölümünü bir yıldızla bağlamamıştır. Yıldızları neden göstererek Allah hakkında yalan iftiralarda bulunuyorlar."

Rezîn

٤٦٠٤ - [١٣] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَنْ اقْتَبَسَ بَابًا مِنْ عِلْمِ
النُّجُومِ لِغَيْرِ مَا ذَكَرَ اللَّهُ فَقَدْ اقْتَبَسَ شُعْبَةً مِنَ السِّحْرِ الْمَنْجَمِ كَاهِنٌ وَالْكَاهِنُ سَاحِرٌ
وَالسَّاحِرُ كَافِرٌ * رواه رزين

4604- İbn Abbâs'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Her kim Allah'ın aktardıkları haricinde yıldızlar hakkında bir bilgi aktarırsa, sihirden bir bölümü aktarmış olur. Bilin ki müneccim bir kahindir, kahin de bir sihirbazdır, sihirbaz ise bir kâfirdir" buyurdu.

Rezîn

٤٦٠٥ - [١٤] عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَوْ أَمْسَكَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ الْمَطَرَ عَنْ عِبَادِهِ خَمْسَ سِنِينَ ثُمَّ أَرْسَلَهُ لَأَضْبَحَتْ طَائِفَةٌ مِنَ النَّاسِ كَافِرِينَ يَقُولُونَ سَقَيْنَا بِنُوءِ الْمَجْدَحِ * رواه النسائي

4605- Ebu Saîd el-Hudrî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah, beş yıl yağmur yağdırmasaydı ve beş yıl sonra yağdırdığında insanlardan bir kısmı Micdah yıldızı bize yağmur yağdırdı diyerek kâfir olurlar" buyurdu. [Zayıf]

Nesâî (3/165) * es-Silsiletu'd-Daîfe (4/1721)

كتاب الرؤيا Rüya Kitabı

1- FASIL

٤٦٠٦ - [١] عن ابي هريرة قال سمعت رسول الله ﷺ يقول لم يبق من النبوة

إلا المبيشرات قالوا وما المبيشرات قال الرؤيا الصالحة * رواه البخاري

4606- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "(Benden sonra) mübeşşirât'tan başka nübüvvetten bir şey kalmayacak" buyurduğunu işittim. Ashab: "Mübeşşirât nedir?" diye sorduklarında: "Salih (doğru) rüyalardır" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6990)

٤٦٠٧ - [٢] وزاد مالك برواية عطاء بن يسار: "يَرَاهَا الرَّجُلُ الْمُسْلِمُ، أَوْ تُرَى

لَهُ" * متفق عليه

4607- Mâlik, Atâ b. Yesâr'ın rivayetinde: "Kulun kendi gördüğü veya kul hakkında görülen salih rüyalardır" ibaresini eklemiştir. [Sahih]

٤٦٠٨ - [٣] وعن أنس: أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ «الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ جُزْءٌ

مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النَّبُوءَةِ» * متفق عليه

4608- Enes, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Salih rüya, peygamberliğin kırkaltı cüz'ünden bir cüz'dür" buyurduğunu işitti. [Sahih]

Buhârî (6989) ve Müslim (2264)

٤٦٠٩ - [٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: «مَنْ رَأَى فِي الْمَنَامِ فَقَدْ رَأَى، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ لَا يَتَمَثَّلُ فِي صُورَتِي» * متفق عليه

4609- Ebû Hureyre der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Her kim beni rüyada görürse, gerçekten beni görmüş olur. Zira şeytân benim suretime (kılığima) giremez" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (110) ve Müslim (2266)

٤٦١٠ - [٥] عَنْ أَبِي قَتَادَةَ سَمِعَ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ: «مَنْ رَأَى فَقَدْ رَأَى الْحَقَّ» * متفق عليه

4610- Ebû Katâde'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Beni rüyasında gören, gerçekten de görmüş gibidir" buyurdu.

Buhârî (6996) ve Müslim (2267)

٤٦١١ - [٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ «مَنْ رَأَى فِي الْمَنَامِ فَسَيَرَانِي فِي الْيَقَظَةِ، وَلَا يَتَمَثَّلُ الشَّيْطَانُ بِي» * متفق عليه

4611- Ebû Hureyre der ki: Ben Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in: "Her kim beni rüyasında görürse, muhakkak o, uyanık bir hâlde beni görecektir. Çünkü şeytân bana benzer bir surete giremez" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Buhârî (6993) ve Müslim (2266)

٤٦١٢ - [٧] عَنْ أَبِي قَتَادَةَ: أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ مِنَ اللَّهِ، وَالْحُلْمُ مِنَ الشَّيْطَانِ، فَإِنْ حَلَمَ أَحَدُكُمْ حُلْمًا يَخَافُهُ فَلْيَبْطِئْ عَنْ شِمَالِهِ ثَلَاثًا، وَلْيَتَعَوَّذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ، فَإِنَّهَا لَا تَضُرُّهُ * متفق عليه

4612- Ebû Katâde, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Rüya Allah'tandır, hulm (kötü rüya, düş) ise Şeytandandır. Biriniz hoşlanmadığı bir düş (kötü bir rüya) gördüğü zaman sol tarafına üç defa tükürsün ve Şeytandan Allah'a sığınsın. Bu şekilde ondan bir zarar görmeyecektir" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Buhârî (5747) ve Müslim (2261)

٤٦١٣ - [٨] عَنْ جَابِرٍ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ الرُّؤْيَا يَكْرَهُهَا فَلْيَبْطِئْ عَنْ يَسَارِهِ ثَلَاثًا، وَلْيَسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ ثَلَاثًا وَلْيَتَحَوَّلْ عَنْ جَنْبِهِ الَّذِي كَانَ عَلَيْهِ * رواه مسلم

4613- Câbir'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Biriniz hoşlanmadığı bir rüya gördüğü zaman sol tarafına üç defa tükürsün, üç defa şeytandan Allah'a sığınsın ve hangi tarafına yatmışsa onu değiştirip başka bir tarafına yatsın" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2262)

٤٦١٤ - [٩] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «إِذَا اقْتَرَبَ الرَّمَانُ لَمْ تَكْذُ تَكْذِبُ رُؤْيَا الْمُؤْمِنِ، وَرُؤْيَا الْمُؤْمِنِ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ التَّبَوُّةِ.» قَالَ مُحَمَّدٌ وَأَنَا أَقُولُ هَذِهِ قَالَ وَكَانَ يُقَالُ الرُّؤْيَا ثَلَاثَ حَدِيثِ النَّفْسِ، وَتَخْوِيفُ الشَّيْطَانِ، وَبُشْرَى مِنَ اللَّهِ، فَمَنْ رَأَى شَيْئًا يَكْرَهُهُ فَلَا يَقْضُهُ عَلَى أَحَدٍ، وَلْيَقْضِ

فَلْيُضَلَّ. قَالَ وَكَانَ يَكْرَهُ الْعُلَّ فِي النَّوْمِ، وَكَانَ يُعْجِبُهُمُ الْقَيْدُ، وَيُقَالُ الْقَيْدُ ثَبَاتٌ فِي الدِّينِ * متفق عليه

4614- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): “Kıyamet saati yaklaştığı zaman müminin neredeyse yalan çıkan hiçbir rüyası olmayacaktır. Mümen kişinin rüyası, peygamberliğin kırk altı bölümünden bir bölümdür” buyurdu. (Ravi) Muhammed b. Sîrîn dedi ki: “Ben de böyle söylerim. Çünkü (bu konuda) şöyle deniyordu: “Rüyalar da üç çeşittir. Biri salih rüyadır ki Allah'tan bir müjdedir. Diğer şeytanın üzüntü verdiği rüyadır. Diğer insanın günlük yaşantısında zihnini meşgul eden şeylerden kaynaklanan rüyadır. Biriniz hoşlanmadığı bir rüya görürse onu kimseye anlatmasın ve kalkıp namaz kılsın. Ben rüyada pranga görülmesini severim, ancak boyuna vurulan zincirden hoşlanmam. Zira pranga dinde sebat demektir.” [Sahih]

Buhârî (7017) ve Müslim (2263)

٤٦١٥ - [١٠] وَرَوَى قَتَادَةُ وَيُونُسُ وَهِيَّامٌ وَأَبُو هِلَالٍ عَنِ ابْنِ سِيرِينَ عَنِ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ وَأَدْرَجَهُ بَعْضُهُمْ كُلَّهُ فِي الْحَدِيثِ، وَحَدِيثُ عَوْفِ أَبِي يُونُسَ لَا أَحْسِبُهُ إِلَّا عَنِ النَّبِيِّ ﷺ فِي الْقَيْدِ. قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ لَا تَكُونُ الْأَغْلَالُ إِلَّا فِي الْأَعْنَاقِ

4615- (Raviler) Katâde, Yûnus b. Ubeyd, Hişâm b. Hassan ve Ebû Hilâl bu hadîsin aslını İbn Sîrîn kanalıyla Ebû Hureyre'den, o da Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'den rivayet etmişlerdir. Bunların bazıları (Rüyâ üç türü ile ilgili açıklamaları) merfû' olarak hadis metninin içinde aktarmışlardır. Buhârî: “Avf el-A'râbî'nin rivayeti, merfû ile mevkûfu ayırmakta daha net bir ifadeye sahiptir” der. Yûnus b. Ubeyd ise: “Ben pranga ifadesini kendilerinden metne kattıkların sanmıyorum” dedi. Buhârî: “Pranga ancak boyunlarda olur” diye ekledi.

٤٦١٦ - [١١] عَنْ جَابِرٍ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، رَأَيْتُ فِي الْمَنَامِ كَأَنَّ رَأْسِي قُطِعَ قَالَ، فَضَحِكَ النَّبِيُّ ﷺ وَقَالَ: "إِذَا لَعِبَ الشَّيْطَانُ بِأَحَدِكُمْ فِي مَنَامِهِ، فَلَا يُحَدِّثُ بِهِ النَّاسَ" * رواه مسلم

4616- Câbir der ki: Bir adam Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'e gelerek: "Ey Allah'ın Resûlü! Rüyamda başımm kesildiğini gördüm..." dedi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) güldü ve: "Şeytan birinizle uykusunda oynadığı vakit onu insanlara söylemesin!" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2268)

٤٦١٧ - [١٢] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: رَأَيْتُ ذَاتَ لَيْلَةٍ فِيمَا يَرَى النَّائِمُ كَأَنَّا فِي دَارِ عُثْبَةَ بْنِ رَافِعٍ وَأَتَيْنَا بِرُطَبٍ مِنْ رُطَبِ ابْنِ طَابٍ، فَأَوْلَتْ الرِّفْعَةَ لَنَا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ دِينَنَا قَدْ طَابَ * رواه مسلم

4617- Enes b. Mâlik'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bir gece rüyamda kendimizi Ukbe b. Râfi'nin evindeymişiz gibi gördüm. Bizlere İbn Tâb hurmasından ikram edildi. Bu rüyayı, dünyada yükselmeye, âhirette güzel bir akıbeta, dinimizin de kemale erdiğiine yordum" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2270)

٤٦١٨ - [١٣] عَنْ أَبِي مُوسَى أَرَاهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ «رَأَيْتُ فِي رُؤْيَا أْتَى هَزْرَتٌ سَيْفًا فَانْقَطَعَ صَدْرُهُ، فَإِذَا هُوَ مَا أُصِيبَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ أُحُدٍ، ثُمَّ هَزْرَتُهُ أُخْرَى ، فَعَادَ أَحْسَنَ مَا كَانَ، فَإِذَا هُوَ مَا جَاءَ اللَّهُ بِهِ مِنَ الْفَتْحِ، وَاجْتِمَاعِ الْمُؤْمِنِينَ» * متفق عليه

4618- Ebû Mûsâ el-Eş'arî, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in: "Yine rüyamda bir kılıcı salladığımı ve kılıcın ortadan kırıldığını gördüm. Bu (nun yorumu) da Uhud savaşında müminlerin uğradığı hezimetdir. Sonra ikinci kez salladığımda kılıç eskisinden de daha güzel oldu. Bunu da Allah'ın bize ihsan ettiği zafer ve müminlerin bir araya toplanmasına yordum" buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Buhârî (3622) ve Müslim (2272)

٤٦١٩ - [١٤] عن ابي هُرَيْرَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ بَيْنَا اَنَا نَائِمٌ اِذْ اُوتِيَتْ خَزَائِنُ الْاَرْضِ فَوُضِعَ فِي يَدَيَّ سِوَارَانِ مِنْ ذَهَبٍ فَكَبَّرَا عَلَيَّ وَاهْمَانِي فَأَوْحِيَ اِلَيَّ اَنْ اَنْفُخَهُمَا فَتَفْخُخُهُمَا فَطَارَا فَأَوْلَتْهُمَا الْكُذَّابَتَيْنِ اللَّذَيْنِ اَنَا بَيْنَهُمَا صَاحِبُ صَنْعَاءَ وَصَاحِبُ الْيَمَامَةِ * متفق عليه. وَفِي رِوَايَةٍ: «يُقَالُ لِأَحَدِهِمَا مُسَيِّمَةٌ صَاحِبُ الْيَمَامَةِ وَالْعَنْسِيُّ صَاحِبُ صَنْعَاءَ» لَمْ أَجِدْ هَذِهِ الرِّوَايَةَ فِي (الصَّحِيحَيْنِ) وَذَكَرَهَا صَاحِبُ الْجَامِعِ التِّرْمِذِيُّ

4619- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem):: "Uykudayken bana dünyanın hazineleri getirildi ve ellerime altından iki bilezik takıldı. Ancak takılan bilezikler canımı sıktılar ve beni üzdüler. Bunun üzerine bana, onlara üflemem vahyedildi. Onlara doğru üflediğimde de uçup gittiler. Onları iki yalancı peygambere yordum. Ben de bu ikisinin arsında duruyordum. Biri San'â'da ortaya çıkan (Ansi), diğeri ise Yemâme çıkan (Müseyleme) kişiydi" buyurdu. Başka bir rivayette —Tirmizi'de (2292)— ise: "Birine Yemâme'nin hükümdarı Müseyleme, diğeri de San'â hükümdarı el-Ansi deniyor" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Buhârî (4375) ve Müslim (2274)

٤٦٢٠ - [١٥] وَعَنْ أُمِّ الْعَلَاءِ الْأَنْصَارِيَّةِ قَالَتْ: رَأَيْتُ لِعُثْمَانَ بْنِ مَطْعُونٍ فِي النَّوْمِ عَيْنًا تَجْرِي فَقَصَصْتُهَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: «ذَلِكَ عَمَلَةٌ يُجْرَى لَهَا» *
رواه البخاري

4620- Ümmü'l-Alâ el-Ensâriyye dedi ki: Rüyamda Osmân b. Maz'un'un bir akarsuyu olduğunu gördüm. Daha sonra Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) gelip bu rüyamı anlattığımda; "Senin gördüğün bu akarsu, kendisinden sonra onun için akmaya devam eden amelidir" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (7018)

٤٦٢١ - [١٦] عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدُبٍ ، قَالَ : كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا صَلَّى صَلَاةَ الْعَدَاةِ ، أَقْبَلَ عَلَيْنَا بِوَجْهِهِ ، فَقَالَ : هَلْ رَأَى أَحَدٌ مِنْكُمْ اللَّيْلَةَ رُؤْيَا ؟ فَإِنْ كَانَ أَحَدٌ رَأَى تِلْكَ اللَّيْلَةَ رُؤْيَا فَصَّهَا عَلَيْهِ ، فَيَقُولُ فِيهَا مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَقُولَ : فَسَأَلْنَا يَوْمًا ، فَقَالَ : هَلْ رَأَى أَحَدٌ مِنْكُمْ اللَّيْلَةَ رُؤْيَا ؟ قَالَ : فَقُلْنَا : لَا ، قَالَ : لَكِنْ أَنَا رَأَيْتُ اللَّيْلَةَ رَجُلَيْنِ أَتْيَانِي ، فَأَخْرَجَانِي إِلَى أَرْضِ فِضَاءٍ ، أَوْ أَرْضِ مُسْتَوِيَةٍ ، فَمَرَّ بِي عَلَى رَجُلٍ ، وَرَجُلٌ قَائِمٌ عَلَى رَأْسِهِ بِيَدِهِ كَلُوبٌ مِنْ حَدِيدٍ ، فَيَدْخُلُهُ فِي شِدْقِهِ ، فِي شِقُّهُ ، حَتَّى يَبْلُغَ قَفَاهُ ، ثُمَّ يُخْرِجُهُ فَيَدْخُلُهُ فِي شِدْقِهِ الْآخِرِ ، وَيَلْتَمِسُ هَذَا الشِّدْقُ ، فَهُوَ يَفْعَلُ ذَلِكَ بِهِ ، قُلْتُ : مَا هَذَا ؟ قَالَ : انْطَلِقُ ، فَانْطَلَقْتُ مَعَهُمَا ، فَإِذَا رَجُلٌ مُسْتَلِقٌ عَلَى قَفَاهُ ، وَرَجُلٌ قَائِمٌ بِيَدِهِ فَهْرٌ ، أَوْ صَخْرَةٌ ، فَيَشْدُخُ بِهَا رَأْسَهُ ، فَيَتَدَهَّدِي الْحَجَرُ ، فَإِذَا ذَهَبَ لِيَأْخُذَهُ عَادَ رَأْسُهُ كَمَا كَانَ ، فَيَضَعُ مِثْلَ ذَلِكَ ، فَقُلْتُ : مَا هَذَا ؟ قَالَ : انْطَلِقُ فَانْطَلَقْتُ مَعَهُمَا ، فَإِذَا بَيْتٌ مَبْنِيٌّ عَلَى بِنَاءِ التَّنُورِ ، أَغْلَاهُ صَبِيقٌ ، وَأَسْفَلُهُ وَاسِعٌ ، يُوقَدُ تَحْتَهُ نَارٌ ، فَإِذَا فِيهِ رِجَالٌ وَنِسَاءٌ غُرَاةٌ ، فَإِذَا أَوْقَدَتْ ازْتَمَعُوا حَتَّى يَكَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا ، فَإِذَا خَمَدَتْ رَجَعُوا فِيهَا ، فَقُلْتُ :

مَا هَذَا ؟ قَالَ لِي : انْطَلِقْ فَاَنْطَلَقْتُ ، فَإِذَا نَهَرٌ مِنْ دَمٍ فِيهِ رَجُلٌ ، وَعَلَى شَطِّ النَّهْرِ رَجُلٌ بَيْنَ يَدَيْهِ حِجَارَةٌ ، فَيَقْبَلُ الرَّجُلُ الَّذِي فِي النَّهْرِ ، فَإِذَا دَنَا لِيَخْرُجَ ، رَمَى فِيهِ حَجْرًا ، فَزَجَعَ إِلَيَّ مَكَانِهِ ، فَهُوَ يَفْعَلُ بِهِ ذَلِكَ ، فَقُلْتُ : مَا هَذَا ؟ فَقَالَ : انْطَلِقْ فَاَنْطَلَقْتُ ، فَإِذَا رَوْضَةٌ خَضْرَاءُ ، فَإِذَا فِيهَا شَجَرَةٌ عَظِيمَةٌ ، وَإِذَا شَيْخٌ فِي أَصْلِهَا حَوْلَهُ صَبِيَّانَ ، وَإِذَا رَجُلٌ قَرِيبٌ مِنْهُ بَيْنَ يَدَيْهِ نَارٌ ، فَهُوَ يَخْشُشُهَا وَيُوقِدُهَا ، فَصَعِدَا بِي فِي الشَّجَرَةِ ، فَأَذْخَلَانِي دَارًا لَمْ أَرِ دَارًا قَطُّ أَحْسَنَ مِنْهَا ، فَإِذَا فِيهَا رِجَالٌ شَيْوِخٌ وَشَبَابٌ ، وَفِيهَا نِسَاءٌ وَصَبِيَّانَ ، فَأَخْرَجَانِي مِنْهَا ، فَصَعِدَا بِي فِي الشَّجَرَةِ ، فَأَذْخَلَانِي دَارًا هِيَ أَحْسَنُ ، وَأَفْضَلُ فِيهَا شَيْوِخٌ وَشَبَابٌ ، فَقُلْتُ لَهُمَا : إِنَّكُمَا قَدْ طَوَّفْتُمَانِي مِنْذُ اللَّيْلَةِ ، فَأَخْبِرَانِي عَمَّا رَأَيْتُ ، فَقَالَ : نَعَمْ ، أَمَّا الرَّجُلُ الْأَوَّلُ الَّذِي رَأَيْتُ فَإِنَّهُ رَجُلٌ كَذَّابٌ ، يَكْذِبُ الْكَذِبَةَ فَتُحْمَلُ عَنْهُ فِي الْآفَاقِ ، فَهُوَ يَضْنَعُ بِهِ مَا رَأَيْتُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ، ثُمَّ يَضْنَعُ اللَّهُ بِهِ مَا شَاءَ ، وَأَمَّا الرَّجُلُ الَّذِي رَأَيْتُ مُسْتَلْقِيًا ، فَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ الْقُرْآنَ ، فَتَامَ عَنْهُ بِاللَّيْلِ ، وَلَمْ يَعْمَلْ بِمَا فِيهِ بِالنَّهَارِ ، فَهُوَ يَفْعَلُ بِهِ مَا رَأَيْتُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ، وَأَمَّا الَّذِي رَأَيْتُ فِي الثَّنُورِ فَهُمْ الرُّنَاةُ ، وَأَمَّا الَّذِي رَأَيْتُ فِي النَّهْرِ ، فَذَلِكَ أَكَلُ الرِّبَا ، وَأَمَّا الشَّيْخُ الَّذِي رَأَيْتُ فِي أَصْلِ الشَّجَرَةِ ، فَذَلِكَ إِبْرَاهِيمُ ، وَأَمَّا الصَّبِيَّانُ الَّذِي رَأَيْتُ ، فَأَوْلَادُ النَّاسِ ، وَأَمَّا الرَّجُلُ الَّذِي رَأَيْتُ يُوقِدُ النَّارَ وَيَخْشُشُهَا فَذَلِكَ مَالِكُ حَارِثِ النَّارِ ، وَتِلْكَ النَّارُ ، وَأَمَّا الدَّارُ الَّتِي دَخَلْتَ أَوَّلًا فَدَارُ عَامَّةِ الْمُؤْمِنِينَ ، وَأَمَّا الدَّارُ الْأُخْرَى فَدَارُ الشُّهَدَاءِ ، وَأَنَا جِبْرِيلُ ، وَهَذَا مِيكَائِيلُ ، ثُمَّ قَالَ لِي : ارْزُقْ رَأْسَكَ ، فَزَفَعْتُ رَأْسِي ، فَإِذَا كَهَيْئَةِ السَّحَابِ ، فَقَالَ لِي : وَتِلْكَ دَارُكَ ، فَقُلْتُ لَهُمَا : دَعَانِي أَدْخُلْ دَارِي ، فَقَالَ : إِنَّهُ قَدْ بَقِيَ لَكَ عَمَلٌ

لَمْ تَسْتَكْمِلْهُ ، فَلَوْ اسْتَكْمَلْتَهُ دَخَلْتَ دَارَكَ * رواه البخاري . وَذَكَرَ حَدِيثَ عَبْدِ اللَّهِ

بْنِ عُمَرَ فِي رُؤْيَا النَّبِيِّ ﷺ فِي الْمَدِينَةِ فِي بَابِ حَرَمِ الْمَدِينَةِ

47621- Semure b. Cundub anlatıyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) sabah namazını kıldırdıktan sonra bize doğru döner ve: "İçinizden rüya gören var mı?" diye sordu. O gece gören varsa bunu Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) anlatır, Allah Resûlû (sallallahu aleyhi vesellem) bu rüyasını yorumlardı. Bir gün yine sabah namazından sonra: "İçinizden gece rüya gören oldu mu?" diye sordu. "Hayır!" dediğimizde: "Ama ben gördüm" buyurdu ve rüyasını şöyle anlattı.

Dün gece (rüyamda) yanıma iki adam geldi. Elimden tutup beni düz ve geniş bir alana götürdüler. Giderken bir adama rastladık. Başucunda elinde kancasıyla başka biri daha vardı. Elinde kanca olan adam bu kancayla diğerinin ağzından başlayıp yanağını ensesine kadar parçalıyordu. Sonra kancayı çıkarıp yüzünün diğer yanını ağzından başlamak suretiyle yine ensesine kadar yırtıp parçalıyordu. Aynı şeyi baştan bir daha yapıyordu. Yanımdakilere: «Bu ne?» diye sorduğumda: «Yürümeye devam et!» dediler.

Yürümeye devam ettiğimde sırtüstü uzanmış uyuyan bir adamın yanına geldik. Onun da başucunda elinde taş olan bir adam durmuştu. Taşı uzanmış adamın kafasına atıyor, adamın başı yarılıyordu. Taş sağa sola yuvarlanıyor, adam da taşın peşinden gidiyordu. Taşı alıp geri geldiğinde uzanmış adamın kafası eskisi gibi iyileşmiş oluyordu. O da aynı şeyi baştan bir daha yapıyordu. Yanımdakilere: «Bu ne?» diye sorduğumda, bana: «Yürümeye devam et!» dediler.

Yola devam ettik. Üst tarafı dar, alt tarafı geniş olan ve tandıra benzeyen bir yapının yanına vardık. Altında ateşler yanıyordu ve içinde çıplak erkek ile kadınlar vardı. Ateş onlara yaklaştığı zaman yükselip deliğin içinden çıkacak gibi oluyorlar, ancak ateş dinince geri dönüyorlardı. Yanımdakilere: «Bu ne?» diye sorduğumda, bana: «Yürümeye devam et!» dediler Yola devam edip kandan bir ırmağın yanına vardık. İrmağın içinde bir adam gördük. İrmağın kenarında da yanında taş yığını olan bir adam vardı. İrmaktaki adam

çıkamak için kenara geldiğinde dışarıda duran adam onun ağzına bir taş atıyor, o da geri dönüyordu ve aynı şeyleri tekrar edip duruyorlardı. Yanımdakilere: «Bu ne!» diye sorduğumda, bana: «Yürümeye devam et!» dediler.

Yola devam edip yeşil bir bahçeye ulaştık. Bahçenin ortasında büyük bir ağaç vardı. Ağacın dibinde yaşlı bir adam, onun da etrafında çocuklar bulunuyordu. Ona yakın bir yerde de önünde ateş bulunan bir adam daha vardı ve bu ateşi körükleyip alevlendiriyordu. Ağacın üzerine tırmandık ve daha önce bu kadar güzelini hiç görmediğim bir eve sokuldum. Evin içinde yaşlı, genç, kadın ve çocuklar vardı. O evden çıkarılıp ağacın daha üst taraflarına tırmandık. Orada bir öncekinden daha güzel ve daha iyi bir eve sokuldum. Onun da içinde yaşlı ve genç insanlar vardı. Daha sonra yanımdakilere: «Gece boyu beni gezdiriyorsunuz. Gördüğüm şeylerin ne olduğunu bana anlatın» dediğimde biri şöyle anlattı: «Anlatalım. İlk gördüğün adam yalancı birisiydi. Söylediği bir yalan dört bir tarafa yayılıyordu. Gördüğün gibi de kendisine o yapılanlar kıyamete dek sürecektir. Sonra Allah artık dilediği şeyi ona yapacaktır. Sırtüstü uzanmış adam ise Kur'ân'ı öğrenmiş olmasına rağmen geceleri (ibadetinde) onu okumayan, gündüzleri de onunla amel etmeyen biriydi. Gördüğün gibi de kendisine o yapılanlar kıyamete dek sürecektir. Tandırda gördüğün kişiler de zina edenlerdi. Irmağın içinde gördüğün kişi de faiz yiyen biriydi. Ağacın dibinde gördüğün yaşlı adam Hz. İbrâhîm idi, etrafındaki çocuklar da insanların çocuklarıydı. Ateşi körükleyip alevlendiren kişi de cehennem zebanisiydi. Körüklediği o ateş de cehennemdi. İlk girdiğin ev tüm müminlere ait olan bir evdi. Ondan sonra girdiğin ev ise şehitlerin eviydi. Ben Cebrâil'im, yanımdaki de Mikâil'dir.»

Sonra bana: «Yukarıya bak!» dediler. Başımı kaldırıp baktığımda bulutu andıran bir şey (ev) gördüm. Bana: «Bu da senin evin» dediler. Onlara: «İzin verin de evime bir gireyim» dediğimde: «Henüz ifa etmediğin bir amel var, şayet onu da yapmış olsaydın şimdi bu eve girerdin» karşılığını verdiler."

[Sahih]

Buhârî (1386) Abdullah b. Ömer'in rivayet ettiği Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) Medine hakkındaki rüyası daha önce Medine'nin haremliği bölümünde geçmiştir. (no. 2735)

2- FASIL

٤٦٢٢ - [١٧] عَنْ أَبِي رَزِينٍ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: رُؤْيَا الْمُسْلِمِ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ التُّبُوَّةِ وَهِيَ عَلَى رَجُلٍ طَائِرٍ مَا لَمْ يُحَدِّثْ بِهَا فَإِذَا حَدَّثَ بِهَا وَقَعَتْ.. وَأَحْسَبُهُ قَالَ: "لَا تَحْدِثْ إِلَّا لَبِيئًا أَوْ حَبِيبًا". رواه الترمذي وفي رواية أبي داود قال: "الرُّؤْيَا عَلَى رَجُلٍ طَائِرٍ مَا لَمْ تُعَبَّرْ فَإِذَا عُبِّرَتْ وَقَعَتْ، قَالَ: وَأَحْسِبُهُ قَالَ: وَلَا تَقْضُهَا إِلَّا عَلَى وَاِدٍ أَوْ ذِي رَأْيٍ"

4622- Ebû Rezîn bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Müminin rüyası, peygamberliğin kırk bölümünden bir bölümdür. Kişinin gördüğü rüya, başkalarına anlatmadığı sürece bir kuşun ayağında asılı kalır. Anlattığında ise düşer."* Ravi der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) sanırım şöyle de buyurdu: *"Kişi gördüğü rüyasını sadece akıllı olan birine veya sevdiği bir dosta anlatsın!"* buyurdu. (Tirmizî)

Ebû Dâvud (5020) rivayetinde ise: *"Kişinin gördüğü rüya (başkasına anlatılıp) yorumlanmadığı sürece bir kuşun ayağında asılı kalır. Yorumlandığı zaman düşer"* buyurdu. Yine şöyle buyurdu: *"Kişi gördüğü rüyasını sadece sevdiği bir dostuna veya akıllı olan birine anlatsın!"* [Sahih]

Tirmizî (2278) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٦٢٣ - [١٨] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنْ وَرَقَةَ، فَقَالَتْ لَهُ خَدِيجَةٌ: إِنَّهُ كَانَ صَدَقَكَ وَلَكِنَّهُ مَاتَ قَبْلَ أَنْ تَنْظَهَرَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أُرِيْتُهُ فِي الْمَنَامِ وَعَلَيْهِ ثِيَابٌ بَيَاضٌ، وَلَوْ كَانَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ لَكَانَ عَلَيْهِ لِنَاسٌ غَيْرُ ذَلِكَ * رواه أحمد والترمذي

4623- Hz. Aişe der ki: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem), Varaka (b. Nevfel) sorulduğu zaman Hz. Hatice şöyle dedi: "O seni tasdik etmişti; ancak sen peygamberlikle henüz ortaya çıkmadan vefat etti." Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Onu rüyamda gördüm. Üzerinde beyaz giysiler vardı. Şayet Cehennemlik olsaydı üzerinde daha farklı bir giysi olurdu." [Zayıf]

Ahmed (24367) ve Tirmizî (2288)

٤٦٢٤ - [١٩] وَعَنِ ابْنِ خُرَيْمَةَ بْنِ ثَابِتٍ عَنْ عَمِّهِ خُرَيْمَةَ أَنَّهُ رَأَى فِيمَا يَرَى النَّائِمُ أَنَّهُ سَجَدَ عَلَى جَنْبِهِ النَّبِيِّ ﷺ فَأَخْبَرَهُ فَأَضْطَجَعَ لَهُ وَقَالَ: «صَدَقَ رُؤْيَاكَ» فَسَجَدَ عَلَى جَنْبِهِ. رَوَاهُ فِي شَرْحِ السُّنَنِ وَسَنَدُكَرٍ حَدِيثَ أَبِي بَكْرَةَ: كَانَ مِيزَانًا نَزَلَ مِنَ السَّمَاءِ فِي بَابِ «مَنَاقِبِ أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا»

4624- İbn Huzeyme b. Sâbit, amcası olan Huzeyme'den naklediyor: Amcası rüyasında Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) alnına secde ettiğini gördü. Bunu Resûlullah'a ((sallallahu aleyhi vesellem)) anlatınca, Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) uzandı ve: "Rüyanı doğrula" buyurdu. Bunun üzerine İbn Huzeyme'nin amcası Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) alnına secde etti.

Beğavî Şerhu's-Sünne'de * Ebû Bekre'nin rivayet ettiği gökten bir terazinin indiğine dair rüya, Ebû Bekir ile Ömer'in Menkıbeleri bölümünde gelecektir. (no. 6066)

3- FASIL

٤٦٢٥ - [٢٠] عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مِمَّا يَكْتُمُ أَنْ يَقُولَ لِأَصْحَابِهِ هَلْ رَأَى أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنْ رُؤْيَا قَالَ فَيَقْضُ عَلَيْهِ مَنْ شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَقْضَ وَإِنَّهُ قَالَ ذَاتَ غَدَاةٍ إِنَّهُ أَتَانِي اللَّيْلَةَ آتِيَانِ وَإِنَّهُمَا ابْتَعَثَانِي وَإِنَّهُمَا قَالَا لِي انْطَلِقْ وَإِنِّي انْطَلَقْتُ مَعَهُمَا وَإِنَّا أَتَيْنَا عَلَى رَجُلٍ مُضْطَجِعٍ وَإِذَا آخِرُ قَائِمٍ عَلَيْهِ بِصَخْرَةٍ وَإِذَا هُوَ يَهْوِي بِالصَّخْرَةِ لِرَأْسِهِ فَيَثَلُغُ رَأْسَهُ فَيَتَهَدَّدُ الْحَجَرُ هَا هُنَا فَيَسْبُغُ الْحَجَرَ فَيَأْخُذُهُ فَلَا

يَرْجِعُ إِلَيْهِ حَتَّى يَصِحَّ رَأْسُهُ كَمَا كَانَ ثُمَّ يَعُودُ عَلَيْهِ فَيَفْعَلُ بِهِ مِثْلَ مَا فَعَلَ الْمَرْءَ الْأُولَى قَالَ قُلْتُ لَهُمَا سُبْحَانَ اللَّهِ مَا هَذَا قَالَ قَالَا لِي انْطَلِقْ انْطَلِقْ قَالَ فَاَنْطَلَقْنَا فَأْتَيْنَا عَلَى رَجُلٍ مُسْتَلْقٍ لِقْفَاهُ وَإِذَا آخِرُ قَائِمٍ عَلَيْهِ بِكَلُوبٍ مِنْ حَدِيدٍ وَإِذَا هُوَ يَأْتِي أَحَدَ شِقِّي وَجْهِهِ فَيُشْرِشِرُ شِدْقَهُ إِلَى قَفَاهُ وَمَنْخَرَهُ إِلَى قَفَاهُ وَعَيْنَهُ إِلَى قَفَاهُ قَالَ وَرَبِّمَا قَالَ أَبُو رَجَاءٍ فَيَسْئَلُ قَالَ ثُمَّ يَتَحَوَّلُ إِلَى الْجَانِبِ الْآخِرِ فَيَفْعَلُ بِهِ مِثْلَ مَا فَعَلَ بِالْجَانِبِ الْأُولِ فَمَا يَفْرُغُ مِنْ ذَلِكَ الْجَانِبِ حَتَّى يَصِحَّ ذَلِكَ الْجَانِبُ كَمَا كَانَ ثُمَّ يَعُودُ عَلَيْهِ فَيَفْعَلُ مِثْلَ مَا فَعَلَ الْمَرْءَ الْأُولَى قَالَ قُلْتُ سُبْحَانَ اللَّهِ مَا هَذَا قَالَ قَالَا لِي انْطَلِقْ انْطَلِقْ فَاَنْطَلَقْنَا فَأْتَيْنَا عَلَى مِثْلِ الثُّورِ قَالَ فَأَحْسِبُ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ فَإِذَا فِيهِ لَعَطٌ وَأَصْوَاتٌ قَالَ فَاطْلَعْنَا فِيهِ فَإِذَا فِيهِ رِجَالٌ وَنِسَاءٌ عُرَاءٌ وَإِذَا هُمْ يَأْتِيهِمْ لَهَبٌ مِنْ أَسْفَلٍ مِنْهُمْ فَإِذَا آتَاهُمْ ذَلِكَ اللَّهَبُ ضَوْضُوا قَالَ قُلْتُ لَهُمَا مَا هُوَ لِأَيِّ قَالَ قَالَا لِي انْطَلِقْ انْطَلِقْ قَالَ فَاَنْطَلَقْنَا فَأْتَيْنَا عَلَى نَهْرٍ حَسِبْتُ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ أَحْمَرٌ مِثْلِ الدَّمِ وَإِذَا فِي النَّهْرِ رَجُلٌ سَابِحٌ يَسْبَحُ وَإِذَا عَلَى شِطِّ النَّهْرِ رَجُلٌ قَدْ جَمَعَ عِنْدَهُ حِجَارَةً كَثِيرَةً وَإِذَا ذَلِكَ السَّابِحُ يَسْبَحُ مَا يَسْبَحُ ثُمَّ يَأْتِي ذَلِكَ الَّذِي قَدْ جَمَعَ عِنْدَهُ الْحِجَارَةَ فَيَفْغَرُ لَهُ فَاهُ فَيَلْقِمُهُ حَجْرًا فَيَنْطَلِقُ يَسْبَحُ ثُمَّ يَرْجِعُ إِلَيْهِ كُلَّمَا رَجَعَ إِلَيْهِ فَغَرَّ لَهُ فَاهُ فَأَلْقَمَهُ حَجْرًا قَالَ قُلْتُ لَهُمَا مَا هَذَا قَالَ قَالَا لِي انْطَلِقْ انْطَلِقْ قَالَ فَاَنْطَلَقْنَا فَأْتَيْنَا عَلَى رَجُلٍ كَرِيهٍ الْمَرْأَةَ كَأَكْرَهٍ مَا أَنْتَ رَأَى رَجُلًا مَرْأَةً وَإِذَا عِنْدَهُ نَارٌ يَحْشُهَا وَيَسْعَى حَوْلَهَا قَالَ قُلْتُ لَهُمَا مَا هَذَا قَالَ قَالَا لِي انْطَلِقْ انْطَلِقْ فَاَنْطَلَقْنَا فَأْتَيْنَا عَلَى رَوْضَةٍ مُغْتَمَّةٍ فِيهَا مِنْ كُلِّ لَوْنِ الرَّبِيعِ وَإِذَا بَيْنَ ظَهْرِي الرُّوضَةِ رَجُلٌ طَوِيلٌ لَا أَكَادُ أَرَى رَأْسَهُ طَوِيلًا فِي السَّمَاءِ وَإِذَا حَوْلَ الرَّجُلِ مِنْ أَكْثَرِ وِلْدَانٍ رَأَيْتُهُمْ قَطُّ قَالَ قُلْتُ لَهُمَا مَا هَذَا مَا هُوَ لِأَيِّ قَالَ قَالَا لِي انْطَلِقْ انْطَلِقْ قَالَ فَاَنْطَلَقْنَا فَأْتَيْنَا إِلَى رَوْضَةٍ عَظِيمَةٍ

لَمْ أَرِ رَوْضَةً قَطُّ أَغْظَمَ مِنْهَا وَلَا أَحْسَنَ قَالَ قَالَ لِي ازُقْ فِيهَا قَالَ فَازْتَمَيْتُنَا فِيهَا فَانْتَهَيْتُنَا إِلَى مَدِينَةٍ مَبْنِيَّةٍ بِلَبْنِ ذَهَبٍ وَلَبْنِ فِضَّةٍ فَاتَيْنَا بَابَ الْمَدِينَةِ فَاسْتَفْتَحْنَا فَفَتِّحْ لَنَا فَدَخَلْنَاهَا فَتَلَقَّانَا فِيهَا رِجَالٌ شَطْرَ مَنْ خَلَقْتَهُمْ كَأَحْسَنِ مَا أَنْتَ رَأَى وَشَطْرَ كَأَفْبَحِ مَا أَنْتَ رَأَى قَالَ قَالَ لَهُمْ اذْهَبُوا فَفَعَلُوا فِي ذَلِكَ النَّهْرِ قَالَ وَإِذَا نَهَرَ مُعْتَرِضٌ يَجْرِي كَأَنَّ مَاءَهُ الْمَخْضُ فِي الْبَيَاضِ فَذْهَبُوا فَوَقَعُوا فِيهِ ثُمَّ رَجَعُوا إِلَيْنَا قَدْ ذَهَبَ ذَلِكَ السُّوءُ عَنْهُمْ فَصَارُوا فِي أَحْسَنِ صُورَةٍ قَالَ قَالَ لِي هَذِهِ جَنَّةٌ عَدْنٌ وَهَذَاكَ مِثْرُكَ قَالَ فَسَمَا بَصْرِي ضَعْدًا فَإِذَا قَضَرٌ مِثْلُ الرِّبَابَةِ الْبَيْضَاءِ قَالَ قَالَ لِي هَذَاكَ مِثْرُكَ قَالَ قُلْتُ لَهُمَا بَارَكَ اللَّهُ فِيكُمَا ذَرَانِي فَأَدْخَلَهُ قَالَ أَمَّا الْآنَ فَلَا وَأَنْتَ دَاخِلُهُ قَالَ قُلْتُ لَهُمَا فَإِنِّي قَدْ رَأَيْتُ مِنْذُ اللَّيْلَةِ عَجَبًا فَمَا هَذَا الَّذِي رَأَيْتَ قَالَ قَالَ لِي أَمَا إِنَّا سَنُحْبِرُكَ أَمَّا الرَّجُلُ الْأَوَّلُ الَّذِي أَتَيْتَ عَلَيْهِ يَثْلُغُ رَأْسَهُ بِالْحَجَرِ فَإِنَّهُ الرَّجُلُ يَأْخُذُ الْقُرْآنَ فَيَرْفُضُهُ وَيَتَأَمَّ عَنِ الصَّلَاةِ الْمَكْتُوبَةِ وَأَمَّا الرَّجُلُ الَّذِي أَتَيْتَ عَلَيْهِ يَشْرَسُرُ شِدْقَهُ إِلَى قَفَاهُ وَمَنْحَرَهُ إِلَى قَفَاهُ وَعَيْنُهُ إِلَى قَفَاهُ فَإِنَّهُ الرَّجُلُ يَغْدُو مِنْ بَيْتِهِ فَيَكْذِبُ الْكُذْبَةَ تَبْلُغُ الْآفَاقَ وَأَمَّا الرَّجَالُ وَالنِّسَاءُ الْعُرَاةُ الَّذِينَ فِي مِثْلِ بِنَاءِ الثُّورِ فَإِنَّهُمْ الرُّنَاةُ وَالرَّوَانِي وَأَمَّا الرَّجُلُ الَّذِي أَتَيْتَ عَلَيْهِ يَسْبِخُ فِي النَّهْرِ وَيُلْقِمُ الْحَجَرَ فَإِنَّهُ أَكْبَلُ الرِّبَا وَأَمَّا الرَّجُلُ الْكَرِيهَ الْمَرْآةَ الَّذِي عِنْدَ النَّارِ يَحْشُهَا وَيَسْعَى حَوْلَهَا فَإِنَّهُ مَالِكُ خَازِنِ جَهَنَّمَ وَأَمَّا الرَّجُلُ الطَّوِيلُ الَّذِي فِي الرِّوَضَةِ فَإِنَّهُ إِبْرَاهِيمُ ﷺ وَأَمَّا الْوِلْدَانُ الَّذِينَ حَوْلَهُ فَكُلُّ مَوْلُودٍ مَاتَ عَلَى الْفِطْرَةِ قَالَ فَقَالَ بَعْضُ الْمُسْلِمِينَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَأَوْلَادُ الْمُشْرِكِينَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَأَوْلَادُ الْمُشْرِكِينَ وَأَمَّا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَانُوا شَطْرَ مِنْهُمْ حَسَنًا وَشَطْرَ قَبِيحًا فَإِنَّهُمْ قَوْمٌ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا تَجَاوَزَ اللَّهُ عَنْهُمْ" * رواه البخاري

4625- Semure b. Cundub der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ashâbına çokça: "İçinizden rüya gören var mı?" diye sorardı. Gören varsa da Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) onun rüyasını ona yorumlardı. Bir gün sabah vakti bizlere şöyle anlattı: "Dün gece bana iki kişi geldi ve beni beraberlerinde götürmek isteyip, bana: «Bizimle beraber yürü!» dediler. Ben de onlarla beraber yürüdüm. Uzanmış uyuyan bir adamın yanına geldik. Onun da başucunda elinde taş olan bir adam durmuştu. Taşı uyuyan adamın kafasına atıyor, adamın başı yarılıyordu. Taş sağa sola yuvarlanıyor, adam da taşın peşinden gidiyordu. Taşı alıp geri geldiğinde uyuyan adamın kafası eskisi gibi iyileşmiş oluyordu. Taşı getiren adam da tekrar uyuyan adamın yanına geliyor ve ilkinde yaptığının aynısı tekrar ediyordu. Yanımdakilere: «Sübhânallah! Bunlar ne yapıyor?» diye sorduğumda bana: «Devam et! Yürü!» dediler. Yolumuza devam ettik ve sırtüstü yatmış olan bir adamın yanına geldik. Yanında elinde kancasıyla başka biri daha vardı. Elinde kanca olan adam yatan adamın yüzünün bir tarafına eğilip ağzından başlayıp yanağını ensesine kadar parçalıyordu. Sonra burnundan başlayıp ensesine, sonra da gözünden başlayıp ensesine kadar etini parçalıyordu ya da yarıyordu. Sonra yüzünün öbür tarafına yöneliyor ve o tarafa da bir öncekinin aynısını yapıyordu. Yüzünün bir tarafını öyle parçalayınca kadar öbür taraf iyileşip eski haline geliyordu. Elinde kancası olan adam tekrar yeni baştan ilk yaptığı gibi parçalamaya başlıyordu. Yanımdakilere: «Sübhânallah! Bunlar ne yapıyor?» diye sorduğumda bana: «Yürü! Yürü!» dediler. Yolumuza devam ettik ve tandır gibi bir yere geldik." (Ravi der ki: "Sanırım Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem), tandırım içinden bağrıışma seslerinin geldiğini, söyledi.) "Tandırın içine baktığımda çıplak erkek ve kadınların olduğunu gördüm. Altılarından alevler geliyordu. Her alev geldiğinde de bağrışıyorlardı. Yanımdakilere: «Bunlar kim?» diye sordum, bana: «Yürü! Yürü!» dediler. Yola devam edip bir ırmağın kenarına geldik." (Ravi der ki: Sanırım Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), "Kan gibi kırmızı bir ırmak" dedi.) "İrmakta yüzen bir adam gördük. İrmakın kenarında da yanında taş yığını olan bir adam vardı. İrmaktaki adam yüzüp yüzüp onun yanına geliyor ve ağzını açıyordu. Kenardaki adam da yüzen adamın ağzına bir taş koyup yutturuyor. Sonra adam tekrar yüzmeye devam ediyordu. Yine yüzdükten sonra kenara gelip ağzını açıyor. Kenardaki adam da onun ağzına

taş koyuyordu. Yanımdakilere: «Bunlar ne yapıyor?» diye sordum. Bana yine: «Yürü! Yürü!» dediler. Yola devam ettik ve hiç böylesini göremeyeceğin kadar çirkin bir adamla karşılaştık. Yanında bir ateş vardı. Hem ateşi körüklüyor, hem de etrafında dönüyordu. Yanımdakilere: «Bu ne yapıyor?» diye sordum; ancak yine: «Yürü! Yürü!» dediler. Yola devam ettik. Bol bitkili bir bahçeye vardık. Bahçede baharın her renginden bir renk mevcuttu. Bahçenin önünde de uzun boylu bir adam vardı. O kadar uzundu ki, göğe kadar uzanan başını çok zor görebiliyordum. Adamın etrafında da daha önce hiç bu kadarını görmediğim kalabalıkta çocuklar vardı. Yanımdakilere: «Bu adamla bu çocuklar ne?» diye sordum. Bana: «Yürü! Yürü!» dediler. Yola devam edip, daha önce bu kadar büyüğünü ve güzelini görmediğim bir bahçeye vardık. Yanımdakiler bana: «Bahçenin içinde ilerle!» dediler. Bahçenin içinde ilerlediğimizde altından ve gümüşten tuğlalarla inşa edilmiş bir şehre vardık. Şehrin kapısına gelip kapıyı açmalarını istedik. Kapı açıldı ve içeriye girdik. Bizi orada öyle adamlar karşıladı ki, vücutlarının yarısı görebileceğin en güzel bir yapıda iken, diğer yarısı da görebileceğin en çirkin bir yapıdaydı. Yanımdakiler, o adamlara: «Gidin ve oradaki ırmağa girip yıkanın!» dediler. Irmağa baktığımda çok geniş ve süt kadar beyaz olduğunu gördüm. Adamlar gidip ırmağa daldılar, sonra da yanımıza geldiler. Yıkandıktan sonra bedenlerindeki o çirkin görünüşleri de gitmiş, en güzel bir sûrete bürünmüşlerdi. Yanımdakiler bana: «İşte burası Adn cennetidir, evin de işte oradakidir» dediler. Yukarılara doğru baktığımda beyaz bir bulutu andıran bir köşk gördüm. Yanımdakiler bana: «İşte evin orası!» dediler. Onlara: «Allah sizlere bereketler ihsan etsin! Bana izin verin de içine gireyim» dedim, fakat: «Şimdi değil, ancak ileride oraya gireceksin!» karşılığını verdiler. Onlara: «Gece boyu pek şaşırtıcı şeylerle karşılaştım. O gördüklerim neydi?» diye sorduğumda şöyle karşılık verdiler: «Sana onları anlatalım: İlk gördüğün ve başı taşla yarılan adam Kur'ân'ı alıp bir kenarda bırakıyor ve kılması gerekli farz namazını kılmayıp uyuyordu. Yanakları, burnu ve gözleri ensesine kadar yarılan adama gelince, o adam sabahtan öyle bir yalan ortaya atıyordu ki bu yalanı dört bir tarafa yayılıyordu. Tandır gibi bir yerde bulunan çıplak erkek ve kadınlar ise, zina eden erkek ve kadınlardı. İrmakta yüzen ve iki de bir ağzına taş konulan adam da faiz yiyen kişidir. Ateşin yanında olan, ateşi harlayıp etrafında dönen çirkin adam ise Cehennem

bekçilerinden olan Mâlik'ti. Bahçenin önünde bulunan uzun boylu adam ise İbrâhim peygamberdi. Etrafında olan çocuklar da fıtrat üzerine ölen çocuklardı."

Ravi der ki: Bazı Müslümanlar: "Ey Allah'ın Resûlü! Peki ya müşriklerin çocukları da içlerinde mi?" diye sorduklarında, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Onlar da içlerinde*" buyurdu ve şöyle devam etti: "*Yarı güzel yarı çirkin olan adamlar ise hem kötü, hem de iyi amellerde bulunan ancak Allah'ın sonradan affettiği bir topluluktur*" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (7047)

٤٦٢٦ - [٢١] عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ «مِنْ أَفْرِى الْفِرَى أَنْ يُرَى

عَيْنَيْهِ مَا لَمْ تَرَ» * رواه البخاري

4626- İbn Ömer bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Yalanlardan en büyük yalan, rüyasında görmediği şeyi iki gözüne göstermek iddiasıdır*" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (7043)

٤٦٢٧ - [٢٢] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ، قَالَ: أَصْدَقُ الرُّؤْيَا بِالْأَشْحَارِ *

رواه الترمذي والدارمي

4627- Ebû Saîd'in bildirdiğine göre, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Rüyaların en doğrusu, seher vakitlerinde görülen rüyalardır*" buyurdu.

Tirmizî (2274) ve Dârimî (2146) * es-Silsiletu'd-Daîfe (4/1732)

كتاب الآداب Âdâb Kitabı

باب السّلام

Selam Verme

1- FASIL

٤٦٢٨ - [١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ «خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ وَطَوَّلَهُ سِتُونَ ذِرَاعًا، ثُمَّ قَالَ أَذْهَبْ فَسَلِّمْ عَلَيَّ مِنْ الْمَلَائِكَةِ، فَاسْتَمِعَ مَا يُحْيِيونَكَ، تَحِيَّاتِكَ وَتَحِيَّةِ ذُرِّيَّتِكَ. فَقَالَ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ. فَقَالُوا السَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ. فَزَادُوهُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ. فَكُلُّ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ عَلَيَّ صُورَةَ آدَمَ، فَلَمْ يَزَلِ الْخَلْقُ يَنْقُصُ حَتَّى الْآنَ» * متفق عليه

4628- Ebû Hureyre bildiriyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah, Hz. Âdem'i yaratırken altmış Arş'in boyunda yarattı ve ona: «Git ve oradaki melekeler selam ver. Seni nasıl selamlayacaklarını dinle. Zira senin ve zürriyetinin selamlaşması o şekilde olacak» buyurdu. Âdem melekelerin yanına gitti ve: «es-Selâmu aleykum» diye selam verdi. Onlar da verdiği selama Allah'ın rahmetini de katarak: «es-Selâmu aleyke ve rahmetullahi» karşılığını verdiler. Cennete her girecek olan kişi Âdem'in bu suretinde girecektir. Ancak insanlar boyca Âdem'in boyundan eksile eksile şu anki hale geldiler." [Sahih]

Buhârî (6227) ve Müslim (2841)

٤٦٢٩ - [٢] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ النَّبِيَّ ﷺ أَيُّ الْإِسْلَامِ خَيْرٌ
قَالَ تُطْعِمُ الطَّعَامَ وَتَقْرَأُ السَّلَامَ عَلَى مَنْ عَرَفْتَ وَمَنْ لَمْ تَعْرِفْ * متفق عليه

4629- Abdullah b. Amr bildiriyor: Adamm biri Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem): "Hangi İslâm(i amel) daha hayırlıdır?" diye sorduğunda Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Yemek yedirmen ve tanıdığın tanımadığın herkese selam vermendir" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (12) ve Müslim (39)

٤٦٣٠ - [٣] وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لِلْمُؤْمِنِ عَلَى الْمُؤْمِنِ
سِتٌّ خِصَالٍ، يَعُودُهُ إِذَا مَرِضَ وَيَشْهَدُهُ إِذَا مَاتَ، وَيُجِيبُهُ إِذَا دَعَاهُ، وَيُسَلِّمُ عَلَيْهِ إِذَا
لَقِيَهُ، وَيُسَمِّتُهُ إِذَا عَطَسَ، وَيَنْصَحُ لَهُ إِذَا غَابَ أَوْ شَهِدَ * متفق عليه

4630- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Müminin mümin üzerindeki hakkı altıdır: Hastalandığında onu ziyaret eder, öldüğünde cenazesinde bulunur, davet ettiğinde davetine icabet eder, karşılaştığında ona selam verir, aksırdığında onun için hayır duada bulunur, yanında olsun uzakta olsun ona nasihat eder/ona karşı samimi olur" buyurdu.

Buhârî (1240), Müslim (2162), Tirmizî (2737) ve Nesâî (1938) * [Sahîh Süneni'n-Nesâî]

٤٦٣١ - [٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "لَا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى
تُؤْمِنُوا، وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا، أَوْلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ؟
أَفْسُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ." * رواه مسلم

4631- Ebû Hureyre der ki: Resulullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Siz imân etmedikçe cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de (tam) imân etmiş

olmazsınız. Ben size bir şey göstereyim mi; onu yaparsanız birbirinizi seversiniz! Aranızda selâmı yaygınlaştırın" buyurdu. [Sahih]

Müslim (54)

٤٦٣٢ - [٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يُسَلِّمُ الرَّاِئِبُ عَلَى الْمَاشِي وَالْمَاشِي عَلَى الْقَاعِدِ وَالْقَاعِدُ وَالْقَلِيلُ عَلَى الْكَثِيرِ * متفق عليه

4632- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Binekli olan yaya olana, yaya olan oturana, az olan sayıca daha fazla olana selam vermelidir" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6232) ve Müslim (2160)

٤٦٣٣ - [٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: يُسَلِّمُ الصَّغِيرُ عَلَى الْكَبِيرِ، وَالْمَارُّ عَلَى الْقَاعِدِ، وَالْقَلِيلُ عَلَى الْكَثِيرِ. البخاري

4633- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Küçük, büyüğe; geçen oturana; az olan çok olan gruba selam verir" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6231)

٤٦٣٤ - [٧] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ: "أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ مَرَّ عَلَى غِلْمَانٍ فَسَلَّمَ عَلَيْهِمْ" * متفق عليه

4634- Enes b. Mâlik'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bazı çocukların yanından geçince onlara selâm verdi. [Sahih]

Buhârî (6247) ve Müslim (2168)

٤٦٣٥ - [٨] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ لَا تَبْدُءُوا الْيَهُودَ وَلَا النَّصَارَى بِالسَّلَامِ فَإِذَا لَقِيتُمْ أَحَدَهُمْ فِي طَرِيقٍ فَاضْطَرُّوهُ إِلَى أَضِيقِهِ * رواه مسلم

4635- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): *"Yahudi ve Hıristiyanlara ilk önce siz selam vermeyin. Onlarla karşılaştığınız zaman da onları yolun kenarından geçmeye zorlayın"* buyurdu. [Sahih]

Müslim (2168)

٤٦٣٦ - [٩] وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ يَقُولُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنْ الْيَهُودَ إِذَا سَلَّمُوا عَلَيْكُمْ يَقُولُ أَحَدُهُمْ: السَّامُ عَلَيْكَ، فَقُلْ: عَلَيْكَ * متفق عليه

4636- İbn Ömer'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Yahudiler size selam verirken: «es-Sâmu aleyke (her türlü kötülük üzerine olsun)» derler. Onun için size selam verdikleri zaman siz de: «Senin üzerine olsun» karşılığını verin"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6257) ve Müslim (2164)

٤٦٣٧ - [١٠] وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ « إِذَا سَلَّمَ عَلَيْكُمْ أَهْلُ الْكِتَابِ فَقُولُوا وَعَلَيْكُمْ » * متفق عليه

4637- Enes b. Mâlik der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kitâb ehli olanlar size selâm verdikleri zaman sizler (onlara karşılık verirken) «Ve aleykum (=Sizin üzerinize de)» deyiniz!"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6258) ve Müslim (2163)

٤٦٣٨ - [١١] عَنْ عَائِشَةَ ، قَالَتْ: " اسْتَأْذَنَ زَهْطٌ مِنَ الْيَهُودِ عَلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالُوا: السَّامُ عَلَيْكَ، فَقُلْتُ: بَلْ عَلَيْكُمُ السَّامُ وَاللَّعْنَةُ، فَقَالَ: يَا عَائِشَةُ، إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرِّفْقَ فِي الْأَمْرِ كُلِّهِ، قُلْتُ: أَوْلَمْ تَسْمَعْ مَا قَالُوا؟، قَالَ: قُلْتُ: وَعَلَيْكُمْ "

وفي رواية: "عليكم" ولم يذكر الواو وفي رواية للبخاري. قالت: أَنَّ يَهُودَ أَتَوْا النَّبِيَّ ﷺ فَقَالُوا السَّامُ عَلَيْكُمْ. فَقَالَتْ عَائِشَةُ عَلَيْكُمْ، وَلَعَنَكُمْ اللَّهُ، وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ. قَالَ «مَهْلًا يَا عَائِشَةُ، عَلَيْكَ بِالرِّفْقِ، وَإِيَّاكَ وَالْعُنْفَ وَالْفُحْشَ». قَالَتْ أَوْلَمْ تَسْمَعْ مَا قَالُوا قَالَ «أَوْلَمْ تَسْمَعِي مَا قُلْتُ رَدَدْتُ عَلَيْهِمْ، فَيُسْتَجَابُ لِي فِيهِمْ، وَلَا يُسْتَجَابُ لَهُمْ فِي» وفي رواية لمسلم. قَالَ: «لَا تَكُونِي فَاحِشَةً فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفُحْشَ وَالتَّفْحُشَ» * متفق عليه

4638- Hz. Âişe der ki: Yahudilerden bir grup Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in yanına girmek için izin istediler ve: "Es-sâmu aleykum" dediler. Âişe de: "Bilâkis sâmu ve lanet sizin üzerinize olsun" dedi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Âişe! Kuşkusuz Allah her işte yumuşaklığı sever!" buyurdu. Âişe: "Ne söylediklerini işitmedin mi?" dedi. "Ben «ve aleykum» dedim" buyurdu. Bir rivayette vav harfi olmaksızın "Aleykum" ibaresi geçmiştir.

Buhârî'nin bir rivayetinde: Bir Yahudi topluluğu Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'e geldiler de (selâm yerine "Ölüm üzerinize" anlamına gelen) "es-Sâmu aleykum" ibaresini söylediler. Âişe de: "O sizin üzerinize olsun, Allah'ın lâneti üzerinize olsun, Allah sizlere gazab etsin!" dedi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Âişe, yavaş ol! Nezaket ve yumuşaklıkla muamele etmen gerek; seni katılık ve aşırılıktan sakındırırım" buyurdu. Âişe: "Onların dediklerini duymadın mı?" dedi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sen de benim onlara («Sizin üzerinize de» şeklinde) söylediğimi işitmedin mi? Ben de onu onlara aynen iade ettim. Onlar hakkında yaptığım duam kabul olunur, fakat onların benim hakkımdaki dilekeleri kabul olunmaz" buyurdu. Müslim'in bir

rivayetinde: "Çünkü Allah çirkin sözü ve çirkin söz söylemeyi sevmez" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6401) ve Müslim (2165)

٤٦٣٩ - [١٢] وعن أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ: مَرَّ بِمَجْلِسٍ وَفِيهِ أَخْلَاطٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَالْيَهُودِ فَسَلَّمَ عَلَيْهِمْ * متفق عليه

4639- Usâme b. Zeyd der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), Müslüman ve Yahudilerden karışık bir topluluğa rastladı da onlara selam verdi." [Sahih]

Buhârî (6254) ve Müslim (1798)

٤٦٤٠ - [١٣] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ «إِيَّاكُمْ وَالْجُلُوسَ بِالطَّرِيقَاتِ». فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا لَنَا مِنْ مَجَالِسِنَا بُدِّ تَتَحَدَّثُ فِيهَا. فَقَالَ «إِذَا آيَيْتُمْ إِلَّا الْمَجْلِسَ فَأَعْطُوا الطَّرِيقَ حَقَّهُ». قَالُوا وَمَا حَقُّ الطَّرِيقِ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ «غَضُّ الْبَصَرِ، وَكَفُّ الْأَدَى، وَرَدُّ السَّلَامِ، وَالْأَمْرُ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيُ عَنِ الْمُنْكَرِ» * متفق عليه

4640- Ebû Saîd el-Hudrî bildiriyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Yol üzerine oturmaktan sakının!" buyurunca: "Ey Allah'ın Resûlü! Ama bu, bizim için kaçınılmaz bir şey! Zira oralarda oturup sohbet ediyoruz!" dediler. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Eğer oturmak zorundaysanız o zaman yola hakkını verin!" buyurunca: "Ey Allah'ın Resûlü! Yolun hakkı ne ki?" dediler. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bakmamanız gereken şeylerden gözleri çevirmek, kimseyi rahatsız etmemek, selamlara karşılık vermek ve iyiliği emredip kötülükten alıkoymaktır" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (2465) ve Müslim (2121)

٤٦٤١ - [١٤] وعن أبي هريرة عن النبي ﷺ في هذه القصة قال: " وَإِزْشَادُ

السَّبِيلِ " * رواه أبو داود عَقِيبَ حَدِيثِ الْخُدْرِيِّ هَكَذَا

4641- Ebû Hureyre'den aym hadis, "ve yol göstermekedir" eklemesiyle gelmiştir. [Sahih]

Ebû Dâvud (4816) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٦٤٢ - [١٥] عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ فِي هَذِهِ الْقِصَّةِ قَالَ وَتُغِيثُوا

الْمَلْهُوفَ وَتَهْدُوا الضَّالَّ * رواه أبو داود عَقِيبَ حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ هَكَذَا وَلَمْ

أَجِدُهُمَا فِي «الصَّحِيحَيْنِ»

4642- Ömer b. el-Hattâb, aynı hadisi şu eklemeyle nakleder: "Yardıma ihtiyacı olana yardım edip, yolunu kaybedene de yol göstermenizdir." [Sahih]

Ebû Dâvud (4817) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud] Bu ifadeler Sahihayn'de yoktur.

2- FASIL

٤٦٤٣ - [١٦] عَنْ عَلِيٍّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لِلْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ سِتٌّ

بِالْمَعْرُوفِ، يُسَلِّمُ عَلَيْهِ إِذَا لَقِيَهُ، وَيُجِيبُهُ إِذَا دَعَاهُ، وَيُسَمِّتُهُ إِذَا عَطَسَ، وَيَخُودُهُ إِذَا

مَرَضَ، وَيَتَّبِعُ جَنَازَتَهُ إِذَا مَاتَ، وَيُحِبُّ لَهُ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ * رواه الترمذي والدارمي

4643- Hz. Ali'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Müslümanın Müslüman üzerindeki altı hakkı vardır. Karşılaştığında selam verir, davetine icabet eder, aksırdığı zaman «Elhamdulillah» derse «Yerhamukallah» der, hastalandığında ziyaretini yapar, öldüğünde cenazesinin ardından yürür; kendisi için sevdiğini o kardeşi için de sever" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2736), İbn Mâce (1433) ve Dârimî * [Sahîh Sünen İbn Mâce]

٤٦٤٤ - [١٧] عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ أَنَّ رَجُلًا جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ:
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ فَرَدَّ عَلَيْهِ ثُمَّ جَلَسَ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: عَشْرٌ ثُمَّ جَاءَ آخَرَ فَقَالَ: السَّلَامُ
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ فَرَدَّ عَلَيْهِ، فَقَالَ: ثَلَاثُونَ * رواه الترمذي وأبو داود

4644- İmrân b. Husayn bildiriyor: Bir adam Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e geldi ve: "«Esselamu aleykum» (=Allah'ın selamı üzerine olsun)" dedi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) de "On" buyurdu. Bir başka adam daha geldi: "«Esselamu aleykum ve rahmetullahi» (=Allah'ın selam ve rahmeti üzerinize olsun)" dedi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Yirmi" buyurdu. Bir başka adam daha geldi ve: "«Esselamu aleykum ve rahmetullahi ve berekatuhu» (=Allah'ın selamı rahmeti ve bereketi üzerinize olsun)" dedi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) de: "Otuz" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2689) ve Ebû Dâvud (5195) * [Sahîh Sünen et-Tirmizî]

٤٦٤٥ - [١٨] عَنْ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ بِمَعْنَاهُ، زَادَ: ثُمَّ أَتَى آخَرَ فَقَالَ:
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ وَمَغْفِرَتُهُ، فَقَالَ: أَرْبَعُونَ قَالَ: هَكَذَا تَكُونُ
الْفَضَائِلُ * رواه أبو داود

4645- Muâz b. Enes, babasından, bu hadisin benzerini şu eklemeyle nakleder: Sonra başka biri daha geldi ve: "es-Selâmu aleykum ve rahmetullâhi ve berekâtuhu ve mağfiratuhu" diye selam verdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Kırk (sevap aldı)" buyurdu ve ekledi: "Sevap artışı da işte bu şekilde olur." [Zayıf]

Ebû Dâvud (5196) * Daifu't-Terğîb (1621)

٤٦٤٦ - [١٩] عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِاللَّهِ مَنْ

بَدَأَهُمْ بِالسَّلَامِ * رواه أحمد والترمذي وأبو داود

4646- Ebû Umâme'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "İnsanlar içinde Allah'a en yakın olan kişi, birbirleriyle karşılaştıklarında ilk selam veren kişidir" buyurdu. [Sahih]

Ahmed, Tirmizî (2694) ve Ebû Dâvud (5197) * es-Silsiletu's-Sahîha (7/3382)

٤٦٤٧ - [٢٠] عَنْ جَرِيرٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ مَرَّ بِنِسَاءٍ فَسَلَّمَ عَلَيْهِنَّ * رواه

أحمد

4647- Cerîr dedi ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) birtakım kadınlara rastladı ve onlara selam verdi."

Ahmed (4/357)

٤٦٤٨ - [٢١] عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: يُجْزَى عَنِ

الْجَمَاعَةِ، إِذَا مَرُّوا أَنْ يُسَلِّمَ أَحَدُهُمْ وَيُجْزَى عَنِ الْجُلُوسِ أَنْ يَزِدَّ أَحَدُهُمْ. الْبَيْهَقِيُّ

فِي «شُعَبِ الْإِيمَانِ» مَرْفُوعًا. وَرَوَى أَبُو دَاوُدَ وَقَالَ: وَرَفَعَهُ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ وَهُوَ

شَيْخُ أَبِي دَاوُدَ

4648- Ali b. Ebî Tâlib der ki: "Biriyle karşılaşan bir topluluk içinden sadece bir kişinin selam vermesi yeterli olur. Oturan bir topluluk içinden de sadece bir kişinin verilen selamı alması yeterli olur". [Sahih]

Ebû Dâvud (5210) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da. Beyhakî, Ebû Dâvud'un hocasının bunu Resûlullah'ın sözü olarak aktardığını belirtmiştir.

٤٦٤٩ - [٢٢] عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: لَيْسَ مِنَّا مَنْ تَشَبَهَ بِغَيْرِنَا، لَا تَشَبَّهُوا بِالْيَهُودِ وَلَا بِالنَّصَارَى، فَإِنَّ تَسْلِيمَ الْيَهُودِ الْإِشَارَةُ بِالْأَصَابِعِ، وَتَسْلِيمَ النَّصَارَى الْإِشَارَةُ بِالْأَكْفَفِ. * رواه الترمذي وقال : إسناده ضعيف

4649- Amr b. Şuayb, babasından, o da dedesinden, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Bizden başkalarına benzemeye çalışanlar bizden değildir. Yahudi ve Hıristiyanlara benzemeye çalışmayın. Yahudilerin selamlaşması parmaklarla işarettir. Hıristiyanların selamlaşması ise avuçla işaret etme şeklindedir"* buyurduğunu nakleder. [Hasen]

Tirmizî (2695, "zayıf") * [Sahîh Sünen et-Tirmizî]

٤٦٥٠ - [٢٣] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: إِذَا لَقِي أَحَدَكُمْ أَخَاهُ فَلْيَسَلِمْ عَلَيْهِ، فَإِنْ خَالَتَ بَيْنَهُمَا شَجَرَةٌ أَوْ جِدَارٌ، أَوْ حَجَرٌ ثُمَّ لَقِيَهُ فَلْيَسَلِمْ عَلَيْهِ * رواه أبو داود

4650- Ebû Hureyre der ki: "Biriniz (din) kardeşiyle karşılaştığı zaman ona selam versin. Şayet aralarında bir ağaç veya duvar veya bir kaya olur da selam veremezse, daha sonra karşılaştığında ona selam versin." [Sahîh]

Ebû Davud (5200) * Sahîhu'l-Câmi' (789)

٤٦٥١ - [٢٤] وَعَنْ عَن قَتَادَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا دَخَلْتُمْ بَيْتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهِ فَإِذَا خَرَجْتُمْ فَأُودِعُوا أَهْلَهُ بِسَلَامٍ * رواه البيهقي في "شعب الإيمان" مرسلًا

4651- Katâde der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Bir eve girerseniz aile bireyelerine selam verin. Çıkarken de vedalaşma niyetiyle yine selam verin"* buyurdu. [Hasen]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8459) mürsel olarak * Sahîhu'l-Câmi' (526)

٤٦٥٢ - [٢٥] وعن عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ، قَالَ : قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : يَا بُنَيَّ إِذَا دَخَلْتَ عَلَى أَهْلِكَ فَسَلِّمْ يَكُونُ بَرَكَةً عَلَيْكَ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِكَ * رواه الترمذي هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ.

4652- Enes'in bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Evladım! Ailenin yanına girdiğin zaman selam ver ki bu, senin ve ev halkın için bereket olur" buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (2698, "hasen ğarîb") * Sahîhu't-Terġîb (2698)

٤٦٥٣ - [٢٦] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: السَّلَامُ قَبْلَ الْكَلَامِ * رواه الترمذي وقال : هذا حديث منكر.

4653- Câbir b. Abdillâh, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Selam, kelimadan önce gelir" buyurduğunu nakleder. [Hasen]

Tirmizî (2699, "münker") * es-Silsiletu's-Sahîha (2/816)

٤٦٥٤ - [٢٧] عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ قَالَ كُنَّا نَقُولُ فِي الْجَاهِلِيَّةِ أَنْعَمَ اللَّهُ بِكَ عَيْنًا وَأَنْعَمَ صَبَاحًا فَلَمَّا كَانَ الْإِسْلَامُ نَهَيْتَنَا عَنْ ذَلِكَ * رواه أبو داود

4654- İmrân b. Husayn der ki: Cahiliye'deyken, "Allah seninle gözleri aydın etsin" ve "İyi sabahlar" şeklinde selamlaşırđık. Ancak İslam dini gelince bu şekilde selamlaşmamız yasaklandı. [Zayıf]

Ebû Dâvud (5227) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٦٥٥ - [٢٨] عَنْ غَالِبٍ قَالَ: إِنَّا لَجُلُوسٌ بِيَابِ الْحَسَنِ إِذْ جَاءَ رَجُلٌ فَقَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ جَدِّي، قَالَ: بَعَثَنِي أَبِي إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: ائْتِهِ فَأَقْرِئْهُ السَّلَامَ، قَالَ: فَأَتَيْتُهُ فَقُلْتُ: إِنَّ أَبِي يُقْرِئُكَ السَّلَامَ، فَقَالَ: عَلَيْكَ السَّلَامُ، وَعَلَى أَبِيكَ السَّلَامُ * رواه أبو داود

4655- Gâlib der ki: Hasan(-ı Basrî)'nin kapısının önünde otururken adamın biri yanıma geldi ve dedi ki: "Babamın bana bildirdiğine göre dedem şöyle anlatmış: Babam beni Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanına gönderdi ve: "Git ve ona selamımı söyle!" dedi. Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına gittim ve: "Babamın sana selamı var" dedim. Bunun üzerine Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Aleyke ve alâ ebîke's-selâm (=Sana da babana da selam olsun)" şeklinde karşılık verdi. [Hasen]

Ebû Dâvud (5231) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٦٥٦ - [٢٩] عَنْ أَبِي الْعَلَاءِ أَنَّ الْعَلَاءَ بْنَ الْحَضْرَمِيِّ، كَانَ عَامِلَ النَّبِيِّ ﷺ عَلَى الْبَحْرَيْنِ فَكَانَ إِذَا كَتَبَ إِلَيْهِ بَدَأَ بِتَفْسِيهِ * رواه أبو داود

4656- Ebu'l-Alâ'nın bildirdiğine göre Alâ b. el-Hadremî Bahreyn'de Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in valisi iken Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) mektup yazdığı zaman ("Alâ'dan Allah'ın Resulüne" şeklinde) kendi ismiyle başlardı. [Zayıf]

Ebû Dâvud (5134) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٦٥٧ - [٣٠] عَنْ جَابِرٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِذَا كَتَبَ أَحَدُكُمْ كِتَابًا فَلْيَتَرَبَّهْ فَإِنَّهُ أَنْجَحُ لِلْحَاجَةِ. وعن * رواه الترمذي وقال: هذا حديث منكر

4657- Câbir'in bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizden biriniz bir mektup yazdığı zaman onu anlaşılır ve okunaklı yazsın; çünkü bu, işin görülmesi için en uygun tarzıdır" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2713, "münker") * es-Silsiletu'd-Daife (4/1738)

٤٦٥٨ - [٣١] عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَبَيْنَ يَدَيْهِ كَاتِبٌ فَسَمِعْتُهُ يَقُولُ: ضَعِ الْقَلَمَ عَلَى أُذُنِكَ فَإِنَّهُ أَذْكَرُ لِلْمُكَلِّبِ * رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لَا نَعْرِفُهُ إِلَّا مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَهُوَ إِسْنَادٌ ضَعِيفٌ

4658- Zeyd b. Sâbit anlatıyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yanına girdiğimde yanında bulunan katibine: "Kalemi kulağının üzerine koy, zira yazan için bu, hatırlamayı kolaylaştırır" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2714) * es-Silsiletu'd-Daife (2/861) Tirmizî der ki: "Sadece bu kanaldan geldiğini bildiğimiz zayıf isnâdlı bir hadisti."

٤٦٥٩ - [٣٢] عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، قَالَ: أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَنْ أَتَعَلَّمَ لَهُ كَلِمَاتٍ مِنْ كِتَابِ يَهُودَ قَالَ: إِنِّي وَاللَّهِ مَا آمَنُ يَهُودَ عَلَى كِتَابٍ قَالَ: فَمَا مَرَّ بِي نِصْفُ شَهْرٍ حَتَّى تَعَلَّمْتُهُ لَهُ قَالَ: فَلَمَّا تَعَلَّمْتُهُ كَانَ إِذَا كَتَبَ إِلَى يَهُودَ كَتَبْتُ إِلَيْهِمْ، وَإِذَا كَتَبُوا إِلَيْهِ قَرَأْتُ لَهُ كِتَابَهُمْ * رواه الترمذي هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

4659- Zeyd b. Sâbit der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Yahudilerin kitaplarından bazı sözleri (dillerini) öğrenmemi emretti. "Allah'a yemin olsun, mektuplarım konusunda Yahuhilere pek güvenmiyorum" diye de ekledi. Yarım ay geçmeden onların dillerini öğrendim. Öğrendikten sonra da Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) Yahudilere mektup yazmak istediği zaman ben yazar, onlardan ona gelen mektupları da ona ben okurdum. [Sahih]

Tirmizî (2715, "hasen sahih") * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٦٦٠ - [٣٣] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِذَا انْتَهَى أَحَدُكُمْ إِلَى مَجْلِسٍ فَلْيَسَلِّمْ، فَإِنْ بَدَأَ لَهُ أَنْ يَجْلِسَ فَلْيَجْلِسْ، ثُمَّ إِذَا قَامَ فَلْيَسَلِّمْ فَلْيَسَلِّمْ الْأُولَى بِأَحَقَّ مِنَ الْآخِرَةِ * رواه الترمذي وأبو داود

4660- Ebû Hureyre, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizden biriniz bir meclise vardığı zaman selam versin ve oturmak istiyorsa öyle otursun. Oradan kalkıp ayrılacağı zaman yine selam vererek ayrılışın. Zira ayrılırken vereceği selam, geldiğinde verdiği selamdan daha az değerdedir" buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Tirmizî (2849) ve Ebû Dâvud (5208) * Sahihu't-Terğib (2707)

٤٦٦١ - [٣٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "لَا خَيْرَ فِي جُلُوسٍ فِي الطَّرِيقَاتِ إِلَّا لِمَنْ هَدَى السَّبِيلَ، وَرَدَّ التَّحِيَّةَ، وَغَضَّ الْبَصَرَ، وَأَعَانَ عَلَى الْحُمُولَةِ". رواه في "شرح السنة" وَذَكَرَ حَدِيثَ أَبِي جُرَيْجٍ فِي «بَابِ فَضْلِ الصَّدَقَةِ»

4661- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Yol tarif etmek, selama karşılık vermek, haram bakıştan sakınmak ve ağır yükü olanlara yardım etmek amacı dışında yol (kenarlar)ında oturmakta hayır yoktur" buyurdu.

Beğavî Şerhu's-sünne'de (3339) * Ebû Curey'in konuyla ilgili hadisi Sadaka Vermenin Fazileti bölümünde geçmiştir. (no. 1918)

3- FASIL

٤٦٦٢ - [٣٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ وَنَفَخَ فِيهِ الرُّوحَ عَطَسَ فَقَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ، فَحَمِدَ اللَّهُ بِإِذْنِهِ، فَقَالَ لَهُ رَبُّهُ: رَحِمَكَ اللَّهُ يَا آدَمَ، أَذْهَبَ إِلَى أَوْلِيكَ الْمَلَائِكَةِ، إِلَى مَلَإٍ مِنْهُمْ جُلُوسٍ، فَقُلْ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ، قَالُوا:

وَعَلَيْكَ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ، ثُمَّ رَجَعَ إِلَى رَبِّهِ، فَقَالَ: إِنَّ هَذِهِ تَحِيَّتُكَ وَتَحِيَّةُ بَيْنِكَ، بَيْنَهُمْ، فَقَالَ اللَّهُ لَهُ وَيَدَاهُ مَقْبُوضَتَانِ: اخْتَرِ أَيُّهُمَا شِئْتَ، قَالَ: اخْتَرْتُ يَمِينَ رَبِّي وَكِلْتَا يَدَيْ رَبِّي يَمِينٌ مُبَارَكَةٌ ثُمَّ بَسَطَهَا فَإِذَا فِيهَا آدَمُ وَذُرِّيَّتُهُ، فَقَالَ: أَيُّ رَبِّ، مَا هَؤُلَاءِ؟ فَقَالَ: هَؤُلَاءِ ذُرِّيَّتُكَ، فَإِذَا كُلُّ إِنْسَانٍ مَكْتُوبٌ عُمُرُهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ، فَإِذَا فِيهِمْ رَجُلٌ أَضْوَوْهُمْ، أَوْ مِنْ أَضْوَائِهِمْ. رواه الترمذي

4662- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah, Hz. Âdem'i yaratıp ruhundan ona üflediği zaman Âdem aksırdı ve: «Elhamdu lillah» diyerek Allah'ın izniyle, Allah'a hamdetti. Rabbi ona: «Allah seni esirgesin. Meleklerle veya meleklerden oluşan şu topluluğa gidip: "es-Selamu aleykum" de» şöyle buyurdu Onlar da: «ve aleykumu's-selâm ve rahmetullah» dediler. Sonra Âdem Rabbine döndü, Rabbi: «İşte senin selamın ve oğullarının kendi aralarında verip alacakları selam budur» buyurdu. Allah: «İki avucu kapalı vaziyette: "Âdem'e hangisini istersen seç"» buyurdu. Âdem de: «Rabbimin sağ elini seçtim» dedi. Rabbimin her iki eli de kutlu ve mübarektir. Sonra Rab sağ elini açtı ve onun içinde Âdem ve zürriyeti vardı. Âdem: «Ey Rabbim! Bunlar kimdir?» Rab: «Bunlar senin zürriyetindedir» buyurdu. Âdem bakınca her insanın ömrünün iki gözü arasında yazılmış olduğunu gördü. Onlar arasında parlak biri vardı ki Âdem: «Ya Rabbi! Bu kimdir?» diye sordu. «Bu senin oğlun Dâvûd'dur. Ben ona kırk yıl ömür yazdım» buyurdu. Âdem: «Ey Rabbim! Onun ömrünü artır» dedi. Allah ta «Ben ona o kadar ömür yazdım» dedi. Âdem: «Ben ömrümden altmış seneyi ona bağışladım» dedi. Allah: «Sen ve o öyle olun» buyurdu. Sonra Âdem, Allah'ın dilediği süre Cennete yerleştirildi. Sonra Cennet'ten yeryüzüne indirildi. Sonra Âdem, ömrünü saymakta idi. Ölüm meleği kendisine gelip canını almak isteyince, Âdem, ölüm meleğine «Acele ettin. Bana bin yıl ömür yazılmıştır» dedi. Ölüm meleği: «Evet, ama sen oğlun Dâvûd'a altmış seneni vermiştin» dedi. Âdem hatırlayamadı ve unuttu; işte bu yüzden ümmeti de unutmaktadır. İşte o günden bu yana yazmak ve şahit tutmak emredilmiştir" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (3368) * [Sahîh Sünen et-Tirmizî]

٤٦٦٣ - [٣٦] عَنْ أَسْمَاءَ ابْنَةَ يَزِيدَ قَالَتْ: مَرَّ عَلَيْنَا النَّبِيُّ ﷺ فِي نِسْوَةٍ فَسَلَّمَ

عَلَيْنَا * رواه أبو داود وابن ماجه والدارمي

4663- Esmâ binti Yezîd der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), biz kadınlarla karşılaşınca bize selam verdi." [Sahîh]

Ebu Dâvûd (5204), İbn Mâce (3701) ve Dârimî * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٦٦٤ - [٣٧] عَنِ الطُّفَيْلِ بْنِ أَبِي بْنِ كَعْبٍ أَخْبَرَهُ أَنَّهُ كَانَ يَأْتِي عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ فَيَعْبُدُوهُ مَعَهُ إِلَى السُّوقِ قَالَ فَإِذَا غَدَوْنَا إِلَى السُّوقِ لَمْ يَمُرَّ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ عَلَى سَقَاطٍ وَلَا صَاحِبِ بَيْعَةٍ وَلَا مِسْكِينٍ وَلَا أَحَدٍ إِلَّا سَلَّمَ عَلَيْهِ قَالَ الطُّفَيْلُ فَجِئْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ يَوْمًا فَاسْتَبَعَنِي إِلَى السُّوقِ فَقُلْتُ لَهُ وَمَا تَصْنَعُ فِي السُّوقِ وَأَنْتَ لَا تَقْفُ عَلَى النَّبِيِّ وَلَا تَسْأَلُ عَنِ السَّلْعِ وَلَا تَسُومُ بِهَا وَلَا تَجْلِسُ فِي مَجَالِسِ السُّوقِ قَالَ وَأَقُولُ اجْلِسْ بِنَا هَاهُنَا نَتَحَدَّثُ قَالَ فَقَالَ لِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ يَا أَبَا بَطْنٍ وَكَانَ الطُّفَيْلُ ذَا بَطْنٍ إِنَّمَا نَعْبُدُ مِنْ أَجْلِ السَّلَامِ نُسَلِّمُ عَلَى مَنْ لَقِينَا * رواه مالك والبيهقي في "شعب الإيمان"

4664- Tufeyl b. Ubey b. Kâ'b anlatıyor: Abdullah b. Ömer'in yanına gider onunla beraber çarşıya çıkardık. Çarşıya gittiğimizde de Abdullah b. Ömer karşılaştığı ne kadar satıcı, tüccar ve yoksul varsa hepsine selam verirdi. Bir gün yine yanına geldiğimde onunla beraber çarşıya çıkmamı istedi. Ona: "Çarşıda ne yapacaksın ki? Ne bir satıcının yanında durursun, ne bir şey almak için mal bakarsın, ne pazarlık yaparsın, ne de çarşıda kimselerle oturursun. Bırak çarşığı da gel burada oturup sohbet edelim!" dedim. Ben göbekli birisiydim, Abdullah b. Ömer bana: "Ey göbekli adam! Biz çarşıya, selam için, karşılaştığımız kimselerle selamlaşmak için gidiyoruz!" karşılığını verdi.

Mâlik (2/961) ve Beybakî, Şuabu'l-îmân'da (8411)

٤٦٦٥ - [٣٨] عَنْ جَابِرٍ أَنَّ رَجُلًا أَتَى النَّبِيَّ ﷺ فَقَالَ إِنَّ لِفُلَانٍ فِي حَائِطِي عَدَقًا وَإِنَّهُ قَدْ آذَانِي وَسَقَى عَلَيَّ مَكَانَ عَدَقِهِ. فَأَرْسَلَ إِلَيْهِ النَّبِيُّ ﷺ فَقَالَ بِغْنِي عَدَقَكَ الَّذِي فِي حَائِطِ فُلَانٍ. قَالَ لَا. قَالَ فَهَبْهُ لِي. قَالَ لَا. قَالَ فَبِغْنِيهِ بِعَدَقٍ فِي الْجَنَّةِ. قَالَ لَا. فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ مَا رَأَيْتُ الَّذِي هُوَ أَبْخُلُ مِنْكَ إِلَّا الَّذِي يَتَخَلُّ بِالسَّلَامِ * رواه أحمد والبيهقي في "شعب الإيمان"

4665- Câbir anlatıyor: Bir adam Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) gelip: "Filan kişinin benim bahçemde bir hurma salkımı var. O bana sıkıntı verdi ve salkımının yeri zorluk çıkardı" dedi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) o adama: "Filanın bahçesindeki salkımını bana sat!" diye haber gönderdi. O ise: "Hayır" dedi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Öyleyse onu bana bağışla" diye teklif etti, adam yine: "Hayır" diye cevap verdi. Bu defa: "Cennette bir salkım karşılığında onu bana sat" diye teklif etti, adam yine: "Hayır" dedi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Selamda cimrilik eden hariç, senden daha cimri kimse görmedim!" buyurdu. [Hasen]

Ahmed (3/328) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8771) * Sahîhu't-Terğîb (2716)

٤٦٦٦ - [٣٩] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: "الْبَادِيُّ بِالسَّلَامِ بَرِيءٌ مِنَ الْكِبْرِ" * رواه البيهقي في "شعب الإيمان"

4666- Abdullah (b. Mes'ûd)'un bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İlk selam veren, kibirden uzaktır" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8407) * Daifu'l-Câmi' (2365)

Bir Yere Girmeden Önce İzin İsteme

1- FASIL

٤٦٦٧ - [١] عن أبي سعيد الخدري قال : أتانا أبو موسى قال : إنَّ عُمَرَ أَرْسَلَ إِلَيَّ أَنْ آتِيَهُ فَأَتَيْتُ بَابَهُ، فَسَلَّمْتُ ثَلَاثًا، فَلَمْ يَزِدْ عَلَيَّ فَرَجَعْتُ، فَقَالَ: مَا مَنَعَكَ أَنْ تَأْتِيَنَا؟ فَقُلْتُ: إِنِّي أَتَيْتُكَ فَسَلَّمْتُ عَلَى بَابِكَ ثَلَاثًا، فَلَمْ يَزِدُوا عَلَيَّ، فَرَجَعْتُ، وَقَدْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " إِذَا اسْتَأْذَنَ أَحَدُكُمْ ثَلَاثًا، فَلَمْ يُؤْذَنَ لَهُ فَلْيَرْجِعْ "، فَقَالَ عُمَرُ: أَوِّمِ عَلَيْهِ الْبَيْتَةَ. قَالَ أَبُو سَعِيدٍ: فَقُمْتُ مَعَهُ فَذَهَبْتُ إِلَيَّ عُمَرَ فَشَهِدْتُ * متفق عليه

4667- Ebû Saîd el-Hudrî anlatıyor: Yanımıza Ebû Mûsa geldi ve dedi ki: "Ömer ona gelmem için bana haber göndermiş. Ben de kapısına vardım, üç defa selâm verdim, fakat bana cevap vermeyince geri döndüm. Sonra bana: "Bize gelmene ne engel oldu?" diye sordu. Ben de: "Sana geldim ve üç kez selam verdim, ama kimse benim selamıma karşılık vermeyince geri döndüm" dedim ve ekledim: "Zira Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem); «*Biriniz bir yere girmek için üç defa izin ister de izin verilmezse geri dönsün*» buyurdu." Bunun üzerine Ömer: "Bu söylediğine delil getir" dedi. (Ebû Saîd der ki) Bunun üzerine ben kalkıp Ebû Mûsa ile Ömer'in yanına gittim ve bu hadisin söylendiğine tanıklık ettim. [Sahih]

Buhârî (2062) ve Müslim (2153)

٤٦٦٨ - [٢] وعن عبد الله بن مسعود قال: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذْ نَزَعْتَ إِلَيَّ

أَنْ تَزْفَعَ الْحِجَابَ، وَأَنْ تَسْتَمِعَ سَوَادِي حَتَّىٰ أَنْهَاكَ * رواه مسلم

4668- İbn Mes'ûd der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bana: "Sana yasaklayana kadar, (izinsiz) örtüsüyü kaldırabilir ve sırrımı dinleyebilirsin" dedi. [Sahih]

Müslim (2169)

٤٦٦٩ - [٣] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ يَقُولُ أَتَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ فِي دِينِ كَانَ عَلَى أَبِي
فَدَقَّقْتُ الْبَابَ فَقَالَ مَنْ ذَا فَقُلْتُ أَنَا فَقَالَ أَنَا أَنَا كَأَنَّهُ كَرِهَهَا * متفق عليه

4669- Câbir b. Abdillâh anlatıyor: Babamın kendisine olan bir borcu için Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına geldim ve kapıyı çaldım. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim ol?" diye seslenince (ismimi vermeden sadece): "Benim!" karşılığını verdim. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) bu cevabımdan pek de hoşlanmamış olacak ki: "Benim! Benim!" diye söylenmeye başladı. [Sahih]

Buhârî (6250) ve Müslim (2155)

٤٦٧٠ - [٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ دَخَلْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَوَجَدَ لَبَنًا فِي قَدَحٍ
فَقَالَ «أَبَا هِرِّ الْحَقِّ أَهْلَ الصُّفَّةِ فَادْعُهُمْ إِلَيَّ». قَالَ فَأَتَيْتُهُمْ فَدَعَوْتُهُمْ، فَأَقْبَلُوا
فَاسْتَأْذَنُوا فَأَذِنَ لَهُمْ، فَدَخَلُوا * رواه البخاري

4670- Ebû Hureyre der ki: Ben Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) beraberinde evine girdim. Kendisi bir kap içinde süt bulunca bana: "Ey Ebû Hırr" Suffe ahalisine git ve onları bana çağır!" buyurdu. Hemen Suffe ahalisine gidip onları çağırdım. Hepsi geldiler ve içeri girmek için müsaade istediler. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) onlara izin verince içeri girdiler. [Sahih]

Buhârî (6246)

2- FASIL

٤٦٧١ - [٥] عَنْ كَلْدَةَ بِنِ حَنْبَلٍ: أَنَّ صَفْوَانَ بْنَ أُمَيَّةَ بَعَثَهُ بِلَبَنِ أَوْ جَدَابَةَ وَصَغَائِبِسَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ، وَالنَّبِيُّ ﷺ بِأَعْلَى الْوَادِي، قَالَ: فَدَخَلْتُ عَلَيْهِ وَلَمْ أَسَلِمْ وَلَمْ أَسْتَأْذِنْ، فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: ارْجِعْ فَقُلْ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَدْخُلْ؟ * رواه الترمذي وأبو داود

4671- Kelede b. Hanbel anlatıyor: Safvân b. Umeyye, beni, sût, ağız ve küçük cins salatalıkla Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) gönderdi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) o sırada vadinin en yukarısında bir yerde idi. Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanına varıp selam vermeden ve izin de istemeden yanına girdim. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Geri dön ve: «es-Selâmu aleykum! Girebilir miyim?» de!" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2710) ve Ebû Dâvud (5176) * Sahîhu'l-Edebi'l-müfred (108)

٤٦٧٢ - [٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِذَا دُعِيَ أَحَدُكُمْ فَجَاءَ مَعَ الرَّسُولِ فَإِنَّ ذَلِكَ لَهُ إِذْنٌ * رواه أبو داود. وَفِي رِوَايَةٍ لَهُ قَالَ: «رَسُولَ الرَّجُلِ إِلَى الرَّجُلِ إِذْنُهُ»

4672- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Biriniz bir yere yemeğe davet edildiği zaman onu çağıran elçiyle beraber geldiğinde artık girmek için izin istemesine gerek kalmaz. Elçiyle beraber gelmesi onun için bir izin sayılır" buyurdu. Bir başka rivayette: "Kişinin başka birine, gelmesi için elçi göndermesi, çağıran kişinin evine girmesi için de izin sayılır" buyurdu.

Ebû Dâvud (5190) * İrvâ (1955) Diğer rivayet Ebû Dâvud (5189) * Sahîhu'l-Câmi' (3504)

٤٦٧٣ - [٧] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرِ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا أَتَى بَابَ قَوْمٍ لَمْ يَسْتَقْبِلِ الْبَابَ مِنْ تَلْقَاءِ وَجْهِهِ، وَلَكِنْ مِنْ رُكْنِهِ الْأَيْمَنِ، أَوْ الْأَيْسَرِ، وَيَقُولُ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَذَلِكَ أَنَّ الدُّورَ لَمْ يَكُنْ عَلَيْهَا يَوْمَئِذٍ سُتُورٌ * رواه أبو داود وَذَكَرَ حَدِيثَ أَنَسٍ قَالَ ﷺ: «السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ» فِي «بَابِ الضِّيَافَةِ»

4673- Abdullah b. Busr anlatıyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) birilerinin kapısına geldiği zaman içeriyi görecek şekilde direkt kapıyı önüne almaz, kapının sağ veya sol tarafında durur ve: "es-Selâmu aleykum! es-Selâmu aleykum" diye seslenirdi. Zira o zaman evlerde (kapı açıldığı zaman içlerinin görülmemesini sağlayan) perdeler henüz kullanılmıyordu. [Sahih]

Ebû Dâvud (5186) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud] Enes'in "es-Selâmu aleykum ve-rahmetullah" içerikli hadisi daha önce Ziyafet bölümünde geçmiştir. (no. 4249)

3- FASIL

٤٦٧٤ - [٨] عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ، فَقَالَ اسْتَأْذِنْ عَلَيَّ أَبِي فَقَالَ نَعَمْ فَقَالَ الرَّجُلُ إِنِّي مَعَهَا فِي الْبَيْتِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ اسْتَأْذِنْ عَلَيْهَا فَقَالَ الرَّجُلُ إِنِّي خَادِمُهَا فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ اسْتَأْذِنْ عَلَيْهَا أَتُحِبُّ أَنْ تَرَاهَا عُرْيَانَةً قَالَ لَا قَالَ فَاسْتَأْذِنْ عَلَيْهَا * رواه مالك مرسلًا

4674- Atâ b. Yesâr anlatıyor: Adamın biri Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Allah'm Resûlü! Annemin yanına da girmek için izin isteyeyim mi?" diye sorunca, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Evet!" buyurdu. Adam: "Ama onunla aynı evde beraber kalıyorum!" deyince, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Yine de yanına girmek için izin iste!" buyurdu. Adam: "Ama onun hizmetini ben görüyorum!" deyince, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Yine de izin iste! Anneni çıplak olarak görmek ister misin?" karşılığını verdi. Adam: "Hayır! Görmek istemem!" deyince de, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "O zaman girerken izin iste!" buyurdu.

Mâlik (963)

٤٦٧٥ - [٩] عَنْ عَلِيٍّ قَالَ: كَانَ لِي مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ: مُدْخَلٌ بِاللَّيْلِ، وَمُدْخَلٌ
بِالنَّهَارِ فَكُنْتُ إِذَا دَخَلْتُ بِاللَّيْلِ تَنَحَّخَ لِي * رواه النسائي

4675- Hz. Ali der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in yanına gittiğim iki vakit vardı biri gece biri gündüz... Gece yanına vardığımda namaz kılıyor ise öksürerek izin verirdi." [Zayıf]

Nesâî (1212) * [Daîf Sünen en-Nesâî]

٤٦٧٦ - [١٠] عَنْ جَابِرٍ أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "لَا تَأْذَنُوا لِمَنْ لَمْ يَبْدَأْ بِالسَّلَامِ"
* رواه البيهقي في "شعب الإيمان"

4676- Câbir, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in: "Selamla başlamadan izin isteyene izin vermeyin!" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8816) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/817)

باب المصافحة والمعانقة

Tokalaşma ve Kucaklaşma

1- FASIL

٤٦٧٧ - [١] عَنْ قَتَادَةَ قَالَ قُلْتُ لِأَنْبَسٍ أَكَانَتْ الْمُصَافِحَةُ فِي أَصْحَابِ النَّبِيِّ

ﷺ قَالَ نَعَمْ * رواه البخاري

4677- Katâde dedi ki: Ben Enes'e: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in ashâbı arasında el sıkışıp tokalaşmak var mıydı?" diye sordum. Enes: "Evet vardı" karşılığını verdi. [Sahih]

Buhârî (6263)

٤٦٧٨ - [٢] عن أبي هُرَيْرَةَ قَالَ قَبَّلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ الْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ وَعِنْدَهُ الْأَقْرَعُ بْنُ حَابِسٍ التَّمِيمِيُّ جَالِسًا فَقَالَ الْأَقْرَعُ إِنَّ لِي عَشْرَةَ مِنْ الْوَلَدِ مَا قَبَّلْتُ مِنْهُمْ أَحَدًا فَنظَرَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ ثُمَّ قَالَ مَنْ لَا يَزْحَمُ لَا يَزْحَمُ * متفق عليه وَسَنَدُكَرُ حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ: «أَنْتُمْ لَكُحٌ» فِي «بَابِ مَنَاقِبِ أَهْلِ بَيْتِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ» إِنْ شَاءَ تَعَالَى وَذَكَرَ حَدِيثَ أُمِّ هَانِيٍّ فِي «بَابِ الْأَمَانِ»

4678- Ebû Hureyre bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), yanında Akra' b. Hâbis et-Temîmî oturuyorken, torunu Hasan b. Ali'yi öptü. Bunun üzerine Akra': "Benim on tane çocuğum var; ama birini dahi öpmüş değilim!" deyince Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ona baktı ve sonra da: "Merhamet etmeyene merhamet edilmez!" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5997) ve Müslim (2318) Konuyla ilgili Ebû Hureyre'nin "Ufaklık burada mı?" hadisi Ehl-i Beyt'in Menkıbeleri bölümünde gelecek (no. 6143); Ümmü Hâni'nin hadisi ise daha önce Eman Verme bölümünde geçmiştir. (no. 3977)

2- FASIL

٤٦٧٩ - [٣] عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا مِنْ مُسْلِمَيْنِ يَلْتَقِيَانِ فَيَتَصَافَحَانِ إِلَّا غُفِرَ لَهُمَا قَبْلَ أَنْ يَفْتَرِقَا * رواه أحمد والترمذي وابن ماجه وفي رواية أبي داود قال: "إِذَا التَّقَى الْمُسْلِمَانِ فَتَصَافَحَا، وَحَمِدَا اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ، وَاسْتَغْفَرَاهُ غُفِرَ لَهُمَا."

4679- Berâ b. Âzib der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İki Müslüman karşılaştıklarında tokalaşırlarsa birbirlerinden ayrılmadan önce Allah onları bağışlar" buyurdu. Ebu Dâvûd'un bir rivayetinde: Resûlullah (sallallahu

aleyhi vesellem): “İki müslümanın karşılaştıklarında el sıkışır, Allah’a hamd eder ve birbirlerine bağışlanma dilerlerse (günahları) bağışlanır” buyurdu.

Ahmed, Ebû Dâvud (5212), Tirmizî (2727) ve İbn Mâce (3703) * Sahîhu’t-Terğîb (2718)

٤٦٨٠ - [٤] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: قَالَ رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ الرَّجُلُ مِنَّا يَلْقَى أَخَاهُ أَوْ صَدِيقَهُ أَيْنَحْنِي لَهُ؟ قَالَ: لَا، قَالَ: أَفَيَلْتَرِمُهُ وَيَقْبَلُهُ؟ قَالَ: لَا، قَالَ: أَفَيَأْخُذُ بِيَدِهِ وَيُصَافِحُهُ؟ قَالَ: نَعَمْ * رواه الترمذي هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ.

4680- Enes b. Mâlik der ki: Bir adam: “Ey Allah’ın Rasûlü! Birimiz bir kardeşi ve dostu ile karşılaşınca ona eğilebilir mi?” diye sordu. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): “Hayır” dedi. Adam: “Onu kucaklayıp öper mi?” diye sordu, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) yine: “Hayır” dedi. Adam: “Elini tutup tokalaşabilir mi?” deyince: “Evet” buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (2728, “hasen”) * [Sahîh Sünen et-Tirmizî]

٤٦٨١ - [٥] عَنْ أَبِي أَمَامَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ تَمَامَ عِيَادَةِ الْمَرِيضِ أَنْ يَضَعَ أَحَدُكُمْ يَدَهُ عَلَى جَنْبَيْهِ أَوْ عَلَى يَدِهِ فَيَسْأَلُهُ كَيْفَ هُوَ وَتَمَامَ تَحِيَّاتِكُمْ بَيْنَكُمْ الْمُصَافِحَةُ * رواه أحمد والترمذي وضعفه

4681- Ebû Umâme'nin bildirdiğine göre Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): “Hasta ziyaretinin tamamlayıcı unsurlarından bazıları şunlardır: Hastanın eline veya alına elinizi koyarsınız ve nasıl olduğunu sorarsınız. Birbirinizle selamlaşmanın mükemmelliği ise el sıkışmaktır” buyurdu. [Zayıf]

Ahmed (5/260) ve Tirmizî (2731, “zayıf”) * Daifu'l-Câmi' (5297)

٤٦٨٢ - [٦] عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: قَدِمَ زَيْدُ بْنُ حَارِثَةَ الْمَدِينَةَ وَرَسُولُ اللَّهِ ﷺ فِي بَيْتِي فَأَتَاهُ فَفَرَعَ الْبَابَ، فَقَامَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عُرْيَانًا يَجُرُّ ثَوْبَهُ، وَاللَّهُ مَا رَأَيْتُهُ عُرْيَانًا قَبْلَهُ وَلَا بَعْدَهُ، فَأَعْتَقْتُهُ وَقَبَّلَهُ * رواه الترمذي هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ

4682- Hz. Âişe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) benim odamda iken Zeyd b. Hârise ona gelerek kapıyı çaldı. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) de belden yukarısı çıplak bir vaziyette sürüyerek kalktı. Allah Resûlü'nü (sallallahu aleyhi vesellem) ne bundan önce, ne de bundan sonra bu şekilde çıplak vaziyette görmemiştim. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), onun boynuna sarılıp öptü. [Zayıf]

Tirmizi (2732, "hasen ğarîb") * [Daîf Sünen et-Tirmizi]

٤٦٨٣ - [٧] عَنْ أَيُّوبَ بْنِ بُشَيْرِ بْنِ كَعْبِ الْعَدَوِيِّ، عَنْ رَجُلٍ مِنْ عَتْرَةِ، أَنَّهُ قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي دَرٍّ هَلْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يُصَافِحُكُمْ إِذَا لَقَيْتُمُوهُ؟ قَالَ: مَا لَقَيْتُهُ قَطُّ إِلَّا صَافِحَنِي، وَبَعَثَ إِلَيَّ ذَاتَ يَوْمٍ وَلَمْ أَكُنْ فِي أَهْلِي فَلَمَّا جِئْتُ أَخْبِرْتُ فَأَتَيْتُهُ وَهُوَ عَلَى سَرِيرِهِ فَالْتَزَمَنِي، فَكَانَتْ تِلْكَ أَجْوَدَ وَأَجْوَدَ * رواه أبو داود

4683- Eyyûb b. Buşeyr b. Ka'b el-Adevî, Aneze kabilesinden bir adamdan bildirir: Ebû Zer'e: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) sizinle karşılaştığı zaman elinizi tutup tokalaşır mıydı?" diye sorduğumda şöyle dedi: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ne zaman benimle karşılaşa mutlaka elimi alıp tokalaşırdı. Ancak bir gün haber gönderip yanına çağırdı. O arada ailemin yanında değildim. Döndüğümde Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) elçisinin geldiğini söylediler. Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) vardığımda yatağında yatıyordu. O zaman benimle kucaklaştı ki en iyi tokalaşmamız da o oldu." [Zayıf]

Ahmed (21476) ve Ebû Dâvud (5214) * Daifu't-Terğîb (1630)

٤٦٨٤ - [٨] عَنْ عِكْرِمَةَ بْنِ أَبِي جَهْلٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَوْمَ جِثَّةَ:

"مَزْحَبًا بِالرَّكِبِ الْمُهَاجِرِ، مَزْحَبًا بِالرَّكِبِ الْمُهَاجِرِ * رواه الترمذي

4684- İkrime b. Ebî Cehl der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), kendisine geldiğim gün iki kere: "Merhaba ey binitli muhâcir" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2735) * [Daif Sünen et-Tirmizî]

٤٦٨٥ - [٩] عَنْ أُسَيْدِ بْنِ حُضَيْرِ بْنِ رَجُلٍ مِنَ الْأَنْصَارِ قَالَ: بَيْنَمَا هُوَ يُحَدِّثُ

الْقَوْمَ وَكَانَ فِيهِ مَزَاحٌ بَيْنَنَا يَضْحَكُهُمْ فَطَعَنَهُ النَّبِيُّ ﷺ فِي خَاصِرَتِهِ بِعُودٍ فَقَالَ:

أَضْبِرْنِي فَقَالَ: اضْطَبِرْ قَالَ: إِنَّ عَلَيْكَ قَمِيصًا وَلَيْسَ عَلَيَّ قَمِيصٌ، فَرَفَعَ النَّبِيُّ ﷺ

عَنْ قَمِيصِهِ، فَأَخْتَصَنَهُ وَجَعَلَ يَقْبَلُ كَشْحَهُ، قَالَ إِنَّمَا أَرَدْتُ هَذَا يَا رَسُولَ اللَّهِ *

رواه أبو داود

4685- Ensâr'dan biri olan Useyd b. Hudayr der ki: Bir defasında bulunduğu yerde mizah yaparak insanları güldürürken Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bir çubukla beline dürttü. Bunun üzerine Useyd: "Kıyas istiyorum!" dedi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "Kıyasını yap!" buyurdu. Ancak Useyd: "Üzerinde gömlek var; oysa (çubukla dürttüğünde) benim üzerimde gömlek yoktu" dedi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) gömleğini yukarıya çekince de Useyd onu kucakladı, böğrünü öpmeye başladı ve: "Ey Allah'ın Resûlü! Bunu yapmak için kıyas istedim" dedi. [Sahih]

Ebû Dâvud (5224) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٦٨٦ - [١٠] عَنِ الشَّعْبِيِّ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ: تَلَقَّى جَعْفَرَ بْنَ أَبِي طَالِبٍ فَالْتَمَمَهُ،

وَقَبَّلَ مَا بَيْنَ عَيْنَيْهِ * رواه أبو داود والبيهقي في "شعب الإيمان" مرسلًا وفي بعض

نسخ "المصابيح" وفي "شرح السنة" عن البياضي متصلًا

4686- Şa'bî der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) Câfer b. Ebî Talib'i gördüğünde ona sarıldı ve alnından öptü." [Zayıf]

Ebû Dâvud (5220) ve Beyhakî, Şuabu'l-imân'da mürsel olarak * [Daif Sünen Ebî Dâvud] Masâbih'in nüshalarının birinde ve Şerhu's-Sünne'de bu hadis, Bayâdî'den muttasıl olarak geçmektedir.

٤٦٨٧ - [١١] جَعْفَرِ بْنِ أَبِي طَالِبٍ فِي قِصَّةِ رُجُوعِهِ مِنْ أَرْضِ الْحَبَشَةِ قَالَ: فَخَرَجْنَا حَتَّى آتَيْنَا الْمَدِينَةَ فَتَلَقَانِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَأَعْتَنَقَنِي ثُمَّ قَالَ: " مَا أَدْرِي: أَنَا بِفَتْحِ خَيْبَرَ أَفْرَحُ أَمْ بِقُدُومِ جَعْفَرٍ؟ «. وَوَأَقَّ ذَلِكَ فَتَحَ خَيْبَرَ. رَوَاهُ فِي» شَرْحِ السَّنَةِ

4687- Câfer b. Ebî Tâlib'in Habeşistan'dan döndüğü kıssası içinde (Câfer) der ki: Yola çıkıp Medine'ye vardığımızda Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) beni karşıladı ve bana sarıldıktan sonra: "Hayber'in fethine mi sevineyim, Câfer'in gelişine mi, bilemiyorum" buyurdu. Onun gelişi Hayber'in fethine denk gelmişti.

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (3327)

٤٦٨٨ - [١٢] عَنْ زَارِعٍ وَكَانَ فِي وَفْدِ عَبْدِ الْقَيْسِ قَالَ: لَمَّا قَدِمْنَا الْمَدِينَةَ فَجَعَلْنَا نَتَّبَادِرُ مِنْ رَوَاحِلِنَا، فَتَقَبَّلَ يَدَ النَّبِيِّ ﷺ وَرَجَلَهُ * رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

4688- Abdulkays heyeti arasında bulunan Zâri' (b. Âmir) dedi ki: Medine'ye vardığımız zaman hayvanlarımızdan acele inip Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in elini ve ayağını öpmeye başladık. [Hasen]

Ebû Dâvud (5225) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٦٨٩ - [١٣] عَنْ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ عَائِشَةَ أَنَّهَا قَالَتْ: مَا زَأَيْتُ أَحَدًا كَانَ أَشْبَهَ سَمْتًا وَهَدْيًا وَدَلًّا وَفِي رِوَايَةٍ: حَدِيثًا، وَكَلَامًا بِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ مِنْ فَاطِمَةَ كَرَّمَ اللَّهُ

وَجْهَهَا كَانَتْ إِذَا دَخَلَتْ عَلَيْهِ قَامَ إِلَيْهَا فَأَخَذَ بِيَدِهَا، وَقَبَّلَهَا، وَأَجْلَسَهَا فِي مَجْلِسِهِ،
وَكَانَ إِذَا دَخَلَ عَلَيْهَا قَامَتْ إِلَيْهِ، فَأَخَذَتْ بِيَدِهِ فَقَبَّلَتْهُ، وَأَجْلَسَتْهُ فِي مَجْلِسِهَا *
رواه أبو داود

4689- Mü'minlerin annesi Hz. Âişe der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e şekil, davranış ve hal —başka rivayette: söz ve konuşma—bakımından Hz. Fatıma'ya daha çok benzeyen birini görmedim. Hz. Fatıma, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına girdiği zaman (Hz. Peygamber) onun için ayağa kalkar, elinden tutar, onu öper ve kendi yerine oturturdu." [Sahih]

Ebü Dâvud (5217) ve Tirmizi (5217) * [Sahih Sünen et-Tirmizi]

٤٦٩٠ - ١٤] عَنِ الْبَرَاءِ قَالَ: دَخَلْتُ مَعَ أَبِي بَكْرٍ أَوَّلَ مَا قَدِمَ الْمَدِينَةَ فَإِذَا
عَائِشَةُ ابْنَتُهُ مُضْطَجِعَةٌ قَدْ أَصَابَتْهَا حُمَّى، فَأَتَاهَا أَبُو بَكْرٍ فَقَالَ لَهَا: كَيْفَ أَنْتِ يَا
بُنَيَّةُ؟ وَقَبَّلَ خَدَّهَا * رواه أبو داود

4690- Berâ der ki: Medine'ye geldiği ilk günlerde Ebu Bekir'le birlikte (evine) girmiştim. Bir de ne göreyim, kızı Âişe yüksek ateşle yatıyor. Ebû Bekir, yanına varıp: "Nasılsın kızcağızım?" deyip onu yanağından öptü. [Sahih]

Ebü Dâvud (5222) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٦٩١ - ١٥] عَنِ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ أَتَى بِصَبِيٍّ، فَقَبَّلَهُ، فَقَالَ: "أَمَا إِنَّهُمْ
مَنْخَلَةٌ مَجْبُتَةٌ، وَإِنَّهُمْ لَمِنْ رِيحَانِ اللَّهِ ﷻ". رواه في "شرح السنة"

4691- Hz. Âişe'nin bildirdiğine göre Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) bir çocuk getirilince onun öpüp; "(Ebeveyni) onlar (çocuklar) sebebiyle cimri

ve korkak oluyorlar. Bununla birlikte (çocuklar) Allah'ın bahşettiği güzel kokulardır" buyurdu.

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (3448)

3- FASIL

٤٦٩٢ - [١٦] عَنْ يَغْلَى الْعَامِرِيِّ قَالَ: إِنَّ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ اسْتَبَقَا إِلَيَّ النَّبِيِّ

ﷺ، فَضَمَّهُمَا إِلَيْهِ وَقَالَ: إِنَّ الْوَلَدَ مَبْخَلَةٌ مَجْبُتَةٌ * رواه أحمد

4692- Ya'lâ (b. Murre) el-Âmirî der ki: (Hz. Ali'nin oğulları) Hasan ve Hüseyin koşarak Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'e geldiler. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onları bağrına bastı ve: "Çocuk, (anne babasını) cimriliğe ve korkaklığa sevkeder" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (4/172) ve İbn Mâce (3666) * [Sahih Sünen İbn Mâce]

٤٦٩٣ - [١٧] عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي مُسْلِمٍ عَبْدِ اللَّهِ الْخُرَّاسَانِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

ﷺ تَصَافَحُوا يَذْهَبِ الْغِلُّ وَتَهَادَوْا تَحَابُّوا وَتَذْهَبِ الشُّحْتَاءُ * رواه مالك مرسلًا

4693- Atâ b. Ebî Müslim Abdullah el-Horâsânî, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Musafaha yapınız ki içinizdeki kin yok olsun! Hediyeleşin ki aranızdaki sevgi artsın ve birbirinize olan düşmanlığınız kalksın!" buyurduğunu bildiriyor. [Zayıf]

Mâlik (908) * Daifu'l-Câmi' (2490)

٤٦٩٤ - [١٨] عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "مَنْ صَلَّى أَرْبَعًا

قَبْلَ الْهَاجِرَةِ فَكَأَنَّمَا صَلَّاهُنَّ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ، وَالْمُسْلِمَانِ إِذَا تَصَافَحَا لَمْ يَبْقَ بَيْنَهُمَا

ذَنْبٌ إِلَّا سَقَطَ" * رواه البيهقي في " شعب الإيمان "

4694- Berâ b. Âzib der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Havanın en sıcak olduğu gün ortasından önce dört rekat (nafile) kılan, o namazı Kadir gecesinde kılmış gibi olur. İki müslüman tokalaştıkları zaman aralarında dökülmedik günah kalmaz"* buyurdu.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8955)

باب القيام

Ayağa Kalma

1- FASIL

٤٦٩٥ - [١] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ بَنُو قُرَيْظَةَ عَلَى حُكْمِ سَعْدِ هُوَ ابْنُ مُعَاذٍ بَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ، وَكَانَ قَرِيْبًا مِنْهُ، فَجَاءَ عَلَى حِمَارٍ، فَلَمَّا دَنَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «قَوْمُوا إِلَيَّ سَيِّدِكُمْ» * متفق عليه. وَمَضَى الْحَدِيثُ بِطَوْلِهِ فِي «بَابِ حِكْمِ الْإِسْرَاءِ»

4695- Ebû Saîd el-Hudrî dedi ki: Kurayza oğulları, Sa'd b. Muâz'ın hükmüne razı olup kalelerinden inince, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Sa'd'a haberci gönderdi. Sa'd, Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) yakın bir yerde bulunuyordu. Akabinde bir eşek üzerinde geldi. Sa'd yaklaşıncâ Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): *"Efendiniz için ayağa kalkınız!"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (4121) ve Müslim (1768) Esirler hakkındaki hükümler bölümünde bu hadis daha önce geçmiştir. (no. 3963)

٤٦٩٦ - [٢] عَنِ ابْنِ عَمْرٍو، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: "لَا يُقِيمُ الرَّجُلُ الرَّجُلَ مِنْ مَجْلِسِهِ، ثُمَّ يَجْلِسُ فِيهِ وَلَكِنْ تَفْسَحُوا وَتَوَسَّعُوا" * متفق عليه

4696- Abdullah b. Ömer'in bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Bir adam bir adamı yerinden kaldırıp, sonra oraya oturmasın! Fakat aranızı açıp genişleyin!" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6270) ve Müslim (2177)

٤٦٩٧ - [٣] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ إِذَا قَامَ أَحَدُكُمْ مِنْ مَجْلِسِهِ ثُمَّ رَجَعَ إِلَيْهِ فَهُوَ أَحَقُّ بِهِ * رواه مسلم

4697- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü sallallahu (sallallahu aleyhi vesellem): "İçinizden biri oturduğu yerden kalkıp da daha sonra tekrar oturmak isterse, kendisi o yerde oturmaya başkasından daha fazla hak sahibidir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2179)

2- FASIL

٤٦٩٨ - [٤] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: لَمْ يَكُنْ شَخْصٌ أَحَبَّ إِلَيْهِمْ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، وَكَانُوا إِذَا رَأَوْهُ لَمْ يَقُومُوا لِمَا يَعْلَمُونَ مِنْ كَرَاهِيَّتِهِ لِذَلِكَ * رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ

4698- Enes der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in ashabına Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'den daha sevimli bir kimse yoktu. Fakat buna rağmen kendisini gördükleri zaman kendisi için ayağa kalkılmasından hoşlanmadığını bildikleri için ayağa kalkmazlardı." [Sahih]

Tirmizî (2754, "hasen sahih garib") * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٦٩٩ - [٥] عَنْ مُعَاوِيَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَتَمَثَّلَ لَهُ الرَّجَالُ قِيَامًا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ * رواه الترمذي وأبو داود

4699- Muaviye'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Her kimi, insanların kendisi için kalkıp ayağa dikilmeleri sevindirirse cehennemdeki yerine hazırlansın" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2755) ve Ebû Dâvud (5229) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٧٠٠ - [٦] عَنْ أَبِي أَمَامَةَ قَالَ: خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَتَكْنَا عَلَى عَصَا فَقُمْنَا.

فَقَالَ: "لَا تَقُومُوا كَمَا يَقُومُ الْأَعَاجِمُ يُعْظِمُ بَعْضُهُمْ بَعْضًا" * رواه أبو داود

4700- Ebû Umâme der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bastonuna dayanmış bir şekilde yanımıza çıktı. Biz kendisini görünce ayağa kalktığımızda: "Birbirlerini yüceltmek amacıyla Acemlerin birbirlerine kalktıkları gibi sizler de kalkmayın!" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (5230) * Daifu't-Terğib (1266)

٤٧٠١ - [٧] عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي الْحَسَنِ قَالَ: جَاءَنَا أَبُو بَكْرَةَ فِي شَهَادَةِ فَقَامَ لَهُ

رَجُلٌ مِنْ مَجْلِسِهِ فَأَبَى أَنْ يَجْلِسَ فِيهِ وَقَالَ إِنَّ النَّبِيَّ ﷺ: نَهَى عَنْ ذَا، وَنَهَى النَّبِيَّ

ﷺ أَنْ يَمْسَحَ الرَّجُلُ يَدَهُ بِثَوْبٍ مَنْ لَمْ يَكُشُهُ * رواه أبو داود

4701- Saîd b. Ebi'l-Hasan bildiriyor: Bir şahitlik meselesi için yanımıza Ebû Bekre gelmişti. Girince adamın biri oturduğu yerden kalkıp onun oturmasını istedi. Ancak Ebû Bekre bunu kabul etmedi ve şöyle dedi: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bunu yasaklamıştır. Yine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) kişinin, (kendi gönlüyle giydirmedeği) başkasının elbisesine el sürmesini de yasaklamıştır. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4827) * Daifu'l-Câmi' (6025)

٤٧٠٢ - [٨] عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا جَلَسَ جَلَسْنَا حَوْلَهُ فَقَامَ، فَأَرَادَ الرُّجُوعَ نَزَعَ نَعْلَيْهِ، أَوْ بَغَضَ مَا يَكُونُ عَلَيْهِ، فَيَعْرِفُ ذَلِكَ أَصْحَابُهُ فَيُثْبِتُونَ * رواه أبو داود

4702- Ebu'd-Derdâ der ki: Resûlullah'la (sallallahu aleyhi vesellem) beraber oturduğumuzda, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bir şey için kalkıp da geri de dönmek istediğinde kalkıp ayakkabılarını veya üzerine giydiği bir şeyi çıkarır (ve oturduğu yere bırakır)dı. Bunu yapınca da ashâbı onun geri döneceğini anlarlar ve yerlerinden ayrılmazlardı. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4854) * Sahîhu't-Terğîb (3071)

٤٧٠٣ - [٩] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: لَا يَجْلُ لِلرَّجُلِ أَنْ يُفَرِّقَ بَيْنَ اثْنَيْنِ إِلَّا بِإِذْنِهِمَا * رواه الترمذي وأبو داود

4703- Abdullah b. Amr'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Herhangi bir kimseye izinleri olmadan iki kişi arasına girip onları ayırması doğru değildir" buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (2452) ve Ebû Dâvud (4844) * Sahîhu't-Terğîb (3071)

٤٧٠٤ - [١٠] عَنْ عَمْرٍو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: لَا تَجْلِسُ بَيْنَ رَجُلَيْنِ إِلَّا بِإِذْنِهِمَا * رواه أبو داود

4704- Amr b. Şuayb, babasından, o da dedesinden, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "İki kişi arasında izinleri olmadan oturulmaz!" buyurduğunu nakleder. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4775) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

3- FASIL

٤٧٠٥ - [١١] قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَجْلِسُ مَعَنَا فِي الْمَجْلِسِ يُحَدِّثُنَا فَإِذَا قَامَ قُمْنَا قِيَامًا حَتَّى نَرَاهُ قَدْ دَخَلَ بَعْضَ بُيُوتِ أَزْوَاجِهِ

4705- Ebû Hureyre der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bizimle birlikte oturup sohbet ederd. Kalktığı zaman biz de kalkar ve hanımlarından birinin evine girene kadar onu takip ederdik. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8930)

٤٧٠٦ - [١٢] عَنْ وَائِلَةَ بْنِ الْحَطَّابِ قَالَ: دَخَلَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَهُوَ فِي الْمَسْجِدِ قَاعِدٌ، فَتَزَحَّزَحَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ الرَّجُلُ: " يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ فِي الْمَكَانِ سَعَةً، فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: إِنَّ لِلْمُسْلِمِ حَقًّا إِذَا رَأَهُ أَخُوهُ أَنْ يَتَزَحَّزَحَ لَهُ " رواهما البيهقي في شعب الإيمان "

4706- Vâsile b. el-Hattâb anlatıyor: Adamın biri Mescid'e girdiğinde oturmakta olan Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona (yer açmak için yanındakinden) uzaklaştı. Bunun üzerine adam: "Ey Allah'ın Resûlü! Mekanda yeterince yer var" deyince Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Kardeşini gördüğünde ona yer açması Müslümanın üzerine bir haktır" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8933)

باب الْجُلُوسِ وَالنُّوْمِ وَالْمَشْيِ

Oturmak, Uyumak ve Yürüme

1- FASIL

٤٧٠٧ - [١] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ بِفِنَاءِ الْكَعْبَةِ مُخْتَبِئًا بِيَدِهِ *

رواه البخاري

4707- Abdullah b. Ömer: "Ben Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'i Kâbe'nin bir tarafında eliyle giysisine sarınmış otururken gördüm" dedi. [Sahih]

Buhârî (6272)

٤٧٠٨ - [٢] عَنْ عَبَّادِ بْنِ تَمِيمٍ، عَنْ جَمِّهِ، أَنَّهُ رَأَى رَسُولَ اللَّهِ ﷺ مُسْتَلْقِيًا فِي

الْمَسْجِدِ، وَاضِعًا إِخْدَى رِجْلَيْهِ عَلَى الْأُخْرَى * متفق عليه

4708- Abbâd b. Temîm'in amcası, Resûlullah'ı (sallallahu aleyhi vesellem) Mescid'de sırtüstü yatarak bir ayağını diğeri üzerine atmış bir halde gördüğünü söylemiştir. [Sahih]

Buhârî (475) ve Müslim (2100)

٤٧٠٩ - [٣] عَنْ جَابِرٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ نَهَى أَنْ يَرْفَعَ الرَّجُلُ إِخْدَى رِجْلَيْهِ

عَلَى الْأُخْرَى وَهُوَ مُسْتَلْقٍ عَلَى ظَهْرِهِ * رواه مسلم

4709- Câbir'in bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), kişinin sırt üstü yatmış iken bir ayağını diğeri ayağının üstüne koymasını yasaklamıştır. [Sahih]

Müslim (2099)

٤٧١٠ - [٤] عَنْ جَابِرٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ لَا يَسْتَلْقِينَ أَحَدَكُمْ ثُمَّ يَضَعُ

إِحْدَى رِجْلَيْهِ عَلَى الْأُخْرَى * رواه مسلم

4710- Câbir, Resûlullah'tan (sallallahu aleyhi vesellem): *"Biriniz bir ayağını diğerinin üzerine koyup da sırtüstü uzanmayın!"* buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Müslim (2099)

٤٧١١ - [٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "بَيْنَمَا رَجُلٌ يَتَبَخَّرُ يَمْشِي

فِي بُرْدِيهِ قَدْ أَعْجَبَتْهُ نَفْسُهُ، فَخَسَفَ اللَّهُ بِهِ الْأَرْضَ فَهُوَ يَتَجَلْجَلُ فِيهَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ" * متفق عليه .

4711- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Bir adam kendini beğenmiş, iki giysisinin içinde kırılarak yürürken Allah onu yere batırmıştır. O adam tâ kıyamet gününe kadar paldır küldür yere batmakta devam edecektir"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5789) ve Müslim (2088)

2- FASIL

٤٧١٢ - [٦] عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ قَالَ: رَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ مُتَكِنًا عَلَى وَسَادَةٍ عَلَى

يَسَارِهِ * رواه الترمذي هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ.

4712- Câbir b. Semure der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) sol tarafındaki bir yastığa yaslanmış olarak gördüm." [Sahih]

Tirmizî (2770, "hasen ğarîb") * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٧١٣ - [٧] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ يَغْنِي الْخُدْرِي قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا جَلَسَ

نَضَبَ رُكْبَتَيْهِ وَاحْتَبَى بِيَدَيْهِ * رواه أبو داود

4713- Ebû Saîd el-Hudrî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) oturduğu zaman dizlerini diker ve elleriyle dizlerini tutardı. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4846) ve Tirmizî Şemâil'de (121)

٤٧١٤ - [٨] عَنْ قَيْلَةَ بِنْتِ مَخْرَمَةَ: أَنَّهَا رَأَتْ النَّبِيَّ ﷺ فِي الْمَسْجِدِ وَهُوَ قَاعِدٌ

الْقَرْفُضَاءَ قَالَتْ : فَلَمَّا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ الْمُخْتَشِعَ أُرْعِدْتُ مِنَ الْفَرَقِ * رواه

أبو داود

4714- Kayle binti Mahrame'nin bildirdiğine göre kendisi, Hz. Peygamber'i (sallallahu aleyhi vesellem), kalçaları üzerinde, dizlerini dikip elleri de üzerlerinde bağlı bir şekilde otururken görmüştür. Kayle dedi ki: "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) böyle alçakgönüllü bir şekilde oturduğunu görünce korkudan titredim." [Hasen]

Ebû Dâvud (4847) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٧١٥ - [٩] عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا صَلَّى الْفَجْرَ تَرَبَّعَ فِي

مَجْلِسِهِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ حَسَنَاءَ * رواه أبو داود

4715- Câbir b. Semure der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İki kişi, üçüncü bir kimsenin yanında gizli konuşmasın. Çünkü bu o şahsı üzer" buyurdu. [Sahîh]

Ebû Dâvud (4850) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٧١٦ - [١٠] عَنْ أَبِي قَتَادَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ إِذَا عَرَّسَ بِلَيْلٍ اضْطَجَعَ عَلَى شِقِّهِ الْأَيْمَنِ وَإِذَا عَرَّسَ قُبَيْلَ الصُّبْحِ نَصَبَ ذِرَاعَهُ وَوَضَعَ رَأْسَهُ عَلَى كَفِّهِ. رواه في "شرح السنة"

4716- Ebû Katâde'nin bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), gece yorulduğu zaman sağ yanına uzanarak dinlenirdi. Sabah namazından az önce dinlenecekse bacaklarını dikip başını elinin üzerine koyardı.

Beğavî Şerhu's-Sünne'de ve Tirmizî Şemâil'de (261)

٤٧١٧ - [١١] عَنْ بَعْضِ آلِ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَ: كَانَ فِرَاشُ النَّبِيِّ ﷺ نَحْوًا مِمَّا يُوضَعُ الْإِنْسَانُ فِي قَبْرِهِ وَكَانَ الْمَسْجِدُ عِنْدَ رَأْسِهِ * رواه أبو داود

4717- Ebû Kılâbe, Ümmü Seleme'nin âilesinden birinden bildiriyor: "Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yatağının konumu, mezara konulan kişinin konumu gibiydi. Uzandığında Mescid baş tarafında kalıyordu." [Zayıf]

Ebû Dâvud (5044) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٧١٨ - [١٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: رَأَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ رَجُلًا مُضْطَجِعًا عَلَى بَطْنِهِ فَقَالَ: إِنَّ هَذِهِ ضِجَّةٌ لَا يُحِبُّهَا اللَّهُ * رواه الترمذي

4718- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), yüzüstü yatan bir adam gördü ve: "Bu tarz yatış, Allah'ın sevmediği bir yatış şeklidir" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2768) * Sahihu't-Terğib (3079)

٤٧١٩ - [١٣] عَنْ يَعِيشَ بْنِ طَخْفَةَ بْنِ قَيْسِ الْغِفَارِيِّ قَالَ: كَانَ أَبِي مِنْ أَصْحَابِ الصُّفَّةِ قَالَ: بَيْنَمَا أَنَا مُضْطَجِعٌ فِي الْمَسْجِدِ مِنَ السَّحْرِ عَلَى بَطْنِي إِذَا رَجُلٌ يُحَرِّكُنِي بِرِجْلِهِ، فَقَالَ: هَذِهِ ضِجَّةٌ يُبْغِضُهَا اللَّهُ فَتَنْظَرْتُ فَإِذَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ *
رواه أبو داود وابن ماجه

4719- Yaîş b. Tihfe b. Kays el-Gifârî der ki: Babam Suffe ashabından idi; dedi ki: "(Mescidde) göğüs (ağrısın)dan dolayı yüzü koyun uzanmış yatarken, bir de baktım ki bir adam ayağıyla beni dürtüklüyor. (Bana): "Bu yatış Allah'ın öfkelendiği bir yatıştır" diyor. Baktım, bir de ne göreyim! Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) imiş." [Zayıf]

Ebu Dâvûd (5040) ve İbn Mâce (3723) * [Daif Sünen Ebi Dâvud]

٤٧٢٠ - [١٤] عَنْ عَلِيِّ بْنِ شَيْبَانَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَنْ بَاتَ عَلَى ظَهْرِ بَيْتِ لَيْسَ لَهُ حِجَارٌ فَقَدْ بَرِئَتْ مِنْهُ الدِّمَةُ * رواه أبو داود.

4720- Ali b. Şeybân der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Her kim taşları ya da engeli olmayan bir evin damında uyursa (düşüp de ölmesi durumunda) tazminattan çıkar" buyurdu. [Hasen]

Ebû Dâvud (5041) * Sahihu't-Terğîb (3076)

٤٧٢١ - [١٥] عَنْ جَابِرٍ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَنْ يَتَأَمَّ الرَّجُلُ عَلَى سَطْحٍ لَيْسَ بِمَخْجُورٍ عَلَيْهِ * رواه الترمذي

4721- Câbir der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), korkuluğu bulunmayan damlarda uyumayı yasaklamıştır." [Sahih]

Tirmizî (2854) * Sahihu't-Terğîb (3077)

٤٧٢٢ - [١٦] عَنْ حُذَيْفَةَ قَالَ: مَلْعُونٌ عَلَى لِسَانِ مُحَمَّدٍ ﷺ مَنْ قَعَدَ وَسَطَ

الْحَلَقَةِ * رواه الترمذي وأبو داود

4722- Huzeyfe dedi ki: (Bir mecliste oluşturulan) halkanın ortasına oturan, Muhammed'in (sallallahu aleyhi vesellem) diliyle lanetlenmiştir." [Zayıf]

Tirmizî (2753) ve Ebû Dâvud (4826) * Daifu't-Terğîb (1799)

٤٧٢٣ - [١٧] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: خَيْرُ

الْمَجَالِسِ أَوْسَعُهَا * رواه أبو داود

4723- Ebu Saïd el-Hudrî der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Meclislerin en iyisi, en geniş olanıdır" buyurduğunu işittim. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4820) * Daifu't-Terğîb (1799)

٤٧٢٤ - [١٨] عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ قَالَ: دَخَلَ عَلَيْنَا النَّبِيُّ ﷺ، فَقَالَ: مَا لِي

أَزَاكُمُ عَزِينَ * رواه أبو داود

4724- Câbir b. Semure der ki: Yanımıza çıkan Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Neden böyle birbirinizden ayrı oturmuşsunuz?" buyurdu. [Hasen]

Ebû Dâvud (4823) * Sahihu't-Terğîb (3074)

٤٧٢٥ - [١٩] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: إِذَا كَانَ أَحَدُكُمْ: فِي الْفَيْءِ

فَقَلَّصَ عَنْهُ الظِّلَّ، فَصَارَ بَعْضُهُ فِي الشَّمْسِ، وَبَعْضُهُ فِي الظِّلِّ فَلْيَقُمْ * رواه أبو

داود

4725- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Biriniz güneşin altında (gölgede) oturup da gölge üzerinden çekilmeye ve bir tarafı güneşte, bir tarafı da gölgede kalmaya başladığı zaman oradan kalksın!" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4821) * Sahihu't-Terğîb (3084)

٤٧٢٦ - [٢٠] وفي "شرح السنة" عن أبي هريرة قال: إذا كان أحدكم في

الغنى فقلص عنه فليقم فإنه مجلس الشيطان. هكذا رواه معمر موقوفا

4726- Şerhu's-sünne'de Ebû Hureyre'den onun sözü olarak "Sizden biriniz gölgede kalır da sonra gölge üzerinden çekilirse oradan kalksın; zira orası (gölge ile güneş arası) artık şeytanın oturma yeridir" ibaresi geçmiştir. Mamer de sahabi sözü olarak rivayet etmiştir. [Sahih]

* Sahihu't-Terğîb (3081)

٤٧٢٧ - [٢١] عن أبي أسيد الأنصاري أنه سمع رسول الله ﷺ يقول: وهو

خارج من المسجد فاختلط الرجال مع النساء في الطريق، فقال رسول الله ﷺ

للنساء: استأخرن، فإنه ليس لكن أن تحققن الطريق عليكن بحافات الطريق

فكانت المرأة تلتصق بالجدار حتى إن ثوبها ليتعلق بالجدار * رواه أبو داود

والبيهقي في "شعب الإيمان"

4727- Ebû Useyd el-Ensârî bildiriyor: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem), Mescid'den çıkarken, yolda erkeklerle kadınların karıştıklarını görünce kadınlara hitaben: "Geri çekilin! Yolun ortasından gitmeniz sizin için uygun değildir, yolun kenarlarından gidin" buyurduğunu işittim. Bunun üzerine kadınlar duvarlara yapışmışçasına yürürlerdi. Öyle ki duvara sürtünerek yürüdükleri için giysileri duvara takılıyordu. [Hasen]

Ebû Dâvud (5272) ve Beyhaki, Şuabu'l-îmân'da * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٧٢٨ - [٢٢] عَنْ ابْنِ عُمَرَ: أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى أَنْ يَمْشِيَ يَغْنِي الرَّجُلَ بَيْنَ

الْمَرَاتَيْنِ * رواه أبو داود

4728- İbn Ömer der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) (erkeğin) iki kadın arasında yürümesini yasaklamıştır." [Zayıf]

Ebû Dâvud (5273) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٧٢٩ - [٢٣] عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ قَالَ: كُنَّا إِذَا أَتَيْنَا النَّبِيَّ ﷺ جَلَسَ أَحَدُنَا

حَيْثُ يَنْتَهِي * رواه أبو داود وَذَكَرَ حَدِيثًا عَبْدَ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو فِي «بَابِ الْقِيَامِ»
وَسَنَدُكَرُ حَدِيثِ عَلِيِّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ فِي «بَابِ أَسْمَاءِ النَّبِيِّ ﷺ وَصِفَاتِهِ» إِنْ شَاءَ اللَّهُ
تَعَالَى

4729- Câbir b. Semure der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in yanına vardığımızda kalabalığın bittiği yere otururduk." [Hasen]

Ebû Dâvud (4825) ve Tirmizi (2725) * Sahihu't-Terğib (3070) Konuyla ilgili İbn Amr'ın hadisi Ayâğa Kalkmak bölümünde geçti (no. 4703); Hz. Ali (no. 5790) ile Ebû Hureyre'nin (no. 5795) hadisleri ise Hz. Peygamber'in İsimleri ve Sıfatları bölümünde gelecektir.

3- FASIL

٤٧٣٠ - [٢٤] عَنْ الشَّرِيدِ بْنِ شُوَيْدٍ، قَالَ: مَرَّ بِنِي رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَأَنَا جَالِسٌ

هَكَذَا، وَقَدْ وَضَعْتُ يَدِي الْيُسْرَى خَلْفَ ظَهْرِي وَاتَّكَأْتُ عَلَى أَلْيَةِ يَدِي فَقَالَ:

أَتَقَعُدُ قَعْدَةَ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ * رواه أبو داود

4730- Şerid b. Süveyd der ki: Bir gün sol elimi arkaya atmış ve elimin ayasına dayanmış otururken, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bana uğradı ve: "Allah'ın gazabına uğramış olanlar gibi mi oturuyorsun?" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4848) * Sahîhu't-Terğîb (3066)

٤٧٣١ - [٢٥] عَنْ أَبِي ذَرِّ قَالَ: مَرَّ بِي النَّبِيُّ ﷺ وَأَنَا مُضْطَجِعٌ عَلَى بَطْنِي،

فَرَكَّضَنِي بِرِجْلِهِ وَقَالَ: يَا جُنَيْدِبُ، إِنَّمَا هَذِهِ ضِجْجَةُ أَهْلِ النَّارِ * رواه ابن ماجه

4731- Ebû Zer anlatıyor: Yüz üstü uzanmışken Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) yanıma uğradı ve ayağıyla beni dürterek: "Ey Cüneydib! Bu (yatış tarzı) Cehennemliklerin uzanışıdır!" buyurdu.

İbn Mâce (3724)

باب العَطاسِ وَالتَّائِبِ

Hapşırma ve Esneme

1- FASIL

٤٧٣٢ - [١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعَطَّاسَ وَيَكْرَهُ

التَّائِبَ، فَإِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ وَحَمِدَ اللَّهَ كَانَ حَقًّا عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ سَمِعَهُ أَنْ يَقُولَ لَهُ

يَزْحَمُكَ اللَّهُ. وَأَمَّا التَّائِبُ فَإِنَّمَا هُوَ مِنَ الشَّيْطَانِ، فَإِذَا تَتَّوَبَ أَحَدُكُمْ فَلْيُرِدْهُ مَا

اسْتَطَاعَ، فَإِنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا تَتَّأَبَّ ضَحِكَ مِنْهُ الشَّيْطَانُ» * رواه البخاري وفي رواية

لمسلم: "فَإِنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا قَالَ : هَاهُ هَاهُ ، ضَحِكَ الشَّيْطَانُ مِنْهُ.

4732- Ebû Hureyre der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Şüphesiz Allah aksıramı sever, fakat esneyeni sevmez. Sizden biriniz aksırır ve Allah'a hamederse, onun hamdini işiten her müslümanın «Yerhamukellahu (=Allah sana merhamet eylesin)» demesi üzerine bir vecîbedir. Esnemeye gelince, o şeytandandır. Sizden birinizin esnemesi geldiği zaman, onu gücü yettiği kadar engellemeye çalışsın. Çünkü sizden biriniz esnediği zaman şeytan ona güler" buyurdu. Buhârî

Müslim'in rivayetinde ise: "Kişi «hâh hâh» diye esnemeye başladığı zaman şeytan ona gülmeye başlar" ibaresi geçmiştir.

Buhârî (6226)

٤٧٣٣ - [٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ فَلْيَقُلْ: الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلْيَقُلْ لَهُ أَخُوهُ، أَوْ صَاحِبُهُ: يَزُحَمُكَ اللَّهُ، وَلْيَقُلْ: يَهْدِيكُمُ اللَّهُ وَيُضْلِحُ بِالْكُفْمِ * رواه البخاري

4733- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Biriniz aksırdığı zaman: «Allah'a hamdolsun» desin. Kardeşi veya yanındaki arkadaşı ise ona: « Allah sana rahmet etsin» karşılığını versin. Aksıran da ona: « Allah sizi doğru yola iletsin ve huzur versin» desin" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6224)

٤٧٣٤ - [٣] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: عَطَسَ رَجُلَانِ عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ، فَشَمَّتْ أَحَدَهُمَا وَتَرَكَ الْآخَرَ فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، عَطَسَ عِنْدَكَ رَجُلَانِ فَشَمَّتْ أَحَدَهُمَا وَتَرَكَتِ الْآخَرَ؟ فَقَالَ: إِنَّ هَذَا حَمِدَ اللَّهَ، وَإِنَّ هَذَا لَمْ يَحْمِدِ اللَّهَ * متفق عليه

4734- Enes b. Mâlik der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) yanında iki adam aksırdı. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) birine "Yerhamukallah" derken diğerine ise demedi. Ashâb: "Ey Allah'ın Resûlü! İki adam yanında aksırdı, birine «Yerhamukallah» dedin, diğerine ise demedin" dediklerinde Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Biri «Elhamdu lillah» dedi, ama diğeri demedi" karşılığını verdi. [Sahih]

Buhârî (56221) ve Müslim (2991)

٤٧٣٥ - [٤] وعن أبي موسى قال: سمعت رسول الله ﷺ يقول: "إِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ فَحَمِدَ اللَّهَ فَسَمِعْتُوهُ، وَإِنْ لَمْ يَحْمَدِ اللَّهَ فَلَا تُسَمِّتُوهُ" * رواه مسلم

7535- Ebû Mûsâ der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'i: "Biriniz aksıracağı vakit Allah'a hamdederse, ona teşmit yapın («Yerhamukallah» deyin). Allah'a hamd etmezse, ona teşmitte bulunmayın" buyururken işittim. [Sahih]

Müslim (2992)

٤٧٣٦ - [٥] عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْأَكْوَعِ أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ ﷺ وَعَطَسَ رَجُلٌ عِنْدَهُ فَقَالَ لَهُ يَزْحَمُكَ اللَّهُ ثُمَّ عَطَسَ أُخْرَى فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ الرَّجُلُ مَزْكُومٌ * رواه مسلم وفي رواية الترمذي أنه قال له في الثالثة: "إِنَّهُ مَزْكُومٌ"

4736- Seleme b. e-Ekva' bildiriyor: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanında adamın biri aksırdı. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "Yerhamukallah" karşılığını verdi. Ancak adam bir daha aksırınca, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu adam nezle olmuş!" buyurdu. Tirmizî'nin (2743) bir rivayetinde üçüncü hapşırmasında: "(Adam nezle olmuş)" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Müslim (2993)

٤٧٣٧ - [٦] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا تَنَاءَبَ أَحَدُكُمْ فَلْيُمْسِكْ عَلَى فِيهِ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَدْخُلُ * رواه مسلم

4737- Ebû Saîd el-Hudrî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Biriniz esneyeceği zaman eliyle ağzını kapatsın; zira o esnada şeytan içine girer" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2995)

2- FASIL

٤٧٣٨ - [٧] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ: أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ إِذَا عَطَسَ غَطَّى وَجْهَهُ بِيَدِهِ أَوْ

بِثَوْبِهِ وَعَضَّ بِهَا صَوْتَهُ * رواه الترمذي وأبو داود . وقال الترمذي : هذا حديث

حسن صحيح

4738- Ebû Hureyre der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) aksıracağı zaman eliyle veya giysisiyle yüzünü kapatır ve bu şekilde sesini kısmağa çalışırđı." [Sahih.]

Tirmizî (2745, "hasen sahih") ve Ebu Dâvûd (5029) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٧٣٩ - [٨] عَنْ أَبِي أَيُّوبَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ فَلْيَقُلْ:

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ، وَلْيَقُلِ الَّذِي يَزُدُّ عَلَيْهِ، يَرْحَمُكَ اللَّهُ، وَلْيَقُلْ هُوَ: يَهْدِيكُمْ

اللَّهُ وَيُصْلِحْ بِأَلْسِنَتِكُمْ * رواه الترمذي والدارمي

4739- Ebû Eyyûb der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizden biriniz aksırđığı an «Elhamdu lillahi ala külli hâl» (=Her zamanda ve her yerde Allah'a hamdolsun) desin. Karşılık verecek kişi de: «Yehdikumullah ve yuslih bâlekum» (=Allah size hidayet verip işlerinizi yoluna koysun) desin" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2741) ve Dârimî * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٧٤٠ - [٩] عَنْ أَبِي مُوسَى قَالَ: كَانَ الْيَهُودُ يَتَعَاطَسُونَ عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ يَزْجُونَ

أَنْ يَقُولَ لَهُمْ: يَرْحَمُكَ اللَّهُ، فَيَقُولُ: يَهْدِيكُمْ اللَّهُ وَيُصْلِحْ بِأَلْسِنَتِكُمْ * رواه الترمذي

وأبو داود

4740- Ebû Mûsa der ki: Yahudiler, kendilerine "Yerhamukumullah" diyeceğini ümit ederek, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in yanında yapmacıktan aksırırlardı. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) de onlara: "Yehdikumullah ve yuslihu bâlekum (= Allah size hidayet versin ve hâlinizi ıslah etsin)" buyururdu. [Sahih]

Tirmizi (2739) ve Ebû Dâvûd (5038) * [Sahih Sünen et-Tirmizi]

٤٧٤١ - [١٠] عَنْ هِلَالِ بْنِ يَسَافٍ قَالَ كُنَّا مَعَ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ فَعَطَسَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ فَقَالَ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ فَقَالَ سَالِمٌ وَعَلَيْكَ وَعَلَى أُمَّكَ ثُمَّ قَالَ بَعْدُ لَعَلَّكَ وَجَدْتَ مِمَّا قُلْتَ لَكَ قَالَ لَوِدِدْتُ أَنَّكَ لَمْ تَذْكُرْ أُمَّي بِخَيْرٍ وَلَا بِشَرٍّ قَالَ إِنَّمَا قُلْتُ لَكَ كَمَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِنَّا بَيْنَنَا نَحْنُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ إِذْ عَطَسَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ فَقَالَ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَعَلَيْكَ وَعَلَى أُمَّكَ ثُمَّ قَالَ إِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ فَلْيُحَمِّدِ اللَّهَ قَالَ فَذَكَرَ بَعْضُ الْمَحَامِدِ وَلِيُقَلَّ لَهُ مِنْ عِنْدِهِ يَرْحَمُكَ اللَّهُ وَلِيُرَدَّ يَغْنِي عَلَيْهِمْ يَغْفِرُ اللَّهُ لَنَا وَلَكُمْ * رواه الترمذي وأبو داود

4741- Hilâl b. Yesâf anlatıyor: Sâlim b. Ubeyd ile beraberken orada bulunanlardan biri aksırdı ve: "es-Selâmu aleykum" dedi. Sâlim de ona: "Sana da, annene de selam olsun" karşılığını verdi. Ancak daha sonra aksıran adama: "Sanırım söylediğim şeyden dolayı alındın" dedi. Aksıran adam da: "İyi veya kötü annemi hiç anmamamı dilerdim" karşılığını verdi. Bunun üzerine Sâlim şöyle dedi: Oysa Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) verdiği karşılığın aynısını verdim. Zira Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanındayken orada bulunanlardan biri aksırdı ve: "es-Selâmu aleykum" dedi. Hz. Peygamber de (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "Sana da, annene de selam olsun" karşılığını verdi ve sonra şöyle buyurdu: "Biriniz aksırdığı zaman Allah'a hamdetsin." (—Ravi burada birkaç tane hamd etme ibaresi zikreder. Sâlim şöyle devam eder:—) "Yanında bulunanlar da ona: « Allah sana merhamet etsin» desin. Aksıran da ona tekrar: «Allah sizi de bizi de bağışlasın» şeklinde karşılık versin." [Zayıf]

Tirmizî (2740) ve Ebû Dâvud (5031)

٤٧٤٢ - [١١] وعن عبيد بن رفاعه عن النبي ﷺ قال : " سَمِيتِ الْعَاطِسَ

ثَلَاثًا فَإِنْ زَادَ فَإِنْ شِئْتَ فَسَمِّئْهُ وَإِنْ شِئْتَ فَلَا * رواه أبو داود والترمذي وقال : هذا

حديث غريب

4742- Ubeyd b. Rifâa'nın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Aksıran kimseye üç defa teşmît edersin (Yerhamukallah dersin); eğer (aksırması) üçü geçerse dilersen teşmît edersin, dilersen etmezsin" buyurdu. [Zayıf]

Ebu Dâvûd (5036) ve Tirmizî (2744, "ğarîb") * es-Silsiletu'd-Daife (4830)

٤٧٤٣ - [١٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ سَمِيتُ أَخَاكَ ثَلَاثًا فَإِنْ زَادَ فَهُوَ زُكَّامٌ *

رواه أبو داود وقال : لا أعلمه إلا أنه رفع الحديث إلى النبي ﷺ

4743- Ebu Hureyre der ki: "(Din) kardeşine (hapşırduğında) üç defaya kadar Yerhamukallah de. (Bundan) daha fazla olan aksırmalar ise nezledir." [Hasen]

Ebû Dâvud (5034) * [Sahih Sünen Ebi Dâvud] Ebû Dâvud ekledi: "Bu hadis bildiğim kadarıyla Hz. Peygamber'in sözü olarak aktarılmıştır."

3- FASIL

٤٧٤٤ - [١٣] عَنْ نَافِعٍ أَنَّ رَجُلًا عَطَسَ إِلَى جَنْبِ ابْنِ عُمَرَ، فَقَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ،

وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ قَالَ ابْنُ عُمَرَ: وَأَنَا أَقُولُ: الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ

اللَّهِ، وَلَيْسَ هَكَذَا عَلَّمَنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ، عَلَّمَنَا أَنْ نَقُولَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ *

رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ.

4744- Nafi' der ki: Adamın biri İbn Ömer'in yanında hapşırıp: "Elhamdu lillah ves-selâmu ala Resûlillah" (=Allah'a hamd, Resûl'üne selam olsun) dedi. Bunun üzerine İbn Ömer dedi ki: "Ben «Elhamdu lillah ves-selâmu ala Resûlillah» da diyebilirim. ama Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bize böyle öğretmedi. Bize: «Elhamdu lillahi ala külli hâl (=Her zamanda ve her durumda Allah'a hamdolsun)» dememizi öğretti." [Hasen]

Tirmizî (2728, "ğarîb") * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

باب الضحك

Gülmek

1- FASIL

٤٧٤٥ - [١] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ مَا رَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ مُسْتَجْمِعًا قَطُّ ضَاحِكًا حَتَّى

أَرَى مِنْهُ لَهَوَاتِهِ إِنَّمَا كَانَ يَتَّبِسُ * رواه البخاري

4745- Hz. Âişe der ki: "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem), küçük dili görünecek şekilde ağzını açarak güldüğünü hiç görmedim. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) sadece gülümserdi." [Sahih]

Buhârî (4829)

٤٧٤٦ - [٢] عَنْ جَرِيرٍ قَالَ مَا حَجَبَنِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مِنْذُ أُسْلِمْتُ وَلَا رَأَيْتُ

إِلَّا تَبَسَمَ فِي وَجْهِ * متفق عليه

4746- Cerîr b. Abdillâh der ki: "Müslüman olduğumdan beri Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) beni kapıdan hiç geri çevirmedi ve ne zaman beni görse yüzüme gülümserdi." [Sahih]

Buhârî (6089) ve Müslim (2475)

٤٧٤٧ - [٣] عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَا يَقُومُ مِنْ مُصَلَّاهُ الَّذِي يُصَلِّي فِيهِ الصُّبْحَ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ فَإِذَا طَلَعَتِ الشَّمْسُ قَامَ وَكَانُوا يَتَحَدَّثُونَ فَيَأْخُذُونَ فِي أَمْرِ الْجَاهِلِيَّةِ فَيَضْحَكُونَ وَيَتَسِمُّ ﷺ. وَفِي رِوَايَةٍ لِلتِّرْمِذِيِّ: يَتَنَاشِدُونَ الشَّعْرَ

4747- Simâk b. Harb der ki: Câbir b. Semure'ye: "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) sohbetlerinde bulunur muydun?" diye sorunca şu karşılığı verdi: "Evet! Namaz kıldığı namazgâhımdan ancak sabah veya güneş doğduktan sonra ayrılırdı. Güneş doğduğu zaman ancak kalkardı. O zamana kadar sohbet ederler, Cahiliye'den anlatıp gülerlerdi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) de buna tebessüm ederdi. Tirmizî'nin (2850) rivayetinde "karşılıklı şiirler okurlardı" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Müslim (2322)

2- FASIL

٤٧٤٨ - [٤] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ جَزْءٍ قَالَ: مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَكْثَرَ تَبَسُّمًا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ * رواه الترمذي هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ.

4748- Abdullah b. Hâris b. Cez' der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'den ziyade tebessüm edeni görmedim." [Sahih]

Tirmizî (2850, "ğarîb") * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

3- FASIL

٤٧٤٩ - [٥] عَنْ قَتَادَةَ قَالَ: سئل ابن عمر: هَلْ كَانَ أَضْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ يَضْحَكُونَ؟ قَالَ: نَعَمْ، وَالْإِيمَانُ فِي قُلُوبِهِمْ أَعْظَمُ مِنَ الْجَبَلِ. وَ قَالَ بِلَالُ بْنُ

سَعْدٌ: أَدْرَكْتُهُمْ يَشْتَدُونَ بَيْنَ الْأَعْرَاضِ، وَيَضْحَكُ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ، فَإِذَا كَانَ اللَّيْلُ كَانُوا زُهَبَانًا. رواه في " شرح السنة "

4749- Katâde der ki: İbn Ömer'e: "Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) ashâbı gülerler miydi?" diye sorulunca; "Evet; ancak kalplerinde sahip oldukları iman, dağdan bile daha azametli idi" karşılığını verdi.

Bilâl b. Sa'd der ki: "Sahabeyi gördüm. Gündüz vakti hedefler arasında yarışır birbirlerine gülerlerdi. Gece olunca ise birer rahip kesilirlerdi."

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (3351)

باب الْأَسْمَاءِ

İsimler

1- FASIL

٤٧٥٠ - [١] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ كَانَ النَّبِيُّ ﷺ فِي السُّوقِ، فَقَالَ رَجُلٌ يَا أَبَا الْقَاسِمِ. فَالْتَفَتَ إِلَيْهِ النَّبِيُّ ﷺ فَقَالَ إِنَّمَا دَعَوْتُ هَذَا. فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ «سَمُّوا بِاسْمِي، وَلَا تَكُونُوا بِكُنْيَتِي» * متفق عليه

4750- Enes der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) çarşıda idi. Adamın biri (başka birine): "Ey Ebu'l-Kâsım!" diye seslenince, (sallallahu aleyhi vesellem) sese doğru dönüp baktı. Adam: "Seni değil, filan kişiyi çağırdım" deyince, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "İsmimi kullanın, ama künyemi kullanmayın" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (2120) ve Müslim (2131)

٤٧٥١ - [٢] وعن جابر أن النبي ﷺ قال: «سَمُّوا بِاسْمِي، وَلَا تَكْتُمُوا بِكُنْيَتِي،

فَأِنِّي إِنَّمَا جَعَلْتُ قَاسِمًا أَقْسِمُ بَيْنَكُمْ» * متفق عليه

4751- Câbir'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*İsmimi kullanın, ama künyemi kullanmayın. Ben taksim edici (=Kâsım) kıldım; aranızda (miras ve ganîmetleri) taksim ediyorum*" buyurmuştur.. [Sahih]

Buhârî (3114) ve Müslim (2133)

٤٧٥٢ - [٣] عَنْ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: أَحَبُّ الْأَسْمَاءِ إِلَى اللَّهِ عَبْدُ اللَّهِ

وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ. * رواه مسلم

4752- İbn Ömer'in bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Allah'a isimlerin en sevimli olanı: Abdullah ve Abdurrahman'dır*" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2132)

٤٧٥٣ - [٤] وعن سمرة بن جندب قال: قال رسول الله ﷺ: "لَا تُسَيِّئَنَّ

غُلَامَكَ يَسَارًا وَلَا رَبَاحًا وَلَا نَجِيحًا وَلَا أَفْلَحَ فَإِنَّكَ تَقُولُ أَتَمَّ هُوَ فَلَا يَكُونُ فَيَقُولُ

لَا" * رواه مسلم. وفي رواية له قال: "لَا تُسَمِّ غُلَامَكَ رَبَاحًا وَلَا يَسَارًا وَلَا أَفْلَحَ

وَلَا نَافِعًا"

4753- Semure b. Cundeb der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Hizmetçinize Yesâr, Rebâh, Necîh ve Eflah isimlerini koymayın. Zira birisine: «Eflah (kurtuluşa eren) burada mı?» diye sorarsın, orada olmaz da sana: «Burada Eflah (kurtuluşa eren) yok!» der. Böylesi isimler dört tanedir. Benim adıma bunları çoğaltmayın!*" buyurd. Bir diğer rivayette: "*Oğluna Rabâh, Yesâr, Eflah ve Nâfi' adı koyma!*" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2137)

٤٧٥٤ - [٥] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ أَرَادَ النَّبِيُّ ﷺ أَنْ يَنْتَهَى عَنْ أَنْ يُسْمَى بِتَغْلَى وَبَبْرَكَةَ وَبِأَفْلَحَ وَبِيسَارٍ وَبِنَافِعٍ وَبِنُحْوٍ ذَلِكَ ثُمَّ رَأَيْتُهُ سَكَتَ بَعْدَ عَنَّا فَلَمْ يَقُلْ شَيْئًا ثُمَّ قُبِضَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَلَمْ يَنْتَهَ عَنْ ذَلِكَ * رواه مسلم

4754- Câbir b. Abdillâh bildiriyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), Ya'lâ, Bereket, Eflah, Yesâr, Nâfi' ve buna benzer isimlerin kullanılmasını yasaklamak istiyordu; ancak daha sonra sustuğunu ve bu konuda bir şey demediğini gördüm. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) vefat ettiğinde de bu isimleri yasaklamamıştı. [Sahih]

Müslim (2138)

٤٧٥٥ - [٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «أَخْتَى الْأَسْمَاءِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ اللَّهِ رَجُلٌ تَسْمَى مَلِكُ الْأَمْلَاكِ» * رواه البخاري.

وفي رواية لمسلم قال: "أَغِيظُ رَجُلٍ عَلَى اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأَخْبِيئُهُ وَأَغِيظُهُ عَلَيْهِ، رَجُلٌ كَانَ يُسْمَى مَلِكُ الْأَمْلَاكِ لَا مَلِكَ إِلَّا اللَّهُ"

4755- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kıyamet gününün de Allah katında isimlerin en zelili (en alçağı) Meliku'l-Emlâk ismiyle isimlenen kimse(nin ismi)dir" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6205)

Müslim'in (2143) bir rivayetinde: "Kıyamet gününde Allah'ın en fazla öfkeleneyeceği en pis ve en kindar adam Meliku'l-Emlak adını takınan kimsedir. Zira Allah'tan başka Melik yoktur" buyurdu.

٤٧٥٦ - [٧] وعن زينب بنت أبي سلمة قالت: سُمِّيَتْ بَرَّةً، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "لَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِأَهْلِ الْبَيْرِ مِنْكُمْ"، فَقَالُوا: بِمِ نُسَيْبِهَا، قَالَ: "سَمُّوْهَا زَيْنَبٌ" * رواه مسلم

4756- Zeyneb binti Ebî Seleme der ki: Bana (tertemiz ve iyilik dolu anlamında) Berre ismi verilmişti. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Kendiniz (bu tür isimlerle) tezkiye etmeyin. Zira Allah, sizden kimin Ehl-i Bîrr'den (itaatkâr ve iyi olduğunuzu en iyi bilendir" buyurdu. O'na; "Peki ona ne isim takalım?" diye sorunca; "Zeyneb adını takın" buyurdu.

Müslim (2142)

٤٧٥٧ - [٨] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ كَانَتْ جُوَيْرِيَةَ اسْمَهَا بَرَّةٌ فَحَوَّلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ اسْمَهَا جُوَيْرِيَةَ وَكَانَ يَكْرَهُ أَنْ يُقَالَ خَرَجَ مِنْ عِنْدِ بَرَّةٍ * رواه مسلم

4757- İbn Abbâs der ki: Cüveyriye'nin önceki adı Berre idi. Daha sonra Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) adını Cüveyriye olarak değiştirdi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Berre'nin yanından çıktı" denilmesinden (iyilik ve itaatten ayrıldı anlamını da verdiği için) pek hoşlanmazdı.

Müslim (2140)

٤٧٥٨ - [٩] عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ ابْنَةَ لِعُمَرَ كَانَتْ يُقَالُ لَهَا: عَاصِيَةُ، فَسَمَّاها رَسُولُ اللَّهِ ﷺ جَمِيلَةَ * رواه مسلم

4758- İbn Ömer der ki: Ömer (b. el-Hattâb)'ın (isyankâr anlamına gelen) Âsiye denilen bir kızı vardı. Sonra Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona Cemîle adını verdi. [Sahih]

Müslim (2139)

٤٧٥٩ - [١٠] عَنْ سَهْلِ قَالَ أَتَى بِالْمُنْذِرِ بْنِ أَبِي أُسَيْدٍ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ حِينَ وُلِدَ، فَوَضَعَهُ عَلَى فَخْذِهِ فَقَالَ: «مَا اسْمُهُ». قَالَ فَلَانَ. قَالَ «وَلَكِنْ أَسْمِهِ الْمُنْذِرُ» *
متفق عليه

4759- Sehl b. Sa'd der ki: Ebû Useyd'in oğlu Münzir doğduğu zaman Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in yanına getirildi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) de çocuğu kendi uyluğu üzerine koydu. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Onun ismi ne idi?" diye sordu. Babası: "Fulân'dır" diye cevap verdi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Fakat sen ona Münzir ismini ver!" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6191) ve Müslim (2149)

٤٧٦٠ - [١١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا يَقُلْ أَحَدُكُمْ: عَبْدِي وَأُمَّتِي، كُلُّكُمْ عِبْدُ اللَّهِ، وَكُلُّ نِسَائِكُمْ إِمَاءُ اللَّهِ، وَلَكِنْ: غُلَامِي وَجَارِيَّتِي، وَفَتَاتِي وَفَتَاتِي. وَلَا يَقُلِ الْعَبْدُ: رَبِّي، وَلَكِنْ لِيَقُلْ: سَيِّدِي" وفي رواية: "وَلِيَقُلْ سَيِّدِي وَمَوْلَايَ". وفي رواية: "لا يقل العبد لسيدته: مَوْلَايَ، فَإِنَّ مَوْلَاكُمْ اللَّهُ" * رواه مسلم

4760- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Hiç kimse «kulum, cariyem» demesin! Zira erkeği ve kadınıyla herkes Allah'ın kuludur. Bunun yerine: «Oğlum veya kızım» deyin. Köle de: «Rabbim» demesin, lâkin «Seyyidim (efendim)» desin" buyurdu. Başka rivayette "seyyidi (efendim) ve mevlâya (efendim) desin"; bir diğerinde ise "Köle, efendisine «mevlâye (efendim) demesin. Zira sizin mevlânız (efendiniz) Allah'tır" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Buhârî (2552) ve Müslim (2249)

٤٧٦١ - [١٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: «لَا تَقُولُوا: كَزَمَ، فَإِنَّ الْكَزَمَ

قَلْبُ الْمُؤْمِنِ» * رواه مسلم

4761- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "(Üzüme) kerm demeyin! Çünkü kerm mü'minin kalbidir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2247)

٤٧٦٢ - [١٣] وَفِي رَوَايَةٍ لَهُ عَنْ وَائِلٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ لَا تَقُولُوا الْكَزْمَ

وَلَكِنْ قُولُوا الْحَبْلَةَ يَعْنِي الْعَنْبَ

4762- Vâil (b. Hucr)'dan gelen rivayette: "Ona kerm demeyin. Bunun yerine üzüm deyin" ibaresi geçmiştir.

Müslim (2248)

٤٧٦٣ - [١٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ «لَا تُسَمُّوا الْعَنْبَ الْكَزَمَ، وَلَا

تَقُولُوا حَيِّتَةَ الدَّهْرِ. فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الدَّهْرُ» * رواه البخاري

4763- Ebû Hureyre der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Üzüme kerm adı vermeyiniz. Kimse: «Vefasız zaman!» demesin. Zira zaman (=dehr) denilen Allah'tır" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6182)

٤٧٦٤ - [١٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَا يَسْبُ أَحَدُكُمْ الدَّهْرَ

فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الدَّهْرُ * رواه مسلم

4764- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "İçinizden kimse zamana (dehre) sövmesin; zira dehr, Allah'ın kendisi demektir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2247)

٤٧٦٥ - [١٦] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا يَقُولَنَّ أَحَدُكُمْ: خَبِثَتْ نَفْسِي، وَلَكِنْ لِيَقُلْ: لَقِسْتُ نَفْسِي * متفق عليه وَذَكَرَ حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ: «يُؤَدِّيَنِي ابْنُ آدَمَ» فِي «بَابِ الْإِيمَانِ»

4765- Hz. Âişe'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Biriniz (rahatsız olduğu zaman): «Nefsim pis oldu» demesin. Bunun yerine: «Nefsim kötüleşti» desin" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6179) ve Müslim (2250) Ebû Hureyre'nin "Âdem oğlu bana eziyet ediyor" kudsi hadisi daha önce İman bölümünde geçmiştir. (no. 21)

2- FASIL

٤٧٦٦ - [١٧] عَنْ شُرَيْحٍ عَنْ أَبِيهِ، هَانِيٍّ أَنَّهُ لَمَّا وَفَدَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ مَعَ قَوْمِهِ سَمِعَهُ، وَهُمْ يَكْتُمُونَ هَانِيًّا أَبَا الْحَكَمِ، فَدَعَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ لَهُ: إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَكَمُ، وَإِلَيْهِ الْحُكْمُ، فَلِمَ تَكْتُمُ أَبَا الْحَكَمِ؟ قَالَ: إِنَّ قَوْمِي إِذَا اخْتَلَفُوا فِي شَيْءٍ أَتَوْنِي، فَحَكَمْتُ بَيْنَهُمْ فَرَضِي كِلَا الْفَرِيقَيْنِ، فَقَالَ: مَا أَحْسَنَ مِنْ هَذَا فَمَا لَكَ مِنَ الْوَلَدِ؟ قَالَ: لِي شُرَيْحٌ، وَعَبْدُ اللَّهِ، وَمُسْلِمٌ، قَالَ: مَنْ أَكْبَرُهُمْ؟ قَالَ: شُرَيْحٌ، قَالَ: فَأَنْتَ أَبُو شُرَيْحٍ وَدَعَا لَهُ وَلِوَلَدِهِ * رواه أبو داود والنسائي

4766- Şureyh b. Hâni' anlatıyor: Babam, kabilesinden bir heyetle Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) geldiğinde arkadaşları babamı "Ebu'l-Hakem" künyesiyle çağırıyorlardı. Bunu duyan Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem),

babamı çağırıp: *"Hakem olan ancak Allah'tır ve gerçek hüküm sahibi de O'dur. Sana neden Ebu'l-Hakem diyorlar?"* diye sordu. Babam: "Kabilemde bir konuda ayrılığa düşen olduğu zaman yanıma gelirler. Ben de aralarında hüküm verir ve her iki taraf ta verdiğim hükme razı olur. Bundan dolayı beni bu künyemle çağırırlar" karşılığını verdi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): *"Pek güzel bir şeymiş. Çocuğun var mı?"* buyurunca, babam: "Şurayh, Abdullah ve Müslim var" karşılığını verdi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): *"Peki, en büyükleri hangisi?"* diye sorunca, babam: "Şureyh" dedi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"O zaman sen Ebû Şureyh'sin"* buyurdu ve hem ona, hem de çocuklarına hayır duada bulundu. [Sahih]

Ebu Dâvûd (4955) ve Nesâî (8/226) * [Sahih Sünen Ebi Dâvud]

٤٧٦٧ - [١٨] عَنْ مَسْرُوقٍ قَالَ : لَقِيتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ فَقَالَ : مَنْ أَنْتَ ؟
فَقُلْتُ : مَسْرُوقُ بْنُ الْأَجْدَعِ ، فَقَالَ عُمَرُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ : الْأَجْدَعُ
شَيْطَانٌ * رواه أبو داود وابن ماجه

4767- Mesrûk der ki: Ben, Ömer b. el Hattâb ile karşılaştım da: "Adın nedir?" diye sordu. Ben de: "Mesrûk b. el-Ecda" dedim. Bunun üzerine (Hz.) Ömer: "Ben, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in: «Ecda' bir şeytanın adıdır» buyurduğunu işittim. [Sahih]

Ebu Dâvûd (4957) ve İbn Mâce (3731)

٤٧٦٨ - [١٩] عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : إِنَّكُمْ تُدْعَوْنَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
بِأَسْمَائِكُمْ وَأَسْمَاءِ آبَائِكُمْ فَأَحْسِنُوا أَسْمَاءَكُمْ * رواه أحمد وأبو داود

4768- Ebu'd Derdâ'nın bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kıyamet gününde kendi isminiz ve babalarınızın isimleriyle çağrılacaksınız. Onun için güzel isimler kullanın"* buyurdu. [Zayıf]

Ahmed (22035) ve Ebû Dâvud (3694) * es-Silsiletu'd-Daife (11/5460)

٤٧٦٩ - [٢٠] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى أَنْ يَجْمَعَ أَحَدٌ بَيْنَ اسْمِهِ وَكُنْيَتِهِ، وَيُسَمِّي مُحَمَّدًا أَبَا الْقَاسِمِ * رواه الترمذي

4769- Ebû Hureyre der ki: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), bir kişinin kendi ismiyle künyesini bir araya getirerek: «Muhammed Ebû'l-Kâsım» adının verilmesini yasakladı." [Sahih]

Tirmizî (2741) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٧٧٠ - [٢١] عَنْ جَابِرٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا سَمَّيْتُمْ بِاسْمِي فَلَا تَكْتُبُوا بِكُنْيَتِي * رواه الترمذي وابن ماجه. وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ. وَفِي رِوَايَةِ أَبِي دَاوُدَ قَالَ: «مَنْ تَسَمَّى بِاسْمِي فَلَا يَكْتُبَنَّ بِكُنْيَتِي وَمَنْ تَكَنَّى بِكُنْيَتِي فَلَا يَتَّسَمَّ بِاسْمِي»

4770- Câbir'in bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Benim ismimi koyarsanız bile künyemle künyelenmeyiniz" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2842, "ğarîb") ve İbn Mâce * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

Ebû Dâvud rivayetinde ise: "Benim ismimi takan, künyemi takmasın. Benim künyemi takan ise benim adımı takmasın" ibaresi geçmiştir.

Ebû Dâvud (4966) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٧٧١ - [٢٢] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ جَاءَتْ امْرَأَةٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي قَدْ وَلَدْتُ غُلَامًا فَسَمَّيْتُهُ مُحَمَّدًا وَكُنْيَتُهُ أَبَا الْقَاسِمِ فَذَكِّرْ لِي أَنَّكَ تَكْرَهُ ذَلِكَ فَقَالَ مَا الَّذِي أَحَلَّ اسْمِي وَحَرَّمَ كُنْيَتِي أَوْ مَا الَّذِي حَرَّمَ كُنْيَتِي وَأَحَلَّ اسْمِي * رواه أبو داود. وقال محيي السنة: غريب

4771- Hz. Âişe der ki: Kadının biri Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) geldi ve: "Ey Allah'ın Resûlü! Bir oğlum oldu ve adını Muhammed, künyesini de Ebu'l-Kâsım koydum. Ancak bundan hoşlanmadığın bana iletildi" dedi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Adımı helal, künyemi ise haram kılan şey ne ki?" veya "Künyemi haram, ismimi ise helal kılan şey ne ki?" karşılığını verdi. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4968) * [Daif Sünen Ebî Dâvud] Muhyissünne (Begavî), rivayetini tek kanallı olduğunu vurgulamıştır.

٤٧٧٢ - [٢٣] عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَنَفِيَّةِ قَالَ قَالَ عَلِيٌّ رَحِمَهُ اللَّهُ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنْ وُلِدَ لِي مِنْ بَعْدِكَ وَوُلِدَ أَسْمِيهِ بِاسْمِكَ وَأَكْنِيهِ بِكُنْيَتِكَ قَالَ نَعَمْ * رواه أبو داود

4772- Muhammed b. el-Hanefiyye, (babası) Hz. Ali'den bildiriyor: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Allah'ın Resûlü! Şayet senin vefatından sonra bir oğlum olursa senin adını koyup, ona senin künyeni de verebilir miyim?" dediğimde, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Evet!" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4967) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٧٧٣ - [٢٤] عَنْ أَنَسِ قَالَ: كُنَّا نَبِي رَسُولِ اللَّهِ ﷺ بِبَيْتِهِ كُنْتُ أَجْتَنِّيهَا * رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ، لَا نَعْرِفُهُ إِلَّا مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَفِي "المصابيح" صححه

4773- Enes der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), toplamakta olduğum bir çeşit baklayı/sebzeyi bana künye olarak (Ebû Hamza) vermişti." [Zayıf]

Tirmizî (2830) Tirmizî, "Sadece bu kanalla geldiğini bildiğimiz bir hadistir" dedi. Masâbih'te ise sahih olduğu söylendi.

٤٧٧٤ - [٢٥] عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يُغَيِّرُ الْإِسْمَ الْقَبِيحَ * رواه الترمذي

4774- Hz. Âişe der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), çirkin isimleri değiştirdi." [Sahih]

Tirmizî (2839) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٧٧٥ - [٢٦] عَنْ أُسَامَةَ بْنِ أَخْذَرِيٍّ أَنَّ رَجُلًا يُقَالُ لَهُ أَضْرَمُ كَانَ فِي الْفَقْرِ الَّذِينَ أَتَوْا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَا اسْمُكَ قَالَ أَنَا أَضْرَمُ قَالَ بَلْ أَنْتَ زُرْعَةُ * رواه أبو داود

4775- Usâme b. Ahderî bildiriyor: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) gelen bir grubun içinde Efram adında bir adam da bulunuyordu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "Adın ne?" diye sorunca adam: "Efram" dedi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "Bilakis senin adın Zür'a olsun!" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4954) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٧٧٦ - [٢٧] وَقَالَ وَغَيَّرَ النَّبِيُّ ﷺ اسْمَ الْعَاصِ، وَغَزِيْزِ، وَعَتَلَةَ، وَشَيْطَانَ، وَالْحَكَمِ، وَغَرَابِ، وَحُبَابِ، وَشِهَابِ قَالَ أَبُو دَاوُدَ: تَرَكْتُ أَسَانِيدَهَا لِإِلْحِتْصَارِ.

4776- Ebû Dâvud der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ayrıca Âs, Azîz, Atele, Şeytan, Hakem, Ğurâb ve Hubâb isimlerini de değiştirdi. Şihâb ismini Hişâm ismiyle değiştirdi.

Ebû Dâvud (4956) Dedi ki: Bunlara dair olan hadislerin isnâdlarını konuyu uzatmamak için vermedim.

٤٧٧٧ - [٢٨] عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ قَالَ: لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ أَوْ قَالَ: أَبُو عَبْدِ اللَّهِ لِأَبِي

مَسْعُودٍ مَا سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: فِي زَعْمُوا؟ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ زَعْمُوا. بِنَسِ مَطِيئَةَ الرَّجُلِ. قَالَ أَبُو دَاوُدَ: أَبُو عَبْدِ اللَّهِ هَذَا: حُدَيْفَةُ.

4777- Ebû Kılâbe bildiriyor: Ebû Mes'ûd, Ebû Abdillâh'a veya Ebû Abdillâh, Ebû Mes'ûd'a: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), kişinin: "İnsanlar şöyle iddia ediyorlar» gibi lafları için birşey buyurdu mu?" diye sorunca, Ebû Mes'ûd (veya Ebû Abdillâh): "Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): «(Böylesi bir söz yani «iddia ediyorlar» sözü) kişi için ne kötü bir araçtır» buyurduğunu işittim" dedi. [Sahih]

Ebû Dâvud (4972) * Sahihu'l-Câmi' (2846) Ebû Dâvud, metinde geçen Ebû Abdillâh'ın, meşhur sahâbi Huzeyfe olduğunu söyledi.

٤٧٧٨ - [٢٩] عَنْ حُدَيْفَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَا تَقُولُوا مَا شَاءَ اللَّهُ، وَشَاءَ

فُلَانٌ، وَلَكِنْ قُولُوا مَا شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ شَاءَ فُلَانٌ * رواه أحمد وأبو داود

4778- Huzeyfe'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah ve filan kişinin dilediği gibi olur» demeyin. Bunun yerine: «Önce Allah'ın sonra filan kişinin dilediği gibi olur» deyin" buyurdu. [Sahih]

Ahmed ve Ebû Dâvud (4980) * es-Silsiletu's-Sahîha (1/137)

٤٧٧٩ - [٣٠] وَفِي رِوَايَةٍ مَنْقُطَةً قَالَ: "لَا تَقُولُوا: مَا شَاءَ اللَّهُ وَشَاءَ مُحَمَّدٌ،

قُولُوا: مَا شَاءَ اللَّهُ وَحْدَهُ". رواه في " شرح السنة "

4779- İsnâdında kopukluk olan bir rivayette ise: "Allah dilerse ve Muhammed dilerse, demeyin. Yalnızca Allah dilerse, deyin" ibaresi geçmiştir.

Beğavi Şerhu's-Sünne'de

٤٧٨٠ - [٣١] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ ، عَنْ أَبِيهِ ، قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : لَا تَقُولُوا لِلْمَنَافِقِ سَيِّدٌ ، فَإِنَّهُ إِنْ يَكُ سَيِّدًا فَقَدْ أَشْخَطْتُمْ رَبَّكُمْ عَزَّ وَجَلَّ * رواه أبو داود

4780- Abdullah b. Bureyde, babasından bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Münafığa, «efendi» demeyiz. Eğer onu efendi sayacak olursanız, Rabbinizin öfkesini çekmiş olursunuz" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4977) * Sahîhu't-Terğîb (2923)

3- FASIL

٤٧٨١ - [٣٢] عن عبد الحميد بن جُبَيْرِ بنِ شَيْبَةَ قَالَ جَلَسْتُ إِلَى سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيْبِ فَحَدَّثَنِي أَنَّ جَدَّهُ حَزْنًا قَدِمَ عَلَى النَّبِيِّ ﷺ . فَقَالَ «مَا اسْمُكَ» . قَالَ اسْمِي حَزْنٌ . قَالَ «بَلْ أَنْتَ سَهْلٌ» . قَالَ مَا أَنَا بِمُغَيِّرِ اسْمًا سَمَانِيهِ أَبِي . قَالَ ابْنُ الْمُسَيْبِ فَمَا زَالَتْ فِيْنَا الْحُزُونَةُ بَعْدُ * رواه البخاري

4781- Abdulhamîd b. Cubeyr b. Şeybe dedi ki: Ben Saîd b. el-Müseyyeb'in yanına oturdum. Onun bana anlattığına göre İbnu'l-Müseyyeb'in dedesi Hazn, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına geldi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "Adın ne?" diye sorunca, dedesi: "Hazn (hüzün)" karşılığını verdi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "Bilakis adın Sehl olsun" buyurdu. Ancak dedesi: "Babamın bana verdiği bir ismi değiştirmem!" karşılığını verdi. İbnu'l-Müseyyeb der ki: "O günden beri üzüntü üzerimizden eksik olmadı." [Sahih]

Buhârî (6193)

٤٧٨٢ - [٣٣] عَنْ أَبِي وَهَبِ الْجُشَمِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: تَسَمَّوْا بِأَسْمَاءِ الْأَنْبِيَاءِ، وَأَحَبُّ الْأَسْمَاءِ إِلَى اللَّهِ عَبْدُ اللَّهِ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ، وَأَصْدَقُهَا حَارِثٌ، وَهَمَّامٌ، وَأَقْبَحُهَا حَزْبٌ وَمُرَّةٌ * رواه أبو داود

4781- Ebû Vehb el-Cüşemî, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Peygamberlerin isimlerini kullanın. Allah'ın en sevdiği isimler, Abdullah ve Abdurrahman'dır. En doğru olan isimler, Hâris ve Hemmâm'dır. En çirkinleri de Harb ve Murre isimleridir" buyurduğunu nakleder. [Hasen]

Ebû Dâvud (4950) * Sahîhu't-Terğîb (1977)

باب التبيان والشعر

Güzel İfade ve Şiir

1- FASIL

٤٧٨٣ - [١] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو أَنَّهُ قَدِمَ رَجُلَانِ مِنَ الْمَشْرِقِ، فَخَطَبَا، فَعَجِبَ النَّاسُ لِبَيَانِهِمَا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «إِنَّ مِنَ الْبَيَانِ لِسِحْرًا» * رواه البخاري

4783- Abdullah b. Ömer bildiriyor: Medine'nin doğusundan iki adam geldiler ve karşılıklı hitab ettiler. İnsanlar ise bunların kullandıkları ifadelere hayran oldular. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kuşkusuz, kimi anlatım tarzlarında sihir (gibi tesirli) olanları vardır" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5146)

٤٧٨٤ - [٢] عَنْ أَبِي بِنِ كَعْبٍ أَخْبَرَهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ إِنَّ مِنَ الشِّعْرِ حِكْمَةً * رواه البخاري

4784- Ubey b. Ka'b'ın bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem):
"Bazı şiirlerde hikmetler bulunur" buyurdu.

Buhârî (6145)

٤٧٨٥ - [٣] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: أَلَا هَلْكَ الْمُتَنَطِّعُونَ

ثَلَاثَ مَرَّاتٍ * رواه مسلم

4785- Abdullah b. Mes'ud'dan (rivayet edildiğine göre) Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) üç defa: "Taşkınlılar helak oldular" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2670)

٤٧٨٦ - [٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ «أَصْدَقُ كَلِمَةٍ قَالَهَا الشَّاعِرُ كَلِمَةٌ

لَيْدٍ أَلَا كُلُّ شَيْءٍ مَا خَلَا اللَّهَ بَاطِلٌ» * متفق عليه

4786- Ebû Hureyre der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Şâir sınıfının söylediği en doğru söz, Lebîd'in "İyi bilin ki, Allah'tan başka herşey bâtıldır" sözüdür. [Sahih]

Buhârî (3841) ve Müslim (2256)

٤٧٨٧ - [٥] عَنْ عَمْرِو بْنِ الشَّرِيدِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: أَرَدَفَنِي النَّبِيُّ ﷺ خَلْفَهُ

فَقَالَ: هَلْ مَعَكَ مِنْ شِعْرِ أُمَيَّةَ؟ قُلْتُ: نَعَمْ، قَالَ: هِيَ، وَقَالَ عِمْرَانُ: هَاتِ،

فَأَنشَدْتُهُ بَيْتًا، فَلَمْ يَزَلْ يَقُولُ: هِيَ حَتَّى أَنشَدْتُهُ مِائَةَ بَيْتٍ * رواه مسلم

4787- Amr b. eş-Şerîd, babasından naklediyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) beni bineğinin ardına bindirmişti. Bir ara bana: "Umeyye'nin şiirlerinden bildiğin var mı?" diye sorunca: "Evet, var" dedim. "Oku" deyince Umeyye'nin şiirinden bir beyit okudum. Yol boyunca bana: "Devam et" diye diye kendisine yüz beyit şiir okudum. [Sahih]

Müslim (2255)

٤٧٨٨ - [٦] عَنْ جُنْدُبِ بْنِ سُفْيَانَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ كَانَ فِي بَعْضِ الْمَشَاهِدِ وَقَدْ دَمِيَتْ إِضْبَعُهُ، فَقَالَ «هَلْ أَنْتِ إِلَّا إِضْبَعٌ دَمِيَتْ، وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ مَا لَقِيَتْ» * متفق عليه

4788- Cundeb b. Sufyân bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in şehid olma yerlerinin birinde ayak parmağı (yaranıp) kanamış idi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sen ancak bir parmaksın ki kanadın Allah yolundadır bütün de çattığın" beytini söyledi. [Sahih]

Buhârî (2802) ve Müslim (1796)

٤٧٨٩ - [٧] عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَوْمَ قُرَيْظَةَ لِحَسَّانَ بْنِ ثَابِتٍ «أَهْجُ الْمُشْرِكِينَ، فَإِنَّ جَبْرِيلَ مَعَكَ». وكان رسول الله ﷺ يقول لحسان: «أَجِبْ عَنِّي، اللَّهُمَّ أَيِّدُهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ» * متفق عليه

4789- Berâ b. Âzib der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) Kurayza gününde Hassân b. Sâbit'e: "Müşrikileri (şiiirinle) hicvet. Cebrâîl seninle beraberdir" buyurdu. Yine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Hassân'a: "Benim adıma (müşriklere) cevap ver! Allahım! Onu Râhu'l-Kudüs ile kuvvetlendir!" buyuruyordu. [Sahih]

Buhârî (4124) ve Müslim (2486)

٤٧٩٠ - [٨] عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «اهْجُوا قُرَيْشًا، فَإِنَّهُ أَشَدُّ عَلَيْهِمْ مِنْ رَشِقِ التَّبَلِ» * رواه مسلم

4790- Hz. Âişe dedi ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kureyş'i hicvedin, çünkü bu onlara ok atmaktan daha ağır gelir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2490)

٤٧٩١ - [٩] وِعْنَهَا قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ لِحَسَّانَ إِنَّ رُوحَ
الْقُدْسِ لَا يَزَالُ يُؤَيِّدُكَ مَا نَافَحْتَ عَنِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَقَالَتْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ
يَقُولُ هَجَاهُمْ حَسَّانُ فَشَفَى وَاشْتَفَى * رواه مسلم

4791- Hz. Âişe anlatıyor: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem), Hassân'a: "Allah ve Resûlünü savunduğun sürece Rûhü'l-Kuds de seni destekleyecektir!" buyurduğunu işittim. Yine Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Hassân onları hicvetti. Hem kendi rahatladı, hem de bizi rahatlatı" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Müslim (2490)

٤٧٩٢ - [١٠] عَنِ الْبَرَاءِ قَالَ كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَنْقُلُ التُّرَابَ يَوْمَ الْحَنْدَقِ حَتَّى
أَغْمَرَ بَطْنَهُ أَوْ اغْبَرَّ بَطْنَهُ يَقُولُ

وَاللَّهِ لَوْلَا اللَّهُ مَا اهْتَدَيْنَا

وَلَا تَصَدَّقْنَا وَلَا صَلَّيْنَا

فَأَنْزَلْنَا سَكِينَةً عَلَيْنَا

وَوَثَّيْنَا الْأَقْدَامَ إِنَّ لَاقِينَا

إِنَّ الْأَلَى قَدْ بَغَّوْا عَلَيْنَا

إِذَا أَرَادُوا فِتْنَةَ أَيْبِنَا

وَرَفَعَ بِهَا صَوْتَهُ أَيْبِنَا * متفق عليه

4792- Berâ anlatıyor: Hendek günü Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) toprak taşıyordu. Hattâ karnını toprak örtmüş ya da karnı tozlanmıştı. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şu beyitleri söylüyordu

Allah'a yemin ederim ki,

Allah olmasaydı biz doğru yolu bulamazdık.

Sadaka da vermez, namaz da kılmazdık.

Müşriklerle karşılaştığımızda ayaklarımızı sabit kılar,

Üzerimize manevi huzur indir.

Zira onlar bizim üzerimize saldırmışlardır.

Bize fitne ve fesâd istedikleri zaman onlara direniriz.

Berâ b. Âzib: "Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): «*Direniriz direniriz*» kelimelerini söylerken sesini yükseltirdi" diye ekledi. [Sahih]

Buhârî (4104) ve Müslim (1803)

٤٧٩٣ - [١١] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: جَعَلَ الْمُهَاجِرُونَ وَالْأَنْصَارُ يَحْفِرُونَ الْخَنْدَقَ

وَيَنْقُلُونَ التُّرَابَ وَيَقُولُونَ

نَحْنُ الَّذِينَ بَايَعُوا مُحَمَّدًا عَلَى الْجِهَادِ مَا بَقِينَا أَبَدًا

يَقُولُ النَّبِيُّ ﷺ وَهُوَ يُجِيبُهُمْ:

اللَّهُمَّ لَا عَيْشَ إِلَّا عَيْشَ الْآخِرَةِ فَاعْفِرِ الْأَنْصَارَ وَالْمُهَاجِرَةَ "

4793- Enes der ki: Muhacirler ve Ensâr Medine etrafında hendeği kazmaya başladığında, toprağı sırtlarında taşıyorlar ve şöyle diyorlardı:

Biziz biat edenler Muhammed'e

Müslüman kalmak üzere yaşadığımız müddetçe.

Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) dea onlara karşılık olarak:

“Gerçek hayır ahiretteki hayırdır.

Allahım! Ensâr ve Muhacirlere bereket ver!” buyurdu. [Sahih]

Buhâri (2834) ve Müslim (1805)

٤٧٩٤ - [١٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَأَنْ يَمْتَلِئَ جَوْفُ رَجُلٍ

فَيْحًا يَرِيهِ خَيْرٌ مِنْ أَنْ يَمْتَلِئَ شِعْرًا ★ متفق عليه

4794- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): “Kişinin içinin bolca irinle dolması, şiirle dolu olmasından daha iyidir” buyurdu. [Sahih]

Buhâri (6155) ve Müslim (2257)

2- FASIL

٤٧٩٥ - [١٣] عَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّهُ قَالَ لِلنَّبِيِّ ﷺ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَدْ أَنْزَلَ

فِي الشِّعْرِ مَا أَنْزَلَ. قَالَ: «إِنَّ الْمُؤْمِنَ يُجَاهِدُ بِسَيْفِهِ وَلِسَانِهِ وَالَّذِي تَفْسَى بِيَدِهِ

لَكَأَنَّهَا تَزْمُونَهُمْ بِهِ نَضَحَ الثَّبَلِ رَوَاهُ فِي شَرْحِ السَّنَةِ وَفِي «الِاسْتِيعَابِ» لِابْنِ عَبْدِ

الْبَرِّ أَنَّهُ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَاذَا تَرَى فِي الشِّعْرِ؟ فَقَالَ: «إِنَّ الْمُؤْمِنَ يُجَاهِدُ بِسَيْفِهِ

وَلِسَانِهِ»

4795- Ka'b b. Mâlik'ten gelen rivayette kendisi, Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem): “Allah şiir hakkında indirdiğini indirmiştir, değil mi?” diye sorunca Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): “Doğrusu mümin, canıyla ve diliyle cihad eder. Muhammed'in canı elinde olana yemin olsun ki (müminler, kâfirleri şiirle) oklarla yaralar gibi yaralamaktadırlar” buyurdu.

İbn Abdilberr'in İstîfâb'ında ise ifade şöyledir: Ka'b, "Ey Allah'ın Resûlü! Şiir hakkındaki görüşün nedir?" diye sorunca Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem); "Kuşkusuz mümin, canıyla ve diliyle cihad eder" buyurdu. [Sahih]

Beğâvî Şerhu's-Sünne'de (3409) * es-Silsiletu's-Sahîha (1631)

٤٧٩٦ - [١٤] عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: الْحَيَاءُ وَالْعِيَّةُ شُعْبَتَانِ مِنَ

الإيمان، والبذاءُ والبيانُ شُعْبَتَانِ مِنَ التَّفَاقِ * رواه الترمذي

4796- Ebû Umâme'nin bildirdiğine göre, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Utanma duygusu ve gereğinden az konuşmak, imanın iki bölümüdür. Müstehtecen konuşmak ve lüzumundan fazla konuşmak münafıklıktan iki bölümdür" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2027) * Sahîhu't-Terğîb (2629)

٤٧٩٧ - [١٥] عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ الْخُسَيْنِيِّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِنَّ أَحَبَّكُمْ إِلَيَّ

وَأَقْرَبَكُمْ مِنِّي أَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقًا وَإِنَّ أَبْغَضَّكُمْ إِلَيَّ وَأَبْعَدَكُمْ مِنِّي مَسَاوِيكُمْ أَخْلَاقًا

الثَّرَائِرُونَ الْمُتَشَدِّقُونَ الْمُتَفَيِّهُونَ * رواه البيهقي في شعب الإيمان

4797- Ebû Sa'lebe el-Huşenî bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Âhirette bana en sevimli ve en yakın olanlarınız, ahlâkça en güzel olanlarınızdır. Âhirette bana en sevimsiz ve benden en uzak olanlarınız da ahlâkça en kötü olanlarınızdır. Bunlar, geveze, boşboğaz ve avurtlarını şişirerek yapmacık konuşan kibirli (mütefeyhik) kimselerdir" buyurdu. [Sahih]

Behhakî, Şuabu'l-İmân'da (7922) * Sahîhu't-Terğîb

٤٧٩٨ - [١٦] وروى الترمذي نحوه عن جابر قالوا: يا رسول الله ، قد علمنا
الزُّنَّارُونَ وَالْمُتَشَدِّقُونَ فَمَا الْمُتَفَيْهُونَ؟ قَالَ: الْمُتَكَبِّرُونَ.

4798- Bu hadisin benzerini Câbir rivayet etmiştir: Ashab: “Ey Allah’ın Resûlü! Geveze ve boşboğaz olanları anladık peki mütefeyhik olanlar kimler?” diye sorduklarında, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): “*Büyüklük taslayanlar*” karşılığını verdi. [Sahih]

Tirmizî (2018) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٧٩٩ - [١٧] عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، قَالَ: لَا
تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَخْرُجَ قَوْمٌ يَأْكُلُونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ كَمَا تَأْكُلُ الْبَقَرَةُ بِأَلْسِنَتِهَا * رواه
أحمد

4799- Sa'd'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): “*İneğin otu yemesi gibi dillerini olur olmaz sözlere dolayan topluluklar çıkmadıkça kıyamet kopmaz*” buyurdu. [Sahih]

Ahmed (1597) * es-Silsiletu’s-Sahîha (1/419)

٤٨٠٠ - [١٨] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ يَتَّخِذُ
الْبَلِيغَ مِنَ الرِّجَالِ الَّذِي يَتَّخَلَّلُ بِلِسَانِهِ كَمَا تَتَّخَلَّلُ الْبَاقِرَةُ بِلِسَانِهَا * رواه الترمذي
وأبو داود وقال الترمذي: هذا حديث غريب

4800- Abdullah b. Amr der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): “*İneğin diliyle otları dolayarak yutması gibi dilini eğip bükerek yapmacık hareketler yapan kimseleri Allah sevmez*” buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2853 “hasen ğarîb”) ve Ebu Dâvûd (5005) * es-Silsiletu’s-Sahîha (2/880)

٤٨٠١ - [١٩] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَرَزْتُ لَيْلَةَ أُشْرِي بِي عَلَى قَوْمٍ تُقْرَضُ شِفَاهُهُمْ بِمَقَارِيضٍ مِنْ نَارٍ كُلَّمَا قُرِضَتْ وَفَتْ فَقُلْتُ يَا جَبْرِيْلُ مَنْ هَؤُلَاءِ قَالَ هَؤُلَاءِ خُطْبَاءُ أُمَّتِكَ الَّذِينَ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ وَيَقْرَأُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَلَا يَعْمَلُونَ بِهِ * رواه الترمذي وقال: هذا حديث غريب

4801- Enes b. Mâlik'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuştur: "İsra gecesinde dudakları ateşten makaslarla kesilen kişilerle karşılaştım. «Ey Cebrâil! Bunlar kim?» diye sorduğumda, bana: «Bunlar ümmetinden, insanlara vaazlar veren kişilerdi. Kitab'ı okudukları halde insanlara iyiliği emreder, ancak kendilerini unuturlardı. Oysa hiç düşünmediler mi?» dedi" [Sahih]

Tirmizi'de bulamadık * Sahihu't-Terğib (125)

٤٨٠٢ - [٢٠] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ تَعَلَّمَ صَرْفَ الْكَلَامِ لِيَنْسِبِي بِهِ قُلُوبَ الرِّجَالِ، أَوْ النَّاسِ، لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ مِنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صَرْفًا وَلَا عَدْلًا * رواه أبو داود

4802- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Sırf erkeklerin veya insanların gönlünü çelmek için söz sanatlarını öğrenen kişinin, Allah kıyamet gününde ne farz, ne de nafîle ibadetlerini kabul eder" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (5006)* Daifu't-Terğib (87)

٤٨٠٣ - [٢١] عَنْ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ أَنَّهُ قَالَ: يَوْمًا وَقَامَ رَجُلٌ فَأَكْثَرَ الْقَوْلَ فَقَالَ عَمْرُو: لَوْ قَصَدَ فِي قَوْلِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهٗ، سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: لَقَدْ رَأَيْتُ، أَوْ أَمَرْتُ، أَنْ أَتَجَوَّزَ فِي الْقَوْلِ، فَإِنَّ الْجَوَّازَ هُوَ خَيْرٌ * رواه أبو داود

4803- Bir gün Amr b. el-Âs, yanında ayağa kalkıp konuşarak sözü uzatan biri karşısında şöyle demiştir: (Bu adam) konuşmasını fazla uzatmayıp yerinde kesse idi kendisi için daha hayırlı olurdu. (Nitekim) ben Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Ben özlü konuşmayı bilirim veya özlü konuşmakla emr olundum. Çünkü özlü konuşmak daha hayırlıdır"* buyurduğunu işittim. [Hasen]

Ebû Dâvud (5008) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٨٠٤ - [٢٢] عَنْ بُرَيْدَةَ: قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ إِنَّ مِنَ الْبَيِّنَاتِ سِحْرًا

وَإِنَّ مِنَ الْعِلْمِ جَهْلًا وَإِنَّ مِنَ الشَّعْرِ حِكْمًا وَإِنَّ مِنَ الْقَوْلِ عِيَالًا * رواه أبو داود

4804- Bureyde der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Bazı sözler sihir gibi etkileyicidir, bazı ilimler de cehalete yönlendirir, bazı şiirler hikmetlidir, bazı sözler de ziyan olup gider"* buyurduğunu işittim. [Sahih]

Ebû Dâvud (5012) * Sahihu'l-Câmi' (1991)

3- FASIL

٤٨٠٥ - [٢٣] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَضَعُ لِحْسَانَ مِئْبَرًا فِي

الْمَسْجِدِ يَقُومُ عَلَيْهِ فَمَا يَفَاخِرُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ أَوْ قَالَ يُتَفَاخِرُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ

وَيَقُولُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِنَّ اللَّهَ يُؤْتِي حَسَانَ بَرُوحِ الْقُدِّيسِ مَا يُفَاخِرُ أَوْ يُتَفَاخِرُ عَنْ

رَسُولِ اللَّهِ ﷺ * رواه البخاري

4805- Hz. Âişe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), şair olan Hassân'a Mescid'de bir minber koyar, Hassân da onun üzerinde durarak Hz. Peygamber'i (sallallahu aleyhi vesellem) öven veya savunan şiirler söylerdi. Allah Resûlü de (sallallahu aleyhi vesellem): *"Resûlullah'ı övdüğü veya savunduğu sürece Allah, Hassân'ı, Rûhü'l-Kuds ile destekler"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî'de yoktur. Ebû Dâvud (5015) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٨٠٦ - [٢٤] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: كَانَ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ حَادٍ حَسَنُ الصَّوْتِ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: رُوَيْدَكَ يَا أَنْجَشَةَ، لَا تُكْسِرُ الْقَوَارِيرَ يَغْنِي ضَعْفَةَ النِّسَاءِ * متفق عليه

4806- Enes der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem), yolculuklarda develeri şiirle coşturup tempo veren güzel sesli bir kölesi vardı. Yine bir yolculuk sırasında şiir okuyan Enceşe'ye: "Ey Enceşe! Yavaş ol da cam şişelerini (kadınları) kırmayasın!" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6211) ve Müslim (2323)

٤٨٠٧ - [٢٥] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ ذُكِرَ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ الشِّعْرُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ هُوَ كَلَامٌ فَحَسَنُهُ حَسَنٌ وَقَبِيحُهُ قَبِيحٌ * رواه الدارقطني

4807- Hz. Âişe dedi ki: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vassellem)'e şiirden sorulunca: "Şiir bir sözdür; güzeli güzel, çirkini de çirkindir" buyurdu. [Sahih]

Dârakutni (4/155) * es-Silsiletu's-Sahîha (1/447)

٤٨٠٨ - [٢٦] وَرَوَى الشَّافِعِيُّ عَنْ عُرْوَةَ مَرَسَلًا

4808- Aynı hadisi Şâfîî (2/673), Urve'den mürsel olarak rivayet etmiştir.

٤٨٠٩ - [٢٧] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ بَيْنَا نَحْنُ نَسِيرُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ بِالْعَرَجِ إِذْ عَرَضَ شَاعِرٌ يُنْشِدُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ خُذُوا الشَّيْطَانَ أَوْ أَمْسِكُوا الشَّيْطَانَ لِأَنَّهُ يَمْتَلِئُ جَوْفَ رَجُلٍ فَيَحَا خَيْرَ لَهُ مِنْ أَنْ يَمْتَلِئَ شِعْرًا * رواه مسلم

4809- Ebû Saîd el-Hudrî anlatıyor: Resûlullah'la (sallallahu aleyhi vesellem) beraber Arc denilen yerde yol alırken önümüze şiir okuyan bir şair çıktı. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Şu şeytanı yakalayın!" veya "Şu şeytanı susturun! Kişinin içinin irinle dolması, şiirle dolu olmasından daha iyidir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2259)

٤٨١٠ - [٢٨] عَنْ جَابِرٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْغِنَاءُ يُنْبِثُ التَّفَاقُقَ فِي الْقَلْبِ كَمَا يُنْبِثُ الْمَاءُ الزَّرْعَ * رواه البيهقي في "شعب الإيمان"

4710- Câbir der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Suyun ekini bitirmesi gibi şarkı da kalpte nifakı bitirir" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (5100) * Daifu'l-Câmi' (3937)

٤٨١١ - [٢٩] وَعَنْ نَافِعٍ قَالَ: كُنْتُ مَعَ ابْنِ عُمَرَ فِي طَرِيقٍ فَسَمِعَ مِرْمَارًا فَوَضَعَ أَصْبُعَيْهِ فِي أُذُنَيْهِ وَنَاءَ عَنِ الطَّرِيقِ إِلَى الْجَانِبِ الْآخِرِ ثُمَّ قَالَ لِي بَعْدَ أَنْ بَعُدَ: يَا نَافِعُ هَلْ تَسْمَعُ شَيْئًا؟ قُلْتُ: لَا فَرَفَعَ أَصْبُعِيهِ عَنِ أُذُنَيْهِ قَالَ: كُنْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَسَمِعَ صَوْتَ يَرَاعِ فَصَنَعَ مِثْلَ مَا صَنَعْتُ. قَالَ نَافِعُ: فَكُنْتُ إِذْ ذَاكَ صَغِيرًا * رواه أحمد وأبو داود

4811- İbn Ömer'in azatlısı Nâfi' bildiriyor: İbn Ömer bir çobanın kaval sesini işitince parmaklarıyla kulaklarını tıkadı ve devesini yoldan çıkardı. İki kide bir bana: "Ey Nâfi! Kaval sesi duyuluyor mu?" diye soruyordu. "Evet!" dediğimde parmaklarını kulaklarında tutuyordu. Sonunda: "Artık duyulmuyor" dediğimde parmaklarını çekti. Deveyi yola sürdü ve: "Resûlullah'ın da (sallallahu aleyhi vesellem) bir çobanın kaval sesini işittiğinde böyle yaptığını gördüm" dedi. [Zayıf]

Ahmed (2/8) ve Ebû Dâvud (4924)

بَابِ حِفْظِ اللِّسَانِ وَالْغَيْبَةِ وَالشَّتْمِ

Dili Muhafaza Etme, Dedikodu ve Sövme

1- FASIL

٤٨١٢ - [١] عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَالَ «مَنْ يَضْمَنْ لِي

مَا بَيْنَ لَحْيَيْهِ وَمَا بَيْنَ رِجْلَيْهِ أَضْمَنْ لَهُ الْجَنَّةَ * رواه البخاري

4812- Sehl b. Sa'd'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"İki çenesinin arası (dili) ile iki bacağının arasındakinden (cinsel organından) yana bana güvence verene ben de cennet konusunda güvence veririm"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6474)

٤٨١٣ - [٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ إِنَّ الْعَبْدَ لَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ مِنْ

رِضْوَانِ اللَّهِ لَا يُلْقِي لَهَا بَأَلًا يَزْفَعُهُ اللَّهُ بِهَا دَرَجَاتٍ وَإِنَّ الْعَبْدَ لَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ مِنْ

سَخَطِ اللَّهِ لَا يُلْقِي لَهَا بَأَلًا يَهْوِي بِهَا فِي جَهَنَّمَ * رواه البخاري. وفي رواية لهما:

"يَهْوِي بِهَا فِي النَّارِ أَبْعَدَ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ"

4813- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kul, bazen önemsemeden Allah'ın rızasına uygun bir söz söyler de Allah bunun karşılığında onun derecesini artırır. Bazan de önemsemeden Allah'ın öfkesine sebep olacak bir söz söyler de bu sözü yüzünden Cehenneme doğru sürüklenir"* buyurdu.

Bir başka rivayette: *"Cehenneme, doğuyla batı arasından daha uzağa iner"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6477, 6478)

٤٨١٤ - [٣] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: سَبَابُ الْمُسْلِمِ فَنَسَقَ وَقِتَالُهُ كُفْرٌ *

متفق عليه

4814- Abdullah (b. Mes'ûd), Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Müslümana sövmek fasıklık, onunla savaşmak ise küfürdür" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Buhârî (48) ve Müslim (64)

٤٨١٥ - [٤] عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ، قَالَ: أَيُّمَا رَجُلٍ قَالَ لِأَخِيهِ كَافِرٌ فَقَدْ

بَاءَ بِهَا أَحَدُهُمَا * متفق عليه

4815- İbn Ömer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Herhangi bir Müslüman, Müslüman kardeşine kâfir derse o ikisinden biri bu sıfatla döner. Yani kâfir denilen kişide kâfirlik özelliği yoksa kâfirlik bu sözü söyleyene dönmüş olur" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6104) ve Müslim (60)

٤٨١٦ - [٥] عَنْ أَبِي ذَرٍّ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ لَا يَزِمِي رَجُلٌ رَجُلًا

بِالْفِسْقِ وَلَا يَزِمِيهِ بِالْكُفْرِ إِلَّا أَرْتَدَّتْ عَلَيْهِ إِنْ لَمْ يَكُنْ صَاحِبُهُ كَذَلِكَ * رواه البخاري

4816- Ebû Zer, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in: "Bir kimse birini günahkârlıkla suçlarsa, kâfirlikle suçlarsa, arkadaşı eğer öyle değilse mutlaka bu suçlaması kendine döner" buyurduğunu işitmiştir. [Sahih]

Buhârî (6045)

٤٨١٧ - [٦] عَنْ أَبِي ذَرٍّ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ "مَنْ دَعَا رَجُلًا بِالْكَفْرِ أَوْ قَالَ عَدُوَّ اللَّهِ وَلَيْسَ كَذَلِكَ إِلَّا حَارَ عَلَيْهِ" * متفق عليه

4817- Ebû Zer'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim birinin kâfir olduğunu iddia ederse veya ona: «Allah'ın düşmanı» derse, eğer o kişi dediği gibi değilse bu sözü ona geri döner" buyurdu.

Buhârî ve Müslim (61)

٤٨١٨ - [٧] عَنْ أَنَسِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "الْمُسْتَبَانِ مَا قَالَا، فَعَلَى الْبَادِي حَتَّى يَغْتَدِي الْمَظْلُومُ" * رواه مسلم

4818- Enes ve Ebu Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Birbirine söven iki kimsenin vebali, onlardan ilk başlayanın üzerine olur. Zulme uğrayan zulmetmeye başlayana kadar bu böyledir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2587)

٤٨١٩ - [٨] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "لَا يَتَّبِعِي لِصِدِّيقٍ أَنْ يَكُونَ لَعَانًا" * رواه مسلم

4819- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Doğru sözlü bir kimseye lânetçi olması yakışmaz" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2597)

٤٨٢٠ - [٩] عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: "إِنَّ اللَّعَانِينَ لَا يَكُونُونَ شُهَدَاءَ وَلَا شَفَعَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ" * رواه مسلم

4820- Ebu'd-Derdâ dedi ki: Ben Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Şüphesiz ki, lânetçiler kıyamet gününde ne tanık olurlar, ne de şefaatçi!" buyururken işittim. [Sahih]

Müslim (2598)

٤٨٢١ - [١٠] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ إِذَا قَالَ الرَّجُلُ هَلَكَ النَّاسُ فَهُوَ أَهْلَكُهُمْ * رواه مسلم

4821- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Şayet kişi: «İnsanlar helak oldul» derse bilin ki insanlar içinde en fazla helak olan kendisi olacaktır" buyurdu.

Müslim (2623)

٤٨٢٢ - [١١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ تَجِدُ مِنْ شَرِّ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ اللَّهِ ذَا الْوَجْهَيْنِ الَّذِي يَأْتِي هَوْلًا بِوَجْهِهِ وَهَوْلًا بِوَجْهِهِ * متفق عليه

4822- Ebû Hureyre, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Kıyamet gününde Allah'ın en kötü gördüğü kişiler, her topluluğa karşı farklı bir yüzle (tavırla) yaklaşan ikiyüzlü kişilerdir" buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Buhârî (6058) ve Müslim (2526)

٤٨٢٣ - [١٢] عَنْ خَدِيفَةَ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ قَتَاتٌ * متفق عليه. وفي رواية مسلم: "تمام"

4823- Huzeyfe der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Laf taşıyarak insanların arasını bozan Cennete giremez" buyurduğunu işittim. Müslim'in bir rivayetinde: "Koğucu" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Buhârî (6056) ve Müslim (105)

٤٨٢٤ - [١٣] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَلَيْكُمْ بِالصِّدْقِ فَإِنَّ الصِّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ وَمَا يَزَالُ الرَّجُلُ يَصْدُقُ وَيَتَحَرَّى الصِّدْقَ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ صَدِيقًا وَإِيَّاكُمْ وَالْكَذِبَ فَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ وَمَا يَزَالُ الرَّجُلُ يَكْذِبُ وَيَتَحَرَّى الْكَذِبَ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذَابًا.

وفي رواية مسلم قال: "إِنَّ الصِّدْقَ بِرٌّ، وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ. وَإِنَّ الْكَذِبَ فَجُورٌ، وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ" * متفق عليه

4824- Abdullah (b. Mes'ûd), Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Doğruluktan ayrılmayın! Zira doğruluk iyiliğe, iyilik de Cennete götürür. Kişi doğru olduğu ve sadece doğru olanı seçtiği sürece nihayetinde Allah'ın katında «Siddîk» olarak yazılır. Yalandan da sakının! Zira yalancılık kötülüğe, kötülük de Cehenneme götürür. Kişi yalan söylediği ve yalan olan şeyleri seçtiği müddetçe nihayetinde Allah'ın katında «Yalancı» olarak yazılır" buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Müslim'in bir rivayetinde: "Şüphesiz doğruluk hayırdır. Hayır da cennete götürür. Yalancılık da sapıklıktır. Şüphesiz sapıklık cehenneme götürür" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6094) ve Müslim (2607)

٤٨٢٥ - [١٤] عَنْ أُمِّ كَلْثُومِ بِنْتِ عُقْبَةَ أَنَّهَا سَمِعَتْ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ «لَيْسَ الْكَذَّابُ الَّذِي يُضْلِحُ بَيْنَ النَّاسِ، فَيَنْمِي خَيْرًا، أَوْ يَقُولُ خَيْرًا» * متفق عليه

4825- Ümmü Külsüm binti Ukbe, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "İnsanların arasını bulmak için hayırlı haber götüren (veya hayırlı söz söyleyen) kimse yalancı sayılmaz" buyururken işitmiştir. [Sahih]

Buhâri (2692) ve Müslim (2605)

٤٨٢٦ - [١٥] عَنِ الْمُقَدَّادِ قَالَ قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِذَا رَأَيْتُمْ

الْمُدَّاحِينَ، فَاخْتُوا فِي وُجُوهِهِمُ التُّرَابَ * رواه مسلم

4826- Mikdâd'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "(Yüzünüze karşı) övenleri gördüğünüz zaman onların yüzlerine toprak saçın!" buyurdu.

Müslim (3002)

٤٨٢٧ - [١٦] عَنِ أَبِي بَكْرَةَ قَالَ أَنْتَنِي رَجُلٌ عَلَى رَجُلٍ عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ

«وَيْلَكَ قَطَعْتَ عُنُقَ أَخِيكَ ثَلَاثًا مَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَادِحًا لَا مَحَالَةَ فَلْيُقَلِّ أَحْسِبُ فُلَانًا

وَاللَّهُ حَسِيبُهُ وَلَا أَرْكَبِي عَلَى اللَّهِ أَحَدًا" * متفق عليه

4827- Ebû Bekre dedi ki: Adamın biri Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) huzurunda başka bir adamı övünce, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona birkaç defa: "Vay sana! (Bu sözlerinle) arkadaşının boynunu kestini!" buyurdu ve ekledi: "Biriniz arkadaşını illa ki övecekse ve öveceği tarafının kendisinde bulunduğunu biliyorsa şöyle desin: "Sanırım filan kişi şöyle şöyledir. Yine de bunu takdir edecek olan Allah'tır. Kimseyi Allah'a karşı temize çıkaracak değilim; ama sanırım filan kişi şöyle şöyledir." [Sahih]

Buhâri (6061) ve Müslim (3000)

٤٨٢٨ - [١٧] عَنِ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: أَتَذَرُونَ مَا الْغِيْبَةُ، قَالُوا:

اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: ذِكْرُكَ أَخَاكَ بِمَا يَكْرَهُ، قِيلَ: أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ فِي أَحْيٍ مَا

أَقُولُ؟ قَالَ: إِنْ كَانَ فِيهِ مَا تَقُولُ، فَقَدِ اغْتَبْتَهُ، وَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ فَقَدِ بَهْتَهُ" * رواه مسلم. وفي رواية: "إِذَا قُلْتَ لِأَخِيكَ مَا فِيهِ فَقَدِ اغْتَبْتَهُ، وَإِذَا قُلْتَ مَا لَيْسَ فِيهِ فَقَدِ بَهْتَهُ"

4828- Ebû Hureyre bildiriyor: Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Gıybetin ne olduğunu biliyor musunuz?" diye sorunca, sahabe: "Allah ve Resûlü daha iyi bilir" cevabını verdiler. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kardeşini, hoşlanmayacağı bir şeyle anmandır" buyurunca: "Peki eğer söylediğim şey kardeşimde varsa" diye soruldu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Eğer söylediğin şey kardeşinde varsa onun gıybetini yapmış olursun. Eğer bu şey kardeşinde yoksa ona iftira etmiş olursun" buyurdu. Başka bir rivayette: "Kardeşinde var olanı söylüyorsan onun gıybetini yapmış olursun. Şayet onda olmayan bir şeyi söylüyorsan ona iftira etmiş olursun" ibaresi geçmiştir.

Müslim (2589).

٤٨٢٩ - [١٨] عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ رَجُلًا اسْتَأْذَنَ عَلَى النَّبِيِّ ﷺ فَلَمَّا رَأَاهُ قَالَ «بِئْسَ أَخُو الْعَشِيرَةِ، وَبِئْسَ ابْنُ الْعَشِيرَةِ». فَلَمَّا جَلَسَ تَطَلَّقَ النَّبِيُّ ﷺ فِي وَجْهِهِ وَانْبَسَطَ إِلَيْهِ، فَلَمَّا انْطَلَقَ الرَّجُلُ قَالَتْ لَهُ عَائِشَةُ يَا رَسُولَ اللَّهِ حِينَ رَأَيْتَ الرَّجُلَ قُلْتَ لَهُ كَذَا وَكَذَا، ثُمَّ تَطَلَّقْتَ فِي وَجْهِهِ وَانْبَسَطْتَ إِلَيْهِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «يَا عَائِشَةُ مَتَى عَاهَدْتَنِي فَحَاشَا، إِنَّ شَرَّ النَّاسِ عِنْدَ اللَّهِ مَنزِلَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَنْ تَرَكَ النَّاسَ اتِّقَاءَ شَرِّهِ» وفي رواية: "اتِّقَاءَ فُحْشِهِ" * متفق عليه

4829- Hz. Âişe anlatıyor: Adamın biri Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına girmek için izin istedi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) onu görünce: "Kabilenin ne kötü bir kardeşi veya kabilenin ne kötü bir evladıdır!" buyurdu. Adam oturduğunda da Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona güleryüz gösterip yumuşak davrandı. Adam gidince ona "Ey Allah'ın Resûlü! Adamı görünce şöyle şöyle dedin. Sonra adama güleryüz gösterdin ve ona

yumuşak davrandın" dediğimde, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle karşılık verdi: "Ey Âişe! Sen benim insanlara kötü davrandığımı ne zaman gördün? Kıyamet gününde Allah'ın katında en kötü kişi, kötülüğünden dolayı insanların kendisinden sakındığı kişidir."

Diğer rivayette ise: "Kabalığundan dolayı insanların kendisinden sakındığı kişi ..." olarak geçer. [Sahih]

Buhârî (6054) ve Müslim (2591)

٤٨٣٠ - [١٩] وعن أبي هريرة قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "كُلُّ أُمَّتِي مُعَاْفَى إِلَّا الْمُجَاهِرِينَ، قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَنِ الْمُجَاهِرُونَ؟ قَالَ: الَّذِي يَخْمَلُ الْعَمَلَ بِاللَّيْلِ فَيَسْتُرُهُ رَبُّهُ، ثُمَّ يُضْبِحُ، فَيَقُولُ: يَا فُلَانُ عَمِلْتَ الْبَارِحَةَ كَذَا وَكَذَا، فَيَكْشِفُ سِتْرَ اللَّهِ عَنْهُ * متفق عليه وذكر في حديث أبي هريرة: «من كان يؤمن بالله» في (باب الضيافة)

4830- Ebu Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Açıklayanlar dışında, ümmetimin hepsi affedilecektir" buyurdu. "Ey Allah'ın Resûlü! Açıklayanlar kimdir?" diye sorulunca, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Gece işlediği günahı Allah örttüğü halde, sabahleyin kalkıp: «Ey falan! Dün şöyle yaptım» diyerek, Allah'ın örtmüş olduğu günahını açıklayanlardır" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6069) ve Müslim (2990) Konuyla ilgili Ebû Hureyre'nin "Allah'a ve âhret gününe inanan..." hadisi, Ziyafet bölümünde geçmiştir. (no. 4243)

2- FASIL

٤٨٣١ - [٢٠] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ تَرَكَ الْكَذِبَ وَهُوَ بَاطِلٌ بَيْنِي لَهُ فِي رَبِضِ الْجَنَّةِ، وَمَنْ تَرَكَ الْمِرَاءَ وَهُوَ مُحِقٌّ بَيْنِي لَهُ فِي وَسْطِهَا،

وَمَنْ حَسَنَ خُلُقَهُ بُنِيَ لَهُ فِي أَغْلَاهَا * رواه الترمذي وقال: هذا حديث حسن.
وكذا في شرح السنة وفي المصابيح قال غريب

4831- Enes b. Mâlik'in bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Geçersiz ve boş olan yalan söylemeyi kim terk ederse Cennet'in etrafında bir köşk yaptırılır. Kim de haklı olduğu halde münakaşayı ve tartışmayı terk ederse Cennet'in ortasında bir köşk yaptırılır. Kim de ahlakını güzelleştirirse ona da Cennet'in en yüksek bölgesinde bir köşk yaptırılır" buyurdu. [Zayîf]

Tirmizî (1993, "hasen") * es-Silsiletu'd-Daîfe (3/1056) Şerhu's-Sünne'de "hasen", Masâbih'te ise "ğarîb" (tek kanallı) nükümü verilmiştir.

٤٨٣٢ - [٢١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : سئِلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنْ أَكْثَرِ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ الْجَنَّةَ، فَقَالَ: تَقْوَى اللَّهِ وَحُسْنُ الْخُلُقِ، وَسئِلَ عَنْ أَكْثَرِ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ النَّارَ، فَقَالَ: الفَمُّ وَالْفَرْجُ * رواه الترمذي وابن ماجه

4832- 628. Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e: "İnsanları cennete en fazla götürecek şey nedir?" diye soruldu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah'a saygı (takvâ) ve güzel ahlâktır" buyurdu. "İnsanları cehenneme en fazla götürecek şey nedir? diye sorulunca da: "Ağız ve cinsel organdır" buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (2004) ve İbn Mâce (4246) * Sahihu't-Terğîb (1723)

٤٨٣٣ - [٢٢] عَنْ بِلَّالِ بْنِ الْحَارِثِ الْمُرَنِّيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «إِنَّ الرَّجُلَ لَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ مِنَ الْخَيْرِ مَا يَعْلَمُ مَبْلَغَهَا يَكْتُوبُ اللَّهُ بِهَا رِضْوَانَهُ إِلَى يَوْمِ يَلْقَاهُ وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ مِنَ الشَّرِّ مَا يَعْلَمُ مَبْلَغَهَا يَكْتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِ سَخَطَهُ إِلَى يَوْمِ يَلْقَاهُ. رواه في شرح السنة و روى مالك و الترمذي و ابن ماجه نحوه

4833- Bilâl b. el-Hâris el-Müzenî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Kul, hayırlı bir söz söyler, fakat o sözün gittiği yer hiç aklına gelmez. Halbuki Allah, o söz sebebiyle, kendisine kavuştuğu kıyamet gününe kadar o kimseye hoşnutluğunu yazar.

Yine bir kul da şer olan bir söz söyler fakat o sözün kendisini götürüleceği şeyi düşünmez. Oysa Allah, o kimseye o kötü söz sebebiyle kendisine kavuşacağı kıyamet gününe kadar öfkesini yazar." [Sahih]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de; Yakın ibarelerle Mâlik (1781), Tirmizî (2319) ve İbn Mâce

٤٨٣٤ - [٢٣] بَهْزُ بْنُ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: وَنِلٌ لِمَنْ يُحَدِّثُ فَيَكْذِبُ؛ لِيُضْحِكَ بِهِ الْقَوْمَ، وَنِلٌ لَهُ، وَنِلٌ لَهُ * رواه أحمد والترمذي وأبو داود والدارمي

4834- Behz b. Hakîm, babası kanalıyla dedesinden bildiriyor: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "İnsanları güldürmek için konuşup yalan söyleyenin vay haline, vay haline, vay haline!" buyurduğunu işittim. [Hasen]

Ahmed (20270), Tirmizî (2315), Ebu Dâvûd (4990) ve Dârimî (2702) * Sahihu't-Terğîb (2944)

٤٨٣٥ - [٢٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ الْعَبْدَ لَيَقُولُ الْكَلِمَةَ لَا يَقُولُ إِلَّا لِيُضْحِكَ بِهَا النَّاسَ يَهْوِي بِهَا أَبْعَدَ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، وَإِنَّهُ لَيَزُلُّ عَنْ لِسَانِهِ أَشَدَّ مِمَّا يَزُلُّ عَنْ قَدَمَيْهِ * رواه البيهقي في شعب الإيمان

4835- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kul, sadece insanları güldürmek amacıyla bir söz söyler de o söz, onu gök ve yer arasındaki mesafeden uzak bir yere uçurur. Dilin sebep olduğu zillet, ayakların sebep olduğundan daha çetindir" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4492) * Daifu't-Terğîb (1715)

٤٨٣٦ - [٢٥] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ صَمَتَ نَجَا

★ رواه أحمد والترمذي والدارمي والبيهقي في شعب الإيمان

4836- Abdullah b. Amr'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kim susarsa kurtulur"* buyurdu. [Sahih]

Ahmed (6481), Tirmizî (2501) Dârimî (2713) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4629) * Sahihu't-Terğîb (2874)

٤٨٣٧ - [٢٦] عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا النَّجَاةُ؟ قَالَ:

أَمْلِكُ عَلَيْكَ لِسَانَكَ وَلَيْسَعَكَ بَيْتَكَ، وَأَبِكْ عَلَى خَطِيئَتِكَ ★ رواه أحمد والترمذي

4837- Ukbe b. Âmir der ki: "Ey Allah'ın Resûlü! Kurtuluş neydedir?" diye sorduğumda, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Diline sahip ol, evin sana dar gelmesin ve günahlarından dolayı ağla"* buyurdu. [Sahih]

Ahmed (5/259) ve Tirmizî (2406) * Sahihu't-Terğîb (2741)

٤٨٣٨ - [٢٧] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، رَفَعَهُ قَالَ: إِذَا أَصْبَحَ ابْنُ آدَمَ فَإِنَّ

الْأَعْضَاءَ كُلَّهَا تُكْفِرُ اللِّسَانَ فَتَقُولُ: اتَّقِ اللَّهَ فِينَا فَإِنَّمَا نَحْنُ بِكَ، فَإِنِ اسْتَقَمَّتْ

اسْتَقَمَّتْنَا وَإِنِ اعْوَجَجَتْ اعْوَجَجْنَا ★ رواه الترمذي

4838- Ebû Saîd el-Hudrî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Sabah olduğu zaman bütün organlar dile yalvararak şöyle derler: Bizim için Allah'a karşı sorumluluk bilinci hisset. Biz seninle ayakta; sen doğru olursan biz de doğru oluruz sen eğilirsene biz de eğiliriz"* buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (2407) * Sahihu't-Terğîb (2871)

٤٨٣٩ - [٢٨] عَنْ عَلِي بْنِ الْحُسَيْنِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مِنْ حُسْنِ إِسْلَامٍ

الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَا لَا يَغْنِيهِ * رواه مالك وأحمد

4839- Ali b. el-Hüseyin'in bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem):
"Bir kimsenin lüzumsuz ve boş şeyleri terk etmesi, iyi bir Müslüman oluşundandır" buyurdu. [Hasen]

Mâlik ve Ahmed (1732), Tirmizî (2318) * Sahihu't-Terğib (2316)

٤٨٤٠ - [٢٩] ورواه ابن ماجة عن أبي هريرة

4840- Aynı hadisi İbn Mâce (3976) Ebu Hureyre'den rivayet etmiştir.

٤٨٤١ - [٣٠] والترمذي والبيهقي في "شعب الإيمان" عنهما

4841- Tirmizî (2317) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da Ebu Hureyre ve Ali b. Hüseyin'den rivayet etmiştir.

٤٨٤٢ - [٣١] عَنْ أَنَسِ قَالَ: تُوْفِّي رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِهِ فَقَالَ، يَغْنِي رَجُلًا:

أَبِشْرَ بِالْجَنَّةِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَوْلَا تَدْرِي فَلَعَلَّهُ تَكَلَّمَ فِيمَا لَا يَغْنِيهِ أَوْ بَخَلَ

بِمَا لَا يَنْقُضُهُ * رواه الترمذي

4842- Enes bildiriyor: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) ashâbından biri vefat edince, adamın biri ardından: "Cennetlik olduğun için sevin!" dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bunu diyen adama: "Cennetlik olduğunu nereden biliyorsun? Belki de kendisini ilgilendirmeyen şeyler hakkında konuşmuş veya malını eksiltmeyeceği halde cimrilik etmiştir" buyurdu.. [Zayıf]

Tirmizî (2316) * [Daif Süneni't-Tirmizî]

٤٨٤٣ - [٣٢] عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الثَّقَفِيِّ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا أَخَوْفُ مَا تَخَافُ عَلَيَّ، فَأَخَذَ بِلِسَانِ نَفْسِهِ، ثُمَّ قَالَ: هَذَا * رواه الترمذي هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

4843- Süfyân b. Abdillâh es-Sekâfî der ki: "Ey Allah'ın Resûlü! Hakkımda (zararını göreceğimden) en çok endişe ettiğin şey nedir?" dedim. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), o mübarek dilini eliyle tuttu ve: "İşte budur!" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2410, "hasen sahih") * Sahîhu't-Terğîb (2862)

٤٨٤٤ - [٣٣] عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: إِذَا كَذَبَ الْعَبْدُ تَبَاعَدَ عَنْهُ الْمَلَكُ مِثْلَ مَنْ تَنَنٍ مَا جَاءَ بِهِ * رواه الترمذي

4844- İbn Ömer'in bildirdiğine göre, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Kul yalan söylediği zaman söylediği yalanın oluşturduğu kötü kokudan dolayı melek ondan bir mil uzaklaşır" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (1972) * Daifu't-Terğîb (1758)

٤٨٤٥ - [٣٤] عَنْ سُفْيَانَ بْنِ أَبِي الْحَضْرَمِيِّ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ كَثِيرَتْ خِيَانَةٌ أَنْ تُحَدِّثَ أَخَاكَ حَدِيثًا هُوَ لَكَ بِهِ مُصَدِّقٌ وَأَنْتَ لَهُ بِهِ كَاذِبٌ * رواه أبو داود

4845- Süfyan b. Esîd el-Hadramî der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Senin doğru söylediğine inandığı halde senin din kardeşine yalan söylemen ne büyük bir ihanettir!" buyurduğunu işittim. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4971) * es-Silsiletu'd-Daife (3/1251)

٤٨٤٦ - [٣٥] عَنْ عَمَّارٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: مَنْ كَانَ ذَا وَجْهَيْنِ فِي الدُّنْيَا كَانَ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لِسَانَانِ مِنْ نَارٍ * رواه الدارمي

4846- Ammâr'ın bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Dünyada ikiyüzü (ikiyüzlü) olan kişinin kıyamet gününde de ateşten iki dili olur" buyurdu. [Sahih]

Dârimî ve Ebû Dâvud (4873) * Sahîhu't-Terğîb (2949)

٤٨٤٧ - [٣٦] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَيْسَ الْمُؤْمِنُ بِالطَّعَّانِ وَلَا اللَّعَّانِ وَلَا الْفَاجِسِ وَلَا الْبَذِيءِ * رواه الترمذي وَابْتِهَاقِي فِي «شُعَبِ الْإِيمَانِ». وَفِي أُخْرَى لَهُ «وَلَا الْفَاجِسِ الْبَذِيءِ». وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ

4847- Abdullah (b. Mes'ûd), Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Mümin, onu bunu karalayan, lanet okuyan, kaba ve çirkince sözler söyleyen biri değildir" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Tirmizî (1977 , "hasen garîb") ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4786) * es-Silsiletu's-Sahîha (1/320)

٤٨٤٨ - [٣٧] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: لَا يَكُونُ الْمُؤْمِنُ لَعَّانًا. وَفِي رِوَايَةٍ: لَا يَتَّبِعِي لِلْمُؤْمِنِ أَنْ يَكُونَ لَعَّانًا * رواه الترمذي

4848- İbn Ömer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Mümin lanet eden bir kişi olamaz" buyurdu. Başka rivayette ise: "Mümine lânetçi olmaz yakışmaz" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Tirmizî (2019) * Sahîhu'l-Edebi'l-müfred (309)

٤٨٤٩ - [٣٨] عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَا تَلَاعَنُوا بِلَعْنَةِ اللَّهِ،

وَلَا يَغْضَبِ اللَّهُ، وَلَا بَجَهْنِمِ. وَفِي رَوَايَةٍ وَلَا بِالنَّارِ * رواه الترمذي وأبو داود

4849- Semure b. Cundeb'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah'ın laneti, gazabı ve cehennem ateşiyle birbirinizi lanetlemeyin" buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (1976) ve Ebû Dâvud (4906) * Sahîhu't-Terğîb (2789)

٤٨٥٠ - [٣٩] عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا لَعَنَ شَيْئًا

صَعِدَتْ اللَّعْنَةُ إِلَى السَّمَاءِ فَتُغْلَقُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ دُونَهَا ثُمَّ تَهْبِطُ إِلَى الْأَرْضِ فَتُغْلَقُ

أَبْوَابُهَا دُونَهَا ثُمَّ تَأْخُذُ يَمِينًا وَشِمَالًا فَإِذَا لَمْ تَجِدْ مَسَاعًا رَجَعَتْ إِلَى الَّذِي لَعَنَ

فَإِنْ كَانَ لِذَلِكَ أَهْلًا وَإِلَّا رَجَعَتْ إِلَى قَائِلِهَا * رواه أبو داود

4850- Ebu'd Derdâ'nın bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Kul bir şeye lanet ettiği zaman bu laneti semaya yükselir, ancak semanın kapıları bu lanetin yüzüne kapanır. Bu lanet sonra yere iner; ancak yerin kapıları da yüzüne kapanır. Sonra bu lanet sağa veya sola doğru gitmek ister; ancak gidecek yer bulamayınca, kendisine lanet okunan şey bu laneti gerçekten hak ediyorsa ona gider. Hak etmiyorsa da lanet, okuyana geri döner" buyurdu. [Hasen]

Ebû Dâvud (4905) * Sahîhu't-Terğîb (2792)

٤٨٥١ - [٤٠] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ رَجُلًا نَارَعَتْهُ الرِّيحُ رِدَاءَهُ فَلَعَنَهَا فَقَالَ النَّبِيُّ

ﷺ: لَا تَلْعَنُهَا، فَإِنَّهَا مَأْمُورَةٌ، وَإِنَّهُ مَنْ لَعَنَ شَيْئًا لَيْسَ لَهُ بِأَهْلٍ رَجَعَتْ اللَّعْنَةُ عَلَيْهِ *

رواه الترمذي وأبو داود

4851- İbn Abbâs anlatıyor: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) zamanında adamın biri abasını savuran rüzgâra lanet okudu. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Rüzgâra lanet etme; zira o bununla görevlendirilmiştir. Her kim de laneti hak etmeyen bir şeye lanet ederse, ettiği lanet kendisine geri döner" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1978) ve Ebû Dâvud (4908) * Sahîhu't-Terğîb (2800)

٤٨٥٢ - [٤١] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَا يَبْلَغُنِي أَحَدٌ مِنْ أَصْحَابِي عَنْ أَحَدٍ شَيْئًا فَإِنِّي أَحِبُّ أَنْ أَخْرَجَ إِلَيْكُمْ وَأَنَا سَلِيمُ الصَّدْرِ * رواه أبو داود

4852- Abdullah b. Mes'ûd'un bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Ashâbımdan hiç kimse, bir diğeri hakkında hoşlanmayacağım bir şeyi bana ulaştırmasın. Zira ben, gönül huzuru ile sizin yanınıza çıkmak istiyorum" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4860) * [Daif Sünen Ebi Dâvud]

٤٨٥٣ - [٤٢] عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: قُلْتُ لِلنَّبِيِّ ﷺ: حَسْبُكَ مِنْ صَفِيَّةَ كَذَا وَكَذَا تَغْنِي قَصِيرَةً، فَقَالَ: لَقَدْ قُلْتَ كَلِمَةً لَوْ مُرِجَتْ بِمَاءِ الْبَحْرِ لَمَزَجَتْهُ * رواه أحمد والترمذي وأبو داود

4853- Hz. Âişe anlatıyor: Dedim ki: "Ey Allah'ın Resûlü! Safiyye'nin şöyle şöyle oluşu sana yeter" dedim. —Bununla Hz. Âişe, onun kısa boylu oluşunu kastetmiştir— Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Âişe! Öyle bir söz söyledin ki, eğer o söz denize karışsa idi onun suyunu bozardı" buyurdu. [Sahih]

Ahmed, Tirmizî (2502) ve Ebû Dâvud (4875) * Sahîhu't-Terğîb (2834)

٤٨٥٤ - [٤٣] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا كَانَ الْمُحْسِنُ فِي شَيْءٍ إِلَّا

شَانَهُ، وَمَا كَانَ الْحَيَاءُ فِي شَيْءٍ إِلَّا زَانَهُ * رواه الترمذي .

4854- Enes'in bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Hayasızlık ve kötülük her nerede olursa olsun o yeri ve kimseyi kirletir; utanla duygusu ise kimde ve nerede olursa orayı süsleyip güzelleştirir"* buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1974) * Sahîhu't-Terğîb (2635)

٤٨٥٥ - [٤٤] عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ عَيَّرَ أَخَاهُ بِذَنْبٍ

لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَعْمَلَهُ قَالَ أَحْمَدُ: قَالُوا: مِنْ ذَنْبٍ قَدْ تَابَ مِنْهُ * رواه الترمذي وَقَالَ: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمُتَّصِلٍ لِأَنَّ خَالِدًا لَمْ يُدْرِكْ مُعَاذَ بْنَ جَبَلٍ

4855- Muâz b. Cebel der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kim Müslüman kardeşini işlediği bir suçtan dolayı ayıplarsa kendisi de o suçlu işlemeyen ölmez"* buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî ("hasen ğarîb") * es-Silsiletu'd-Daife (1/178) Tirmizî, ravi Hâlid'in Muâz b. Cebel'e yetişemediği için isnâdında kopukluk olduğunu belirtmiştir.

٤٨٥٦ - [٤٥] عَنْ وَائِلَةَ بْنِ الْأَسْقَعِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا تُظْهِرِ الشَّمَاتَةَ

لَأَخِيكَ فَيَرْحَمَهُ اللَّهُ وَيَتَّيْلِكَ . رواه الترمذي هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

4856- Vâsile b. el-Eska der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kardeşinin uğradığı felâketi sevinçle karşılama! Allah onu rahmetiyle o felâketten kurtarır da seni derde uğratar"* buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2506 "hasen ğarîb") * Daifu't-Terğîb (1470)

٤٨٥٧ - [٤٦] وعن عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا أَحْبُّ أَبِي حَكَيْتُ أَحَدًا وَأَنْ لِي كَذَا وَكَذَا * رواه الترمذي وصححه

4857- Hz. Âişe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Benim için şu kadar (mal) verilse dahi kimsenin taklidini yapmaktan hoşlanmam" buyurdu. [Sahih]

Tirmizi (2503, "sahih") * Sahihu'l-Câmi' (5515)

٤٨٥٨ - [٤٧] عَنْ جُنْدُبٍ قَالَ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ فَأَنَاحَ رَاحِلَتَهُ ثُمَّ عَقَلَهَا ثُمَّ دَخَلَ الْمَسْجِدَ فَصَلَّى خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَلَمَّا سَلَّمَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَتَى رَاحِلَتَهُ فَأَطْلَقَهَا ثُمَّ رَكِبَ ثُمَّ نَادَى اللَّهُمَّ اِرْحَمْنِي وَمَحَمَّدًا وَلَا تُشْرِكْ فِي رَحْمَتِنَا أَحَدًا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَتَقُولُونَ هُوَ أَضَلُّ أَمْ يَعْجِزُهُ أَلَمْ تَسْمَعُوا إِلَيَّ مَا قَالَ قَالُوا بَلَى * رواه أبو داود

4858- Cündüb şöyle bildirir: "Bir bedevi, gelip devesini çökertip bağladı. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), namazı bitirince, adam, devenin yanına gelip yularını çözdü, deveye binerek şöyle bağırdı: "Allahım! Bana ve Muhammed'e rahmet et, ikimizden başkasına rahmet etme." Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizce bu adam mı yoksa devesi mi daha çok sapmıştır. Ne dediğini duydunuz değil mi?" diye sorunca, sahabe: "Evet" dediler. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4885) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

3- FASIL

٤٨٥٩ - [٤٨] عَنْ أَنَسِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا مَدِحَ الْفَاسِقُ غَضِبَ الرَّبُّ وَاهْتَزَّتْ لَهُ الْعَرْشُ * رواه البيهقي في "شعب الإيمان"

4859- Enes der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Fâsık (günahkâr) övüldüğü zaman Rab öfkelenir ve Arş sarsılır" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (2543) * es-Silsiletu'd-Daîfe (2/595)

٤٨٦٠ - [٤٩] عَنْ أَبِي أَمَامَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: يُطْبَعُ الْمُؤْمِنُ عَلَى

الْخِلَالِ كُلِّهَا إِلَّا الْخِيَانَةَ وَالْكَذِبَ * رواه أحمد

4860- Ebû Umâme'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Müminin huyu ihanet ve yalan dışında her türlü kusura açık olabilir" buyurdu. [Zayıf]

Ahmed (22170) * es-Silsiletu'd-Daîfe (7/3215)

٤٨٦١ - [٥٠] والبيهقي في شعب الإيمان عن سعد بن أبي وقاص

4861- Aynı hadisi Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4469) Sa'd b. Ebi Vakkâs'tan rivayet etmiştir.

٤٨٦٢ - [٥١] عَنْ صَفْوَانَ بْنِ سُلَيْمٍ أَنَّهُ قَالَ قِيلَ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ: أَيْكُونُ

الْمُؤْمِنُ جَبَانًا فَقَالَ "نَعَمْ. فَقِيلَ لَهُ أَيْكُونُ الْمُؤْمِنُ بَخِيلًا فَقَالَ "نَعَمْ". فَقِيلَ لَهُ

أَيْكُونُ الْمُؤْمِنُ كَذَّابًا فَقَالَ لَا * رواه مالك والبيهقي في "شعب الإيمان" مرسلا

4862- Safvân b. Süleym bildiriyor: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Mümin korkak olabilir mi?" diye soruldu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Olabilir" buyurdu. "Mümin cimri olabilir mi?" diye sorulduğunda: "Olabilir" buyurdu. "Peki mümin yalancı olabilir mi?" diye sorulduğunda ise, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Olamaz!" buyurdu. [Zayıf]

Mâlik (2832) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4472) * Daifu't-Terğîb (1752)

٤٨٦٣ - [٥٢] وعن ابن مسعود قال: "إِنَّ الشَّيْطَانَ لِيَتَمَثَّلَ فِي صُورَةِ الرَّجُلِ،
فِيَأْتِي الْقَوْمَ، فَيُحَدِّثُهُمْ بِالْحَدِيثِ مِنَ الْكُذِبِ، فَيَتَفَرَّقُونَ، فَيَقُولُ الرَّجُلُ مِنْهُمْ:
سَمِعْتُ رَجُلًا، أَعْرَفَ وَجْهَهُ وَلَا أَدْرِي مَا اسْمُهُ يُحَدِّثُ" * رواه مسلم

4863- Abdullah (b. Mes'ûd) şu sözünü bildiriyor: "Şeytan, adam kılığına girip de bir topluluğa gelecek ve onlara yalan olan şeyler anlatacak. Topluluk dağıldığı zaman da içlerinden herbiri: «Simâen tanıdığım ama adını hatırlayamadığım bir adamın şöyle dediğini işittim» diyerek duyduklarımı anlatmaya başlayacaktır." [Sahih]

Müslim (mukaddime)

٤٨٦٤ - [٥٣] وعن عمران بن حطان قال: أَتَيْتُ أَبَا ذَرٍّ فَوَجَدْتُهُ فِي الْمَسْجِدِ
مُخْتَبِئًا بِكِسَاءٍ أَسْوَدَ وَحَدَهُ، فَقُلْتُ: يَا أَبَا ذَرٍّ، مَا هَذِهِ الْوَحْدَةُ؟ فَقَالَ: سَمِعْتُ
رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: "الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ الشُّوْءِ، وَالْجَلِيسُ الصَّالِحُ خَيْرٌ مِنْ
الْوَحْدَةِ، وَإِمْلَاءُ الْخَيْرِ خَيْرٌ مِنَ الشُّكُوتِ، وَالشُّكُوتُ خَيْرٌ مِنْ إِمْلَاءِ الشَّرِّ"

4864- İmrân b. Hattân anlatıyor: Ebû Zer'in yanına vardığımda onu mescidde siyah bir giysiye sarılmış vaziyette tek başına oturuyorken buldum. "Ey Ebû Zer! Nedir bu yalnızlık?" diye sorunca şu karşılığı verdi: Resûlullah'ı (sallallahu aleyhi vesellem) işittim; "Yalnızlık, kötü arkadaştan hayırlıdır. İyi arkadaş, yalnızlıktan hayırlıdır. Karşındakine hayrı söylemek, susmaktan hayırlıdır. Susmak ta karşındakine şerri söylemekten hayırlıdır" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-İmân'da (4638) * es-Silsiletu'd-Daife (5/2422)

٤٨٦٥ - [٥٤] عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مَقَامُ الرَّجُلِ فِي
الصِّفِّ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَفْضَلُ مِنْ عِبَادَةِ سِتِّينَ سَنَةً".

4865- İmrân b. Husayn, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kişinin, Allah yolunda (cihad eden ordu içinde) safta durması, altmış yıl ibadet etmesinden daha üstündür"* buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4602), Hâkim, Müstedrek'te (2383) ve Taberânî M. el-Kebîr'de (18/168) * Sahihu't-Terğîb (1303)

٤٨٦٦ - [٥٥] عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: " دَخَلْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَذَكَرَ الْحَدِيثَ بِطُولِهِ إِلَى أَنْ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَوْصِنِي، قَالَ: أَوْصِيكَ بِتَقْوَى اللَّهِ ﷻ فَإِنَّهُ أَزِينُ لَأَمْرِكَ كُلِّهِ، قُلْتُ: زِدْنِي، قَالَ: عَلَيْكَ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ وَذِكْرِ اللَّهِ ﷻ فَإِنَّهُ ذَكَرَ لَكَ فِي السَّمَاءِ وَنُورَ لَكَ فِي الْأَرْضِ، قُلْتُ: زِدْنِي، قَالَ: عَلَيْكَ بِطُولِ الصَّمْتِ، فَإِنَّهُ مَطْرَدَةٌ لِلشَّيْطَانِ، وَعَوْنٌ لَكَ عَلَى أَمْرِ دِينِكَ، قُلْتُ: زِدْنِي، قَالَ: إِتَاكَ وَكَثْرَةَ الضَّحِكِ، فَإِنَّهُ يُمِيتُ الْقَلْبَ، وَيَذْهَبُ بِنُورِ الْوَجْهِ، قُلْتُ: زِدْنِي، قَالَ: قُلِ الْحَقَّ، وَإِنْ كَانَ مَرًّا، قُلْتُ: زِدْنِي، قَالَ: لَا تَخَفْ فِي اللَّهِ لَوْمَةَ لَائِمٍ، قُلْتُ: زِدْنِي، قَالَ: لِيُخْرِجَكَ عَنِ النَّاسِ مَا تَعْلَمُ مِنْ نَفْسِكَ "

4866- Ebû Zer der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanına vardım.... Uzunca bir hadis içinde şu ifadeler de yer almıştır:

"Ey Allah'ın Resûlü! Bana tavsiyede bulun" deyince; *"Allah'ı karşı saygılı/takvalı olmanı tavsiye ederim ki bu, bütün işlerinin süsüdür"* buyurdu. "Daha artır" deyince; *"Kur'ân okuyup Allah'ı zikretmeyi elden bırakma"* buyurdu. "Daha artır" deyince; *"Uzun suskunluğu ihmal etme; çünkü bu, şeytani senden uzaklaştırır ve dini işlerinde sana yardımcı olur"* buyurdu. "Daha artır" deyince; *"Çok gülmekten kaçın; zira bu, kalbi öldürür ve yüzünün nurunu giderir"* buyurdu. "Daha artır" deyince; *"Acı da olsa (daima) hakkı söyle"* buyurdu. "Daha artır" deyince; *"Allah (için yaptığın bir işte kınayanın kınimasından korkma"* buyurdu. "Daha artır" deyince;

"Sende var olan kusurlar, onları başkalarında araştırmaya engel olsun" buyurdu.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4592)

٤٨٦٧ - [٥٦] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: لَقِيَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَبَا ذَرٍّ فَقَالَ: " يَا أَبَا ذَرٍّ، أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى خَصْلَتَيْنِ هُمَا أَحَبُّ عَلَيَّ الظَّهْرِ وَأَنْقُلُ فِي الْمِيزَانِ؟ قَالَ: قُلْتُ: بَلَى، قَالَ: طُولُ الصَّمْتِ، وَحُسْنُ الْخُلُقِ، فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ مَا عَمِلَ الْخَلَائِقُ بِمِثْلِهِمَا"

4867- Enes anlatıyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Ebû Zer ile karşılaştı ve: "Ey Ebû Zer! Sana, diğerlerinden sırta daha hafif, Mizan'da daha ağır iki haslet söyleyeyim mi?" buyurdu. Ebû Zer: "Olur, Ey Allah'ın Resûlü!" dedi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) de: "Sana güzel ahlâkı ve uzun uzadıya susmayı tavsiye ederim. Canım elinde olan zâta and olsun ki yaratılanlar bunlar gibi bir şeyle güzel olamaz" buyurdu. [Hasen]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4591) * es-Silsiletu's-Sahîha (4/1938)

٤٨٦٨ - [٥٧] عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: مَرَّ النَّبِيُّ ﷺ بِأَبِي بَكْرٍ وَهُوَ يَلْعَنُ بَعْضَ رَقِيقِهِ، فَالْتَفَتَ إِلَيْهِ، فَقَالَ: لَعَانِينَ وَصِدِّيقِينَ؟ كَلَّا وَرَبِّ الْكَعْبَةِ "، قَالَ: فَأَعْتَقَ أَبُو بَكْرٍ يَوْمَئِذٍ بَعْضَ رَقِيقِهِ، ثُمَّ جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ: لَا أُعَوِّدُ. رَوَى الْبَيْهَقِيُّ الْأَحَادِيثَ الْخَمْسَةَ فِي "شَعْبِ الْإِيمَانِ"

4868- Hz. Âişe anlatıyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), kölelerinden birine lanet etmekte olan (babam) Ebî Bekir'e rastlayınca ona dönerek; "Hem lânetçi, hem siddîk ha! Kâbe'nin Rabbine yemin olsun ki olmaz!" buyurdu. Bunun üzerine Ebû Bekir o gün kölelerinden birini azat ettikten sonra Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanına varıp; "Bir daha yapmayacağım" dedi. [Sahih]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4791) * Sahîhu't-Terğîb (2785)

٤٨٦٩ - [٥٨] وعن أسلم قال: أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ دَخَلَ يَوْمًا عَلَى أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ وَهُوَ يَجْبِدُ لِسَانَهُ، فَقَالَ لَهُ عُمَرُ: مَهْ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ؟ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ: إِنَّ "هَذَا أَوْرَدَنِي الْمَوَارِدَ". رواه مالك

4869- Eslem anlatıyor: Bir gün Ömer b. el-Hattâb, Hz. Ebû Bekir'in yanına girdiğinde dilini tutmuş çekiyordu. "Ne yapıyorsun, Allah seni bağışlasın?!" deyince Ebû Bekir: "Başıma ne geldiyse bundan sebep geldi" dedi.

Mâlik (3621)

٤٨٧٠ - [٥٩] عَنْ عُبَادَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: اضْمَنُوا لِي سِتًّا مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَضْمَنْ لَكُمْ الْجَنَّةَ: اضدُّقُوا إِذَا حَدَّثْتُمْ، وَأَوْفُوا إِذَا وَعَدْتُمْ، وَأَدُّوا إِذَا أُؤْتِمْتُمْ، وَاحْفَظُوا فُرُوجَكُمْ، وَغَضُّوا أَبْصَارَكُمْ، وَكَفُّوا أَيْدِيَكُمْ.

4870- Ubâde b. es-Sâmit'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bana altı şey hususunda garanti verin, size cenneti garanti edeyim: Konuştuğunuzda doğruyu söyleyin, söz verdiğinizde sözünüzde durun, size emanet teslim edildiğinde emaneti sahiplerine verin, ırzlarınızı muhafaza edin, gözlerinizi haramdan sakındırın ve elinizi harama uzatmayın" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (23137) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4464) * Sahihu't-Terğîb (1901)

٤٨٧٢ - [٦١] [٤٨٧١] [٦٠] عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ غَنَمٍ، يَبْلُغُ بِهِ النَّبِيُّ ﷺ: خِيَارُ عِبَادِ اللَّهِ الَّذِينَ إِذَا رُؤُوا، ذُكِرَ اللَّهُ، وَشَرَارُ عِبَادِ اللَّهِ الْمَشَاوُونَ بِالنَّمِيمَةِ، الْمُمْفِرُونَ بَيْنَ الْأَحْبَةِ، الْبَاغُونَ الْبِرَّاءَ الْعَنَتَ * رواهما أحمد والبيهقي في " شعب الإيمان "

4871- 4872- Esmâ binti Yezîd, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Size en iyilerinizin kim olduğunu söyleyeyim mi?" diye sorduğunu, Ashâb: "Buyurun, söyleyin, Ey Allah'ın Resûlü" diye mukabelede bulununca: "Onlar, yüzlerine bakıldığında Allah'ı hatırlatan kimselerdir" buyurdu. Sonra: "Peki size en kötülerinizi söyleyeyim mi? Sizin en kötüleriniz kovuculuk yapan, dostlar arasında bozgunculuk yapan ve masum insanlara haksızlık edip onlara sıkıntı çektirenlerdir" buyurdu. [Hasen]

Ahmed (4/277) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (11108) * Sahîhu't-Terğîb (2824)

٤٨٧٣ - [٦٢] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَجُلَيْنِ صَلَّيَا صَلَاةَ الظُّهْرِ أَوْ الْعَصْرِ وَكَانَا صَائِمَيْنِ، فَلَمَّا قَضَى النَّبِيُّ ﷺ الصَّلَاةَ، قَالَ: "أَعِيدَا وَضُوءَكُمْ وَصَلَاتَكُمْ وَأَفْضِيَا فِي صَوْمِكُمْ وَأَفْضِيَاهُ يَوْمًا آخَرَ. قَالَا: لِمَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: اغْتَبْتُمْ فَلَانَا"

4873- İbn Abbâs der ki: İki adam öğle ve ikinci namazlarını oruçlu olarak kıldılar. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) namazı bitirince o ikisine: "Abdestlerinizi tazeleyin, namazlarınızı ve tutmuş olduğunuz orucu başka bir gün kaza edin" buyurdu. "Neden, Ey Allah'ın Resûlü?" dediklerinde ise: "Çünkü filanın dedikodusunu yaptınız" buyurdu.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (6729)

٤٨٧٤ - [٦٣] ٤٨٧٥ [٦٤] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَجَابِرٍ قَالَا: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِيَّاكُمْ وَالْغَيْبَةَ الْغَيْبَةَ أَشَدُّ مِنَ الزَّنَا، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَكَيْفَ الْغَيْبَةُ أَشَدُّ مِنَ الزَّنَا؟ قَالَ: إِنَّ الرَّجُلَ لِيَزْنِي، فَيَثُوبَ فَيُثُوبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَفِي رِوَايَةٍ: فَيَثُوبَ وَإِنَّ صَاحِبَ الْغَيْبَةِ لَا يُغْفَرُ لَهُ حَتَّىٰ يَغْفِرَ لَهُ صَاحِبُهُ.

4874- Câbir b. Abdillâh ve Ebû Saîd el-Hudrî'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Muhakkak ki gıybet, zinadan daha beterdir" buyurdu. "Nasil gıybet zinadan daha beter olur?" diye sorulunca şöyle

açıkladı: "Adam zina eder, sonra tövbe eder de Allah onun tövbesini kabul eder. Gıybet sahibine gelince, gıybetini yaptığı kişi onu affetmedikçe, mağfiret olunmaz" buyurdu. Başka rivayete: "Tövbe eder; dedikodusunu yaptığı kimse onu bağışlamadıkça gıybet yapan da bağışlanmaz" ibaresi geçmiştir. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (6741) * es-Silsiletu'd-Daîfe (4/1846)

٤٨٧٦ - [٦٥] وفي رواية أنس قال: "صاحب الزنا يتوب، وصاحب الغيبة ليس له توبة" روى البيهقي الأحاديث الثلاثة في "شعب الإيمان"

4876- Enes'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Zina eden tövbe edebilir, gıybet eden için tövbe sözkonusu değildir" buyurdu.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (6742)

٤٨٧٧ - [٦٦] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِنَّ مِنْ كَفَّارَةِ الْخِيْبَةِ أَنْ تَسْتَغْفِرَ لِمَنْ اغْتَابَتْهُ، تَقُولُ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَلَهُ" * رواه البيهقي في الدعوات الكبير " وقال : في هذا الإسناد ضعف

4877- Enes b. Mâlik'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Gıybetin kefareti, dedikodusunu yaptığın kişi için «Allahım! Bizi ve onu bağışla» diye mağfiret dilemendir" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî ed-Da'vâtu'l-Kebîr'de (507) * es-Silsiletu'd-Daîfe (4/1519) Beyhakî, isnârında zaaf olduğunu söylemiştir.

باب الوعد

Sözünde Durma

1- FASIL

٤٨٧٨ - [١] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ «لَوْ قَدْ جَاءَ مَالُ الْبَحْرَيْنِ، قَدْ أُعْطَيْتُكَ هَكَذَا وَهَكَذَا وَهَكَذَا». فَلَمْ يَجِئْ مَالُ الْبَحْرَيْنِ حَتَّى قُبِضَ النَّبِيُّ ﷺ فَلَمَّا جَاءَ مَالُ الْبَحْرَيْنِ أَمَرَ أَبُو بَكْرٍ فَتَادَى مَنْ كَانَ لَهُ عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ عِدَّةٌ أَوْ دَيْنٌ فَلْيَأْتِنَا. فَأَتَيْتُهُ، فَقُلْتُ إِنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ لِي كَذَا وَكَذَا، فَحَتَّى لِي حَتِيَّةٌ فَعَدَدْتُهَا فَإِذَا هِيَ خَمْسُمِائَةٍ، وَقَالَ خُذْ مِثْلَهَا * متفق عليه

4878- Câbir b. Abdillâh der ki: Bir gün Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bana: "Eğer Bahreyn'den zekât malı gelirse sana şöyle şöyle şöyle doldurup veririm" buyurdu. Fakat Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) vefat edene kadar Bahreyn'den mal gelmedi.

Bahreyn'den mal geldiği zaman Hz. Ebû Bekir: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in birine sözü veya borcu varsa bize baş vursun" diye duyuru yaptı. Bunun üzerine onun huzuruna vararak: "Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bana böyle böyle demişti, dedim. Ebû Bekir elini ganimet malına daldırıp bir avuç aldı. Bunları sayınca 500 tane olduğunu gördüm. O zaman Ebû Bekir bana: "Bunun iki mislini daha a" dedi. [Sahih]

Buhârî (2296) ve Müslim (2314)

2- FASIL

٤٨٧٩ - [٢] عَنْ أَبِي جَحْفَةَ، قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أُبْيَضَ قَدْ شَابَ، وَكَانَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ يُشْبِهُهُ، وَأَمَرَ لَنَا بِثَلَاثَةِ عَشَرَ قَلُوصًا فَذَهَبْنَا نَقْبُضُهَا فَأَتَانَا

مَوْتُهُ فَلَمْ يُعْطُونَا شَيْئًا، فَلَمَّا قَامَ أَبُو بَكْرٍ قَالَ: مَنْ كَانَتْ لَهُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ عِدَّةٌ فَلْيَجِئْ، فَقُمْتُ إِلَيْهِ فَأَخْبَرْتُهُ، فَأَمَرَ لَنَا بِهَا * رواه الترمذي هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ.

4879- Ebû Cuhayfe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'i beyaz tenli ve saçları ağarmış vaziyette gördüm. Hz. Ali'nin oğlu Hasan da O'na benzerdi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bize verilmesi için on üç deve emretmişti biz de onları almaya gitmiştik. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem)'in ölüm haberi gelince onlar da bize bir şey vermediler. Ebû Bekir kalkıp: "Kimin Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in kendisine verdiği bir sözü ve alacağı varsa hemen gelsin" dedi. Ben de durumu kendisine anlattım. Ebû Bekir de o develerin bize verilmesini emretti. [Sahih]

Tirmizî (2826, "hasen") * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٨٨٠ - [٣] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي الْحَمَّاسِ، قَالَ: بَايَعْتُ النَّبِيَّ ﷺ بِنِيعٍ قَبْلَ أَنْ يُبْعَثَ وَبَقِيَتْ لَهُ بَقِيَّةٌ فَوَعَدْتُهُ أَنْ آتِيَهُ بِهَا فِي مَكَانِهِ، فَتَنَسَيْتُ، ثُمَّ ذَكَرْتُ بَعْدَ ثَلَاثِ، فَجِئْتُ فَإِذَا هُوَ فِي مَكَانِهِ، فَقَالَ: يَا قَتِي، لَقَدْ شَقَقْتَ عَلَيَّ، أَنَا هَاهُنَا مُنْذُ ثَلَاثِ أَنْتَظِرُكَ * رواه أبو داود

4880- Abdullah b. Ebi'l-Hamsâ der ki: Hz. Peygamber'den (sallallahu aleyhi vesellem), henüz peygamber olarak gönderilmeden önce bir şey satın aldım ve benden bir miktar alacağı kaldı. Bu kalan miktarı satışı yaptığımız yerde vermem üzere anlaştık. Ancak unuttum ve ancak üç gün sonra aklıma geldi. Üç gün sonra o yere gittiğimde Resûlullah'ı (sallallahu aleyhi vesellem) orada bekler buldum. Yanına vardığımda bana: "Delikanlı! Bana bayağı bir zahmet verdin; zira üç gündür burada seni bekliyorum!" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4996) * Daîfu't-Terğib (1776)

٤٨٨١ - [٤] عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِذَا وَعَدَ الرَّجُلُ أَخَاهُ، وَمِنْ نِيَّتِهِ أَنْ يَفِي لَهُ فَلَمْ يَفِ وَلَمْ يَجِئْ لِلْمِيعَادِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ * رواه أبو داود والترمذي

4881- Zeyd b. Erkam'ın bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişi gerçekten de yerine getirmek niyetiyle bir şeye söz verip ancak bunu yerine getiremediği zaman günahkâr sayılmaz" buyurdu. [Zayıf]

Ebu Dâvûd (4995) ve Tirmizî (2633) * Daîfu'l-Câmi' (723)

٤٨٨٢ - [٥] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَامِرٍ أَنَّهُ قَالَ دَعَتْنِي أُمِّي يَوْمًا وَرَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَاعِدًا فِي بَيْتِنَا فَقَالَتْ هَا تَعَالَ أُعْطِيكَ. فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «وَمَا أَرَدْتِ أَنْ تُعْطِيهِ. قَالَتْ أُعْطِيهِ تَمْرًا. فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «أَمَا إِنَّكَ لَوْ لَمْ تُعْطِيهِ شَيْئًا كُتِبَتْ عَلَيْكَ كِذْبَةٌ» * رواه أبو داود والبيهقي في "شعب الإيمان"

4882- Abdullah b. Âmir bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) de evimizdeyken annem: "Gel bak sana ne vereceğim!" diyerek beni çağırırdı. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) anneme: "Ona ne verecektin?" diye sorunca annem: "Ona hurma verecektim" dedi. Bunun üzerine Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Şayet ona bir şey vermeyecek olsaydın, bu senin aleyhinde bir yalan olarak yazılacaktı" buyurdu. [Hasen]

Ebû Dâvud (4991) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da * Sahîhu't-Terğîb (2943)

3- FASIL

٤٨٨٣ - [٦] عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: «مَنْ وَعَدَ رَجُلًا فَلَمْ يَأْتِ أَحَدُهُمَا إِلَى وَقْتِ الصَّلَاةِ، وَذَهَبَ الَّذِي جَاءَ يَصَلِّيَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ» * رواه رزين

4883- Zeyd b. Erkam'ın bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Biriyle buluşmak üzere söz veren kişi, namaz vakti gelip de diğeri

henüz gelmemişse bırakıp namaza gitmesinde herhangi bir sakınca yoktur" buyurdu.

Rezîn

باب المزاح

Şaka

1- FASIL

٤٨٨٤ - [١] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: إِنْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لِيُخَالِطُنَا حَتَّى يَقُولَ لِأَخٍ لِي

صَغِيرٍ: يَا أَبَا عُمَيْرٍ مَا فَعَلَ التَّغْيِيرُ. كَانَ لَهُ نُغَيْرٌ يَلْعَبُ بِهِ فَمَاتَ * متفق عليه

4884- Enes b. Mâlik der ki: Enes der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) biz çocuklarla çok ilgilenirdi. Hatta küçük kardeşime: "Ey Ebû Umeyr! Küçük kuşun nasıl?" diye sorardı. Kardeşimin küçük bir kuşu vardı ve ölmüştü. [Sahih]

Buhârî (6203) ve Müslim (2943)

2- FASIL

٤٨٨٥ - [٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّكَ تُدَاعِبُنَا، قَالَ: إِنِّي

لَا أَقُولُ إِلَّا حَقًّا * رواه الترمذي.

4885- Ebû Hureyre der ki: "Ey Allah'ın Rasûlü! Sen bizimle şaka yaparsın değil mi?" dediklerinde, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ben (şakalaşırken bile) ancak doğru olanı söylerim!" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1990) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٨٨٦ - [٣] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَجُلًا اسْتَحْمَلَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: إِنِّي حَامِلُكَ عَلَى وِلْدِ النَّاقَةِ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا أَصْنَعُ بِوَلَدِ النَّاقَةِ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: وَهَلْ تَلِدُ الْإِبِلَ إِلَّا التُّوقَ * رواه الترمذي وأبو داود

4886- Enes b. Mâlik der ki: Adamın biri, binmek için Resûlullah'dan (sallallahu aleyhi vesellem) bir hayvan istedi. Hz. Peygamber de (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "Seni bir devenin yavrusuna bindirelim" buyurdu. Adam: "Ey Allah'ın Resûlü! Devenin yavrusunu ne yapayım!" deyince Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Her deve, haddizatında bir devenin yavrusu değil midir?" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1991) ve Ebû Dâvud (4998) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٨٨٧ - [٤] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ لَهُ: يَا ذَا الْأَذْنَيْنِ * رواه أبو داود

داود والترمذي

4887- Enes b. Mâlik der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona şöyle dedi: "Ey iki kulaklı." [Sahih]

Ebu Dâvud (5002) ve Tirmizî (1992) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٨٨٨ - [٥] وَعَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ لِامْرَأَةٍ عَجُوزٍ: «إِنَّهُ لَا تَدْخُلُ الْجَنَّةَ عَجُوزٌ» فَقَالَتْ: وَمَا لِهِنَّ؟ وَكَأَنْتِ تَقْرَأُ الْقُرْآنَ. فَقَالَ لَهَا: «أَمَا تَقْرَأِينَ الْقُرْآنَ؟» «إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنِشَاءً فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا» * رواه رزين. وَفِي شَرْحِ السُّنَّةِ «بَلْفُظِ الْمَصَابِيحِ»

4888- Enes bildiriyor Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), yaşlı bir kadına; "Cennete ihtiyar kadın giremez" buyurunca Kur'an âyetleri hakkında bilgisi de olan kadın: "O halde ne olacak onlara?" dedi. Bunun üzerine Resûlullah

(sallallahu aleyhi vesellem), kadına; "*Kur'ân okumuyor musun: «Biz onları apayrı biçimde yeniden yarattık. Onları bakireler kıldık»*" buyurdu. (Vâkıa Sur. 35-6) [Hasen]

Rezin. Şerhu's-Sünne'nin lafzı da Masâbih'teki gibidir * Gâyetu'l-merâm (375)

٤٨٨٩ - [٦] عَنْ أَنَسٍ أَنَّ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ الْبَادِيَةِ كَانَ اسْمُهُ زَاهِرًا وَكَانَ يُهْدِي لِلنَّبِيِّ ﷺ الْهَدِيَّةَ مِنَ الْبَادِيَةِ فَيَجْهَرُهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَخْرُجَ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ إِنَّ زَاهِرًا بَادِيَتْنَا وَنَحْنُ حَاضِرُوهُ. وَكَانَ النَّبِيُّ ﷺ يُجِبُّهُ وَكَانَ رَجُلًا دَمِيمًا فَأَتَاهُ النَّبِيُّ ﷺ يَوْمًا وَهُوَ يَبِيعُ مَتَاعَهُ فَأَحْضَنَهُ مِنْ خَلْفِهِ وَلَا يَبْصُرُهُ فَقَالَ الرَّجُلُ أَرْسَلْنِي مَنْ هَذَا فَالْتَفَتَ فَعَرَفَ النَّبِيُّ ﷺ فَجَعَلَ لَا يَأْلُو مَا أَلْصَقَ ظَهْرَهُ بِصَدْرِ النَّبِيِّ ﷺ حِينَ عَرَفَهُ وَجَعَلَ النَّبِيُّ ﷺ يَقُولُ مَنْ يَشْتَرِي الْعَبْدَ. فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِذَا وَاللَّهِ تَجَدَّنِي كَأَسَدًا. فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ لَكِنِ عِنْدَ اللَّهِ لَسْتُ بِكَاسِدٍ. رواه في "شرح السنة"

4889- Enes bildiriyor: Zâhir adında bir bedevi vardı ve Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına ne zaman gelse hediye getirirdi. Zâhir, Medine'den çıkacağı zaman da Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yol masraflarını karşılardı. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) onun hakkında: "*Zâhir bizim köylümüz, biz de onun şehirlisiyiz*" buyurmuştur. Bir defasında Zâhir çarşıda mallarını satarken Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) geldi ve kendini göstermeden arkasından ona sarıldı. Zâhir: "Her kimsen beni bırak!" dedi, arkasına bakınca da Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) olduğunu gördü. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) olduğunu görünce de sırtını Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem) göğsüne daha fazla yapıştırdı. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) latife yaparak: "*Bu köleyi kim satın alır!*" diye bağırdı. Zâhir: "Ey Allah'ın Resûlü! Vallahi bu durumda kazançsız bir satış olacak!" deyince, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Ama Allah katında kazançlı birisin*" veya: "*Ama Allah katında değerli birisin*" karşılığını verdi. [Sahih]

Ahmed (12648) ve Beğavî Şerhu's-Sünne'de (3604) * Muhtasaru'ş-Şemâil (204)

٤٨٩٠ - [٧] عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكِ الْأَشْجَعِيِّ قَالَ: أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فِي غَزْوَةِ تَبُوكَ وَهُوَ فِي قُبَّةٍ مِنْ أَدَمَ، فَسَلَّمْتُ فَرَدَّ وَقَالَ: ادْخُلْ فَقُلْتُ: أَكَلَيْي يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: كُتُّكَ فَدَخَلْتُ. قَالَ عُثْمَانُ بْنُ أَبِي عَاتِكَةَ: إِنَّمَا قَالَ ادْخُلْ كَلَيْي مِنْ صِغَرِ الْقُبَّةِ * رواه أبو داود

4890- Avf b. Mâlik el-Eşcaî der ki: Tebûk gazvesinde Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanına geldim. Deriden bir çadırın içindeydi. Selam verdim, selamımı aldı ve: "Gir!" buyurdu. "Tümden mi gireyim?" diye sorduğumda, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Tümden gir!" buyurdu.

Osmân b. Ebi'l-Âtike ekledi: Çadır çok küçük olduğu için Avf: "Tümden mi gireyim" demiştir. [Sahih]

Ebû Dâvud (5000) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٤٨٩١ - [٨] عَنِ الثُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، قَالَ: اسْتَأْذَنَ أَبُو بَكْرٍ رَحْمَةَ اللَّهِ عَلَيْهِ عَلَى النَّبِيِّ ﷺ فَسَمِعَ صَوْتَ عَائِشَةَ عَالِيًا ، فَلَمَّا دَخَلَ تَنَاوَلَهَا لِيُلْطِمَهَا، وَقَالَ: أَلَا أَرَاكَ تَرْفَعِينَ صَوْتِكَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، فَجَعَلَ النَّبِيُّ ﷺ يَحْجِزُهُ، وَخَرَجَ أَبُو بَكْرٍ مُغْضَبًا، فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ حِينَ خَرَجَ أَبُو بَكْرٍ كَيْفَ رَأَيْتَنِي أَنْقَذْتُكَ مِنَ الرَّجُلِ؟ قَالَ: فَمَكَتْ أَبُو بَكْرٍ أَيَّامًا، ثُمَّ اسْتَأْذَنَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَوَجَدَهُمَا قَدْ اضْطَلَحَا، فَقَالَ لَهُمَا: ادْخِلَانِي فِي سَلْمِكُمَا كَمَا ادْخَلْتُمَانِي فِي حَزْبِكُمَا، فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: قَدْ فَعَلْنَا قَدْ فَعَلْنَا * رواه أبو داود

4891- Nu'mân b. Beşîr anlatıyor: Ebu Bekr, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanına girmek üzere ondan izin istedi. İçeride Hz. Âişe'nin sesini yükseltmiş olduğunu duyunca da vurmak için tuttu ve: "Bir daha Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) karşı sesinin yükseldiğini görmeyeyim!" dedi. Allah Resûlü de (sallallahu aleyhi vesellem) vurmasına engel olunca Ebû Bekr

kızgın bir şekilde oradan çıktı. Ebû Bekr çıkınca Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Seni adamdan nasıl kurtardım gördün mü?" buyurdu. Birkaç gün sonra Ebû Bekr yine Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem) yanına geldi ve içeri girmek için izin istedi. Onları barışmış bir şekilde görünce de: "Beni kavganıza kattığınız gibi barışımıza da katın" dedi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) de: "Yaptık (kavgamıza katmıştık), yaptık (barışımıza da kattık!)" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4999) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٨٩٢ - [٩] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَا تُمَارِ أَخَاكَ، وَلَا تُمَارِخَهُ، وَلَا تَعِدْهُ مَوْعِدًا فَتُخْلِفْهُ * رواه الترمذي وقال : هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ.

4892- İbn Abbâs der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Kardeşinle tartışmaya girme, onunla kırıcı şekilde şakalaşma ve yerine getiremeyeceğin sözü ona verme" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (1995, "ğarîb") * [Daif Süneni't-Tirmizî]

باب المفاخرة

Soysopla Övünme

1- FASIL

٤٨٩٣ - [١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ سِئِلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَيُّ النَّاسِ أَكْرَمُ قَالَ «أَكْرَمُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاهُمْ». قَالُوا لَيْسَ عَنْ هَذَا نَسَأَلُكَ. قَالَ «فَأَكْرَمُ النَّاسِ يُوسُفُ نَبِيُّ اللَّهِ ابْنُ نَبِيِّ اللَّهِ ابْنِ نَبِيِّ اللَّهِ ابْنِ خَلِيلِ اللَّهِ». قَالُوا لَيْسَ عَنْ هَذَا نَسَأَلُكَ. قَالَ «فَعَنْ مَعَادِنِ الْعَرَبِ تَسَأَلُونِي». قَالُوا نَعَمْ. قَالَ «فَخِيَارُكُمْ فِي الْجَاهِلِيَّةِ خِيَارُكُمْ فِي الْإِسْلَامِ إِذَا فَقَّهُوا» * متفق عليه

4893- Ebû Hureyre der ki: Bazı insanlar Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e: "Ey Allah'ın Resûlü! İnsanların en hayırlısı, şerefli kimdir?" dediler. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah'tan en çok korkanlarıdır" buyurdu. "Ey Allah'ın Resûlü! Biz bunu sormuyoruz" dediler. "O halde, Allah'ın halîli (İbrâhim)'in oğlu, Allah'ın peygamberi (İshak)'ın oğlu, Allah'ın peygamberi (Yakub)'un oğlu, Allah'ın peygamberi Yusuf'tur" buyurdu. "Ey Allah'ın Resûlü! Biz bunu da sormuyoruz" dediler. "O halde siz benden Arap kabilelerini soruyorsunuz. (Bilin ki) Cahiliye döneminde hayırlı (şerefli) olanlar, şayet dini hükümleri iyice hazmederlerse İslâmiyet devrinde de hayırlıdırlar" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (3353) ve Müslim (2378)

٤٨٩٤ - [٢] عَنْ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ الْكَرِيمُ ابْنُ الْكَرِيمِ ابْنُ الْكَرِيمِ

ابْنِ الْكَرِيمِ يُوسُفُ بْنُ يَعْقُوبَ بْنِ إِسْحَاقَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ * رواه البخاري

4894- İbn Ömer'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Kerîm oğlu Kerîm oğlu Kerîm olan kişi İbrâhim oğlu İshâk oğlu Yâkub oğlu Yûsuf'tur (aleyhimusselâm)" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (3390)

٤٨٩٥ - [٣] سَأَلَ رَجُلٌ الْبِرَاءَ فَقَالَ يَا أَبَا عُمَارَةَ، أَوْلَيْتُمْ يَوْمَ حُنَيْنٍ قَالَ الْبِرَاءُ

وَأَنَا أَسْمَعُ أَمَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَمْ يُؤَلَّ يَوْمَئِذٍ، كَانَ أَبُو سُفْيَانَ بْنُ الْحَارِثِ آخِذًا بِعِنَانٍ بَغْلَتِهِ، فَلَمَّا غَشِيَهُ الْمُشْرِكُونَ نَزَلَ، فَجَعَلَ يَقُولُ أَنَا النَّبِيُّ لَا كَذِبَ، أَنَا ابْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ قَالَ فَمَا رَأَيْ مِنَ النَّاسِ يَوْمَئِذٍ أَشَدُّ مِنْهُ * متفق عليه

4895- Ebû İshâk der ki: Bir adam Berâ b. Âzib'e: "Ey Ebû Umâre! Huneyn günü kaçtınız mı?" diye sordu. Ben de bu konuşmayı işitiyordum. Berâ şöyle cevap verdi: "Hayır vallahi, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) kaçmadı.

Ebû Sufyân b. el-Hâris b. Abdilmuttalib katırının gemini tutuyordu. Müminler onun etrafını kuşatınca katırından indi ve: «Ben peygamberim yalan yok! Ben, Abdülmuttalib'in oğluyum» demeye başladı.” Berâ: “O gün insanlardan Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) kadar çetin hiç kimse görülmedi” diye ekledi. [Sahih]

Buhârî (3042) ve Müslim (1776)

٤٨٩٦ - [٤] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ يَا خَيْرَ الْبَرِيَّةِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ ذَلِكَ إِبْرَاهِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ * رواه مسلم

4896- Enes b. Mâlik anlatıyor: Adamın biri Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) geldi ve: “Ey mahlukatın en hayırlısı!” diye seslendi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): “O (dediğin) kişi İbrâhim'dir” buyurdu.

Müslim (2369)

٤٨٩٧ - [٥] عَنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ «لَا تُطْرُونِي كَمَا أَطْرَتِ النَّصَارَى ابْنَ مَرْيَمَ، فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدُهُ، فَقُولُوا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ» * متفق عليه

4897- Hz. Ömer der ki: Ben Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): “Hiristiyanların Meryem oğlu İsa'yı övmeye ileri gittiği gibi, beni aşırı övmeyiniz. Ben, sadece bir kulum. Siz benim için «Allah'ın kulu ve Resûlü» deyin” buyurduğunu işittim. [Sahih]

Buhârî (3445)

٤٨٩٨ - [٦] عَنْ عِيَاضِ بْنِ حِمَارٍ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ أَوْحَى إِلَيَّ، أَنْ تَوَاضَعُوا حَتَّى لَا يَفْخَرَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ * رواه مسلم

4898- İyâd b. Himâr der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) buyurdu ki: "Allah: «Birbirinize karşı alçak gönüllü olun ki hiç kimse hiç kimseye üstünlük taslamasın» diye bana vahyetti." [Sahih]

Müslim (2865)

2- FASIL

٤٨٩٩ - [٧] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ، قَالَ: لَيْتَنَّهُيْنِ أَقْوَامٌ يَفْتَخِرُونَ بِآبَائِهِمُ الَّذِينَ مَاتُوا إِنَّمَا هُمْ فَحْمٌ جَهَنَّمَ، أَوْ لِيَكُونُنَّ أَهْوَنَ عَلَى اللَّهِ مِنَ الْجَعْلِ الَّذِي يُدْهِدُهُ الْخِرَاءَ بِأَنْفِهِ، إِنَّ اللَّهَ أَذْهَبَ عَنْكُمْ عُيْبَةَ الْجَاهِلِيَّةِ وَفَخَرَهَا بِالْآبَاءِ، إِنَّمَا هُوَ مُؤْمِنٌ تَقِيٌّ وَفَاجِرٌ شَقِيٌّ، النَّاسُ كُلُّهُمْ بَنُو آدَمَ وَآدَمُ خُلِقَ مِنْ تُرَابٍ * رواه الترمذي وأبو داود

4899- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuştur: "Bazı insanlar, ölen ve Cehennem için kömür olan atalarıyla övünmekten ya vazgeçerler ya da Allah'ın katında, burnuyla pislik yuvarlayan bokböceğinden daha değersiz olurlar. Allah sizlerden Cahiliye gururunu giderdi. Artık insanlar ya takvalı bir mümindir ya da bahtsız bir günahkârdır. Tüm insanlar Hz. Âdem'in oğullarıdır. Âdem de topraktan yaratılmıştır." [Sahih]

Tirmizî (3955-6) ve Ebû Dâvûd (5116) * Sahîhu't-Terğîb (2922)

٤٩٠٠ - [٨] عَنْ مُطَرِّفٍ قَالَ: قَالَ أَبِي: انْطَلَقْتُ فِي وَفْدِ بَنِي عَامِرٍ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ: فَقُلْنَا: أَنْتَ سَيِّدُنَا، فَقَالَ: السَّيِّدُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى قُلْنَا: وَأَفْضَلُنَا فَضْلاً وَأَعْظَمُنَا طَوْلاً، فَقَالَ: قُولُوا بِقَوْلِكُمْ، أَوْ بَعْضِ قَوْلِكُمْ، وَلَا يَسْتَجْرِبَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ * رواه أحمد وأبو داود

4900- Mutarrif (b. Abdillâh b. eş-Şihhîr) bildiriyor: Babam dedi ki: Âmir oğullarının heyeti içinde Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) gittik ve ona: "Efendimiz sensin!" dedik. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ise: "*Gerçek efendi Allah'tır!*" buyurdu. Bizler: "Fazilet bakımından en üstünümüz, yardım bakımından da en yardımseverimiz sensin!" dediğimizde ise, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Sözünüzün tamamı veya bir kısmını söyleyin; ancak şeytan sizleri (kendi yoluna) sürüklemesin!*" buyurdu. [Sahih]

Ahmed ve Ebû Dâvud (4806) * Sahihu'l-Ebebi'l-müfred (211)

★ ٤٩٠١ - [٩] عَنْ سَمُرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: الْحَسَبُ الْمَالُ، وَالكَرَمُ التَّقْوَى *

رواه الترمذي وابن ماجه

4901- Semure der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Haseb (kişiyi insanların gözünde yücelten şey) mal, kerem (kişiyi Allah katında değerli kılan şey) ise takvadır*" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (4219) ve İbn Mâce (4219) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٩٠٢ - [١٠] عَنْ أَبِي قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: مَنْ تَعَزَّى بِعَزَاءِ الْجَاهِلِيَّةِ

فَأَعْضُوهُ بِهِنَّ أَبِيهِ وَلَا تُكْتَبُوا. رواه في " شرح السنة "

4902- Ubey (b. Ka'b) der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "*Cahiliyedeki nesebiyle övünen kimseye açık bir şekilde babasının organını ısırtmasını söyleyin*" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de * Sahihu'l-Ebebi'l-müfred (963)

٤٩٠٣ - [١١] عَنْ أَبِي عُقْبَةَ وَكَانَ مَوْلَى لِأَهْلِ فَارِسَ، قَالَ: شَهِدْتُ مَعَ النَّبِيِّ

ﷺ يَوْمَ أُحُدٍ فَضَرَبْتُ رَجُلًا مِّنَ الْمُشْرِكِينَ فَقُلْتُ: خُذْهَا مِنِّي وَأَنَا الْعُلَامُ

الْفَارِسِيُّ، فَبَلَغَتِ النَّبِيَّ ﷺ فَقَالَ: أَلَا قُلْتَ: خُذَهَا مِنِّي وَأَنَا الْغَلَامُ الْأَنْصَارِيُّ *

رواه أبو داود

4903- Fârisîlerden bir azadlı olan Ebû Ukbe der ki: Ben Uhud (savaşı) günü Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in beraberinde savaşa katıldım. (Savaşta) "Al bu da benden! Ben İranlı bir gencim!" diyerek Müşriklerden birini vurdum. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bana dönerek: "«Al bu da benden! Ben Ensârlı bir gencim!» deseydin daha iyi olmaz mıydı!" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (5123) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

٤٩٠٤ - [١٢] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: مَنْ نَصَرَ قَوْمَهُ عَلَى

غَيْرِ الْحَقِّ، فَهُوَ كَالْبَعِيرِ الَّذِي رُدِّيَ ، فَهُوَ يُنْتَرَعُ بِدَنْبِهِ * رواه أبو داود

4904- Abdullah (b. Mes'ûd) der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kavmine haksız yere yardım eden kimse düşüp de kuyruğundan çekil(erek kurtarılmaya çalış)an deve gibidir" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (5118) * Sahîhu'l-Câmi' (3863)

٤٩٠٥ - [١٣] عَنْ بِنْتِ وَائِلَةَ بْنِ الْأَشْعَقِ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الْعَصِيَّةُ

قَالَ أَنْ تُعِينَ قَوْمَكَ عَلَى الظُّلْمِ * رواه أبو داود

4905- Vâsile b. el-Eska'nın kızı, babasından naklediyor: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Allah'ın Resûlü! Asabiyet (kabile sevgisi) nedir?" diye sorduğumda, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Zulüm işlemede kavmine yardım etmendir!" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (5119) * Daifu'l-Câmi' (3863)

٤٩٠٦ - [١٤] وعن عَنْ شُرَاقَةَ بْنِ مَالِكِ بْنِ جُعْشَمِ الْمُذَلِّجِيِّ قَالَ: حَطَبْنَا

رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: خَيْرُكُمْ الْمُدَافِعُ عَنْ عَشِيرَتِهِ، مَا لَمْ يَأْتُمْ * رواه أبو داود

4906- Surâka b. Mâlik b. Cu'şum el-Müdlıcî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bize hitab edip: "Sizin en hayırlınız, günaha girmeden yakınlarınızı savunandır" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (2915) * [Daif Sünen Ebi Dâvud]

٤٩٠٧ - [١٥] عَنْ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: لَيْسَ مِنَّا مَنْ دَعَا

إِلَى عَصَبِيَّةٍ، وَلَيْسَ مِنَّا مَنْ قَاتَلَ عَلَى عَصَبِيَّةٍ، وَلَيْسَ مِنَّا مَنْ مَاتَ عَلَى عَصَبِيَّةٍ *

رواه أبو داود

4907- Cübeyr b. Mut'imden (rivayet edildiğine göre) Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Taassuba (soysop davasına) davet eden bizden değildir! Taassub için savaşan bizden değildir! Taassub davası üzerindeyken ölen de bizden değildir" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (5121) * [Daif Sünen Ebi Dâvud]

٤٩٠٨ - [١٦] عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: حُبُّكَ الشَّيْءِ يُعْمِي وَيُصِمُّ

* رواه أبو داود

4908- Ebu'd-Derdân'nın bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Bir şeye olan sevgin seni (diğer şeylere karşı) kör ve sağır eder" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (5130) * [Daif Sünen Ebi Dâvud]

3- FASIL

٤٩٠٩ - [١٧] عَبَادُ بْنُ كَثِيرٍ الشَّامِيُّ مِنْ أَهْلِ فِلَسْطِينَ، عَنْ امْرَأَةٍ مِنْهُمْ يُقَالُ لَهَا فُسَيْلَةٌ، قَالَتْ: سَمِعْتُ أَبِي، يَقُولُ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَمِنَ الْعَصِيَّةُ أَنْ يُحِبَّ الرَّجُلُ قَوْمَهُ؟ قَالَ: لَا، وَلَكِنْ مِنَ الْعَصِيَّةِ أَنْ يُعَيِّنَ الرَّجُلُ قَوْمَهُ عَلَى الظُّلْمِ * رواه أحمد وابن ماجه

4909- Filistin ahalisinden Abbâd b. b. Kesîr eş-Şâmî'nin bize bildirdiğine göre kabilesinden Fesile adında bir kadın babasından naklen şöyle demiştir: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Allah'ın Resûlü! Kişinin kabilesini sevmesi kavmiyetçilik midir?" diye sorduğumda: "Hayır! Ancak kişinin haksız yere bir konuda kabilesine arka çıkması kavmiyetçiliktir" karşılığını verdi. [Zayıf]

Ahmed (4/107) ve İbn Mâce (3949)

٤٩١٠ - [١٨] وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «أَنْتَابُكُمْ هَذِهِ لَيْسَتْ بِمَسَبَّةٍ عَلَى أَحَدٍ كُلُّكُمْ بَنُو آدَمَ طُفَّ الصَّاعِ بِالصَّاعِ لَمْ تَمَلُؤْهُ لَيْسَ لِأَحَدٍ عَلَى أَحَدٍ فَضْلٌ إِلَّا بِدَيْنٍ وَتَفْوَى كَفَى بِالرَّجُلِ أَنْ يَكُونَ بَدِيًّا فَاحِشًا بِخِيَالٍ» * رواه أحمد والبيهقي في «شعب الإيمان»

4910- Ukbe b. Âmir'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuştur: "İçinizden hiç kimsenin başkasının soyuna sövme hakkı yoktur. Hepiniz Âdem'in çocuklarısınız ve soy olarak birbirinizden üstünlüğünüz yoktur. Dindarlığı ve güzel amelleri dışında kişinin başkalarına karşı herhangi bir üstünlüğü yoktur. Kaba, ağız bozuk, cimri ve ödlele olması kişiye (kötü biri sayılması için) yeterlidir." [Hasen]

Ahmed (17446) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (5146) * Gâyetu'l-merâm (310)

İyilik ve Sosyal İlişkiler

1- FASIL

٤٩١١ - [١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ أَحَقُّ بِحُسْنِ صَحَابَتِي قَالَ «أُمَّكَ». قَالَ ثُمَّ مَنْ قَالَ «أُمَّكَ». قَالَ ثُمَّ مَنْ قَالَ «أُمَّكَ» قَالَ ثُمَّ مَنْ قَالَ «أُمَّكَ». وفي رواية قال: "أمك ثم أمك ثم أمك ثم أباك ثم أدناك أدناك" * متفق عليه

4911- Ebû Hureyre der ki: Bir adam Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e gelerek: "Kendisine en iyi davranmam gereken kimdir?" diye sordu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Annendir!" buyurdu. Adam: "Sonra kimdir?" dedi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Sonra annendir!" buyurdu. Adam: "Sonra kimdir?" dedi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sonra annendir!" buyurdu. "Sonra kimdir? deyince (dördüncüde) Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Sonra babandır!" cevabını verdi. Bir diğer rivayette: "Annen, sonra annen, sonra annen, sonra babandır! Sonra sana en yakın, en yakın olanlardır!" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5971) ve Müslim (2548)

٤٩١٢ - [٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " رَغِمَ أَنْفُهُ رَغِمَ أَنْفُهُ رَغِمَ أَنْفُهُ" قِيلَ: مَنْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: " مَنْ أَدْرَكَ وَالِدَيْهِ عِنْدَ الْكِبَرِ أَحَدَهُمَا أَوْ كِلَيْهِمَا، ثُمَّ لَمْ يَدْخُلِ الْجَنَّةَ". وراه مسلم

4912- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Burnu yere sürünsün! Sonra burnu yere sürünsün! Sonra burnu yere sürünsün!" buyurdu. "Kimin, ey Allah'ın Resûlü?" denildi. "İhtiyarlığı anında annesi ile

babasından birine ya da her ikisine yetişip de, sonra (hizmet etme fırsatını kaçırap) cennete giremeyenin!" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2551)

٤٩١٣ - [٣] عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ قَالَتْ قَدِمْتُ عَلَيَّ أُمِّي وَهِيَ مُشْرِكَةٌ فِي عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَاسْتَفْتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قُلْتُ وَهِيَ رَاغِبَةٌ أَفَأَصِلُ أُمِّي قَالَ نَعَمْ صِلِي أُمَّكَ * متفق عليه

4913- Esmâ binti Ebî Bekr bildiriyor: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) zamanında, müşrik olan annem, benden yardım almak için yanıma geldi. Ben de bu konuda Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Allah'ın Resûlü! Annem İslam'dan yüz çeviren biri olduğu halde benden yardım istiyor. Ona yardım edeyim mi?" diye sordum. Hz. Peygamber de (sallallahu aleyhi vesellem): "Olur! Annene yardım et!" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (3183) ve Müslim (1003)

٤٩١٤ - [٤] عَنْ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ، سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ: "إِنَّ آلَ فُلَانٍ لَيَسُوا لِي بِأَوْلِيَاءٍ وَإِنَّمَا وَلِيَّيَ اللَّهُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنْ لَهُمْ رَحِمٌ أَبْلَاهَا بِبِلَالِهَا * متفق عليه

4914- Amr b. el-Âs dedi ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'i: "Akrabam olan) Falan oğulları ailesi benim dostlarım değildir. Benim dostlarım Allah ile salih müminlerdir. Fakat diğerleriyle aramızda akrabalık bağı bulunduğu için kendileriyle ilgimi kesmeyeceğim" buyururken işittim. [Sahih]

Buhârî (599) ve Müslim (215)

٤٩١٥ - [٥] عَنْ الْمُغِيرَةَ بْنِ شُعْبَةَ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ إِنَّ اللَّهَ حَزَمَ عَلَيْكُمْ عُقُوقَ الْأُمَّهَاتِ وَوَأَذَ الْبَنَاتِ وَمَنَعَ وَهَاتِ وَكَرِهَ لَكُمْ قَيْلَ وَقَالَ وَكَثْرَةَ السُّؤَالِ وَإِضَاعَةَ الْمَالِ * متفق عليه

4915- Muğîre b. Şu'be'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah, annelerinize karşı gelmenizi, kız çocuklarınızı diri diri toprağa gömmenizi ve vermeyip de sadece almayı sizlere yasaklamıştır. Ayrıca dedikodu yapmanızı, çok soru sormanızı ve mallarınızı heba etmenizi kerih görmüştür" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (2408) ve Müslim (593)

٤٩١٦ - [٦] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "مِنْ الْكِبَائِرِ شَتْمُ الرَّجُلِ وَالِدَيْهِ"، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَهَلْ يَشْتِمُ الرَّجُلُ وَالِدَيْهِ؟ قَالَ: "نَعَمْ، يَسُبُّ أَبَا الرَّجُلِ فَيَسُبُّ أَبَاهُ، وَيَسُبُّ أُمَّهُ فَيَسُبُّ أُمَّهُ" * متفق عليه

4916- Abdullah b. Amr b. el-Âs'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bir kimsenin ebeveynine sövmesi büyük günahlardandır" buyurunca ashâb: "Ey Allah'ın Resûlü! Hiç insan ebeveynine söver mi?" dediler. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Evet, bir adamın babasına söver; o da onun babasına söver. (Adamın) anasına söver; o da onun anasına söver" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5973) ve Müslim (90)

٤٩١٧ - [٧] وَعَنْ ابْنِ عَمْرِو قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِنَّ مِنْ أَبْرَ الْبِرِّ صَلَاةَ الرَّجُلِ أَهْلَ وَدِّ أَبِيهِ بَعْدَ أَنْ يُوَلِّيَ" * رواه مسلم

4917- İbn Ömer'in bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişinin babası öldükten sonra baba dostlarına iyilikte bulunması, iyiliğin en güzellerindedir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2552)

٤٩١٨ - [٨] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَبْسُطَ لَهُ فِي رِزْقِهِ أَوْ يُنْسَأَ لَهُ فِي أَثَرِهِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ * متفق عليه

4918- Enes b. Mâlik der ki: Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem): "Rızkının bollaşması ve ömrününün uzatılması kimin hoşuna giderse akrabalarını gözetsin" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Buhârî (2067) ve Müslim (2557)

٤٩١٩ - [٩] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ «خَلَقَ اللَّهُ الْخَلْقَ، فَلَمَّا فَرَغَ مِنْهُ قَامَتِ الرَّحِمُ فَأَخَذَتْ بِحَقْوِ الرَّحْمَنِ فَقَالَ لَهَا مَهْ. قَالَتْ هَذَا مَقَامُ الْعَائِدِ بِكَ مِنَ الْقَطِيعَةِ. قَالَ أَلَا تَرْضَيْنَ أَنْ أَصِلَ مِنْ وَصْلِكَ وَأَقْطَعَ مِنْ قَطْعِكَ. قَالَتْ بَلَى يَا رَبِّ. قَالَ فَذَاكَ لَكَ» * متفق عليه

4919- Ebû Hureyre der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) buyurdu ki: "Allah tüm mahlukatı yaratma işini bitirdiğinde akrabalık bağı kalktı ve Rahman'ın kuşağına yapışıp ta «Senin yanın akrabalık bağı kesmekten sana sığınanların yeri olsun» dedi. Allah ta: «Peki, seni gözeteni gözetmeme, seni kesenden de rahmetimi kesmeme razı olmaz mısınız?» buyurunce akrabalık bağı: «Evet, râzıyım» dedi". [Sahih]

Buhârî (4832) ve Müslim (2557)

٤٩٢٠ - [١٠] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ إِنَّ الرَّحِمَ شَجَنَةٌ مِنَ الرَّحْمَنِ

فَقَالَ اللَّهُ مَنْ وَصَلَكِ وَصَلَّتُهُ وَمَنْ قَطَعَكِ قَطَعْتُه * رواه البخاري

4920- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Akrabalık, Allah'ın Rahmân sıfatının bir parçasıdır. Bu yüzden Allah: «Sana bağı olana ben de yakın olurum. Seninle bağını kesenle de ben de bağlarımı keserim!» buyurmuştur" dedi. [Sahih]

Buhârî (5988)

٤٩٢١ - [١١] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ الرَّحِمُ مُعَلَّقَةٌ بِالْعَرْشِ تَقُولُ

مَنْ وَصَلَنِي وَصَلَهُ اللَّهُ وَمَنْ قَطَعَنِي قَطَعَهُ اللَّهُ * متفق عليه

4921- Hz. Âişe'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Akrabalık bağı Arş'a asılıdır ve: «Beni gözeteni Allah da gözetir (veya gözetirsin). Beni kesenden de Allah rahmetini keser (veya kessin)» der" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5989) ve Müslim (2555)

٤٩٢٢ - [١٢] جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ «لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ

قَاطِعٌ» * متفق عليه

4922- Cubeyr b. Mut'im, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'den: "Akrabalarla ilgilenmeyi kesen (ve bunu doğru bir işi sayan) kimse cennete girmez" buyururken işitmiştir. [Sahih]

Buhârî (5984) ve Müslim (2556)

٤٩٢٣ - [١٣] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ لَيْسَ الْوَاصِلُ بِالْمُكَافِي
وَلَكِنَّ الْوَاصِلَ الَّذِي إِذَا قُطِعَتْ رَحْمَتُهُ وَصَلَّهَا * رواه البخاري

4923- Abdullah b. Amr'ın bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Akrabalık bağıını koparmamak demek, yapılan ziyarete mukabele etmek demek değildir. Asıl akrabalık bağıını koparmamak, kesilen bir bağı tekrar canlandırmaktır" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5991)

٤٩٢٤ - [١٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَجُلًا قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ لِي قَرَابَةَ أَصْلَهُمْ وَيَقْطَعُونِي وَأَحْسِنُ إِلَيْهِمْ وَيُسِيئُونَ إِلَيَّ وَأَحْلُمُ عَنْهُمْ وَيَجْهَلُونَ عَلَيَّ فَقَالَ لَيْسَ
كُنْتَ كَمَا قُلْتَ فَكَأَنَّمَا تُسْفُهُمُ الْمَلَّ وَلَا يَزَالُ مَعَكَ مِنَ اللَّهِ ظَهِيرٌ عَلَيْهِمْ مَا دُمْتَ
عَلَى ذَلِكَ * رواه مسلم

4924- Ebû Hureyre bildiriyor: Adamın biri: "Ey Allah'ın Resûlü! Akrabalarım var; ancak ben onlara yakın duruyorum; fakat onlar benden alakayı kesiyorlar. Ben onlara iyilik yapıyorum onlarsa bana kötülük ediyorlar, ben onlara yumuşak davrandıkça onlar bana kabaca karşılık veriyorlar" deyince Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "Şayet dediğin gibiyse sanki onlara bir bıkkınlık veriyor gibisin. Ama sen bu duruma devam ettiğin müddetçe onlara karşı Allah tarafından sana bir yardımcı hep bulunacaktır" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2558)

2- FASIL

٤٩٢٥ - [١٥] عَنْ ثَوْبَانَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا يَزِيدُ فِي الْعُمْرِ إِلَّا الْبِرُّ، وَلَا يَزُدُّ الْقَدَرَ إِلَّا الدُّعَاءُ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيُحْرَمُ الرِّزْقَ بِالذَّنْبِ يُصِيبُهُ * رواه ابن ماجة

4925- Sevbân der ki: Resûlullah (sallallahualeyhi vesellem): "İyilikten başkası ömrü uzatamaz. Duadan başkası da kaderi önleyemez. Kişi, işlediği günahtan dolayı rızkımdan mahrum bırakılır" buyurdu. [Sahih]

İbn Mâce (90) * [Sahih Sünen İbn Mâce]

٤٩٢٦ - [١٦] عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ دَخَلْتُ الْجَنَّةَ فَسَمِعْتُ فِيهَا قِرَاءَةَ قُلْتُ مَنْ هَذَا قَالُوا حَارِثَةُ بِنْتُ الثُّعْمَانِ كَذَا كَمَا كَذَّابُ الْبُرِّ. وَكَانَ أَبْرَ النَّاسِ بِأَمِّهِ. رَوَاهُ فِي «شَرْحِ السُّنَّةِ». وَابْتِهَاقِي فِي «شَعْبِ الْإِيمَانِ» وَفِي رِوَايَةٍ قَالَ: «نِمْتُ فَرَأَيْتَنِي فِي الْجَنَّةِ» بَدَل «دَخَلْتُ الْجَنَّةَ»

4926- Hz. Âişe'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahualeyhi vesellem): "Cennete girdiğimde içeride bir okuma sesi işittim. «Bu kim?» diye sorduğumda, bana: «Sizin şöyle hayırlınız, şöyle iyiniz olan Hârise b. en-Nu'mân'dır» dediler" buyurdu. Hârise, annesine çokça iyilik yapan biriydi.

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (3418) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7466) * Hâkim, Müstedrek'te (3/208) Bir rivayette ise "Cennete girdim" lafzı yerine "Uyuduğumda kendimi cennette gördüm" ibaresi geçmiştir.

٤٩٢٧ - [١٧] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: رَضِيَ الرَّبُّ فِي رَضَى الْوَالِدِ، وَسَخَطُ الرَّبِّ فِي سَخَطِ الْوَالِدِ * رواه الترمذي

4927- Abdullah b. Amr'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Rabbinin hoşnutluğu, annene babanın razı edilmesindedir. Rabbinin öfkesi ise ana babanın öfkesindedir" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1899) * Sahihu'l-Câmi' (3506)

٤٩٢٨ - [١٨] عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، أَنَّ رَجُلًا أَتَاهُ فَقَالَ: إِنَّ لِي امْرَأَةً وَإِنَّ أَبِي تَأْمُرُنِي بِطَلَاقِهَا، قَالَ أَبُو الدَّرْدَاءِ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: الْوَالِدُ أَوْسَطُ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ، فَإِنْ شِئْتَ فَأَضِغْ ذَلِكَ الْبَابَ أَوْ اخْفِظْهُ * رواه الترمذي وابن ماجه

4928- Ebu'd-Derdâ'nın bildirdiğine göre, bir adam ona gelerek: "Benim bir karım var. Annem ise onu boşamamı emrediyor. Ne yapmalıyım?" diye sordu. Ebu'd-Derdâ ona şu cevabı verdi: "Ben Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in: «Anne ve baba, cennete en ortadaki kapıdan girmeye vesile olur» buyurduğunu işittim. Artık sen o kapıyı ister bırak, ister elinde tut." [Sahih]

Tirmizî (1900) ve İbn Mâce (2096) * Sahihu't-Terğîb (2486)

٤٩٢٩ - [١٩] عَنْ بَهْزِ بْنِ حَكِيمٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَنْ أَبُؤُ؟ قَالَ: أُمُّكَ قَالَ: قُلْتُ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: أُمُّكَ قَالَ: قُلْتُ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: أُمُّكَ قَالَ: قُلْتُ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: ثُمَّ أَبَاكَ، ثُمَّ الْأَقْرَبَ فَالْأَقْرَبَ * رواه الترمذي وأبو داود

4929- Behz b. Hakîm, babasından, o da dedesinden bildiriyor: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Allah'ın Resûlü! İlk kime iyilik etmem gerek?" diye sordum. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Annene!" buyurdu. "Sonra kime?" diye sorduğumda, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Yine annene!" buyurdu. "Sonra kime?" diye sorduğumda Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Yine annene!" buyurdu. "Sonra kime?" diye sorduğumda, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sonra ise babana, sonra da en yakınından başlamak suretiyle akrabalarına!" buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (1897) ve Ebû Dâvud (5139) * İrvâ (2170)

٤٩٣٠ - [٢٠] عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ:
قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَنَا اللَّهُ وَأَنَا الرَّحْمَنُ خَلَقْتُ الرَّحِمَ وَشَقَقْتُ لَهَا مِنْ اسْمِي
فَمَنْ وَصَلَهَا وَصَلَتْهُ وَمَنْ قَطَعَهَا بَتَّئُهُ * رواه أبو داود

4930- Abdurrahman b. Avf der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah buyurur ki: Allah benim, Rahmân da benim! Akrabalığı yarattım ve kendi isminimden ona da bir parça verdim. Her kim akrabalık bağını kesmezse rahmetim de ondan kesilmez. Akrabalık bağlarını kesen kişiyle ben de tüm ilişkiyi keserim!" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Ebû Dâvud (1694)* es-Silsiletu's-Sahîha (2/520)

٤٩٣١ - [٢١] وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ:
"لَا تَنْزِلُ الرَّحْمَةُ عَلَى قَوْمٍ فِيهِمْ قَاطِعُ الرَّحِمِ" * رواه البيهقي في "شعب الإيمان"

4931- Abdullah b. Ebî Evfâ der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) "Aralarında akrabalık bağlarını koparan birisi olan bir topluluğa rahmet inmez" buyurduğunu işittim. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da * es-Silsiletu'd-Daife (3/1456)

٤٩٣٢ - [٢٢] عَنْ أَبِي بَكْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا مِنْ ذَنْبٍ أَحْرَى أَنْ
يُعْجَلَ اللَّهُ لِصَاحِبِهِ الْعُقُوبَةَ فِي الدُّنْيَا مَعَ مَا يَدْخُرُ لَهُ فِي الآخِرَةِ مِنَ النَّبْغِيِّ وَقَطِيعَةِ
الرَّحِمِ * رواه الترمذی وأبو داود

4932- Ebû Bekre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah'ın ahirette hazırladığı azabla beraber dünyada sahibini acele olarak cezalandıracağı iki günah vardır: Böbürlenme ve akraba ile ilgiyi kesme " buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2511) ve Ebû Dâvud (4902) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/918)

٤٩٣٢ - [٢٣] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنَّانٌ، وَلَا عَاقٌ، وَلَا مُذْمِنٌ خَمْرٍ * رواه النسائي والدارمي

4933- Abdullah b. Amr der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Yaptığı iyiliği başa kakan, ana babaya isyan eden ve içki müptelası Cennete giremez" buyurdu. [Sahih]

Nesâî (5672) ve Dârimî (2093) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/673)

٤٩٣٤ - [٢٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: تَعَلَّمُوا مِنْ أَنْسَابِكُمْ مَا تَصِلُونَ بِهِ أَرْحَامَكُمْ، فَإِنَّ صِلَةَ الرَّحِمِ مَحَبَّةٌ فِي الْأَهْلِ، مَثْرَاءٌ فِي الْمَالِ، مَنْسَأَةٌ فِي الْأَثْرِ * رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ.

4834- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Soy ve sopunuzu öğrenin ki ziyaret edip tanışarak akrabalık bağlarımızı koparmamış olursunuz. Çünkü akrabalar arası bağların koparılmaması; aile içinde sevgiye, malda bolluğa ve ömrün uzamasına sebeptir" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1979 "ğarib") * es-Silsiletu's-Sahîha (2/276)

٤٩٣٥ - [٢٥] عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ رَجُلًا أَتَى النَّبِيَّ ﷺ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي
أَصَبْتُ ذَنْبًا عَظِيمًا فَهَلْ لِي تَوْبَةٌ قَالَ هَلْ لَكَ مِنْ أُمِّ قَالٍ لَوْ قَالَ لَا قَالَ هَلْ لَكَ مِنْ خَالَةٍ
قَالَ نَعَمْ قَالَ فَبَرِّهَا * رواه الترمذي

4935- İbn Ömer bildiriyor: Adamın biri Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) geldi ve: "Ey Allah'ın Resûlü! Ben büyük bir günah işledim. Nasıl tövbe edebilirim?" diye sordu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "*Annem hayatta mı?*" diye sorunca adam: "Hayır!" dedi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Teyzen var mı?*" diye sorunca adam: "Evet!" dedi. Bunun üzerine Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "*O zaman ona iyilikte bulun!*" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1904) * Sahîhu't-Terğîb (2504)

٤٩٣٦ - [٢٦] عَنْ أَبِي أُسَيْدٍ مَالِكِ بْنِ رَبِيعَةَ السَّاعِدِيِّ، قَالَ: بَيْنَا نَحْنُ عِنْدَ
رَسُولِ اللَّهِ ﷺ: إِذْ جَاءَهُ رَجُلٌ مِنْ بَنِي سَلَمَةَ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، هَلْ بَقِيَ مِنْ بَرِّ
أَبَوَيْ شَيْءٍ أَبْرُهُمَا بِهِ بَعْدَ مَوْتِهِمَا؟ قَالَ: نَعَمْ الصَّلَاةُ عَلَيْهِمَا، وَالِاسْتِغْفَارُ لَهُمَا،
وَإِنْفَادُ عَهْدِهِمَا مِنْ بَعْدِهِمَا، وَصِلَةُ الرَّحِمِ الَّتِي لَا تُوصَلُ إِلَّا بِهِمَا، وَإِكْرَامُ
صَدِيقِهِمَا * رواه أبو داود وابن ماجه

4936- Ebû Useyd Mâlik b. Rabîa es-Sâidî anlatıyor: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanındayken Seleme oğullarından bir adam gelerek: "Ey Allah'ın Resûlü! Annem babam öldükten sonra artık onlar için yapabileceğim bir iyilik var mı?" diye sordu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Var! Onlara dua ve istiğfarda bulunman, vasiyetlerini yerine getirmen, onlar vasıtasıyla bulunan akrabalarınıza bağıni kesmemen ve onların arkadaşlarına ikramda bulunmandır*" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (5142) ve İbn Mâce (3664) * Daifu't-Terğîb (1482)

٤٩٣٧ - [٢٧] عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ قَالَ: رَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقْسِمُ لَحْمًا بِالْجِعْرَانَةِ إِذْ أَقْبَلَتِ امْرَأَةٌ حَتَّى دَنَتْ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَبَسَطَ لَهَا رِذَاءَهُ، فَجَلَسَتْ عَلَيْهِ، فَقُلْتُ: مَنْ هِيَ؟ فَقَالُوا: هَذِهِ أُمُّهُ الَّتِي أَرْضَعْتُهُ * رواه أبو داود

4937- Ebû't-Tufeyl bildiriyor: "Ben develerin malzemesini taşırdım. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Ci'râne denilen yerde et taksim ediyordu. Yanına bir kadın gelince abasını onun oturması için yere serdi. Ben: "Kim bu?" diye sorunca: "Sütanesi" dediler. [Zayıf]

Ebû Dâvud (5144) * [Daif Sünen Ebî Dâvud]

3- FASIL

٤٩٣٨ - [٢٨] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ انْطَلَقَ ثَلَاثَةَ زَهْطٍ مِمَّنْ كَانَ قَبْلَكُمْ حَتَّى أَوْوَا الْمَيْمِيتَ إِلَى غَارٍ فَدَخَلُوهُ فَانْحَدَرَتْ صَخْرَةٌ مِنَ الْجَبَلِ فَسَدَّتْ عَلَيْهِمُ الْغَارَ فَقَالُوا إِنَّهُ لَا يَنْجِيكُمْ مِنْ هَذِهِ الصَّخْرَةِ إِلَّا أَنْ تَدْعُوا اللَّهَ بِصَالِحِ أَعْمَالِكُمْ فَقَالَ رَجُلٌ مِنْهُمْ اللَّهُمَّ كَانَ لِي أَبَوَانِ شَيْخَانِ كَبِيرَانِ وَكُنْتُ لَا أُغْبِقُ قَبْلَهُمَا أَهْلًا وَلَا مَالًا فَتَأَى بِي فِي طَلَبِ شَيْءٍ يَوْمًا فَلَمْ أُرِخْ عَلَيْهِمَا حَتَّى نَامَا فَحَلَبْتُ لَهُمَا غَبُوقَهُمَا فَوَجَدْتُهُمَا نَائِمَيْنِ وَكَرِهْتُ أَنْ أُغْبِقُ قَبْلَهُمَا أَهْلًا أَوْ مَالًا فَلَبِثْتُ وَالْقَدْحُ عَلَى يَدَيَّ أَنْتَظِرُ اسْتِيقَاطَهُمَا حَتَّى بَرَقَ الْفَجْرُ فَاسْتَيْقَظَا فَشَرِبَا غَبُوقَهُمَا اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتُ فَعَلْتُ ذَلِكَ ابْتِغَاءً وَجْهَكَ فَفَرِّجْ عَنَّا مَا نَحْنُ فِيهِ مِنْ هَذِهِ الصَّخْرَةِ فَانْفَرَجَتْ شَيْئًا لَا يَسْتَطِيعُونَ الْخُرُوجَ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ وَقَالَ الْآخِرُ اللَّهُمَّ كَانَتْ لِي بِنْتُ عَمِّ كَانَتْ أَحَبَّ النَّاسِ إِلَيَّ فَأَرَدْتُهَا عَنْ نَفْسِهَا فَاِمْتَنَعَتْ مِنِّي حَتَّى أَلَمْتُ بِهَا سَنَةً مِنَ السِّنِينَ فَجَاءَتْنِي فَأَعْطَيْتُهَا عَشْرِينَ وَمِائَةَ دِينَارٍ عَلَى أَنْ تُحَلِّيَ بَيْنِي وَبَيْنَ نَفْسِهَا فَفَعَلَتْ حَتَّى إِذَا قَدَرْتُ عَلَيْهَا قَالَتْ لَا أَجِلُ لَكَ أَنْ تَفْضُ الْخَاتَمَ

إِلَّا بِحَقِّهِ فَتَحَرَّجْتُ مِنَ الْوُقُوعِ عَلَيْهَا فَأَنْصَرَفْتُ عَنْهَا وَهِيَ أَحَبُّ النَّاسِ إِلَيَّ
وَتَرَكْتُ الذَّهَبَ الَّذِي أُعْطِيتُهَا اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتُ فَعَلْتُ ابْتِغَاءَ وَجْهِكَ فَأَفْرَجْ عَنَّا مَا
نَحْنُ فِيهِ فَأَنْفَرَجْتَ الصَّخْرَةَ غَيْرَ أَنَّهُمْ لَا يَسْتَطِيعُونَ الْخُرُوجَ مِنْهَا قَالَ النَّبِيُّ ﷺ
الثَّالِثُ اللَّهُمَّ إِنِّي اسْتَأْجَزْتُ أَجْرَاءَ فَأَعْطَيْتُهُمْ أَجْرَهُمْ غَيْرَ رَجُلٍ وَاحِدٍ تَرَكَ الَّذِي لَهُ
وَذَهَبَ فَتَمَمْتُ أَجْرَهُ حَتَّى كَثُرَتْ مِنْهُ الْأَمْوَالُ فَجَاءَنِي بَعْدَ حِينٍ فَقَالَ يَا عَبْدَ اللَّهِ أَدِّ
إِلَيَّ أَجْرِي فَقُلْتُ لَهُ كُلُّ مَا تَرَى مِنْ أَجْرِكَ مِنَ الْإِبِلِ وَالْبَقَرِ وَالْغَنَمِ وَالرَّقِيقِ فَقَالَ
يَا عَبْدَ اللَّهِ لَا تَسْتَهْزِئْ بِي فَقُلْتُ إِنِّي لَا أَسْتَهْزِئُ بِكَ فَأَخَذَهُ كُلَّهُ فَاسْتَأْجَزَهُ فَلَمْ يَتْرُكْ
مِنْهُ شَيْئًا اللَّهُمَّ فَإِنْ كُنْتُ فَعَلْتُ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ وَجْهِكَ فَأَفْرَجْ عَنَّا مَا نَحْنُ فِيهِ
فَأَنْفَرَجْتَ الصَّخْرَةَ فَخَرَجُوا يَمْشُونَ * متفق عليه

4938- Abdullah b. Ömer bildiriyor: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurduğunu işittim: "Sizden önceki toplulukların birinde üç kişi bir yolculuğa çıktılar. Gecelemek için de bir mağaraya girdiklerinde dağdan yuvarlanan bir kaya parçası mağaranın ağzını kapattı. Bunun üzerine birbirlerine: "Bizi bu mağaradan çıkaracak olan şey, yaptığımız iyi ameller hürmetine Allah'a dua etmemizdir" dediler. İçlerinden biri şöyle dedi: "Allahım! Benim ihtiyar bir anne-babam vardı. Ailemden ve çocuklarımdan önce ilk onlara akşam sütü içirirdim. Ancak bir gün bir ihtiyacımdan dolayı çıktığımda onlar uyuduktan sonra ancak dönebildim. Onlara içireceğim sütü sağdım; ancak onların uyuduğunu gördüm. Onlardan önce aileme ve çocuklarıma süt vermek istemediğim için, içinde süt olan tas elimde uyanıncaya kadar onların başında beklemeye koyuldum. Şafak söktüğünde de uyandılar ve sütlerini içtiler. Allahım! Ben bunu sadece senin rızan için yaptım. Onun için bizi, önümüzde duran şu kaya parçasından kurtar!" Bunun üzerine mağaranın kapısındaki kaya parçası az bir şey aralandı; ancak çıkabilecekleri kadar değildi."

Hız. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle anlatmaya devam etti: "Bir diğeri ise şöyle dedi: "Allahım! Benim de herkesten çok sevdiğim bir amcam kıızı vardı. Onunla beraber olmak istedim; ancak o buna yanaşmadı. Daha sonraki yıllardan birinde sıkıntıya düşünce yanıma geldi. Ona sahip olmama izin vermesine karşılık ona yüzyirmi dinar verdim. O da bunu kabul etti. Tam ona sahip olmuşken ve ilişkiye girmek üzereyken: "Hakkın olmadıktan sonra mührü (bekaretimi) açman sana helal değildir" dedi. Ben de bu şekilde onunla beraber olmayı uygun görmedim ve ondan uzak durdum. Oysa onu çok seviyordum. Ona vermiş olduğum altınları da kendisine bıraktım. Allahım! Ben bunu sırf senin rızan için yapmıştım. Onun için bizi, önümüzde duran şu kaya parçasından kurtar!" Bunun üzerine mağaranın kapısındaki kaya parçası biraz daha aralandı; ancak yine çıkabilecekleri kadar değildi."

Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle anlatmaya devam etti: "Üçüncü kişi de şöyle dedi: "Allahım! Ben üç tane işçi tutmuştum. İş sonunda biri hariç diğerlerinin ücretlerini verdim. Ancak o kişi çekip gittiği için ücretini verememişim. Ona vereceğim ücret zamanla çoğaldı ve bu ücret bir çok mal yaptı. Daha sonraları adam yanıma geldi ve: "Ey Allah'ın kulu! Bana ücretimi ver!" dedi. Ben de ona: "Şu gördüğün develer, sığırlar, koyunlar ve kölelerin hepsi de senin ücretindedir" karşılığını verdim. Adam bana: "Ey Allah'ın kulu! Benimle alay etme!" deyince, ben: "Seninle alay etmiyorum" karşılığını verdim. Bunun üzerine adam onların hepsini alıp önüne kattı ve sürdü. Geriye hiçbir şey bırakmadı. Allahım! Ben bunu sırf senin rızan için yapmıştım. Onun için bizi, önümüzde duran şu kaya parçasından kurtar!" Bunun üzerine mağaranın kapısındaki kaya parçası tamamen açıldı ve dışarı çıkarak yürüyüp gittiler." [Sahih]

Buhârî (2215) ve Müslim (2743)

۴۹۳۹ - [۲۹] عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ جَاهِمَةَ السَّلْمِيِّ أَنَّ جَاهِمَةَ جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَدْتُ أَنْ أَغْرُوَ وَقَدْ جِئْتُ أَسْتَشِيرُكَ فَقَالَ هَلْ لَكَ مِنْ أُمَّ قَالِ

نَعَمْ قَالَ فَالزَّمَهَا فَإِنَّ الْجَنَّةَ عِنْدَ رِجْلِهَا * رواه أحمد والنسائي والبيهقي في "شعب الإيمان"

4939- Muâviye b. Câhime es-Selemî'nin naklettiğine göre, Câhime, Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) gelip: "Ey Allah'ın Resûlü! Cihada gitmek istiyorum. Bu sebeple sana danışmaya geldim" deyince, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Annen var mı?" diye sordu. Câhime: "Evet" karşılığını verince, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Ona hizmet et. Çünkü Cennet onun ayaklarının altındadır" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (3/429), Nesâi (6/11) ve Beyhakî, Şuabu'l-İmân'da * Sahihu't-Terğîb (2485)

٤٩٤٠ - [٣٠] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: كَانَتْ تَحْتِي امْرَأَةٌ أُحِبُّهَا وَكَانَ عُمَرُ يَكْرَهُهَا فَقَالَ: لِي طَلَّقَهَا فَأَبَيْتُ فَأَتَى عُمَرَ النَّبِيُّ ﷺ فَذَكَرَ ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ لِي النَّبِيُّ ﷺ: طَلَّقَهَا * رواه الترمذي وأبو داود

4940- Abdullah b. Ömer dedi ki: Nikâhımın altında bir kadın vardı. Kendisini seviyordum. (Babam) Ömer ise ondan hoşlanmıyordu. Bana: "Onu boş" dedi. Ben kabul etmedim. Bunun üzerine Ömer, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'e varıp bunu kendisine anlattı. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) de (bana): "Onu boş" diye emretti. [Hasen]

Tirmizî (1189) ve Ebû Dâvud (5318) * Sahihu't-Terğîb (2487)

٤٩٤١ - [٣١] عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، أَنَّ رَجُلًا قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا حَقُّ الْوَالِدَيْنِ عَلَى وَلَدِهِمَا؟ قَالَ: هُمَا جَنَّتُكَ وَنَارُكَ * رواه ابن ماجه

4941- Ebû Umâme der ki: "Ey Allah'ın Resûlü! Çocuğu üzerine baba ve annenin hakkı nedir?" diye sordu. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Onlar (ebeveynin) senin Cennetin ve Cehennemindir" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (3662) * Daifu't-Terğib (1476)

٤٩٤٢ - [٣٢] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِنَّ الْعَبْدَ لَيَمُوتُ وَالِدَاهُ أَوْ أَحَدَهُمَا، وَإِنَّهُ لَهُمَا لِعَاقٍ، فَلَا يَزَالُ يَدْعُو لَهُمَا، وَيَسْتَغْفِرُ لَهُمَا حَتَّى يَكْتُبَهُ اللَّهُ بَارًا"

4943- Enes b. Mâlik'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) buyurdu ki: "(Hayatlarında iken) isyankâr davrandığı anne ve babası ya da ikisinden birisi ölen kul, Allah onu itaatkâr olarak yazana dek onlar için dua etmeyi sürdürmelidir." [Uydurma]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7902)

٤٩٤٣ - [٣٣] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "مَنْ أَصْبَحَ مُطِيعًا فِي وَالِدَيْهِ أَصْبَحَ لَهُ بَابَانِ مَفْتُوحَانِ مِنَ الْجَنَّةِ، وَإِنْ كَانَ وَاحِدًا فَوَاحِدًا، وَمَنْ أَمْسَى عَاصِيًا لِلَّهِ فِي وَالِدَيْهِ أَصْبَحَ لَهُ بَابَانِ مَفْتُوحَانِ مِنَ النَّارِ، وَإِنْ كَانَ وَاحِدًا فَوَاحِدًا، قَالَ الرَّجُلُ: وَإِنْ ظَلَمَاهُ؟ قَالَ: وَإِنْ ظَلَمَاهُ، وَإِنْ ظَلَمَاهُ"

4943- İbn Abbâs der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuştur: "Anne babasına itaatkâr olarak sabahlayan kimseye cennetten iki kapı açılır. İkisinden birisi olduğu taktirde tek kapı açılır. Anne babasına isyân etmiş bir halde akşamlayan kimseye de cehennemden iki kapı açılır. Anne babasından sadece birisi varsa tek kapı açılır." Adam: "Şayet ebeveyni ona haksızlık etmişlerse (ne olacak)?" diye sorunca Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), üç kere: "Ona haksızlık etmiş olsalar da" karşılığını verdi.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7916)

٤٩٤٤ - [٣٤] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: " مَا مِنْ وَلَدٍ بَارٍ يَنْظُرُ إِلَى وَالِدَيْهِ نَظْرَةً رَحْمَةً، إِلَّا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِكُلِّ نَظْرَةٍ حَجَّةً مَبْرُورَةً "، قَالُوا: وَإِنْ نَظَرَ كُلَّ يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ؟ قَالَ: " نَعَمْ، اللَّهُ أَكْثَرُ وَأَطْيَبُ "

4944- İbn Abbâs'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İttakâr bir evlat, anne babasına rahmet bakışıyla baktığında, muhakkak surette Allah her bakışı için ona kabul edilmiş bir hac sevabı yazar" buyurdu. "Her gün yüz kere bakmış olsa da mı?" diye sorduklarında; "Evet, Allah (dilerse) daha fazlasını ve iyisini bahşeder" buyurdu.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7959)

٤٩٤٥ - [٣٥] عَنِ أَبِي بَكْرَةَ قَالَ : قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: كُلُّ الذُّنُوبِ يَغْفِرُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْهَا مَا شَاءَ إِلَّا عُقُوقَ الْوَالِدَيْنِ فَإِنَّهُ يُعَجَّلُ لِصَاحِبِهِ فِي الْحَيَاةِ قَبْلَ الْمَمَاتِ .

4945- Ebû Bekre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah, bütün günahları dilediğince bağışlar, anne babaya isyan hariç. Böylesi kimsenin cezasını Allah, ölmeden önce daha hayatında iken vermekte acele eder" buyurmuştur. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7890) * Daifu't-Terğîb (1476)

٤٩٤٦ - [٣٦] عَنِ سَعِيدِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " حَقُّ كَبِيرِ الْأَخْوَةِ عَلَى صَغِيرِهِمْ حَقُّ الْوَالِدِ عَلَى وَلَدِهِ. رَوَى الْبَيْهَقِيُّ الْأَحَادِيثَ الْخَمْسَةَ فِي "شَعْبِ الْإِيمَانِ" "

4946- Saîd b. Amr b. el-Âs der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kardeşlerden büyüğünün küçükler üzerindeki hakkı, babanın oğlu üzerindeki hakkı gibidir (riayet edilmesi gerekir)" buyurmuştur.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7929)

بَابُ الشَّفَقَةِ وَالرَّحْمَةِ عَلَى الْخَلْقِ

Yaratıklara Şefkat ve Acıma

1- FASIL

٤٩٤٧ - [١] عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «لَا يَزْحَمُ اللَّهُ مَنْ لَا

يَزْحَمُ النَّاسَ» * متفق عليه

4947- Cerîr b. Abdillâh der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) "Allah insanlara merhamet etmeyene merhamet etmez" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6013) ve Müslim (2319)

٤٩٤٨ - [٢] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ تُقْبَلُونَ الصِّبْيَانَ

فَمَا تُقْبَلُهُمْ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ «أَوْأَمْلِكُ لَكَ أَنْ نَزَعَ اللَّهُ مِنْ قَلْبِكَ الرَّحْمَةَ» * متفق عليه

4848- Hz. Âişe der ki: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanma bedevinin biri geldi ve: "Sizler çocuklarınızı öpüyorsunuz; ama bizler öpmeyiz!" dedi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "Allah senin kalbinden rahmeti söküp almışsa ben sana ne yapabilirim ki?" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5998) ve Müslim (2317)

٤٩٤٩ - [٣] وَعنها قالت: جَاءَتْنِي امْرَأَةٌ مَعَهَا ابْتَانٍ تَسْأَلُنِي، فَلَمْ تَجِدْ عِنْدِي

غَيْرَ تَمْرَةٍ وَاحِدَةٍ، فَأَعْطَيْتُهَا، فَسَمَّيْتُهَا بَيْنَ ابْنَتَيْهَا، ثُمَّ قَامَتْ فَخَرَجَتْ، فَدَخَلَ النَّبِيُّ

ﷺ فَحَدَّثْنَاهُ فَقَالَ «مَنْ يَلِي مِنْ هَذِهِ الْبَنَاتِ شَيْئًا فَأَحْسَنَ إِلَيْهِنَّ كُنَّ لَهُ سِتْرًا مِنَ النَّارِ» * متفق عليه

4949- Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) hanımı Hz. Âişe bildiriyor: Bir şeyler istemek için yanıma bir kadın geldi. Beraberinde de iki tane kız vardı. Ancak yanımda bir hurmadan başka onlara verebileceğim bir şey yoktu. Hurmayı ona verdim. Kadın hurmayı iki kızı arasında paylaştırdı. Sonra kalkıp gitti. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) içeriye girince ona bu olayı anlattım. Bunun üzerine buyurdu ki: "Kim bu iki kızın herhangi bir şeylerini karşılamayı üzerine alır da bunu en güzel bir şekilde yerine getirirse, bu iki kız ona, Cehennem ateşine karşı bir perde olurlar." [Sahih]

Buhâri (1418) ve Müslim (2629)

٤٩٥٠ - [٤] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَنْ عَالَ جَارِيَتَيْنِ حَتَّى تَبْلُغَا جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَنَا وَهُوَ وَضَمَّ أَصَابِعَهُ * رواه مسلم

4650- Enes b. Mâlik der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim iki kız çocuğunu ergenliğe erişinceye kadar terbiye edip yetiştirirse kıyamet gününde huzura benimle beraber şöyle gelecektir" buyurdu ve bunu ifade etmek için parmaklarını birleştirdi. [Sahih]

Müslim (2631)

٤٩٥١ - [٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ السَّاعِي عَلَى الْأُزْمَلَةِ وَالْمَسْكِينِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَخْسِبُهُ قَالَ وَكَالْقَائِمِ لَا يَفْتُرُ وَكَالصَّائِمِ لَا يُفْطِرُ * متفق عليه

4951- Ebû Hureyre, Hz. Peygamber'den (sallallahu aleyhi vesellem): "Dul kadınların ve yoksulların yardımına koşan kişi, Allah yolunda cihad eden kişi gibidir" buyurduğunu bildirir. Ebû Hureyre: "Sanırım Resûlullah (sallallahu

aleyhi vesellem): «*Ya da devamlı gece namazına kalkan ve devamlı oruç tutan kişi gibidir*» buyurdu” dedi. [Sahih]

Buhârî (5353) ve Müslim (2982)

٤٩٥٢ - [٦] عَنْ سَهْلٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «أَنَا وَكَافِلُ الْيَتِيمِ فِي الْجَنَّةِ هَكَذَا». وَأَشَارَ بِالسَّبَّابَةِ وَالْوَسْطَى، وَفَرَّجَ بَيْنَهُمَا شَيْئًا * رواه البخاري

4952- Sehl b. Sa'd bildiriyor: Resulullah (sallallahu aleyhi vesellem): “*Ben, yetimin işine bakan kimse ile cennette şöyle bulunacağız*” buyurdu ve işaret parmağıyla orta parmağını biraz açarak gösterdi. [Sahih]

Buhârî (5304)

٤٩٥٣ - [٧] وَعَنْ النُّعْمَانَ بْنِ بَشِيرٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «تَرَى الْمُؤْمِنِينَ فِي تَرَاحِمِهِمْ وَتَوَادِهِمْ وَتَعَاطِفِهِمْ كَمَثَلِ الْجَسَدِ إِذَا اشْتَكَى غَضُوا تَدَاعَى لَهُ سَائِرَ جَسَدِهِ بِالسَّهْرِ وَالْحَمَى» * متفق عليه

4953- Nu'mân b. Beşîr der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): “*Bütün mü'minleri birbirlerine merhamette, sevgide ve yardımlaşma hususlarında sanki tek vücut gibi görürsün. O vücûdun bir organı hastalanınca, vücûdun diğer kısımları birbirlerini hasta organın acısına, uykusuzluk ve yüksek ateşle ortak olmaya çağırırlar*” buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6011) ve Müslim (2586)

٤٩٥٤ - [٨] عَنْ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «الْمُؤْمِنُونَ كَرَجُلٍ وَاحِدٍ إِنْ اشْتَكَى عَيْنُهُ اشْتَكَى كُلُّهُ وَإِنْ اشْتَكَى رَأْسُهُ اشْتَكَى كُلُّهُ» * رواه مسلم

4954- Nu'man b. Beşîr dedi ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Müslümanlar tek bir adam gibidir. Gözü ağrısa bütün vücudu bunun sıkıntısını çeker. Başı da ağrısa bütün vücudu bu ağrıyı çeker" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6011) ve Müslim (2586)

٤٩٥٥ - [٩] عَنْ أَبِي مُوسَى عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ إِنَّ الْمُؤْمِنَ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا وَشَبَّكَ أَصَابِعُهُ * متفق عليه

4955- Ebû Mûsâ bildiriyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Mümin, mümine karşı birbirini tutan duvar (daki taşlar) gibidir" buyurdu ve bunu ifade etmek için parmaklarını birbirine geçirdi. [Sahih]

Buhârî (2446) ve Müslim (2585)

٤٩٥٦ - [١٠] عَنْ أَبِي مُوسَى عَنِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّهُ كَانَ إِذَا أَتَاهُ السَّائِلُ أَوْ صَاحِبُ الْحَاجَةِ قَالَ «اشْفَعُوا فَلْتُجْرُوا، وَلِيَقْضِيَ اللَّهُ عَلَى لِسَانِ رَسُولِهِ مَا شَاءَ» * متفق عليه

4856- Ebû Mûsa bildiriyor: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanına bir şeyler isteyen veya ihtiyacı olan biri geldiği zaman: "Bana ulaşmak isteyenlere aracı olun ki, hem siz sevabını alın, hem de Allah, Peygamber'inin diliyle istediği hükmü versin" buyururdu. [Sahih]

Buhârî (6028) ve Müslim (2627)

٤٩٥٧ - [١١] عَنْ أَنَسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «أَنْصُرُ أَخَاكَ ظَالِمًا أَوْ مَظْلُومًا». فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنْصُرُهُ إِذَا كَانَ مَظْلُومًا، أَفَرَأَيْتَ إِذَا كَانَ ظَالِمًا كَيْفَ أَنْصُرُهُ قَالَ «تَحْجِرُهُ أَوْ تَمْنَعُهُ مِنَ الظُّلْمِ، فَإِنَّ ذَلِكَ نَصْرُهُ» * متفق عليه

4957- Enes b. Mâlik der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Sen müslüman kardeşine, ister zalim olsun, ister mazlum olsun, yardım et!"* buyurdu. Bir adam: *"Ey Allah'ın Resûlü! Müslüman kardeş mazlum olduğu zaman ona yardım ederim, fakat o zalim olduğu zaman ben ona nasıl yardım ederim?"* dedi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): *"Onu zulümden ayırırsın ya da zulmüne engel olursun ki bu, ona yardımdır"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (2444) ve Câbir hadisinden Müslim (2584)

٤٩٥٨ - [١٢] وعن ابن عمر أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يُسْلِمُهُ، مَنْ كَانَ فِي حَاجَةِ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ، وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا، سَتَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ * متفق عليه

4958- Abdullah b. Ömer'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Müslüman, müslümanın kardeşidir. Ona haksızlık etmez ve onu yardımsız bırakmaz. Kim din kardeşinin bir ihtiyacının karşılanması için çalışırsa, Allah ta onun ihtiyacını karşılar. Kim müslüman birinin bir sıkıntısını giderirse, Allah da kıyamet günü sıkıntılarından bir sıkıntı giderir. Kim müslümanın ayıbını örterse, Allah onun kıyamet gününde ayıplarını örter"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (2442) ve Müslim (2580)

٤٩٥٩ - [١٣] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ، وَلَا يَخْدُلُهُ، وَلَا يَحْقِرُهُ التَّقْوَى هَاهُنَا، وَيُسِيرُ إِلَى صَدْرِهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، بِحَسَبِ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ، حَرَامٌ دَمُهُ، وَمَالُهُ، وَعِزُّهُ" * رواه مسلم

4959- Ebû Hureyre der ki: Resûlulah (sallallahu aleyhi vesellem): "Müslüman, müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez; onu yardımsız bırakmaz; onu tahkir etmez. -Üç defa kalbini göstererek- Takva buradadır. Kişiye kötülük namına müslüman kardeşini küçük düşürmesi yeterlidir. Müslümanın her şeyi, kanı, malı ve ırzı müslümana haramdır" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2564)

٤٩٦٠ - [١٤] عَنْ عِيَاضِ بْنِ حِمَارِ الْمُجَاشِعِيِّ، أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ ﷺ قَالَ ذَاتَ يَوْمٍ فِي خُطْبَتِهِ، فَذَكَرَ الْحَدِيثَ، قَالَ: وَقَالَ: " أَهْلُ الْجَنَّةِ ثَلَاثَةٌ: ذُو سُلْطَانٍ مُقْصِدٌ مُتَّصِدٌ مُوَفَّقٌ، وَرَجُلٌ رَحِيمٌ رَقِيقُ الْقَلْبِ لِكُلِّ ذِي قُرْبَى، وَمُسْلِمٌ فَقِيرٌ عَفِيفٌ مُتَّصِدٌ، وَأَهْلُ النَّارِ خَمْسَةٌ: الضَّعِيفُ الَّذِي لَا زَبْرَ لَهُ، الَّذِينَ هُمْ فِيكُمْ تَبَعٌ لَا يَتَّبِعُونَ أَهْلًا وَلَا مَالًا، وَالْخَائِنُ الَّذِي لَا يَخْفَى لَهُ طَمَعٌ وَإِنْ دَقَّ إِلَّا خَانَهُ، وَرَجُلٌ لَا يُضْبِحُ وَلَا يُمْسِي إِلَّا وَهُوَ يُخَادِعُكَ عَنْ أَهْلِكَ وَمَالِكَ، وَذَكَرَ الْبُخْلَ وَالْكَذِبَ وَالشَّنْظِيرَ الْفَاحِشَ " * رواه مسلم

4960- İyâd b. Hımar el-Mucâşîi'nin bildirdiğine göre: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Cennetlikler üç kısımdır: Cennet ehli üç kısımdır: Adaletli devlet başkanı, akrabalarına ve müslümanlara karşı merhametli, diğeri de yoksul, başkalarına el açmayan ve yine de sadakada bulunan müslüman kişidir. Cehennemlikler ise (şu) beş kimsedir: Hiçbir gücü bulunmayan, aile ve mal istemeyen ve içinizde birilerine tâbi olarak yaşayan zayıf kişi. Tamahkârlığı yüze vurmeyen hain, kapıyı çalsa dahi ona hıyanet eder. Sabah akşam ailen ve malın hakkında sana hıyanet eden adam..." buyurdu. Devamla cimriliği, yalanı ve son derecede olan kötü huyu saymıştır. [Sahih]

Müslim (2865)

٤٩٦١ - [١٥] وعن أنس قال : قال رسول الله ﷺ : " وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ " * متفق عليه

4961- Enes b. Mâlik'in bildirdiğine göre, o da Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Canım elinde olan yemin olsun ki, hiçbiriniz kendisi için arzu ettiğini kardeşi için de arzu etmedikçe, (tak mânâsıyla) iman etmiş olmaz" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (13) ve Müslim (45)

٤٩٦٢ - [١٦] وعن أبي هريرة قال أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ «وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ، وَاللَّهُ لَا يُؤْمِنُ، وَاللَّهُ لَا يُؤْمِنُ». قِيلَ وَمَنْ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ «الَّذِي لَا يَأْمَنُ جَارُهُ بَوَائِقَهُ» * متفق عليه

4962- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) arka arkaya üç kere: "Vallahi iman etmiş olmaz, vallahi iman etmiş olmaz, vallahi iman etmiş olmaz!" buyurdu. "Ey Allah'ın Resûlü! Bu iman etmiş olmayan kimdir?" diye sorulunca Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Komşusu zulümlerinden, kötülüklerinden emin olmayan kimsedir" karşılığını verdi. [Sahih]

Buhârî (6016) ve Müslim (46)

٤٩٦٣ - [١٧] وعن أبي هريرة قال: قال رسول الله ﷺ: " لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ لَا يَأْمَنُ جَارُهُ بَوَائِقَهُ " * رواه مسلم

5963- Ebu Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Komşusu şerrinden emin olmayan kimse cennete giremez" buyurdu. [Sahih]

Müslim (46)

٤٩٦٤ - [١٨] عَنْ عَائِشَةَ وَابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «مَا زَالَ جَبْرِيلُ

يُوصِينِي بِالْجَارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُورِيهِ * متفق عليه

4964- Hz. Âişe ile Abdullah b. Ömer derler ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Cebrâîl bana komşu (hakkı konusunda) o kadar çok tavsiyede bulundu ki, sonunda komşuyu (bana) mirasçı yapacağımı zannettim" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6014) ve Müslim (2624)

٤٩٦٥ - [١٩] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ «إِذَا كُنْتُمْ ثَلَاثَةً فَلَا يَتَنَاجَى رَجُلَانِ

دُونَ الْآخَرِ، حَتَّى تَتَخَلَّطُوا بِالنَّاسِ، أَجَلٌ أَنْ يُخَزِّنَهُ» * متفق عليه

5965- Abdullah (b. Mes'ûd)'un bildirdiğine göre, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Üç kişi bir arada bulunduğunuz vakit, başka insanlara karışmıca kadar, (içinizden) iki kişi, diğerini bırakıp fısıldaşmasın. Çünkü bu fısıldaşma, o kişiyi üzer" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6290) ve Müslim (2184)

٤٩٦٦ - [٢٠] عَنْ تَمِيمِ الدَّارِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ الدِّينُ النَّصِيحَةُ قُلْنَا لِمَنْ قَالَ

لِلَّهِ وَلِكِتَابِهِ وَلِرَسُولِهِ وَلِأَيِّمَةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ * رواه مسلم

4966- Temîm ed-Dârî naklediyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Din demek samimiyet demektir!" buyurdu. Biz: "Kime karşı?" diye sorduğumuzda Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah'a, Kitab'ına, Resûlü'ne, müslümanların liderlerine ve onların tümüne karşı" buyurdu. [Sahih]

Müslim (55)

٤٩٦٧ - [٢١] عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: بَايَعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ عَلَى إِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَالنُّصْحِ لِكُلِّ مُسْلِمٍ * متفق عليه

4967- Cerîr b. Abdillâh der ki: "Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem), namaz kılmak, zekât vermek ve her müslümana samim davranmak üzere biat ettim." [Sahih]

Buhârî (57) ve Müslim (56)

2- FASIL

٤٩٦٨ - [٢٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْقَاسِمِ ﷺ يَقُولُ: لَا تَنْتَرِعُ الرَّحْمَةَ إِلَّا مِنْ شَقِيٍّ * رواه أحمد والترمذي

4968- Ebû Hureyre der ki: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Merhamet ancak kalbi katılaştırmış olan kişiden söküp alınır!" buyurduğunu işittim. [Hasen]

Ahmed ve Tirmizî (1923) * Sahihu't-Terğib (2261)

٤٩٦٩ - [٢٣] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ، اِرْحَمُوا مَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمَكُم مَّن فِي السَّمَاءِ * رواه أبو داود والترمذي

4969- Abdullah b. Amr der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Merhametlilere Rahman olan Allah merhamet eder. Siz yeryüzündekilere acıyın ki göktekiler de size acısın" buyurdu. [Hasen]

Ebu Dâvûd (4941) ve Tirmizî (1923) * Sahihu't-Terğib (2256)

٤٩٧٠ - [٢٤] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَزَحَمْ صَغِيرَنَا، وَيُوقِزَ كَبِيرَنَا، وَيَأْمُرَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ * رواه الترمذي وقال : هذا حديث غريب

4970- İbn Abbâs der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Küçüğümüze şefkat büyüğümüze saygı göstermeyen iyilikleri emredip kötülüklerden sakındırmayan bizden değildir" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizi (1921 "ğarib") * Daifu'l-Câmi' (4938)

٤٩٧١ - [٢٥] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا أَكْرَمَ شَابٌ شَيْخًا لِسِنِّهِ إِلَّا قِيَصَ اللَّهِ لَهُ مَنْ يَكْرِمُهُ عِنْدَ سِنِّهِ * رواه الترمذي

4971- Enes b. Mâlik der ki: Resûluilah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bir genç bir ihtiyara yaşlı olmasından dolayı hürmet gösterirse; yaşlandığı zaman Allah ona hürmet edecek bir kimseyi kendisine hazırlar" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizi (2022) * es-Silsiletu'd-Daife (1/304)

٤٩٧٢ - [٢٦] عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ مِنْ إِجْلَالِ اللَّهِ إِكْرَامَ ذِي الشَّيْبَةِ الْمُسْلِمِ، وَحَامِلِ الْقُرْآنِ غَيْرِ الْغَالِي فِيهِ وَالْعَاجِ فِي عُنْتِهِ، وَإِكْرَامَ ذِي السُّلْطَانِ الْمُقْسِطِ * رواه أبو داود والبيهقي في "شعب الإيمان"

4972- Ebû Mûsâ el-Eş'arî'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Müslüman yaşlılara, Kur'ân'dan uzaklaşmayan ve onun yasaklarını terketmeyen Kurân hafızlarına ve adaletli olan devlet başkanına saygı, Allah'a saygı sayılır" buyurdu. [Hasen]

Ebû Dâvud (4843) ve Beyhakî, Şuabu'l-İmân'da * Sahihu't-Terğîb (98)

٤٩٧٣ - [٢٧] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: خَيْرُ بَيْتٍ فِي الْمُسْلِمِينَ بَيْتٌ فِيهِ يَتِيمٌ يُحْسَنُ إِلَيْهِ، وَشَرُّ بَيْتٍ فِي الْمُسْلِمِينَ بَيْتٌ فِيهِ يَتِيمٌ يُسَاءُ إِلَيْهِ * رواه ابن ماجه

4973- Ebû Hureyre der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Müslümanların en güzel evi, içinde kendisine güzel davranılan bir yetimin bulunduğu evdir. Müslümanların en kötü evi ise içinde kötü muamele gören bir yetimin bulunduğu evdir" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (3679) * es-Silsiletu'd-Daife (1637)

٤٩٧٤ - [٢٨] عَنْ أَبِي أَمَامَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مَنْ مَسَحَ رَأْسَ يَتِيمٍ لَمْ يَمْسَحْهُ إِلَّا لِلَّهِ كَانَ لَهُ بِكُلِّ شَعْرَةٍ مَرَّتْ عَلَيْهَا يَدُهُ حَسَنَاتٌ ، وَمَنْ أَحْسَنَ إِلَى يَتِيمَةٍ أَوْ يَتِيمٍ عِنْدَهُ كُنْتُ أَنَا وَهَوْرٌ فِي الْجَنَّةِ كَهَاتَيْنِ، وَقَرْنَ بَيْنَ أَضْبَعَيْهِ السَّبَابَةَ وَالْوُسْطَى * رواه أحمد والترمذي وقال: هذا حديث غريب

4974- Ebû Umâme bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim bir yetimin başını sadece Allah için okşarsa elinin geçtiği her kılda ona sevaplar verilir. Kim yanında bulunan bir yetim çocuğa veya yetim kıza iyi davranırsa ben onunla cennette böyle olacağım" buyurdu. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) bunu derken işaret parmağı ile orta parmağını ayırdı. [Zayıf]

Ahmed (22505) ve Tirmizî (1917 "ğarib") * Daifu't-Terğib (1513)

٤٩٧٥ - [٢٩] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "مَنْ آوَى يَتِيمًا إِلَى طَعَامِهِ وَشَرَابِهِ، أَوْجَبَ اللَّهُ لَهُ الْجَنَّةَ النَّبْتَةَ، وَمَنْ عَالَ ثَلَاثَ بَنَاتٍ أَوْ مِثْلَهُنَّ مِنَ الْأَخْوَاتِ، فَأَدَّبَهُنَّ وَرَحِمَهُنَّ حَتَّى يُغْنِيَهُنَّ اللَّهُ، أَوْجَبَ اللَّهُ لَهُ الْجَنَّةَ"، فَقَالَ رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَوْ اثْنَتَيْنِ؟ قَالَ: أَوْ اثْنَتَيْنِ، حَتَّى لَوْ قَالُوا: وَوَاحِدَةً، لَقَالَ: وَوَاحِدَةً،

وَمَنْ أَذْهَبَ اللَّهُ بِكَرِيمَتَيْهِ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ، قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا كَرِيمَتَاهُ؟ قَالَ: عَيْنَاهُ". رواه في " شرح السنة "

4975- İbn Abbâs der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem); "Bir yetimin yiyeceğini ve içeceğini vererek barındıran kimseye Allah muhakkak surette cenneti vacip kılar. Her kim üç tane kız çocuğunu veya onlar gibi kızkardeşleri terbiye edip merhamet ederek yetiştirir, başkasına muhtaç bırakmazsa Allah ona cenneti vacip kılar" buyurdu. Adamın biri: "Ya iki tane olursa, ey Allah'ın Resûlü?" deyince Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İki tane de olursa" buyurdu. "Ya bir tane olursa?" deyince de Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Bir tane de olursa" buyurdudan sonra ekledi: "İki sevdiğini elinden aldığımda Allah ona da cenneti vacip kılar." "İki sevdiği nedir?" diye sorduklarında ise: "İki gözü" diye cevap verdi.

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (3457)

٤٩٧٦ - [٣٠] عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَأَنْ يُؤَدَّبَ الرَّجُلُ وَلَدَهُ خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَتَصَدَّقَ بِصَاعٍ * رواه الترمذي وقال: هذا حديث غريب

4976- Câbir b. Semure der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bir kimsenin çocuğuna iyi bir terbiye vererek eğitmesi bir sâ miktarı (tahıl) sadaka vermesinden daha hayırlıdır" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (1951 "ğarib") * Daifu't-Terğîb (1229)

٤٩٧٧ - [٣١] عَنْ أَيُّوبَ بْنِ مُوسَى عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مَا نَحَلَ وَالِدٌ وَلَدَهُ أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنِ * رواه الترمذي والبيهقي في " شعب الإيمان " وقال الترمذي: هذا عندي حديث مرسل

4977- Eyyûb b. Mûsa, babasından, o da dedesinden, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Hiçbir anne baba çocuğuna iyi bir terbiyeden daha üstün bir bağışta bulunamaz"* buyurduğunu bildiriyor. [Zayıf]

Tirmizî (1952, "bana göre isnâdı mürseldir") ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da * es-Silsiletu'd-Daîfe (3/1121)

٤٩٧٨ - [٣٢] عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكِ الْأَشْجَعِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَنَا وَأَمْرَأَةٌ سَفَعَاءُ الْحَدِيثِ كَهَاتَيْنِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. وَأَوْمَأَ يَزِيدُ بِالْوُسْطَى وَالسَّبَابَةِ «أَمْرَأَةٌ آمَتْ مِنْ زَوْجِهَا ذَاتَ مَنْصِبٍ وَجَمَالٍ حَبَسَتْ نَفْسَهَا عَلَى يَتَامَاهَا حَتَّى بَاتُوا أَوْ مَاتُوا» *
رواه أبو داود

4978- Avf b. Mâlik el Eşcaî'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kocasını ölmüş, soylu ve güzel olup da, yetim kalan çocukları evleninceye veya ölmüştü kadar evlilikten uzak duran ve (karşılaştığı sıkıntılardan dolayı) yanakları kararan kadınla ben, kıyamet gününde şu ikisi gibi olacağız!"* buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (5149) * es-Silsiletu'd-Daîfe (3/1122)

٤٩٧٩ - [٣٣] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ كَانَتْ لَهُ أَنْثَى فَلَمْ يَتَذَكَّرْهَا وَلَمْ يَهْنَأْ وَلَمْ يُؤْتِرْ وَلَدَهُ عَلَيْهَا قَالَ يَغْنَى الذُّكُورَ أَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ» *
رواه أبو داود

4979- İbn Abbâs'ın bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): *"Her kimin bir kız çocuğu olur da onu diri diri toprağa gömmez, hor görmez, (erkek) çocuğunu ona tercih etmezse Allah onu Cennete sokar"* buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (5146) * Daifu't-Terğîb (1225)

٤٩٨٠ - [٣٤] وعن أنس عن النبي ﷺ قال: "مَنْ اغْتَيْبَ عِنْدَهُ أَخُوهُ الْمُسْلِمِ، وَهُوَ يَقْدِرُ عَلَى نَصْرِهِ، فَنَصَرَهُ، نَصَرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ". فَإِنْ لَمْ يَنْصُرْهُ أَذْرَكَهُ اللَّهُ بِهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ". رواه في "شرح السنة"

4980- Enes'in bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Yanında Müslüman kardeşinin gıybeti yapılırken imkânı varken (gıyabında) ona arka çıkana Allah da dünya ve âhirette arka çıkar. Şayet gücü yettiği halde arka çıkmıyorsa, Allah hem dünyada, hem de âhirette ona bunu cezasını verir" buyurdu. [Zayıf]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (3530) * es-Silsiletu'd-Daife (1888)

٤٩٨١ - [٣٥] عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: مَنْ ذَبَّ عَنْ لَحْمِ أَخِيهِ بِالْغَيْبَةِ، كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُعْتِقَهُ مِنَ النَّارِ * رواه البيهقي في "شعب الإيمان"

4981- Esmâ binti Yezîd'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişi, gıyabında müslüman kardeşinin gıybetine engel olduğu zaman Allah'ın onu cehennemden azat etmesi bir hak olur" buyurdu. [Hasen]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da 7236) ve Ebu Nuaym (Hilye'de (6/67)

٤٩٨٢ - [٣٦] عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: "مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَزُدُّ عَنْ عِزِّهِ أَخِيهِ إِلَّا كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يَزُدَّ عَنْهُ نَارَ جَهَنَّمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، ثُمَّ تَلَا: ﴿وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ﴾" رواه في "شرح السنة"

4982- Ebu'd-Derdâ der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) "Müslüman kardeşinin onurunun çiğnenmesine engel olan Müslümanı kıyamet gününde Cehennem ateşinden korumak, Allah için bir hak olur" buyurduğunu ve

bunu desteklemek için “Mü'minlere yardım, bizim üzerimize hak oldu” (Rûm Sur. 47) âyetini okuduğunu işittim. [Hasen]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (3528) * es-Silsiletu'd-Daife (580)

٤٩٨٣ - [٣٧] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مَا مِنْ أَمْرٍ يَخْذُلُ امْرَأً مُسْلِمًا فِي مَوْضِعٍ تُنْتَهَكُ فِيهِ حُرْمَتُهُ وَيُنْتَقَضُ فِيهِ مِنْ عِزِّهِ إِلَّا خَذَلَهُ اللَّهُ فِي مَوْطِنٍ يُحِبُّ فِيهِ نُصْرَتَهُ وَمَا مِنْ أَمْرٍ يَنْصُرُ مُسْلِمًا فِي مَوْضِعٍ يُنْتَقَضُ فِيهِ مِنْ عِزِّهِ وَيُنْتَهَكُ فِيهِ مِنْ حُرْمَتِهِ إِلَّا نَصَرَهُ اللَّهُ فِي مَوْطِنٍ يُحِبُّ نُصْرَتَهُ * رواه أبو داود

4983- Câbir b. Abdillâh, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): “Her kim, bir müslümanı, onurunun çiğnendiği ve namusuna sataşıldığı bir yerde yardımsız bırakırsa, Allah da onu, kendisine yardım etmesini çok istediği bir yerde yardımsız bırakır. Her kim de bir müslümana, namusuna sataşıldığı ve onurunun çiğnendiği bir yerde yardım ederse, Allah da ona, kendisine yardımını çok istediği bir yerde yardım eder” buyurduğunu bildiriyor. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4884) * Daifu't-Terğîb (1353)

٤٩٨٤ - [٣٨] عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: مَنْ رَأَى عَوْرَةَ فَسَتَرَهَا كَانَ كَمَنْ أَحْيَا مَوءودَةَ * رواه أحمد وأبو داود

4984- Ukbe b. Âmir, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): “Her kim bir kusur görür de onu (açığa vurmayıp) gizlerse diri diri mezara gömülen bir kız çocuğunu hayata döndürmüş gibi olur” buyurdu. [Hasen]

Ahmed (17332) ve Ebû Dâvud (4891)

٤٩٨٥ - [٣٩] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِنَّ أَحَدَكُمْ مِرَاةُ أَخِيهِ فَإِنْ رَأَى بِهِ أَدَى فَلْيَمِطْهُ عَنْهُ * رواه الترمذي وضعفه.

وفي رواية له ولأبي داود: "الْمُؤْمِنُ مِرَاةُ الْمُؤْمِنِ وَالْمُؤْمِنُ أَخُو الْمُؤْمِنِ يَكْفُفُ عَلَيْهِ ضَيْعَتَهُ وَيَحُوطُهُ مِنْ وَرَائِهِ"

4985- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Her biriniz diğer kardeşinin aynası gibidir. Bu nedenle kim kardeşinde onu rahatsız bir durum görürse onu gidersin" buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (1926) * Sahîhu'l-Câmi' (6656)

Ebu Dâvûd'un (4918) bir rivayetinde: "Mümin müminin aynasıdır ve mümin, müminin kardeşidir. Onun geçimini temin eder ve onu kendisine arkadan gelebilecek tehlikelerden korur" buyurdu. [Hasen]

* Sahîhu'l-Câmi' (6606)

٤٩٨٦ - [٤٠] عَنْ سَهْلِ بْنِ مُعَاذِ بْنِ أَنَسِ الْجُهَيْنِيِّ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ «مَنْ حَمَى مُؤْمِنًا مِنْ مَنَافِقِ بَعَثَ اللَّهُ مَلَكًا يَحْمِي لَحْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ نَارِ جَهَنَّمَ وَمَنْ رَمَى مُسْلِمًا بِشَيْءٍ يُرِيدُ شَيْئَهُ بِهِ حَبَسَهُ اللَّهُ عَلَى جَسْرِ جَهَنَّمَ حَتَّى يَخْرُجَ مِمَّا قَالَ» * رواه أبو داود

4986- Sehl b. Muâz b. Enes el-Cühenî, babasından, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim bir mümini bir münafığa karşı korursa Allah ona, kıyamet gününde etini Cehennem ateşinden koruyacak bir melek tahsis eder. Kim de karalamak amacıyla bir müslümana iftira atarsa, attığı bu iftiranın vebalinden kurtulana dek Allah onu Cehennem köprüsünün üzerinde beketir" buyurduğunu nakleder. [Hasen]

Ebû Dâvud (488) * [Sahîh Sünen Ebî Dâvud]

٤٩٨٧ - [٤١] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : خَيْرُ الْأَصْحَابِ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرُهُمْ لِصَاحِبِهِ، وَخَيْرُ الْجِيرَانِ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرُهُمْ لِجَارِهِ * رواه الترمذي والدارمي وقال الترمذي: هذا حديث حسن غريب

4987- Abdullah b. Amr der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah katında arkadaşın en iyisi, arkadaşına karşı iyi olandır. Allah katında komşunun en iyisi ise komşusuna karşı iyi olandır" buyurdu. [Sahîh]

Tirmizî (1944, "hasen ğarîb") ve Dârimî * es-Silsiletu's-Sahîha (1/103)

٤٩٨٨ - [٤٢] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: قَالَ رَجُلٌ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ: كَيْفَ لِي أَنْ أَغْلَمَ إِذَا أَحْسَنْتُ، وَإِذَا أَسَأْتُ؟ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: إِذَا سَمِعْتَ جِيرَانَكَ يَقُولُونَ: أَنْ قَدْ أَحْسَنْتَ، فَقَدْ أَحْسَنْتَ، وَإِذَا سَمِعْتَهُمْ يَقُولُونَ: قَدْ أَسَأْتُ، فَقَدْ أَسَأْتُ * رواه ابن ماجة

4988- Abdullah b. Mes'ûd der ki: Adamın biri Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "İyi veya kötü bir şey yaptığımı nasıl anlayabilirim?" diye sorunca, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Komşularının senin hakkında «iyi yapmış» dediklerini işittiğin zaman iyi bir şey yapmışsın demektir. Komşularının senin hakkında «kötü yapmış» dediklerini işittiğin zaman da kötü bir şey yapmışsın demektir" buyurdu. [Sahîh]

İbn Mâce (4223) * es-Silsiletu's-Sahîha (3/1327)

٤٩٨٩ - [٤٣] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَنْزَلُوا النَّاسَ مَنَازِلَهُمْ *

رواه أبو داود

4989- Hz. Âişe'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem):
"İnsanlara mevk ve seviyelerine göre muamele edin" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4842) * es-Silsiletu'd-Daife (4/1894)

3- FASIL

٤٩٩٠ - [٤٤] عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي قُرَادٍ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ تَوَضَّأَ يَوْمًا، فَجَعَلَ أَصْحَابَهُ يَتَمَسَّحُونَ بِوُضُوئِهِ، فَقَالَ لَهُمُ النَّبِيُّ ﷺ: "مَا حَمَلَكُمُ عَلَى هَذَا؟"، قَالُوا: حُبُّ اللَّهِ وَرَسُولِهِ، فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: "مَنْ سَرَّهُ، أَنْ يُحِبَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ، أَوْ يُحِبَّهُ اللَّهُ وَرَسُولَهُ، فَلْيُضِدِّقْ حَدِيثَهُ إِذَا حَدَّثَ، وَلْيُؤَدِّ أَمَانَتَهُ إِذَا اثْتَمِنَ، وَلْيُحْسِنِ جَوَارَ مَنْ جَاوَرَهُ"

4990- Abdurrahman b. Ebî Kurâd'ın bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bir gün abdest alınca ashâbı O'nun abdest suyundan alıp vücutlarını sürmeye başladılar. Onlara bunu neden yaptıklarını sorduğunda ise; "Allah ve Resûlü'nün sevgisi için" dediler. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kimi Allah'ı ve Resûlü'nü sevmek ya da Allah ve Resûlü'nün onu sevmesi sevindirecekse, onun (Resûlü'nün) konuştuğunda sözünü tasdik etsin, verdiğinde emanetine sahip çıksın ve onun etrafındaki komşularına iyi davransın" buyurdu. [Hasen]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (1533) * es-Silsiletu's-Sahihâ (2998)

٤٩٩١ - [٤٥] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: «لَيْسَ الْمُؤْمِنُ الَّذِي يَشْبَعُ وَجَارُهُ جَائِعٌ إِلَى جَنْبِهِ» * رواه البيهقي في "شعب الإيمان"

4991- Abdullah b. Abbâs der ki: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Yan tarafındaki komşusunun aç olduğunu bildiği halde karnı tok yatan kişi (olgun) mümin sayılmaz" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Beyhaki, Şuabu'l-îmân'da (3389) * Sahîhu't-Terğîb (2562)

٤٩٩٢ - [٤٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ فُلَانَةَ يَذْكُرُ مِنْ كَثْرَةِ صَلَاتِهَا، وَصِيَامِهَا، وَصَدَقَتِهَا، غَيْرَ أَنَّهَا تُؤْذِي جِيرَانَهَا بِلِسَانِهَا، قَالَ: هِيَ فِي النَّارِ، قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَإِنَّ فُلَانَةَ يَذْكُرُ مِنْ قَلَّةِ صِيَامِهَا، وَصَدَقَتِهَا، وَصَلَاتِهَا، وَإِنَّهَا تَصَدَّقُ بِالْأَثْوَارِ مِنَ الْأَقِطِ، وَلَا تُؤْذِي جِيرَانَهَا بِلِسَانِهَا، قَالَ: هِيَ فِي الْجَنَّةِ. * رواه أحمد والبيهقي في "شعب الإيمان"

4992- Ebû Hureyre bildiriyor: Adamın biri: "Ey Allah'ın Resûlü! Filan kadının çok namaz kıldığı, oruç tuttuğu ve sadaka verdiği söyleniyor; ancak sözleriyle komşularına eziyet ediyor" dedi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "O kadın Cehennemde olacak!" buyurdu. Adam: "Ey Allah'ın Resûlü! Filan kadının da orucunun, sadakasının ve namazının az olduğu söyleniyor. Ancak süzme peynirin en büyük parçasını sadaka olarak veriyor ve komşularına sözleriyle eziyet etmiyor!" deyince de Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu kadın Ceunettedir!" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (2/440) ve Beyhaki, Şuabu'l-îmân'da (9546) * Sahîhu't-Terğîb (2560)

٤٩٩٣ - [٤٧] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ وَقَفَ عَلَى نَاسٍ جُلُوسٍ، فَقَالَ: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِخَيْرِكُمْ مِنْ شَرِّكُمْ؟ قَالَ: فَسَكَتُوا، فَقَالَ ذَلِكَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، فَقَالَ رَجُلٌ: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَخْبِرْنَا بِخَيْرِنَا مِنْ شَرِّنَا، قَالَ: خَيْرُكُمْ مَنْ يُرْجَى خَيْرُهُ وَيُؤْمَنُ شَرُّهُ، وَشَرُّكُمْ مَنْ لَا يُرْجَى خَيْرُهُ وَلَا يُؤْمَنُ شَرُّهُ * رواه الترمذي والبيهقي في "شعب الإيمان" وقال الترمذي: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

4993- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) oturmakta olan bazı kimselerin başında durdu ve: "Dikkatlice dinleyin sizin iyilerinizi ve kötülerinizden ayırıp size bildireyim mi?" buyurdu. Herkes

sustu. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), bu sözü üç kere tekrarladi. Bir adam: "Evet ey Allah'ın Resûlü! Bizim iyi ve kötü olanlarımızı bize bildir" dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*İyi olanınız iyiliği umulan ve kötülüğünden emin olunan kişidir. Kötü olanınız da iyiliği umulmayan ve kötülüğünden de emin olunmayan kişidir*" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2263, "hasen sahih") ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٤٩٩٤ - [٤٨] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنْ اللَّهُ قَسَمَ بَيْنَكُمْ أَخْلَاقَكُمْ ، كَمَا قَسَمَ بَيْنَكُمْ أَرْزَاقَكُمْ، وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُعْطِي الدُّنْيَا مَنْ يُحِبُّ وَمَنْ لَا يُحِبُّ، وَلَا يُعْطِي الدِّينَ إِلَّا لِمَنْ أَحَبَّ، فَمَنْ أَعْطَاهُ اللَّهُ الدِّينَ ، فَقَدْ أَحَبَّهُ، وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لَا يُسَلِّمُ عَبْدٌ حَتَّى يَسْلَمَ قَلْبُهُ وَلِسَانُهُ، وَلَا يُؤْمِنُ حَتَّى يَأْمَنَ جَارُهُ بِوَأْتِقَهُ * رواه أحمد.

4994- Abdullah b. Mes'ûd, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "*Allah aranızda rızıklarımızı nasıl paylaştırıyorsa ahlâkımızı da öyle paylaştırdı. Allah dünya nimetlerini hem sevdiği kişiye, hem de hoşlanmadığı kişiye verir. Fakat dini sadece sevdiği kişiye ihsan eder. Ayrıca her kime dini nasip etmişse onu sevmiş demektir. Canım elinde olana yemin olsun ki kul, kalbi ve dili sâlim olmadıktan sonra kendisi müslüman olamaz. Komşusu ondan gelecek kötülüklerden emin olmadıkça da kul mümin sayılmaz*" buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Ahmed (1/387) * Sahihu'l-Câmi' (6661)

٤٩٩٥ - [٤٩] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «الْمُؤْمِنُ مَأْلُفٌ وَلَا خَيْرَ فِيمَنْ لَا يَأْلُفُ وَلَا يُؤْلَفُ * رواهما أحمد والبيهقي في "شعب الإيمان"

4995- Ebû Hureyre, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Mümin ülfet eder (iyi geçinir), ülfet etmeyen ve ülfet edilmeyende hayır yoktur"* buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Ahmed (2/400) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8119) * es-Silsiletu's-Sahîha (425)

٤٩٩٦ - [٥٠] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "مَنْ قَضَى لِأَحَدٍ مِنْ أُمَّتِي حَاجَةً يُرِيدُ أَنْ يَسْرَهُ بِهَا فَقَدْ سَرَّنِي، وَمَنْ سَرَّنِي فَقَدْ سَرَّ اللَّهَ، وَمَنْ سَرَّ اللَّهَ أَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ"

4996- enes b. Mâlik der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Ümmetimden bir kişinin sevinmesi için onun bir ihtiyacını gören kimse, beni sevindirmiş olur. Beni sevindiren de Allah'ı sevindirmiş olur. Allah ise kendini sevindireni Cennete sokar"* buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7625) * es-Silsiletu'd-Daîfe (6827)

٤٩٩٧ - [٥١] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "مَنْ أَعَاثَ مَلْهُوْفًا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ ثَلَاثًا وَسَبْعِينَ مَغْفِرَةً وَاحِدَةً فِيهَا صَلَاحٌ أَمْرِهِ كُلِّهِ وَثِنْتَانِ وَسَبْعُونَ لَهُ دَرَجَاتٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ"

4997- Enes'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kim bir muhtaca yardım ederse, Allah onun için yetmiş üç iyilik yazar. Bunlardan biriyle dünya ve âhiret işlerini düzeltir, yetmiş ikisiyle de kıyamet gününde derecesini artırır"* buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7670) * es-Silsiletu'd-Daîfe (2/621)

٤٩٩٨ - [٥٣] ٤٩٩٩ وعنه وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ:
"الْحَلْقُ عِيَالُ اللَّهِ، فَأَحَبُّ الْحَلْقِ إِلَى اللَّهِ مَنْ أَحْسَنَ إِلَى عِيَالِهِ". روى البيهقي
الأحاديث الثلاثة في "شعب الإيمان"

4998-4999- Enes ve Abdullah (b. Mes'ûd)'un bildirdiklerine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Mahlûkat, Allah'ın ailesidir (ıyalidir); dolayısıyla onlar içinde Allah'a en sevimli olanlar, O'nun ailesine karşı en faydalı olanlardır*" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7446) * es-Silsiletu'd-Daîfe (4/1900)

٥٠٠٠ - [٥٤] عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَوْلُ خَضَمَتَيْنِ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ جَارَانِ * رواه أحمد

5000- Ukbe b. Âmir'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "*Kıyamet gününde ilk davaları (hesapları) görülecek olanlar iki komşu olacaktır*" buyurdu. [Hasen]

Ahmed (5/151) * Sahihu't-Terğib (2557)

٥٠٠١ - [٥٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَجُلًا شَكَاَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ قَسْوَةَ قَلْبِهِ، فَقَالَ:
امْسَحْ رَأْسَ الْيَتِيمِ، وَأَطْعِمِ الْمِسْكِينَ * رواه أحمد

5001- Ebû Hureyre bildiriyor: Adamın biri Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) kalbinin katılığından yakınınca, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "*Bir yetimin başını okşa ve bir yoksulu doyur!*" buyurdu. [Hasen]

Ahmed (2/263) * Sahihu't-Terğib (2545)

٥٠٠٢ - [٥٦] عَنْ سُرَاقَةَ بِنِ مَالِكِ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى أَفْضَلِ

الصَّدَقَةِ؟ ابْتِئَاكَ مَزْدُودَةٌ إِلَيْكَ، لَيْسَ لَهَا كَاسِبٌ غَيْرُكَ * رواه ابن ماجه

5002- Surâka b. Mâlik'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Size en iyi sadakanın hangisi olduğunu söyleyeyim mi? Sizden başka nafakasını temin edecek kimsesi olmayan ve size geri dönen kızınıza verdiği sadakadır" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (3667) * es-Silsiletu'd-Daife (10/4822)

بَابُ الْحُبِّ فِي اللَّهِ وَمِنَ اللَّهِ

Allah İçin Sevmek ve Allah'ın Sevmesi

1- FASIL

٥٠٠٣ - [١] عَنْ عَائِشَةَ: قَالَتْ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ: "الْأَزْوَاجُ جُنُودٌ

مُجَنَّدَةٌ، فَمَا تَعَارَفَ مِنْهَا اثْتَلَفَ وَمَا تَنَازَرَ مِنْهَا اخْتَلَفَ" * رواه البخاري

5003- Hz. Âişe der ki: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Ruhlar donanmış ordular gibidirler. Birbirleriyle tanışanlar, sevgiyle kaynaşır anlaşılır. Birbirlerini kabul etmeyenler ise ayrı ayrı kalırlar" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Buhârî (muallak)

٥٠٠٤ - [٢] وَ* رواه مسلم عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

5004- Aynı hadisi Müslim (2638) Ebu Hureyre'den rivayet etmiştir.

٥٠٠٥ - [٣] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَحَبَّ عَبْدًا دَعَا جِبْرِيلَ فَقَالَ إِنِّي أَحِبُّ فَلَانًا فَأَحِبَّهُ قَالَ فَيَحِبُّهُ جِبْرِيلُ ثُمَّ يَنَادِي فِي السَّمَاءِ فَيَقُولُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ فَلَانًا فَأَحِبُّوهُ فَيَحِبُّهُ أَهْلُ السَّمَاءِ قَالَ ثُمَّ يُوَضِّعُ لَهُ الْقَبُولَ فِي الْأَرْضِ وَإِذَا أَبْغَضَ عَبْدًا دَعَا جِبْرِيلَ فَيَقُولُ إِنِّي أَبْغُضُ فَلَانًا فَأَبْغِضُوهُ قَالَ فَيَبْغِضُهُ جِبْرِيلُ ثُمَّ يَنَادِي فِي أَهْلِ السَّمَاءِ إِنَّ اللَّهَ يَبْغِضُ فَلَانًا فَأَبْغِضُوهُ قَالَ فَيَبْغِضُونَهُ ثُمَّ تُوَضِّعُ لَهُ الْبُغْضَاءَ فِي الْأَرْضِ * رواه مسلم

5005- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah bir kulu sevdiği zaman Cebrâîl'i çağırır ona: «Ben filan kişiyi seviyorum, sen de onu sev» buyurur. Cebrâîl de onu sever ve semaya seslenir: «Allah filan kişiyi seviyor, sizler de onu sevin!» der. Göktekiler de onu severler. Sonra da o kulun yeryüzünde de sevilmesi sağlanır. Allah bir kulu sevmediği zaman da Cebrâîl'i çağırır ve ona: «Ben filan kişiyi sevmiyorum, sen de onu sevme» buyurur. Cebrâîl de onu sevmez ve semaya seslenir: «Allah filan kişiyi sevmiyor, sizler de onu sevmeyin!» der. Göktekiler de onu sevmezler. Sonra da o kulun yeryüzünde de nefretle karşılaşması sağlanır" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2637)

٥٠٠٦ - [٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَيْنَ الْمُتَحَابُّونَ بِجَلَالِي الْيَوْمِ أَظْلَهُمْ فِي ظِلِّي يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلِّي * رواه مسلم

5006- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah kıyamet gününde şöyle seslenir: «Benim büyüklüğüm (rızam) için birbirlerini sevenler nerede? Hiçbir gölgenin bulunmadığı bir gün olan bu günde onları kendi gölgem altında gölgelendireceğim!»" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2566)

٥٠٠٧ - [٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّ رَجُلًا زَارَ أَخَاهُ فِي قَرْيَةٍ أُخْرَى فَأَرْصَدَ اللَّهُ لَهُ عَلَى مَدْرَجَتِهِ مَلَكًا فَلَمَّا أَتَى عَلَيْهِ قَالَ أَيْنَ تُرِيدُ قَالَ أُرِيدُ أَخًا لِي فِي هَذِهِ الْقَرْيَةِ قَالَ هَلْ لَكَ عَلَيْهِ مِنْ نِعْمَةٍ تَرُبُّهَا قَالَ لَا غَيْرَ أَبِي أَحَبَّنِي فِي اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ قَالَ فَإِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكَ بِأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَبَّكَ كَمَا أَحَبَّنِي فِيهِ * رواه مسلم

5007- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Adamın biri bir köye kardeşini (arkadaşını) ziyaret etmek için yola çıktı. Bunun üzerine Allah onun yoluna bir meleği koydu. Adam meleğin yanına vardığı zaman melek: «Nereye gidiyorsun?» diye sordu. Adam: «Şu köydeki kardeşimi ziyaret etmeye gidiyorum» dedi. Melek: «Ondan beklediğin bir nimet mi var?» diye sorunca, adam: «Hayır! Onu Allah'ın rızası için sevdiğimden dolayı ziyarete gidiyorum» karşılığını verdi. Bunun üzerine melek ona: «Ben, Allah'ın, o kardeşini sevdiğin gibi seni sevdiğini bildirmek üzere gönderdiği bir elçisiyim!» dedi" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2567)

٥٠٠٨ - [٦] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ تَقُولُ فِي رَجُلٍ أَحَبَّ قَوْمًا وَلَمْ يَلْحَقْ بِهِمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ» * متفق عليه

5008- Abdullah b. Mes'ûd der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) huzuruna bir adam geldi de: "Ey Allah'ın Resûlü! Henüz kendilerine katılmamış olduğu bir kavmi, bir zümreyi seven bir kimse hakkında ne dersin?" diye sordu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişi sevdiği ile beraberdir" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6168) ve Müslim (2641)

٥٠٠٩ - [٧] عَنْ أَنَسٍ أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ النَّبِيَّ ﷺ عَنِ السَّاعَةِ، فَقَالَتْ السَّاعَةُ قَال «وَمَاذَا أَعَدَدْتَ لَهَا». قَالَ لَا شَيْءَ إِلَّا أَنِّي أُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ﷺ. فَقَالَ «أَنْتَ مَعَ مَنْ أَحْبَبْتَ». قَالَ أَنَسٌ فَمَا فَرِحْنَا بِشَيْءٍ فَرِحْنَا بِقَوْلِ النَّبِيِّ ﷺ «أَنْتَ مَعَ مَنْ أَحْبَبْتَ» * متفق عليه

5009- Enes b. Mâlik der ki: Bir kimse Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) kıyametten sordu da: "Kıyamet ne zaman kopacak?" dedi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) de ona: "O saate, o güne ne hazırladın?" diye sordu. O kimse: "Hiçbirşey hazırlamadım. Yalnız ben Allah'ı ve Resûlü'nü severim" dedi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) de: "Öyle ise sen sevdiklerinle beraberisin" diye müjdeledi.

Enes: "Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): «*Sen sevdiklerinle beraber olacaksınız*» müjdesiyle sevindiğimiz gibi hiçbirşeyle sevinip rahatlamadık" diye ekledi. [Sahih]

Buhârî (3688) ve Müslim (2639)

٥٠١٠ - [٨] عَنْ أَبِي مُوسَى قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «مَثَلُ الْجَلِيسِ الصَّالِحِ وَالْجَلِيسِ السُّوءِ كَمَثَلِ صَاحِبِ الْمِسْكِ، وَكَبِيرِ الْحَدَّادِ، لَا يَغْدُمُكَ مِنْ صَاحِبِ الْمِسْكِ إِذَا تَشْتَرِيهِ، أَوْ تَجِدُ رِيحَهُ، وَكَبِيرِ الْحَدَّادِ يُحْرِقُ بَدَنَكَ أَوْ ثَوْبَكَ أَوْ تَجِدُ مِنْهُ رِيحًا خَبِيثَةً» * متفق عليه

5010- Ebû Mûsâ der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İyi arkadaş ile kötü arkadaşın meseli, misk sahibi/satan ile demirci körüğü gibidir. Misk sahibine gelince ya sen ondan bir mikdar satın alırsın, ya da onun güzel kokusunu koklarsın; başkaca bir şey olmaz. Demirci körüğü ise ya vücudunu ya da giysini elbiseni yakar, ya da ondan pis bir koku hissedersin " buyurdu. [Sahih]

Buhârî (2101) ve Müslim (2628)

2- FASIL

٥٠١١ - [٩] وَعَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: " قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: وَجَبْتُ مَحَبَّتِي لِلْمُتَحَابِّينَ فِيَّ وَالْمُتَجَالِسِينَ فِيَّ وَالْمُتَزَاوِرِينَ فِيَّ وَالْمُتَبَاذِلِينَ فِيَّ ". رَوَاهُ مَالِكٌ. وَفِي رِوَايَةِ التِّرْمِذِيِّ قَالَ: " اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ الْمُتَحَابُّونَ فِي جَلَالِي لَهُمْ مَنَابِرٌ مِنْ نُورٍ يَغْطِيهِمُ النَّبِيُّونَ وَالشُّهَدَاءُ. "

5011- Muâz b. Cebel der ki: Resulullah'ın (sallallahu alayhi vesellem): "Allah buyurur ki: Benim rızam için birbirini sevenlere, benim rızam için birbiriyle oturanlara, benim rızam için birbirini ziyaret edenlere ve benim rızam için birbirlerine ikramda bulunanlara Cennet vacip olur" buyurduğunu işittim.

Mâlik * Sahîhu't-Terğîb (2581)

Tirmizî'nin (2390) bir rivayetinde: "Allah şöyle buyurmuştur: "Benim büyüklüğüm (celâlim) için birbirini sevenlere, peygamberlerin ve şehitlerin bile imreneceği nurdan minberler vardır." [Sahih]

* Sahîhu't-Terğîb (3019)

٥٠١٢ - [١٠] عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: إِنَّ مِنْ عِبَادِ اللَّهِ لِلْأَنَاسِ مَا هُمْ بِأَنْبِيَاءَ، وَلَا شُهَدَاءَ يَغْطِيهِمُ الْأَنْبِيَاءُ وَالشُّهَدَاءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، بِمَكَانِهِمْ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، تُخْبِرُنَا مَنْ هُمْ، قَالَ: هُمْ قَوْمٌ تَحَابُّوا بِرُوحِ اللَّهِ عَلَى غَيْرِ أَرْحَامٍ بَيْنَهُمْ، وَلَا أَمْوَالٍ يَتَعَاطَوْنَهَا، فَوَاللَّهِ إِنَّ وُجُوهُهُمْ لَنُورٌ، وَإِنَّهُمْ عَلَى نُورٍ لَا يَخَافُونَ إِذَا خَافَ النَّاسُ، وَلَا يَخْزَنُونَ إِذَا خَزِنَ النَّاسُ وَقَرَأَ هَذِهِ الْآيَةَ ﴿أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَخْزَنُونَ﴾ * رواه أبو داود

5012- Ömer b. el-Hattâb der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kullarımdan bazıları vardır ki peygamber veya şehit değildirler; ancak kıyamet gününde Allah'ın katındaki konumları yüzünden peygamberler ve şehitler bile onlara imrenecektir!" buyurdu. Ashâb: "Ey Allah'ın Resûlü! Onların kim olduğunu söyler misin?" dediklerinde ise, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Onlar öyle bir topluluktur ki akraba olmadıkları ve maddi yönden bir beklentileri olmadığı halde sırf Allah'ın rızası için birbirilerini severler. Yüzleri nur gibidir ve nur içinde de olacaklardır. İnsanlar korktuğu zaman onlar korkmazlar, insanlar üzüldüğü zaman onlar üzülmezler!" buyurdu ve şu âyeti okudu: "Bilesiniz ki, Allah'ın dostlarına korku yoktur; onlar üzülmeyecekler de." (Yûnus Sur. 62) [Sahih]

Ebû Dâvud (3527) * Sahihu't-Terğîb (3026)

٥٠١٣ - [١١] وَرَوَاهُ فِي شَرْحِ السُّنَّةِ عَنْ أَبِي مَالِكٍ بَلْفُظٍ «الْمَصَابِيحِ» مَعَ

زَوَائِدَ وَكَذَا فِي «شُعَبِ الْإِيمَانِ»

5013- Aynısını Beğavî Şerhu's-sünne'de (3464) bazı ilave metinlerle Masâbih'teki ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'daki (8588) gibi rivayet etmiştir.

٥٠١٤ - [١٢] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ، ﷺ أَنَّهُ قَالَ لِأَبِي ذَرٍّ: "يَا أَبَا ذَرٍّ، أَيُّ

عُرَى الْإِيمَانِ أَوْثَقُ؟ قَالَ: اللَّهُ، ﷻ وَرَسُولُهُ أَغْلَمُ، قَالَ: الْمُوَالَاةُ فِي اللَّهِ، وَالْحُبُّ

فِي اللَّهِ، وَالْبَغْضُ فِي اللَّهِ " * رواه البيهقي في " شعب الإيمان "

5014- İbn Abbâs'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Ebû Zer'e: "Ey Ebû Zer! İmanın en güçlü halkası hangisidir?" diye sorunca Ebû Zer: "Allah ve Resûlü en iyi bilendir" cevabını verdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah için destek olmak, Allah için sevmek ve Allah için nefret etmek" buyurdu.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (9068)

٥٠١٥ - [١٣] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ عَادَ مَرِيضًا أَوْ زَارَ أَخَاهُ فِي اللَّهِ نَادَاهُ مُنَادٍ أَنْ طِبْتَ وَطَابَ مَمَشَاكَ وَتَبَوَّأَتْ مِنَ الْجَنَّةِ مَنزِلًا * رواه الترمذي وقال: هذا حديث غريب

5015- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişi Allah'ın rızası için müslüman kardeşini normal veya hastayken ziyaret ettiği zaman bir münadi ona: «Günahlarından arınıp hayırlı adımlar attın. Cennette kendine bir yer hazırladın» diye duyurur" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2008 "ğarib") * Sahihu't-Terğib (2578)

٥٠١٦ - [١٤] عَنِ الْمُقَدَّامِ بْنِ مَعْدِي كَرِبٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِذَا أَحَبَّ الرَّجُلُ أَخَاهُ فَلْيُخْبِرْهُ أَنَّهُ يُحِبُّهُ. * رواه أبو داود والترمذي

5016- Mikdâm b. Ma'dî Kerib, Hz. Peygamber'den (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişi, diğer bir kardeşini seviyorsa bu sevgisini ona bildirsin" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (2124) ve Tirmizî (2502) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٥٠١٧ - [١٥] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ مَرَّ رَجُلٌ بِالنَّبِيِّ ﷺ وَعِنْدَهُ نَاسٌ فَقَالَ رَجُلٌ مِمَّنْ كَانَ عِنْدَهُ إِنِّي لِأُحِبُّ هَذَا الرَّجُلَ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ أَعَلِمْتَهُ قَالَ: لَا قَالَ فَمُ فَأَعَلِمْتَهُ فَقَامَ إِلَيْهِ فَأَعَلِمْتَهُ فَقَالَ أَحَبَّكَ الَّذِي أَحْبَبْتَنِي لَهُ، قَالَ: ثُمَّ رَجَعَ فَسَأَلَ النَّبِيَّ ﷺ فَأَخْبَرَهُ بِمَا قَالَ: فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ أَنْتَ مَعَ مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكَ مَا اكْتَسَبْتَ. وفي رواية الترمذي: "المزء مع من أحب وله ما اكتسب"

5017- Enes b. Mâlik der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanında insanlar varken bir adam geçti. O'nunla birlikte oturanlardan biri: "Ey

Allah'ın Resûlü! Ben şu adamı seviyorum" dedi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu sevgini ona bildirdin mi?" diye sorunca, adam: "Hayır" dedi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "O zaman gidip bunu ona bildir" buyurunca, adam ona yetişti ve: "Vallahi seni Allah için seviyorum" dedi. Adam: "Kendisi için beni sevdiğin de (Allah da) seni sevsin" karşılığını verdi. Sonra adam döndüğünde Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) sorması üzerine aralarında geçen konuşmayı O'na haber verdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Sen kimi seviyorsan onunla beraberisin; ancak senin kendine ait (sevap ve günah gibi) kazanımların sana aittir" buyurdu. Tirmizî'de ise ibare şöyledir: "Kişi sevdiği ile beraberdir; (sevdiği kimsenin sevap ve günah gibi) kazanımları kendine aittir." [Sahih]

Ebû Dâvud (5125) ve Tirmizî (2386) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٥٠١٨ - [١٦] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: لَا تُصَاحِبْ إِلَّا

مُؤْمِنًا، وَلَا يَأْكُلْ طَعَامَكَ إِلَّا تَقِيًّا * رواه الترمذي وأبو داود والدارمي

5018- Ebû Saïd'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Sadece mümin olan kişiyle arkadaşlık et. Yemeğini de ancak takva sahibi olan biriyle paylaş" buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (2395), Ebu Dâvûd (4832) ve Dârimî * Sahihu't-Terğîb (3036)

٥٠١٩ - [١٧] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الرَّجُلُ عَلَى دِينِ

خَلِيلِهِ، فَلْيَنْظُرْ أَحَدَكُمْ مَنْ يُخَالِلُ * رواه أحمد والترمذي وأبو داود والبيهقي في

"شعب الإيمان" وقال الترمذي: هذا حديث حسن غريب. وقال النووي: إسناده صحيح

5019- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişi dostunun dini üzeredir. Bu yüzden kişi kimi dost edineceğine iyi baksın" buyurdu. [Sahih]

Ahmed, Tirmizî (2378, "hasen garîb"), Ebu Dâvûd (4832) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da; Nevevî bu hadise sahih hükmü vermiştir. * Sahîhu'l-Câmi' (3545)

٥٠٢٠ - [١٨] عَنْ يَزِيدَ بْنِ نَعَامَةَ الضَّبِّيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا آخَا الرَّجُلُ الرَّجُلَ فَلْيَسْأَلْهُ، عَنِ اسْمِهِ وَاسْمِ أَبِيهِ وَمِمَّنْ هُوَ، فَإِنَّهُ أَوْصَلُ لِلْمَوَدَّةِ. *
رواه الترمذي

5020- Yezîd b. Nu'âme ed-Dabbiy, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişi, birini arkadaş edineceği zaman onun adını, babasının adını, kimlerden olduğunu sorsun. Zira bu (davranışı) daha samimi bir yakınlığa sebep olur" buyurduğunu bildirir. [Zayıf]

Tirmizî (2392) * es-Silsiletu'd-Daîfe (4/1725)

3- FASIL

٥٠٢١ - [١٩] عَنْ أَبِي ذَرِّ قَالَ: خَرَجَ إِلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: أَتَدْرُونَ أَيُّ الْأَعْمَالِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ؟ قَالَ قَائِلٌ: الصَّلَاةُ وَالزَّكَاةُ، وَقَالَ قَائِلٌ: الْجِهَادُ، قَالَ: إِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ الْحُبُّ فِي اللَّهِ، وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ * رواه أحمد وروى أبو داود الفصل الأخير

5021- Ebû Zer der ki: Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) yanımıza çıkararak: "Allah katında hangi amel daha çok sevilir, bilir misiniz?" diye sordu. Kimisi: "Namaz ve zekat" kimisi: "Cihad" dedi. Bunun üzerine: "Kuşkusuz Allah katında en çok sevilen amel, Allah için sevmek ve Allah için sevmemektir" buyurdu.

Ahmed (5/146) ve son paragrafı Ebû Dâvud (4599)

۵۰۲۲ - [۲۰] عَنْ أَبِي أُمَامَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا أَحَبَّ عَبْدٌ عَبْدًا لِلَّهِ إِلَّا أَكْرَمَ رَبَّهُ عَزَّ وَجَلَّ * رواه أحمد

5022- Ebû Umâme, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişi diğerini Allah için sevdiği zaman, Rabbi için ikramda bulunmuş (iyi bir işi yapmış) olur" buyurduğunu nakleder. [Hasen]

Ahmed (5/259) * Sahihu'l-Câmi' (2216)

۵۰۲۳ - [۲۱] عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ أَنَّهَا سَمِعَتْ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ، يَقُولُ: أَلَا أُتَبِّحُكُمْ بِخِيَارِكُمْ؟ قَالُوا: بَلَى، يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: خِيَارُكُمْ الَّذِينَ إِذَا رُؤُوا، ذَكَرَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ. " رواه ابن ماجه

5023- Esmâ binti Yezid'in bildirdiğine göre kendisi, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Dikkat edin! Ben size en hayırlınızı bildireyeyim mi?" diye sorduğunu işitmiştir. Ashâb: "Olur, ey Allah'ın Resûlü" diye karşılık vermişler. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizden o kimseler en hayırlıdır ki, onları görenler Allah'ı hatırlarlar" buyurmuştur. [Hasen]

İbn Mâce (4119) * Sahihu'l-Ebebi'l-müfred (246)

۵۰۲۴ - [۲۲] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَوْ أَنَّ عَبْدَيْنِ تَحَابَّا فِي اللَّهِ وَاحِدٌ فِي الْمَشْرِقِ وَآخَرُ فِي الْمَغْرِبِ لَجَمَعَ اللَّهُ تَعَالَى بَيْنَهُمَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ، يَقُولُ: هَذَا الَّذِي كُنْتُ تُحِبُّهُ فِي

5024- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Şayet biri Doğu'da, diğeri Batı'da olan iki kul birbirlerini sırf Allah için severlerse, Allah o ikisini kıyamet gününde biraraya getirecek ve: «İşte bu, sırf benim için sevdiğin kimseydi» diyecektir" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (9022) * Daifu'l-Câmi' (4808)

٥٠٢٥ - [٢٣] عَنْ أَبِي رَزِينٍ أَنَّهُ قَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "أَلَا أَدُلُّكَ عَلَىٰ مَلَائِكَةِ هَذَا الْأَمْرِ الَّذِي تُصِيبُ فِيهِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؟ عَلَيْكَ بِمَجَالِسِ أَهْلِ الذِّكْرِ، وَإِذَا خَلَوْتَ حَرِّكَ لِسَانَكَ بِذِكْرِ اللَّهِ مَا اسْتَطَعْتَ، وَأَحَبِّ فِي اللَّهِ، وَأَبْغَضِ فِي اللَّهِ، يَا أَبَا رَزِينٍ هَلْ شَعَرْتَ أَنَّ الرَّجُلَ إِذَا خَرَجَ مِنْ بَيْتِهِ زَائِرًا أَخَاهُ شَيْعَةً سَبَعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ كُلُّهُمْ يُصَلُّونَ عَلَيْهِ: وَيَقُولُونَ: رَبَّنَا إِنَّهُ قَدْ وَصَلَ فِيكَ فَصَلِّهِ، فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ تُعْمَلَ جَسَدَكَ فِي ذَلِكَ فَافْعَلْ "

5020- Ebû Rezîn'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona buyurdu ki: "Sana dünya ve âhîret hayrını elde etmeni sağlayacak işin özünü bilidireyim mi? Zikir ehlinin meclislerine devam et. Yalnız kaldığında gücün yettiğinde dilini Allah'ın zikriyle hareket ettir. Allah için sev, Allah için nefret et. Ey Ebû Rezîn! Düşünebiliyor musun; (din) kardeşini ziyaret için evinden çıkan kişiyi yetmiş bin melek hepsi de onun için «Rabbimiz! O senin için sevgi bağını bağladı, sen de onu bağla» diye dua ve niyazda bulunarak yollarlar. Sen de aynı şeyin sana uygulanmasını istersen böyle yap." [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (9024)

٥٠٢٦ - [٢٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ كُنْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَعُمْدًا مِنْ يَأْتُونَ عَلَيْهَا مِنْ زَبْجِدٍ، لَهَا أَبْوَابٌ مُفْتَحَةٌ تُضِيءُ كَمَا يُضِيءُ الْكَوْكَبُ الدَّرِّيُّ، فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَنْ يَسْكُنُهَا؟ قَالَ: الْمُتَحَابُّونَ فِي اللَّهِ، وَالْمُتَجَالِسُونَ فِي اللَّهِ، وَالْمُتَلَقُونَ فِي اللَّهِ. رَوَى الْبَيْهَقِيُّ الْأَحَادِيثَ الثَّلَاثَةَ فِي "شَعْبِ الْإِيمَانِ"

5026- Ebû Hureyre, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Cennette, yakuttan sütunlar üzerinde, zebercedden yapılmış odalar vardır. Odaların, açık olan ve yanıp parlayan yıldızlar gibi ışık saçan kapıları vardır" buyurduğunu bildirir. Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Allah'ın Resûlü!! O odalarda kim ikamet edecek?" dediğimizde, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah için birbirini seven, birbirine yardım eden ve Allah için bir araya gelen kişiler" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (9002) * es-Silsiletu'd-Daîfe (4/1897)

بَابُ مَا يُنْهَى عَنْهُ مِنَ التَّهَاجُرِ وَالتَّقَاطُعِ وَاتِّبَاعِ الْعَوْرَاتِ

Ayrılmak, Dostluğu Kesmek ve Kusurları Araştırmanın Yasaklanması

1- FASIL

۵۰۲۷ - [۱] عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْأَنْصَارِيِّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ لَا يَجُلُ لِرَجُلٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثِ لَيَالٍ يَلْتَقِيَانِ فَيُعْرِضُ هَذَا وَيُعْرِضُ هَذَا وَخَيْرُهُمَا الَّذِي يَبْدَأُ بِالسَّلَامِ * متفق عليه

5027- Ebû Eyyûb el-Ensârî, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişinin, din kardeşiyle üç günden fazla dargın kalması, karşılaşmalarında birinin bir tarafa, diğerrinin de başka tarafa yüz çevirmesi doğru değildir. İkisi içinde en hayırlısı ise diğerrine ilk selam verendir" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Buhârî (6077) ve Müslim (2560)

۵۰۲۸ - [۲] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ «إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ، فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ، وَلَا تَحَسَّسُوا، وَلَا تَجَسَّسُوا، وَلَا تَحَاسَدُوا، وَلَا تَدَابَرُوا، وَلَا تَبَاغَضُوا، وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا». وفي رواية: "ولا تنافسوا" * متفق عليه

5028- Ebû Hureyre der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Zandan sakının, zira en yalan söz, zanna dayalı sözdür. Birbirinizin mahrem şeylerini araştırmayın. Birbirinizin kusurlarının peşine düşmeyin. Birbirinize haset etmeyin. Birbirinize sırt çevirmeyin. Birbirinize kin tutmayın. Allah'ın kardeş kulları olun" buyurdu. Bir rivayette "Birbirinizle dünyalıklar için çekişmeyin" ibaresi de geçmiştir. [Sahih]

Buhârî (6064-6) ve Müslim (2563)

۵۰۲۹ - [۳] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ تُمْتَحُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْاِثْنَيْنِ وَيَوْمَ الْخَمِيسِ فَيُغْفَرُ لِكُلِّ عَبْدٍ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا إِلَّا رَجُلًا كَانَتْ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَخِيهِ شَحْنَاءُ فَيَقَالُ أَنْظِرُوا هَذَيْنِ حَتَّى يَضْطَلِحَا * رواه مسلم

5029- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Cennetin kapıları Pazartesi ve Perşembe günleri açılır. Allah'a şirk koşmamış olan her kul bu iki gün içinde bağışlanır. Ancak kişinin, kardeşiyle arasında bir düşmanlığı varsa: «Barışana kadar bu ikisini bağışlamadan bekletin!» denilir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2565)

۵۰۳۰ - [۴] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "تُعْرَضُ أَعْمَالُ النَّاسِ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ مَرَّتَيْنِ، يَوْمَ الْاِثْنَيْنِ وَالْخَمِيسِ فَيُغْفَرُ لِكُلِّ عَبْدٍ مُؤْمِنٍ، إِلَّا عَبْدًا كَانَتْ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَخِيهِ شَحْنَاءُ، فَيَقُولُ: ائْرُكُوا أَوْ أَرْكُوا عَلَيْهِ حَتَّى يَفِيئَا" * رواه مسلم

5030- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İnsanların amelleri pazartesi ve perşembe günleri olmak üzere her hafta iki kere arz olunur ve her mümin kula mağfiret olunur. Din kardeşi ile aralarında düşmanlık bulunan kul bundan müstesnadır! «Bu iki kişiyi (barışına) dek bırakın ya da süre tanıyın» denir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2565)

٥٠٣١ - [٥] عَنْ أُمِّ كَلْثُومَ بِنْتِ عُقْبَةَ أَخْبَرَتْهُ أَنَّهَا سَمِعَتْ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ
«لَيْسَ الْكُذَّابُ الَّذِي يُضْلِحُ بَيْنَ النَّاسِ، فَيَنْمِي خَيْرًا، أَوْ يَقُولُ خَيْرًا».

وزاد مسلم قالت: وَلَمْ أَسْمَعُهُ يُرَخِّصُ فِي شَيْءٍ مِنَ الْكُذِبِ مِمَّا يَقُولُ النَّاسُ
إِلَّا فِي ثَلَاثٍ، فِي الْحَرْبِ، وَالْإِضْلَاحِ بَيْنَ النَّاسِ، وَحَدِيثِ الرَّجُلِ امْرَأَتَهُ،
وَحَدِيثِ الْمَرْأَةِ زَوْجَهَا * متفق عليه

5031- Ümmü Külsûm binti Ukbe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in:
"İnsanların arasını düzeltmek maksadıyla birinden ötekine uygun sözler taşıyan veya hayırlı konuşan yalancı sayılmaz" buyururken işittim.

Müslim'e ait bir diğer rivayet: İnsanların söylediği yalanlar içinde üç tanesi dışında hiçbirine ruhsat verdiğini de işitmiş değilim. Bunlardan biri savaş alanında söylenen yalandır. Diğeri, insanların arasını bulmak için söylenen yalandır. Bir diğeri de, erkeğin karısını, kadının da kocasını razı etmek için söylediği yalandır. [Sahih]

Buhârî (2692) ve Müslim (2605)

٥٠٣٢ - [٦] وَذَكَرَ حَدِيثَ جَابِرٍ: «إِنَّ الشَّيْطَانَ قَدْ آيَسَ» فِي «بَابِ الْوَسْوَسَةِ»

5032- Câbir'in "Şeytan ... umudunu yitirdi" hadisi Vesvese bölümünde geçmiştir. (no. 72)

2- FASIL

۵۰۳۳ - [۷] عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا يَحِلُّ الْكَذِبُ إِلَّا فِي ثَلَاثٍ: كَذِبُ الرَّجُلِ امْرَأَتَهُ لِيُضَيِّعَهَا، وَالْكَذِبُ فِي الْحَرْبِ، وَالْكَذِبُ لِيُضْلِحَ بَيْنَ النَّاسِ * رواه أحمد والترمذي

5033- Esmâ binti Yezîd'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Şu üç yer dışında yalan söylemek caiz değildir: Kişinin, karısını razı etmek için söylediği yalan. Savaş ortamında söylenen yalan, insanların arasını bulmak için söylenen yalan" buyurdu. [Sahih]

Ahmed ve Tirmizî (1939) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

۵۰۳۴ - [۸] عَنْ عَائِشَةَ ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: لَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثٍ فَمَنْ هَجَرَ فَوْقَ ثَلَاثٍ مَرَّاتٍ كُلِّ ذَلِكَ لَا يَرُدُّ عَلَيْهِ فَقَدْ بَاءَ بِإِثْمِهِ * رواه أبو داود

5034- Hz. Âişe'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bir müslümanın bir müslümana üç günden fazla küsmesi doğru değildir. Şayet küsen kimse üç defa kendisine verilen selamların hiçbirini almazsa (küslünlüğün) günahını yüklenmiş olur" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4913) * Sahihu't-Terğîb (2758)

۵۰۳۵ - [۹] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثٍ، فَمَنْ هَجَرَ فَوْقَ ثَلَاثٍ فَمَاتَ دَخَلَ النَّارَ * رواه أحمد وأبو داود

5035- Ebû Hureyre'den bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Müslümanın din kardeşine üç günden fazla küs durması helâl olmaz. Kim

müslüman kardeşini üç günden fazla terkeder ve o hal üzere ölürse cehenneme girer" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (9081) ve Ebû Dâvud (4914) * Sahîhu't-Terğîb (2757)

٥٠٣٦ - [١٠] عَنْ أَبِي خِرَاشٍ السُّلَمِيِّ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ، يَقُولُ: مَنْ

هَجَرَ أَخَاهُ سَنَةً فَهُوَ كَسَفْكَ دَمِهِ * رواه أبو داود

5036- Ebû Hirâş es-Sülemî, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Kardeşiyle bir yıl boyunca dargın kalan kişi onun kanını dökmüş gibidir" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Ebû Dâvud (4960) ve Hâkim, Müstedrek'te (4/163) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/928)

٥٠٣٧ - [١١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: لَا يَحِلُّ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَهْجُرَ

مُؤْمِنًا فَوْقَ ثَلَاثٍ، فَإِنْ مَرَّتْ بِهِ ثَلَاثٌ، فَلْيَلْقَهُ فَلْيَسَلِّمْ عَلَيْهِ، فَإِنْ رَدَّ عَلَيْهِ السَّلَامَ فَقَدْ اشْتَرَكَ فِي الْأَجْرِ، وَإِنْ لَمْ يَرُدَّ عَلَيْهِ فَقَدْ بَاءَ بِالْإِثْمِ وَخَرَجَ الْمُسْلِمُ مِنَ الْهِجْرَةِ

* رواه أبو داود

5037- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Bir müminin diğer bir mümine üç günden daha fazla dargın kalması doğru değildir. Bu nedenle üç gün geçtikten sonra biri diğerinin yanına gidip selam versin. Şayet selamı alırsa sevapta ortak olurlar. Selamı almadığı takdirde ise günahı onun (almayanın) olur ve (selam veren) müslüman bu şekilde küslükten çıkmış olur" buyurdu. [Hasen]

Ebû Dâvud (4912) * Sahîhu't-Terğîb (3757M)

۵۰۳۸ - [۱۲] عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَفْضَلِ مَنْ دَرَجَةِ الصِّيَامِ وَالصَّدَقَةِ وَالصَّلَاةِ؟ قُلْنَا: بَلَى، يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: إِصْلَاحُ ذَاتِ النَّبِيِّ، وَفَسَادُ ذَاتِ النَّبِيِّنِ الْحَالِقَةُ * رواه أبو داود والترمذي وقال: هذا حديث صحيح

5038- Ebu'd Derdâ der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizlere, oruç, namaz ve sadakanın kazandıracığı sevaptan daha değerlisini bildireyim mi?" diye sorunca, ashâb: "Olur! Bildir" dediler. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu, iki kişi arasını düzeltmektir. Zira aranın bozuk olması (dini) silip süpürür" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4919) ve Tirmizî (2509, "sahih") * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

۵۰۳۹ - [۱۳] عَنْ الزُّبَيْرِ بْنِ الْعَوَّامِ حَدَّثَهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ دَبَّ إِلَيْكُمْ دَاءُ الْأُمَمِ قَبْلَكُمْ الْحَسَدُ وَالْبَغْضَاءُ هِيَ الْحَالِقَةُ لَا أَقُولُ تَخْلِقُ الشَّعْرَ وَلَكِنْ تَخْلِقُ الدِّينَ * رواه أحمد والترمذي

5039- Zübeyr b. el-Avvâm, Hz. Peygamber'den (sallallahu aleyhi vesellem): "Geçmiş toplumların hastalıklarından olan kıskançlık ve kin size de bulaşmış. Üstelik bu ikisi kesip yok eder. Dikkat edin! Saçı kesip yok eder, demiyorum! Aksine dini kazıyıp yok eder!" buyurduğunu bildiriyor. [Hasen]

Ahmed ve Tirmizî (2510) * Sahihu't-Terğîb (2695)

۵۰۴۰ - [۱۴] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: إِيَّاكُمْ وَالْحَسَدَ، فَإِنَّ الْحَسَدَ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ * رواه أبو داود

5040- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Kıskançlıktan sakının! Zira kıskançlık ateşin odunu" -veya- "otu yediği gibi, iyilikleri yer bitirir!" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4903) * es-Silsiletu'd-Daife (4/1902)

٥٠٤١ - [١٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: إِذَا كُمْ وَسُوءَ ذَاتِ الْبَيْنِ فَإِنَّهَا

الْحَالِقَةُ * رواه الترمذي

5041- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Aranızın kötü olmasından şiddetle sakınıınız. Çünkü bu özellik dini yok edip bitirir" buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (2508) * [Sahîh Sünen et-Tirmizî]

٥٠٤٢ - [١٦] عَنْ أَبِي صِرْمَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مَنْ ضَارَّ ضَارَّ اللَّهُ بِهِ،

وَمَنْ شَاقَّ شَقَّ اللَّهُ عَلَيْهِ. * رواه ابن ماجه والترمذي وقال : هذا حديث غريب

5042- Ebû Sirma, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Her kim birine zarar verirse Allah da ona zarar verir. Kim de başkalarına güçlük çıkarırsa Allah da ona güçlük çıkarır" buyurduğunu bildirir. [Hasen]

İbn Mâce (2342) ve Tirmizî (1940 "ğarîb")

٥٠٤٣ - [١٧] عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَلْعُونٌ مَنْ ضَارَّ

مُؤْمِنًا أَوْ مَكَرَّ بِهِ * رواه الترمذي وقال : هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ.

5043- Ebû Bekir es-Sıddık'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bir mümine zarar veren veya hile yapan lanetlenmiştir, yani Allah'ın rahmetinden uzaklaşmıştır" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (1941 "ğarîb") * [Daif Süneni't-Tirmizî]

٥٠٤٤ - [١٨] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: صَعِدَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ الْمِنْبَرَ فَنَادَى بِصَوْتٍ رَفِيعٍ، فَقَالَ: يَا مَعْشَرَ مَنْ أَسْلَمَ بِلِسَانِهِ وَلَمْ يُفِضِ الْإِيمَانَ إِلَى قَلْبِهِ، لَا تُؤْذُوا الْمُسْلِمِينَ وَلَا تُعَيِّرُوهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا عَوْرَاتِهِمْ، فَإِنَّهُ مَنْ تَتَّبَعَ عَوْرَةَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ تَتَّبَعَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ، وَمَنْ تَتَّبَعَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ يَفْضَحْهُ وَلَوْ فِي جَوْفِ رَحْلِهِ * رواه الترمذي

5044- İbn Ömer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), minbere çıktı ve yüksek sesle: "Ey diliyle Müslüman olduğunu söyleyen ve kalbine iman işlememiş kimseler! Müslümanları üzmeyin, onları ayıplamayın, onların kusurlarını araştırmayın. Her kim Müslüman kardeşinin ayıbını araştırırsa Allah onun ayıbını ortaya çıkarır. Allah her kimin ayıbını ortaya çıkarırsa evinde bile olsa rezil rüsvay eder" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2032) * Sahihu't-Terğib (2339)

٥٠٤٥ - [١٩] عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِنَّ مِنْ أَرْبَى الرِّبَا الْإِسْتِطَالَةَ فِي عِزِّ الْمُسْلِمِ بِغَيْرِ حَقٍّ * رواه أبو داود والبيهقي في "شعب الإيمان"

5045- Saîd b. Zeyd, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Ribânın en büyüğü, haksız yere bir müslümanın onuruna dil uzatılmasıdır!" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4876) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da * Sahihu't-Terğib (2539)

٥٠٤٦ - [٢٠] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَمَّا عَرَجَ بِي مَرْزُتُ بِقَوْمٍ لَهُمْ أَطْفَارٌ مِنْ نَحَائِسٍ يَخْمُسُونَ وَجُوهَهُمْ وَصُدُورَهُمْ، فَقُلْتُ: مَنْ هَؤُلَاءِ يَا جَبْرِيلُ، قَالَ: هَؤُلَاءِ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ لَحْمَ النَّاسِ، وَيَقْعُونَ فِي أَعْرَاضِهِمْ * رواه أبو

داود

5046- Enes b. Mâlik'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Mîrac'da bakırdan tırnakları bulunan bir toplulukla karşılaştım. Bunlar o tırnaklarla kendi yüzlerini ve göğüslerini tırmalıyorlardı. «Ey Cebrâîl! Bunlar kim?» diye sorduğumda, bana: «Bunlar insanların etlerini yiyen (gıybetlerini yapan) ve onların onurlarına dil uzatan kimselerdir» karşılığını verdi" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4878) * Sahihu't-Terğib (2839)

٥٠٤٧ - [٢١] عَنِ الْمُسْتَوْرِدِ: أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: مَنْ أَكَلَ بِرَجُلٍ مُسْلِمٍ أَكَلَهُ فَإِنَّ اللَّهَ يَطْعُمُهُ مِثْلَهَا مِنْ جَهَنَّمَ، وَمَنْ كَسَى ثَوْبًا بِرَجُلٍ مُسْلِمٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَكْسُوهُ مِثْلَهُ مِنْ جَهَنَّمَ، وَمَنْ قَامَ بِرَجُلٍ مَقَامَ سَمْعَةَ وَرِيَاءٍ، فَإِنَّ اللَّهَ يَقُومُ بِهِ مَقَامَ سَمْعَةَ وَرِيَاءٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ * رواه أبو داود

5047- Müstevrid'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim bir müslümanın gıybetini yapma karşılığında bir yemek yerse, Allah ona Cehennem ateşinden aynısını yedirir. Kim bir müslümanın aleyhinde konuşması karşılığında bir giysi giyerse Allah ona Cehennem ateşinden aynısını giydirir. Kim de birinin aleyhine olması karşılığı gösteriş ve şöhrat makamına oturursa, kıyamet gününde Allah onu gösteriş ve şöhrat peşinde olanların makamında oturtur" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4881) * es-Silsiletu's-Sahiha (2/934)

٥٠٤٨ - [٢٢] عَنِ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ حُسْنَ الظَّنِّ مِنْ حُسْنِ الْعِبَادَةِ * رواه أحمد وأبو داود

5048- Ebu Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İyi zaman beslemek, ibadetin güzelliğindedir" buyurdu. [Zayıf]

Ahmed ve Ebû Dâvud (4993) * Daifu't-Terğib (1974)

٥٠٤٩ - [٢٣] عَنْ عَائِشَةَ أَنَّهُ اغْتَلَّ بِعَيْرٍ لِصَفِيَّةَ بِنْتِ حَيٍّ، وَعِنْدَ زَيْنَبَ فَضَلَّ ظَهْرَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَزَيْنَبَ: أَعْطِيهَا بِعَيْرًا فَقَالَتْ: أَنَا أُعْطِي تِلْكَ الْيَهُودِيَّةَ؟ فَغَضِبَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَهَجَرَهَا ذَا الْحِجَّةِ وَالْمَحْرَمِ وَبَغَضَ صَفْرًا * رواه أبو داود وَذَكَرَ حَدِيثُ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ: «مَنْ حَمَى مُؤْمِنًا» فِي «بَابِ الشَّفَقَةِ وَالرَّحْمَةِ»

5049- Hz. Âişe'nin bildirdiğine göre Safiyye binti Huyey'in devesi hastalandı ve Zeyneb'in yanında da fazladan bir deve vardı. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Zeyneb'e: "Safiyye'ye bir deve ver" buyurdu. Zeyneb de: "Ben (bu deveyi) şu Yahud kadına mı vereceğim?" karşılığını verdi. Bunun üzerine Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) öfkeleni ve Zilhicce ile Muharrem aylarında ve biraz da Safer ayında Zeyneb'e küs durdu. [Hasen]

Ebû Dâvud (4602) * Sahîhu't-Terğîb (2835)

3- FASIL

٥٠٥٠ - [٢٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: "رَأَى عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَجُلًا يَسْرِقُ، فَقَالَ لَهُ: أَسْرَقْتَ، قَالَ: كَلَّا وَاللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، فَقَالَ عِيسَى: آمَنْتُ بِاللَّهِ وَكَذَّبْتُ عَيْنِي" * رواه مسلم

5050- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Meryem'in oğlu İsa hırsızlık yapan bir adam gördü. Ona: «Çaldın mı?» diye sordu. Adam: «Asla! Kendinden başka ilâh olmayan Allah hakkı için...» dedi. Bunun üzerine İsa: «Allah'a inandım; kendimi yalanladım» dedi" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (3444) ve Müslim (2368)

٥٠٥١ - [٢٥] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: كَادَ الْفَقْرُ أَنْ يَكُونَ كُفْرًا، وَكَادَ الْحَسَدُ أَنْ يَغْلِبَ الْقَدْرَ.

5051- Enes b. Mâlik der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Neredeyse fakir olmak, kâfir olmakla (yokluktan dolayı haramları helal kılmakla) eşdeğer olacaktı ve neredeyse haset/kıskançlık, kaderin önüne geçecekti" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (6612) * es-Silsiletu'd-Daîfe (9/4080)

٥٠٥٢ - [٢٦] عَنْ جَابِرِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ اعْتَدَرَ إِلَى أَخِيهِ فَلَمْ يَعِذْرَهُ أَوْلَمَ يَقْبَلُ عِذْرَهُ، كَانَ عَلَيْهِ مِثْلُ خَطِيئَةِ صَاحِبِ مَكْبَسٍ. رَوَاهُمَا السَّيْهَقِيُّ فِي "شَعْبِ الْإِيمَانِ" وَقَالَ: الْمَكَّاسُ: الْعَشَّازُ

5052- Câbir b. Abdillâh, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim (din) kardeşine bir özür beyan eder de kardeşi bunu kabul etmezse, onun üzerinde öşürkünün günahı kadar vebal olur" buyurduğunu bildirdi. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8338) * es-Silsiletu'd-Daîfe (4/1907)

بَابُ الْحَذَرِ وَالتَّأْيِي فِي الْأُمُورِ

Acele Etmemek ve Temkinli Olmak

1- FASIL

٥٠٥٣ - [١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَخْبَرَهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ لَا يُلْدَغُ الْمُؤْمِنُ مِنْ

جُحْرِ مَرْتِنِينَ * متفق عليه

5053- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Mümin aynı delikten iki kez ısırılmaz" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6133) ve Müslim (2998)

٥٠٥٤ - [٢] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لِأَشَجِّ عَبْدِ الْقَيْسِ: "إِنَّ فِيكَ لَخُلُقَيْنِ يُحِبُّهُمَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ: الْحِلْمُ وَالْأَنَاءُ" * رواه مسلم

5054- İbn Abbâs der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), Eşacc Abdulkays'a hitaben: "Sende, Allah'ın sevdiği iki huy vardır: Hilim (ağırbaşlılık) ve teennidir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (17)

2- FASIL

٥٠٥٥ - [٣] عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدِ السَّاعِدِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْأَنَاءُ مِنَ اللَّهِ وَالْعَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ * رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ

5055- Sehl b. Sa'd es-Sâidî'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Yavaşça (akıllıca) hareket Allah'tan, acelecilik (fevriyelik) ise şeytandandır" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (1012 "ğarîb") * Daifu'l-Câmi' (2300)

٥٠٥٦ - [٤] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا حَلِيمَ إِلَّا ذُو عَثْرَةٍ، وَلَا حَكِيمَ إِلَّا ذُو تَجْرِبَةٍ * رواه أحمد والترمذي وقال: هذا حديث حسن غريب

5056- Ebû Saîd der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Daha önce ayağı kaymamış olan hilm sahibi olamaz. Tecrübesi olmayan kişi de bilge olamaz" buyurdu. [Zayıf]

Ahmed ve Tirmizî (2033 "hasen ğarib") * Daifu'l-Câmi' (6283)

٥٠٥٧ - [٥] وَعَنْ أَنَسٍ أَنَّ رَجُلًا قَالَ لِلنَّبِيِّ ﷺ أَوْصِنِي. فَقَالَ: خُذِ الْأَمْرَ
بِالتَّذْيِيرِ فَإِنْ رَأَيْتَ فِي عَاقِبَتِهِ خَيْرًا فَأَمْضِ وَإِنْ خِفْتَ غَيًّا فَأَمْسِكْ. رواه في "شرح
السنة"

5057- Enes bildiriyor: Adamın birisi, Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem):
"Bana tavsiyede bulun" dediğinde Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Yapacağın
her işi iyice düşün. Şayet sonunda hayır görüyorsan o işi yap. Ancak sonunda
yoldan çıkma endişesi varsa, o işe girişme" karşılık verdi. [Zayıf]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (3600) * Daifu'l-Câmi' (2815)

٥٠٥٨ - [٦] عَنْ مُضْعَبِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ الْأَعْمَشُ وَلَا أَعْلَمُهُ إِلَّا عَنْ
النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: التَّوَدُّةُ فِي كُلِّ شَيْءٍ إِلَّا فِي عَمَلِ الْآخِرَةِ * رواه أبو داود.

5058- Mus'ab b. Sa'd, babasından Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem):
"Âhîret amelleri dışında yavaşça ve akıllıca hareket etmek elden
bırakılmamalıdır" buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Ebû Dâvud (4810) * es-Silsiletu's-Sahîha (4/1794)

٥٠٥٩ - [٧] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَرْجَسِ الْمُزَنِيِّ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: السَّمْتُ
الْحَسَنُ، وَالتَّوَدُّةُ وَالْإِقْتِصَادُ جُزْءٌ مِنْ أَرْبَعَةٍ وَعِشْرِينَ جُزْءًا مِنَ التُّبُوءَةِ * رواه
الترمذي وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ.

5059- Abdullah b. Sercis el-Müzeni'nin bildirdiğine göre, Resûlullah
(sallallahu aleyhi vesellem): "Düzgün bir görünüşe sahip olma, ağırbaşlılık ve her şeyde

ölçülü davranma peygamberliğin yirmidört bölümünden (özelliklerinden) bir bölümdür" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2010 "hasen ğarib") * Sahihu't-Terġib (1696)

٥٠٦٠ - [٨] عن عبد الله بن عباس أن نبي الله ﷺ قال إن الهدى الصالح والسمت الصالح والإقتصاد جزء من خمسة وعشرين جزءاً من النبوة * رواه أبو داود

5060- Abdullah b. Abbâs, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Doğru yolu gösterme, doğru bir tavır sergileme ve tutumluluk (dengeli olma), peygamberliğin yirmi beş bölümünden bir bölümdür" buyurduğunu nakleder. [Hasen]

Ebû Dâvud (4776) * Sahihu'l-Câmi' (1993)

٥٠٦١ - [٩] عن جابر بن عبد الله عن النبي ﷺ قال: إذا حدث الرجل الحديث ثم التفت فهي أمانة * رواه الترمذي وأبو داود

5061- Câbir b. Abdillâh'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişi gizlercesine sağına soluna bakıp da bir söz söylediği zaman, artık o söz bir sır sayılır ve ifşa edilemez" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (1959) ve Ebû Dâvud (4868) * Sahihu'l-Câmi' (486)

٥٠٦٢ - [١٠] عن أبي هريرة قال النبي ﷺ لأبي الهيثم بن التيهان: هل لك خادم؟ قال: لا، قال: فإذا أتانا سبني فأتنا فأتني النبي ﷺ برأسين فأتاه أبو الهيثم، فقال النبي ﷺ: اختر منهما، فقال: يا نبي الله اختر لي، فقال النبي ﷺ: إن المستشار مؤتمن، خذ هذا فإني رأيتك يصلي واستوص به معروفاً * رواه الترمذي

5062- Ebû Hureyre anlatıyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Ebû'l-Heysem'e: "Hizmetçin var mı?" diye sorunca, Ebu'l-Heysem: "Yok" diye cevap verdi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Bize savaş esirleri geldiği zaman yanımıza gel" dedi. Allah Resûlü'ne (sallallahu aleyhi vesellem) iki esir getirildi ve bir üçüncüsü yoktu. Ebu'l-Heysem geldiğinde Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ona: "Bu ikisinden istediğini al" dedi. Ebu'l-Heysem: "Ey Allah'ın Resûlü! Siz bana birini seçin" diye karşılık verdi. Hz. Peygamber de (sallallahu aleyhi vesellem): "İstişare edilen kimse güvenilir kişidir sen bunu al. Bunun namaz kıldığını gördüm. Sen de ona bir iyilikte bulun" dedi. [Sahih]

Tirmizî (2369) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٥٠٦٣ - [١١] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْمَجَالِسُ بِالْأَمَانَةِ إِلَّا ثَلَاثَةً مَجَالِسَ: سَفْكُ دَمِ حَرَامٍ، أَوْ فَرْخِ حَرَامٍ، أَوْ افْتِطَاعُ مَالٍ بِغَيْرِ حَقٍّ * رواه أبو داود وَذَكَرَ حَدِيثَ أَبِي سَعِيدٍ: «إِنَّ أَعْظَمَ الْأَمَانَةِ» فِي «بَابِ الْمُبَاشَرَةِ» فِي (١)

5063- Câbir b. Abdillâh, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Şu üç meclis dışında bir mecliste olanlar emanettir (sırdır) ve ifşa edilemez: Haram olan kanın akıtıldığı meclis, haram olan namusun çiğnendiği meclis ve bir malın haksız yere ele geçirildiği meclis" buyurdu. [Zayıf]

Ebû Dâvud (4842) * es-Silsiletu'd-Daife (4/1909) Ebû Saîd'in "En büyük emanet..." hadisi daha önce Cinsel İlişki bölümünde (no. 3190) geçmiştir.

3- FASIL

٥٠٦٤ - [١٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّهُ قَالَ: لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ الْعَقْلَ قَالَ لَهُ: فَمَنْ، فَقَامَ، ثُمَّ قَالَ لَهُ: أَذْبِرْ، فَأَذْبَرَ، ثُمَّ قَالَ لَهُ: أَقْبِلْ، فَأَقْبَلَ، ثُمَّ قَالَ

لَهُ: اقْعُدْ، فَاقْعُدْ، فَقَالَ: مَا خَلَقْتُ خَلْقًا هُوَ خَيْرٌ مِنْكَ، بِكَ آخِذٌ، وَبِكَ أُعْطِي، وَبِكَ
أَعْرِفُ، وَإِيَّاكَ أَعَاقِبُ، لَكَ الثَّوَابُ وَعَلَيْكَ الْعِقَابُ.

5064- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Allah, akli yarattığı zaman ona «Kalk!» deyince kalktı. «Git!» deyince gitti. Sonra «Beri gel!» deyince yaklaştı. Sonra «Otur!» deyince oturdu. Bunun üzerine «Senden daha hayırlı bir yaratık yaratmadım. Seninle alırım, seninle veririm, seninle bilinirim; sevap olsun, azap olsun seni cezalandırırım» buyurdu". [Uydurma]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4632)

٥٠٦٥ - [١٣] عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِنَّ الرَّجُلَ لَيَكُونُ مِنْ
أَهْلِ الصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَالْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ وَالصِّيَامِ وَالْجِهَادِ، حَتَّى ذَكَرَ سَهَامَ الْخَيْرِ،
وَمَا يُجْزَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا بِقَدْرِ عَقْلِهِ.

5065- İbn Ömer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Muhakkak ki bir adam namaz kılan, zekât veren, hacc eden, umre yapan, cihad eden biri olur - daha başka hayır amelleri de saydı-; ancak kıyamet günü aklının miktarına göre karşılık görür" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4637)

٥٠٦٦ - [١٤] عَنِ أَبِي ذَرٍّ قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: يَا
أَبَا ذَرٍّ لَا عَقْلَ كَالْتَذْبِيرِ وَلَا وَرَعَ كَالْكَيْفِ وَلَا حَسَبَ كَحُسْنِ الْخَلْقِ.

5066- Ebû Zer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Tebdirli olmak gibi akıllı bir davranış, başkalarına eziyetten sakınmak gibi verâ (günah korkusu) ve güzel ahlâk gibi bir saygınlık yoktur" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (4218) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4646) * Daifu't-Terğîb (1595)

٥٠٦٧ - [١٥] عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْاِفْتِصَادُ فِي النَّفَقَةِ نِصْفُ الْمَعِيشَةِ، وَالتَّوَدُّدُ إِلَى النَّاسِ نِصْفُ الْعَقْلِ وَحُسْنُ السُّؤَالِ نِصْفُ الْعِلْمِ رَوَى الْبَيْهَقِيُّ الْأَحَادِيثَ الْأَرْبَعَةَ فِي شَعْبِ الْإِيمَانِ"

5067- İbn Ömer, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Harcamalarda tutumluluk geçimin, insanlara karşı muhabbet beslemek akıllı olmanın, güzel soru sorabilmek ise ilmin yarısıdır" buyurduğunu bildirir. [Uydurma]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (6568) * Daifu'l-Câmi' (2286)

بَابُ الرَّفْقِ وَالْحَيَاءِ وَحُسْنِ الْخُلُقِ

İncelik, Utanma Duygusu ve Güzel Ahlâk

1- FASIL

٥٠٦٨ - [١] عَنْ عَائِشَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ يَا عَائِشَةُ إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرَّفْقَ وَيُعْطِي عَلَى الرَّفْقِ مَا لَا يُعْطِي عَلَى الْعُنْفِ وَمَا لَا يُعْطِي عَلَى مَا سِوَاهُ * رَوَاهُ مُسْلِمٌ. وَفِي رِوَايَةٍ لَهُ: قَالَ لِعَائِشَةَ: عَلَيْكَ بِالرَّفْقِ وَإِيَّاكَ وَالْعُنْفَ وَالْفُحْشَ إِنَّ الرَّفْقَ لَا يَكُونُ فِي شَيْءٍ إِلَّا زَانَهُ، وَلَا يَنْزَعُ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا شَانَهُ"

5068- Hz. Âişe'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Âişe! Allah yumuşak huyludur ve yumuşak huylu olanları sever. Kabalığa ve başka şeylere karşılık vermediğini (sevap olarak) yumuşak huyluluğa karşılık verir" buyurdu.

Müslim'in başka rivayetinde ise: "Yumuşak huylu olmaktan geri durma. Katı ve edebsiz olmaktan da sakın. Zira yumuşak huy bulunduğu yeri

güzelleştirir. Bir yerden yumuşak huy alındığı zaman o yer kötü bir yer olur” ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Buhârî (6927) ve Müslim (2594)

۵۰۶۹ - [۲] عَنْ جَرِيرٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ مَنْ يُحْزَمَ الرَّفَقَ يُحْزَمَ الْخَيْرَ * رواه

مسلم

5069- Cerîr, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): “Yumuşak huyluluktan mahrum olan kişi, hayırdan da mahrum olmuştur” buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Müslim (2592)

۵۰۷۰ - [۳] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ مَرَّ عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْأَنْصَارِ وَهُوَ يَعْظُ أَخَاهُ فِي الْحَيَاءِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «دَعُهُ فَإِنَّ الْحَيَاءَ مِنَ الْإِيمَانِ» * متفق عليه

5070- Abdullah b. Ömer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), haya konusunda kardeşine nasihatler eden Ensârlı bir adama rastladı ve ona şöyle buyurdu: “Onu bırak (utansın)! Zira haya imandandır.” [Sahih]

Buhârî (24) ve Müslim (36)

۵۰۷۱ - [۴] عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ «الْحَيَاءُ لَا يَأْتِي إِلَّا

بِخَيْرٍ». وفي رواية: «الْحَيَاءُ خَيْرٌ كُلُّهُ» * متفق عليه

5071- İmrân b. Husayn der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): “Haya ancak hayır getirir” buyurdu. Bir diğer rivayette: “Hayânın (utanmanın) hepsi hayırdır” buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6117) ve Müslim (37)

٥٠٧٢ - [٥] عَنْ حُذَيْفَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِنَّ مِمَّا أَدْرَكَ النَّاسُ مِنْ أَمْرِ

التُّبُوَّةِ الْأُولَى إِذَا لَمْ تَنْتَحِ فَاصْنَعْ مَا شِئْتَ * رواه البخاري

5072- Huzeyfe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İnsanların önceki peygamberlerden duyageldikleri sözlerden birisi de: «Şayet utanmıyorsan istediğini yap!» sözüdür (prensibidir)" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (3483)

٥٠٧٣ - [٦] عَنْ الثَّوَّائِسِ بْنِ سَمْعَانَ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ عَنْ

الْبِرِّ وَالْإِيمِ فَقَالَ الْبِرُّ حُسْنُ الْخُلُقِ وَالْإِيمُ مَا حَاكَ فِي صَدْرِكَ وَكَرِهْتَ أَنْ يَطَّلِعَ

عَلَيْهِ النَّاسُ * رواه مسلم

5073- Nevvâs b. Sem'ân el-Ensârî der ki: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem), iyilik (birr) ve kötülük (ism) hakkında sorduğumda: "İyilik (birr) güzel ahlâktır. Kötülük (ism) ise içini rahatsız eden ve kimselerin görmesini istemediğin şeylerdir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2553)

٥٠٧٤ - [٧] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ «إِنَّ مِنْ أَحَبِّكُمْ إِلَيَّ

أَحْسَنَكُمْ أَخْلَاقًا» * رواه البخاري

5074- Abdullah b. Amr der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizin bana en sevgili olanınız, ahlâk yönünden en güzel olanınızdır" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (3760)

۵۰۷۵ - [۸] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَقُولُ «إِنَّ مِنْ خِيَارِكُمْ أَحْسَنَكُمْ أَخْلَاقًا» * متفق عليه

5075- Abdullah b. Amr der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): *"kuşkusuz sizin en güzel huylunuz, en hayırlı olanınızdır"* buyururdu. [Sahih]

Buhârî (3559) ve Müslim (2321)

2- FASIL

۵۰۷۶ - [۹] عَنْ عَائِشَةَ: أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ لَهَا: إِنَّهُ مَنْ أُعْطِيَ حَظَّهُ مِنَ الرَّفْقِ، فَقَدْ أُعْطِيَ حَظَّهُ مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَنْ حُرِمَ حَظَّهُ مِنَ الرَّفْقِ فَقَدْ حُرِمَ حَظَّهُ مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ. رواه في " شرح السنة "

5076- Hz. Âişe'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kendisine yumuşak huysundan pay verilen kişi hayırlardan da yeteri kadar nasibini almış demektir. Yumuşak huysudaki payından mahrum edilen kişi, dünya ve âhiretteki nasibinden de mahrum kalmış demektir"* buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2013) ve Beğavî Şerhu's-Sünne'de * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

۵۰۷۷ - [۱۰] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْحَيَاءُ مِنَ الْإِيمَانِ، وَالْإِيمَانُ فِي الْجَنَّةِ، وَالْبَدَأُ مِنَ الْجَفَاءِ، وَالْجَفَاءُ فِي النَّارِ * رواه أحمد والترمذي

5077- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): *"Haya imandandır ve iman da Cennete götürür. Edebsizce konuşmak ise kabalıktır. Kaba olanın yeri de Cehennemdir"* buyurdu. [Sahih]

Ahmed ve Tirmizî (2009) * Sahîhu't-Terğîb (2627)

٥٠٧٨ - [١١] وعن رجل من مزينة قال: قالوا: يا رسول الله ما خير ما أُعطي

الإنسان؟ قال: "الخلق الحسن". * رواه البيهقي في "شعب الإيمان"

5078- Müzeyne kabilesinden bir adam der ki: "İnsana bahşedilen en hayırlı şey nedir?" diye sordularında Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem); "Güzel ahlâk" karşılığını verdi. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (1529)

٥٠٧٩ - [١٢] وفي شرح السنة عن أسامة بن شريك

5079- Bu hadis Şerhu's-Sünne'de Usâme b. Şerîk'in rivayetiyle gelmiştir. [Sahih]

Usâme b. Şerîk hadisinden İbn Mâce (3436)

٥٠٨٠ - [١٣] عَنْ حَارِثَةَ ابْنِ وَهْبٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ

الْجَوَّاطُ وَلَا الْجَعْظَرِيُّ قَالَ: وَالْجَوَّاطُ: الْغَلِيظُ الْفَظُّ * رواه أبو داود في «سُنَّهِ». وَالْبَيْهَقِيُّ فِي «شُعَبِ الْإِيمَانِ وَصَاحِبُ» جَامِعِ الْأُصُولِ «فِيهِ عَنْ حَارِثَةَ. وَكَذَا فِي» شَرْحِ السُّنَّةِ " عَنْهُ وَلَفْظُهُ قَالَ: «لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ الْجَوَّاطُ الْجَعْظَرِيُّ». يُقَالُ: الْجَعْظَرِيُّ: الْفَظُّ الْغَلِيظُ وَفِي نُسْخِ «الْمَصَابِيحِ» عَنْ عِكْرِمَةَ بْنِ وَهْبٍ وَلَفْظُهُ قَالَ: " وَالْجَوَّاطُ: الَّذِي جَمَعَ وَمَنَعَ. وَالْجَعْظَرِيُّ: الْغَلِيظُ الْفَظُّ

5080- Hârice b. Vehb'den (rivayet edildiğine göre) Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Cennete eli son derece sıkı, kaba sözlü ve insaniyetsiz kişiler giremeyecektir" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4801) Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da * Sahîhu't-Terğîb (2902) Masâbih'in bazı nüshalarında İkrime b. Vehb ibaresi geçmiştir.

۵۰۸۱ - [۱۴] عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ مَا شَيْءٌ أَثْقَلُ فِي مِيزَانِ الْمُؤْمِنِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ خُلِقَ حَسَنٌ وَإِنَّ اللَّهَ لَيُبْغِضُ الْفَاحِشَ الْبُذِيءَ * رواه الترمذي وقال: حديث حسن صحيح. وروى أبو داود

5081- Ebu'd-Derdâ'nın bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Kıyamet gününde müminin Mizan'ında hiçbir şey güzel ahlâktan daha ağır gelmez. Zira Allah kaba ve ahlâksız olan kişileri sevmez" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2002, "hasen sahih") ve Ebu Dâvûd (4799) * Sahihu't-Terğîb (2641)

۵۰۸۲ - [۱۵] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَيُذْرِكُ بِحَسَنِ خُلُقِهِ دَرَجَةَ الصَّائِمِ الْقَائِمِ * رواه أبو داود

5082- Hz. Âişe der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Mümin kişi sırf güzel ahlâkiyla, oruç tutan ve gece namazı kılan kişilerin derecesine ulaşır" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Ebû Dâvud (4797) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/795)

۵۰۸۳ - [۱۶] عَنْ أَبِي دَرِّ قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: اتَّقِ اللَّهَ حَيْثُمَا كُنْتَ، وَاتَّبِعِ السَّبِيَّةَ الْحَسَنَةَ تَمَحُّهَا، وَخَالِقِ النَّاسَ بِخُلُقِ حَسَنِ * رواه أحمد والترمذي والدارمي

5083- Ebû Zer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Nerede ve nasıl olursan ol, Allah'dan kork. Kötülük işlersen, hemen arkasından iyilik yap ki, o kötülüğü silip süpürsün. İnsanlarla güzel geçin!" buyurdu. [Hasen]

Ahmed, Tirmizî (1987) ve Dârimî * Sahihu't-Terğîb (2655)

٥٠٨٤ - [١٧] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَلَا أَخْبِرُكُمْ

بِمَنْ تَخْرُمُ عَلَيْهِ النَّارُ غَدًا عَلَى كُلِّ هَيْبَةٍ لَيْتِنِ قَرِيبٍ سَهْلٍ * رواه أحمد والترمذي

وقال: هذا حديث حسن غريب

5084- Abdullah b. Mes'ûd'un bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Cehenneme kimin girmeyeceğini veya cehennemin kimi yakmayacağını size haber vereyim mi? Cana yakın olan, herkesle iyi geçinen, yumuşak başlı olup insanlara kolaylık gösteren kimseleri cehennem yakmaz"* buyurdu. [Sahih]

Ahmed ve Tirmizî (2488, "hasen garîb") * Sahîhu't-Terğîb (1744)

٥٠٨٥ - [١٨] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْمُؤْمِنُ غَيْرُ كَرِيمٍ،

وَالفَاجِرُ خِبٌّ لَيْثِيمٌ * رواه أحمد والترمذي وأبو داود

5085- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Mümin saf ve cömerttir. Fâcir ise düzenbaz ve alçaktır"* buyurdu. [Hasen]

Ahmed, Tirmizî (1964) ve Ebû Dâvud (4790) * Sahîhu't-Terğîb (2609)

٥٠٨٦ - [١٩] وَعَنْ مَكْحُولٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "الْمُؤْمِنُونَ هَيِّنُونَ لَيِّنُونَ

كَالْجَمَلِ الْأَنْفِ إِنْ قِيدَ انْقَادًا ، وَإِذَا أُنِيخَ عَلَى صَخْرَةٍ اسْتَنَاحَ * رواه الترمذي

مرسلا

5086- Mekhûl der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuştur: *"Müminler (doğru yolda) burnuna yular takılmış deve gibidirler ve nereye sürülürse oraya giderler. Bir kayanın üzerinde çökertilmek istenirse çökerler."* [Hasen]

Mürsel bir rivayettir. Tirmizî’de bulamadım. * Sahîhu’l-Câmi’ (6669)

۵۰۸۷ - [۲۰] وعن ابن عمر عن النبي ﷺ قال: "المُسْلِمُ الَّذِي يُخَالِطُ النَّاسَ وَيَضْبِرُ عَلَى أَذَاهُمْ أَفْضَلُ مِنَ الَّذِي لَا يُخَالِطُهُمْ وَلَا يَضْبِرُ عَلَى أَذَاهُمْ * رواه الترمذي وابن ماجه

5087- İbn Ömer’in bildirdiğine göre, Resulullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"İnsanların arasına karışıp da onların eziyetlerine sabreden müslüman, aralarına karışmayıp da eziyetlerine sabretmeyenden daha faziletlidir"* buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2507) ve İbn Mâce (4032) * es-Silsiletu’s-Sahîha (2/939)

۵۰۸۸ - [۲۱] عَنْ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: مَنْ كَظَمَ غَيْظًا وَهُوَ يَقْدِرُ عَلَى أَنْ يَتَفَذَّهُ دَعَاهُ اللَّهُ عَلَى رُءُوسِ الْخَلَائِقِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُخَيَّرَهُ فِي أَبِي الْحَوْرِ شَاءَ * رواه الترمذي وأبو داود وقال الترمذي : هذا حديث غريب

5088- Muâz b. Enes der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): *"Gereğini yapmaya gücü yettiği halde öfkesini yenen kimseyi Allah, kıyamet günü herkesin gözü önünde çağırır, hûriler arasından dilediğini seçmekte serbest bırakır"* buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (2021, "ğarib") ve Ebu Dâvûd (4777) * Sahîhu’t-Terğîb (2753)

۵۰۸۹ - [۲۲] وَفِي رِوَايَةٍ لِأَبِي دَاوُدَ عَنْ سُؤَيْدِ بْنِ وَهَبٍ عَنْ رَجُلٍ مِنْ أَتْبَاءِ أَصْحَابِ النَّبِيِّ ﷺ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: «مَلَأَ اللَّهُ قَلْبَهُ أَمْنًا وَإِيمَانًا» وَذَكَرَ حَدِيثَ سُؤَيْدٍ: «مَنْ تَرَكَ لَيْسَ ثَوْبٍ جَمَالٍ» فِي «كِتَابِ اللَّبَاسِ»

5089- Aym hadis, Süveyd b. Vehb'in, sahabe çocuklarından birisi kanalıyla onun babasından "Allah onun kalbini emniyet ve iman ile doldurur" ifadesiyle aktarmıştır.

Ebû Dâvud (4778) * es-Silsiletu'd-Daife (4/1912) Süveyd'in güzel giysiyi giymenin mahzurlarına dair hadisi daha önce Giyecekler bölümünde geçmiştir. (no. 4348)

3- FASIL

۵۰۹۰ - [۲۳] عَنْ زَيْدِ بْنِ طَلْحَةَ بْنِ زُكَّانَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ لِكُلِّ

دِينٍ خُلُقًا، وَإِنَّ خُلُقَ الْإِسْلَامِ الْحَيَاءُ * رواه مالك مرسلا

5090- Zeyd b. Talha b. Rukâne, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Her dinin bir ahlâkı vardır. İslâm dininin ahlâkı da utanma duygusu (haya)dır" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Mâlik (4181-2) * Sahihu't-Terğîb (2632)

۵۰۹۱ - [۲۴] - ۵۰۹۲ [۲۵] ورواه ابن ماجة والبيهقي في "شعب الإيمان" عن

أنس وابن عباس

5091+5092- Aynı hadisi İbn Mâce (4181) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da Enes ve İbn Abbas'tan (4182) rivayet etmiştir.

۵۰۹۳ - [۲۶] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: إِنَّ الْحَيَاءَ وَالْإِيمَانَ قُرْنَا جَمِيعًا، فَإِذَا رُفِعَ

أَحَدُهُمَا رُفِعَ الْآخَرُ.

5093- İbn Ömer der ki: "Utanma duygusu ile iman, ikisi beraber hareket ederler. Biri yukarı kaldırıldığında diğeri de kalkar." [Sahih]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7331) merfû ve mevkûf olarak * Sahihu't-Terğîb (2636)

۵۰۹۴ - [۲۷] وفي رواية ابن عباس: فإذا سَلَبَ أَحَدُهُمَا تَبِعَهُ الْآخَرُ * رواه

البيهقي في "شعب الإيمان"

5094- İbn Abbâs'tan gelen rivayette "(Utanma duygusu ile iman bir çatıkda gibidirler) Birini çıkardığında diğeri de onunla beraber çıkar" ibaresi geçmiştir.

Beyhakî, Şuabu'l-İmân'da (7330)

۵۰۹۵ - [۲۸] عَنْ مَالِكٍ أَنَّ مُعَاذَ بْنَ جَبَلٍ قَالَ: أَحْرَزَ مَا أَوْصَانِي بِهِ رَسُولُ اللَّهِ

ﷺ حِينَ وَضَعْتُ رِجْلِي فِي الْعَرَزِ أَنْ قَالَ: "أَحْسِنْ خُلُقَكَ لِلنَّاسِ يَا مُعَاذُ بْنَ

جَبَلٍ". رواه مالك

5095- Mûaz b. Cebel der ki: "Yola çıkmak için ayağımı bineğimin üzengisine koyarken, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) bana yaptığı son tavsiyesi: «Ey Muâz! İnsanlara karşı güzel ahlâklı ol!» oldu." [Zayıf]

Mâlik (isnâdsız olarak) * Sahihu't-Terğîb (1603)

۵۰۹۶ - [۲۹] عَنْ مَالِكٍ أَنَّهُ قَدْ بَلَغَهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ "بِعِثْتُ لِأَتَمِّمَ

حُسْنَ الْأَخْلَاقِ". رواه الموطأ

5096- Mâlik der ki: Bana ulaştığına göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ben güzel ahlâkı tamamlamak üzere gönderildim" buyurdu. [Sahih]

Mâlik * es-Silsiletu's-Sahîha (1/45)

۵۰۹۷ - [۳۰] ورواه أحمد عن أبي هريرة

5097- Aynı hadisi Ahmed (2/381), Ebû Hureyre'den rivayet etmiştir.

۵۰۹۸ - [۳۱] وَعَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا نَظَرَ فِي الْمِرْآةِ قَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي حَسَّنَ خَلْقِي وَخَلَقِي وَزَانَ مَنِّي مَا شَانَ مِنْ غَيْرِي
 * رواه البيهقي في "شعب الإيمان" مرسلا

5098- Câfer b. Muhammed, babasından bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) aynaya baktığında şöyle buyururdu: "Allah'a hamd olsun ki beni en güzel şekilde yarattı ve güzel ahlâklı kıldı. Başkalarında kusur olanı bende güzellik yaptı." [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4459) mürsel olarak * Daîfu'l-Câmi' (4458)

۵۰۹۹ - [۳۲] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: اللَّهُمَّ حَسَّنْتَ خَلْقِي فَحَسِّنْ خُلُقِي * رواه أحمد

5099- Hz. Âişe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allahım! Yaradılışımı güzel yaptığın gibi ahlâkımı da güzelleştir" diye dua ederdi. [Sahih]

Ahmed (6/68) * İrvâ (74)

۵۱۰۰ - [۳۳] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَلَا أُتَبِّئُكُمْ بِخِيَارِكُمْ؟ قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: خِيَارُكُمْ أَطْوَلُكُمْ أَعْمَارًا، وَأَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقًا * رواه أحمد

5100- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizin en iyileriniz, ömürleri en uzun olanlarınız ve ahlâkı en güzel olanlarınızdır" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (2/403) * Sahihu't-Terğîb (2651)

۵۱۰۱ - [۳۴] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا

أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا * رواه أبو داود والدارمي

5101- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Müminlerin iman bakımından en olgun olanları, ahlâk yönünden de en güzel olanlarıdır" buyurdu. [Sahih]

Ebu Dâvûd (4682) ve Dârimî * Sahîhu'l-Câmi' (1230)

۵۱۰۲ - [۳۵] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَجُلًا شَتَمَ أَبَا بَكْرٍ، وَالنَّبِيَّ ﷺ جَالِسًا،

فَجَعَلَ النَّبِيُّ ﷺ يَعْجَبُ وَيَتَبَسَّمُ، فَلَمَّا أَكْثَرَ رَدَّ عَلَيْهِ بَعْضَ قَوْلِهِ، فَغَضِبَ النَّبِيُّ ﷺ

وَقَامَ، فَلَحِقَهُ أَبُو بَكْرٍ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، كَانَ يَشْتُمِينِي وَأَنْتَ جَالِسٌ، فَلَمَّا رَدَدْتُ

عَلَيْهِ بَعْضَ قَوْلِهِ، غَضِبْتَ وَقُمْتَ؟ !، قَالَ: " إِنَّهُ كَانَ مَعَكَ مَلَكٌ يَرُدُّ عَنْكَ، فَلَمَّا

رَدَدْتُ عَلَيْهِ بَعْضَ قَوْلِهِ وَقَعَ الشَّيْطَانُ ". ثُمَّ قَالَ: " يَا أَبَا بَكْرٍ ثَلَاثٌ كُلُّهُنَّ حَقٌّ: مَا

مِنْ عَبْدٍ ظَلِمَ بِمَظْلَمَةٍ فَيَغْضِي عَنْهَا لِلَّهِ ﷻ إِلَّا أَعَزَّ اللَّهُ بِهَا نَصْرَهُ، وَمَا فَتَحَ رَجُلٌ

بَابَ عَطِيَّةٍ يُرِيدُ بِهَا صِلَةً إِلَّا زَادَهُ اللَّهُ بِهَا كَثْرَةً، وَمَا فَتَحَ رَجُلٌ بَابَ مَسْأَلَةٍ يُرِيدُ بِهَا

كَثْرَةً إِلَّا زَادَهُ اللَّهُ ﷻ بِهَا قِلَّةً " * رواه أحمد

5102- Ebû Hureyre bildiriyor: Adamın biri Ebû Bekr'e dil uzattı. Orada oturan Hz. Peygamber de (sallallahu aleyhi vesellem) şaşırmış bir şekilde duruma tebessüm ediyordu. Adam ileriye gidince Ebû Bekr bazı sözlerini adama aynen iade etti. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) öfke içinde kalkıp oradan ayrıldı. Ebû Bekr peşinden gitti ve: "Ey Allah'ın Resûlü! Sen otururken adam bana dil uzatıyordu. Ama bazı sözlerine aynıyla karşılık verdiğimde kızdın ve kalkıp gittin" dedi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Yanında senin yerine adama cevap veren bir melek vardı. Sen ona cevap verince de şeytan geldi. Şeytanla aynı yerde de duracak değildim" karşılığını verdi.

Daha sonra Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Ey Ebû Bekr! Üç şeyin gerçekleşmesi haklıdır. Kul kendisine bir haksızlık yapıldığı zaman şayet karşdakini Allah için affederse Allah bu kulu yardımıyla mutlaka aziz kılar. Kişi başkalarına yardım etmek amacıyla bir infak kapısı açtığı zaman buna karşılık Allah onu daha da zengin kılar. Malını çoğaltmak için dilenme kapısı açan kişiyi ise Allah daha da fakirleştirir." [Sahih]

Ahmed (2/436) * es-Silsiletu's-Sahîha (5/2231)

۵۱۰۳ - [۳۶] عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " لَا يُرِيدُ اللَّهُ ﷻ بِأَهْلِ بَيْتِ رِفْقًا إِلَّا نَفَعَهُمْ، وَلَا يَحْرِمُهُمْ إِيَّاهُ إِلَّا ضَرَّهُمْ " * رواه البيهقي في " شعب الإيمان "

5103- Hz. Âişe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah, bir ev halkı için yumuşaklığı murad ettiğinde bu haslet, onlara (daima) yarar sağlar. Mahrum ettiğinde ise (eksikliği) onlara zarar verir" buyurdu.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (6557)

بَابُ الْغَضَبِ وَالْكِبْرِ

Öfke ve Kibir

1- FASIL

۵۱۰۴ - [۱] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَجُلًا قَالَ لِلنَّبِيِّ ﷺ أَوْصِنِي قَالَ لَا تَغْضَبْ فَرَدَّدَ مَرَارًا قَالَ لَا تَغْضَبْ * رواه البخاري

5104- Ebû Hureyre bildiriyor: Adamın biri Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem): "Bana öğüt ver" deyince Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Öfkelenme!"

buyurdu. Adam aynı şeyi tekrar tekrar isteyince, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) her defasında ona: "Öfkelenme!" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6116)

۵۱۰۵ - [۲] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرَعَةِ، إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ * متفق عليه

5105- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Güçlü kişi, rakibini yere çalabilen kişi değil, öfke anında kendine hâkim olan kişidir" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6114) ve Müslim (2609)

۵۱۰۶ - [۳] عَنْ حَارِثَةَ بْنِ وَهَبِ الْخُزَاعِيِّ قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ «أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَهْلِ الْجَنَّةِ كُلِّ ضَعِيفٍ مُتَّضِعٍ لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللَّهِ لِأَبْرَهُ، أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَهْلِ النَّارِ كُلِّ غُلٍّ جَوَاطِ مُسْتَكْبِرٍ».. وفي رواية مسلم: "كُلُّ جَوَاطِ زَنِيمٍ مُتَّكَبِرٍ" * متفق عليه

5106- Hârise b. Vehb el-Huzâî der ki: Ben Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in: "Size cennetlikleri bildireyim mi? Onlar hem zayıf oldukları, hem de halk tarafından zayıf görüldükleri için kimsenin önemsemediği ve fakat şöyle olacak diye yemin etseler, isteklerini Allah'ın gerçekleştireceği kimselerdir. Size cehennemliklerin kimler olduğunu söyleyeyim mi? Katı kalbli, kaba, cimri ve böbürlenerek yürüyen kibirli kimselerdir" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Müslim'in bir diğer rivayetinde: "Her cimri, kibirli neseb iddiacısı" ibaresi geçmiştir.

Buhârî (4918) ve Müslim (2853)

٥١٠٧ - [٤] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "لَا يَدْخُلُ النَّارَ أَحَدٌ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ خَزْدَلٍ مِنْ إِيْمَانٍ، وَلَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ أَحَدٌ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ خَزْدَلٍ مِنْ كِبْرٍ" * رواه مسلم

5107- Abdullah (b. Mes'ûd) der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kalbinde hardal tanesi kadar iman olan hiç bir kimse cehenneme girmez; kalbinde hardal tanesi kadar tekebbür bulunan hiç bir kimse de cennete giremez" buyurdu. [Sahih]

Müslim (91)

٥١٠٨ - [٥] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ كِبْرٍ قَالَ رَجُلٌ إِنَّ الرَّجُلَ يُحِبُّ أَنْ يَكُونَ ثَوْبُهُ حَسَنًا وَتَعَالُهُ حَسَنَةٌ قَالَ إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ الْكِبْرُ بَطْرُ الْحَقِّ وَغَمَطُ النَّاسِ * رواه مسلم

5108- Abdullah b. Mes'ûd'un bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Kalbinde zerre kadar dahi olsa kibiri bulunan kişi Cennete giremez!" buyurdu. Adamın biri: "Ama kişi, giysisinin ve ayakkabısının güzel olmasından hoşlanıyor" dediği zaman da Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah güzeldir ve güzel olanı da sever. Ancak kibir, Hakka karşı gururlanmak ve insanları aşağı görmektir" buyurdu.

Müslim (91)

٥١٠٩ - [٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "ثَلَاثَةٌ لَا يَكَلِمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَلَا يُزَكِّيهِمْ". وفي رواية: "وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ، وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ، شَيْخٌ زَانٍ، وَمَلِكٌ كَذَّابٌ، وَعَائِلٌ مُسْتَكْبِرٌ" * رواه مسلم

5109- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Üç kişi vardır ki Allah kıyamet gününde bunlarla konuşmaz, onların günahlarını bağışlamaz." Başka bir rivayette: "Onlara bakmaz hem onlara elim bir azâb vardır. Bunlar: Zina eden ihtiyar, yalancı devlet reisi ve büyüklenen fakirdir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (107)

٥١١٠ - [٧] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَ أَبِي سَعِيدٍ قَالَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ الْكِبْرِيَاءُ رِدَائِي وَالْعِظْمَةُ إِزَارِي فَمَنْ نَارَعَنِي وَاحِدًا مِنْهُمَا أَدْخَلْتُهُ النَّارَ. وَفِي رِوَايَةٍ: "فَذَفَّتُهُ فِي النَّارِ" * رواه مسلم

5110- Ebû Hureyre ile Ebû Saîd'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah buyurur ki: Büyüklük benim cübbem, ululuk ise izârımdır ve her kim bu ikisinde bana kafa tutarsa onu Cehennem ateşine atarım!" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2620) ve Ebû Dâvud (4090)

2- FASIL

٥١١١ - [٨] عَنْ سَلْمَةَ بِنِ الْأَكْوَعِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا يَزَالُ الرَّجُلُ يَذْهَبُ بِنَفْسِهِ حَتَّى يَكْتَبَ فِي الْجَبَّارِينَ فَيُصِيبُهُ مَا أَصَابَهُمْ * رواه الترمذي

5111- Seleme b. Ekva'nın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bir kimse kibirlene kibirlene sonunda zorbalara grubuna kaydedilir. Böylece zorbalara verilen ceza ona da verilir" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2000) * es-Silsiletu'd-Daife (4/1914)

٥١١٢ - [٩] وَعَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ، قَالَ: يُحْشَرُ الْمُتَكَبِّرُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْثَالَ الذَّرِّ فِي صُورِ الرِّجَالِ يَغْشَاهُمْ الذُّلُّ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ، فَيَسَاقُونَ إِلَى سِجْنٍ فِي جَهَنَّمَ يُسَمَّى بُولَسَ تَعْلُوهُمْ نَارُ الْأَنْبِيَارِ يُسْقَوْنَ مِنْ عُصَاةِ أَهْلِ النَّارِ طِينَةَ الْحَبَالِ * رواه الترمذي

5112- Amr b. Şuayb, babasından, o da dedesinden, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Kıyamet günü, büyüklük taslayanlar insan şeklinde zerrecikler gibi mahşer yerine çıkarılacaklar ve zillet her yönden kendilerini kaplayacak. Cehennem'de «Bûles» denilen bir hapisaneyeye sürülecekler, ateş dalgaları üzerlerine yükselecek ve Cehennemlikelerin bedenlerinden akan kanlı irinden meydana gelen «Habal» dan içecekler" buyurduğunu nakleder. [Hasen]

Tirmizi (2492) * Sahihu't-Terğib (2911)

٥١١٣ - [١٠] عَنْ عَطِيَّةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ الْعَضْبَ مِنَ الشَّيْطَانِ، وَإِنَّ الشَّيْطَانَ خُلِقَ مِنَ النَّارِ، وَإِنَّمَا تُطْفَأُ النَّارُ بِالْمَاءِ، فَإِذَا غَضِبَ أَحَدُكُمْ فَلْيَتَوَضَّأْ * رواه أبو داود

5113- Atiyye der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): «Öfke şeytandandır. Şeytan da ateşten yaratıldı. Ateş de suyla söndürülür. Bunun için biriniz öfkelendiği zaman abdest alsın!» buyurdu. [Zayıf]

Ahmed (18148) ve Ebû Dâvud (4784) * es-Silsiletu'd-Daife (2/582)

٥١١٤ - [١١] عَنْ أَبِي ذَرِّ قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ لَنَا: إِذَا غَضِبَ أَحَدُكُمْ وَهُوَ قَائِمٌ فَلْيَجْلِسْ، فَإِنْ ذَهَبَ عَنْهُ الْعَضْبُ وَإِلَّا فَلْيُضْطَجِعْ * رواه أحمد وأبو داود

5114- Ebû Zer bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vasellem) bize: "Biriniz öfkelendiği zaman şayet ayaktaysa otursun. Bu şekilde öfkesi diner. Şayet yine dinmezse bu kez uzanıp yatsın!" buyurdu.

Ahmed (21675) ve Ebû Dâvud (4782)

٥١١٥ - [١٢] عَنْ أَشْمَاءَ بِنْتِ عُمَيْسِ الْحَنْعَمِيَّةِ قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ تَخَيَّلَ وَاخْتَالَ وَنَسِيَ الْكَبِيرَ الْمُتَعَالِ، بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ تَجَبَّرَ وَاعْتَدَى وَنَسِيَ الْجَبَّارَ الْأَعْلَى، بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ سَهَا وَلَهَا وَنَسِيَ الْمَقَابِرَ وَالْبَلَى، بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ عَتَا وَطَغَى وَنَسِيَ الْمُبْتَدَأَ وَالْمُنْتَهَى، بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ يَخْتَلِ الدُّنْيَا بِالدِّينِ، بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ يَخْتَلِ الدِّينَ بِالشُّبُهَاتِ، بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ طَمَعَ يَقْوَدُهُ، بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ هَوَى يُضِلُّهُ، بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ رَغَبَ يَذُلُّهُ * رواه الترمذي والبيهقي في "شعب الإيمان". وقالوا: ليس إسناده بالقوي وقال الترمذي أيضا : هذا حديث غريب

5115- Esmâ binti Umeys el-Has'amiyye der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Boş hayallere kapılıp da kibirlenen, büyük olan Allah'ı unutan bir kul ne kötü bir kuldur! Zorbalık yapıp başkalarının hakkına tecavüz eden ve yüce kudret sahibi olan Allah'ı unutan bir kul ne kötü bir kuldur! Gaflete düşüp boşa oyalanan, kabirleri ve toprak altında çürümeyi unutan bir kul ne kötü bir kuldur! Azıp isyan eden, ilk geldiği yer ile gideceği nihai yeri unutan bir kul ne kötü bir kuldur! Dünyası için dinini âlet eden bir kul ne kötü bir kuldur! Dine şüpheli şeyleri karıştıran bir kul ne kötü bir kuldur! Hırslarının peşinde sürüklenen bir kul ne kötü bir kuldur! Hevasına uyup da sapıtan bir kul ne kötü bir kuldur! Kendisini zillete düşürecek arzuların peşinde olan bir kul ne kötü bir kuldur!" buyurduğunu işittim. [Zayıf]

Tirmizî ("ğarîb") ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da ("İsnâdi zayıfır")* Daifu't-Terğîb (1742)

3- FASIL

۵۱۱۶ - [۱۳] عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا تَجَرَّعَ عَبْدٌ جَزَعَةً أَفْضَلَ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ جَزَعَةٍ غَيْظٍ، يَكْظُمُهَا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ تَعَالَى * رواه أحمد

5116- İbn Ömer'in bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Allah katında kulun içebileceği en değerli yudum, öfke anında Allah rızası için öfkesini yudumlayıp içine atmasıdır"* buyurdu. [Sahih]

Ahmed (2/128) ve İbn Mâce (4189) * Sahihu't-Terğib (2752)

۵۱۱۷ - [۱۴] وعن ابن عباس في قوله تعالى: ﴿ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾: الصَّبْرُ عِنْدَ الْغَضَبِ وَالْعَفْوُ عِنْدَ الْإِسَاءَةِ فَإِذَا فَعَلُوهُ عَصَمَهُمُ اللَّهُ وَخَصَّصَ لَهُمْ عَدُوَّهُمْ كَأَنَّهُ وَلِيُّ حَمِيمٍ * رواه البخاري تعليقا

5117- İbn Abbâs, "Sen, fenalığı en güzel şekilde bertaraf et" (Fussilet Sur. 34) âyeti hakkında: "Bu, ancak öfke anında sabretmek, kötülüğe maruz kaldığında ise affetmekle olur. İşte böyle yaparlarsa Allah onları korur ve düşmanları onlara boyun eğer; «o zaman, seninle arasında düşmanlık bulunan kişinin yakın bir dost gibi olduğunu görürsün»" dedi. [Sahih]

Buhârî (7201)

۵۱۱۸ - [۱۵] عَنْ بَهْرِ بْنِ حَكِيمٍ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ الْغَضَبَ لِيُفْسِدُ الْإِيمَانَ كَمَا يُفْسِدُ الصَّبْرَ الْعَسَلَ.

5118- Behz b. Hakîm'in babası kanalıyla dedesinden bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "(Tadı acı olan) sabır otunun balı bozması gibi öfke de imanı bozar" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8294) * es-Silsiletu'd-Daife (4/1918)

٥١١٩ - [١٦] وعن عمر قال وهو على المنبر: يَا أَيُّهَا النَّاسُ تَوَاضَعُوا فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: " مَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ رَفَعَهُ اللَّهُ، فَهُوَ فِي نَفْسِهِ صَغِيرٌ، وَفِي أَعْيُنِ النَّاسِ عَظِيمٌ، وَمَنْ تَكَبَّرَ وَضَعَهُ اللَّهُ ﷻ فَهُوَ فِي أَعْيُنِ النَّاسِ صَغِيرٌ، وَفِي نَفْسِهِ كَبِيرٌ، وَحَتَّى لَّهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِمْ مِنْ كَلْبٍ أَوْ خِنْزِيرٍ " "

5119- Hz. Ömer, minberde iken dedi ki: "Ey insanlar! Alçak gönüllü olun! Çünkü ben Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurduğunu işittim: Allah için tevazu göstereni Allah yüceltir. O kendisini küçük görse bile insanların gözünde yücelir. Kibirlenen kimseyi de Allah alçaltır. Kendi gözünde büyük olsa bile insanların gözünde küçüktür. Hatta bir köpek ya da domuzdan bile değersiz olur." [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8140) * es-Silsiletu'd-Daife (3/1295)

٥١٢٠ - [١٧] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: قَالَ مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ: يَا رَبِّ مَنْ أَعَزُّ عِبَادِكَ عِنْدَكَ قَالَ مَنْ إِذَا قَدَرَ عَمَرَ

5120- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Hz. Mûsa: «Kullarımın hangisi daha izzetlidir?» diye sordu. Rab: «Güçlü olduğunda/gücü yettiğinde bağıslayan kimse» buyurdu." [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8327) * Daifu'l-Câmi' (4066)

٥١٢١ - [١٨] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ يَقُولُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ خَزَنَ لِسَانَهُ سَتَرَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ، وَمَنْ كَفَّ غَضَبَهُ كَفَّ اللَّهُ عَنْهُ عَذَابَهُ وَمَنْ اخْتَدَرَ إِلَى اللَّهِ قَبِلَ اللَّهُ مِنْهُ عُذْرَهُ.

5121- Enes, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim diline sahip olursa Allah kususunu örter. Kim kızgınlığına hâkim olursa, Allah onu azabından korur. Kim de Allah'a mazeretini arz ederse, Allah özrünü kabul eder" buyurduğunu nakleder. [Hasen]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (8311) * es-Silsiletu's-Sahîha (5/2360)

٥١٢٢ - [١٩] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "ثَلَاثٌ مُنْجِيَاتٌ، وَثَلَاثٌ مُهْلِكَاتٌ، فَأَمَّا الْمُنْجِيَاتُ: فَتَقْوَى اللَّهِ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ، وَالْقَوْلُ بِالْحَقِّ فِي الرِّضَا وَالسُّخْطِ، وَالْقَضْدُ فِي الْغِنَى وَالْفَقْرِ، وَأَمَّا الْمُهْلِكَاتُ: فَهَوَى مُتَّبِعٌ، وَشُحٌّ مُطَاعٌ، وَإِعْجَابُ الْمَرْءِ بِنَفْسِهِ، وَهِيَ أَشَدُّهُنَّ". رَوَى الْبَيْهَقِيُّ الْأَحَادِيثَ الْخَمْسَةَ فِي "شَعْبِ الْإِيمَانِ"

5122- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Üç şey kurtarıcı, üçü de helak edicidir. Kurtarıcı olanlar: Gizlide ve açıkta Allah'a karşı saygılı (takvalı) olmak; hoşnut ve öfkeliyken gerçeği söylemek; zenginlik ve yoksullukta tutumlu olmak. Helak edicilere gelince: Peşinden koşulan heves; (sahibinin hukuka riayet etmesine) engel olan cimrilik; en dehşetli olan ise kişinin kendisini beğenmesidir" buyurdu. [Sahih]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7252) * es-Silsiletu's-Sahîha (4/1802)

باب الظُّلم
Zulüm

1- FASIL

٥١٢٣ - [١] عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: الظُّلْمُ ظُلُمَاتٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ *

متفق عليه

5123- İbn Ömer'in bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Zulüm (haksızlık, sahibini) kıyamet gününde karanlıklar içerisinde (bırakacak) demektir" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (2447) ve Müslim (2579)

٥١٢٤ - [٢] عَنِ أَبِي مُوسَى قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «إِنَّ اللَّهَ لَيَمْلِي لِلظَّالِمِ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَهُ لَمْ يَفْلِتْهُ». قَالَ ثُمَّ قَرَأَ ﴿وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ﴾ * متفق عليه

5124- Ebû Mûsâ el-Eş'arî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Hiç şüphesiz Allah zâlime mühlet verir. Onu yakalayınca da kaçmasına fırsat vermez." Sonra şu âyeti okudu: "Rabbin, zâlim bir kasaba halkını yakalarken işte böyle yakalar. O'nun yakalaması gerçekten çok acı ve çetindir." (Hûd Sur. 102) [Sahih]

Buhârî (4686) ve Müslim (2583)

٥١٢٥ - [٣] عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: لَمَّا مَرَّ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بِالْحِجْرِ قَالَ: "لَا تَدْخُلُوا مَسَاكِينَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ مَا أَصَابَهُمْ إِلَّا أَنْ تَكُونُوا بَاكِينَ، ثُمَّ قَنَّعَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ رَأْسَهُ، وَأَسْرَعَ السَّيْرَ حَتَّىٰ أَجَارَ الْوَادِيَّ" * متفق عليه

5125- İbn Ömer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), (Semûd arazisinde bulunan) Hicr'den geçerken ashâbına: "Ağlamak için olmadıktan sonra kendi nefislerine zulmeden bu kimselerin evlerine sakın girmeyin! Zira onların başlarına gelenler sizin de başınıza gelir!" buyurdu. Sonra Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) başını sıkıca örttü ve vadiyi aşıp geçene kadar hızla yol aldı. [Sahih]

Buhârî (4419) ve Müslim (2980)

۵۱۲۶ - [۴] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَنْ كَانَتْ لَهُ مَظْلَمَةٌ لِأَخِيهِ مِنْ عَرَضِهِ أَوْ شَيْءٍ فَلْيَتَحَلَّلْهُ مِنْهُ الْيَوْمَ قَبْلَ أَنْ لَا يَكُونَ دِينَارٌ وَلَا دِرْهَمٌ إِنْ كَانَ لَهُ عَمَلٌ صَالِحٌ أُخِذَ مِنْهُ بِقَدْرِ مَظْلَمَتِهِ وَإِنْ لَمْ تَكُنْ لَهُ حَسَنَاتٌ أُخِذَ مِنْ سَيِّئَاتِهِ صَاحِبِهِ فَحُمِلَ عَلَيْهِ * رواه البخاري

5126- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Her kim kardeşinin namusuna yönelik bir haksızlığı olmuşsa, dinarın ve dirhemden olmayacağı gün gelmeden önce onunla bugün helalleşsin. Aksi takdirde kıyamet gününde haksızlık edenin salih bir ameli varsa, haksızlığı oranınca alınır ve haksızlık ettiği kişiye verilir. İyilikleri bulunmadığı takdirde ise, haksızlık ettiği kişininin kötülüklerinden alınıp kendisine yüklenir" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (2449)

۵۱۲۷ - [۵] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ أَتَذَرُونَ مَا الْمُفْلِسُ قَالُوا الْمُفْلِسُ فِينَا مَنْ لَا دِرْهَمَ لَهُ وَلَا مَتَاعَ فَقَالَ إِنَّ الْمُفْلِسَ مِنْ أُمَّتِي يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِصَلَاةٍ وَصِيَامٍ وَزَكَاةٍ وَيَأْتِي قَدْ شَتَمَ هَذَا وَقَذَفَ هَذَا وَأَكَلَ مَالَ هَذَا وَسَفَكَ دَمَ هَذَا وَضَرَبَ هَذَا فَيُعْطَى هَذَا مِنْ حَسَنَاتِهِ وَهَذَا مِنْ حَسَنَاتِهِ فَإِنْ فَيِّتَ حَسَنَاتُهُ قَبْلَ أَنْ يُقْضَى مَا عَلَيْهِ أُخِذَ مِنْ خَطَايَاهُمْ فَطُرِحَتْ عَلَيْهِ ثُمَّ طُرِحَ فِي النَّارِ * رواه مسلم

5127- Ebû Hureyre bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Müflis kişi kimdir biliyor musunuz?" diye sorunca, ashâb: "Bizde müflis dirhemi ve malı olmayan kişidir" dediler. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Ümmetinden asıl müflis olan kişinin kıyamet gününde kıldığı namaz, tuttuğu oruç ve verdiği zekatı getirilir. Bunun yanında, ona sövmesi, buna iftira atması, şunun malını yemesi, şunun kanını dökmesi, şuna vurması da getirilir. Bu şekilde haksızlık ettiği kişilere teker teker (haksızlığı oranınca) iyiliklerinden verilir. Şayet iyilikleri biter de haksızlıktan doğan borcu bitmezse, alacaklı olan kişilerin günahlarından alınıp onun üzerine yüklenir, sonra da ateşe atılır" buyurdu.

Müslim (2581)

۵۱۲۸ - [۶] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ لَتُوذُنَ الْحُقُوقِ إِلَى أَهْلِهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُقَادَ لِلشَّاةِ الْجَلْحَاءِ مِنَ الشَّاةِ الْقَرْنَاءِ " * رواه مسلم وَذَكَرَ حَدِيثَ جَابِرٍ: «اتَّقُوا الظُّلْمَ». فِي «بَابِ الْإِنْفَاقِ»

5128- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Kıyamet gününde her hak sahibine hakları verilecektir. Öyle ki boynuzsuz hayvanın bile boynuzlu hayvandan hakkı alınacaktır" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2582) Câbir'in "Zulümden kaçın..." hadisi, daha önce İnfâk bölümünde geçti. (no. 1865)

2- FASIL

۵۱۲۹ - [۷] عَنْ حَدِيثِ قَالٍ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا تَكُونُوا إِمَّعَةً، تَقُولُونَ: إِنْ أَحْسَنَ النَّاسُ أَحْسَنًا، وَإِنْ ظَلَمُوا ظَلَمْنَا، وَلَكِنْ وَطِنُوا أَنْفُسَكُمْ، إِنْ أَحْسَنَ النَّاسُ أَنْ تُحْسِنُوا، وَإِنْ أَسَاءُوا فَلَا تَظْلِمُوا * رواه الترمذي . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ

5129- Huzeyfe, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): «*Şayet insanlar bize iyilik ederse, biz de onlara iyilik ederiz. İnsanlar bize zulmederlerse, biz de onlara zulmederiz*» diyen asalaklardan olmayın! Aksine, insanlar size iyilik yaparlarsa siz de iyilik yapmaya, size zulmetmeleri durumunda da siz onlara zulmetmemeye kendinizi alıştıırın" buyurduğunu bildirir. [Zayıf]

Tirmizî (2007 "hasen ğarîb") * Daifu't-Terğîb (1494)

٥١٣٠ - [٨] عَنْ رَجُلٍ مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ قَالَ: كَتَبْتُ مُعَاوِيَةَ إِلَى عَائِشَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ أَنْ أَكْتُبِي إِلَيَّ كِتَابًا تُوصِينِي فِيهِ، وَلَا تُكْثِرِي عَلَيَّ، فَكَتَبَتْ عَائِشَةُ إِلَيَّ مُعَاوِيَةَ: سَلَامٌ عَلَيْكَ. أَمَا بَعْدُ: فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: مَنْ التَّمَسَ رِضَاءَ اللَّهِ بِسَخَطِ النَّاسِ كَفَاهُ اللَّهُ مُؤَنَّةَ النَّاسِ، وَمَنْ التَّمَسَ رِضَاءَ النَّاسِ بِسَخَطِ اللَّهِ وَكَلَهُ اللَّهُ إِلَى النَّاسِ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ. * رواه الترمذي

5130- Medine ahalisinden bir adam anlatıyor: Muâviye, müminlerin annesi Hz. Âişe'ye: "Bana öğütlerini içeren bir yazı yaz; ancak beni fazla sıkma" şeklinde bir mektup yazdı. Âişe de Muâviye'ye cevaben: "Sana selam olsun! Sonrasına gelince ise, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): «*İnsanların öfkesine rağmen Allah'ın rızasını gözeten kişiden, Allah insanların vereceği sıkıntıyı defeder. Allah'ın öfkesine rağmen insanların rızasını gözeten kişiyi ise Allah o insanlarla baş başa bırakır*» buyurduğunu işittim. Selam üzerine olsun" diye yazdı. [Sahih]

Tirmizî (2414) * es-Silsiletu's-Sahihha (5/2311)

3- FASIL

٥١٣١ - [٩] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ﴾ شَقَّ ذَلِكَ عَلَى أَصْحَابِ النَّبِيِّ ﷺ وَقَالُوا أَيُّنَا لَمْ يَظْلِمِ نَفْسَهُ. فَقَالَ

رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «لَيْسَ كَمَا تَظُنُّونَ. إِنَّمَا هُوَ كَمَا قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ ﴿يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾» * متفق عليه

5131- Abdullah (b. Mes'ûd) der ki: "İman edenler ve imanlarını zulüm ile karıştırmayanlar; işte güven onlarındır ve doğru yolu bulanlar da onlardır" (En'âm Sur. 82) âyeti nazil olduğunda bu hüküm Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) ashâbına ağır geldi. "Ey Allah'ın Resûlü! Hangimiz zulüm yapmadı ki?" diye sorduklarında, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "*Mânâsı sizin düşündüğünüz gibi değil, burada zulümden kasıt şirktir. Lokmân'ın, oğluna nasihat ederken şöyle dediğini duymadınız mı: "Yavrucuğum! Allah'a ortak koşma, çünkü Allah'a ortak koşmak (şirk), elbette büyük bir zulümdür."* (Lokmân Sur. 13). [Sahih]

Buhârî (3429) ve Müslim (124)

٥١٣٢ - [١٠] عَنْ أَبِي أَمَامَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مِنْ شَرِّ النَّاسِ مَنْزِلَةٌ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، عَبْدٌ أَذْهَبَ آخِرَتَهُ بِدُنْيَا غَيْرِهِ * رواه ابن ماجه

5132- Ebu Umame'nin bildirdiğine göre, Resulullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Mertebe yönünden insanların Kıyamet günü Allah katında en kötüsü, ahiretini, başkasının dünyası için helâk eden kuldür*" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (3966) * es-Silsiletu'd-Daife (4/1915)

٥١٣٣ - [١١] عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " الدَّوَابُّ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ثَلَاثَةٌ: دِيْوَانٌ لَا يَعْبَأُ اللَّهُ بِهِ شَيْئًا ، وَدِيْوَانٌ لَا يَتْرُكُ اللَّهُ مِنْهُ شَيْئًا ، وَدِيْوَانٌ لَا يَغْفِرُهُ اللَّهُ ، فَأَمَّا الدِّيْوَانُ الَّذِي لَا يَغْفِرُهُ اللَّهُ : فَالشِّرْكَ بِاللَّهِ ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ ﴿إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ ، فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ﴾ وَأَمَّا الدِّيْوَانُ الَّذِي لَا يَعْبَأُ اللَّهُ بِهِ شَيْئًا :

فَظَلُمَ الْعَبْدُ نَفْسَهُ فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ رَبِّهِ مِنْ صَوْمٍ يَوْمَ تَرَكَهُ ، أَوْ صَلَاةٍ تَرَكَهَا ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَغْفِرُ ذَلِكَ وَيَتَجَاوَزُ إِنْ شَاءَ ، وَأَمَّا الدَّيْوَانُ الَّذِي لَا يَشْرِكُ اللَّهُ مِنْهُ شَيْئًا : فَظَلُمَ الْعِبَادِ بَعْضِهِمْ بَعْضًا ، الْقِصَاصُ لَا مَحَالَةَ "

5133- Hz. Âişe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Allah katında amel defterleri üç çeşittir. Allah bunlardan birisinin içindekileri hiç önemsemmez. Birisinin içindekilerden hesabı sorulmadık bir şey bırakmaz. Diğerinin ise içindekilerden hiçbir şeyi affetmez. İçindekilerden hiçbir şeyi affetmediği defter, içinde Allah'a şirk koşma olan defterdir. Zira Allah: «Biliniz ki kim Allah'a ortak koşarsa muhakkak Allah ona cenneti haram kılar» (Maide Sur. 72) buyurmaktadır. İçindekileri önemsemediği defter; kulun kendisiyle Rabbi arasında olan, tutmamış olduğu bir günlük oruç veya namaz gibi kendi nefesine zulmettiği şeylerin yazılı olduğu defterdir. Allah, eğer dilerse bunları affeder ve bağışlar. Hesabını sormadık bir şey bırakmadığı defter ise, kulların birbirine yaptığı haksızlıkların yazıldığı defterdir. Bunlara muhakkak kısas uygular." [Zayıf]

Ahmed (26031) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7473) * Daifu'l-Câmi' (3022)

٥١٣٤ - [١٢] عَنْ عَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِيَّاكَ وَدَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّمَا يَسْأَلُ اللَّهُ حَقَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَا يَمْنَعُ ذَا حَقٍّ حَقَّهُ"

5134- Hz. Ali der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Mazlumun bedduasından sakının. Zira Allah, onun hakkını soracak ve hak sahibinin hakkını almasına mani olmayacaktır" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7464) * es-Silsiletu'd-Daife (1697)

٥١٣٥ - [١٣] عَنْ أَوْسِ بْنِ شُرْحَبِيلَ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: مَنْ مَسَى مَعَ ظَالِمٍ لِيَعِينَهُ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ ظَالِمٌ، فَقَدْ خَرَجَ مِنَ الْإِسْلَامِ.

5135- Evs b. Şurahbîl'in bildirdiğine göre kendisi Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim zalim olduğunu bildiği halde zalime yardım amacıyla yanında olursa İslam'dan çıkar!" buyurduğunu işitmiştir. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7675) * es-Silsiletu'd-Daife (11/5367)

٥١٣٦ - [١٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّهُ سَمِعَ رَجُلًا، يَقُولُ: "إِنَّ الظَّالِمَ لَا يَضُرُّ إِلَّا نَفْسَهُ، فَقَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ: بَلَى وَاللَّهِ حَتَّى الْخُبَارَى لَتَمُوتَ فِي وَكْرِهَا هُزْلًا لِظَلْمِ الظَّالِمِ". روى البيهقي الأحاديث الأربعة في "شعب الإيمان"

5136- Ebû Hureyre, bir adamın "Kuşkusuz yapılan haksızlık (sadece) yapana zarar verir" dediğini işitince; "Bilakis, Allah'a yemin olsun ki zalimin zulmü nedeniyle yuvasındaki toş kuşu bile zevk için öldürülmektedir" dedi.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7479)

بَابُ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ

İyiliği Emretme

1- FASIL

٥١٣٧ - [١] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيَعْتِزْهُ بِيَدِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أضعفُ الْإِيمَانِ *
رواه مسلم

5137- Ebû Saîd der ki: Allah'ın Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem): "İçinizden her kim bir kötülük görürse gücü varsa onu eliyle düzeltmeye çalışsın. Eliyle düzeltmeye gücü yetmezse diliyle düzeltsin. Diliyle düzeltmeye gücü yetmezse

onu gönüyle değiştirmeyi dilesin ki bu da, imanın en zayıf şeklidir” buyurduğunu işittim. [Sahih]

Müslim (49)

٥١٣٨ - [٢] وعن النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ يَقُولُ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ «مَثَلُ الْمُدْهِنِ فِي حُدُودِ اللَّهِ وَالْوَاقِعِ فِيهَا مَثَلُ قَوْمٍ اسْتَهَمُوا سَفِينَةً، فَصَارَ بَعْضُهُمْ فِي أَسْفَلِهَا وَصَارَ بَعْضُهُمْ فِي أَعْلَاهَا، فَكَانَ الَّذِي فِي أَسْفَلِهَا يَمُرُّونَ بِالمَاءِ عَلَى الَّذِينَ فِي أَعْلَاهَا، فَتَأَذُّوا بِهِ، فَأَخَذَ فَأَسَا، فَجَعَلَ يَنْقُرُ أَسْفَلَ السَّفِينَةِ، فَآتَوْهُ فَقَالُوا مَا لَكَ قَالَ تَأَذَّيْتُمْ بِهِ، وَلَا بَدَّ لِي مِنَ المَاءِ، فَإِنْ أَخَذُوا عَلَى يَدَيْهِ أَنْجُوهُ وَنَجَّوْا أَنْفُسَهُمْ، وَإِنْ تَرَكَوهُ أَهْلَكُوهُ وَ أَهْلَكُوا أَنْفُسَهُمْ» * رواه البخاري

5138- Nu'mân b. Beşîr der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah'ın sınırları hususunda gevşek davranarak onları zayi eden ile onların içine düşen kimselerin misali, şu topluluğun misali gibidir: Bu topluluk bir gemi (de kalacakları yer) hususunda kur'a çektiler. Neticede kimileri geminin aşağı katında, kimileri de geminin üst katında oldular. Geminin alt katındakiler suya, üst kattakilerin üzerinden geçiyorlardı. Üsttekiler onların bu gidiş gelişlerinden rahatsız oluyorlardı. Derken su getirenlerden biri bir balta alıp geminin dibini delmeye başladı. Gemidekiler onun yanına gelip: «Sen ne yapıyorsun?» dediler. O da: «Sizler benim yüzümden rahatsız oldunuz. Benim için de sudan ayrı kalmak mümkün değil» dedi. İşte bu durumda eğer o gemidekiler bu kişinin ellerinden tutarak ona mani olurlarsa, hem onu, hem de kendilerini kurtarmış olurlar. Eğer onu kendi haline bıraksalardı, hem onu, hem de kendilerini helak etmiş olurlar" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (2686)

٥١٣٩ - [٣] عَنْ أُسَامَةَ قَالَ سَمِعْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ «يَجَاءُ بِرَجُلٍ
فَيَطْرَحُ فِي النَّارِ، فَيَطْحَنُ فِيهَا كَطْحَنِ الْحِمَارِ بِرَحَاهُ، فَيَطْيِفُ بِهِ أَهْلُ النَّارِ فَيَقُولُونَ
أَيُّ فُلَانُ أَلَسْتَ كُنْتَ تَأْمُرُ بِالْمَغْرُوفِ، وَتَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ فَيَقُولُ إِنِّي كُنْتُ أَمُرُ
بِالْمَغْرُوفِ وَلَا أَفْعَلُهُ، وَأَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَفْعَلُهُ» * متفق عليه

5139- Usâme der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurduğunu işittim: "(Kıyamet gününde) kişi getirilip cehennem ateşine atılır. Merkebin değirmen taşı etrafında dönmesi gibi o da ateşin içinde dönmeye başlar. Cehennemlikler yanına gelip: «Ey Filan! Sen bize iyiliği emredip kötülükten sakındırmaz mıydın?» diye sorduklarında, o: «Size iyiliği emreder, ama ben yapmazdım. Sizi kötülükten sakındırır, ama ben kötülük yapardım» karşılığını verir." [Sahih]

Buhârî (3267) ve Müslim (2989)

2- FASIL

٥١٤٠ - [٤] عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ
لَتَأْمُرَنَّ بِالْمَغْرُوفِ وَلَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ أَوْ لَيُوشِكَنَّ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عِقَابًا مِنْهُ
ثُمَّ تَدْعُونَهُ فَلَا يُسْتَجَابُ لَكُمْ * رواه الترمذي هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ.

5140- Huzeyfe b. el-Yemân'ın bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Canım kudret elinde olana yemin olsun ki ya iyiliği emreder kötülükten sakındırırınız, ya da Allah size katından öyle bir ceza gönderir ki artık dua ettiğinizde bile size icabet edilmez" buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (2169, "hasen") * Sahîhu't-Terğîb (2313)

٥١٤١ - [٥] عَنِ الْعَزِيزِ ابْنِ عَمِيرَةَ الْكِنْدِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِذَا عَمِلْتَ
الْخَطِيئَةَ فِي الْأَرْضِ، كَانَ مَنْ شَهِدَهَا فَكَرِهَهَا كَانَ كَمَنْ غَابَ عَنْهَا، وَمَنْ غَابَ
عَنْهَا فَرَضِيَهَا، كَانَ كَمَنْ شَهِدَهَا * رواه أبو داود

5141- Urs b. Amîra el-Kindî'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Yeryüzünde bir hata işlendiğine şahit olan kişi şayet bunu çirkin görürse bu hatayı hiç görmemiş gibi olur. Öyle bir hatanın işlenişine şahit olmayan; ancak buna razı olan kişi de o hataya şahit olup da razı olan gibi olur" buyurdu. [Hasen]

Ebû Dâvud (4345) * Sahîhu'l-Câmi' (689)

٥١٤٢ - [٦] عَنْ أَبِي بَكْرٍ قَالَ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّكُمْ تَفْرُؤُونَ هَذِهِ الْآيَةَ: ﴿يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسِكُمْ لَا تَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ﴾ وَإِنَّا سَمِعْنَا رَسُولَ
اللَّهِ ﷺ، يَقُولُ: إِنَّ النَّاسَ إِذَا رَأَوْا الْمُنْكَرَ لَا يُغَيِّرُونَهُ، أَوْشَكَ أَنْ يَعْمَهُمُ اللَّهُ بِعِقَابِهِ *
رواه ابن ماجة والترمذي وصححه.

وفي رواية أبي داود: "إِنَّ النَّاسَ إِذَا رَأَوْا الظَّالِمَ فَلَمْ يَأْخُذُوا عَلَى يَدَيْهِ أَوْشَكَ
أَنْ يَعْمَهُمُ اللَّهُ بِعِقَابٍ". وفي أخرى له: "مَا مِنْ قَوْمٍ يُعْمَلُ فِيهِمْ بِالْمَعَاصِي ثُمَّ
يَقْدِرُونَ عَلَى أَنْ يُغَيِّرُوا ثُمَّ لَا يُغَيِّرُوا إِلَّا يُوشِكُ أَنْ يَعْمَهُمُ اللَّهُ مِنْهُ بِعِقَابٍ". وفي
أخرى له: "مَا مِنْ قَوْمٍ يُعْمَلُ فِيهِمْ بِالْمَعَاصِي هُمْ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَعْمَلُهُ"

5142- Hz. Ebû Bekr, kalkıp Allah'a hamd ve sena ettikten sonra şöyle dedi: "Ey insanlar! Sizler, «Ey iman edenler! Siz kendinizi düzeltin. Siz doğru yolda olursanız, yoldan sapan kimse size zarar veremez» (Maide Sur. 105) âyetini okuyorsunuz (ve doğru olmayan bir şekilde tevîl ediyorsunuz). Biz Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "İnsanlar kötülüğü görünce

onu değiştirmezlerse, aradan fazla bir zaman geçmeksizin Allah kendi nezdinden onların hepsini kuşatacak bir ceza gönderir" buyurduğunu işittik. [Sahih]

İbn Mâce (4005) ve Tirmizî (2168)* Sahihu't-Terğib (2317)

Ebû Dâvud'un rivayetinde: "Muhakkak ki insanlar zalimi gördükleri zaman ona engel olmazlarsa, aradan fazla bir zaman geçmeksizin Allah kendi nezdinden onların hepsini kuşatacak bir ceza gönderir" ibaresi;

Yine Ebû Dâvud'un başka rivayetinde: "Kuşkusuz insanlar zulmü gördükleri zaman, güçleri yettiğ halde ona engel olmazlarsa, Allah'ın azabının tümü üzerine inmesi pek yakındır" ibaresi;

Yine onun başka bir rivayetinde: "Bir topluluk ki aralarında masiyetler işlenir, sayıları onu işleyenlerden çok olduğu halde ona engel olmazlarsa..." ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Ebû Dâvud (4338-40) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

۵۱۴۳ - [۷] عَنْ جَرِيرٍ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: مَا مِنْ رَجُلٍ يَكُونُ فِي قَوْمٍ يُعْمَلُ فِيهِمْ بِالْمَعَاصِي، يَقْدِرُونَ عَلَى أَنْ يُغَيِّرُوا عَلَيْهِ، فَلَا يُغَيِّرُوا، إِلَّا أَصَابَهُمُ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَمُوتُوا * رواه أبو داود وابن ماجه

5143- Cerîr der ki: Allah'ın Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vasselam): "İçlerinde, günahlar işleyen bir adam olup da onu düzeltmeye güçleri yettiğ halde bunu yapmayan bir topluluğa, Allah ölümlerinden önce mutlaka katından bir azap gönderir!" buyurduğunu işittim. [Hasen]

Ebû Dâvud (4338) ve İbn Mâce (4009) * Sahihu't-Terğib (2316)

٥١٤٤ - [٨] عن ابي أمية السَّعْبَانِي قَالَ سَأَلْتُ أَبَا ثَعْلَبَةَ الْحُسَيْنِي فَقُلْتُ يَا أَبَا ثَعْلَبَةَ كَيْفَ تَقُولُ فِي هَذِهِ الْآيَةِ ﴿عَلَيْكُمْ أَنْفُسِكُمْ﴾ قَالَ أَمَا وَاللَّهِ لَقَدْ سَأَلْتُ عَنْهَا خَبِيرًا سَأَلْتُ عَنْهَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ بَلْ ائْتَمِرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَتَنَاهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ حَتَّى إِذَا رَأَيْتَ شُحًا مُطَاعًا وَهَوَى مُتَّبَعًا وَدُنْيَا مُؤَثَّرَةً وَإِعْجَابَ كُلِّ ذِي رَأْيٍ بِرَأْيِهِ فَعَلَيْكَ يَغْنِي بِنَفْسِكَ وَدَعَّ عَنْكَ الْعَوَامَ فَإِنَّ مِنْ وَرَائِكُمْ أَيَّامَ الصَّبْرِ الصَّبْرُ فِيهِ مِثْلُ قَبْضِ عَلَى الْجَمْرِ لِلْعَامِلِ فِيهِمْ مِثْلُ أَجْرِ خَمْسِينَ رَجُلًا يَعْمَلُونَ مِثْلَ عَمَلِهِ وَزَادَنِي غَيْرُهُ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَجْرُ خَمْسِينَ مِنْهُمْ قَالَ أَجْرُ خَمْسِينَ مِنْكُمْ * رواه الترمذي وابن ماجه

5144- Ebû Umeyye eş-Şa'bânî anlatıyor: Ebû Sa'lebe el-Huşenî'ye: "Ey Ebû Sa'lebe! «Ey inananlar! Siz kendinize bakın; doğru yolda iseniz sapıtan kimse size zarar veremez. Hepinizin dönüşü Allah'adır, işlemekte olduklarınızı size haber verecektir» (Mâide Sur. 105) âyeti hakkında ne düşünüyorsun?" diye sorduğumda dedi ki: "Vallahi ben de bu âyeti Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) sordum. O zaman bana: «Sizler iyiliği emredip kötü şeylerden de sakındırmaya devam edin. Ancak cimrilere boyun eğildiğini, arzuların peşinden gidildiğini, dünyanın (dine) tercih edildiğini, herkesin de kendi görüşünü beğendiğini gördüğünde işte o zaman insanlarla uğraşmayı bırak ve kendine bak. Sizlerden sonra sabretme günleri gelecek ki o zamanlar sabretmek, avuçta kor taşımak gibi olacaktır. O zaman kişinin yaptığı bir amele, aynı ameli yapan elli kişinin alacağı sevap kadar sevap verilecektir» buyurdu" [Sahih]

Tirmizi (4014) ve İbn Mâce (4014) * [Sahih Sünen İbn Mâce]

٥١٤٥ - [٩] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: صَلَّى بِنَا رَسُولِ اللَّهِ ﷺ يَوْمًا صَلَاةَ الْعَصْرِ بِنَهَارٍ ثُمَّ قَامَ خَطِيبًا فَلَمْ يَدْعُ شَيْئًا يَكُونُ إِلَى قِيَامِ السَّاعَةِ إِلَّا أَخْبَرَنَا بِهِ، حَفِظَهُ مَنْ حَفِظَهُ، وَنَسِيَهُ مَنْ نَسِيَهُ، وَكَانَ فِيمَا قَالَ: إِنَّ الدُّنْيَا حُلُوةٌ خَصِرَةٌ، وَإِنَّ اللَّهَ

مُسْتَحْلِفِكُمْ فِيهَا فَتَاطِرٌ كَيْفَ تَعْمَلُونَ، أَلَا فَاتَّقُوا الدُّنْيَا وَاتَّقُوا النِّسَاءَ وَكَانَ فِيهَا
 قَالَ: أَلَا لَا يَمْنَعَنَّ رَجُلًا هَيْبَةُ النَّاسِ أَنْ يَقُولَ بِحَقِّي إِذَا عَلِمَهُ قَالَ: فَبَكَى أَبُو سَعِيدٍ
 وَقَالَ: قَدْ وَاللَّهِ رَأَيْتَا أَشْيَاءَ فَهِنْنَا، فَكَانَ فِيهَا قَالَ: أَلَا إِنَّهُ يُنْصَبُ لِكُلِّ غَادِرٍ لَوَاءٌ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ بِقَدْرِ غَدْرَتِهِ، وَلَا غَدْرَةَ أَعْظَمَ مِنْ غَدْرَةِ إِمَامٍ عَامَّةٍ يُزَكَّرُ لَوَاؤُهُ عِنْدَ اسْتِهِ
 فَكَانَ فِيهَا حَفِظْنَا يَوْمَئِذٍ: أَلَا إِنَّ بَيْنِي آدَمَ خُلِقُوا عَلَى طَبَقَاتٍ شَتَّى، فَمِنْهُمْ مَنْ يُوَلَّدُ
 مُؤْمِنًا وَيَحْيَا مُؤْمِنًا وَيَمُوتُ مُؤْمِنًا، وَمِنْهُمْ مَنْ يُوَلَّدُ كَافِرًا وَيَحْيَا كَافِرًا وَيَمُوتُ
 كَافِرًا، وَمِنْهُمْ مَنْ يُوَلَّدُ مُؤْمِنًا وَيَحْيَا مُؤْمِنًا وَيَمُوتُ كَافِرًا، وَمِنْهُمْ مَنْ يُوَلَّدُ كَافِرًا
 وَيَحْيَا كَافِرًا وَيَمُوتُ مُؤْمِنًا، أَلَا وَإِنَّ مِنْهُمْ الْبَطِيءَ الْغَضَبِ سَرِيعِ الْفَيْءِ، وَمِنْهُمْ
 سَرِيعُ الْغَضَبِ سَرِيعِ الْفَيْءِ، فَتِلْكَ بَيْتُكَ، أَلَا وَإِنَّ مِنْهُمْ سَرِيعَ الْغَضَبِ بَطِيءَ
 الْفَيْءِ، أَلَا وَخَيْرُهُمْ بَطِيءُ الْغَضَبِ سَرِيعِ الْفَيْءِ، أَلَا وَشَرُّهُمْ سَرِيعُ الْغَضَبِ بَطِيءُ
 الْفَيْءِ، أَلَا وَإِنَّ مِنْهُمْ حَسَنَ الْقَضَاءِ حَسَنَ الطَّلَبِ، وَمِنْهُمْ سَيِّئُ الْقَضَاءِ حَسَنُ
 الطَّلَبِ، وَمِنْهُمْ حَسَنُ الْقَضَاءِ سَيِّئُ الطَّلَبِ، فَتِلْكَ بَيْتُكَ، أَلَا وَإِنَّ مِنْهُمْ السَّيِّئَ
 الْقَضَاءِ السَّيِّئَ الطَّلَبِ، أَلَا وَخَيْرُهُمُ الْحَسَنُ الْقَضَاءِ الْحَسَنُ الطَّلَبِ، أَلَا وَشَرُّهُمْ
 سَيِّئُ الْقَضَاءِ سَيِّئُ الطَّلَبِ، أَلَا وَإِنَّ الْغَضَبَ جَمْرَةٌ فِي قَلْبِ ابْنِ آدَمَ، أَمَا رَأَيْتُمْ إِلَى
 حُمْرَةِ عَيْنَيْهِ وَانْتِفَاحِ أَوْدَاجِهِ، فَمَنْ أَحَسَّ بِشَيْءٍ مِنْ ذَلِكَ فَلْيَلْصِقْ بِالْأَرْضِ قَالَ:
 وَجَعَلْنَا نَلْتَفِتُ إِلَى الشَّمْسِ هَلْ بَقِيَ مِنْهَا شَيْءٌ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَلَا إِنَّهُ لَمْ
 يَبْقَ مِنَ الدُّنْيَا فِيهَا مَضَى مِنْهَا إِلَّا كَمَا بَقِيَ مِنْ يَوْمِكُمْ هَذَا فِيهَا مَضَى مِنْهُ * رواه
 الترمذي

5145- Ebû Saîd el-Hudrî bildiriyor: Bir gün Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bizlere ikinci namazını ilk vaktinde kıldırdı ve hutbe vermek için kalktı. Hutbesinde kıyamete dek olacak ne varsa hepsinden bahsetti. Bunları aklında tutan tuttu, tutamayan da unuttu. Hutbede söyledikleri arasında

şunlar da vardı: "Dünya tatlı ve güzeldir. Allah da dünyayı sizlere geçici olarak vermiş ve yaptıklarınızı görmektedir. Onun için dünyadan ve kadınlardan yana dikkatli olun!" Söyledikleri arasında şu da vardı: "İnsanlardan olan korkusu, kişinin hak bildiği şeyi söylemesine engel olmasın!"

Ebû Saîd ağlayarak şöyle dedi: "Vallahi bazı gerçekleri gördük; ama dile getirmekten korktuk!" Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) söyledikleri arasında şunlar da vardı: "Bilin ki kıyamet gününde her haine, ihanetinin büyüklüğü oranınca bir bayrak dikilir. Ancak devlet başkanının ihanetinden daha büyük bir ihanet olamaz ve onun bayrağı ardına dikilecektir."

O gün Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) aklımızda tuttuğumuz sözleri arasında şunlar da vardı: "Bilin ki Âdemoğulları değişik tabakalarda yaratılmışlardır. Kimisi mümin olarak doğup, mümin olarak yaşayıp, mümin olarak ölürken, kimisi de kafir olarak doğar, öyle yaşar ve bir kafir olarak da ölür. Kimisi mümin olarak doğar, mümin olarak yaşar; ancak bir kafir olarak ölür. Kimisi de kafir olarak doğar, kafir olarak yaşar; ancak bir mümin olarak ölür. İçlerinden kimisi geç öfkelenir ve hemen de öfkesi diner. Kimisi çabuk öfkelenir ve aynı şekilde çarçabuk da öfkesi diner. Bunlarda öfke ile dinme birbirini dengeler. Ancak kimi vardır ki çabuk öfkelenir ve bu öfkesi de çok geç diner. Bunlar içinde en iyisi, geç öfkelenip bu öfkesi de hemen dinendir. Bunların içinde en kötüsü de, çabuk öfkelenen, ancak bu öfkesi geç dinen kişidir. Bilin ki insanların içlerinden kimisi öderken de, isterken de güzel davranır. Kimisi kötü bir şekilde ödemesini yapar, ancak istemesi güzeldir. Kimisi ödemeyi güzel, ancak istemeyi kötü bir şekilde yapar. Bunlar da birbirini dengeler. Ancak kimisinin hem ödemesi, hem de istemesi kötüdür. Bunlar içinde en iyisi, hem ödemesi, hem de istemesi güzel olandır. En kötülerini de, hem ödemesi, hem de istemesi kötü olandır. Bilin ki öfke Âdemoğlunun kalbinde bir kordur. Öfkeliyken gözlerinin nasıl kızardığını, boyun damarlarının nasıl da kabardığını görmez misiniz? Her kim öfke yönünde içinde bir şey hisse derse toprağa uzansın."

Ebû Saîd dedi ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bunları bize anlatırken biz de battı mı diye Güneş'e bakmaya başladık." Sonra Resûlullah (sallallahu aleyhi

vesellem) şöyle buyurdu: "Bilin ki dünyanın geçen ömrüne karşılık geriye kalan ömrü, sizin bu günden geçen zamana karşılık geriye kalan zaman kadardır." [Zayıf]

Tirmizî (2191) * [Daif Süneni't-Tirmizî]

٥١٤٦ - [١٠] عَنْ أَبِي الْبُخْتَرِيِّ قَالَ: أَخْبَرَنِي مَنْ سَمِعَ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ: وَقَالَ سَلِيمَانُ: حَدَّثَنِي رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ ﷺ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: لَنْ يَهْلِكَ النَّاسَ حَتَّى يَغْدِرُوا، أَوْ يُغْدِرُوا مِنْ أَنْفُسِهِمْ. * رواه أبو داود

5146- Ebu'l-Bahterî der ki: Resûlullah'tan (sallallahu aleyhi vesellem) işiten bir kişi —veya sahabeden biri— bana O'nun şu sözünü haber verdi: "İnsanların günahları çoğalmadıkça (ve bu sebeble de kendilerini mazur görmedikçe) helak olmayacaklardır." [Sahih]

Ebû Dâvud (4347) * Sahîhu'l-Câmi' (5231)

٥١٤٧ - [١١] عَنْ عَدِيِّ بْنِ عَدِيٍّ الْكِنْدِيِّ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: إِنَّ اللَّهَ لَا يُعَذِّبُ الْعَامَّةَ بِعَمَلِ الْخَاصَّةِ، حَتَّى يَرَوْا الْمُنْكَرَ بَيْنَ ظَهْرَانِيهِمْ، وَهُمْ قَادِرُونَ عَلَى أَنْ يُنْكِرُوهُ فَلَا يُنْكِرُوهُ، فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ، عَذَّبَ اللَّهُ الْخَاصَّةَ وَالْعَامَّةَ. رواه في "شرح السنة"

5147- Adıyy b. Adıyy el-Kindî der ki: Ben, Allah'ın Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem): "Kuşkusuz Allah, kötülüğün toplumda yayıldığını ve önleme imkânları bulunup da onu önlemediklerini görmedikçe bazı kimselerin yaptıkları yüzünden bütün bir halka azap etmez. Eğer bunu yaparlarsa o zaman Allah özele de, genele de azap eder" buyurduğunu işittim. [Zayıf]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (4155) * es-Silsiletu'd-Daife (7/3110)

٥١٤٨ - [١٢] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَمَّا وَقَعَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ فِي الْمَعَاصِي، نَهَتْهُمْ عُلَمَاؤُهُمْ، فَلَمْ يَنْتَهُوا، فَجَالَسُوهُمْ فِي مَجَالِسِهِمْ قَالَ يَزِيدُ: أَحْسِبُهُ قَالَ: وَأَسْوَأَهُمْ وَوَاكَلُوهُمْ وَشَارَبُوهُمْ، فَضْرَبَ اللَّهُ قُلُوبَ بَعْضِهِمْ بِبَعْضٍ، وَلَعَنَهُمْ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ، وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ، ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ، وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مُتَكِنًا، فَجَلَسَ، فَقَالَ: لَأَ، وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، حَتَّى تَأْطُرُوهُمْ عَلَى الْحَقِّ أَطْرًا * رواه الترمذي وأبو داود

وفي روايته قال: "كَلَّا وَاللَّهِ لَتَأْمُرَنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَلَتَأْخُذَنَّ عَلَى يَدَيِ الظَّالِمِ وَلَتَأْطُرَنَّهُ عَلَى الْحَقِّ أَطْرًا وَلَتَقْضُرَنَّهُ عَلَى الْحَقِّ قَضْرًا أَوْ لِيَضْرِبَنَّ اللَّهُ بِقُلُوبِ بَعْضِكُمْ عَلَى بَعْضٍ ثُمَّ لِيَلْعَنَنَّكُمْ كَمَا لَعَنَهُمْ"

5148- Abdullah (b. Mes'ûd) der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "İsrail oğulları günahlara daldıkları zaman âlimleri bundan onları alıkoymak istedi, ancak onları dinlemediler. Sonrasında âlimleri onlarla birlikte aynı meclislerde oturdular, aynı çarşılarda bulundular ve aynı sofrada yiyip içtiler. Sonunda Allah tümünün kalplerini bir kıldı. Hakka karşı isyanları ve haddi aşmalarından dolayı da Hz. Dâvud ve İsa b. Meryem'in diliyle Allah onları lanetledi."

Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bunları söylerken bir yere yaslanıp oturmuştu. Daha sonra doğrulup oturdu ve: "Canım elinde olana yemin olsun ki, böylesi kişileri doğru yola getirmedikçe siz de kurtuluşa eremezsiniz!" buyurdu.

Ebû Dâvud'un rivayetinde: "Hayır! Sizler iyiliği emredip kötülükten sakındıracaksınız! Zalimin zulmüne engel olacak, onu hak yola getireceksiniz ve onu orada tutacaksınız! (Böyle yapmadığımız taktirde) Allah sizin kalblerinizi birbirine karıştıracak, sonra da onları lanetlediği gibi sizi de lanetleyecektir" ibaresi geçmiştir. [Zayıf]

Tirmizî (3047) ve Ebû Dâvud (4337) * Daifu't-Terğîb (1388)

٥١٤٩ - [١٣] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: رَأَيْتُ لَيْلَةَ أُسْرِي بِي رِجَالًا تُقْرَضُ شِفَاهُهُمْ بِمَقَارِيضَ مِنْ نَارٍ، فَقُلْتُ: مَنْ هَؤُلَاءِ يَا جِبْرِيلُ؟ قَالَ: هَؤُلَاءِ خُطَبَاءُ مِنْ أُمَّتِكَ، يَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ، وَيَنْسَوْنَ أَنْفُسَهُمْ. رواه في "شرح السنة" والبيهقي في "شعب الإيمان" وفي روايته قال: "خُطَبَاءُ مِنْ أُمَّتِكَ الَّذِينَ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ، وَيَقْرَأُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَلَا يَعْمَلُونَ"

5149- Enes b. Mâlik'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "İsrâ (Mirâc) gecesinde, dudakları ateşten makaslarla doğranan adamlarla karşılaştım. «Ey Cebrâîl! Bunlar kim?» diye sorduğumda şu karşılığı verdi: «Onlar ümmetinden hatiplerdir. Kur'ân'ı okur, insanlara iyiliği emreder; ancak kendilerini unuturlar (kendileri iyiliği yapmazlar)» buyurdu.

Beyhakî'nin rivayetinde: "Bunlar ümmetinin, kendi yapmadıkları halde başkalarına anlatan ve Allah'ın Kitab'ını okudukları halde gereğini yapmayan hatiplerdir" ibaresi geçmiştir.

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (4159) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (1637)

٥١٥٠ - [١٤] عَنْ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَنْزَلَتِ الْمَائِدَةُ مِنَ السَّمَاءِ خُبْزًا وَلَحْمًا، وَأَمْرُوا أَنْ لَا يَخُونُوا وَلَا يَدْخِرُوا لِعَدِّ، فَخَانُوا وَادَّخَرُوا وَرَفَعُوا لِعَدِّ، فَمَسَّحُوا قِرْدَةً وَخَنَازِيرَ * رواه الترمذي

5150- Ammâr b. Yasir der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Gökten İsa'ya inen sofra; et ve ekmek olarak indirilmişti ve kendilerine de hainlik yapmamaları ve yarın için bu gıdalardan saklamamaları emredilmişti. Fakat hainlik ettiler; yarın için bir şeyler alıp sakladılar. Sonunda da maymun ve domuz şekline sokuldular" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (3061) * [Daîf Süneni't-Tirmizî]

3- FASIL

٥١٥١ - [١٥] عن عمر بن الخطاب قال: قال رسول الله ﷺ: " إِنَّهُ يُصِيبُ مِنْ أُمَّتِي آخِرَ الزَّمَانِ مِنْ سُلْطَانِهِمْ شِدَائِدٌ، لَا يَنْجُو مِنْهُ إِلَّا رَجُلٌ عَرَفَ دِينَ اللَّهِ فَجَاهَدَ عَلَيْهِ بِلِسَانِهِ وَيَدِهِ وَقَلْبِهِ فَذَلِكَ الَّذِي سَبَقَتْ لَهُ السَّوَابِقُ، وَرَجُلٌ عَرَفَ دِينَ اللَّهِ، فَصَدَّقَ بِهِ، فَالْأَوَّلُ عَلَيْهِ سَابِقٌ، وَرَجُلٌ عَرَفَ اللَّهَ فَسَكَتَ، فَإِنْ رَأَى مَنْ يَعْمَلُ بِخَيْرٍ أَحَبَّهُ عَلَيْهِ، وَإِنْ رَأَى مَنْ يَعْمَلُ بِاطِلَالٍ أَبْغَضَهُ عَلَيْهِ، فَذَلِكَ الَّذِي يَنْجُو عَلَى إِبْطَانِهِ كُلَّهُ "

5151- Ömer b. el-Hattâb'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu alayhi vesellem) şöyle buyurdu: "Kuşkusuz benim ümmetim başlarına geçecek yöneticilerden dolayı ağır sıkıntılara maruz kalacaktır. Onlardan sadece Allah'ın dinini tanıyıp dili, eli ve kalbiyle cihad eden kişi kurtulacaktır ki o da geçmişte yaşadığı (dinin prensiplerine uygun) güzel yaşamı sayesinde gerçekleşir. Bir başkası ise Allah'ın dinini tanıyacak, tasdik edecektir. İlki bundan önce gelir. Bir diğeri ise Allah'ın dinini tanıyacak ancak susacak, hayırlı bir şey gördüğünde bundan hoşlanacak, batıl bir şey gördüğünde ise ondan nefret duyacaktır. Bu ise, astarında (içindeki bu duyguları) sayesinde kurtulan kimsedir." [Zayıf]

Beyhaki, Şuabu'l-îmân'da (7587) * es-Silsiletu'd-Daife (6725)

٥١٥٢ - [١٦] وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "أَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَيَّ جِبْرِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَنْ أَقْلِبَ مَدِينَةَ كَذَا وَكَذَا عَلَى أَهْلِهَا قَالَ: إِنَّ فِيهَا عَبْدَكَ فَلَأَنَا لَمْ يَعْصِكَ طَرْفَةَ عَيْنٍ". قَالَ: "فَقَالَ: أَقْلِبْهَا عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ فَإِنَّ وَجْهَهُ لَمْ يَتَمَعَّرْ فِي سَاعَةٍ قَطُّ "

5152- Câbir'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah, Cebrâil'e: «Filan şehrin altını üstüne getir!» diye vahyetti. Cebrâil: «Ama içinde bir an bile olsun sana karşı gelmeyen bir kulun var» dediğinde ise, Allah: «O da dahil o şehri içindekilerle birlikte altını üstüne getir! Zira, onların yaptıkları kötü şeyler karşısında o kulunun yüzü bir an olsun bile asılmadı!» karşılığını verdi" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7595) * es-Silsiletu'd-Daife (4/1904)

٥١٥٣ - [١٧] وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَسْأَلُ الْعَبْدَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَقُولُ: مَا لَكَ إِذَا رَأَيْتَ الْمُنْكَرَ فَلَمْ تُنْكِرْهُ؟ " قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " فَيُلْقَى حُجَّتَهُ فَيَقُولُ: يَا رَبِّ خِفْتُ النَّاسَ وَرَجَوْتُكَ. رَوَى الْبَيْهَقِيُّ الْأَحَادِيثَ الثَّلَاثَةَ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ "

5153- Ebû Saîd der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Muhakkak ki Allah kıyamet gününde kulu sorguya çekecek ve «Çirkin bir davranış gördüğünde neden karşı çıkmadın?» diye soracak. Kul mazeretini beyan ederek «Ya Rab! İnsanlardan koktum ve (senin bağışlamana) ümit ettim» diyecek" buyurdu. [Sahih]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (7575)

٥١٥٤ - [١٨] عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: وَالَّذِي نَفْسِي مُحَمَّدٌ بِيَدِهِ إِنَّ الْمَغْرُوفَ وَالْمُنْكَرَ خَلِيقَتَانِ يُنْصَبَانِ لِلنَّاسِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، فَأَمَّا الْمَغْرُوفُ: فَيُبَشِّرُ أَصْحَابَهُ وَيُوعِدُهُمُ الْخَيْرَ، وَأَمَّا الْمُنْكَرُ فَيَقُولُ: إِلَيْكُمْ إِلَيْكُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُ إِلَّا لُزُومًا * رواه أحمد والبيهقي في "شعب الإيمان"

5154- Ebû Mûsa el-Eş'arî'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Muhammedin camı kudret elinde bulunan (Allah)'a yemin olsun ki

elbette iyilik ve kötülük iki yaratıktır. Bunlar kıyamet günü insanların karşısına dikilir ve o zaman iyilik, kendi dostlarına/yanlılarına müjdeler ve onlara sevap vaad ederken kötülük: «Benden uzak durun, benden uzak durun» der. Ama (isteseler de) ondan ayrılamazlar» buyurdu.

Ahmed (4/391) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (10666)

كتاب الرّقاق

Rikâk Kitabı

1- FASIL

٥١٥٥ - [١] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: نِعْمَتَانِ مَغْبُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ: الصِّحَّةُ وَالْفَرَاغُ * رواه البخاري

5155- İbn Abbâs, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "İnsanların çoğu şu iki nimet konusunda aldanmıştır. Sağlık ve boş zaman" buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Buhâri (6412)

٥١٥٦ - [٢] عَنِ الْمُسْتَوْرِدِ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ، يَقُولُ: مَا مَثَلُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ، إِلَّا مَثَلُ مَا يَجْعَلُ أَحَدُكُمْ إِصْبَعَهُ فِي الْيَمِّ، فَلْيَنْظُرْ بِمِ يَرْجِعُ * رواه مسلم

5156- Müstevrid der ki: Ben, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in: "Âhiret (nimeti) karşısında dünya (nimeti); sizden birinizin parmağını denize batırması gibidir. O parmak denizden ne kadar su ile döner ona bir baksın" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Müslim (2858)

٥١٥٧ - [٣] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ مَرَّ بِالسُّوقِ دَاخِلًا مِنْ بَعْضِ الْعَالِيَةِ وَالنَّاسُ كَتَفَتَهُ فَمَرَّ بِجَدِيَّيْ أَسْكَ مَمِيَّتٍ فَتَنَاوَلَهُ فَأَخَذَ بِأُذُنِهِ ثُمَّ قَالَ أَيُّكُمْ يُحِبُّ أَنْ هَذَا لَهُ بِدِرْهَمٍ فَقَالُوا مَا نُحِبُّ أَنَّهُ لَنَا بِشَيْءٍ وَمَا نَصْنَعُ بِهِ قَالَ أَتُحِبُّونَ أَنَّهُ لَكُمْ قَالُوا وَاللَّهِ لَوْ كَانَ حَيًّا كَانَ عَيْنًا فِيهِ لِأَنَّهُ أَسْكَ فَكَيْفَ وَهُوَ مَمِيَّتٌ فَقَالَ فَوَاللَّهِ لَلدُّنْيَا أَهْوَنُ عَلَيَّ مِنَ هَذَا عَلَيْكُمْ * رواه مسلم

5157- Câbir b. Abdillâh bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), Medine'ye girerken yayla köylerinden bir pazara uğradı. İnsanlar çevresinde toplanmışlardı. Ölmüş kulağı kesik bir oğlağa rastladı. Oğlağın kulağından tuttu ve: "Bir dirhem karşılığında kim bu oğlağın kendisinin olmasını ister?" diye sordu. Oradakiler: "Hiçbir şey karşılığında bizim olmasını istemeyiz!" dediler. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizin olmasını istemez misiniz?" diye sorunca oradakiler: "Şayet ölü olmasaydı kulağı kesik diye kusurlu sayılırdı. Artık ölüyken onu ne yapalım?" karşılığını verdiler. Bunun üzerine Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Vallahi, dünyanın Allah'ın katındaki değeri, bu oğlağın sizin yanınızdaki değerinden daha azdır" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2957)

٥١٥٨ - [٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ، وَجَنَّةُ الْكَافِرِ" * رواه مسلم

5158- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Dünya müminin zindanı, kâfirin cennetidir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2956)

٥١٥٩ - [٥] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مُؤْمِنًا حَسَنَةً يُعْطَى بِهَا فِي الدُّنْيَا وَيُجْزَى بِهَا فِي الْآخِرَةِ وَأَمَّا الْكَافِرُ فَيُطْعَمُ بِحَسَنَاتِ مَا عَمِلَ بِهَا لِلَّهِ فِي الدُّنْيَا حَتَّى إِذَا أَفْضَى إِلَى الْآخِرَةِ لَمْ تَكُنْ لَهُ حَسَنَةٌ يُجْزَى بِهَا" *
رواه مسلم

5159- Enes b. Mâlik'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah mümin kuluna zulmetmez. Mümin kul bir iyilikte bulunduğu zaman Allah bu dünyada karşılığını verirken, âhirette de bu iyiliğine karşılık onu ödüllendirir. Kafir ise, Allah için yaptığı iyiliğin karşılığını dünyada görür; ancak âhirete intikal ettiği zaman karşılığını alacağı bir iyiliği kalmaz" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2808)

٥١٦٠ - [٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ «حُجِبَتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ، وَحُجِبَتِ الْجَنَّةُ بِالْمَكَارِهِ» * متفق عليه. إِلَّا أَنْ عِنْدَ مُسْلِمٍ: «حُفَّتْ». . بَدَلُ «حُجِبَتِ»

5160- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Cehennem, hoş giden şeylerle kuşatıldı. Cennet de nefsin hoşlanmadığı şeylerle çepeçevre sarıldı" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6487) ve Müslim (2823)

٥١٦١ - [٧] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ «تَعَسَّ عَبْدُ الدِّينَارِ وَعَبْدُ الدَّرْهَمِ وَعَبْدُ الْخَمِيصَةِ، إِنْ أُعْطِيَ رَضِيَ، وَإِنْ لَمْ يُعْطَ سَخِطَ، تَعَسَّ وَانْتَكَسَ، وَإِذَا شِيكَ فَلَا انْتَكَسَ، طُوبَى لِعَبْدٍ آخَذَ بِعِنَانِ فَرَسِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، أَشَعَثَ رَأْسُهُ

مُعْبَرَةٌ قَدَمَاهُ، إِنْ كَانَ فِي الْجِرَاسَةِ كَانَ فِي الْجِرَاسَةِ، وَإِنْ كَانَ فِي السَّاقَةِ كَانَ فِي السَّاقَةِ، إِنْ اسْتَأْذَنَ لَمْ يُؤْذَنَ لَهُ، وَإِنْ شَفَعَ لَمْ يُشَفَّعْ» * رواه البخاري

5161- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Altın kulu, gümüş kulu, saçaklı giysi kulu ve çizgili giysi kulu gün görmesin! Böyle kişiye verilirse memnun olur, verilmezse öfkelenir. Böylesi kişi sürünsün; başaşağı yuvarlansın! Vücûduna diken battığında cımbızla çıkararak kimse bulunmasın!" buyurdu.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) devamla: "Atının dizginlerini tutup Allah'ın yolunda (cihad için) giden, saçları dağınık, ayakları tozlanmış, nöbet görevindeyse, bunu en iyi şekilde eda eden, geri hizmette ise yine bunu en iyi şekilde yerine getiren, izin istediğinde (küçük görülüp değer) verilmeyen, aracı olmak istediğinde de kabul edilmeyen kula (mücahide) ne mutlu!" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (2887)

٥١٦٢ - [٨] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ يُحَدِّثُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ جَلَسَ ذَاتَ يَوْمٍ عَلَى الْمِنْبَرِ وَجَلَسْنَا حَوْلَهُ فَقَالَ إِنِّي مِمَّا أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِنْ بَغْدِي مَا يَفْتَحُ عَلَيْكُمْ مِنْ زَهْرَةِ الدُّنْيَا وَزَيْتِيهَا فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَوْيَأْتِي الْخَيْرُ بِالشَّرِّ فَسَكَتَ النَّبِيُّ ﷺ فَقِيلَ لَهُ مَا شَأْنُكَ تَكَلِّمُ النَّبِيَّ ﷺ وَلَا يُكَلِّمُكَ فَرَأَيْنَا أَنَّهُ يَنْزِلُ عَلَيْهِ قَالَ فَمَسَحَ عَنْهُ الرُّحْضَاءَ فَقَالَ أَيْنَ السَّائِلُ وَكَأَنَّهُ حَمِدَهُ فَقَالَ إِنَّهُ لَا يَأْتِي الْخَيْرُ بِالشَّرِّ وَإِنْ مِمَّا يُنْبِثُ الرَّبِيعَ يَقْتُلُ أَوْ يُلِيمُ إِلَّا أَكَلَةَ الْخَضِرَاءِ أَكَلْتُ حَتَّى إِذَا امْتَدَّتْ خَاصِرَتَاهَا اسْتَقْبَلَتْ عَيْنَ الشَّمْسِ فَتَلَطَّتْ وَبَالَتْ وَرَتَعَتْ وَإِنْ هَذَا الْمَالُ خَضِرَةٌ حُلُوةٌ فَنِعْمَ صَاحِبُ الْمُسْلِمِ مَا أُعْطِيَ مِنْهُ الْمِسْكِينُ وَالْيَتِيمَ وَابْنَ السَّبِيلِ أَوْ كَمَا قَالَ النَّبِيُّ ﷺ

وَأِنَّهُ مَنْ يَأْخُذْهُ بِغَيْرِ حَقِّهِ كَالَّذِي يَأْكُلُ وَلَا يَشْبَعُ وَيَكُونُ شَهِيدًا عَلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ *
متفق عليه

5162- Ebû Saîd el-Hudrî bildiriyor: Bir gün Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) minberin üzerinde oturdu, biz de toplanıp etrafında oturduk. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Benden sonra sizin için korktuğum şeylerden biri de dünya nimetleri ve süslerinin size sunulmasıdır"* buyurdu. Adamın biri: *"Ey Allah'ın Resûlü! Hiç iyi olan bir şey kötü olan bir şeye sebep olur mu?"* diye sorunca, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) sustu. Adama: *"Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) seninle konuşmadığı halde sana ne oluyor da onunla konuşuyorsun!"* diye çıkıştılar. Ancak Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) o esnada vahiy nazil olduğunu gördük. Daha sonra kendine gelip terini de sildikten sonra: *"Soru soran kişi nerede?"* diye sordu. Sanki ona teşekkür edecek gibiydi.

Sonra Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), adama: *"Hayırlı olan bir şey, şer olan bir şeye sebep olmaz; ancak baharla birlikte yetişen otlardan bazıları otçul hayvanlar dışındakileri ya öldürür, ya da ölüme yaklaştırırlar. Çünkü otçul hayvanlar işkembeleri dolana kadar yer, doyunca da Güneş'e karşı durur, dışkıyı atıp bevlederler. Sonra bir daha otlanmaya başlarlar. Bu (dünya) ma(ı)l da güzel ve tatlı bir şeydir. Ondandır yoksula, yetime ve yolda kalmışa veren malın sahibi ne güzel müslümandır"* buyurdu.

Ravi ekledi: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): *"O malı hakeki olmadığı halde alan kişi de yiyip de doymayan kişi gibidir. Üstelik o mal kıyamet gününde aleyhine şahitlik edecektir"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (1465) ve Müslim (1052)

٥١٦٣ - [٩] وعن عمرو بن عوف قال: قال رسول الله ﷺ: "قَوْلَ اللَّهِ لَا الْفَقْرَ أَخْشَى عَلَيْكُمْ ، وَلَكِنْ أَخْشَى عَلَيْكُمْ أَنْ تُبْسَطَ عَلَيْكُمُ الدُّنْيَا كَمَا بُسِطَتْ عَلَى مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ ، فَتَنَافَسُوهَا كَمَا تَنَافَسُوهَا وَتُهْلِكُكُمْ كَمَا أَهْلَكْتَهُمْ" * متفق عليه

5163- Amr b. Avf der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Allah'a yemin ederim ki, sizler için fakirlikten korkmuyorum. Fakat ben, sizden öncekilerin önüne serildiği gibi dünyanın sizin önünüze serilmesinden, onların dünya için yarıştıkları gibi sizin de yarışa girmenizden, dünyanın onları helâk ettiği gibi sizi de helâk etmesinden korkuyorum"* buyurdu. [Sahih]

Buhârî (4015) ve Müslim (2961)

٥١٦٤ - [١٠] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ اللَّهُمَّ اجْعَلْ رِزْقَ آلِ مُحَمَّدٍ قُوْتًا" وفي رواية: وقال كَفَافًا" * متفق عليه

5164- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Allahum! Muhammed ailesinin rızıkını kendilerine azık olacak kadar kıl"* diye dua etti. Diğer bir rivayette: *"yetecek kadar"* lafzıyla geçmektedir. [Sahih]

Buhârî (6460) ve Müslim (1055)

٥١٦٥ - [١١] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ أَسْلَمَ وَرَزِقَ كَفَافًا وَفَتَعَهُ اللَّهُ بِمَا آتَاهُ * رواه مسلم

5165- Abdullah b. Amr b. el-Âs, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Müslüman olan, kendisine yetecek kadar rızık verilen ve Allah'ın, verdiklerine karşılık kendisini kanaat sahibi eden kişi kurtuluşa ermiştir"* buyurduğunu nakleder.

Müslim (1054)

٥١٦٦ - [١٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ يَقُولُ الْعَبْدُ مَالِي مَالِي إِنَّمَا لَهُ مِنْ مَالِهِ ثَلَاثٌ مَا أَكَلُ فَأَفْتَى أَوْ لَبَسَ فَأَبْلَى أَوْ أُعْطِيَ فَأَفْتَنَى وَمَا سِوَى ذَلِكَ فَهُوَ ذَاهِبٌ وَتَارِكُهُ لِلنَّاسِ. " * رواه مسلم

5166- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Kul: «Malım! Malım!» der; oysa malından ona sadece yiyip tükettiği veya yiyip eskittiği veya verip (sevap olarak) elde ettiği vardır. Bunlardan geriye kalanı ise insanlara bırakıp gidecektir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2959)

۵۱۶۷ - [۱۳] عَنْ أَنَسٍ يَقُولُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: يَتَّبِعُ الْمَيِّتُ ثَلَاثَةَ أَهْلِهِ وَمَالَهُ وَعَمَلُهُ فَيَرْجِعُ اثْنَانِ أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَيَبْقَى وَاحِدٌ وَهُوَ عَمَلُهُ * متفق عليه

5167- Enes'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ölüyü üç şey takip eder: Ailesi, malı ve ameli. İkisi geri döner: Ailesi ve malı. Biri ise yanında kalır ki bu, onun amelidir" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6514) ve Müslim (2960)

۵۱۶۸ - [۱۴] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ «أَيُّكُمْ مَالٌ وَارِثُهُ أَحَبُّ إِلَيْهِ مِنْ مَالِهِ». قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا مِنَّا أَحَدٌ إِلَّا مَالُهُ أَحَبُّ إِلَيْهِ. قَالَ «فَإِنَّ مَالَهُ مَا قَدَّمَ، وَمَالٌ وَارِثُهُ مَا أَخَّرَ» * رواه البخاري

5168- Abdullah (b. Mes'ûd) bildiriyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Hanginiz varislerinin malını kendi malından daha fazla sever?" diye sorunca ashâb: "Ey Allah'ın Resûlü! Tabii ki hepimiz en çok kendi malımızı severiz!" karşılığını verdiler. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişinin malı (âhiret için) önceden (sadaka olarak) verdiği maldır. Varislerinin malı ise geriye kalan mallardır" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6442)

٥١٦٩ - [١٥] عَنْ مُطَرِّفٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ، قَالَ: ﴿أَلْهَاكُمْ التَّكَاثُرُ حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ﴾، قَالَ: يَقُولُ ابْنُ آدَمَ: مَالِي مَالِي، وَإِنَّ مَا لَكَ مِنْ مَالِكَ مَا أَكَلْتَ فَأَفْنَيْتَ، أَوْ لَبَسْتَ فَأَبْلَيْتَ، أَوْ أَعْطَيْتَ فَأَمْضَيْتَ * رواه مسلم

5169- Mutarrif, babasından, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): “Çokluk kuruntusu sizi o derece oyaladı ki, nihayet kabirleri ziyaret ettiniz.” (Tekâsür Sur. 1-2) âyeti hakkında: “İnsanoğlu: «Malım malım» der; ama ancak yiyip tükettiğin, giyip eskittiğin ve sadaka olarak verip te bu yolda harcadığın mal senindir” buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Müslim (2958)

٥١٧٠ - [١٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَيْسَ الْغِنَى عَنْ كَثْرَةِ الْعَرَضِ، إِنَّمَا الْغِنَى غِنَى النَّفْسِ * متفق عليه.

5170- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): “Zenginlik, mal çokluğu değildir. Asıl zenginlik gönül zenginliğidir” buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6446) ve Müslim (1051)

2- FASIL

٥١٧١ - [١٧] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ أَخَذَ عَنِّي هَوْلَاءِ الْكَلِمَاتِ فَيَعْمَلُ بِهِنَّ أَوْ يُعَلِّمُ مَنْ يَعْمَلُ بِهِنَّ؟ فَقُلْتُ: أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَأَخَذَ بِيَدِي فَعَدَّ خَمْسًا وَقَالَ: اتَّقِ الْمَحَارِمَ تَكُنْ أَعْبَدَ النَّاسِ، وَارْضَ بِمَا قَسَمَ اللَّهُ لَكَ تَكُنْ أَغْنَى النَّاسِ، وَأَحْسِنْ إِلَى جَارِكَ تَكُنْ مُؤْمِنًا، وَأَجِبْ لِلنَّاسِ مَا تُحِبُّ لِتَنْفِسَكَ تَكُنْ

مُسْلِمًا، وَلَا تُكْثِرِ الضَّحِكَ، فَإِنَّ كَثْرَةَ الضَّحِكِ تُمَيِّتُ الْقَلْبَ * رواه أحمد
والترمذي وقال : هذا حديث غريب

5171- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim benden şu kelimeleri öğrenir de onlarla amel eder veya amel edecek birine bunları öğretir?" diye sorunca, ben: "Ey Allah'ın Resûlü! Ben öğrenirim" dedim. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) elimi tuttu ve şu beş şeyi saydı: "Haramlardan uzak dur ki insanların en dindarı olasın. Allah'ın sana takdir ettiği rızka razı ol ki insanların en zengini olasın. Komşuna iyi davran ki mümin olasın. Kendin için istediğini diğer insanlar için de iste ki Müslüman olasın. Fazla da gülme; zira fazla gülmek kalbi öldürür". [Hasen]

Ahmed (8095) ve Tirmizî (2305, "ğarib") * Sahîhu't-Terğîb (2349)

٥١٧٢ - [١٨] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ، قَالَ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: يَا ابْنَ آدَمَ تَفَرَّغْ لِعِبَادَتِي أَمْلاً صَدْرَكَ غِنَى وَأَسَدٌ فَفَرَّكَ، وَإِلَّا تَفَعَّلْ مَلَأْتُ يَدَيْكَ شُغْلًا
وَلَمْ أَسَدٌ فَفَرَّكَ * رواه أحمد وابن ماجه

5172- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah şöyle buyurur: «Ey Âdemoğlu! Her durumda kendini bana ibadete ver ki; gönlünü zenginlikle doldurup ihtiyacını gidereyim. Fakat böyle yapmaz isen ellerini meşguliyetle doldurur fakirliğini gidermem»" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (8696) ve İbn Mâce (4107) * Sahîhu't-Terğîb (3166)

٥١٧٣ - [١٩] عَنْ جَابِرٍ قَالَ: ذُكِرَ رَجُلٌ عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ بِعِبَادَةٍ وَاجْتِهَادٍ، وَذُكِرَ
آخِرُ بَرَعَةٍ، فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: "لَا تَعْدِلُ بِالرَّعَةِ". يعنى الورع * رواه الترمذي

5173- Câbir der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yanında bir adam ibadet ve çabasıyla anıldı. Başka birisi de Allah'ın günah korkusu ile anıldı. Bunun

üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Hiçbir şey dînah korkusuna denk olamaz" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizi (2519)* es-Silsiletu'd-Daife (10/4817)

٥١٧٤ - [٢٠] عَنْ عَمْرِو بْنِ مَيْمُونِ الْأُودِيِّ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ لِرَجُلٍ وَهُوَ يَعْظُهُ: اغْتَنِمْ خَمْسًا قَبْلَ خَمْسٍ: شَبَابَكَ قَبْلَ هَرَمِكَ، وَصِحَّتَكَ قَبْلَ سَقَمِكَ، وَغِنَاكَ قَبْلَ فَقْرِكَ، وَفَرَاغَكَ قَبْلَ شُغْلِكَ، وَحَيَاتَكَ قَبْلَ مَوْتِكَ * رواه الترمذي
مرسلا

5174- Amr b. Meymûn el-Evdî'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bir adama nasihat ederken: "Şu beş şeyden önce, beş şeyin kıymetini bil: İhtiyarlığından önce gençliğinin, hastalıktan önce sıhhatinin, fakirlikten önce zenginliğinin, meşgul olmadan önce boş vaktinin ve ölümünden önce hayatının" buyurdu. [Sahih]

Nesâi S. el-Kübrâ'da (11832) mürsel olarak * Sahihu't-Terğîb (3355)

٥١٧٥ - [٢١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّهُ قَالَ: مَا يَنْتَظِرُ أَحَدُكُمْ إِلَّا غِنَى مُطْغِيًا، أَوْ فَقْرًا مُنْسِيًا، أَوْ مَرَضًا مُفْسِدًا، أَوْ هَرَمًا مُفْنِدًا، أَوْ مَوْتًا مُجْهَرًا، أَوْ الدَّجَالَ، فَالدَّجَالُ شَرُّ غَائِبٍ يَنْتَظَرُ، أَوِ السَّاعَةِ، وَالسَّاعَةُ أَذْهَى وَأَمْرٌ * رواه الترمذي والنسائي

5175- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Biriniz (amel etmek için hâla) neyi bekler ki! Kendisini azdıracak olan bir zenginliği mi? Her şeyi unutturacak olan bir fakirliği mi? Kendisini mahvedecek olan bir hastalığı mı? Kendisini âciz bırakacak yaşlılığı mı? Ansızın gelecek olan ölümü mü? Beklenenler içinde en kötü kişi olan Deccâl'in gelmesini mi? Yoksa hepsinden daha dehşetli ve acı olan kıyameti mi?" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2306) ve Nesâî S. el-Kübrâ'da (9671) * Daifu't-Terğîb (1957)

٥١٧٦ - [٢٣] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ أَلَا إِنَّ الدُّنْيَا
مَلْعُونَةٌ مَلْعُونٌ مَا فِيهَا إِلَّا ذِكْرُ اللَّهِ وَمَا وَآلَاهُ وَعَالِمٌ أَوْ مُتَعَلِّمٌ * رواه الترمذي وابن
ماجة

5176- Ebû Hureyre der ki: Allah'ın Resûl'ünün (sallallahu aleyhi vesellem):
"Allah'ın zikri, O'nun rızasına götüren şeyler, âlimler veya ilim öğrenmeye
çalışanlar haricinde dünya ve içindekilerin hepsi lanetlenmiştir"
buyurduğunu işittim. [Hasen]

Tirmizî (2322) ve İbn Mâce (4112) * Sahîhu't-Terğîb (74)

٥١٧٧ - [٢٣] عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَوْ كَانَتِ الدُّنْيَا
تَعْدِلُ عِنْدَ اللَّهِ جَنَاحَ بَعُوضَةٍ مَا سَقَى كَافِرًا مِنْهَا شَرْبَةَ مَاءٍ * رواه أحمد والترمذي
وابن ماجه

5177- Sehl b. Sa'd der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Wayet dünya,
Allah'ın katında bir sivrisineğin kanadı kadar bile değer taşıyaydı, ondan
kafire bir yudum su dahi içirmezdi" buyurdu. [Sahih]

Ahmed, Tirmizî (2320) ve İbn Mâce * Sahîhu't-Terğîb (3240)

٥١٧٨ - [٢٤] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا تَتَّخِذُوا
الضَّيْعَةَ فَتَرْغَبُوا فِي الدُّنْيَا * رواه الترمذي والبيهقي في "شعب الإيمان"

5178- Abdullah b. Mes'ûd der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Çiftlik ve
akar gibi gelir getirecek şeyler edinmeyin ki dünyaya rağbet edersiniz"
buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2328) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da * es-Silsiletu's-Sahîha (1/12)

٥١٧٩ - [٢٥] عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «مَنْ أَحَبَّ دُنْيَاهُ أَضَرَ بِآخِرَتِهِ، وَمَنْ أَحَبَّ آخِرَتَهُ أَضَرَ بِدُنْيَاهُ فَأَثَرُوا مَا يَبْقَى عَلَى مَا يَفْنَى *
رواه أحمد والبيهقي في "شعب الإيمان"

5179- Ebû Mûsâ el-Eş'arî, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "*Kim dünyayı severse, âhiretine zarar verir. Kim âhiretini severse, dünyasına zarar vermiş olur. Siz bâkî olanı fânî olana tercih edin*" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Ahmed (4/412) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da * Sahîhu't-Terğîb (3247)

٥١٨٠ - [٢٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لُعِنَ عَبْدُ الدِّينَارِ، وَلُعِنَ عَبْدُ الدِّرْهَمِ * رواه الترمذي

5180- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Dinara (altına) ve dirheme (gümüşe) kulluk yapanlara lanet edilmiştir*" buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (2375) * Daîfu'l-Câmi' (4695)

٥١٨١ - [٢٧] عَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكِ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا ذُتْبَانٍ جَائِعَانِ أُرْسِلَا فِي غَنَمٍ بِأَفْسَدَ لَهَا مِنْ حِرْصِ الْمَرْءِ عَلَى الْمَالِ وَالشَّرَفِ لِدِينِهِ * رواه الترمذي والدارمي

5181- Ka'b b. Mâlik el-Ensârî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Bir koyun sürüsü üzerine salıverilen iki aç kurdun o sürüye zararı, kişinin mal ve makam hırsının dinine verdiği zarardan daha fazla değildir*" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2376) ve Dârimî (2730) * Sahîhu't-Terğîb (1710)

۵۱۸۲ - [۲۸] عَنْ خَبَابٍ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: "مَا أَنْفَقَ الْمُؤْمِنُ مِنْ نَفَقَةٍ إِلَّا أُجِرَ فِيهَا إِلَّا نَفَقَتَهُ فِي هَذَا التُّرَابِ" * رواه الترمذي وابن ماجه

5182- Habbâb der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) "Mümin, infak ettiği (harcadığı) her şeyden sevap kazanır. Yalnız şu toprağa harcadıklarından eline bir şey geçmez" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Tirmizî (2483) ve İbn Mâce (4163) * es-Silsiletu's-Sahîha (6/2831)

۵۱۸۳ - [۲۹] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: التَّفَقُّةُ كُلُّهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِلَّا الْبِنَاءَ فَلَا خَيْرَ فِيهِ * رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ.

5183- Enes b. Mâlik der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Tüm harcamalar Allah yolunda sayılır yani kişiye sevap kazandırır, sadece bina ve inşaata yapılan harcamalarda hayır yoktur" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2482 "ğarîb") * es-Silsiletu'd-Daife (3/1061)

۵۱۸۴ - [۳۰] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ خَرَجَ فَرَأَى قُبَّةً مُشْرِفَةً فَقَالَ مَا هَذِهِ قَالَ لَهُ أَصْحَابُهُ هَذِهِ لِفُلَانٍ رَجُلٍ مِنَ الْأَنْصَارِ قَالَ فَسَكَتَ وَحَمَلَهَا فِي نَفْسِهِ حَتَّى إِذَا جَاءَ صَاحِبُهَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يُسَلِّمُ عَلَيْهِ فِي النَّاسِ أَعْرَضَ عَنْهُ صَنَعَ ذَلِكَ مِرَازًا حَتَّى عَرَفَ الرَّجُلُ الْغَضَبَ فِيهِ وَالْإِعْرَاضَ عَنْهُ فَشَكَا ذَلِكَ إِلَى أَصْحَابِهِ فَقَالَ وَاللَّهِ إِنِّي لَأُنْكِرُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالُوا خَرَجَ فَرَأَى قُبَّتَكَ قَالَ فَرَجَعَ الرَّجُلُ إِلَى قُبَّتِهِ فَهَدَمَهَا حَتَّى سَوَّاهَا بِالْأَرْضِ فَخَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ ذَاتَ يَوْمٍ فَلَمَّ يَرَاهَا قَالَ مَا فَعَلْتَ الْقُبَّةُ قَالُوا شَكَا إِلَيْنَا صَاحِبُهَا إِعْرَاضَكَ عَنْهُ فَأَخْبَرَنَا فَهَدَمَهَا

فَقَالَ أَمَا إِنَّ كُلَّ بِنَاءٍ وَبِنَاءٍ عَلَى صَاحِبِهِ إِلَّا مَا لَا إِلَّا مَا لَا يَغْنِي مَا لَا بُدَّ مِنْهُ * رواه أبو داود

5184- Enes b. Mâlik bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bir gün dışarı çıkınca yüksek bir kubbe gördü. "Bu ne?" diye sorduğunda ashabi: "Ensâr'dan filanca adama aittir" dediler. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) sustu; ama içinde de yer etti. Kubbenin sahibi gelip de cemaat arasında Allah Resûlü'ne (sallallahu aleyhi vesellem) selam verince Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ondan yüz çevirdi. Adam bunu defalarca tekrarladi. Cevap alamayınca da Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) kızgın olduğunu ve bu yüzden kendisinden yüz çevirdiğini anladı. Bunu ashabına: "Vallahî Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) bu davranışını yadırgadım" diyerek sitem edince ashab ona: "Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) dışarı çıkınca senin kubbeni gördü (de ondan sana böyle davranıyor)" dediler.

Bunun üzerine adam geri dönüp kubbeyi yıkıp yerle bir etti. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) başka bir gün yine dışarıya çıkıp da kubbeyi yerinde göremeyince: "Kubbeye ne oldu?" diye sordu. Ashab: "Kubbenin sahibi senin ondan yüz çevirmenin sebebini sordu; biz de söyledik. Onun için kubbeyi yıktı" dediler. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Olması gereken dışındaki her bina (sahibine) vebaldir" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (5238) * es-Silsiletu's-Sahîha (6/2830)

٥١٨٥ - [٣١] عَنْ أَبِي هَاشِمٍ بْنِ عُثْبَةَ قَالَ: عَهْدَ إِلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِنَّمَا يَكْفِيكَ مِنْ جَمْعِ الْمَالِ خَادِمٌ وَمَرْكَبٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ * رواه أحمد والترمذي والنسائي وابن ماجه.

5185- Ebû Hâşim b. Utbe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bana: "Mal biriktirme olarak sana bir hizmetçi ile Allah'ın yolunda kullanacağın bir binek yeterlidir!" buyurdu. [Hasen]

Ahmed, Tirmizi (5238), Nesâi (8/218) ve İbn Mâce (4103) * Sahîhu't-Terjîb (3318)

٥١٨٦ - [٣٢] عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: لَيْسَ لِابْنِ آدَمَ حَقٌّ فِي سِوَى هَذِهِ الْخِصَالِ، بَيْتٌ يَسْكُنُهُ وَثَوْبٌ يُوَارِي عَوْرَتَهُ وَجِلْفٌ الْخُبْزِ وَالْمَاءِ *
رواه الترمذي

5186- Osman b. Affân'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Âdem oğlunun şunlardan başka şeylerde hakkı yoktur: Oturacağı bir ev, vücudunu örtecek bir elbise, ekmek ve su" buyurdu. [Zayaf]

Tirmizi (2341) * es-Silsiletu'd-Daife (3/1063)

٥١٨٧ - [٣٣] عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدِ السَّاعِدِيِّ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ، فَقَالَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، ذُلِّي عَلَى عَمَلٍ إِذَا أَنَا عَمِلْتُهُ أَحَبَّنِي اللَّهُ وَأَحَبَّنِي النَّاسُ قَالَ: أَزْهَدْ فِي الدُّنْيَا يُحِبُّكَ اللَّهُ، وَأَزْهَدْ فِيمَا فِي أَيْدِي النَّاسِ يُحِبُّكَ النَّاسُ * رواه الترمذي وابن ماجه

5187- Sehl b. Sa'd es-Sâidî der ki: Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'e bir adam geldi ve: "Ey Allah'ın Resûlü! Bana, yaptığım zaman hem Allah'ın, hem de insanların beni seveceği bir amel söyle" dedi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Dünya ve dünyalıklardan yüz çevir, Allah seni sevsin; halkın elinde olandan yüz çevir, insanlar seni sevsin" buyurdu [Hasen]

İbn Mâce (4102) * Sahîhu't-Terğîb (3213)

٥١٨٨ - [٣٤] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: نَامَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَلَى حَصِيرٍ فَقَامَ وَقَدْ أَتَرَ فِي جَنْبِهِ، فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ لَوْ اتَّخَذْنَا لَكَ وِطَاءً، فَقَالَ: مَا لِي وَلِلدُّنْيَا، مَا أَنَا فِي الدُّنْيَا إِلَّا كَرَائِبٍ اسْتَعْظَلَّ تَحْتَ شَجَرَةٍ ثُمَّ رَاحَ وَتَرَكَهَا * رواه أحمد والترمذي وابن ماجه

5188- Abdullah (b. Mes'ûd) bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bir hasırın üzerinde yatmıştı. Kalktığı zaman da yan taraflarına hasırın izi çıkmıştı. Kendisine: "Ey Allah'ın Resülü! Senin için bir yatak tedarik etsek, olmaz mı?" dediğimizde Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Benim dünyayla ne işim olabilir? Dünyada ben, bir ağacın altında gölgelenen sonra da ağacı bırakıp yola devam eden bir yolcu gibiyim*" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (2744), Tirmizî (2377) ve İbn Mâce (4109) * Sahihu't-Terğîb (3282)

٥١٨٩ - [٣٥] عَنْ أَبِي أُمَامَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ، قَالَ: إِنَّ أَعْطَبَ أَوْلِيَائِي عِنْدِي لِمُؤْمِنٍ خَفِيفُ الْحَاذِ ذُو حَظٍّ مِنَ الصَّلَاةِ، أَحْسَنَ عِبَادَةَ رَبِّهِ وَأَطَاعَهُ فِي السِّرِّ، وَكَانَ غَامِضًا فِي النَّاسِ لَا يُشَارُ إِلَيْهِ بِالأَصَابِعِ، وَكَانَ رِزْقُهُ كَفَافًا فَصَبَرَ عَلَى ذَلِكَ، ثُمَّ نَقَرَ بِإِصْبَعِيهِ فَقَالَ: عَجَلْتُ مَيِّتُهُ قَلْتُ بَوَاكِيهِ قَلْتُ تُرَائُهُ * رواه أحمد والترمذي وابن ماجه

5189- Ebû Umâme'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Benim yanımda kendilerine en fazla gıpta edilen dostlarım, maddi durumu fazla olmayan, namazdan nasibini alıp ibadetini güzel bir şekilde yapan, Rabbine gizlice itaat eden, insanların onu parmakla göstermeyeceği bir şekilde (ibadetlerinde) gözlerden uzak olan, rızık kendisine yetecek kadar olup da buna sabreden müminlerdir*" buyurdu. Sonra Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bir elini diğerine vurarak şöyle devam etti: "*Ölümü çabuk olup ardından ağlayanları ve varisleri az olandır.*" [Zayıf]

Ahmed (22167), Tirmizî (2347) ve İbn Mâce * Daifu't-Terğîb (1864)

٥١٩٠ - [٣٦] عَنْ أَبِي أُمَامَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: عَرَضَ عَلَيَّ رَبِّي لِيَجْعَلَ لِي بِطَحَاءِ مَكَّةَ ذَهَبًا. فَقُلْتُ: لَا. يَا رَبِّ وَلَكِنْ أَشْبَعُ يَوْمًا وَأَجُوعُ يَوْمًا فَإِذَا جُعْتُ تَضَرَّعْتُ إِلَيْكَ وَذَكَرْتُكَ، وَإِذَا شَبِعْتُ حَمِدْتُكَ وَشَكَرْتُكَ * رواه أحمد والترمذي

5190- Ebu Umame'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: *"Rabbim, Mekke vadisini benim için altına çevirme teklifinde bulundu da ben: «Hayır ya Rabbi» dedim, bir gün doyuş birgün aç kalayım."* -Üç gün veya buna benzer bir tabir kullandı- *Aç kaldığımda sana yalvarır yakarır ve seni hatırlarım, doduğum zaman da sana şükreder ve sana hamdederim" dedim.* [Zayıf]

Tirmizî (2347) * Daifu't-Terğîb (1865)

۵۱۹۱ - [۳۷] عَنْ سَلْمَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مِخْصَنِ الْأَنْصَارِيِّ عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ أَصْبَحَ مِنْكُمْ آمِنًا فِي سِرْبِهِ مُعَافَى فِي جَسَدِهِ، عِنْدَهُ قُوتٌ يَوْمَهُ، فَكَأَنَّمَا حَبِزَتْ لَهُ الدُّنْيَا * رواه الترمذي وقال : هذا حديث غريب

5191- Seleme b. Abdillâh b. Mıhsan el-Hatmî, sahâbi olan babasından, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Sizden hanginiz canı ve malı emniyet içinde, vücudu sıhhat ve afiyette, günlük azığı da yanında olduğu halde sabahlarsa, sanki bütün dünya kendisine verilmiş gibidir"* buyurduğunu nakleder. [Hasen]

Tirmizî (2346) * Sahîhu't-Terğîb (833)

۵۱۹۲ - [۳۸] عَنْ مِقْدَامِ بْنِ مَعْدِي كَرِبَ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: مَا مَلَأَ آدَمِيَّ وَعَاءَ شَرًّا مِنْ بَطْنٍ. بِحَسْبِ ابْنِ آدَمَ أَكْلَاتُ يُقْمَنَ ضَلْبُهُ، فَإِنْ كَانَ لَا مَحَالَهَ فَثُلُثٌ لِطَعَامِهِ وَثُلُثٌ لِشَرَابِهِ وَثُلُثٌ لِنَفْسِهِ * رواه الترمذي وابن ماجه

5193. Mikdâm b. Ma'dikerîb der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in: *"Âdemoğlu karnından daha kötü bir kap doldurmamıştır. Âdemoğlunu ayakta tutacak kadarı yeter; bundan fazlası kaçınılmaz ise midesinin üçte birini yiyeceğine, üçte birini içeceğine, üçte birini de nefesine ayırsın"* buyurduğunu işittim. [Sahih]

Tirmizî (2380) ve İbn Mâce (3349) * es-Silsiletu's-Sahîha (5/2265)

٥١٩٣ - [٣٩] عَنِ ابْنِ عَمَرَ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ سَمِعَ رَجُلًا يَتَجَشَّأُ، فَقَالَ: أَقْصِرْ مِنْ جُشَائِكَ، فَإِنَّ أَطْوَلَ النَّاسِ جُوعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَطْوَلُهُمْ شَبَعًا فِي الدُّنْيَا. رواه في "شرح السنة". وروى الترمذي نحوه

5193- Abdullah b. Ömer anlatıyor: Adamın biri, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in yanında geçirdi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Geçirmeyi kes! Kıyamet günü en uzun süre aç kalacak olanlar, dünyada en çok doymuş olanlardır" buyurdu. [Hasen]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de ve Tirmizî (2478) * Sahîhu'l-Câmi' (1179)

٥١٩٤ - [٤٠] عَنْ كَعْبِ بْنِ عِيَاضٍ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ: إِنَّ لِكُلِّ أُمَّةٍ فِتْنَةً وَفِتْنَةُ أُمَّتِي الْمَالُ * رواه الترمذي

5194- Kâ'b b. İyâd'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Her ümmetin bir fitnesi vardır. Benim ümmetimin fitnesi de maldan dolayı olacaktır" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2336) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/592)

٥١٩٥ - [٤١] عَنْ أَنَسِ بْنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: يُجَاءُ بِابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَأَنَّهُ بَدَخٌ فَيُوقَفُ بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ فَيَقُولُ اللَّهُ لَهُ: أَعْطَيْتَكَ وَخَوَّلْتُكَ وَأَنْعَمْتُ عَلَيْكَ، فَمَاذَا صَنَعْتَ؟ فَيَقُولُ: يَا رَبِّ جَمَعْتُهُ وَتَمَرَّتْهُ فَتَرَكَتُهُ أَكْثَرَ مَا كَانَ فَارْجِعْنِي آتِكَ بِهِ كُلِّهِ، فَيَقُولُ لَهُ: أَرِنِي مَا قَدَّمْتَ، فَيَقُولُ: يَا رَبِّ جَمَعْتُهُ وَتَمَرَّتْهُ فَتَرَكَتُهُ أَكْثَرَ مَا كَانَ،

فَارْجِعْنِي آتِكَ بِهِ كَلِّهِ، فَإِذَا عَبْدَ لَمْ يُقَدِّمْ خَيْرًا، فَيُنْمِضِي بِهِ إِلَى النَّارِ * رواه الترمذي
وضعه

5195- Enes'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) vesellem şöyle buyurmuştur: "Kıyamet gününde insanoğlu bir kuzu gibi getirilip Allah'ın huzurunda durdurulur. Allah ona: «Sana lütuflarda ve ihsanlarda bulundum, nimetler verdim. Peki sen ne yaptın?» diye sorar. İnsan: «Rabbim! O verdiklerini biriktirdim, daha da çoğalttım ve en çok olduğu bir zamanda buraya getirildim. Beni dünyaya geri gönder de o malın hepsini sana getireyim» der. Bu kulun bu malla hayırlı bir şey yapmadığı görülünce de Cehenneme atılır." [Zayıf]

Tirmizî (2427, "zayıf") * Daifu't-Terğîb (1065)

٥١٩٦ - [٤٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِنَّ أَوَّلَ مَا يُسْأَلُ عَنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَغْنِي الْعَبْدَ مِنَ النَّعِيمِ أَنْ يُقَالَ لَهُ أَلَمْ نُصِحَّ لَكَ جِسْمَكَ وَتُرْوَيْكَ مِنَ الْمَاءِ الْبَارِدِ * رواه الترمذي

5196- Ebû Hureyre, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Kıyamet gününde (kula verilen nimetlerden) ilk sorulacak şey: «Senin bedenini sağlıklı yapmadık mı? Sana soğuk sulardan içirmedik mi?» olacaktır" buyurduğunu nakleder. [Hasen]

Tirmizî (3358)

٥١٩٧ - [٤٣] عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَا تَزُولُ قَدَمُ ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ خَمْسٍ، عَنْ عُمْرِهِ فِيْمَ أَفْنَاهُ، وَعَنْ شَبَابِهِ فِيْمَ أَبْلَاهُ، وَمَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيْمَ أَنْفَقَهُ، وَمَاذَا عَمِلَ فِيْمَا عَلِمَ * رواه الترمذي
وقال: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ.

5197- İbn Mes'ûd'un bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"İnsanoğlundan beş şeyin hesabı sorulmadıkça Allah'ın huzurundan hiçbir yere ayrılamaz. Bunlar: Ömrünü ne ile geçirdiği, gençliğini nerede tükettiği, malını nereden kazandığı ve nerede harcadığı ile bildikleriyle ne kadar amel ettiği"* buyurdu. [Hasen]

Tirmizî (2416 "ğarîb") * Sahîhu't-Terğîb (128)

3- FASIL

۵۱۹۸ - [۴۴] عَنْ أَبِي ذَرِّ أَنْ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ لَهُ : انظُرْ ، فَإِنَّكَ لَيْسَ بِخَيْرٍ مِنْ

أَحْمَرَ وَلَا أَسْوَدَ إِلَّا أَنْ تَفُضَّلَهُ بِتَقْوَى * رواه أحمد

5198- Ebû Zer'in bildirdiğine göre, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) kendisine: *"Bak, sen kıızıdan da siyahtan da iyi değilsin; ancak onlardan takva sayesinde üstün olabilirsin"* buyunmuştur. [Hasen]

Ahmed (5/158) * Sahîhu'l-Câmi' (1505)

۵۱۹۹ - [۴۵] عَنْ أَبِي ذَرِّ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ، ﷺ: "مَا زَهَدَ عَبْدٌ فِي الدُّنْيَا

إِلَّا أَتَتْهُ اللَّهُ الْحِكْمَةَ فِي قَلْبِهِ، وَأَنْطَقَ لَهَا لِسَانَهُ، وَبَصَّرَهُ عَيْنَ الدُّنْيَا وَدَاءَهَا

وَدَوَاءَهَا وَأَخْرَجَهُ مِنْهَا سَالِمًا إِلَى دَارِ السَّلَامِ * رواه البيهقي في " شعب الإيمان "

5199- Ebû Zer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Bir kul dünyada zühhd hayatı yaşarsa, muhakkak surette Allah onun kalbine hikmeti yerleştirir de, bu sayede onun dilini hikmetle konuşturur, gözlerine dünyanın kusurlarını, hastalık ve bunların ilaçlarını gösterir; nihayet onu dünyadan salim bir çekilde çekip Selam Yurduna (cennet) çıkarır"* buyurdu.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (10532)

٥٢٠٠ - [٤٦] عَنْ أَبِي ذَرٍّ قَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: قَدْ أَفْلَحَ مَنْ أَخْلَصَ اللَّهُ قَلْبَهُ لِلْإِيمَانِ، وَجَعَلَ قَلْبَهُ سَلِيمًا، وَلِسَانَهُ صَادِقًا، وَنَفْسَهُ مُطْمَئِنَّةً، وَخَلِيقَتَهُ مُسْتَقِيمَةً، وَجَعَلَ أُذُنَهُ مُسْتَمِعَةً، وَعَيْنَهُ نَاطِرَةً، فَأَمَّا الْأَذُنُ فَفَمِيعٌ، وَالْعَيْنُ مُقِرَّةٌ بِمَا يُوعَى الْقَلْبُ، وَقَدْ أَفْلَحَ مَنْ جَعَلَ قَلْبَهُ وَاعِيًا * رواه أحمد والبيهقي في "شعب الإيمان"

5200- Ebû Zer, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Gönülden iman eden, kalbini sâlim, dilini doğru, nefsinin mutmain, ahlakını düzgün, kulağına (hakkı) dinleten, gözüne (hakkı) gördüren kişi kurtuluşa ermiştir. Zira kulak dinler, göz de kalbin idrak ettiğini onaylar. Kalbini uyanık tutan kişi de kurtuluşa ermiştir" buyurduğunu bildirir. [Zayıf]

Ahmed (5/147) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (108) * es-Silsiletu'd-Daife (10/4985)

٥٢٠١ - [٤٧] عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ إِذَا رَأَيْتَ اللَّهَ يُعْطِي الْعَبْدَ مِنَ الدُّنْيَا عَلَى مَعْصِيَةِ مَا يُحِبُّ فَإِنَّمَا هُوَ اسْتِذْرَاجٌ ثُمَّ تَلَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ ﴿فَلَمَّا تَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ﴾ * رواه أحمد

5201- Ukbe b. Âmir bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Eğer Allah'ın kuluna, günahlarına karşılık hâlâ sevdiği şeyleri verdiğini görürsen bil ki bu istidrâctir" buyurdu ve şu âyeti okudu: "Kendilerine hatırlatılanı unuttuklarında, onlara her şeyin kapısını açtık; kendilerine verilene sevinince ansızın onları yakaladık da umutsuz kalıverdiler." (En'âm Sur. 44) [Sahih]

Ahmed (4/145) * es-Silsiletu's-Sahih (1/413)

٥٢٠٢ - [٤٨] عَنْ أَبِي أُمَامَةَ أَنَّ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ الصُّفَّةِ تُوفِّي وَتَرَكَ دِينَارًا. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَهُ: كَيْتَانِ. قَالَ: ثُمَّ تُوفِّي آخَرَ فَتَرَكَ دِينَارَيْنِ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: كَيْتَانِ * رواه أحمد والبيهقي في "شعب الإيمان"

5202- Ebu Umâme'nin bildirdiğine göre: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) zamanında Suffe halkından bir adam vefat edince giysisinde bir dinar bulunması üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "(Bu adam, bu dinarla) dağlanacak" buyurdu. Daha sonra başka bir adam vefat edince onun da giysisinde iki dinar bulununca Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onun hakkında da: "(Bu adam, bu iki dinarla) dağlanacak" buyurdu.

Ahmed (5/252) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (6963)

٥٢٠٣ - [٤٩] عَنْ مُعَاوِيَةَ أَنَّهُ دَخَلَ عَلَى خَالِهِ أَبِي هَاشِمٍ بْنِ عَثْبَةَ يَغُودُهُ، قَالَ: فَبَكَى أَبُو هَاشِمٍ فَقَالَ لَهُ مُعَاوِيَةُ: مَا يَبْكِيكَ يَا خَالَ؟ أَوْجَعَا يُشِيرُكَ أَمْ حِرْصًا عَلَى الدُّنْيَا؟ قَالَ: فَقَالَ: فَكَلًّا لَا، وَلَكِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ عَهَدَ عَهْدَ إِلَيَّ غَهْدًا لَمْ آخُذْ بِهِ وَمَا ذَلِكَ؟ قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ: إِنَّمَا يَكْفِيكَ مِنْ جَمْعِ الْمَالِ خَادِمٌ وَمَرْكَبٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَإِنِّي أُرَانِي قَدْ جَمَعْتُ * رواه أحمد والترمذي والنسائي وابن ماجه

5203- Ebû Vâil der ki: Muâviye, hasta olan Ebû Hâşim b. Utbe'min ziyaretine geldi ve: "Dayıcığım! Seni ağlatan ne? Sana eziyet veren acı mı, yoksa dünyaya olan hırsın mı?" diye sordu. Ebû Hâşim: "Hiçbiri değil! Ancak Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bana bir şey buyurmuştu da bunu yerine getirmedim, ondan ağlıyorum. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bana: «Mal biriktirme olarak sana bir hizmetçi ile Allah'ın yolunda kullanacağın bir binek yeterlidir!» buyurmuştu. Oysa bugün kendimi pek çok mal biriktirmiş olarak görüyorum" dedi.

Ahmed (3/444), Tirmizî (2327), Nesâî ve İbn Mâce (4103)

٥٢٠٤ - [٥٠] وعن أم الدرداء قالت: قلت: لأبي الدرداء: مالك لا تطلب
كما يطلب فلان؟ فقال: إني سمعتُ رسولَ الله ﷺ يقولُ: "إنَّ أمامَكُم عَقَبَةٌ كَوُوداً
لا يَجُوزُهَا الْمُتَقَلِّبُونَ. فَأَحِبُّ أَنْ أَتَخَفَّفَ لِيَتَلَكَّ الْعَقَبَةَ

5204- Ümmü'd-Derdâ der ki: (Eşim) Ebu'd-Derdâ'ya: "Neden Falan kişinin istediği gibi sen de (valilerden) talepte bulunmuyorsun?" diye sorunca şu karşılığı verdi: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) "Önünde zorlu bir yokuş vardır ve bu yokuşu yükü (hesap vereceği şeyler) ağır olanlar aşamayacaktır!" buyurduğunu işittim. Bu nedenle bu yokuşu aşmayı hafifletmek istiyorum. [Sahih]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (10408) ve Hâkim, Müstedrek'te (8713) * Sahîhu't-Terğîb (3177)

٥٢٠٥ - [٥١] عَنْ أَنَسِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: هَلْ مِنْ أَحَدٍ يَمْشِي عَلَى
الْمَاءِ إِلَّا ابْتَلَّتْ قَدَمَاهُ كَذَلِكَ صَاحِبُ الدُّنْيَا لَا يَنْسَلِمُ مِنَ الذُّنُوبِ. رواهما البيهقي
في "شعب الإيمان"

5205- Enes der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Suda yürüyüp te ayakları ıslanmayan var mıdır? Dünyanın peşinden koşan kişinin de durumu böyledir. Günahlara bulaşmaktan kendini koruyamaz" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (10457) * es-Silsiletu'd-Daife (10/4741)

٥٢٠٦ - [٥٢] عَنْ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "مَا أُوحِيَ إِلَيَّ أَنْ
أَجْمَعَ الْمَالَ، وَأَكُونَ مِنَ الثَّاجِرِينَ، وَلَكِنْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنْ ﴿سَيَخِبْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ
مِنَ السَّاجِدِينَ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ﴾ رواه في شرح السنة "وأبو نعيم
في "الحلية عن أبي مسلم

5206- Cubeyr b. Nufeyr der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Bana mal toplamam ve tacirlerden olmam vahyedilmedi. Buna karşılık bana «Rabbini hamd ile an, secde edenlerden ol ve yakîn (ölüm) gelinceye kadar Rabbine kulluk et» (Hicr Sur. 99) diye vahyolundu"* buyurdu. [Sahih]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (4036) ve Ebû Nuaym Hilye'de (2/171)

٥٢٠٧ - [٥٣] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا حَلَالًا اسْتِغْفَافًا عَنِ الْمَسْأَلَةِ وَسَعْيًا عَلَىٰ أَهْلِهِ وَتَعَطُّفًا عَلَىٰ جَارِهِ لَقِيَ اللَّهَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَوَجْهُهُ مِثْلَ الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ، وَمَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا حَلَالًا مُكَاثِرًا مُفَاخِرًا مُرَائِيًا لَقِيَ اللَّهَ وَهُوَ عَلَيْهِ غَضَبَانُ * رواه البيهقي في "شعب الإيمان" وأبو نعيم في "الحلية"

5207- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuştur: *"Dünyada, kimseye el avuç açmadan helal kazanç talebinde bulunan, ailesini geçindirmek için çalışan ve komşusuna iyilik eden kimse, kıyamet gününde yüzü dolunay gecesi Ay'ın parlaklığı gibi aydın olarak Allah'a kavuşacaktır. Dünyada çok mal biriktirmek, övünmek ve iki yüzü davranmak için helal kazanç talebinde bulunan kimse ise Allah'a O kendisine öfkeli olduğu halde kavuşacaktır."* [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-İmân'da (10374-5) ve Ebû Nuaym, Hilye'de (8/215) * es-Silsiletu'd-Daîfe (3/1032)

٥٢٠٨ - [٥٤] عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِنَّ لِهَذَا الْخَيْرِ خَزَائِنَ، وَلِتِلْكَ الْخَزَائِنِ مَفَاتِيحَ، فَطُوبَىٰ لِعَبْدٍ جَعَلَهُ اللَّهُ مِفْتَاحًا لِلْخَيْرِ، مِغْلَاقًا لِلشَّرِّ، وَوَيْلٌ لِعَبْدٍ جَعَلَهُ اللَّهُ مِفْتَاحًا لِلشَّرِّ، مِغْلَاقًا لِلْخَيْرِ * رواه ابن ماجة

5208- Sehl b. Sa'd'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kuşkusuz bu hayır, hazineler doludur. O hazinelerin de anahtarları vardır. Ne mutlu o kula ki; Allah onu hayra anahtar ve şerre sürgü kılmıştır. Allah'ın*

şerre anahtar ve hayra sürgü kıldığı o kulun ise vay haline" buyurdu. [Hasen]

İbn Mâce (238)* Sahîhu't-Terğîb (66)

٥٢٠٩ - [٥٥] عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا لَمْ يَبَارِكْ لِلرَّجُلِ فِي مَالِهِ جَعَلَهُ فِي الْمَاءِ وَالطِّينِ.

5209- Hz. Ali'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişiyeye malı hususunda bereket ihsan edilmediği zaman ona su ve çamurla (bina yapma imkanı) sağlar" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-İmân'da (10719) * es-Silsiletu'd-Daife (4/1919)

٥٢١٠ - [٥٦] عَنْ ابْنِ عُمَرَ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: اتَّقُوا الْحَجَرَ الْحَرَامَ فِي الْبِنَانِ فَإِنَّهُ أَسَاسُ الْحَرَابِ. رَوَاهُمَا الْبَيْهَقِيُّ فِي شَعْبِ الْإِيمَانِ "

5210- İbn Ömer'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bina yapımında haram taş kullanmaktan sakınız. Çünkü bina yapımında haram taş kullanmak, (evlerin) yıkılması için konulmuş bir temeldir" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-İmân'da (10722) * es-Silsiletu'd-Daife (4/1699)

٥٢١١ - [٥٧] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الدُّنْيَا دَارٌ مَنْ لَهَا دَارٌ لَهُ، وَمَنْ لَمْ يَلَمْ لَهُ، وَلَهَا يَجْمَعُ مَنْ لَمْ يَلَمْ لَهُ * رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالْبَيْهَقِيُّ فِي شَعْبِ الْإِيمَانِ .

5211- Hz. Âişe, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Dünya, yurdu olmayanların yurdudur. Onun için, ancak akli olmayanlar mal biriktirir"* buyurduğunu nakleder. [Zayıf]

Ahmed ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (10638) * es-Silsiletu'd-Daîfe (4/1933)

٥٢١٢ - [٥٨] وَعَنْ حُدَيْفَةَ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ فِي خُطْبَتِهِ: «الْحَمْرُ جَمَاعُ الْإِنِّمِ وَالنِّسَاءُ حَبَائِلُ الشَّيْطَانِ وَحُبُّ الدُّنْيَا رَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ» قَالَ: وَسَمِعْتُهُ يَقُولُ: «أَجْرُوا النِّسَاءَ حَيْثُ أَخْرَهُنَّ اللَّهُ» * رواه رزين

5212- Huzeyfe der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Şarap günahın toplamıdır. Kadınlar şeytanın ipleridir. Dünya sevgisi her hatanın başıdır. Allah'ın kadınları (erkeklerle göre) geri bıraktığı hususlarda siz de geri bırakın"* buyurduğunu işittim.

Rezin

٥٢١٣ - [٥٩] وَرَوَى الْيَهْقِي مِنْهُ فِي «شُعَبِ الْإِيمَانِ» عَنِ الْحَسَنِ مُرْسَلًا: «حُبُّ الدُّنْيَا رَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ»

5213- Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (10501), Hasan(-ı Basrî)'den mürsel olarak *"Dünya sevgisi, her hatanın başıdır"* hadisini rivayet etti. [Zayıf]

* es-Silsiletu'd-Daîfe (3/1226)

٥٢١٤ - [٦٠] عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِنَّ أَحْوَفَ مَا أَتَخَوَّفُ عَلَى أُمَّتِي الْهَوَى، وَطُولُ الْأَمَلِ، فَأَمَّا الْهَوَى فَيُضِدُّ عَنِ الْحَقِّ، وَأَمَّا طُولُ الْأَمَلِ فَيُنْسِي الْآخِرَةَ، وَهَذِهِ الدُّنْيَا مُرْتَجِلَةٌ ذَاهِبَةٌ، وَهَذِهِ الْآخِرَةُ مُرْتَجِلَةٌ قَادِمَةٌ، وَلِكُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْهُمَا بَثُونٌ، فَإِنْ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ لَا تَكُونُوا مِنْ بَنِي الدُّنْيَا فَافْعَلُوا،

فَإِنَّكُمْ الْيَوْمَ فِي دَارِ الْعَمَلِ وَلَا حِسَابَ، وَأَنْتُمْ غَدًا فِي دَارِ الْحِسَابِ وَلَا عَمَلَ." *
* رواه البيهقي في " شعب الإيمان "

5214- Câbir b. Abdillâh der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ümmetimin için en fazla korktuğum şey, hevâ ve uzun emeldir. Hevâ (arzu/heves) haktan uzaklaştırır. Uzun emel ise âhireti unutturur. Bu dünya giden bir seyyahıdır. Âhîret ise gelmekte olan seyyahıdır. Her ikisinin de oğulları vardır. Şayet dünyanın oğullarından olmama imkânınız varsa olmayın. Bugün sizler, amel yurdundasınız, hesap yurdunda değil. Yarın ise hesap yurdunda olacaksınız, amel yurdunda değil" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (10616) * es-Silsiletu'd-Daife (5/2177)

٥٢١٥ - [٦١] قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ: اَزْتَحَلَّتِ الدُّنْيَا مُدْبِرَةً، وَازْتَحَلَّتِ
الْآخِرَةُ مُقْبِلَةً، وَلِكُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْهُمَا بَنُونَ، فَكُونُوا مِنْ أَبْنَاءِ الْآخِرَةِ، وَلَا تَكُونُوا مِنْ
أَبْنَاءِ الدُّنْيَا، فَإِنَّ الْيَوْمَ عَمَلٌ وَلَا حِسَابَ، وَغَدًا حِسَابٌ وَلَا عَمَلَ * رواه البخاري

5215- Ali b. Ebî Tâlib der ki: "Dünya arkasını dönerek göçüp giderken, âhîret ise bize doğru yönelip gelmektedir. Bunlardan her birinin de oğulları vardır. Siz âhîretin oğullarından olun; ama dünyanın oğullarından olmayın! Bugün amel var; ancak henüz hesaba çekilme yok. Ancak yarın hesap olacak; ama artık amel olmayacak!" [Sahih]

Buhârî bâb girişinde

٥٢١٦ - [٦٢] عَنْ عَمْرٍو: أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ خَطَبَ يَوْمًا فَقَالَ فِي خُطْبَتِهِ: أَلَا إِنَّ
الدُّنْيَا عَرَضٌ حَاضِرٌ يَأْكُلُ مِنْهَا الْبُرُّ وَالْفَاجِرُ، أَلَا وَإِنَّ الْآخِرَةَ أَجَلٌ صَادِقٌ يَقْضِي
فِيهَا مَلِكٌ قَادِرٌ، أَلَا وَإِنَّ الْخَيْرَ كُلَّهُ بِحَدَافِيرِهِ فِي الْجَنَّةِ، أَلَا وَإِنَّ الشَّرَّ كُلَّهُ بِحَدَافِيرِهِ
فِي النَّارِ، أَلَا فَاعْمَلُوا وَأَنْتُمْ مِنَ اللَّهِ عَلَى حَذَرٍ، وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مَغْرُوضُونَ عَلَى

أَعْمَالِكُمْ، ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ. وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾
للشافعي

5216- Amr'ın bildirdiğine göre bir gün Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) hutbesinde şöyle buyurdu: "Muhakkak ki, dünya geçici bir metâdır; ondan iyi de yer, kötü de. Âhiret ise gerçekleşecek bir vaaddir. Orada muktedir bir kral hükmeder. İyilik, tüm alt dalları ile cennettedir. Şer ise tüm alt dallarıyla cehennemdedir. Şunu iyi bilin ki, sizler Allah tarafından uyarıldınız. Şunu bilin ki, amelleriniz ile yüzleşeceksiniz. Zira «Kim zerre miktarı hayır yapmışsa onu görür. Kim de zerre miktarı şer işlemişse onu görür»" (Zilzâl Sur. 7, 8)

Şâfiî Müsned'de (267)

٥٢١٧ - [٦٣] عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: "أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّ الدُّنْيَا عَرَضٌ حَاضِرٌ يَأْكُلُ مِنْهَا الْبُرُّ وَالْفَاجِرُ، وَإِنَّ الْآخِرَةَ وَعَدَدٌ صَادِقٌ، يَحْكُمُ فِيهَا مَلِكٌ قَادِرٌ، يُحِقُّ بِهَا الْحَقَّ، وَيُبْطِلُ الْبَاطِلَ، أَيُّهَا النَّاسُ كُونُوا أَبْنَاءَ الْآخِرَةِ، وَلَا تَكُونُوا أَبْنَاءَ دُنْيَا، فَإِنَّ كُلَّ أُمٍّ يَتَّبِعُهَا وَلَدُهَا"

5217- Şeddâd b. Evs der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey insanlar! Muhakkak ki, dünya geçici bir metâdır; ondan iyi de yer, kötü de. Âhiret ise gerçek bir vaaddir. Orada muktedir bir melik hükmeder; hakkı hakim kılıp batılı yok eder. Ey insanlar! Sizler âhiretin çocukları olunuz. Dünyanın çocukları olmayınız. Zira her çocuk kendi annesinin peşinden gider" buyurduğunu işittim. [Zayıf]

Ebû Nuaym, Hilye'de (1/264-5)

٥٢١٨ - [٦٤] عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا طَلَعَتِ الشَّمْسُ قَطُّ إِلَّا وَبِجَبَّتَيْهَا مَلَكَانِ يُنَادِيَانِ، يُسْمِعَانِ الْخَلَائِقَ غَيْرَ الثَّقَلَيْنِ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ هَلُمُّوا إِلَيَّ رَبِّكُمْ مَا قَلَّ وَكَفَى خَيْرٌ مِمَّا كَثُرَ وَالْهَى. رواهما أبو نعيم في "الحلية"

5218- Ebu'd-Derdâ, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Her güneş doğuşunda, iki melek gönderilir ve insanlar ve cinler dışında yeryüzündeki her şeyin duyacağı şekilde şöyle bağırlarlar: «Ey insanlar! Rabbinize geliniz. Az olup yeten, çok olup oyalayandan daha hayırlıdır»" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Ebû Nuaym, Hilye'de (1/226)

٥٢١٩ - [٦٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، يَتْلُغُ بِهِ، قَالَ: "إِذَا مَاتَ الْمَيِّتُ، قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ: مَا قَدَّمَ؟ وَقَالَ بَنُو آدَمَ: مَا خَلَّفَ؟" * رواه البيهقي في "شعب الإيمان"

5219- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kişi vefat ettiği zaman melekler «Âhiret için ne göndermiş?»; insanlar ise «Geriye ne bırakmış?» diye konuşurlar" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (10475)

٥٢٢٠ - [٦٦] وَعَنْ مَالِكٍ: أَنَّ لِقْمَانَ قَالَ لِابْنِهِ: "يَا بُنَيَّ، إِنَّ النَّاسَ قَدْ تَطَاوَلَ عَلَيْهِمْ مَا يُوعَدُونَ وَهُمْ إِلَى الْآخِرَةِ سِرَاعٌ يَذْهَبُونَ، وَإِنَّكَ قَدْ اسْتَدْبَرْتَ الدُّنْيَا مِنْذُ كُنْتَ وَاسْتَقْبَلْتَ الْآخِرَةَ، وَإِنَّ دَارًا تَسِيرُ إِلَيْهَا أَقْرَبُ إِلَيْكَ مِنْ دَارٍ تَخْرُجُ مِنْهَا" * رواه رزين

5220- İmam Mâlik'in bildirdiğine göre Hz. Lokman, oğluna şöyle demiş: "Evladım! İnsanlar kendilerine vaad edilenin gelmesinin uzun süre alacağını düşünüyorlar; halbuki bütün hızıyla âhirete doğru gitmekte."

Sen ise var olduğundan beri sırtını dünyaya dönmüş vaziyette âhireti karşılamaktasın. Senin kendisine doğru yol aldığın yurt, içinden çıktığın yurttan elbette sana daha yakındır.”

Rezîn

٥٢٢١ - [٦٧] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ: قِيلَ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ: أَيُّ النَّاسِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: كُلُّ مَحْمُومِ الْقَلْبِ، صَدُوقِ اللِّسَانِ، قَالُوا: صَدُوقُ اللِّسَانِ، نَعْرِفُهُ، فَمَا مَحْمُومُ الْقَلْبِ؟ قَالَ: هُوَ التَّقِيُّ التَّقِيَّ، لَا إِثْمَ فِيهِ، وَلَا بَغْيَ وَلَا غِلَّ وَلَا حَسَدَ * رواه ابن ماجة والبيهقي في "شعب الإيمان"

5221- Abdullah b. Amr (b. el-Âs) der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e: "En faziletli insan kimdir?" diye soruldu. "*Kalbi mahmûm (temiz), dili doğru sözlü olan herkes*" buyurdu.

Ashab: "Doğru sözlülüğün ne demek olduğunu biliyoruz. Mahmûmu'l-kalb ne demektir?" diye sorunca; "(Mahmûm kalb), Allah'tan korkan tertemiz kalptir, içinde günah yoktur, haksızlık yoktur, kin yoktur, hased yoktur" buyurdu. [Sahih]

İbn Mâce (4216) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da * es-Silsiletu's-Sahîha (948)

٥٢٢٢ - [٦٨] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: أَرْبَعٌ إِذَا كُنَّ فِيكَ فَلَا عَلَيْكَ مَا فَاتَكَ مِنَ الدُّنْيَا: حِفْظُ أَمَانَةٍ، وَصِدْقُ حَدِيثٍ، وَحُسْنُ خَلِيقَةٍ، وَعِفَّةٌ فِي طَعْمَةٍ * رواه أحمد والبيهقي في "شعب الإيمان"

5222- Abdullah b. Amr'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Dört şey sende bulunduğu zaman dünyadan kaçırdıklarına üzülme: Emaneti muhafaza etmek, güzel ahlâk, doğru sözlü olmak ve kazançta dürüst olmak" buyurdu. [Zayıf]

Ahmed (2/177) ve Beyhaki, Şuabu'l-îmân'da

۵۲۲۳ - [۶۹] عَنْ مَالِكٍ قَالَ بَلَّغَنِي: أَنَّهُ قِيلَ لِلْقُمَانِ: مَا بَلَغَ بِكَ مَا نَزَى؟ يُرِيدُونَ الْفَضْلَ. فَقَالَ الْقُمَانُ: صِدْقُ الْحَدِيثِ، وَأَدَاءُ الْأَمَانَةِ، وَتَرْكُ مَا لَا يَغْنِينِي.
رواه في "الموطأ"

5223- Mâlik bildiriyor: Bana ulaştığına göre, kendisinde gördükleri erdemlerden dolayı Lokmân'a: "Bu gördüğümüz duruma nasıl geldin?" diye sordular. Lokmân: "Doğru sözlü olmakla, emaneti eda etmekle ve beni ilgilendirmeyen şeylerden uzak durmakla" karşılığını verdi.

Mâlik (2/990)

۵۲۲۴ - [۷۰] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: تَجِيءُ الْأَعْمَالُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَتَجِيءُ الصَّلَاةُ، فَتَقُولُ: يَا رَبِّ، أَنَا الصَّلَاةُ، فَيَقُولُ: إِنَّكَ عَلَى خَيْرٍ، فَتَجِيءُ الصَّدَقَةُ، فَتَقُولُ: يَا رَبِّ، أَنَا الصَّدَقَةُ، فَيَقُولُ: إِنَّكَ عَلَى خَيْرٍ، ثُمَّ يَجِيءُ الصِّيَامُ، فَيَقُولُ: يَا رَبِّ، أَنَا الصِّيَامُ، فَيَقُولُ: إِنَّكَ عَلَى خَيْرٍ، ثُمَّ تَجِيءُ الْأَعْمَالُ عَلَى ذَلِكَ، فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: إِنَّكَ عَلَى خَيْرٍ، ثُمَّ يَجِيءُ الْإِسْلَامُ، فَيَقُولُ: يَا رَبِّ، أَنْتَ السَّلَامُ، وَأَنَا الْإِسْلَامُ، فَيَقُولُ اللَّهُ: إِنَّكَ عَلَى خَيْرٍ، بِكَ الْيَوْمَ أَخَذْتُ، وَبِكَ أُعْطِي، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي كِتَابِهِ: ﴿وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾.

5224- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Kıyamet günü ameller gelirler. Namaz gelip: «Ya Rabbi! Ben namaz'ım» der. Allah: «Sen hayır üzeresin» buyurur. Sadaka gelip: «Ya Rabbi! Ben sadaka'yım» der. Allah: «Sen hayır üzeresin» buyurur. Sonra oruç gelip: «Ya Rabbi! Ben oruç'um» der. Allah: «Sen hayır üzeresin» buyurur. Sonra aynı şekilde diğer ameller gelirler, Allah onlara da: «Sen hayır üzeresin» buyurur.

Sonra İslam gelir ve: «Sen Selam'sın, ben de İslam'ım» der. Allah: «Sen hayır üzeresin. Ben bugün seninle alır seninle veririm» buyurur. Allah, Kitab'ında der ki: «Kim, İslâm'dan başka bir din ararsa, bilsin ki kendisinden (böyle bir din) asla kabul edilmeyecek ve o, âhirette ziyan edenlerden olacaktır.» (Âl-i İmrân Sur. 85)

Ahmed (2/362)

۵۲۲۵ - [۷۱] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: كَانَ لَنَا سِتْرٌ فِيهِ تَمَائِيلُ طَيْرٍ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: يَا عَائِشَةُ حَوْلِيهِ، فَإِنِّي إِذَا رَأَيْتُهُ ذَكَرْتُ الدُّنْيَا.

5225- Hz. Âişe der ki: Üzerinde kuş resmi bulunan bir örtümüz vardı. (Bir gün) Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Âişe! Bu örtüyü oradan kaldır! Çünkü onu her gördüğümde bana dünyayı hatırlatıyor" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (6/241) ve Nesâî (5353) * [Sahih Sünen en-Nesâî]

۵۲۲۶ - [۷۲] عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ: عِظْنِي وَأَوْجِزْ، فَقَالَ: إِذَا قُمْتَ فِي صَلَاتِكَ فَصَلِّ صَلَاةَ مُودِعٍ، وَلَا تَكَلِّمْ بِكَلَامٍ تَعْتَدِرُ مِنْهُ غَدًا، واجتمع الإيَّاس مِمَّا فِي يَدَيِ النَّاسِ.

5226- Ebû Eyyûb el-Ensârî der ki: Adamın biri Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) geldi ve: "Bana öğüt ver, ama kısa olsun" dedi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Namaza durduğun zaman son namazını kılyormuş gibi kıl. Ertesi gün söylediğin için özür dileyeceğin sözleri söyleme. İnsanların elindekilerde gözün olmasın" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (5/412) * es-Silsiletu's-Sahîha (1/401)

۵۲۲۷ - [۷۳] عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ قَالَ: لَمَّا بَعَثَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِلَى الْيَمَنِ خَرَجَ مَعَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يُوصِيهِ وَمُعَاذٌ رَاكِبٌ وَرَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَمْشِي تَحْتَ رَاكِبَتِهِ، فَلَمَّا

فَرَعَ قَالَ: يَا مُعَاذُ إِنَّكَ عَسَى أَنْ لَا تَلْقَانِي بَعْدَ عَامِي هَذَا وَلَعَلَّكَ أَنْ تَمُرَّ بِمَسْجِدِي هَذَا، وَقَبْرِي. فَبَكَى مُعَاذٌ جَسَعًا لِفِرَاقِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، ثُمَّ انْتَفَتَ فَأَقْبَلَ بِوَجْهِهِ نَحْوَ الْمَدِينَةِ فَقَالَ: إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِي الْمُتَّقُونَ مَنْ كَانُوا وَحَيْثُ كَانُوا. روى الأحاديث الأربعة أحمد

5227- Muâz b. Cebel der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) kendisini Yemen'e gönderdiği sırada Muâz bineğine binmiş, Hz. Peygamber de (sallallahu aleyhi vesellem) yanı başında yaya yürüyerek onu uğurlamaya çıkmış, ona öğüt vermiş ve işini tamamladıktan sonra: "Ey Muâz! Belki bu seneden sonra benimle karşılaşmayacaksın. Belki de şu Mescid'ime ve mezarıma uğrayacaksın!" dedi. Bunu duyan Muâz Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem) ayrılacağı endişesiyle iç çekerek ağladı.

Sonra Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), yüzünü Medine'ye döndürerek: "Şüphesiz bana en yakın olan insanlar, -her kim olurlarsa olsunlar ve her nerede olurlarsa olsunlar- takva sahibi kimselerdir" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (5/235) * Tahkiku's-Sünne li-İbn Ebî Âsım (1011)

٥٢٢٨ - [٧٤] عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: تَلَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ﴿فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ﴾، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِنَّ النَّوْرَ إِذَا دَخَلَ الصَّدْرَ، انْفَسَحَ"، فَقِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، هَلْ لِدَلِّكَ مِنْ عِلْمٍ يُعْرَفُ؟ قَالَ: "نَعَمْ، التَّجَافِي عَنْ دَارِ الْغُرُورِ، وَالْإِنَابَةُ إِلَى دَارِ الْخُلُودِ، وَالِاسْتِعْدَادُ لِلْمَوْتِ قَبْلَ نُزُولِهِ"

5228- İbn Mes'ûd der ki: Resûlullah "Allah kimi doğru yola iletmek isterse onun kalbini İslâm'a açar" (En'âm Sur. 125) âyetini okudu ve: "Nur içine girdiğinde göğüs genişler" buyurdu. "Ey Allah'ın Resûlü! Bunun anlaşılacağı bir bilgi var mıdır?" diye sorulunca şu karşılığı verdi: "Evet; aldatici yurttan uzaklaşma, kalıcı yurda dönüş yapma ve inmeden önce ölüm için hazırlım yapma." [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (10552)

٥٢٢٩ - ٥٢٣٠ [٧٥ و ٧٦] عَنْ أَبِي خَلَادٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِذَا رَأَيْتُمُ الْعَبْدَ يُعْطِي زُهْدًا فِي الدُّنْيَا، وَقَلَّةَ مَنْطِقٍ، فَاقْتَرِبُوا مِنْهُ، فَإِنَّهُ يُلْقَى الْحِكْمَةَ. رواهما البيهقي في "شعب الإيمان"

4229+5230- Ebû Hureyre, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Dünyada zühhd anlatan az konuşan birini gördüğünüzde, ona yaklaşın. Çünkü ona, hikmet telkin edilir"* buyurduğunu bildirir. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4985) * es-Silsiletu'd-Daife (4/1923)

بَابُ فَضْلِ الْفُقَرَاءِ وَمَا كَانَ مِنْ عَيْشِ النَّبِيِّ ﷺ

Fakirlerin Fazileti ve Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in Yaşamı

1- FASIL

٥٢٣١ - [١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ رَبِّ أَشَعَثَ مَدْفُوعٍ بِالْأَبْوَابِ لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللَّهِ لِأَبْرَهُ * رواه مسلم

5231- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): *"Nice saçı başı dağınık, kapılardan kovulan kişi vardır ki Allah adına yemin edecek olsa Allah onu yemininde sadık çıkarır"* buyurdu.

Müslim (2622)

۵۲۳۲ - [۲] عَنْ مُضَعَبِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ رَأَى سَعْدٌ أَنَّ لَهُ فَضْلاً عَلَى مَنْ دُونَهُ ،

فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ «هَلْ تُنْصَرُونَ وَتُرْزَقُونَ إِلَّا بِضِعْفَائِكُمْ» * رواه البخاري

5232- Mus'ab der ki: Babam Sa'd b. Ebî Vakkâs daha aşağı seviyedekilere göre kendisinin üstün olduğunu düşünürmüş. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuş: "Allah size yardım edip rızık veriyorsa, bu, aranızdaki zayıflar sayesinde değil midir?" [Sahih]

Buhârî (2896)

۵۲۳۳ - [۳] عَنْ أُسَامَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ قُمْتُ عَلَى بَابِ الْجَنَّةِ فَكَانَ عَامَّةٌ

مَنْ دَخَلَهَا الْمَسَاكِينُ وَأَصْحَابُ الْجِدِّ مَحْبُوسُونَ غَيْرَ أَنْ أَصْحَابَ النَّارِ قَدْ أَمِرَ بِهِمْ

إِلَى النَّارِ وَقُمْتُ عَلَى بَابِ النَّارِ فَإِذَا عَامَّةٌ مَنْ دَخَلَهَا النِّسَاءُ * متفق عليه

5233- Usâme, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Cennetin kapısında durduğumda içeriye girenlerin çoğunluğunun yoksullar olduğunu gördüm. Zenginlere gelince ise, içlerinden sadece Cehennemlik olanların Cehenneme girmeleri emredilmiş, diğerleri ise bekletiliyordu. Cehennem'in kapısında durduğumda da içeriye girenlerin çoğunluğunun kadın olduğunu gördüm" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Buhârî (5196) ve Müslim (2736)

۵۲۳۴ - [۴] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَطَّلَعْتُ فِي الْجَنَّةِ فَرَأَيْتُ

أَكْثَرَ أَهْلِهَا الْفُقَرَاءَ، وَأَطَّلَعْتُ فِي النَّارِ فَرَأَيْتُ أَكْثَرَ أَهْلِهَا النِّسَاءَ * متفق عليه

5234- İbn Abbâs der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Cennete baktım Cennetin çoğunluğunun fakirler olduğunu gördüm Cehenneme baktım çoğunluğunun kadınlar olduğunu gördüm" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6546, 6449) ve Müslim (2737)

٥٢٣٥ - [٥] وعن عبد الله بن عمرو قال : قال رسول الله ﷺ: "إِنَّ فُقَرَاءَ

الْمُهَاجِرِينَ يَسْبِقُونَ الْأَغْنِيَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَى الْجَنَّةِ بِأَرْبَعِينَ خَرِيفًا" * رواه مسلم

5235- Abdullah b. Amr b. Âs'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kuşkusuz muhacirlerin fakirleri, kıyamet gününde cennete zenginlerden kırk sene önce gireceklerdir"* buyurdu. [Sahih]

Müslim (2979)

٥٢٣٦ - [٦] عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدِ السَّاعِدِيِّ أَنَّهُ قَالَ مَرَّ رَجُلٌ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ

فَقَالَ لِرَجُلٍ عِنْدَهُ جَالِسٍ «مَا رَأَيْكَ فِي هَذَا». فَقَالَ رَجُلٌ مِنْ أَشْرَافِ النَّاسِ، هَذَا

وَاللَّهِ حَرِيٌّ إِنْ خَطَبَ أَنْ يُنْكَحَ، وَإِنْ شَفَعَ أَنْ يُشَفَّعَ. قَالَ فَسَكَتَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ ثُمَّ

مَرَّ رَجُلٌ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «مَا رَأَيْكَ فِي هَذَا». فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَذَا رَجُلٌ

مِنْ فُقَرَاءِ الْمُسْلِمِينَ، هَذَا حَرِيٌّ إِنْ خَطَبَ أَنْ لَا يُنْكَحَ، وَإِنْ شَفَعَ أَنْ لَا يُشَفَّعَ،

وَإِنْ قَالَ أَنْ لَا يُسْمَعَ لِقَوْلِهِ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «هَذَا خَيْرٌ مِنْ مِلْءِ الْأَرْضِ مِثْلَ

هَذَا» * متفق عليه

5236- Sehl b. Sa'd es-Sâidî anlatıyor: Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanından bir adam geçti. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yanında oturan kimseye: *"Şu adam hakkında ne dersin?"* diye sordu. O da: *"Bu adam ileri gelen hatırlı kişilerden biridir. Vallahi böyle bir adam bir kıza talip olsa evlendirilmeye, birine aracılık yapsa sözü dinlenmeye layıktır"* diye cevap verdi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bir şey söylemedi.

Sonra oradan biri daha geçti. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) yine yanında oturana: *"Ya bu adam hakkında ne dersin?"* diye sordu. Bu defa o zât: *"Ey Allah'ın Resûlü! Bu adam fakir müslümanlardan biridir. Bir kıza talip olsa,*

istediği kız verilmez. Birine aracılık etse, ricası kabul edilmez. Konuşmaya kalksa, sözü dinlenmez” dedi.

Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Bu sonuncu adam, öteki gibi dünya dolusu adamdan daha hayırlıdır." [Sahih]

Buhârî (5091) ve İbn Mâce (4120)

۵۲۳۷ - [۷] عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: "مَا شَعَّ آلُ مُحَمَّدٍ ﷺ مِنْ خُبْزِ شَعِيرٍ يَوْمَئِذٍ مُتَّابِعِينَ، حَتَّى قُبِضَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ" * متفق عليه

5237- Hz. Âişe der ki: "Muhammed (sallallahu aleyhi vesellem)'in ailesi, onun vefât ettiği ana kadar, iki gün arka arkaya arpa ekmeğiyle karnını doyurmamıştır." [Sahih]

Buhârî (5416) ve Müslim (2970)

۵۲۳۸ - [۸] عَنْ سَعِيدِ الْمُقْبَرِيِّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّهُ مَرَّ بِقَوْمٍ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ شَاةٌ مَضْلِيَّةٌ، فَدَعَا فَأَبَى أَنْ يَأْكُلَ قَالَ خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مِنَ الدُّنْيَا وَلَمْ يَشْبَعْ مِنْ الْخُبْزِ الشَّعِيرِ * رواه البخاري

5238- Saîd el-Makburî bildiriyor: Ebû Hureyre önlerinde ateşte kızartılmış bir koyun bulunan bir topluluğa rastladı. Onlar Ebû Hureyre'yi yemeğe davet ettilerse de kabul etmeyip: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şu dünyadan arpa ekmeği ile karnı doymadan çıkıp gitti" dedi. [Sahih]

Buhârî (5414)

۵۲۳۹ - [۹] عَنْ أَنَسٍ أَنَّهُ مَشَى إِلَى النَّبِيِّ ﷺ بِخُبْزِ شَعِيرٍ، وَإِهَالَةٍ سَنِحَةٍ، وَلَقَدْ رَهَنَ النَّبِيُّ ﷺ دِرْعَا لَهُ بِالْمَدِينَةِ عِنْدَ يَهُودِيٍّ، وَأَخَذَ مِنْهُ شَعِيرًا لِأَهْلِهِ، وَلَقَدْ سَمِعْتُهُ

يَقُولُ «مَا أَمْسَى عِنْدَ آلِ مُحَمَّدٍ ﷺ صَاعٌ بُرٍّ وَلَا صَاعٌ حَبٍّ، وَإِنَّ عِنْدَهُ لَتِسْعَ نِسْوَةٍ»

★ رواه البخاري

5239- Enes b. Mâlik bildiriyor: Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) yiyecek olarak arpa ekmeğiyle beraber kokusu çıkmış yağlı et götürdüğüm oldu. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Yahudi bir adama zırhını rehin olarak bırakmış ve karşılığında ailesine yedirmek için arpa almıştı. Kaç defa da Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "*Muhammed'in ailesi bir sâ' buğday veya bir sâ' tahıl ile akşamlamış değildir*" buyurduğunu işittim ki o zamanlar dokuz tane hanımı vardı. [Sahih]

Buhârî (2069)

٥٢٤٠ - [١٠] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ، قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَهُوَ مُضْطَجِعٌ عَلَى سَرِيرٍ مُزْمَلٍ بِشَرِيطٍ، وَتَحْتَ رَأْسِهِ وَسَادَةٌ مِنْ أَدَمٍ، حَشْوُهَا لَيْفٌ، فَدَخَلَ عَلَيْهِ نَفَرٌ مِنْ أَصْحَابِهِ، وَدَخَلَ عُمَرُ، فَانْحَرَفَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ انْحِرَافَةً، فَلَمْ يَرَ عُمَرَ بَيْنَ جَنْبِهِ وَبَيْنَ الشَّرِيطِ ثَوْبًا، وَقَدْ أَثَّرَ الشَّرِيطُ بِجَنْبِ النَّبِيِّ ﷺ فَبَكَى عُمَرُ، فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ ﷺ: "مَا يَبْكِيكَ يَا عُمَرُ؟"، قَالَ: وَاللَّهِ مَا أَبْكِي إِلَّا أَنْ أَكُونَ أَعْلَمُ أَنَّكَ أَكْرَمُ عَلَى اللَّهِ ﷻ مِنْ كِسْرَى وَقَيْصَرَ، وَهُمَا يَعِيشَانِ فِي الدُّنْيَا فِيمَا يَعِيشَانِ فِيهِ، وَأَنْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ بِالْمَكَانِ الَّذِي أَرَى ! فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: "أَمَا تَرْضَى أَنْ تَكُونَ لَهُمُ الدُّنْيَا وَلَنَا الْآخِرَةُ؟"، قَالَ عُمَرُ: بَلَى، قَالَ: "فَإِنَّهُ كَذَّابٌ" ★ متفق عليه

5240- Enes b. Mâlik der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yanına girdiğimde şeritlerden örülmüş bir yatak üzerinde uzanmıştı. Başının altında içi hurma lifiyle doldurulmuş deri bir yastık vardı. Ashâbından birkaç kişi yanına girdi. Ömer de içeriye girince yataktaki şeritler ile Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) vücudu arasında giysi olmadığını gördü. Bundan dolayı da şeritin izleri Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) yan tarafına çıkmıştı. Ömer bunu görünce ağlamaya başladı. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi

vesellem): "Ey Ömer! Neden ağlıyorsun?" diye sorunca, Ömer: "Allah katında Kısra ve Kayser'den daha değerli olduğunu biliyorum. Onlar dünya nimetleri içinde yaşıyorlar. Ey Allah'ın Resülü! Sen ise şu gördüğümüz haldesin. Buna ağlıyorum" karşılığını verdi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Dünya onların, âhiret ise bizlerin olmasına razı olmaz mısınız?" diye sorunca, Ömer: "Tabi ki isterim" dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Olan da budur" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (4613) ve Müslim (1479)

٥٢٤١ - [١١] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ لَقَدْ رَأَيْتُ سَبْعِينَ مِنْ أَصْحَابِ الصُّفَّةِ مَا مِنْهُمْ رَجُلٌ عَلَيْهِ رِذَاءٌ إِلَّا إِزَارٌ وَإِمَّا كِسَاءٌ قَدْ رَبَطُوا فِي أَعْنَاقِهِمْ فَمِنْهَا مَا يَبْلُغُ نِصْفَ السَّاقَيْنِ وَمِنْهَا مَا يَبْلُغُ الْكَعْبَيْنِ فَيَجْمَعُهُ بِيَدِهِ كَرَاهِيَةً أَنْ تُرَى عَوْرَتُهُ * رواه البخاري

5241- Ebû Hureyre der ki: "Suffa ashâbından yetmiş kişiyi gördüm de hiçbirinin bir cübbesi dahi yoktu. Üzerlerinde ya peştamal, ya da boyunlarına bağladıkları, bazısı dizlere, bazısı da topuklara kadar ulaşan bir aba vardı. Avret yeri görülmesin diye de bu aba önden elle toplanırdı. [Sahih]

Buhârî (442)

٥٢٤٢ - [١٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ إِذَا نَظَرَ أَحَدُكُمْ إِلَى مَنْ فَضَّلَ عَلَيْهِ فِي الْمَالِ وَالْخَلْقِ فَلْيَنْظُرْ إِلَى مَنْ هُوَ أَسْفَلَ مِنْهُ. وَفِي رَوَايَةٍ لِمُسْلِمٍ قَالَ: "انظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ أَسْفَلَ مِنْكُمْ، وَلَا تَنْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقَكُمْ، فَإِنَّهُ أَجْدَرُ أَنْ لَا تَزِدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ." * متفق عليه

5242- Ebû Hureyre, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"Biriniz mal ve bedenen kendisinden daha üstün birini gördüğü zaman, kendinden daha aşağıda olana baksın"* buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Buhârî (6490) ve Müslim (2963)

Müslim'in bir rivayetinde: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Dünyalık sıhhat ve afiyet konularında kendinizden aşağı olan kimselere bakın. Üstün olan kimselere bakmayınız! Çünkü Allah'ın size verdiği nimeti küçük görmemeniz için size uygun davranış budur"* buyurdu. [Sahih]

2- FASIL

۵۲۴۳ - [۱۳] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: يَدْخُلُ الْفُقَرَاءُ الْجَنَّةَ

قَبْلَ الْأَغْنِيَاءِ بِخَمْسِمِائَةِ عَامٍ نَضِيفِ يَوْمٍ * رواه الترمذي

5243- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Fakirler Cennete zenginlerden beşyüz yıl yani (âhiret birimi ile) yarım gün önce gireceklerdir"* buyurdu. [Sahih]

Tirmizi (2353) * [Sahih Sünen et-Tirmizi]

۵۲۴۴ - [۱۴] عَنْ أَنَسِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: اللَّهُمَّ أَحْبِبْنِي مِسْكِينًا وَأَمْتِنِي

مِسْكِينًا وَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَةِ الْمَسَاكِينِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَقَالَتْ عَائِشَةُ: لِمَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟

قَالَ: إِنَّهُمْ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ قَبْلَ أَغْنِيَائِهِمْ بِأَرْبَعِينَ خَرِيفًا، يَا عَائِشَةُ لَا تَرُدِّي

الْمِسْكِينَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ، يَا عَائِشَةُ أَحْبِبِي الْمَسَاكِينَ وَقَرِّبِيهِمْ فَإِنَّ اللَّهَ يَقْرَبُكَ يَوْمَ

الْقِيَامَةِ * رواه الترمذي والبيهقي في "شعب الإيمان"

5244- Enes bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle dua etti: *"Allahım! Beni yoksul olarak yaşat ve yoksul olarak da camımı al. Kıyamet*

gününde de beni yoksullarla beraber haşret." Hz. Âişe: "Ey Allah'ın Resûlü! Neden?" diye sorunca Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Ey Âişe! Çünkü onlar, zenginlerden kırk yıl önce Cennete girerler. Senden bir şey isteyen yoksula, yarım hurma dahi olsa ver; ama boş olarak geri çevirme. Ey Âişe! Yoksulları sev ve onlara yakın olmaya çalış ki Allah da kıyamet gününde seni (Cennetine) yakın etsin." [Sahih]

Tirmizî (2352) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

۵۲۴۵ - [۱۵] وروی ابن ماجة عن أبي سعيد إلى قوله في زفرة المساكين

5245- Aynı hadisi İbn Mâce (4126) Ebû Saîd'den rivayet etmiştir.

۵۲۴۶ - [۱۶] عَنْ أَبِي الدُّدَاءِ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ: ابْعُونِي

ضُعْفَاءَكُمْ، فَإِنَّمَا تُرْزَقُونَ وَتُنْصَرُونَ بِضُعْفَائِكُمْ * رواه أبو داود

5246- Ebû'd-Derdâ der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vasellem): "Zayıf kimsesiz ve fakirleriniz arasında beni arayın, beni ancak onların yanında bulursunuz, çünkü sizler o fakir ve zayıf insanlar yüzünden rızıklandırılıyor ve Allah tarafından yardım görüyorsunuz" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Ebû Dâvûd (2594), Tirmizî (1702) ve Nesâî (6/45) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/779)

۵۲۴۷ - [۱۷] عَنْ أُمِّيَّةَ بِنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ خَالِدِ بْنِ أُسَيْدٍ، قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

يَسْتَفْتِيحُ بِضُعَالِيكَ الْمُهَاجِرِينَ.. رواه في " شرح السنة "

5247- Umeyye b. Abdillâh b. Hâlid b. Useyd der ki: "Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) fakir Muhacirlerin yüzüsuyu hürmetine Allah'tan yardım isterdi." [Zayıf]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (4062) * et-Tevevül (s. 103)

٥٢٤٨ - [١٨] عَنْ أَبِي أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «لَا تَغْبَطَنَّ فَاجِرًا يَنْعَمَ فَإِنَّكَ لَا تَدْرِي مَا هُوَ لَاقٍ بَعْدَ مَوْتِهِ إِنَّ لَهُ عِنْدَ اللَّهِ قَاتِلًا لَا يَمُوتُ». يَغْنِي النَّارَ. رَوَاهُ فِي «شَرْحِ السَّنَةِ»

5248- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Facirin (günahkârın) sahip olduğu bir şeye gıpta etmeyin. Çünkü onun öldükten sonra ne ile karşılaşacağını bilemezsin. Allah'ın katında hiç ölmeyen bir katil olan cehennem vardır" buyurdu. [Zayıf]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (4103)

٥٢٤٩ - [١٩] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو حَدَّثَهُ عَنْ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ «الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ وَسِتْنَةٌ فَإِذَا فَارَقَ الدُّنْيَا فَارَقَ السِّجْنَ وَالسَّنَةَ. رَوَاهُ فِي "شَرْحِ السَّنَةِ"

5249- Abdullah b. Amr, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Dünya, müminin zindanı ve yokluk yeridir. Ondan ayrıldığı zaman zindandan ve yokluktan kurtulmuş olur" buyurduğunu bildirir. [Zayıf]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (4106) * es-Silsiletu'd-Daife (6/2536)

٥٢٥٠ - [٢٠] عَنْ قَتَادَةَ بْنِ التُّعْمَانِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا حَمَاهُ الدُّنْيَا كَمَا يَظُلُّ أَحَدُكُمْ يَحْمِي سَقِيمَةَ الْمَاءِ. * رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ

5250- Katâde b. en-Nu'mân'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah sevdiği kulunu dünyada koruyup himaye eder, tıpkı sizden birinizin hastasını yasaklanan sudan koruduğu gibi" buyurdu. [Sahih]

Ahmed ve Tirmizî (2036) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٥٢٥١ - [٢١] عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ لَبِيدٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ اثْنَانِ يَكْرَهُهُمَا ابْنُ آدَمَ الْمَوْتُ وَالْمَوْتُ خَيْرٌ لِلْمُؤْمِنِ مِنَ الْفِتْنَةِ وَيَكْرَهُ قِلَّةَ الْمَالِ وَقِلَّةَ الْمَالِ أَقْلٌ لِلْحِسَابِ
* رواه أحمد

5251- Mahmûd b. Lebîd'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İki şey vardır ki Âdemoğlu onlardan nefret eder. Bunlardan biri ölümdür; oysa ki ölüm, mümin için fitneden daha hayırlıdır. Diğeri ise sahip olduğu malın azlığından nefret eder; oysa az malın hesabı da az olur" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (5/427) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/813)

٥٢٥٢ - [٢٢] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُعَفَّلٍ، قَالَ: قَالَ رَجُلٌ لِلنَّبِيِّ ﷺ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَاللَّهِ إِنِّي لِأَحِبُّكَ. فَقَالَ لَهُ: انْظُرْ مَاذَا تَقُولُ، قَالَ: وَاللَّهِ إِنِّي لِأَحِبُّكَ، ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، فَقَالَ: إِنْ كُنْتَ تُحِبُّنِي فَأَعِدِّ لِلْفَقْرِ تَجْفَافًا، فَإِنَّ الْفَقْرَ أَسْرَعُ إِلَيَّ مِنْ يُحِبُّنِي مِنَ السَّيْلِ إِلَى مُتْتَهَاهُ" * رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ.

5252- Abdullah b. Muğaffel der ki: Bir adam Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e: "Ey Allah'ın Rasûlü! Ben seni gerçekten seviyorum" dedi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "O söylediğin söze dikkat et" buyurdu. Adam: "Vallahi seni ben gerçekten seviyorum" deyince; Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Söylediğin söze iyi dikkat et ciddi misin!" buyurdu. Adam da: "Vallahi seni gerçekten seviyorum" diyerek üçüncü sefer aynı sözü tekrar etti. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Eğer beni seviyorsan fakirliğe karşı bir zırh hazırla; çünkü fakirlik, beni sevene yüksekten inen bir selden daha çabuk ulaşır" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2350 "hasen ğarîb") * Daifu'l-Câmi' (1297)

٥٢٥٣ - [٢٣] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَقَدْ أَحِضْتُ فِي اللَّهِ وَمَا يُخَافُ أَحَدًا، وَلَقَدْ أُوذِيتُ فِي اللَّهِ وَمَا يُؤْذَى أَحَدًا، وَلَقَدْ آتَتْ عَلَيَّ ثَلَاثُونَ مِنْ بَيْنِ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ وَمَا لِي وَلِئَالٍ طَعَامٌ يَأْكُلُهُ ذُو كَبِدٍ إِلَّا شَيْءٌ يُؤَارِيهِ إِنْطُ بِلَالٍ * رواه الترمذي هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

5253- Enes'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah'ın yolunda benim korkutulduğum kadar hiç kimse korkutulmadı. Allah'ın yolunda gördüğüm eziyeti hiç kimse çekmedi. Bilâl'in koltuğunun altında taşıdığı şey hariç, bir canlının yiyebileceği hiç birşey olmadan gecesi ve gündüzüyle tam otuz gün geçirdiğim zamanlar oldu" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2398, "hasen sahih") * Sahîhu't-Terğîb (3281)

٥٢٥٤ - [٢٤] عَنْ أَبِي طَلْحَةَ، قَالَ: شَكُونَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ الْجُوعَ وَرَفَعْنَا عَنْ بُطُونِنَا عَنْ حَجَرٍ حَجَرٍ فَرَفَعَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنْ حَجَرَيْنِ * رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ

5254- Ebû Talha der ki: "Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) açlıktan yakındık ve herkes karnına bağladığı taşı teker teker karnını açarak gösterdi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) karnını açtığında ise karnına iki taş bağlamış olduğunu gördük." [Zayıf]

Tirmizî (2371 "ğarib") * Muhtasarü's-Şemâil (112)

٥٢٥٥ - [٢٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّهُمْ أَصَابَهُمْ جُوعٌ فَأَعْطَاهُمْ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ تَمْرَةً تَمْرَةً * رواه الترمذي

5255- Ebû Hureyre der ki: "Bir zamanlar açlık dönemi yaşanmıştı da Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), tek tek hurma vermişti." [Zayıf]

Tirmizî (2474) * [Daif Sünen et-Tirmizî]

٥٢٥٦ - [٢٦] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: خَصَلَتَانِ مَنْ كَانَتْ فِيهِ كَتَبَهُ اللَّهُ شَاكِرًا صَابِرًا، وَمَنْ لَمْ تَكُونَا فِيهِ لَمْ يَكْتُبَهُ اللَّهُ شَاكِرًا وَلَا صَابِرًا، مَنْ نَظَرَ فِي دِينِهِ إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقَهُ فَأَقْتَدَى بِهِ، وَنَظَرَ فِي دُنْيَاهُ إِلَى مَنْ هُوَ دُونَهُ فَحَمِدَ اللَّهُ عَلَى مَا فَضَّلَهُ بِهِ عَلَيْهِ كَتَبَهُ اللَّهُ شَاكِرًا وَصَابِرًا، وَمَنْ نَظَرَ فِي دِينِهِ إِلَى مَنْ هُوَ دُونَهُ، وَنَظَرَ فِي دُنْيَاهُ إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقَهُ فَأَسَفَ عَلَى مَا فَاتَهُ مِنْهُ لَمْ يَكْتُبَهُ اللَّهُ شَاكِرًا وَلَا صَابِرًا * رواه الترمذي وَذَكَرَ حَدِيثَ أَبِي سَعِيدٍ: «أَبْشُرُوا يَا مَعْشَرَ صَعَالِكِ الْمُهَاجِرِينَ» فِي بَابِ بَعْدَ فَضَائِلِ الْقُرْآنِ

5256- Abdullah b. Amr der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "İki haslet vardır ki bunlara sahip olan kişiyi Allah şükredenlerden ve sabredenlerden biri olarak yazar. Bunlara sahip olmayan kişiyi ise Allah şükredenlerden ve sabredenlerden biri olarak yazmaz. Dini konusunda kendisinden daha iyi olanlara bakıp onlara uyan, dünyalığı konusunda kendisinden daha aşağıda olanlara bakıp Allah'ın kendisine ihsanlarından dolayı hamdeden kişiyi Allah şükreden ve sabreden biri olarak yazar. Dini konusunda kendisinden daha aşağıda olana bakan, dünyalığı konusunda da kendisinden daha yukarıda olanlara bakıp elinden kaçırdıkları için üzülen kişiyi ise Allah şükreden ve sabreden biri olarak yazmaz" buyurduğunu işittim. [Zayıf]

Tirmizî (2512) * es-Silsiletu'd-Daife (4/1924) Ebû Saïd'in "Sevinin, ey Muhâcirlerin yoksulları!" hadisi, Kur'ân'ın faziletleri bölümünde geçti. (no. 2168)

3- FASIL

٥٢٥٧ - [٢٧] عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبَلِيِّ قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرٍو بْنَ الْعَاصِ وَسَأَلَهُ رَجُلٌ فَقَالَ أَلَسْنَا مِنْ فُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ فَقَالَ لَهُ عَبْدُ اللَّهِ أَلَا أَمْرًا

تَأْوِي إِلَيْهَا قَالَ نَعَمْ قَالَ أَلَيْكَ مَسْكَنٌ تَسْكُنُهُ قَالَ نَعَمْ قَالَ فَأَنْتَ مِنَ الْأَغْنِيَاءِ قَالَ
فَإِنَّ لِي خَادِمًا قَالَ فَأَنْتَ مِنَ الْمُلُوكِ قَالَ أَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَجَاءَ ثَلَاثَةٌ نَفَرٍ إِلَى عَبْدِ
اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ وَأَنَا عِنْدَهُ فَقَالُوا يَا أَبَا مُحَمَّدٍ إِنَّا وَاللَّهِ مَا نَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ
لَا نَفَقَةَ وَلَا دَابَّةً وَلَا مَتَاعٍ فَقَالَ لَهُمْ مَا شِئْتُمْ إِنْ شِئْتُمْ رَجَعْتُمْ إِلَيْنَا فَأَعْطَيْنَاكُمْ مَا
يَسَّرَ اللَّهُ لَكُمْ وَإِنْ شِئْتُمْ ذَكَرْنَا أَمْرَكُمْ لِلسُّلْطَانِ وَإِنْ شِئْتُمْ صَبَرْتُمْ فَإِنِّي سَمِعْتُ
رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ إِنَّ فُقَرَاءَ الْمُهَاجِرِينَ يَسْبِقُونَ الْأَغْنِيَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَى الْجَنَّةِ
بِأَرْبَعِينَ حَرِيْفًا قَالُوا فَإِنَّا نَضْبِرُ لَا نَسْأَلُ شَيْئًا * رواه مسلم

5257- Ebû Abdîrrahman el-Hubulî der ki: Adamın birinin, Abdullah b. Amr b. el-Âs'a: "Bizler Muhâcirlerin fakirlerinden değil miyiz?" diye sorduğunu işittim. Abdullah ona: "Yanında barınacağın bir karm var mı?" diye sordu. Adam: "Evet!" deyince, Abdullah: "Peki içinde oturduğun bir evin var mı?" diye sordu. Adam yine: "Evet!" deyince, Abdullah: "O zaman sen de zenginlerden biri sayılırsın" dedi. Adam: "Bir tane de hizmetçim var" deyince, Abdullah: "O zaman sen krallardan biri sayılırsın" karşılığını verdi. Bir defasında yanında bulunduğum bir sırada Abdullah b. Amr b. el-Âs'ın yanına üç kişi geldi. Ona: "Ey Ebû Muhammed! Vallahi hiçbir şeye gücümüz yetmiyor. Ne geçinmeye, ne bir hayvan edinmeye; ne de bir eşya almaya" dediler.

Abdullah onlara şu karşılığı verdi: "Peki ne istiyorsunuz? İsterseniz bize gelin de Allah'ın imkan tanıdığı kadarıyla size bağışta bulunalım. Yok isterseniz bu durumunuzu yöneticiye arzedelim. İsterseniz de durumunuza sabredersiniz. Zira Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): «Muhâcirlerin fakirleri, kıyamet gününde zenginlerden kırk yıl önce Cennete girerler» buyurduğunu işittim." Bunun üzerine onlar: "O halde bizler sabreder ve kimseden de bir şey istemeyiz" dediler. [Sahih]

٥٢٥٨ - [٢٨] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ: بَيْنَا أَنَا قَاعِدٌ فِي الْمَسْجِدِ وَحَلَقَةٌ مِنْ فُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ فَعُودٌ إِذْ دَخَلَ النَّبِيُّ ﷺ فَقَعَدَ إِلَيْهِمْ فَقُمْتُ إِلَيْهِمْ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ لَهُمْ لِيُبَشِّرْ فُقَرَاءَ الْمُهَاجِرِينَ بِمَا يَسُرُّ وُجُوهُهُمْ فَإِنَّهُمْ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ قَبْلَ الْأَغْنِيَاءِ بِأَرْبَعِينَ عَامًا قَالَ: فَلَقَدْ رَأَيْتُ أَلْوَانَهُمْ أَسْفَرَتْ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو حَتَّى تَمْتَيْتُ أَنْ أَكُونَ مَعَهُمْ * رواه الدارمي

5258- Abdullah b. Amr b. el-Âs der ki: Mescid'de bulunduğum bir sırada bir tarafta fakir Muhâcirlerin oluşturduğu bir halka gördüm. Sonradan Resûlullah da (sallallahu aleyhi vesellem) gelip aralarında oturdu. Ben de kalkıp yanlarına gittim. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): *"Fakir Muhacirler yüzlerini güldürecek bir şeye sevininler! Zira onlar Cennete zenginlerden kırk yıl önce gireceklerdir"* buyurdu. Allah Resûlû'nün (sallallahu aleyhi vesellem) bu sözü üzerine yüzlerinin sevinçle parıldadığını gördüm. O anda onlardan biri olmayı arzu ettim.

Dârimi (2844)

٥٢٥٩ - [٢٩] عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: أَمَرَنِي خَلِيلِي ﷺ بِسَبْعٍ: أَمَرَنِي بِحُبِّ الْمَسَاكِينِ، وَالذُّنُوبِ مِنْهُمْ، وَأَمَرَنِي أَنْ أَنْظُرَ إِلَى مَنْ هُوَ دُونِي، وَلَا أَنْظُرَ إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقِي، وَأَمَرَنِي أَنْ أَصِلَ الرَّحِمَ وَإِنْ أَدْبَرْتُ ، وَأَمَرَنِي أَنْ لَا أَسْأَلَ أَحَدًا شَيْئًا، وَأَمَرَنِي أَنْ أَقُولَ بِالْحَقِّ وَإِنْ كَانَ مُرًّا، وَأَمَرَنِي أَنْ لَا أَخَافَ فِي اللَّهِ لَوْمَةَ لَائِمٍ، وَأَمَرَنِي أَنْ أَكْثِرَ مِنْ قَوْلٍ: لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ، فَإِنَّهُمْ مِنْ كَثْرَتِ تَخْتِ الْعَرْشِ * رواه أحمد

5259- Ebû Zer bildiriyor: "Dostum (sallallahu aleyhi vesellem) bana yedi şeyi emretti: Miskinleri sevmeyi ve onlara yakın olmayı, (Dünyalık işlerde) Benden daha yukarıda değil, daha aşağıda olanlara bakmamı, onlar bana sırtım dönse bile akrabayla alakayı kesmememi, kimseden bir şey

istemememi, acı da olsa gerçeği söylememi, Allah yolunda kınayanın kınamasından korkmamamı ve: «Lâ havle velâ kuvvete illâ billah» sözünü çokça söylememi emretti ve bu sözün, Arş'ın altındaki hazinlerden biri olduğunu bildirdi.” [Sahih]

Ahmed (21415) * es-Silsiletu's-Sahihâ (5/2166)

۵۲۶۰ - [۳۰] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يُعْجِبُهُ مِنَ الدُّنْيَا ثَلَاثَةٌ
الطَّعَامُ وَالنِّسَاءُ وَالطِّيبُ فَأَصَابَ ثِنْتَيْنِ وَلَمْ يُصِبْ وَاحِدَةً أَصَابَ النِّسَاءَ وَالطِّيبَ
وَلَمْ يُصِبْ الطَّعَامَ * رواه أحمد

5260- Hz. Âişe der ki: “Dünyalıklar içinde Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şu üç şeyden hoşlanırdı: Yemek, kadın ve güzel koku. İkisini elde etti; ancak birisine nail olamadı. Kadın ve güzel kokuyu elde etti; ancak yemeği elde edemedi.”

Ahmed (6/72)

۵۲۶۱ - [۳۱] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ حُبِّبَ إِلَيَّ الطِّيبُ وَالنِّسَاءُ
وَجَعَلْتُ قُرَّةَ عَيْنِي فِي الصَّلَاةِ * رواه أحمد والنسائي . وَزَادَ ابْنُ الْجَوْزِيِّ بَعْدَ قَوْلِهِ:
«حُبِّبَ إِلَيَّ» مِنَ الدُّنْيَا "

5261- Enes, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): “—İbnu'l-Cevzî rivayetinde: *Dünyadan— bana kadınlar ve güzel kokular sevdirdi. Ancak içimi ferahlatan şey (gözümün nuru) namaz kılındı*” buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Nesâî (7/61) ve Ahmed (3/199) * Sahihu'l-Câmi' (3124)

٥٢٦٢ - [٣٢] عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ لَمَّا بَعَثَ بِهِ إِلَى الْيَمَنِ
قَالَ: إِيَّاكَ وَالتَّعْتَمَ؛ فَإِنَّ عِبَادَ اللَّهِ لَيُسُوا بِالْمُتَعْتَمِينَ. * رواه أحمد

5262- Muâz b. Cebel, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) kendisini Yemen'e gönderdiği zaman: "Aşırı bolluktan uzak dur. Allah'ın (halis) kulları, aşırı bollukta olan kişiler değildir" buyurduğunu bildirir. [Hasen]

Ahmed (5/243) * Sahihu't-Terğib (2146)

٥٢٦٣ - [٣٣] عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ رَضِيَ مِنْ
اللَّهِ بِالْيَسِيرِ مِنَ الرِّزْقِ رَضِيَ اللَّهُ مِنْهُ بِالْقَلِيلِ مِنَ الْعَمَلِ.

5263- Hz. Ali der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah, verdiği basit bir rızka razı olanın az olan ameline razı olur" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (4575) * es-Silsiletu'd-Daife (1925)

٥٢٦٤ - [٣٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: مَنْ جَاعَ أَوْ احتَاجَ فَكَتَمَهُ
النَّاسُ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَنْ يَرْزُقَهُ رِزْقَ سَنَةٍ مِنْ حَلَالٍ. رواه البيهقي
في "شعب الإيمان"

5264- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim aç ya da muhtaç duruma düşer de bunu insanlardan gizlerse, Allah'ın, helal olan rızıktan onu bir yıl boyunca rızıklandırması bir hak olur" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (10054) * Daifu't-Terğib (502)

۵۲۶۵ - [۳۵] عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنْ اللَّهُ يُحِبُّ

عَبْدَهُ الْمُؤْمِنَ ، الْفَقِيرَ ، الْمُتَعَفِّفَ ، أبا الْعِيَالِ * رواه ابن ماجه

5265- İmrân b. Husayn der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vassellem): "Şüphesiz Allah, maddeten fakir, çoluk çocuk sahibi olup dilencilik ve haram kazançtan kaçınan mümin kulunu sever" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (4121) * es-Silsiletu'd-Daîfe (1/51)

۵۲۶۶ - [۳۶] وَعَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ قَالَ: اشْتَسَقَى يَوْمًا عُمَرُ فَجِيءَ بِمَاءٍ قَدْ

شِيبَ بِعَسَلٍ فَقَالَ: إِنَّهُ لَطَيِّبٌ لَكِنِّي أَشْمَعُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ نَعَى عَلَيَّ قَوْمٌ شَهَوَاتِهِمْ فَقَالَ ﴿أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا﴾ فَأَخَافُ أَنْ تَكُونَ

حَسَنَاتِنَا عَجَلْتُمْ لَنَا فَلَمْ يَشْرِبْهُ * رواه رزين

5266- Zeyd b. Eslem der ki: Günün birinde Ömer b. el-Hattâb içecek bir şeyler istedi. Kendisine bal şerbeti getirildi. Bunun üzerine Ömer: "Bu güzel bir içecek; ancak Allah'ın, bir topluluğun tattıkları lezzetleri anlatırken: «Dünyadaki hayatınızda bütün güzel şeylerinizi harcadınız, onların zevkini sürdünüz» (Ahkâf Sur. 20) buyurduğunu işittim. Bundan dolayı güzel şeylerin (âhirete bırakılmayıp) burada bana verilmiş olmasından korkarım" dedi ve bal şerbetini içmedi.

Rezîn

۵۲۶۷ - [۳۷] وَعَنْ ابْنِ عَمَرَ قَالَ: مَا شِيعْنَا مِنْ تَمْرٍ حَتَّى فَتَحْنَا خَيْرَ * رواه

البخاري

5267- İbn Ömer der ki: "Hayber"i fethedene dek hurmadan karnımız doymamıştır." [Sahih]

Buhârî (4243)

باب الأمل والحرص

Ümit ve Hırs

1- FASIL

٥٢٦٨ - [١] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ خَطَّ النَّبِيُّ ﷺ خَطًّا مُرَبَّعًا، وَخَطَّ خَطًّا فِي
 الْوَسْطِ خَارِجًا مِنْهُ، وَخَطَّ خُطُوطًا صِغَارًا إِلَى هَذَا الَّذِي فِي الْوَسْطِ، مِنْ جَانِبِهِ
 الَّذِي فِي الْوَسْطِ وَقَالَ «هَذَا الْإِنْسَانُ، وَهَذَا أَجَلُهُ مُحِيطٌ بِهِ أَوْ قَدْ أَحَاطَ بِهِ وَهَذَا
 الَّذِي هُوَ خَارِجٌ أَمَلُهُ، وَهَذِهِ الْخُطُوطُ الصِّغَارُ الْأَعْرَاضُ، فَإِنْ أَخْطَأَهُ هَذَا نَهَشَهُ هَذَا،
 وَإِنْ أَخْطَأَهُ هَذَا نَهَشَهُ هَذَا» * رواه البخاري

5268- Abdullah (b. Mes'ûd) der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) yere bir dörtgen çizdi. Dörtgenin ortasına, onu bir kenarından keserek dışarı çıkan bir çizgi çekti. Ortadaki bu çizginin iki yanından ona doğru birtakım küçük çizgiler daha çizdi. Sonra çizgileri göstererek şöyle buyurdu: "Şu insan, şu da onu kuşatan —veya "kuşatmış olan"— ecelidir. Dörtgeni keserek dışarı çıkan, insanın arzularıdır. Ortadaki çizgiye yönelik küçük çizgiler, dert ve ıstıraplardır. İnsan bu dertlerin birinden kurtulsa, öteki gelip çarpar. Şundan kurtulsa, beriki gelip yakalar." [Sahih]

Buhârî (6417)

٥٢٦٩ - [٢] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: خَطَّ النَّبِيُّ ﷺ خُطُوطًا فَقَالَ: هَذَا الْأَمَلُ، وَهَذَا
 أَجَلُهُ فَبَيْنَمَا هُوَ كَذَلِكَ، إِذْ جَاءَهُ الْخَطُّ الْأَقْرَبُ * رواه البخاري

5269- Enes bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) çizgiler çizdi ve: "Bu emeldir. Bu da kişinin ecelidir. İşte insan daha böyle iken (yani emeline

kavuşmadan) ona daha yakın olan (eceli) ansızın geliverir" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6418)

٥٢٧٠ - [٣] عَنْ أَنَسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَهْرَمُ ابْنُ آدَمَ وَتَشِبُّ مِنْهُ اثْنَتَانِ

الْحِرْضُ عَلَى الْمَالِ وَالْحِرْضُ عَلَى الْعُمْرِ * متفق عليه

5270- Enes, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"İnsanoğlu (bedenen) ihtiyarlamasına rağmen iki şey kendisinde hep genç kalır: Mala olan hırsı ve yaşama hırsı"* buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Buhârî (6421) ve Müslim (1047)

٥٢٧١ - [٤] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ «لَا يَزَالُ قَلْبُ

الْكَبِيرِ شَابًّا فِي اثْنَتَيْنِ فِي حُبِّ الدُّنْيَا، وَطُولِ الْأَمَلِ" * متفق عليه

5271- Ebû Hureyre der ki: Ben Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): *"İhtiyar kimsenin gönlü iki şeyde her zaman genç olarak kalır: Dünya sevgisi ve uzun emel"* buyurduğunu işittim. [Sahih]

Buhârî (6420) ve Müslim (1046)

٥٢٧٢ - [٥] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ أَعْذَرَ اللَّهُ إِلَى امْرِئٍ آخَرَ أَجَلَهُ

حَتَّى بَلَغَهُ سِتِّينَ سَنَةً * رواه البخاري

5272- Ebû Hureyre, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): *"Allah, ecelini geciktirip altmış yıl yaşattığı birini (ihtiyarlığından dolayı bazı şeylerde) mazur görür"* buyurduğunu bildiriyor. [Sahih]

Buhârî (6419)

٥٢٧٣ - [٦] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ يَقُولُ سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ «لَوْ كَانَ لِابْنِ آدَمَ وَادِيَانِ مِنْ مَالٍ لَابْتَغَى ثَالِثًا، وَلَا يَمْلَأُ جَوْفَ ابْنِ آدَمَ إِلَّا التُّرَابُ، وَيَثُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ تَابَ» * متفق عليه

5273- İbn Abbâs der ki: Ben Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in: "(Âdem oğlunun) insanoğlunun iki vadi dolusu malı olsa yine de bir üçüncüsünü daha ister. İnsanoğlunun içini (gözünü) ancak toprak doldurur. Yine de Allah tövbe edenin tövbesini kabul eder" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Buhârî (6436) ve Müslim (1049)

٥٢٧٤ - [٧] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: أَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بِبَعْضِ جَسَدِي فَقَالَ: كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ أَوْ عَابِرُ سَبِيلٍ وَعَدَّ نَفْسَكَ فِي أَهْلِ الْقُبُورِ" * رواه البخاري

5274- İbn Ömer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), omzumdan tutarak: "Dünyada bir garib gibi yabancı gibi hatta bir yolcu gibi ol! Kendini kabir halkından biri gibi kabul et" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6416)

2- FASIL

٥٢٧٥ - [٨] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ: مَرَّ بِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَأَنَا أُطِينُ حَائِطًا لِي أَنَا وَأُمِّي، فَقَالَ: مَا هَذَا يَا عَبْدَ اللَّهِ؟ فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ شَيْءٌ أَضْلِحُهُ، فَقَالَ: الْأَمْرُ أَسْرَعُ مِنْ ذَلِكَ * رواه أحمد والترمذي وقال: هذا حديث غريب

5275- Abdullah b. Amr bildiriyor: Annemle beraber bana ait bir duvarı sıvarken Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yanımıza uğradı: "Ey Abdullah! Bu ne?" diye sorduğunda: "Ey Allah'ın Resûlü! Düzeltmeye uğraştığım bir şey"

diye karşılık verdim. Bunun üzerine: "Ama iş (ölüm) bun(un yıkılmasın)dan daha hızlıdır" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (5235) ve Tirmizî (2335 "ğarîb") * Sahîhu't-Terğîb (3343)

٥٢٧٦ - [٩] عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ كَانَ يَخْرُجُ فَيَهْرِيقُ الْمَاءَ فَيَتَمَسَّحُ بِالتُّرَابِ فَأَقُولُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ الْمَاءَ مِنْكَ قَرِيبٌ فَيَقُولُ وَمَا يَذْرِبُنِي لَعَلِّي لَا أَبْلُغُهُ. رواه في "شرح السنة" وابن الجوزي في كتاب "الوفاء"

5276- İbn Abbâs'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) abdest bozup toprakla teyemmüm ederdi. Ben: "Ey Allah'ın Resûlü! Su size yakındır" dediğimde: "Nereden bileyim ki belki de suya yetişemem" buyurdu. [Sahih]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (4031) ve İbnu'l-Cevzî Kitâbu'l-Vefâ'da * es-Silsiletu's-Sahîha (6/2629)

٥٢٧٧ - [١٠] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: هَذَا ابْنُ آدَمَ وَهَذَا أَجَلُهُ وَوَضَعَ يَدَهُ عِنْدَ قَفَاةٍ، ثُمَّ بَسَطَهَا فَقَالَ: وَتَمَّ أَمَلُهُ وَتَمَّ أَمَلُهُ * رواه الترمذي هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ

5277- Enes b. Mâlik der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), eliyle bir yeri göstererek, bu Âdemoğludur" dedi ve o kimsenin yakınına işaret ederek: "Bu da onun ecelidir" dedi. (Mesafenin yakınlığını kastederek) elini ensesine götürdükten sonra (ileriye doğru) açtı ve: "İnsanoğlunun arzu ve istekleri ileridedir, ileridedir" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2334, "hasen sahih") * Sahîhu't-Terğîb (3346)

٥٢٧٨ - [١١] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ غَزَرَ عُوْدًا بَيْنَ يَدَيْهِ،
وَأَخَّرَ إِلَى جَنْبِهِ، وَأَخَّرَ أَبْعَدَ، فَقَالَ: "أَتَدْرُونَ مَا هَذَا؟" قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ،
قَالَ: "هَذَا الْإِنْسَانُ، وَهَذَا الْأَجَلُ أَرَاهُ قَالَ وَهَذَا الْأَمَلُ، فَيَتَغَاطَى الْأَمَلُ فَلَحِقَهُ
الْأَجَلُ دُونَ الْأَمَلِ". رواه في " شرح السنة "

5278- Ebû Saîd el-Hudrî'nin bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem), önüne bir sopa, onun yanına başka bir sopa, uzağa da bir sopa daha saplayıp "Bunların ne olduğunu anladınız mı?" diye sordu. "Allah ve Resûlü daha iyi bilir" dediklerinde şöyle buyurdu: "Bu insan, bu ecel, şu da emeldir. İnsan emele ulaşmak için uzanır, ancak ecel emelden önce insana yetişir." [Sahih]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (4091)

٥٢٧٩ - [١٢] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: غُمُرُ أُمَّتِي مِنْ سِتِّينَ
سَنَةً إِلَى سَبْعِينَ سَنَةً * رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ.

5279- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ümmetimin ortalama ömrü altmış ile yetmiş arasındadır" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2331 "hasen ğarîb") * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٥٢٨٠ - [١٣] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَغْمَارُ أُمَّتِي مَا بَيْنَ
السِّتِّينَ إِلَى السَّبْعِينَ، وَأَقَلُّهُمْ مَنْ يَجُوزُ ذَلِكَ * رواه الترمذي وابن ماجه وَذَكَرَ
حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الشَّخِيرِ فِي «بَابِ عِيَادَةِ الْمَرِيضِ»

5280- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ümmetimin ömürleri yetmiş ile altmış arasındadır. Onlardan yetmiş aşacak olanlar çok azdır" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2331) ve İbn Mâce * Abdullah b. eş-Şihîr'in konuyla ilgili hadisi, Hasta Ziyareti bölümünde geçmiştir. (no. 1569)

3- FASIL

٥٢٨١ - [١٤] عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ أَنَّ النَّبِيَّ، ﷺ قَالَ:
"أَوَّلُ صَلَاحِ هَذِهِ الْأُمَّةِ بِالْيَقِينِ وَالزُّهْدِ، وَأَوَّلُ فَسَادِهَا بِالْبُخْلِ وَالْأَمَلِ" * رواه
البيهقي في " شعب الإيمان "

5281- Amr b. Şuayb'ın babası kanalıyla dedesinden bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu ümmetin ilklerinin dirliği/düzeni, yakîn ve zühd ile gerçekleşmiştir. Ümmeti bozacak olan iki şey ise cimrilikle (uzun) emeldir" buyurdu. [Hasen]

Beyhakî, Şuabu'l-İmân'da (10844)

٥٢٨٢ - [١٥] وَعَنْ سَفِيَانَ الثَّوْرِيِّ قَالَ : لَيْسَ الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا بِلُبْسِ الْعَلِيظِ
وَالْحَسَنِ، وَأَكْلِ الْجَسْبِ، إِنَّمَا الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا قَصْرُ الْأَمَلِ. رواه في شرح السنة

5282- Süfyân-ı Sevrî der ki: "Dünyada zahitlik, kalın ve sert giysiler giymekle ve yavan yiyecek yemekle elde edilmez. Dünyadaki asıl zahitlik, kısa emelli olmakla gerçekleşir."

Beğavî Şerhu's-Sünne (4093)

٥٢٨٣ - [١٦] وَعَنْ زَيْدِ بْنِ الْحُسَيْنِ قَالَ: سَمِعْتُ مَالِكًا وَسُئِلَ أَيُّ شَيْءٍ
الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا؟ قَالَ: طَيْبُ الْكَسْبِ وَقَصْرُ الْأَمَلِ * رواه البيهقي في " شعب
الإيمان "

5283- Zeyd b. el-Hüseyin der ki: (İmam) Mâlik'e "Hangi şey dünyada zahitliktir?" diye sorulunca; "Helalinden kazanç ve kısa emelli olmak" karşılığını verdi.

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (10779)

بَابُ اسْتِحْبَابِ الْمَالِ وَالْعُمْرِ لِلطَّاعَةِ

Mal Sevgisi ve Ömrü Taat İle Geçirmek

1- FASIL

٥٢٨٤ - [١] عن سعد قال: قال رسول الله ﷺ: "إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعَبْدَ التَّقِيَّ الْغَنِيَّ الْخَفِيَّ" * رواه مسلم وَذَكَرَ حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ: «لَا حَسَدَ إِلَّا فِي اثْنَيْنِ» فِي «بَابِ فَضَائِلِ الْقُرْآنِ»

5284- Sa'd b. Ebî Vakkâs'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Şüphesiz ki, Amah müttekî, zengin, kendini ibâdete veren kulu sever" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2965) İbn Ömer'in "İki şeyde kıskançlık sözkonusu değildir" hadisi, Kur'an'ın Faziletleri bölümünde geçti. (no. 2113)

2- FASIL

٥٢٨٥ - [٢] عَنْ أَبِي بَكْرَةَ، أَنَّ رَجُلًا قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيُّ النَّاسِ خَيْرٌ، قَالَ: مَنْ طَالَ عُمْرُهُ، وَحَسُنَ عَمَلُهُ، قَالَ: فَأَيُّ النَّاسِ شَرٌّ؟ قَالَ: مَنْ طَالَ عُمْرُهُ وَسَاءَ عَمَلُهُ * رواه أحمد والترمذي والدارمي

5285- Ebû Bekre der ki: Bir adam: "Ey Allah'ın Rasûlü! İnsanların en hayırlısı kimdir?" dedi. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Ömrü uzun olup ameli güzel olandır" buyurdu. Yine sordu: "İnsanların en kötüsü hangisidir?" Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ömrü uzun ve ameli kötü olan kimsedir" buyurdu. [Sahih]

Ahmed, Tirmizî (2330) ve Dârimî * Sahihu't-Terğîb (3363)

٥٢٨٦ - [٣] عَنْ عُبَيْدِ بْنِ خَالِدِ السُّلَمِيِّ قَالَ: أَخَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ بَيْنَ رَجُلَيْنِ، فَقَتِلَ أَحَدُهُمَا، وَمَاتَ الْآخَرُ بَعْدَهُ بِجُمُعَةٍ، أَوْ نَحْوِهَا، فَصَلَّيْنَا عَلَيْهِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا قُلْتُمْ؟ فَقُلْنَا: دَعَوْنَا لَهُ، وَقُلْنَا: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَأَلْحِقْهُ بِصَاحِبِهِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: فَأَيْنَ صَلَاتُهُ بَعْدَ صَلَاتِهِ، وَصَوْمُهُ بَعْدَ صَوْمِهِ؟ شَكَ شُعْبَةُ فِي صَوْمِهِ، وَعَمَلُهُ بَعْدَ عَمَلِهِ، إِنَّ بَيْنَهُمَا كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ * رواه أبو داود والنسائي

5286- Ubeyd b. Hâlid es-Sülemî anlatıyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) iki kişi arasında kardeşlik bağı kurdu. Biri öldürüldü, diğeri ise ondan sonra öldü. Namazını kıldığımızda Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Onun için ne dediniz (nasıl dua ettiniz)?" diye sordu. Ashâb: "«Allahım! Onu arkadaşına ulaştır» şeklinde dua ettik" karşılığını verdiler. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bunun öncekinden daha fazla kıldığı namaz ne olacak? Daha fazla tuttuğu orucu veya işlediği ameli ne olacak?" -ravi Şu'be namaz ile amel arasında şüpheye düştü- İki arasında (ki fazilet farkı) yerle gök arası kadar mesafe vardır" buyurdu.³ [Sahih]

Ebu Dâvûd (2524) ve Nesâî (4/74) * [Sahih Sünen Ebî Dâvud]

٥٢٨٧ - [٤] عَنْ أَبِي كَبْشَةَ الْأَنْمَارِيِّ، أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: ثَلَاثَةٌ أَقْسِمُ عَلَيْهِنَّ وَأَحَدُهُنَّكُمْ حَدِيثًا فَاخْفَظُوهُ قَالَ: مَا نَقَصَ مَالُ عَبْدٍ مِنْ صَدَقَةٍ، وَلَا ظَلِمَ عَبْدٌ مَظْلَمَةً فَصَبَرَ عَلَيْهَا إِلَّا زَادَهُ اللَّهُ عِزًّا، وَلَا فَتَحَ عَبْدٌ بَابَ مَسْأَلَةٍ إِلَّا فَتَحَ اللَّهُ

عَلَيْهِ بَابٌ فَقَرَّ أَوْ كَلِمَةً نَحْوَهَا وَأَحَدٌ كُمْ حَدِيثًا فَاخْفَظُوهُ قَالَ: إِنَّمَا الدُّنْيَا لِأَرْبَعَةٍ نَفَرٍ، عَبْدِ رِزْقِهِ اللَّهُ مَالًا وَعِلْمًا فَهُوَ يَتَّقِي فِيهِ رَبَّهُ، وَيَصِلُ فِيهِ رَحْمَتُهُ، وَيَعْلَمُ اللَّهُ فِيهِ حَقًّا، فَهَذَا بِأَفْضَلِ الْمَنَازِلِ، وَعَبْدِ رِزْقِهِ اللَّهُ عِلْمًا وَلَمْ يَزُرُقْهُ مَالًا فَهُوَ صَادِقُ النَّيَّةِ يَقُولُ: لَوْ أَنَّ لِي مَالًا لَعَمِلْتُ بِعَمَلِ فُلَانٍ فَهُوَ بَيْنَتِهِمَا سَوَاءٌ، وَعَبْدِ رِزْقِهِ اللَّهُ مَالًا وَلَمْ يَزُرُقْهُ عِلْمًا، فَهُوَ يَخْبِطُ فِي مَالِهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ لَا يَتَّقِي فِيهِ رَبَّهُ، وَلَا يَصِلُ فِيهِ رَحْمَتُهُ، وَلَا يَعْلَمُ اللَّهُ فِيهِ حَقًّا، فَهَذَا بِأَخْبَثِ الْمَنَازِلِ، وَعَبْدِ لَمْ يَزُرُقْهُ اللَّهُ مَالًا وَلَا عِلْمًا فَهُوَ يَقُولُ: لَوْ أَنَّ لِي مَالًا لَعَمِلْتُ فِيهِ بِعَمَلِ فُلَانٍ فَهُوَ بَيْنَتِهِمَا سَوَاءٌ *
رواه الترمذي وقال : هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ

5287- Ebû Kebşe el-Enmârî der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurduğunu işittim: "Haklarında yeminle söz söyleyebileceğim üç haslet vardır; iyi belleğiniz! Sadaka vermekle kulun malı eksilmez. Uğradığı haksızlığa sabredenin Allah şerefini artırır. Dilenme kapısını açan kimseye Allah, fakirlik kapısını açar. —veya buna benzer bir cümle söyledi— Yine size bir söz daha söyleyeceğim, onu da iyi belleğiniz" dedi ve şöyle buyurdu:

"Dünyada dört kısım insan vardır: (Birincisi) Allah'ın kendisine mal ve ilim verdiği kimsedir. Bu kişi Allah'a karşı saygılı davranır, hısumlarını görüp gözetir, o maldaki Allah'ın hakkını yerine getirir. Bu, en üst derecedir.

(İkincisi), Allah'ın kendisine ilim verip mal vermediği iyi niyetli kimsedir. O, iyi niyetle, «Eğer malım olsaydı ben de falan adam gibi davranırdım» der. Bu, iyi niyetinin karşılığını görür.

(Üçüncüsü), Allah'ın mal verip ilim vermediği kimsedir. O bilgisizliği yüzünden malını gelişi güzel harcar, Allah'a karşı sorumlu davranmaz, hısumlarını görüp gözetmez, o malda Allah'ın hakkı olduğunu idrak etmez. Böylesi kişi, en kötü durumdadır.

(Dördüncüsü), Allah'ın ne mal, ne de ilim verdiği kimsedir. Bu kişi der ki, «Eğer malım olsaydı, ben de falan gibi yer-içerdim». Bu da niyetinin karşılığını görür. O halde bu iki kişinin vebâli eşittir." [Sahih]

Tirmizî (2335, "hasen sahih") * Sahîhu't-Terğîb (16)

٥٢٨٨ - [٥] عَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا اسْتَعْمَلَهُ فَقِيلَ: كَيْفَ يَسْتَعْمَلُهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: يُؤَقِّقُهُ لِعَمَلٍ صَالِحٍ قَبْلَ الْمَوْتِ * رواه الترمذي

5288- Enes der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah bir kula hayır dilediği zaman, o kulu ona yönlendirir" buyurdu. "Ey Allah'ın Resûlü! Nasıl yönlendirir?" diye sorulduğunda ise Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah onu salih amel işlemeye muvaffak kılar!" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2142) * Sahîhu't-Terğîb (3357)

٥٢٨٩ - [٦] عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ، قَالَ: الْكَيْسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ، وَالْعَاجِزُ مَنْ أَتْبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا وَتَمَنَّى عَلَى اللَّهِ * رواه الترمذي وابن ماجه

5289- Şeddâd b. Evs der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Gerçekten zeki ve akıllı kişi, nefsinin kötü arzularına hâkim olup ölümden sonrası için çalışandır. Aciz kişi ise, nefsinin her türlü arzu ve isteklerine uyarak hayatını devam ettirip, Allah'tan her şeyi ve Cenneti isteyen kişidir" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2459) ve İbn Mâce (4260) * Daifu't-Terğîb (1959)

3- FASIL

٥٢٩٠ - [٧] عَنْ رَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ ﷺ: قَالَ: كُنَّا فِي مَجْلِسٍ فَطَلَعَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَعَلَى رَأْسِهِ أَثْرُ مَاءٍ، فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، نَرَاكَ طَيِّبَ النَّفْسِ قَالَ: أَجَلٌ، قَالَ: ثُمَّ خَاضَ الْقَوْمُ فِي ذِكْرِ الْغِنَى، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا بَأْسَ بِالْغِنَى لِمَنْ اتَّقَى اللَّهَ، وَالصَّحَّةُ لِمَنْ اتَّقَى اللَّهَ حَيْثُ مِنَ الْغِنَى، وَطَيِّبُ النَّفْسِ مِنَ الْبَغَمِ * رواه أحمد

5290- Ashâbdan birisi bildiriyor: Bir mecliste otururken Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yanımıza çıktı. Başı henüz ıslaktı. “Ey Allah’ın Resûlü! Seni sevinçli görüyoruz” dediğimizde: “Öyle” karşılığını verdi. Daha sonra oradakiler zenginlik konusunda konuşmaya başlayınca Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): “Allah’a karşı takvalı olan (=günahtan sakınan) kişinin zenginliğinin bir sakıncası olmaz. Ancak sıhhat zenginlikten, mutluluk da nimetlerden daha hayırlıdır” buyurdu. [Sahih]

Ahmed (23228) * es-Silsiletu’s-Sahihâ (1/174)

٥٢٩١ - [٨] وَعَنْ سَفِيَانَ الثَّوْرِيِّ قَالَ كَانَ الْمَالُ فِيمَا مَضَى يُكْرَهُ، فَأَمَّا الْيَوْمَ، فَهُوَ تُزَسُّ الْمُؤْمِنِينَ، وَقَالَ: لَوْلَا هَذِهِ الدَّنَائِيرُ لَتَمَنَّدَلْنَا هَؤُلَاءِ الْمُلُوكَ. وَقَالَ: مَنْ كَانَ فِي يَدِهِ مِنْ هَذِهِ شَيْءٌ فَلْيُضْلِحْهُ، فَإِنَّهُ زَمَانٌ إِنْ اِحْتِاجَ كَانَ أَوَّلَ مَنْ يَبْدُلُ دِينَهُ، وَقَالَ: الْحَلَالُ لَا يَحْتَمِلُ السَّرْفَ. رواه في شرح السنة

5291- Süfyân es-Sevrî der ki: “Önceden mal kerih görülen şeylerden biriydi. Oysa şimdi müminin kalkanı gibidir.”

Süfyân: “Şayet bu dinarlar olmasaydı sultanlar bizleri mendil niyetine kullarıydı” dedi.

Süfyân der ki: “Kimin elinde para varsa onu zayi etmesin ve yerinde kullansın. Zira kişi, muhtaç duruma düştüğü zaman harcayacağı ilk şey dini olur.”

Süfyân der ki: “Helal olan şeyler, israf olan bir şeye müsamaha göstermezler.”

Beğavi Şerhu's-Sünne'de (3/564)

٥٢٩٢ - [٩] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «يُنَادِي مُنَادِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ اَيْنَ اَبْنَاءُ السَّيِّئِينَ». وَهُوَ الْعُمُرُ الَّذِي قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ ﴿اَوَلَمْ نَعْمَرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمْ النَّذِيرُ﴾ * رواه البيهقي في شعب الإيمان

5292- İbn Abbâs'ın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): “Kıyamet günü olunca şöyle nida edilir: “Altmışlıklar nerede?” İşte Allah'ın «Size düşünecek olanın düşünebileceği kadar ömür vermedik mi!» âyetiyle işaret ettiği ömür budur” buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî, Şuabu'l-İmân'da (10254) * es-Silsiletu'd-Daife (6/2584)

٥٢٩٣ - [١٠] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَدَادٍ أَنَّ نَفْرًا مِنْ بَنِي عُذْرَةَ ثَلَاثَةً، أَتَوْا النَّبِيَّ ﷺ فَأَسْلَمُوا، قَالَ: فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: مَنْ يَكْفِينِيهِمْ؟ قَالَ طَلْحَةُ: أَنَا. قَالَ: فَكَانُوا عِنْدَ طَلْحَةَ، فَبَعَثَ النَّبِيُّ ﷺ بَعْنَا فَخْرَجَ فِيهِ أَحَدُهُمْ فَاسْتَشْهِدَ، قَالَ: ثُمَّ بَعَثَ بَعْنَا فَخْرَجَ فِيهِ آخَرُ فَاسْتَشْهِدَ، قَالَ: ثُمَّ مَاتَ الثَّلَاثُ عَلَى فِرَاشِهِ، قَالَ طَلْحَةُ: فَرَأَيْتُ هَؤُلَاءِ الثَّلَاثَةَ الَّذِينَ كَانُوا عِنْدِي فِي الْجَنَّةِ، فَرَأَيْتُ الْمَيِّتَ عَلَى فِرَاشِهِ أَمَامَهُمْ، وَرَأَيْتُ الَّذِي اسْتَشْهِدَ آخِرًا بِلِيهِ، وَرَأَيْتُ الَّذِي اسْتَشْهِدَ أَوَّلَهُمْ آخِرَهُمْ، قَالَ: فَدَخَلَنِي مِنْ ذَلِكَ، قَالَ: فَأَتَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لَهُ، قَالَ: فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: وَمَا أَنْكَرْتَ

مِنْ ذَلِكَ لَيْسَ أَحَدٌ أَفْضَلَ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ مُؤْمِنٍ يُعَمَّرُ فِي الْإِسْلَامِ لِتَسْبِيحِهِ وَتَكْبِيرِهِ
وَتَهْلِيلِهِ.

5293- Abdullah b. Şeddâd der ki: Benî Uzre'den üç kişi, Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) gelerek Müslüman oldular. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Bunları benim için kim ağırılar?" deyince, Talha: "Ben ağırılarım" dedi. Onlar henüz Talha'nın yanındaiken, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bir askeri birlik gönderdi. Bunlardan birisi bu birlikle gidip şehid oldu. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bir birlik daha gönderdiğinde, diğeri birliğe katıldı ve o da şehid oldu. Üçüncüsü ise yatağında vefat etti."

Talha dedi ki: "Rüyamda, yanımda olan bu üç kişiyi Cennette gördüm. Yatağında ölen kişi diğeri ikisinin önündeydi. Sonra şehid olan ise yatağında vefat edenin arkasındaydı. İlk şehid olan en sonuncularıydı. Bundan dolayı içime bir şüphe düştü ve Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem) gidip ona rüyamı anlattım. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Bunun nesine hayret ediyorsun? Allah katında, İslam üzere olup ta tesbih, tekbir ve tehlil getirerek uzun ömür yaşayan müminden daha faziletlisi yoktur" buyurdu. [Sahih]

Ahmed (1/163) * Sahihu't-Terğib (3367)

٥٢٩٤ - [١١] عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرَةَ، وَكَانَ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَوْ
أَنَّ عَبْدًا خَرَّ عَلَى وَجْهِهِ مِنْ يَوْمٍ وُلِدَ، إِلَى أَنْ يَمُوتَ هَرَمًا فِي طَاعَةِ اللَّهِ، لَحَقَّرَهُ
ذَلِكَ الْيَوْمَ، وَلَوْ أَنَّهُ رُدَّ إِلَى الدُّنْيَا كَيْمَا يَزِدَّادَ مِنَ الْأَجْرِ وَالْثَوَابِ * رواهما أحمد

5294- Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) ashabından olan Muhammed b. Ebî Umeyra'dan şu sözü nakledilmiştir: "Kişi doğduğu günden yaşlanıp öldüğü güne kadar Allah'a itaat için yüzüstü sürünse bile, kıyamet günü bunu azımsar ve tekrar dünyaya dönüp daha fazla ecir ve sevap kazanmak ister." [Sahih]

شَيْئاً وَذَكَرُوا أَشْيَاءَ فَخَرَجَ عَلَيْهِمْ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ : « مَا الَّذِي تَحُوضُونَ فِيهِ ؟
 « فَأَخْبَرُوهُ فَقَالَ : « هُمُ الَّذِينَ لَا يَرْقُونَ ، وَلَا يَسْتَرْقُونَ ، وَلَا يَتَطَيَّرُونَ ، وَعَلَى
 رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ » فَقَامَ عُكَّاشَةُ بْنُ مُخَصِّنٍ فَقَالَ : ادْعُ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَ لِي مِنْهُمْ ، فَقَالَ :
 « أَنْتَ مِنْهُمْ » ثُمَّ قَامَ رَجُلٌ آخَرَ فَقَالَ : ادْعُ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَ لِي مِنْهُمْ فَقَالَ : « سَبَقَكَ
 بِهَا عُكَّاشَةُ » * متفق عليه

5296- İbn Abbâs anlatıyor: Bir gün Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) bizim yanımıza çıkarak şöyle buyurdu: "(Geçmiş) ümmetler bana gösterildi. Peygamber gördüm, yanında üç-beş kişilik küçük bir grup vardı. Peygamber gördüm, yanında bir iki kişi bulunuyordu. Peygamber gördüm, yanında kimsecikler yoktu. Bu arada önüme büyük bir kalabalık çıktı. Kendi ümmetim sandım. Bana «Bunlar Mûsâ'nın ümmetidir, sen ufka bak!» dediler. Baktım; (çok) büyük bir karaltı. «İşte bunlar senin ümmetindir. İçlerinden hesapsız/azabsız cennete girecek yetmiş bin kişi vardır» dediler."

(İbn Abbâs diyor ki) Söz buraya gelince Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) kalkıp evine gitti. Oradaki sahabiler bu hesapsız, azapsız cennete girecek yetmiş bin kişinin kimler olabileceği hakkında konuşmaya başladılar: Kimileri, "Bunlar peygamberin sohbetinde bulunanlar olmalıdır" derken, kimileri, "Bunlar İslâm geldikten sonra doğup, şirki tanımamış olanlardır" dediler. Daha başka birçok görüş ileri sürenler oldu.

Onlar bu meseleyi tartışırken Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) çıkageldi ve "Ne hakkında konuşuyorsunuz?" diye sordu. "Hesapsız, azapsız cennete gireceklerin kim oldukları hakkında konuşuyoruz" dediler. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Onlar büyü yapmayan, yaptırmayan, uğursuzluğa inanmayan ve Rablerine güvenenlerdir" buyurdu.

Ukkâşe b. Mihsan yerinden kalkıp: "Beni de onlardan kılması için Allah'a dua et" dedi. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Sen onlardansın!" buyurdu. Sonra bir başka kişi daha kalktı ve: "Beni de onlardan kılması için

dua et" dedi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bu defa: "*Ukkâşe senden önce davrandı*" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5705) ve Müslim (220)

۵۲۹۷ - [۳] عَنْ صُهَيْبٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ وَلَيْسَ ذَلِكَ لِأَحَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَاءٌ شَكَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَاءٌ صَبَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ * رواه مسلم

5297- Suheyb, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "*Müminin durumu ne güzel, şaşıyorum. Onun her işinde bir hayır vardır ve bu durum sadece müminlere has bir durumdur. Bir rahatlıkla karşılaştığı zaman şükreder ki bu, onun için hayırlıdır. Başına sıkıntı geldiği zaman ise sabreder ki, bu da onun için hayırlıdır*" buyurduğunu nakleder. [Sahih]

Müslim (2999)

۵۲۹۸ - [۴] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ، وَفِي كُلِّ خَيْرٍ، اِخْرَضَ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ، وَلَا تَعْجِزْ، فَإِنْ غَلَبَكَ أَمْرٌ فَقُلْ: قَدَّرَ اللَّهُ وَمَا شَاءَ، وَإِيَّاكَ وَاللَّوْ، فَإِنَّ اللَّوْ تَفْتَحُ عَمَلَ الشَّيْطَانِ. * رواه مسلم

5298- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "*Güçlü mümin, Allah'ın yanında zayıf müminden daha hayırlı ve daha sevimidir. Ancak her ikisinde de hayırlar vardır. Sana faydası olacak şeylerin peşinden git ve sakın gevşeyip acze düşme. Başına gücünü aşan bir şey geldiği zaman: «Bu Allah'ın takdiridir ki dilediğini yapar» de ve sakın «keşkelere» sarılma! Zira keşke'ler şeytanın istediği amellere doğru yol açar*" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2663)

2- FASIL

٥٢٩٩ - [٥] عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَوَكَّلُونَ عَلَى اللَّهِ حَتَّى تَوَكَّلِهِ لَزُرْقْتُمْ كَمَا يُزْرَقُ الطَّيْرُ تَغْدُو حِمَاصًا وَتَرُوحُ بِطَانًا *
رواه الترمذي وابن ماجه

5299- Ömer b. el-Hattâb'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Siz, Allah'a gerçek biçimde tevekkül edip güvenip dayansaydınız kuşların rızıklandıkları gibi siz de rızıklandırılırdınız. Çünkü o kuşlar sabahleyin aç olarak çıkarlar akşam kursakları dolu olarak dönerler" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2344) ve İbn Mâce (4164) * es-Silsiletu's-Sahîha (1/310)

٥٣٠٠ - [٦] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، قَالَ: "لَيْسَ شَيْءٌ يَقْرَبُكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ، وَيُبَاعِدُكُمْ مِنَ النَّارِ إِلَّا أَمَرْتُكُمْ بِهِ، وَلَيْسَ شَيْءٌ يُبَاعِدُكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ، وَيَقْرَبُكُمْ مِنَ النَّارِ إِلَّا نَهَيْتُكُمْ عَنْهُ، وَإِنَّ الرُّوحَ الْأَمِينَ نَفَثَ فِي رُوعِي أَنَّهُ لَيْسَ مِنْ نَفْسٍ تَمُوتُ إِلَّا وَقَدْ كُتِبَ اللَّهُ تَعَالَى رِزْقُهَا، فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَأَجْمِلُوا فِي الطَّلَبِ، وَلَا يَحْمِلَنَّكُمْ اسْتِبْطَاءُ الرِّزْقِ أَنْ تَطْلُبُوهُ بِالْمَعَاصِي، فَإِنَّهُ لَا يُدْرِكُ مَا عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى إِلَّا بِطَاعَتِهِ". رواه في "شرح السنة" والبيهقي في "شعب الإيمان" إلا أنه لم يذكر: "وَإِنَّ رُوحَ الْقُدِّيسِ"

5300- Abdullah b. Mes'ûd'un naklettiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizi cennete yaklaştıracak ve cehennemden uzaklaştıracak olan şey, ancak benim emrettiklerim(e uymak)tır. Sizi cennetten uzaklaştıracak ve cehenneme yaklaştıracak olan şey de benim yasakladıklarım(ı işlemek)tir.

Zira Rûhü'l-Kuds (Cebrail) kalbime şöyle ilham etti: «Allah ölümlü her canlının rızkını yazmıştır.» Buna göre Allah'tan sakının ve rızkınızı güzel yollarla arayın. Rızkın gecikmesi sizi, onu günah yollarla aramaya itmesin. Zira Allah nezdinde olan şeye ancak ona itaatle ulaşılır» buyurdu. [Hasen]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (4111-3) ve "Rûhü'l-Kuds " ibaresi olmaksızın Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da * es-Silsiletu's-Sahîha (6/2866)

٥٣٠١ - [٧] عَنْ أَبِي ذَرٍّ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: الزَّهَادَةُ فِي الدُّنْيَا لَيْسَتْ بِتَحْرِيمِ الْحَلَالِ وَلَا إِضَاعَةِ الْمَالِ وَلَكِنَّ الزَّهَادَةَ فِي الدُّنْيَا أَنْ لَا تَكُونَ بِمَا فِي يَدَيْكَ أَوْ تَقَى مِمَّا فِي يَدِ اللَّهِ وَأَنْ تَكُونَ فِي ثَوَابِ الْمُصِيبَةِ إِذَا آتَتْ أَصِيبَتْ بِهَا أَرْغَبَ فِيهَا لَوْ أَنَّهَا أَبْقَيْتْ لَكَ * رواه الترمذي وابن ماجه وقال الترمذي: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ، وَعَمْرُو بْنُ وَاقِدٍ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ.

5301- Ebû Zer'in bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Dünyaya karşı zahid olmak, kişinin helal olanı kendine haram kılması veya malını heba etmesi değildir. Gerçek zahidlik, elinde bulunan şeylere, Allah'ın katında olanlardan daha fazla güvenmemendir. Maruz kaldığın musibetlere karşı alacağın sevaptan dolayı, uğradığın musibetin sende devamlı kalmasını temenni etmemdir" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2340, "ğarîb") ve İbn Mâce (4100). Tirmizî, ravi Amr b. Vâkid'in rivayetlerinin münker olduğunu söyledi. * es-Silsiletu'd-Daife (1981)

٥٣٠٢ - [٨] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: كُنْتُ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ يَوْمًا، فَقَالَ: يَا غَلَامُ إِنِّي أَعَلِمْتُكَ كَلِمَاتٍ، أَحْفَظِ اللَّهَ يَحْفَظْكَ، أَحْفَظِ اللَّهَ تَجِدْهُ تُجَاهَكَ، إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ، وَإِذَا اسْتَعْنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ، وَاعْلَمْ أَنَّ الْأُمَّةَ لَوِ اجْتَمَعَتْ عَلَى أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَنْفَعُوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ لَكَ، وَلَوْ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ يَضُرُّوكَ

بِشَيْءٍ لَّمْ يَضُرُّكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَيْكَ، رُفِعَتِ الْأَقْلَامُ وَجَفَّتِ الصُّحُفُ *

رواه أحمد والترمذي

5302- İbn Abbâs anlatıyor: Bir gün Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) (bineğinin) arkasındayken bana şöyle buyurdu: "Delikanlı! Sana birkaç söz öğreteceğim. Allah'ın emirlerini gözet ki O da seni gözetsin! Allah'ın buyruklarına uy ki O'nu hep yanında bulasın! Bir şey isteyeceksen Allah'tan iste! Yardım isteyeceksen Allah'tan iste! Ve bil ki tüm insanlar bir konuda sana fayda vermek için bir araya gelseler, ancak Allah'ın sana takdir ettiği kadar bir fayda verebilirler. Sana bir konuda zarar vermek için de hepsi bir araya gelse bil ki ancak, Allah'ın sana takdir ettiği kadar bir zarar verebilirler. Bil ki artık kalemler kalktı ve sahifeler de kurudu (her şey yazıldı ve bitti)!" [Sahih]

Ahmed ve Tirmizî (2516) * Sahihu'l-Câmi' (7957)

۵۳۰۳ - [۹] عَنْ سَعْدِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ رِضَاهُ بِمَا قَضَى اللَّهُ لَهُ، وَمِنْ شَقَاوَةِ ابْنِ آدَمَ تَرْكُهُ اسْتِخَارَةَ اللَّهِ، وَمِنْ شَقَاوَةِ ابْنِ آدَمَ سَخَطُهُ بِمَا قَضَى اللَّهُ لَهُ * رواه أحمد والترمذي وقال: هذا حديث غريب

5303- Sa'd b. Ebî Vakkâs'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah'ın takdirine rıza göstermesi Âdem oğlunun (uhrevi) saadetine sebep olur. Allah'tan hayır dilemeyi terk etmesi ve Allah'ın takdirine rıza göstermemesi ise onun (uhrevi) bedbahtlığına sebep olur" buyurdu. [Zayıf]

Ahmed ve Tirmizî (2151 "ğarib") * Daifu't-Terjîb (420)

3- FASIL

٥٣٠٤ - [١٠] عَنِ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّهُ غَزَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَبْلَ نَجْدٍ، فَلَمَّا قَمَلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَمَلَ مَعَهُ، فَأَذْرَكْتَهُمُ الْقَائِلَةَ فِي وَادٍ كَثِيرِ الْجِصَاءِ، فَتَنَزَلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَتَفَرَّقَ النَّاسُ يَسْتَنْظِلُونَ بِالشَّجَرِ، فَتَنَزَلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ تَحْتَ سَمْرَةٍ وَعَلَّقَ بِهَا سَيْفَهُ وَنَمْنَا نَوْمَةً، فَإِذَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَدْعُونَا وَإِذَا عِنْدَهُ أُعْرَابِيٌّ فَقَالَ «إِنَّ هَذَا اخْتَرَطَ عَلَيَّ سَيْفِي وَأَنَا نَائِمٌ، فَاسْتَيْقِظْتُ وَهُوَ فِي يَدِهِ صَلْتًا». فَقَالَ مَنْ يَمْنَعُكَ مِنِّي فَقُلْتُ «اللَّهُ». ثَلَاثًا وَلَمْ يُعَاقِبْهُ وَجَلَسَ * متفق عليه

5304- Câbir b. Abdillâh'ın bildirdiğine göre kendisi, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) ile birlikte Necd taraflarında bir gazvede bulunmuştu. Dönüşte Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ile birlikteydi. Öğle vakti ağaçlık, çalılık bir vadiye geldiklerinde Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) orada mola vermiş, mücâhidler ağaçlar altında gölgelenmek üzere çevreye dağılmışlardı. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) ise, semure denilen sık yapraklı bir ağaç altında istirahate çekilmiş kılıcını da ağaca asmıştı.

Birazcık kestirmiştik ki, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) bizi çağırdığını işittik ve hemen yanına koştuk. Bir de baktık, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanında (müşriklerden) bir bedevi var. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "*Ben uyurken bu bedevi kılıcımı almış, uyandığımda kılıç kınından sıyrılmış vaziyette bunun elindeydi. Bana: «Seni benim elimden kim koruyup kurtaracak?» dedi. Ben de üç defa: «Allah» cevabını verdim.*"

(Câbir diyor ki) Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) adamı cezalandırmadı (yanında oturuyordu). [Sahih]

Buhârî (2913) ve Müslim (843)

٥٣٠٥ - [١١] وَفِي رِوَايَةِ أَبِي بَكْرٍ الْإِسْمَاعِيلِيِّ فِي «صَحِيحِهِ» فَقَالَ: مَنْ يَمْنَعُكَ مِنِّي؟ قَالَ: "اللَّهُ"، فَسَقَطَ السَّيْفُ مِنْ يَدِهِ، فَأَخَذَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: "مَنْ يَمْنَعُكَ مِنِّي؟"، قَالَ: كُنْ كَخَيْرِ آخِذٍ، قَالَ: "أَتَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ؟"، قَالَ: لَا، وَلَكِنْ أَعَاهِدُكَ عَلَى أَنْ لَا أَقَاتِلَكَ، وَلَا أَكُونَ مَعَ قَوْمٍ يَقَاتِلُونَكَ، فَحَلَّى سَبِيلَهُ، فَآتَى قَوْمَهُ، فَقَالَ: جِئْتُكُمْ مِنْ عِنْدِ خَيْرِ النَّاسِ. هكذا في "كتاب الحميدي" و "الرياض"

5305- Ebû Bekr el-İsmâîlî'nin (versiyonu ile Buhârî) Sahîh'indeki rivayetinde şu ifadeler de yer almıştır: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) kılıcı alarak: "Şimdi seni benden kim kurtaracak?" dedi. Adam: "Esirine iyilikle davranan biri ol" deyince, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah'tan başka ilah olmadığına ve benim Allah'ın Resûlü olduğuma şahitlik eder misin?" buyurdu. Adam: "Hayır, ancak seninle savaşmayacağıma ve seninle savaşanlarla birlik olmayacağıma dair söz veriyorum" dedi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) adamı serbest bıraktı. Bu kişi kavmine gelip: "Ben size insanların içinde en hayırlı olan kişinin yanından geldim" dedi.

Humeydî'nin (el-Cem' beyne's-Sahîhayn) kitabında ve Riyâz'da bu şekilde geçmiştir.

٥٣٠٦ - [١٢] عَنْ أَبِي ذَرٍّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِنِّي لِأَعْلَمُ آيَةَ لَوْ أَخَذَ النَّاسُ بِهَا لَكَفَّتْهُمْ ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا﴾" * رواه أحمد وابن ماجه والدارمي

5306- Ebû Zer der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) buyurdu ki: "Ben bir âyet biliyorum. Eğer insanların hepsi onu tutsaydılar hepsine yeterdi: **Kim Allah'tan korkarsa, Allah o kimseye (darlıktan genişliğe) bir çıkış yolu ihsan eder.**" (Talak Sur. 2) [Zayıf]

Ahmed (5/178) ve İbn Mâce (4220) * Daîfu't-Terğîb (1056)

۵۳۰۷ - [۱۳] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: أَقْرَأَنِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ ﴿إِنِّي أَنَا
الرِّزَاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ﴾ * رواه أبو داود والترمذي وقال: هذا حديث حسن
صحيح

5307- Abdullah b. Mes'ûd der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bana Zâriyat sûresinin 58. âyetini "İnnî ene'r-Rezzâku zul-kuvveti'l-metîn" şeklinde okuttu." [Sahih]

Ebu Dâvûd (3993) ve Tirmizî (2940, "hasen sahih") * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

۵۳۰۸ - [۱۴] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: كَانَ أَخْوَانِ عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ ﷺ فَكَانَ
أَحَدُهُمَا يَأْتِي النَّبِيَّ ﷺ وَالْآخَرَ يَخْتَرِفُ، فَشَكَا الْمُخْتَرِفُ أَخَاهُ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ:
لَعَلَّكَ تُزْرَقُ بِهِ * رواه الترمذي وقال : هذا حديث صحيح غريب

5308- Enes b. Mâlik anlatıyor: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) döneminde iki kardeş vardı. Biri Allah'ın Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem) devamlı yanına gelirdi, diğeri de işle meşgul olur, çalışırdı. Bir gün çalışan kardeş diğerkardeşini (çalışmamasından dolayı) Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) şikayet ettiğinde Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Belki de onun vasıtasıyla rızıklandırılıyorsun." [Sahih]

Tirmizî (2345, "sahih garîb")

۵۳۰۹ - [۱۵] عَنْ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ مِنْ قَلْبِ ابْنِ
آدَمَ بِكُلِّ وَادٍ شُعْبَةً، فَمَنْ اتَّبَعَ قَلْبَهُ الشُّعْبَ كُلَّهَا، لَمْ يَبَالِ اللَّهُ بِأَيِّ وَادٍ أَهْلَكَهُ، وَمَنْ
تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ كَفَاهُ التَّشْعُبَ * رواه ابن ماجه

5309- Amr b. el-Âs'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Şüphesiz, her derede, Âdemoğlunun kalbinden bir parça bulunur (yani kalp her şeye karşı bir ilgi duyar). Öyleyse kimin kalbi bütün parçalara ilgi duyarsa, Allah onun hangi vadide helak olacağına hiç aldırmaz. Kim de Allah'a tevekkül ederse, kalbinin her şeye (ilgi kurarak dağılmasını önlemek için) Allah ona yeter" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (4122) * Daifu'l-Câmi' (1909)

۵۳۱۰ - [۱۶] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ قَالَ رَبُّكُمْ عَزَّ وَجَلَّ لَوْ أَنَّ عِبَادِي أَطَاعُونِي لَأَسْقَيْتَهُمُ الْمَطَرَ بِاللَّيْلِ وَأَطْلَعْتُ عَلَيْهِمُ الشَّمْسَ بِالنَّهَارِ وَلَمَّا أَسْمَعْتُهُمْ صَوْتَ الرَّعْدِ * رواه أحمد

5310- Ebû Hureyre, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah buyurur ki: Kullarım bana itaat etseler geceleri onlara yağmur verir, gündüz de güneşi çıkarırdım ve gök gürültüsünü onlara asla duyurmazdım" buyurduğunu nakleler. [Zayıf]

Ahmed (2/359) * es-Silsiletu'd-Daife (2/883)

۵۳۱۱ - [۱۷] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ دَخَلَ رَجُلٌ عَلَى أَهْلِهِ فَلَمَّا رَأَى مَا بِهِمْ مِنْ الْحَاجَةِ خَرَجَ إِلَى الْبَرِيَّةِ فَلَمَّا رَأَتْ امْرَأَتُهُ قَامَتْ إِلَى الرَّحَى فَوَضَعَتْهَا وَإِلَى التُّورِ فَسَجَرَتْهُ ثُمَّ قَالَتْ اللَّهُمَّ ارزُقْنَا فَتَنْظَرْتَ فَإِذَا الْجَفْنَةُ قَدْ امْتَلَأَتْ قَالَ وَذَهَبَتْ إِلَى التُّورِ فَوَجَدَتْهُ مُمْتَلِئًا قَالَ فَرَجَعَ الرَّوْحُ قَالَ أَصَبْتُمْ بَعْدِي شَيْئًا قَالَتْ امْرَأَتُهُ نَعَمْ مِنْ رَبِّنَا قَامَ إِلَى الرَّحَى فَذَكَرَ ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ أَمَا إِنَّهُ لَوْ لَمْ يَزِفْعَهَا لَمْ تَرُلْ تَدُورُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ * رواه أحمد

5311- Ebû Hureyre bildiriyor: Adamın biri ailesinin yanına girdi. Onları muhtaç bir durumda görünce (bir şeyler bulma ümidiyle) çöle doğru çıktı.

Adamın karısı da bunu görünce hemen kalktı, el değirmenini hazırlayıp koydu, tandıra da gidip tutuşturdu. Sonra da: "Allahım! Bizlere rızıklar ihsan et!" diye dua etti. Kadın baktığında, ekmeğin teknesinin dolu olduğunu, tandırın da (pişmiş yemeklerle) dolduğunu gördü. Kocasını geri dönünce: "Benden sonra bir şeyler mi buldunuz?" diye sordu. Karısı: "Evet! Rabbimiz bize verdi" dedi. Adam da kalkıp el değirmenini kaldırdı. Bu olay Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi vesellem) aktarıldığı zaman: "*Şayet el değirmenini kaldırmasaydı, kıyamete dek döner dururdu*" buyurdu.

Ahmed (2/513)

۵۳۱۲ - [۱۸] عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِنَّ الرِّزْقَ لَيَطْلُبُ الْعَبْدَ كَمَا يَطْلُبُهُ أَجَلُهُ. رواه أبو نعيم في "الحلية"

5312- Ebu'd-Derdâ'nın bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ölüm kulu nasıl talep ederse rızık da onu öyle ister" buyurdu. [Sahih]

Ebu Nuaym Hilyede (6/86) * Sahihu't-Terğib (1703)

۵۳۱۳ - [۱۹] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ كَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ يَحْكِي نَبِيًّا مِنَ الْأَنْبِيَاءِ ضَرْبَةَ قَوْمِهِ فَأَدَمَوْهُ، وَهُوَ يَمْسُحُ الدَّمَ عَنْ وَجْهِهِ، وَيَقُولُ «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِقَوْمِي فَإِنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ * متفق عليه

5313- Abdullah (b. Mes'ûd) der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in, gönderildiği kavim tarafından dövülüp yüzü kanatılan, bir taraftan yüzündeki kanı silen bir taraftan da "Ey Allahım! Kavmimi bağışla, çünkü onlar bilmiyorlar" diyen bir peygamberi anlatması hâlâ gözlerimin önündedir. [Sahih]

Buhârî (3577) ve Müslim (1792)

Riyâ ve Şöhret (Ün)

1- FASIL

5314 - [1] عن أبي هريرة قال: قال رسول الله ﷺ: "إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ وَلَكِنْ إِنَّمَا يَنْظُرُ إِلَى أَعْمَالِكُمْ وَقُلُوبِكُمْ" * رواه مسلم

5314- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah dış görünüşünüze ve mal varlığınıza bakmaz. Aksine amellerinize ve kalplerinize bakar" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2564)

5315 - [2] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَنَا أَعْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشُّرْكِ مَنْ عَمَلَ عَمَلًا أَشْرَكَ فِيهِ مَعِيَ غَيْرِي تَرَكْتُهُ وَشِرْكُهُ" وفي رواية: فَأَنَا مِنْهُ بَرِيءٌ هُوَ لِلَّذِي عَمَلَهُ * رواه مسلم

5315- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah buyurur ki: Ortak koşulanlar arasında böylesi bir ortaklıktan en uzak olan kişi benim! Her kim benimle birlikte başkasını da ortak ederek bir amelde bulunursa (kıyamet gününde) onu bu ortağıyla başbaşa bırakırım" buyurdu. Bir rivayette ise: "Ben ondan uzağım ve benim için yaptığı o iş, bana değil, ortak ettiği kimseyedir" ibaresi geçmiştir.

Müslim (2985) ve İbn Mâce (4202)

5316 - [3] عَنْ جُنْدَبٍ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ «مَنْ سَمِعَ سَمْعَ اللَّهِ بِهِ، وَمَنْ يُرَائِي يُرَائِي اللَّهُ بِهِ» * متفق عليه

5316- Cundeb b. Abdillâh'ın bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim (başkalarının kusurlarını teşhir edip herkese) duyurursa, Allah da (onun kusurlarını) duyurur. Kim de riya yaparsa Allah da onun riyasını ortaya çıkarır" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6499) ve Müslim (2987)

٥٣١٧ - [٤] عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: قِيلَ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ: "أَرَأَيْتَ الرَّجُلَ يَعْمَلُ الْخَيْرَ وَيَحْمَدُهُ النَّاسُ عَلَيْهِ. وَفِي رَوَايَةٍ: يُحِبُّهُ النَّاسُ عَلَيْهِ قَالَ: "تِلْكَ عَاجِلُ بُشْرَى الْمُؤْمِنِ" * رواه مسلم

5317- Ebû Zer der ki: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "Bir adam hayır olarak bir iş yapar da bunun üzerine halk onu överse —başka rivayette: bundan dolayı onu severlerse— ne buyurursun?" dediler. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu, müminin peşin müjdesidir" buyurdu. [Sahih]

Müslim (2642)

2- FASIL

٥٣١٨ - [٥] عَنْ أَبِي سَعْدِ بْنِ أَبِي فَضَالَةَ الْأَنْصَارِيِّ، وَكَانَ مِنَ الصَّحَابَةِ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: إِذَا جَمَعَ اللَّهُ النَّاسَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ، نَادَى مُنَادٍ: مَنْ كَانَ أَشْرَكَ فِي عَمَلٍ عَمِلَهُ لِلَّهِ أَحَدًا فَلْيَطْلُبْ ثَوَابَهُ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ أَغْنَى الشُّرَكَاءَ عَنِ الشِّرْكِ * رواه أحمد

5318- Ashâbdan Ebû Saîd b. Fadâle el-Ensârî der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurduğunu işittim: "Allah gelmesi şüphesiz olan o günde gelmiş geçmiş tüm insanları bir araya topladığında biri şöyle seslenir: "Her kim Allah için yaptığı bir amele başkalarını da ortak etmişse karşılığını da

Allah dışında ortak ettiği kişiden istesin. Zira Allah böylesi bir ortaklıktan uzaktır." [Hasen]

Ahmed, Tirmizî (3154) ve İbn Mâce (4203) * Sahihu't-Terğîb (33)

٥٣١٩ - [٦] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو: أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: مَنْ سَمِعَ النَّاسَ بِعَمَلِهِ، سَمِعَ اللَّهُ بِهِ سَامِعَ خَلْقِهِ وَحَقَّرَهُ وَصَغَّرَهُ * رواه البيهقي في "شعب الإيمان"

5319- Abdullah b. Amr der ki: Resûlullah'm (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kim yaptığı bir ameli insanlara duyurursa, Allah, onun, kendisini küçük düşürecek ve rezil edecek (gizli) işlerini de insanlara duyurur"* buyurduğunu işittim. [Sahih]

Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da ve Beğavî Şerhu's-Sünne'de (4138) * es-Silsiletu's-Sahîha (6/2566)

٥٣٢٠ - [٧] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ، قَالَ: "مَنْ كَانَتْ نِيَّتُهُ طَلَبَ الْآخِرَةِ، جَمَعَ اللَّهُ تَعَالَى شَمْلَهُ، وَأَتَتْهُ الدُّنْيَا وَهِيَ رَاغِمَةٌ، وَمَنْ كَانَتْ نِيَّتُهُ طَلَبَ الدُّنْيَا، جَعَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ الْفَقْرَ بَيْنَ عَيْنَيْهِ، وَشَتَّتْ عَلَيْهِ أَمْرَهُ، وَلَمْ يَأْتِهِ مِنْهَا إِلَّا مَا كُتِبَ لَهُ" * رواه الترمذي ورواه أحمد

5320- Enes b. Mâlik'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): *"Kimin niyetinde âhiret varsa, Allah onun dağınık işlerini düzene koyar ve dünya ona burnu sürtülmüş olarak gelir. Kimin de asıl niyetinde dünya arzusu varsa, Allah fakirliği onun gözlerinin orta yerine yerleştirir ve işlerini dağıtır. Dünyadan da ancak kendisi için yazılanı elde eder"* buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2465) ve Ahmed * Sahihu't-Terğîb (3169)

۵۳۲۱ - [۸] والدارمي عن أبان عن زيد بن ثابت

4321- Aynı hadisi Dârimî, Ebân (b. Osmân) kanalıyla Zeyd b. Sâbit'ten rivayet etmiştir.

۵۳۲۲ - [۹] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ بَيْنَنَا أَنَا فِي بَيْتِي فِي مُصَلِّي إِذْ دَخَلَ عَلَيَّ رَجُلٌ فَأَعْجَبَنِي الْحَالُ الَّذِي رَأَيْتُ عَلَيْهِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "رَحِمَكَ اللَّهُ أَبَا هُرَيْرَةَ، لَكَ أَجْرَانِ: أَجْرُ السِّرِّ، وَأَجْرُ الْعَلَانِيَةِ"

5322- Ebû Hureyre der ki: "Ey Allah'ın Resûlü! Evimdeki namazgâhımda iken yanıma bir adam girince benim (ibadetimi) çok beğendi" dedim. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Ebû Hureyre! Senin (bu durumda) iki sevabın vardır. Biri (ibadetini) gizlediğin için gizlilik sevâbı, (ona örnek olduğun için) açıktan yapılma sevâbı" buyurdu. [Zayıf]

Beğavî Şerhu's-Sünne'de (4141) * es-Silsiletu'd-Daîfe (9/4344)

۵۳۲۳ - [۱۰] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: يَخْرُجُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ رِجَالٌ يَخْتَلُونَ الدُّنْيَا بِالدِّينِ يَلْبَسُونَ لِلنَّاسِ جُلُودَ الضَّأْنِ مِنَ اللَّيْنِ، أَلْسِنَتَهُمْ أَخْلَى مِنَ السُّكَّرِ، وَقُلُوبُهُمْ قُلُوبُ الذَّنَابِ، يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: أَبِي يَغْتَرُونَ، أَمْ عَلَيَّ يَجْتَرُونَ؟ فَبِي حَلَفْتُ لِأَبْعَثَنَّ عَلَى أَوْلِيكَ مِنْهُمْ فِتْنَةً تَدْعُ الْحَلِيمَ مِنْهُمْ حَيْرَانًا * رواه الترمذي

5323- Ebû Hureyre, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Âhir zamanda din vasıtasıyla dünyalık elde edenler ortaya çıkacaktır. Yumuşak koyun postuna bürünürler, dilleri baldan tatlıdır; ama kalpleri kurt kalbi gibidir. Allah onlar hakkında şöyle buyurur: «Bana mı güvenip buna cüret ediyorlar! Zatıma yemin olsun onlara öyle bir musibet göndereceğim ki en ağır başlıları bile şaşkına dönecektir»" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2404) * Daifu't-Terğîb (13)

٥٣٢٤ - [١١] عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ، قَالَ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ: لَقَدْ خَلَقْتُ خَلْقًا أَلْسِنَتُهُمْ أَحْلَى مِنَ الْعَسَلِ، وَقُلُوبُهُمْ أَمْرٌ مِنَ الصَّبْرِ، فَبِي حَلْفَتِ لَا تُيَخِّتُهُمْ فِتْنَةٌ تَدْعُ الْحَلِيمَ مِنْهُمْ حَيْرَانًا، فَبِي يَعْتَرُونَ أُمَّ عَلِيٍّ يَجْتَرُونَ. * رواه الترمذي وقال: هذا حديث غريب

5324- İbn Ömer'in bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah: «Öyle kimseler yarattım ki dilleri baldan tatlı kalpleri ise sabır otundan daha acıdır. Kendi adıma yemin ederim ki onları öyle bir fitneye uğratacağım ki içlerinden yumuşak huylu olanları bile şaşkına çevirecektir. Benim affıma mı güveniyor ve rahmetimi umarak mı bana karşı cesaretli davranıyorsunuz?» diye buyurur" dedi. [Zayıf]

Tirmizî (2405 "ğarîb") * Daifu'l-Câmi' (1630)

٥٣٢٥ - [١٢] عَنِ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ شِرَّةً وَلِكُلِّ شِرَّةٍ فَتْرَةٌ، فَإِنْ كَانَ صَاحِبُهَا سَدَّدَ وَقَارَبَ فَارْجُوهُ، وَإِنْ أَشِيرَ إِلَيْهِ بِالْأَصَابِعِ فَلَا تَعْدُوهُ * رواه الترمذي

5325- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Her şeyin çoşkuyla yapıldığı bir zaman vardır. Her çoşku sonrası da bir gevşeme olur. Bu çoşku içinde olan biri eğer aşırıya kaçmadan itidalı oluyorsa onun gibi olmayı arzu edin. Yok eğer (yaptığından dolayı) parmakla gösteriliyorsa (gösterişe kaçacağı için) onu ciddiye almayın." [Hasen]

Tirmizî (2453) * [Sahîh Sünen et-Tirmizî]

٥٣٢٦ - [١٣] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّهُ قَالَ: بِحَسْبِ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يُشَارَ إِلَيْهِ بِالْأَصَابِعِ فِي دِينٍ أَوْ دُنْيَا إِلَّا مَنْ عَصَمَهُ اللَّهُ * رواه البيهقي في "شعب الإيمان"

5326- Enes b. Mâlik'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Dini veya dünyası konusunda kişinin parmakla gösterilmesi, şer olarak yeterli bir durumdur. Allah'ın kendisini koruduğu kimseler müstesna" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2453) * es-Silsiletu'd-Daîfe (4/1670)

3- FASIL

٥٣٢٧ - [١٤] عَنْ طَرِيفِ أَبِي تَمِيمَةَ قَالَ شَهِدْتُ صَفْوَانَ وَجُنْدَبًا وَأَصْحَابَهُ وَهُوَ يُوصِيهِمْ فَقَالُوا هَلْ سَمِعْتَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ شَيْئًا قَالَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ «مَنْ سَمِعَ سَمِعَ اللَّهُ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ قَالَ وَمَنْ يُشَاقِقِ يَشْقِقِ اللَّهُ عَلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ». فَقَالُوا أَوْصِنَا. فَقَالَ إِنَّ أَوَّلَ مَا يُتَنَبُّ مِنَ الْإِنْسَانِ بَطْنُهُ، فَمَنْ اسْتَطَاعَ أَنْ لَا يَأْكُلَ إِلَّا طَيِّبًا فَلْيَفْعَلْ، وَمَنْ اسْتَطَاعَ أَنْ لَا يُحَالَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ بِمَلءِ كَفِّهِ مِنْ دَمِ أَهْرَاقَةٍ فَلْيَفْعَلْ» * رواه البخاري

5327- Tarîf Ebû Temîme anlatıyor: Ben, Safvân, Cundeb ve onun arkadaşlarına şahid oldum. Cundeb onlara tavsiyelerde ediyordu. Safvân ve arkadaşları Cundeb'e: "Sen Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'den birşey işittin mi?" diye sordular. Şu karşılığı verdi: "Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem): «Her kim duyulsun diye bir davranış sergilerse, kıyamet gününde Allah da onun rüsvâyılığını duyurur» buyurduğunu işittim."

Bunun üzerine ona: "Bize daha tavsiyede bulun!" dediler. Cundeb de şöyle dedi: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İnsanın (öldükten sonra) ilk önce

kokuşan yeri karnıdır. Her kim yalnız helâl lokma ile geçinmeye gücü yeterse, bunu yapсын! Kim de kendisiyle cennet arasını (haksız yere) döktüğü kan ile dolu eliyle ayırmamaya gücü yeterse, bunu da yapсын!" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (7152)

۵۳۲۸ - [۱۵] عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ أَنَّهُ خَرَجَ يَوْمًا إِلَى مَسْجِدِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، فَوَجَدَ مُعَاذَ بْنَ جَبَلٍ قَاعِدًا عِنْدَ قَبْرِ النَّبِيِّ ﷺ يَبْكِي؟ فَقَالَ: مَا يَبْكِيكَ؟ قَالَ: يَبْكِينِي شَيْءٌ سَمِعْتُهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ، يَقُولُ: إِنَّ يَسِيرَ الرِّبَاءِ شِرْكٌ، وَإِنَّ مَنْ عَادَى لِلَّهِ وَلِيًّا، فَقَدْ بَارَزَ اللَّهَ بِالْمُحَارَبَةِ، إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْأَبْرَارَ الْأَتْقِيَاءَ الْأَخْفِيَاءَ، الَّذِينَ إِذَا غَابُوا لَمْ يُفْتَقَدُوا، وَإِنْ حَضَرُوا لَمْ يَدْعُوا وَلَمْ يُعْرَفُوا، قُلُوبُهُمْ مَصَابِيحُ الْهُدَى، يَخْرُجُونَ مِنْ كُلِّ غَبْرَاءٍ مُظْلَمَةٍ * رواه ابن ماجه والبيهقي في "شعب الإيمان"

5328- Hz. Ömer'den gelen rivayete göre kendisi bir gün Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) Mescid'ine gidince orada Muâz b. Cebel'i Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) kabrinin dibinde oturmuş ağlar bulunca: "Niçin ağlıyorsun?" diye sordu. Muâz: "Resûlullah'dan aleyhiss(sallallahu aleyhi vesellem) işitmiş olduğum şu hadis sebebiyle" dedi:

"Şurası muhakkak ki riyanın azı dahi şirktir. Kim Allah'ın velisine düşmanlık yaparsa şüphesiz Allah ile savaşmaya çıkmış olur. Allah itaatkâr, takva sahibi ve halktan uzak duran öyle (kendi halinde) kullarını sever ki, onlar görünmedikleri zaman aranmazlar, hazır buldukları zaman çağrılmazlar, tanınmazlar. Kalpleri pırıl pırıl hidayet kandilleridir. Her zor meselenin, ağır belanın altından kalkarlar." [Zayıf]

İbn Mâce (3989) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (6812) * Daifu'l-Câmi' (2029)

٥٣٢٩ - [١٦] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا صَلَّى فِي
الْعَلَانِيَةِ، فَأَحْسَنَ، وَصَلَّى فِي السِّرِّ، فَأَحْسَنَ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: هَذَا عَبْدِي حَقًّا *
رواه ابن ماجه

5329- Ebû Hureyre der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu "Kul, açıkta (başkalarının görebileceği bir yerde) namaz kılar ve namazını güzel bir şekilde edâ ederse, (yine başka bir kul) gizli (başkalarının göremeyeceği bir yerde) namaz kılar ve namazını güzel bir şekilde edâ ederse, Allah (namazını gizli kılan kişi için): «Bu benim hakiki (görevini hakkıyla edâ eden) kulumdur» buyurur". [Zayıf]

İbn Mâce (4200)

٥٣٣٠ - [١٧] عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَكُونُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ
قَوْمٌ إِخْوَانُ الْعَلَانِيَةِ أَعْدَاءُ السَّرِيرَةِ فَقِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَكَيْفَ يَكُونُ ذَلِكَ قَالَ ذَلِكَ
بِرَغْبَةٍ بَعْضِهِمْ إِلَى بَعْضٍ وَرَهْبَةً بَعْضِهِمْ مِنْ بَعْضٍ.

5330- Muâz b. Cebel'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Âhir zamanda öyle milletler türeyecektir ki onlar aleniliğin dostu, gizliliğin düşmanı olurlar" buyurdu. "Ey Allah'ın Resûlü! Bu nasıl olur?" diye sorduğumda ise: "Birbirlerine yaranma ve birbirlerinden çekinme dürtüsüyle" buyurdu.

Ahmed (5/235)

٥٣٣١ - [١٨] عَنْ شَدَّادٍ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: مَنْ صَلَّى يُرَائِي
فَقَدْ أَشْرَكَ، وَمَنْ صَامَ يُرَائِي فَقَدْ أَشْرَكَ، وَمَنْ تَصَدَّقَ يُرَائِي فَقَدْ أَشْرَكَ. رواهما
أحمد

5331- Şeddâd b. Evs der ki: Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim gösteriş için namaz kılarsa Allah'a şirke koşmuştur. Kim gösteriş için oruç tutarsa, Allah'a şirke koşmuştur. Kim gösteriş için sadaka verirse, Allah'a şirke koşmuştur" buyurduğunu işittim. [Zayıf]

Ahmed (4/126) * Daifu't-Terğîb (19)

۵۳۳۲ - [۱۹] عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ أَنَّهُ بَكَى، فَقِيلَ لَهُ: مَا يَبْكِيكَ؟ قَالَ: سَيِّئًا سَمِعْتُهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ يَقُولُهُ، فَذَكَرْتُهُ، فَأَبْكَانِي، سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: أَتَخَوَّفُ عَلَى أُمَّتِي الشِّرْكَ، وَالشَّهْوَةَ الْخَفِيَّةَ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَتَشْرِكُ أُمَّتَكَ مِنْ بَعْدِكَ؟ قَالَ: نَعَمْ، أَمَّا إِنَّهُمْ لَا يَغْبُدُونَ شَمْسًا وَلَا قَمَرًا وَلَا حَجْرًا وَلَا وَتْنَا، وَلَكِنْ يَرَاؤُونَ بِأَعْمَالِهِمْ، وَالشَّهْوَةَ الْخَفِيَّةَ: أَنْ يُصْبِحَ أَحَدُهُمْ صَائِمًا، فَتَغْرِضَ لَهُ شَهْوَةٌ مِنْ شَهَوَاتِهِ، فَيَتْرَكَ صَوْمَهُ * رواه البيهقي في "شعب الإيمان"

5332- Şeddâd b. Evs ağlayınca kendisine neden ağladığı soruldu. O da şu karşılığı verdi: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in söylemiş olduğu bir şeyi hatırlayınca dayanamayarak ağladım. Zira Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'i: "Ümmetimin şehvet ve gizli şirke düşmesinden endişe ediyorum" buyururken işittim. Dedim ki: "Ey Allah'ın Resûlü! Ümmetin senden sonra şirke düşecek mi?" Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Evet; her ne kadar onlar Güneş'e, Ay'a, taşa, puta tapmayacaklar; ancak gösteriş için amel edecekler. Gizli şehvet ise, sabah oruçlu olarak kalktığı halde arzularından birisinin hareketlenmesi durumunda hemen orucunu bozmasıdır" buyurdu.

Ahmed (4/123) ve Beyhaki, Şuabu'l-îmân'da (6830)

۵۳۳۳ - [۲۰] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ: خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَنَحْنُ نَتَذَاكِرُ الْمَسِيحَ الدَّجَالَ، فَقَالَ: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِمَا هُوَ أَخَوْفُ عَلَيْكُمْ عِنْدِي مِنَ الْمَسِيحِ

الدَّجَالِ؟ قَالَ: قُلْنَا: بَلَى، فَقَالَ: الشِّرْكَ الْخَفِيِّ، أَنْ يَقُومَ الرَّجُلُ يُصَلِّي، فَيَزِيْرُ صَلَاتَهُ، لِمَا يَرَى مِنْ نَظَرِ رَجُلٍ * رواه ابن ماجه

5333- Ebû Saîd der ki: Bizler Mesîh Deccâl'in fitnesi hakkında kendi aramızda müzâkere ederken Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) üzerimize çıkageldi ve: "Ben size, nazarımda sizin için Mesih Deccal'den daha ürktütücü bir şeyi haber vereyim mi?" buyurdu. "Olur (haber ver)" dedik.

Bunun üzerine: "Şirk-i hafî (gizli şirk)tir. Şöyle ki, kişi kalkar, namaz kılar, bu namazını, kendisine bakanlar sebebiyle güzel kılar, (işte bu, gizli şirke bir örnektir)" buyurdu. [Hasen]

İbn Mâce (4204) * [Sahîh Sünen İbn Mâce]

٥٣٣٤ - [٢١] عَنْ مَخْمُودِ بْنِ لَبِيدٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِنَّ أَخْوَفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ الشِّرْكَ الْأَصْغَرَ قَالُوا: وَمَا الشِّرْكَ الْأَصْغَرُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: الرِّيَاءُ إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُمْ يَوْمَ يُجَازَى الْعِبَادُ بِأَعْمَالِهِمْ: اذْهَبُوا إِلَى الَّذِينَ كُنْتُمْ تُرَاءُونَ فِي الدُّنْيَا، فَانظُرُوا هَلْ تَجِدُونَ عِنْدَهُمْ جَزَاءً وَخَيْرًا؟ * رواه أحمد. وزاد البيهقي في "شعب الإيمان

5334- Mahmûd b. Lebid bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizin için en çok küçük şirkten endişe ediyorum" buyurdu. "Ey Allah'ın Resûlü! Küçük şirk de ne oluyor?" diye sorduklarında: "Riyadır" karşılığını verdi ve şöyle devam etti: "Allah kıyamet gününde herkes amellerinin karşılığını alacağı sırada riyakârlara: «Dünyadayken amellerinizi kime göstermek için yaptıysanız onların yanına gidin, bakalım yanlarında bu amellere bir karşılık bulacak mısınız!» buyurur." [Sahîh]

Ahmed (5/428) ve Beyhakî Şuabu'l-îmân'da (6831) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/951)

٥٣٣٥ - [٢٢] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَوْ أَنَّ رَجُلًا
عَمَلَ عَمَلًا فِي صَخْرَةٍ صَمَاءَ لَا بَابَ لَهَا وَلَا كُوَّةَ خَرَجَ عَمَلُهُ لِلنَّاسِ كَأَنَّ مَا كَانَ.

5335- Ebû Saîd el-Hudrî, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Sizden biriniz, kapısı ve deliği olmayan bir kayanın içinde amel etse bile, eğer duyulacaksa, yaptığı halk tarafından duyulur. Bunun önüne kimse geçemez" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî Şuabu'l-îmân'da (6940) * es-Silsiletü'd-Daîfe (4/1807)

٥٣٣٦ - [٢٣] وَعَنْ عَثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : " مَنْ كَانَتْ لَهُ
سَرِيرَةٌ صَالِحَةً أَوْ سَيِّئَةً نَشَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ مِنْهَا رِدَاءً يُعْرِفُ بِهِ ."

5336- Osmân b. Affân der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İyi ya da kötü fiiller işlediği bir yatağı olan kişiye Allah, öyle bir giysi (kumaş) giydirir ki (gizli olarak yaptığı bu fiileri) tanınacak şekilde ortaya döker" buyurdu. [Zayıf]

Beyhakî Şuabu'l-îmân'da (6942) * es-Silsiletü'd-Daîfe (4/1929)

٥٣٣٧ - [٢٤] عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: "إِنَّمَا أَخَافُ عَلَى
هَذِهِ الْأُمَّةِ، كُلِّ مُتَافِقٍ يَتَكَلَّمُ بِالْحِكْمَةِ وَيَعْمَلُ بِالْجَوْرِ". رَوَى الْبَيْهَقِيُّ الْأَحَادِيثَ
الثَّلَاثَةَ فِي " شَعْبِ الْإِيمَانِ "

5337* Ömer b. el-Hattâb'ın bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Şüphesiz bu ümmet hakkında en çok korktuğum şey, hikmetle konuşup haksız davranışlar sergileyen her münafıktır" buyurdu.

Beyhakî Şuabu'l-îmân'da (1777)

٥٣٣٨ - [٢٥] عَنِ الْمُهَاجِرِ بْنِ حَبِيبٍ، يَرْفَعُ الْحَدِيثَ، قَالَ: إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ: إِنِّي لَنْتُ كُلَّ كَلَامِ الْحَكِيمِ أَتَقْبَلُ، وَلَكِنِّي أَتَقْبَلُ هَمَّهُ وَهَوَاهُ، فَإِنْ كَانَ هَمُّهُ وَهَوَاهُ فِيمَا يُحِبُّ اللَّهُ وَيَرْضَى، جَعَلْتُ صَمْتَهُ حَمْدًا لِلَّهِ وَقَارًا، وَإِنْ لَمْ يَتَكَلَّمْ * رواه الدارمي

5338- Muhâcir b. Habîb'in bildirdiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Şüphesiz Allah şöyle buyurdu: Ben bilge kişinin her sözünü kabul edecek değilim. Ben ancak onun niyet ve isteğine bakarım. Niyet ve isteği (gayreti) Allah'ın sevdiği ve hoşnut olduğu bir şeyde ise onun susmasını, hiç konuşmasa bile hamd ve vakâr olarak sayarım" buyurdu. [Zayıf]

Darimî (252) * es-Silsiletu'd-Daife (5/2050)

باب الْبُكَاءِ وَالْخَوْفِ

Ağlama ve Korku

1- FASIL

٥٣٣٩ - [١] عَنِ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ أَبُو الْقَاسِمِ ﷺ «وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَوْ تَعْلَمُونَ مَا أَعْلَمُ لَبَكَيْتُمْ كَثِيرًا، وَلَضَحِكْتُمْ قَلِيلًا» * رواه البخاري

5339- Ebû Hureyre der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Muhammed'in canı elinde bulunan (Allah)a yemin olsun ki, eğer sizler benim bilmekte olduğum şeyleri bilmiş olsaydınız, çok ağlar ve az gülerdiniz!" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6485)

٥٣٤٠ - [٢] وعن أم العلاء الأنصارية قالت: قال رسول الله ﷺ: "وَاللَّهِ مَا أَدْرِي وَأَنَا رَسُولُ اللَّهِ مَا يَفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ" * رواه البخاري

5340- Ümmü'l-Alâ el-Ensâriyye der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), "Vallahi, Allah'ın Resûlü olmama rağmen ben bile bana ve size nasıl muamele yapılacağını bilmiyorum" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (7018)

٥٣٤١ - [٣] وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «عُرِضَتْ عَلَيَّ النَّارُ فَرَأَيْتُ فِيهَا امْرَأَةً مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ تُعَذِّبُ فِي هِرَّةٍ لَهَا رَبَطَتْهَا فَلَمْ تُطْعِمَهَا وَلَمْ تَدْعُهَا تَأْكُلْ مِنْ خَشَائِشِ الْأَرْضِ حَتَّى مَاتَتْ جُوعًا وَرَأَيْتُ عَمْرُو بْنَ عَامِرِ الْخُرَاعِيِّ يَجْرُ قُضْبَهُ فِي النَّارِ وَكَانَ أَوَّلَ مَنْ سَيَّبَ السَّوَابِ» * رواه مسلم

5341- Câbir der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Bana cehennem gösterildi. İçinde İsrâîl oğullarından bir kadın ölünceye kadar hapsettiği bir kedi yüzünden azab gördü. Hayvanı hapsettiğinde ona bir şey yedirmemiş, yerdeki haşereleri yemesine bile imkân vermemiş ve bu nedenle ölmüştü. Yine (cehennemde) Amr b. Âmir el-Huzâî'yi bağırsaklarını sürükler vaziyette gördüm. Çünkü o, develeri putlar için salma adağı yapanların ilki idi" buyurdu. [Sahih]

Müslim (904)

٥٣٤٢ - [٤] عَنْ زَيْنَبِ بِنْتِ جَحْشٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ دَخَلَ عَلَيْهَا فَرِعَا يَقُولُ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَنِيلَ لِلْعَرَبِ، مِنْ شَرِّ قَدِ اقْتَرَبَ، فَتُحِ الْيَوْمَ مِنْ رَدْمِ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مِثْلُ هَذِهِ، قَالَ: وَحَلَقَ بِأُضْبِعِهِ الْإِبْهَامِ وَالَّتِي تَلِيهَا، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَنَهْلِكَ وَفِينَا الصَّالِحُونَ؟ قَالَ: نَعَمْ، إِذَا كَثُرَ الْحَبْثُ * متفق عليه

5342- Zeyneb bint Cahş bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) yanımıza korku içinde: "Lâ ilahe illallah. Yaklaşan şerden dolayı Arapların vay haline!" diyerek girdi ve baş parmağı ile şahadet parmağını birleştirerek halka yaptı. Bunun üzerine ben: "Ey Allah'ın Resûlü! İçimizde iyiler de

olduğu halde helâk olur muyuz?” diye sorunca, Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): “Kötülükler çoğaldığı vakit, evet” buyurdu. [Sahih]

Buhârî (3346) ve Müslim (2880)

٥٣٤٣ - [٥] عن ابي مالك الأشعري انه سمع النبي ﷺ يقول ليكونن من أمتي أقوام يستحلون الحر والحرير والخمر والمعازف ولينزلن أقوام إلى جنب علم يروح عليهم بسارحة لهم يأتيهم يغمي الفقير لِحاجة فيقولون ارجع إلينا غدا فيبيتهم الله ويضع العلم ويمسخ آخرين قردة وخنازير إلى يوم القيامة * رواه البخاري.

5343- Ebû Mâlik el-Eş'arî'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): “Ümmetim içinde öyle topluluklar gelecek ki zinayı, ipek giysiler giymeyi, içkiyi ve çalgı âletlerini helal sayacaklar. Yine bazıları dağ eteklerinde yerleşecekler. Kendilerinden faydalandıkları sürüleri olacak. Fakir biri bir ihtiyacından dolayı onlardan bir şey istediğinde: «Yarın gel» diyecekler. Ancak Allah gece vakti dağı üzerlerine indirip bir kısmını helak edecek. Diğerlerini ise maymun ve domuzlara dönüştürüp kıyamete dek onları öyle bırakacaktır” buyurdu. [Sahih]

Buhârî (5268)

٥٣٤٤ - [٦] عن ابن عمر قال قال رسول الله ﷺ إذا أنزل الله بقوم عذابا أصاب العذاب من كان فيهم ثم بعثوا على أعمالهم * متفق عليه

5344- İbn Ömer'in bildirdiğine göre Allah'ın Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): “Allah bir topluluğa azab gönderdiği zaman bu azap toplumun hepsini kapsar ve daha sonra herkes yaptığı amele göre haşredilir” buyurdu. [Sahih]

Buhârî (7108) ve Müslim (2879)

٥٣٤٥ - [٧] عَنْ جَابِرٍ قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ يَبْعَثُ كُلُّ عَبْدٍ عَلَى مَا

مَاتَ عَلَيْهِ * رواه مسلم

5345- Câbir, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Kul hangi halde ölmüşse aynı hal üzere diriltilecektir" buyurduğunu işitmiştir. [Sahih]

Müslim (2878)

2- FASIL

٥٣٤٦ - [٨] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا رَأَيْتُ مِثْلَ النَّارِ نَامَ

هَارِبُهَا، وَلَا مِثْلَ الْجَنَّةِ نَامَ طَالِبُهَا * رواه الترمذي

5346- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Cehennem gibi, kendisinden kaçanın (tedbir almak yerine) uyuduğu, Cennet gibi de kendisini isteyen (amel yapmak yerine) uyuduğu başka bir kimseyi görmedim" buyurdu. [Hasen]

Tirmizi (2601) * Sahihu't-Terğib (3662)

٥٣٤٧ - [٩] عَنْ أَبِي ذَرٍّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنِّي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ، وَأَسْمَعُ مَا لَا تَسْمَعُونَ أَطَّتِ السَّمَاءُ، وَحُقَّ لَهَا أَنْ تَيْطَّ مَا فِيهَا مَوْضِعُ أَرْبَعِ أَصَابِعَ إِلَّا وَمَلَكَ وَاضِعَ جَبْهَتَهُ سَاجِدًا لِلَّهِ، وَاللَّهُ لَوْ تَعْلَمُونَ مَا أَعْلَمَ لَصَحِحْتُمْ قَلِيلًا وَلَبَكَيْتُمْ كَثِيرًا، وَمَا تَلَدَّدْتُمْ بِالنِّسَاءِ عَلَى الْفُرْشِ وَلَخَرَجْتُمْ إِلَى الصُّعْدَاتِ تَجَارُونَ إِلَى اللَّهِ، لَوَدِدْتُ أَنِّي كُنْتُ شَجَرَةً تُغْضَدُ * رواه أحمد والترمذي وابن ماجه

5347- Ebû Zerr'in bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Şüphesiz, ben sizin görmediğinizi görürüm ve işitmediğinizi işitirim. Gök (âdeta) gıcırdadı ve gıcırdaması da hakkıdır. (Zira) gökte dört parmak yeri yoktur ki bir melek Allah'a secde etmek üzere oraya alını koymasın. Allah'a

yemin ederim ki, benim bildiğim (gerçekleri) siz bilseydiniz az gülerdiniz ve çok ağlardınız. Yataklar üstünde kadınlardan da zevk duymazdınız ve (evlerinizden) yollara çıkıp Allah'a yüksek sesle yakarıştta bulunurdunuz". buyurdu. (Ebû Zer ekledi) Vallahi ben kesilen bir ağaç olmayı temenni ettim. [Sahih]

Ahmed, Tirmizî (2312) ve İbn Mâce (4190) * es-Silsiletu's-Sahîha (4/1722)

٥٣٤٨ - [١٠] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ خَافَ أَذْلَجَ، وَمَنْ أَذْلَجَ بَلَغَ الْمَنْزِلَ، أَلَا إِنَّ سِلْعَةَ اللَّهِ غَالِيَةً، أَلَا إِنَّ سِلْعَةَ اللَّهِ الْجَنَّةُ * رواه الترمذي

5348- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kim Allah'ın azabından korkup sakınırsa cenneti elde etmek için hemen yola koyulur. Kim de yola koyulursa arzusunı kavuşur. Ama dikkat edin! Allah'ın ticaret için ortaya koyduğu malı çok pahalıdır. Dikkat edin! Allah'ın ticaret eşyası ise cennettir" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2450 "hasen ğarib") * Sahîhu't-Terğîb (3377)

٥٣٤٩ - [١١] عَنْ أَنَسِ بْنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: يَقُولُ اللَّهُ: أَخْرِجُوا مِنَ النَّارِ مَنْ ذَكَرَنِي يَوْمًا أَوْ خَافَنِي فِي مَقَامٍ * رواه الترمذي والبيهقي في "كتاب البعث والنشور"

5349- Enes b. Mâlik der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah: «Herhangi bir günde beni anan veya herhangi bir yerde benden korkanları Cehennem'den çıkarın» buyuracaktır" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2594) ve Beyhâkî Kitâbu'l-Ba's ven-Nuşûr'da * Daifu't-Terğîb (1965)

٥٣٥٠ - [١٢] وَعَنْ عَائِشَةَ، زَوْجِ النَّبِيِّ ﷺ، قَالَتْ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ: ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ﴾ قَالَتْ عَائِشَةُ: أَهْمُ الَّذِينَ

يَشْرَبُونَ الْخَمْرَ وَيَسْرِقُونَ؟ قَالَ: لَا يَا بِنْتَ الصِّدِّيقِ، وَلَكِنَّهُمْ الَّذِينَ يَصُومُونَ وَيُصَلُّونَ وَيَتَصَدَّقُونَ، وَهُمْ يَخَافُونَ أَنْ لَا تُقْبَلَ مِنْهُمْ ﴿أَوْلَيْكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ﴾ * رواه الترمذي وابن ماجه

5350- Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem)'in hanımı Âişe bildiriyor: Resûlullah'a (sallallahu aleyhi vesellem): "**Rablerine dönecekleri için yapmakta oldukları işleri kalpleri çarparak yapanlar**" (Müminûn Sur. 60) âyetinde sözkonusu kişiler içki içip hırsızlık yapanlar mı?" diye sordum. Şöyle cevap verdi: "Hayır ey Sıddîk'in kızı! Onlar değil. Burada bahsi geçen kişiler oruç tutan, namaz kılan, zekat veren; ama bunların kendilerinden kabul edilmeyeceği korkusunu taşıyan kişilerdir. **"İşte onlar, iyiliklere koşuşurlar ve iyilik için yarışırılar."** (Müminûn Sur. 61). [Sahih]

Tirmizî (3175) ve İbn Mâce (4198) * [Sahih Sünen et-Tirmizî]

٥٣٥١ - [١٣] عَنْ أَبِي بِنِ كَعْبٍ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا ذَهَبَ ثَلَاثًا اللَّيْلِ قَامَ فَقَالَ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا اللَّهَ اذْكُرُوا اللَّهَ جَاءَتِ الرَّاجِفَةُ تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ جَاءَ الْمَوْتُ بِمَا فِيهِ جَاءَ الْمَوْتُ بِمَا فِيهِ * رواه الترمذي

5351- Ubey b. Ka'b'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), gecenin üçte ikisi geçince kalkar ve: "*Ey insanlar! Kalkın Allah'ın büyüklüğünü ve size verdiği imkanları düşünüp gereğini yerine getirin. Râcife (bütün canlılara ölüm getirecek olan ilk sûra üfürülmenin) zamanı geldi, bunun hemen ardından da Râdife (bütün canlıları diriltecek olan üfleme) gelecektir. Ölüm, her türlü şiddet ve sancılılarıyla mutlaka gelecektir; ölüm, mutlaka herkesi bulacaktır*" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2457) * Sahihu't-Terğîb (1670)

٥٣٥٢ - [١٤] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ: دَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مُصَلًّا فَرَأَى نَاسًا كَانَتْهُمْ يَكْتُمُونَ قَالَ: أَمَا إِنَّكُمْ لَوْ أَكْثَرْتُمْ ذِكْرَ هَازِمِ اللَّذَاتِ لَشَغَلَكُمْ عَمَّا أَرَى،

فَأَخْبِرُوا مِنْ ذِكْرِ هَازِمِ اللَّذَاتِ الْمَوْتِ، فَإِنَّهُ لَمْ يَأْتِ عَلَى الْقَبْرِ يَوْمَ إِلَّا تَكَلَّمَ فِيهِ
فَيَقُولُ: أَنَا بَيْتُ الْعُرْبَةِ وَأَنَا بَيْتُ الرَّحْدَةِ، وَأَنَا بَيْتُ التُّرَابِ، وَأَنَا بَيْتُ الدُّودِ، فَإِذَا
ذُفِنَ الْعَبْدُ الْمُؤْمِنُ قَالَ لَهُ الْقَبْرُ: مَرْحَبًا وَأَهْلًا أَمَا إِنْ كُنْتُ لِأَحَبِّ مَنْ يَمْشِي عَلَى
ظَهْرِي إِلَيَّ، فَإِذْ وُلَيْتُكَ الْيَوْمَ وَصِرْتُ إِلَيَّ فَسَتَرَى صَنِيعِي بِكَ قَالَ: فَيَتَسَّعُ لَهُ مَدًّا
بَصْرِهِ وَيَفْتُخُ لَهُ بَابَ إِلَى الْجَنَّةِ. وَإِذَا ذُفِنَ الْعَبْدُ الْفَاجِرُ أَوْ الْكَافِرُ قَالَ لَهُ الْقَبْرُ: لَا
مَرْحَبًا وَلَا أَهْلًا أَمَا إِنْ كُنْتُ لِأَبْغَضِ مَنْ يَمْشِي عَلَى ظَهْرِي إِلَيَّ، فَإِذْ وُلَيْتُكَ الْيَوْمَ
وَصِرْتُ إِلَيَّ فَسَتَرَى صَنِيعِي بِكَ قَالَ: فَيَلْتَمِسُ عَلَيْهِ حَتَّى تَلْتَقِيَ عَلَيْهِ وَتَحْتَلِفَ
أَصْلَاعُهُ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: بِأَصَابِعِهِ، فَأَدْخَلَ بَعْضُهَا فِي جَوْفِ بَعْضٍ قَالَ:
وَيُقْتَضُ اللَّهُ لَهُ سَبْعِينَ تَيْنًا لَوْ أَنْ وَاحِدًا مِنْهَا نَفَخَ فِي الْأَرْضِ مَا أَنْبَتَتْ شَيْئًا مَا
بَقِيَتِ الدُّنْيَا فَيَنْهَشُنَهُ وَيَحْدِشُنَهُ حَتَّى يُفْضَى بِهِ إِلَى الْحِسَابِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
ﷺ: إِنَّمَا الْقَبْرُ رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ أَوْ حُفْرَةٌ مِنْ حُفْرِ النَّارِ * رواه الترمذي

5352- Ebû Saîd der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) namazgâha girdiğinde sırtır gibi gülen bir takım insanlar gördü. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Eğer ölümü çokça hatırlamış olsaydınız şu anki vaziyette olmazdınız. Tüm lezzetleri yok eden ölümü çokça anın. Çünkü kabir her gün şöyle diyerek konuşur: «Ben yalnızlık eviyim. Ben, tek kişilik evim. Ben toprak eviyim, ben kurtçukların eviyim.»

Mümin kul defnedildiği zaman kabir ona der ki: «Merhaba! Hoş geldin! Üzerimde yürüyenlerin en sevgilisi olduğuna göre bugün benim himayem altına girdin ve sana ne yapacağımı göreceksin.» Sonra o kabir onun için gözlabildiği kadar genişleyecek ve cennete bir kapı açılacaktır.

İsyankâr ve kâfir kul defnedildiği zaman kabir ona şöyle der: «Ne hoş geldin, ne de safâ verdin! Üzerimde yürüyenlerin en sevimsizi ve kızdığım birisin ve bugün bana geldin. Sana yapacaklarımı da göreceksin" buyurdu.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) konuşmasına şöyle devam etti: "Sonra kabir onu öyle bir sıkıştırır ki kaburgaları birbirine geçer. Sonra o kimseye Allah yetmiş tane ejderha musallat eder ki biri yeryüzüne üflese dünya durdukça artık o toprakta bir şey bitmez. Hesaba çekilinceye kadar bu ejderhalar onu sokar ve ısıtırlar."

Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kabir, ya cennet bahçelerinden bir bahçe ya da cehennem çukurlarından bir çukurdur" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2460) * Daîfu'l-Câmi' (1231)

۵۳۵۳ - [۱۵] وعن أبي جحيفة قال: قالوا: يا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ شَبِثَ، قَالَ:

شَبِثْنِي سَوْرَةَ هُوْدَ، وَأَخْوَاتَهَا * رواه الترمذي

5353- Ebû Cuhayfe der ki: "Ey Allah'ın Resûlü! Saçların ağardı (yaşlandın)!" deyince, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Saçlarımı ağartan Hûd (Vâkıa, Mürselât, Nebe ve Tekvîr sûreleri gibi) kardeşleri oldu" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî Şemail (41) * Sahihu'l-Câmi' (3720)

۵۳۵۴ - [۱۶] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ أَبُو بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ

شَبِثَ قَالَ شَبِثْنِي هُوْدَ وَالْوَأَقِعَةَ وَالْمُرْسَلَاتُ وَعَمَّ يَتَسَاءَلُونَ وَإِذَا الشَّمْسُ كُوْرَتْ

* رواه الترمذي وَذَكَرَ حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ «لَا يَلِجُ النَّارَ» فِي كِتَابِ الْجِهَادِ "

5353- İbn Abbâs der ki: Hz. Ebû Bekir: "Ey Allah'ın Resûlü! İhtiyarladın" dedi. Bunu üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Beni, Hud, Vâkıa, Mürselât, Nebe ve Tekvîr sûreleri ihtiyarlattı" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (3297) * Sahihu'l-Câmi' (3723) Ebû Hureyre'nin "...Cehenneme girmez" hadisi daha önce Cihad kitabında geçmiştir. (no. 3838)

3- FASIL

٥٣٥٥ - [١٧] عَنْ أَنَسٍ قَالَ إِنَّكُمْ لَتَعْمَلُونَ أَعْمَالَ هِيَ أَدَقُّ فِي أَعْيُنِكُمْ مِنْ

الشَّعْرِ، إِنْ كُنَّا نَعُدُّهَا عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ ﷺ الْمُؤَبَّقَاتِ * رواه البخاري

5355- Enes b. Mâlik der ki: "Şu an öyle günahlar biliyorum ki gözünüzde kıl kadar değer taşımasa da biz onları Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) zamanında büyük günahlardan sayardık." [Sahih]

Buhârî (6492)

٥٣٥٦ - [١٨] عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: يَا عَائِشَةُ، إِتَاكِ وَمُحَقَّرَاتِ

الدُّنُوبِ، فَإِنَّ لَهَا مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ طَالِبًا * رواه ابن ماجه والدارمي والبيهقي في
"شعب الإيمان"

5356- Hz. Âişe bildiriyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ey Âişe! Küçük görülen günahlardan sakın! Zira bunların da hesabını sormayı Allah'tan isteyen bir talib (melek) vardır" buyurdu. [Sahih]

İbn Mâce (4243), Dârimî (2768) ve Beyhâkî, Şuabu'l-îmân'da * Sahîhu't-Terğîb (2472)

٥٣٥٧ - [١٩] عَنْ أَبِي بُرْدَةَ بْنِ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ قَالَ قَالَ لِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ

عُمَرَ هَلْ تَدْرِي مَا قَالَ أَبِي لِأَبِيكَ قَالَ قُلْتُ لَا. قَالَ فَإِنَّ أَبِي قَالَ لِأَبِيكَ يَا أَبَا مُوسَى، هَلْ يَشْرُكَ إِسْلَامُنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَهَجَرْتُنَا مَعَهُ، وَجِهَادُنَا مَعَهُ، وَعَمَلْنَا كُلَّهُ مَعَهُ، بَرَدَ لَنَا، وَأَنَّ كُلَّ عَمَلٍ عَمِلْنَاهُ بَعْدَهُ نَجُونَا مِنْهُ كَفَافًا رَأْسًا بِرَأْسٍ فَقَالَ أَبِي لَا وَاللَّهِ، قَدْ جَاهَدْنَا بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَصَلَّيْنَا، وَضَمَّنَا، وَعَمَلْنَا خَيْرًا كَثِيرًا، وَأَسْلَمْنَا عَلَى أَيْدِينَا بِشَرِّ كَثِيرٍ، وَإِنَّا لَنُزْجُو ذَلِكَ. فَقَالَ أَبِي لِكَيْتِي أَنَا وَالَّذِي نَفْسُ عُمَرَ بِيَدِهِ

لَوَدِدْتُ أَنَّ ذَلِكَ بَرَدَ لَنَا، وَأَنَّ كُلَّ شَيْءٍ عَمَلْنَا بِهِ بَعْدَ نَجْوَانَا مِنْهُ كَمَا فَا رَأْسًا بِرَأْسٍ.
فَقُلْتُ إِنَّ أَبَاكَ وَاللَّهِ خَيْرٌ مِنْ أَبِي * رواه البخاري

5357- Ebû Burde b. Ebî Mûsa el-Eş'arî anlatıyor: Abdullah b. Ömer bana: "Babamın babana söylediğini biliyor musun?" diye sorunca, ben: "Hayır!" karşılığını verdim. Bunun üzerine Abdullah bana dedi ki: "Baban şöyle dedi: "Ey Ebû Mûsa! Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) maiyetinde Müslüman olmamız, onunla birlikte hicret etmemiz, onunla birlikte cihada katılmamız ve onunla birlikte yaptığımız tüm amellerimizin lehimizde sabit kalmasını, bunun yanında Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) vefatından sonra yaptıklarımızdan yana ne lehte, ne de aleyhte bir şey olmadan baş başa çıkmamızı ister misin?" Senin baban ise şöyle karşılık vermiştir: "Vallahi istemem!

Zira Resûlullah'tan (sallallahu aleyhi vesellem) sonra da cihad ettik, namaz kıldık, oruç tuttuk, birçok iyi amelde bulunduk ve birçok kişi de elimizle Müslüman oldu. Bunun da karşılığını umuyoruz!" Babam da ona: "Ömer'in canı elinde olana yemin olsun ki Resûlullah'la (sallallahu aleyhi vesellem) birlikteyken yaptığımız şeylerin lehimizde durmasını, ondan sonra yaptıklarımızdan yana da başa baş çıkmayı isterdim" demiştir. Bunun üzerine ben de Abdullah'a: "Vallahi senin baban benim babamdan daha hayırlıymış!" dedim. [Sahih]

Buhârî (3915)

٥٣٥٨ - [٢٠] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "أَمَرَنِي رَبِّي بِتَسْعٍ:
خَشْيَةِ اللَّهِ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ، وَكَلِمَةِ الْعَدْلِ فِي الْغَضَبِ وَالرِّضَى، وَالْقَضْدُ فِي
الْفَقْرِ وَالْغِنَى، وَأَنْ أَصِلَ مَنْ قَطَعَنِي، وَأَعْطِيَ مَنْ حَرَمَنِي، وَأَعْفَوَ عَمَّنْ ظَلَمَنِي،
وَأَنْ يَكُونَ صَمْتِي فِكْرًا، وَنُطْقِي ذِكْرًا، وَنَظْرِي عِبْرَةً، وَأَمْرٌ بِالْغُرْفِ، وَقِيلَ:
بِالمعروف" * رواه رزين

5358- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Rabbim bana şu dokuz şeyi yapmamı emretti: Gizli de olsa, açıktan da olsa Allah'tan sakınmamı, öfkeliyken de hoşnutken de adil olan sözü söylememi, fakirlikte de zenginlikte de mutedil olmamı, benimle ilişkisini keseni dahi ziyaret etmemi, benden bir şeyi esirgeyene benim vermeme, bana zulmedeni affetmemi, suskunluğumun düşünme olmasını, konuşmamın zikir olmasını, bakarken ibretle bakmamı ve iyiliği emretmemi" buyurdu.

Rezîn

٥٣٥٩ - [٢١] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا مِنْ عَبْدٍ مُؤْمِنٍ يَخْرُجُ مِنْ عَيْتِيهِ دُمُوعًا، وَإِنْ كَانَ مِثْلَ رَأْسِ الذَّبَابِ، مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ، ثُمَّ تُصِيبُ شَيْئًا مِنْ حَزْرٍ وَجْهِهِ، إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَى النَّارِ * رواه ابن ماجه

5359- Abdullah b. Mes'ûd der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Sinek başı kadar bile olsa, gözünden Allah korkusuyla yab çıkan ve bu yaşı yanak yumrusuna degecek kadar akan hiçbir mümin kul yoktur ki, Allah onu cehenneme haram etmesin" buyurdu. [Zayıf]

İbn Mâce (4197) * es-Silsiletu'd-Daîfe (9/4490)

باب تَغْيِيرِ النَّاسِ

İnsanların Değişmesi

1- FASIL

٥٣٦٠ - [١] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ "إِنَّمَا النَّاسُ

كَالْإِبِلِ الْمِائَةِ لَا تَكَادُ تَجِدُ فِيهَا رَاحِلَةً" * متفق عليه

5360- Abdullah b. Ömer dedi ki: Resûlullah'm (sallallahu aleyhi vesellem): "İnsanlar yüzlük deve sürüsü gibidirler. İçlerinden binilmeye uygun bir tane bile zor bulursunuz" buyurduğunu işittim. [Sahih]

Buhârî (6498) ve Müslim (2547)

۵۳۶۱ - [۲] عَنْ أَبِي سَعِيدٍ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ «لَتَبْعَنَّ سَنَنْ مَنْ قَبْلَكُمْ شَبْرًا بِشَبْرٍ ، وَذِرَاعًا بِذِرَاعٍ ، حَتَّىٰ لَوْ سَلَكَوْا جُحْرَ ضَبِّ لَسَلَكَتُمُوهُ». قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ ، الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ قَالَ «فَمَنْ» * متفق عليه

5361- Ebû Saîd el-Hudrî der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Sizden öncekilerin gittiği yolu karışı karışına, arşını arşınına takip edeceksiniz. Şayet onlar bir kertenkele deliğine girmiş olsalar siz de onlar gibi oraya gireceksiniz." Biz: "Ey Allah'ın Resûlü! Bu bizden öncekiler Yahudi ve Hıristiyanlar mı?" diye sorduğumuzda, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Başka kim olabilir ki?" karşılığını verdi.. [Sahih]

Buhârî (3456) ve Müslim (2669)

۵۳۶۲ - [۳] عَنْ مِرْدَاسِ الْأَسْلَمِيِّ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ «يَذْهَبُ الصَّالِحُونَ الْأَوَّلُ فَالْأَوَّلُ، وَيَبْقَىٰ حُفَالَةٌ كَحُفَالَةِ الشَّجِيرِ أَوْ الثَّمْرِ، لَا يُبَالِيهِمُ اللَّهُ بِأَلَّةٍ» * رواه البخاري

5362- Mirdâs el-Esemî der ki: Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Allah'ın sâlih kulları birbiri ardından âhirete geçer; geride arpa ve hurmanın döküntüleri gibi değersiz kimseler kalır. Allah da onlara hiçbir değer vermez" buyurdu. [Sahih]

Buhârî (6434)

2- FASIL

۵۳۶۳ - [۴] عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا مَشَتْ أُمَّتِي بِالْمُطَيْطِيَاءِ وَخَدَمَهَا أَبْنَاءُ الْمُلُوكِ أَبْنَاءُ فَارِسَ وَالزُّرْمِ سَلَطَ شِرَارُهَا عَلَىٰ خِيَارِهَا * رواه الترمذي وقال: هذا حديث غريب

5363- İbn Ömer'in bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Ümmetim böbürlenerek kibirle yürüdüğü, İranlılardan ve Rumlardan kralların çocukları kendilerine hizmet ettiği zaman; ümmetin kötülere, iyileri üzerinde musallat kılınacaktır" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2261 "ğarib") * es-Silsiletu's-Sahîha (2/956)

۵۳۶۴ - [۵] عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَقْتُلُوا إِمَامَكُمْ، وَتَجْتَلِدُوا بِأَسْيَافِكُمْ، وَيَرِثَ دُنْيَاكُمْ شِرَارُكُمْ
* رواه الترمذي

5364- Huzeyfe b. Yemân'ın bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Kıyamet kopmadan önce kendi idarecinizi öldüreceksiniz. Birbirinize karşı kılıç çekeceksiniz ve dünyanıza kötü kimseler varis olacaktır" buyurdu. [Zayıf]

Tirmizî (2170) * es-Silsiletu'd-Daife (5/2046)

۵۳۶۵ - [۶] عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَكُونَ أَشْعَدَ النَّاسِ بِالدُّنْيَا لُكْحُ بْنُ لُكْحٍ * رواه الترمذي والبيهقي في "دلائل النبوة"

5365- Huzeyfe b. el-Yemân'ın bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Dünyada en mutlu kişiler, adi oğlu adiler olmadıkça kıyamet kopmaz" buyurmuştur. [Sahih]

Tirmizî (2209) * Sahîhu'l-Câmi' (7431)

۵۳۶۶ - [۷] عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ كَعْبِ الْقُرْظِيِّ قَالَ: حَدَّثَنِي مَنْ سَمِعَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ، يَقُولُ: إِنَّا لَجُلُوسٌ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فِي الْمَسْجِدِ إِذْ طَلَعَ مُضْعَبُ بْنُ عُمَيْرٍ مَا عَلَيْهِ إِلَّا بُزْدَةٌ لَهُ مَرْقُوعَةٌ بَفَزْوٍ فَلَمَّا رَأَاهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بَكَى لِلَّذِي كَانَ فِيهِ مِنَ الْبَغْمَةِ وَالَّذِي هُوَ الْيَوْمَ فِيهِ، ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: كَيْفَ بِكُمْ إِذَا عَدَا أَحَدُكُمْ فِي حُلَّةٍ وَرَاحَ فِي حُلَّةٍ وَوَضَعَتْ بَيْنَ يَدَيْهِ صَخْفَةٌ وَرُفِعَتْ أُخْرَى وَسَتَرْتُمْ بِيُوتِكُمْ كَمَا

تُسْتَرُ الْكَعْبَةُ؟ قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ نَحْنُ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مِنَّا الْيَوْمَ تَتَفَرَّغُ لِلْعِبَادَةِ وَتُكْفَى الْمُؤَنَّةُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَأَنْتُمْ الْيَوْمَ خَيْرٌ مِنْكُمْ يَوْمَئِذٍ * رواه الترمذي

5366- Muhammed b. Ka'b el-Kurazî der ki: Ali b. Ebî Tâlib'i işitenlerden biri, onun şöyle dediğini bana bildirdi: Mescid'de Resûlullah'la (sallallahu aleyhi vesellem) birlikte otururken, üzerinde deri parçasıyla yamalı bir hırkadan başka bir şey olmayan Mus'ab b. Umeyr çıkageldi. Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) onu bu halde görünce, eski varlıklı halini düşünüp şimdi içinde bulunduğu bu durumdan dolayı da ağladı. Sonra Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*Biriniz sabah bir cübbe, akşama doğru da başka bir cübbe giyiyor olsa, önüne bir sofraya konulup bir sofraya kaldırılıyor olsa, evlerinizde, Kâbe'ye koyduğunuz örtüler gibi değişik örtüler kullansanız nasıl olurdu?*" diye sordu.

Ashâb: "Ey Allah'ın Resûlü! O zamanki halimiz bugünkü halimizden daha iyi olurdu. Zira bu durumda geçim derdi olmaz; kendimizi ibadete verirdik" dediler. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) buyurdu ki: "*Bilin ki sizin bu günkü durumunuz o dediğiniz zamandan daha hayırlıdır.*"

[Zayıf]

Tirmizî (2476) * Daîfu't-Terğîb (1921)

٥٣٦٧ - [٨] عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ الصَّابِرُ فِيهِمْ عَلَى دِينِهِ كَالْقَابِضِ عَلَى الْجَمْرِ * رواه الترمذي وقال: هذا حديث غريب إسنادا

5367- Enes b. Mâlik der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "*İnsanların üzerine öyle bir zaman gelecek ki dininin gereklerini yerine getirme konusunda sabır gösteren kimse, avuç içerisinde ateş tutan kimse gibi olacaktır*" buyurdu. [Sahih]

Tirmizî (2260, "garîb") * es-Silsiletu's-Sahîha (957)

٥٣٦٨ - [٩] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا كَانَ أَمْرًاؤُكُمْ خِيَارَكُمْ، وَأَغْنِيَاؤُكُمْ سَمَحَاءَكُمْ، وَأُمُورُكُمْ سُورَى بَيْنَكُمْ فَظَهَرَ الْأَرْضِ خَيْرٌ لَكُمْ

مِنْ بَطْنِهَا، وَإِذَا كَانَ أَمْرًاؤُكُمْ شَرَّارَكُمْ وَأَغْنِيَاؤُكُمْ بُحْلَاءَكُمْ، وَأُمُورُكُمْ إِلَى نِسَائِكُمْ
فَبَطْنُ الْأَرْضِ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ ظَهْرِهَا * رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ

5368- Ebû Hureyre'nin bildirdiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "İdarecileriniz içinizden en hayırlı kişiler, zenginleriniz içinizde en cömert kişiler ise ve işleriniz aranızda şûra ile yürütülüyorsa, sizin için yerin üstü (hayat) yerin altından (ölümden) daha hayırlıdır. Ama eğer idarecileriniz içinizden en kötü kişiler, zenginleriniz en cimri kişiler ise ve işleriniz kadımlarımızın elindeyse, sizin için yerin altı (ölüm) yerin üstünden (yaşamaktan) daha hayırlıdır." buyurdu.

Tirmizî (2266, "garîb")

٥٣٦٩ - [١٠] عَنْ ثَوْبَانَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: يُوشِكُ الْأَمَمُ أَنْ تَدَاعَى عَلَيْكُمْ كَمَا تَدَاعَى الْأَكَلَةُ إِلَى قَصْعَتِهَا، فَقَالَ قَائِلٌ: وَمِنْ قِلَّةِ نَحْنُ يَوْمَئِذٍ؟ قَالَ: بَلْ أَنْتُمْ يَوْمَئِذٍ كَثِيرٌ، وَلَكِنَّكُمْ غَنَاءٌ كَغَنَاءِ السَّيْلِ، وَلَيَنْزِعَنَّ اللَّهُ مِنْ صُدُورِ عَدُوِّكُمْ الْمَهَابَةَ مِنْكُمْ، وَلَيَقْدِفَنَّ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمُ الْوَهْنَ، فَقَالَ قَائِلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا الْوَهْنُ؟ قَالَ: حُبُّ الدُّنْيَا، وَكَرَاهِيَةُ الْمَوْتِ * رواه أبو داود والبيهقي في "شعب الإيمان"

5369- Sevbân der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem): "Yakın bir zamanda, topluluklar, insanların yemeğe davet edilmesi gibi birbirlerini size karşı savaş için davet edecekler" buyurdu. Birisi: "Bizim sayımız o zaman az mı olacak?" diye sorunca, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "Aksine o zaman sayınız çok olacak; ancak selin önündeki çöpler gibi zayıf olacaksınız. Allah, düşmanlarınızın içinden, sizden yana olan korkularını söküüp alacak, sizin kalplerinize de vehen'i yerleştirecektir" buyurdu. Birisi: "Ey Allah'ın Resûlü! Vehen de ne?" diye sorunca, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem): "Dünya sevgisi ve ölüm korkusu" buyurdu. [Sahih]

Ebû Dâvud (4297) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da * es-Silsiletu's-Sahîha (2/958)

3- FASIL

٥٣٧٠ - [١١] عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّهُ قَالَ: مَا ظَهَرَ الْغُلُولُ فِي قَوْمٍ قَطُّ، إِلَّا أَلْفِي فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبُ، وَلَا فُشَا الزِّنَا فِي قَوْمٍ قَطُّ، إِلَّا كَثُرَ فِيهِمُ الْمَوْتُ، وَلَا نَقَصَ قَوْمٌ الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ، إِلَّا قُطِعَ عَنْهُمْ الرِّزْقُ، وَلَا حَكَمَ قَوْمٌ بِغَيْرِ الْحَقِّ، إِلَّا فُشَا فِيهِمُ الدَّمُ، وَلَا خَتَرَ قَوْمٌ بِالْعَهْدِ، إِلَّا سَلَطَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْعَدُوَّ. رواه مالك

5370- Abdullah b. Abbâs der ki: Ganimete hıyanet edip de kalplerine korku düşmeyen bir toplum yoktur. Zina yaygınlaştığı halde ölümlerin artmadığı, ölçü ve tartıyı eksik yaptıkları halde rızıkları kesilmeyen, haksız kararlar verildiği halde kan davaları artmayan ve sözlerinde durmadıkları halde Allanın kendilerine düşmanlarını musallat etmediği bir topluluk yoktur. [Zayıf]

Mâlik (26) * Daifu't-Terğîb (1090)

باب الإنذار والتحذير

Uyarmak ve Sakındırmak

1- FASIL

٥٣٧١ - [١] عن عِيَاضِ بْنِ حِمَارٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فِي خُطْبَةٍ خَطَبَهَا: إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ أَعْلِمَكُم مِمَّا عَلَّمَنِي يَوْمِي هَذَا وَإِنَّهُ قَالَ لِي: كُلُّ مَالٍ نَحَلْتُهُ عِبَادِي فَهُوَ حَلَالٌ، وَإِنِّي خَلَقْتُ عِبَادِي خُنَفَاءَ كُلُّهُمْ، وَإِنَّهُ أَتَتْهُمْ الشَّيَاطِينُ فَاجْتَالَتْهُمْ عَنْ دِينِهِمْ، وَحَرَمْتُ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَحَلَلْتُ لَهُمْ، وَأَمَرْتُهُمْ أَنْ يُشْرِكُوا بِي مَا لَمْ أَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا، وَأَمَرْتُهُمْ أَنْ يُغَيِّرُوا خَلْقِي، وَإِنَّ اللَّهَ نَظَرَ إِلَى أَهْلِ الْأَرْضِ قَبْلَ أَنْ يَبْعَثَنِي فَمَقَّتَهُمْ عَرَبَهُمْ وَعَجَمَهُمْ إِلَّا بَقَايَا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ، وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَالَ: إِنَّمَا بَعَثْتُكَ لِأَبْتَلِيكَ وَأَبْتَلِي بِكَ، وَأَنْزَلْتُ عَلَيْكَ كِتَابًا لَا يَغْسِلُهُ الْمَاءُ

تَقْرُؤُهُ نَائِمًا وَيَقْظَانَا، وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ أَوْحَى إِلَيَّ أَنْ أَحْرِقَ قُرَيْشًا قُلْتُ: إِذَا يَثْلَعُوا
رَأْسِي فَيَدْعُوهُ حُبْرَةَ، وَإِنَّ اللَّهَ قَالَ: اسْتَخْرِجْهُمْ كَمَا اسْتَخْرِجُوكَ، وَاغْزُهُمْ سَنُغْزِكَ
وَأَنْفِقُ نُنْفِقُ عَلَيْكَ، وَابْعَثْ جَيْشًا تَبْعَثُ بِخَمْسَةِ أَمْثَالِهِ، وَقَاتِلْ بِمَنْ أَطَاعَكَ مَنْ
عَصَاكَ * رواه مسلم

5371- İyâd b. Himâr der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bir hutbesinde şöyle buyurdu: "Rabbim, bana bugün öğrettiklerinizden bilmediklerinizi size öğretmemi emretti ve bana: «Kullarıma verdiğim her mal helaldir. Bütün kullarımı müslüman olarak yarattım. Şeytanlar onlara gelip dinlerinden sapturdılar ve onlara helal kıldığım şeyleri haram saydılar, Benim emretmediğim şeyi Bana ortak koşmalarını emrettiler. Benim yarattığımı değiştirmelerini emrettiler» buyurdu. Allah, beni göndermeden önce yeryüzü halkına bakıp, Ehl-i kitap'tan olan bir kısım insan dışında, onların Arabına Acemine buğzetmiştir. Allah: «Ben, seni sınamak ve insanları da seninle sınamak için gönderdim. Sana, suyun silemeyeceği bir Kitap gönderdim. Onu uykuda ve uyanıkken okursun» buyurdu. Allah, Kureyş'i yakmamı emretti ama ben: «Ey Rabbim! Öyle yaparsam, benim başımı yararlar ve bir ekmeğin parçasına çevirirler» dedim. Allah: «Onlar seni nasıl (Mekke'den) çıkardılarsa sen de onları çıkar. Onlarla savaş, biz de sana yardım edelim. Harcamada bulun ki Biz de sana harcamada bulunalım. Ordu gönder, sana ordunun beş katıyla yardım edelim. Sana itaat edenlerle birlikte, isyan edenlere karşı savaş» dedi". [Sahih]

Müslim (2865)

٥٣٧٢ - [٢] عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ ﴿وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ﴾
وَرَهْمَتَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ، خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ حَتَّى صَعِدَ الصَّفَا فَهَتَفَ «يَا
صَبَاحَاهُ». فَقَالُوا مَنْ هَذَا، فَاجْتَمَعُوا إِلَيْهِ. فَقَالَ «أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخْبَرْتُكُمْ أَنَّ خَيْلًا
تَخْرُجُ مِنْ سَفْحِ هَذَا الْجَبَلِ أَكُنْتُمْ مُصَدِّقِي». قَالُوا مَا جَرَّبْنَا عَلَيْكَ كَذِبًا. قَالَ «فَأِنِّي

نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ». قَالَ أَبُو لَهَبٍ تَبَا لَكَ مَا جَمَعْتَنَا إِلَّا لِهَذَا ثُمَّ قَامَ فَنَزَلَتْ ﴿تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ﴾ * متفق عليه.

وفي رواية نادی: "يا بني عبد مناف إنما مثلي ومثلكم كرجل رأى العدو، فذهب يزبأ أهله، فحشي أن يسبقوه، فجعل ينادي ويهتف يا صباحاه"

5372- İbn Abbâs der ki: "Öncelikle en yakın akrabalarını uyar" (Şuarâ Sur. 214) âyeti inince, Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) çıkıp Safâ'ya çıkıp: "Baskın var!" diye bağırdı. Kureyş: "Bu kimdir?" diyerek Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi vesellem) yanına toplandılar. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) onlara: "Ne dersiniz? Ben size «Şu dağın arkasından birtakım atlar çıkacak» diye haber versem, sizler beni doğrular mısınız?" buyurdu. Biz sende bir yalan tecrübe etmedik, dediler. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem): "O halde ben, şiddetli bir azâbdan önce sizi uyarıyorum" buyurdu. Ebû Leheb: "Yazık sana! Bizi buraya bunun için mi topladın!" dedikten sonra kalktı. Bunun üzerine Tebbet sûresi nazil oldu.

Müslim'e (207) ait diğer rivayette: "Ey Abdi Menâf oğulları! Sizinle ben düşmanı görüp de kendi adamları için gözcülük etmeye giden ve düşmanın kendini geçeceğinden korkarak baskın var diye bağırmağa başlayan kimse gibiyiz" ibaresi geçmiştir. [Sahih]

Buhârî (4770) ve Müslim (208)

٥٣٧٣ - [٣] عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: لَمَّا نَزَلَ ﴿وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ﴾ دَعَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قُرَيْشًا، فَاجْتَمَعُوا، فَعَمَّ وَخَصَّ، فَقَالَ: يَا بَنِي كَعْبِ بْنِ لُؤَيٍّ، يَا بَنِي مُرَّةَ بْنِ كَعْبٍ، يَا بَنِي عَبْدِ شَمْسٍ، وَيَا بَنِي عَبْدِ مَنَافٍ، وَيَا بَنِي هَاشِمٍ، وَيَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، أَنْتَقِدُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ، وَيَا فَاطِمَةَ، أَنْقِذِي نَفْسَكَ مِنَ النَّارِ، إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا غَيْرَ أَنَّ لَكُمْ رَحِمًا، سَابَلُهَا بِبِلَالِهَا * رواه مسلم

وفي المتفق عليه قال: "يا معشر قريش، اشترُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ اللَّهِ، لَا أَعْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا، يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، لَا أَعْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا، يَا عَبَّاسُ بْنُ عَبْدِ

الْمُطَلَّبِ، لَا أُغْنِي عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا، يَا صَفِيَّةُ عَمَّةَ رَسُولِ اللَّهِ، لَا أُغْنِي عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا، يَا فَاطِمَةَ بِنْتَ مُحَمَّدٍ، سَلِّبِي مَا شِئْتِ، لَا أُغْنِي عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا."

5373- Ebû Hureyre bildiriyor: "Önce en yakın hısımlarını uyar" (Şuarâ Sur. 214) âyeti nâzil olduğu zaman Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) Kureyş'i topladı. Bazen genelleyerek, bazen de özel olarak şöyle seslendi: "Ey Ka'b b. Lueyy oğulları! Kendinizi ateşten kurtarın! Ey Murre b. Ka'b oğulları! Kendinizi ateşten kurtarın! Ey Abdışems oğulları! Kendinizi ateşten kurtarın! Ey Abdimenâf oğulları! Kendinizi ateşten kurtarın! Ey Hâşim oğulları! Kendinizi ateşten kurtarın! Ey Abdulmuttalib oğulları! Kendinizi ateşten kurtarın! Ey Fâtıma! Kendini ateşten kurtar! Bilin ki Allah'ın azabına karşı size hiçbir şey yapamam. Sadece akrabalık bağım dolayısıyla gerekeni yapabilirim" buyurdu. [Sahih]

Müslim

Buhârî (4771) ve Müslim'in (206) rivayetinde: "Ey Kureyş topluluğu! Allah'ın azabından kendinizi koruyun! Zira bu konuda ben size bir yardımda bulunamam! Ey Abdulmuttalib oğulları! Allah'ın azabına karşı size bir yardımda bulunamam! Ey Abbâs b. Abdilmuttalib! Allah'ın azabına karşı sana bir yardımım dokunamaz! Ey Resûlullah'ın halası Safiyye! Allah'ın azabına karşı sana bir yardımım dokunamaz! Ey Muhammed'in kızı Fâtıma! Benden her şeyi isteyebilirsin, ama Allah'ın azabına karşı sana da bir yardımım dokunamaz!" buyurdu.

2- FASIL

٥٣٧٤ - [٤] عَنْ أَبِي مُوسَى قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أُمَّتِي هَذِهِ أُمَّةٌ مَرْحُومَةٌ،

لَيْسَ عَلَيْهَا عَذَابٌ فِي الآخِرَةِ، عَذَابُهَا فِي الدُّنْيَا الْفِتْنُ، وَالزَّلَازِلُ، وَالْقَتْلُ * رواه أبو داود

5374- Ebû Mûsâ, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem): "Bu ümmetim rahmete uğramış bir ümmettir. Zira âhirette onlara azap yoktur. Onların azapları dünyada fitneler, depremler ve öldürülmeler şeklindedir" buyurduğunu bildirir. [Sahih]

Ebû Dâvud (4278) * es-Silsiletu's-Sahîha (2/959)

٥٣٧٥ - [٥] ٥٣٧٦ [٦] وعن أبي عبيدة ومعاذ بن جبل عن رسول الله ﷺ قال: "إِنَّ هَذَا الْأَمْرَ بَدَأَ نُبُوَّةَ وَرَحْمَةً، وَإِنَّهُ كَاتِبٌ رَحْمَةً وَخِلَافَةً، وَإِنَّهُ كَاتِبٌ مَلَكًا عَضُوضًا وَعُتُوثًا وَجَبْرِيَّةً وَفَسَادًا فِي الْأُمَّةِ، يَسْتَحِلُّونَ الْخُمُورَ وَالْحَرِيرَ وَالْقُرُوجَ، يُنْصَرُونَ عَلَى ذَلِكَ، وَيُزْرَقُونَ عَلَيْهِ حَتَّى يَلْقُوا اللَّهَ" * رواه البيهقي في "شعب الإيمان"

5375- Ebû Ubeyde b. el-Cerrâh ile Muâz b. Cebel'in bildirdiklerine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Bu ümmetin başlangıcı nübüvvet ve rahmettir, ondan sonra hilâfet ve rahmet dönemi başlayacaktır, peşinden zulüm dolu krallık, onun peşinden azgınlık, zorbalık ve fesat dönemi yaşanacak: İçkiyi helâl, zinayı mübah görecek ve bozulma dönemi başlayacaktır. Bütün bunlara rağmen yardım görecekler ve Allah'ın huzuruna gelinceye dek rızıklandırılacaklar." [Zayıf]

Tayâlisî Müsned (228), Dârimî (2/114) ve Beyhakî, Şuabu'l-îmân'da (5616) * es-Silsiletu'd-Daife (7/3055)

٥٣٧٧ - [٧] عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: إِنَّ أَوَّلَ مَا يُكْفَأُ (قَالَ زَيْدٌ: يَعْنِي الْإِسْلَامَ) كَمَا يُكْفَأُ الْإِنَاءُ كَفْيَ الْخَمْرِ، فَقِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَقَدْ بَيَّنَّ اللَّهُ فِيهَا مَا بَيَّنَّ؟ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: يُسْمُونَهَا بِغَيْرِ اسْمِهَا فَيَسْتَحِلُّونَهَا * رواه الدارمي

5377- Hz. Âişe der ki: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in şöyle buyurduğunu işittim: "İçerisinde şıra (şarap) içecek olan kap yüzükoyun ters çevrildiği gibi, ilk tersyüz edilecek olan İslam'dır." "Bu nasıl olacak, ey Allah'ın Resûlü. Zira Allah bu konuda beyan ettiğini beyan etti" dediklerinde ise; "Ona başka isimler takarak helal sayacaklardır". [Hasen]

Dârimî (2/114) * es-Silsiletu's-Sahîha (1/89)

3- FASIL

٥٣٧٨ - [٨] عَنِ الثُّغْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ قَالَ: كُنَّا نُعُودًا فِي الْمَسْجِدِ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، وَكَانَ بَشِيرٌ رَجُلًا يَكُفُّ حَدِيثَهُ، فَجَاءَ أَبُو ثَعْلَبَةَ الْخُسَيْنِيُّ، فَقَالَ: يَا بَشِيرُ بْنُ سَعْدٍ أَتَحْفَظُ حَدِيثَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، فِي الْأَمْرَاءِ؟ فَقَالَ حَدِيثُهُ: أَنَا أَحْفَظُ خُطْبَتَهُ، فَجَلَسَ أَبُو ثَعْلَبَةَ، فَقَالَ حَدِيثُهُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: تَكُونُ النَّبُوءُ فِيكُمْ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا، ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةً عَلَى مِنْهَاجِ النَّبُوءِ، فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَرْفَعَهَا، ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا عَاصًا، فَيَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَكُونَ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا، ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا جَبْرِيَّةً، فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا، ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةً عَلَى مِنْهَاجِ نُبُوءَةٍ ثُمَّ سَكَتَ * رواه أحمد والبيهقي في "دلائل النبوة"

5378- Nu'mân b. Beşîr anlatıyor: Resûlullah'la (sallallahu aleyhi vesellem) beraber Mescid'de oturuyorduk. Beşîr, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) hadislerini toplayan biriydi. Ebû Sa'lebe el-Huşenî'ye gelince: "Ey Beşîr b. Sa'd! Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi vesellem) emirler hakkındaki hadisini ezberledin mi?" diye sordu. Huzeyfe: "Ben, Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi vesellem) (emirler hakkındaki) hutbesini ezberlemiştim" deyince, Ebû Sa'lebe oturdu ve Huzeyfe anlatmaya başladı: "Peygamberlik sizde Allah'ın dilediği kadar kalacak. Sonra Allah kaldırmayı dilediğinde peygamberliği kaldıracak. Daha sonra nübüvvet yolu üzerinde halifelik olacak. Allah'ın olmasını dilediği kadar olacak.

Sonra Allah kaldırmayı dilediği zaman halifeliği kaldıracak. Sonra ısırın (zulmeden) krallık (dönemi) olacak. O da Allah'ın olmasını dilediği kadar olacak. Sonra Allah kaldırmayı dilediği zaman krallığı kaldıracak. Daha sonra zorba krallık (dönemi) olacak. Allah'ın olmasını dilediği kadar olduktan sonra, Allah kaldırmayı dilediğinde zorba krallığı da kaldıracak. Sonra nübüvvet yolu üzere halifelik olacak."

Ahmed (4/273) ve Beyhâkî Delâil'de (6/491)